នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

សំយុត្តនិកាយេ

និទានវគ្គ-អដ្ឋកថា

១. និទានសំយុត្តំ

១. ពុទ្ធវគ្គោ

១. បដិច្ចសមុប្បាទសុត្តវណ្ណនា

១. ឯវំមេ សុតន្តិ – និទានវគ្គេ បឋមំ បដិច្ចសមុប្បាទសុត្តំ។ តត្រាយំ អនុបុព្ពបទវណ្ណនា – តត្រ ខោ ភគវា ភិក្ខូ អាមន្តេសីតិ, ឯត្ថ តត្រាតិ ទេសកាលបរិទីបនំ។ តញ្ហិ“យំ សមយំ វិហរតិ, តត្រ សមយេ, យស្មិញ្ច អារាមេ វិហរតិ, តត្រ អារាមេ”តិ ទីបេតិ។ ភាសិតព្ពយុត្តេ វា ទេសកាលេ ទីបេតិ។ ន ហិ ភគវា អយុត្តេ ទេសេ កាលេ វា ធម្មំ ភាសតិ។ “អកាលោ ខោ តាវ ពាហិយា”តិអាទិ (ឧទា. ១០) ចេត្ថ សាធកំ។ ខោតិ បទបូរណមត្តេ, អវធារណេ អាទិកាលត្ថេ វា និបាតោ។ ភគវាតិ លោកគរុទីបនំ។ ភិក្ខូតិ កថាសវនយុត្តបុគ្គលវចនំ។ អបិចេត្ថ “ភិក្ខកោតិ ភិក្ខុ, ភិក្ខាចរិយំ អជ្ឈុបគតោតិ ភិក្ខូ”តិអាទិនា (បារា. ៤៥; វិភ. ៥១០) នយេន វចនត្ថោ វេទិតព្ពោ។ អាមន្តេសីតិ អាលបិ, អភាសិ, សម្ពោធេសិ, អយមេត្ថ អត្ថោ។ អញ្ញត្រ បន ញាបនេបិ ហោតិ។ យថាហ – “អាមន្តយាមិ វោ, ភិក្ខវេ, បដិវេទយាមិ វោ, ភិក្ខវេ”តិ។ បក្កោសនេបិ។ យថាហ – “ឯហិ ត្វំ, ភិក្ខុ, មម វចនេន សារិបុត្តំ អាមន្តេហី”តិ (អ. និ. ៩.១១)។ ភិក្ខវេតិ អាមន្តនាការទីបនំ។ តញ្ច ភិក្ខនសីលតាគុណយោគសិទ្ធត្តា វុត្តំ។ ភិក្ខនសីលតាគុណយុត្តោបិ ហិ ភិក្ខុ, ភិក្ខនធម្មតាគុណយុត្តោបិ ភិក្ខនេ សាធុការិតាគុណយុត្តោបីតិ សទ្ទវិទូ មញ្ញន្តិ។ តេន ច តេសំ ភិក្ខនសីលតាគុណយោគសិទ្ធេន វចនេន ហីនាធិកជនសេវិតវុត្តិំ បកាសេន្តោ ឧទ្ធតទីនភាវនិគ្គហំ ករោតិ។ “ភិក្ខវេ”តិ ឥមិនា ច ករុណាវិប្ផារសោម្មហទយនយននិបាតបុព្ពង្គមេន វចនេន តេ អត្តនោ មុខាភិមុខេ ករោន្តោ តេនេវ កថេតុកម្យតាទីបកេន វចនេន តេសំ សោតុកម្យតំ ជនេតិ, តេនេវ ច សម្ពោធនត្ថេន វចនេន សាធុកសវនមនសិការេបិ និយោជេតិ។ សាធុកសវនមនសិការាយត្តា ហិ សាសនសម្បត្តិ។

អបរេសុបិ ទេវមនុស្សេសុ វិជ្ជមានេសុ កស្មា ភិក្ខូយេវ អាមន្តេសីតិ ចេ? ជេដ្ឋសេដ្ឋាសន្នសទាសន្និហិតភាវតោ។ សព្ពបរិសសាធារណា ហិ ភគវតោ ធម្មទេសនា, បរិសាយ ជេដ្ឋា ភិក្ខូ បឋមុប្បន្នត្តា, សេដ្ឋា អនគារិយភាវំ អាទិំ កត្វា សត្ថុចរិយានុវិធាយកត្តា

សកលសាសនបរិក្កាហកត្វា ច, អាសន្នា ចត្ត គិសិនេ្នសុ សត្វេសត្តិកត្វា, សងាសន្តិហិតា សត្វេសត្តិកាចចទ្វាតិ៍ អបិច ទេត ឆយុចេសតាយ កាឌត់ យឆាតុសិដ្ឋំ បដិបត្តិសក្កាចទោត៍ ចិទេសសទោត ច ឲកន្ធេ គិក្លូទេយច សន្តាយ អយំ ចេសតាបិតិ ឲចំ អាយទេ្តសិ៍

កិយត្វំ បត កកចា ឆយ៉ុ ចេទេសទេ្តា បឆយ់ គិក្លូ អាយទេ្តសិ, ត ឆយុទេយច ចេទេសឹតិ? សតិឌតតត្វំ៍ គិក្លូ អដ្ឋា ចិទេ្តត្តាបិ ចិក្លិត្តចិត្តាបិ ឆយុំ បន្ធុទេចក្លត្តាបិ កយដ្ឋាត់ យតសិកទោត្តាបិ គិសិន្នា ទេហាត្តិ៍ ទេត អតាយទេ្តត្វា ឆទេយុ ចេសិឃយាទេត “អយំ ចេសតា កិតិគាតា កិបន្ធុយា កតយាយ អដ្ឋុប្បត្តិយា ចេសិតា”តិ សល្លទេក្លត្វំ អសទេក្កាត្តា ត្សក្កហិតំ ចា កទេលាឃ្យំ, ត ចា កទេលាឃ្យំ, ទេតត ទេតសំ សតិឌតតត្វំ កកចា បឆយ់ អាយទេ្តត្វា បន្ធា ឆយ៉ុ ចេទេសតិ៍

កចទេ្តតិ ការទចចចតទេយតំ, សត្វទេតា បដិចចតគាត់ ចា៍ អបិទេចត្វ “គិក្លូទេចា”តិ ចឆយាទេតា កកចា គិក្លូ អាលបតិ៍ “កចទេ្ត”តិ ចឆយាតា ទេត កកចត្តិ បន្ធាលបត្តិ៍ តចា ហិ “គិក្លូទេចា”តិ កកចា អាកាសតិ, “កចទេ្ត”តិ បន្ធាកាសត្តិ៍ “គិក្លូទេចា”តិ បដិចចត់ គាទេបតិ, “កចទេ្ត”តិ បដិចចត់ ទេគត្តិ៍ ទេត គិក្លូតិ ទេយ កកចា អាយទេ្តសិ, ទេត៍ កកចទេតា បន្ធុទេស្សាសុត្តិ កកចទេតា អាយត្តត់ បតិអទេស្សាសុំ, អគិយុតា ហុត្វា សុហិសុ សយ្យជិដ្ឋិសុ បដិក្កុទេហសុត្តិ អទេត្វ៍ កកចា ឲតចទេចាចាតិ, កកចា ឲតំ ត្តគាតិ ចត្តត្តំ សកលសុត្តំ អទេចាច៍ ឲត្តាចតា ឃំ អាឃន្ធុតា អាគទេ្តគ អត្តព្យញ្ជាគសយ្យុត្តស្ស ឥទ្ធាត់ ចេសតាតាហាកាដ្ឋឹទេកាចសំសុចកស្ស ត្តយស្ស សុត្តស្ស សុលាចកាហលត្វំ កាលទេសទេសកបរិសាបទេសប្បដិយល្លិតំ គិគាត់ កាសិតំ, តស្ស អត្វចណ្ណនា សយត្តា៍

ត្តគាតិ បដិន្ធុសយុប្បាគំ ទេចាតិអាឌិតា តទេយត កកចតា គិក្លិត្តស្ស សុត្តស្ស សំចណ្ណនាយ ឌូកាទេសា អតុប្បទេត្តា៍ សា បតេសា សុត្តចណ្ណនា យសា្ម សុត្តគិទេក្លបំ ចិចារទេត្វា ចុន្ធយាតា បាកដា ទេហាតិ, តស្មា សុត្តគិទេក្លបំ តាច ចិចារទេស្សាយ៍ ចត្តារោ ហិ សុត្តគិទេក្លបា – អត្តជ្ឈាសទេយា, បរជ្ឈាសទេយា, បុន្ធាចសិកោ, អដ្ឋុប្បត្តិកោតិ៍ តត្វ យាគិ សុត្តាគិ កកចា បរទេហិ អគជ្ឈិដ្ឋោ ទេកចលំ អត្តទេតា អជ្ឈាសទេយទេតច កទេចតិ, ទេសយ្យចិចំ – គសពាលសុត្តត្តហារកោ ចទេ្តាបយ-ចឹទេលាបយ-សយុប្បគាត-ត្តត្ថិបាដ-ត្តត្ថិយពាល-ចេខាិជ្ជាឃូយក្កក-សុត្តត្តហារកោតិ ឲចយាឌីតិ, ទេតសំ អត្តជ្ឈាសទេយា គិទេក្លបោ៍

យាគិ បត “បរិបក្កា ទេលា រាហុលស្ស ចិមុត្តិបរិបាចតីយា ឆយ្មា៍ យំគូតាហំ រាហុលំ ក្ខត្តរិ អាសចាត់ លទេយ ចិទេតយ្យ”ត្តិ (ស៍ គិ៍ ៣៍១១១; ម៍ គិ៍ ៣៍៣១៦) ឲចំ បទេរសំ អជ្ឈាសយំ លត្តិ គិជ្ឈាតក្លបំ យត់ អគិគីហារេ ត្តញ្ញកាចន្ធា អទេបក្ខិត្វា បរជ្ឈាសយចទេសត កថិតាតិ, ទេសយ្យចិចំ – ក្ខូឡអរាហុលោចាទសុត្តំ, យហារាហុលោចាទសុត្តំ, ឆយុចក្កប្បចត្តគំ, អគត្តលក្ខណសុត្តំ, អាសីចិសោបយសុត្តំ, គាតុចិកង្គសុត្តត្តិ, ឲចយាឌីតិ, ទេតសំ បរជ្ឈាសទេយា គិទេក្លបោ៍

កកចត្តិ បត ក្ខូបសង្កយិត្វា ចតទេស្សា បរិសា ចត្តារោ ចណ្ណា គាកា សុបណ្ណា កន្ទត្តា អសុរា យក្ខា យហារាជាទេតា តាចតិំសាទេយា ទេចចា យហាព្រហ្មាតិ ឲចយាទេយា “ទេចាិជ្ជា ទេចាិជ្ជាតិ, កទេ្ត, ចុន្ធត្តិ – (ស៍ គិ៍ ១៍១៦១) គឹចទេលា គឹចទេលាតិ, កទេ្ត, ចុន្ធត្តិ – ត្តទេយ តុ ទេលា, កទេ្ត, បញ្ញាបិគាតក្លត្តា, កិស្មុ ចិត្តំ បុរិសស្ស ទេយដ្ឋ”ត្តិអាឌិតា (ស៍ គិ៍ ១៍១៣៩; សុ៍ គិ៍ ១៥១) តទេយត បញ្ហាបុន្ធាត្តិ៍ ឲចំ បុទេដ្ឋត

ករចតា ឃាតិ ពឆិតាតិ ទៅវិក្ខញ្ញាសំយុត្តាឌីតិ, ឃាតិ ចា បគព្ពាតិបិ ឥចចតាសំយុត្ត, យារសំយុត្ត, ព្រាហ្មសំយុត្ត, សក្កបញ្ញា ក្ខុឡអទចឥល្ល, យហារចឥល្ល, សាយព្ពាថលអាឡអចព, ឃ្វជិទលិយ, ឈរទលិយឃុត្តាឌីតិ, ទពសំ បុដ្ឋាចសិទពា តិទក្លបៃ

ឃាតិ បគ តាតិ វុប្បត្តិ ពារលំ បជិច្ច ពឆិតាតិ, ទសឃ្យឆិជំ – ឥយ្យាឃាជំ ក្ខុឡអសឹហគាឥឃុត្តិ បុព្វាបំឃ្វបំ ឥាទុក្លត្តបំ អក្កិក្លត្តបំ ទថលាបិញ្ញបំ បរិទ្ធព្វាក្វបយត្តិ ឲចយាឌីតិ, ទពសំ អដ្ឋប្បត្តិទពា តិទក្លបៃ

ឲចទយទពឃុ ចព្វឃុ តិទក្លបឃុ ព្ពយឃ្យ បជិច្ចឃបុប្បាឥឃុត្តឃ្យ បទព្ពាសយោ តិទក្លបៃ បទបុក្កលព្ពាសយចទសគ ហិជំ ករចតា តិក្លិត្តិ ពតាទយសំ បុក្កលិគំ អព្ពាសយចទសគាតិ? វុឈ្ឈ្ជិតព្ពាគំ ចត្តារទោ ហិ បុក្កលិ វុឈ្ឈ្ជិតព្ពា ឋិបញ្ចិតព្ពា ទគឃ្យោ បឥបរទយាតិ តត្ត ឃឃ្យ បុក្កលឃ្យ សហ វុគ្គាហជទចលិយ ឥយ្យាកិសយទយា ទហាតិ, អយំ ចុច្ចតិ បុក្កលិ វុឈ្ឈ្ជិតព្ពា ឃឃ្យ បុក្កលឃ្យ សំលិទព្វគ ការិតឃ្យ ឋិត្វារទគ អទត្វ ឋិគឌិយាទគ ឥយ្យាកិសយទយា ទហាតិ, អយំ ចុច្ចតិ បុក្កលិ ឋិបញ្ចិតព្ពា ឃឃ្យ បុក្កលឃ្យ វុឌ្ឍទតា បរិបុច្ឆទតា ទយាតិសោ យគសិពទរទតា, ពល្យាលាមិត្តេ ទសចទតា, ករទតា, បឃិរុបិសទតា, អគុបុព្វេគ ឥយ្យាកិសយទយា ទហាតិ, អយំ ចុច្ចតិ បុក្កលិ ទគឃ្យោ ឃឃ្យ បុក្កលឃ្យ ពហុប្បិ ឃុលាទតា, ពហុប្បិ ឥារទឃទតា, ពហុប្បិ ចាចឃទតា គ តាឃ ជាតិយា ឥយ្យាកិសយទយា ទហាតិ, អយំ ចុច្ចតិ បុក្កលិ បឥបរទយា ព្ពតិ ព្ពយឃុ ចព្វឃុ បុក្កលឃុ វុឈ្ឈ្ជិតព្ពាបុក្កលិគំ អព្ពាសយចទសគ ព្ពជំ ឃុត្តំ តិក្លិត្តំ

តជា ពិទ បញ្ចទតា ជគបឥចាសិពា កិក្លុ សទព្ពច ឲពចរា ក្ខិចរា តិចរា ចតុចរា បញ្ចចរា សកាពចុត្តិទគា ឥុតព្ពឥរា អារទទ្ធឌិរិយា យុត្តទយាពា ឋិបឃ្យពា សល៍យ្យឃុលុបំ ឃុព្ពាតំ បច្ចយាពារទឥសគំ បត្វយាគា សាឃត្វបទយ ករចត្តំ វុបសក្កមិត្វា, ចត្ថិត្វា, រត្តពព្ពលសាលិយា បរិក្លិបយាគា ឋិយ ទឥសគំ បច្ចាសឹសយាគា បរិចារទត្វា តិឃីជិឃុ ទពសំ អព្ពាសយចទសគ ករចា ព្ពជំ ឃុត្តំ អារកិ ឃចា ហិ ទលទពា ឋិត្តពារទា អបរិកយ្យពតកិត្តិ លកិត្វា, គ អាឌិទតាច ឡូបំ សយដ្ឋារទបតិ, យហាយត្តិពទលបិឌីហិ បគ កិត្តិបរិកយ្យំ តាច ពត្វា , ពតបរិកយ្យាឃ កិត្តិយា ឡូបំ សយដ្ឋារទបតិ, ពតបរិកយ្យំ បគ កិត្តិ លកិត្វា, កិត្តិបរិកយ្យព្ឃាបិទំ អពត្វា, រក្ខជាតាតិ ទឃារជត្វា, ចជ្ជិកំ ចា តុលិកំ ចា អាឥាឃ ឡូបទយច សយដ្ឋារទបតិ, ឲចទយច ករចា អពតាកិតិទចសំ អាឌិពយ្យិពក្វលបុត្តំ លកិត្វា គាឃ្យ អាឌិទតាច អទហត្តបឥដ្ឋាគំ សល៍យ្យឃុលុបំ ឃុព្ពាតំ ឋិបឃ្យគាលក្លលំ អាឌិក្លតិ, សឹលសយាឥិកយ្យឃ្យពតាឌ៊ិដ្ឋិសយ្យឥាឃ បគ ទឃារជត្វា បុព្ពាកាកបជិបជំ តាច អាឌិក្លតិ ឃំ សត្លាឃ ចុត្តំ –

“តស្វាតិហ ត្វំ, កិក្លុ, អាឌិទយច ឋិទសារឥហិ ក្វសលឃុ ឥយ្យឃុ ទពា ចាជិ ក្វសលិគំ ឥយ្យាគំ? សឹលញ្ញា ឃុឋិឃុទ្ធិ ឌិដ្ឋិ ច វុជ្ជុពា ឃទតា ទពា ទព, កិក្លុ, សឹលញ្ញា ឃុឋិឃុទ្ធិ កឋិឃ្យតិ ឌិដ្ឋិ ច វុជ្ជុពា តទតា ត្វំ, កិក្លុ, សឹលំ តិឃ្យាឃ សឹលទ បតិដ្ឋាឃ ចត្តារទោ សតិបដ្ឋាទគ តិឋិទឥគ ការទចឃ្យាសិ ពតទយ ចត្តារទោ? ព្ពឥ ត្វំ, កិក្លុ, អជ្ឈត្តំ ចា ពាទយ ពាយាគុបឃ្សី ឋិហរាហិ អាតាបី សយ្យជាទគា សតិយា ឋិទគឃ្យ ទលាទព អកិជ្ឈាទោមឥឃ្យំ ពហិទ្ធា ចា ពាទយ…ទប… អជ្ឈត្តពាហិទ្ធា ចា ពាទយ…ទប… ឥយ្យឃុ ឥយ្យាគុបឃ្សី ឋិហរាហិ អាតាបី សយ្យជាទគា សតិយា ឋិទគឃ្យ ទលាទព អកិជ្ឈាទោមឥឃ្យំ ឃទតា ទពា ត្វំ, កិក្លុ, សឹលំ តិឃ្យាឃ សឹលទ បតិដ្ឋាឃ ព្ពទយ ចត្តារទោ សតិបដ្ឋាទគ ឲចំ តិឋិទឥគ ការទចឃ្យសិ, តទតា តុឃ្យំ កិក្លុ, ឃា រត្តិ ចា ឌិចទសា ចា អាកាយិឃ្យតិ, ចុឌ្ឍិទយច បាដិពព្ពា ក្វសលឃុ ឥយ្យឃុ, ទគា បរិហាតី”តិ

(ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪃᪨᪁᪆᪅)᪨

ᩍᨵ ᩋᩣᨴᩥᨠᨾ᩠ᨾᩥᨠᨠᩩᩃᨷᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩈᩦᩃᨠᨳᩣᨿ ᨸᩁᩥᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨳᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨲᩥ ᩈᨱ᩠ᩉᩈᩩᨡᩩᨾᩴ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩴ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᨲᩥ᪨

ᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩈᩦᩃᩔ ᨸᨶ ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩅᩦᩁᩥᨿᩔ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨿᩮᩣᨣᩔ ᩅᩥᨸᩔᨶᩴ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᨲᩔ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨽᩣᨣᨸᨭᩥᨸᨴᩴ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᨲᩥ, ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩮᨶ ᨸᨶ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨲᩥ ᩈᨱ᩠ᩉᩈᩩᨡᩩᨾᩴ ᩈᩩᨬ᩠ᨬᨲᩴ ᩅᩥᨸᩔᨶᩣᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᨲᩥ᪨ ᨲᩮ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᨲᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨽᩣᨣᨸᨭᩥᨸᨴᩴ ᨸᩁᩥᩈᩮᩣᨵᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩣ ᩈᩩᨵᨶ᩠ᨲᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩈᨴᩥᩈᩣ ᩈᩩᨸᩁᩥᨾᨩ᩠ᨩᩥᨲᨾᨱᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩈᨶ᩠ᨶᩥᨽᩣ, ᩑᨠᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨶᩮᩈᩴ ᩋᨶᩣᨣᨲᩮᩣ᪨ ᩍᨲᩥ ᨲᩔᩣᨣᨾᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᩴ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᩮᩣ ᩍᨴᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᩁᨽᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨠᩣᩁᩴ᪨ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨠᩣᩁᩮᩣ ᩉᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩈᩉᩥᨲᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩈᩘ᩠ᨡᩮᨸᩮᩣ, ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᩣ ᨸᨶ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᨠᨳᩥᨲᩮᩣ᪨

ᩅᩮᩣᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᩅᩮᩣ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲ-ᩏᨸᨿᩮᩣᨣᨠᩁᨱ-ᩈᨾ᩠ᨸᨴᩣᨶ-ᩈᩣᨾᩥᩅᨧᨶ-ᨸᨴᨸᩪᩁᨱᩮᩈᩩ ᨴᩥᩔᨲᩥ᪨ “ᨠᨧ᩠ᨧᩥ ᨸᨶ ᩅᩮᩣ ᩋᨶᩩᩁᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᩈᨾᨣ᩠ᨣᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᨾᩣᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪁᪨᪃᪂᪆; ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪄᪆᪆) ᩉᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩮ ᨴᩥᩔᨲᩥ᪨ “ᨣᨧ᩠ᨨᨳ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨱᩣᨾᩮᨾᩥ ᩅᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪂᪨᪁᪅᪇) ᩏᨸᨿᩮᩣᨣᩮ᪨ “ᨶ ᩅᩮᩣ ᨾᨾ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᩅᨲ᩠ᨳᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪂᪨᪁᪅᪇) ᨠᩁᨱᩮ᪨ “ᩅᨶᨸᨲ᩠ᨳᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩴ ᩅᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩮᩈᩮᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪁᪨᪁᪙᪀) ᩈᨾ᩠ᨸᨴᩣᨶᩮ᪨ “ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᩅᩮᩣ, ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲ, ᩈᩩᨽᩣᩈᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪁᪨᪃᪄᪕) ᩈᩣᨾᩥᩅᨧᨶᩮ᪨ “ᨿᩮ ᩉᩥ ᩅᩮᩣ ᩋᩁᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪁᪨᪃᪕) ᨸᨴᨸᩪᩁᨱᨾᨲ᩠ᨲᩮ᪨ ᩍᨵ ᨸᨶᩣᨿᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᨴᩣᨶᩮ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮᨲᩥ ᨸᨲᩥᩔᩅᨶᩮᨶ ᩋᨽᩥᨾᩩᨡᩦᨽᩪᨲᩣᨶᩴ ᨸᩩᨶ ᩋᩣᩃᨸᨶᩴ᪨ ᨴᩮᩈᩮᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᨴᩮᩈᨶᩣᨸᨭᩥᨩᩣᨶᨶᩴ᪨ ᨲᩴ ᩈᩩᨱᩣᨳᩣᨲᩥ ᨲᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩴ ᨲᩴ ᨴᩮᩈᨶᩴ ᨾᨿᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨾᩣᨶᩴ ᩈᩩᨱᩣᨳ᪨

ᩈᩣᨵᩩᨠᩴ ᨾᨶᩈᩥ ᨠᩁᩮᩣᨳᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨶ ᩈᩣᨵᩩᨠᩴ ᩈᩣᨵᩪᨲᩥ ᩑᨠᨲ᩠ᨳᨾᩮᨲᩴ᪨ ᩋᨿᨬ᩠ᨧ ᩈᩣᨵᩩᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩋᩣᨿᩣᨧᨶ-ᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ-ᩈᨾ᩠ᨸᩉᩴᩈᨶ-ᩈᩩᨶ᩠ᨴᩁ-ᨴᩊ᩠ᩉᩦᨠᨾ᩠ᨾᩣᨴᩦᩈᩩ ᨴᩥᩔᨲᩥ᪨ “ᩈᩣᨵᩩ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᩣ ᩈᩴᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲᩪ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪄᪨᪂᪕᪗; ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪄᪨᪙᪕; ᪕᪨᪃᪘᪂) ᩉᩥ ᩋᩣᨿᩣᨧᨶᩮ ᨴᩥᩔᨲᩥ᪨ “ᩈᩣᨵᩩ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨽᩣᩈᩥᨲᩴ ᩋᨽᩥᨶᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪃᪨᪘᪆) ᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶᩮ᪨ “ᩈᩣᨵᩩ ᩈᩣᨵᩩ, ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪂᪨᪂᪃᪈) ᩈᨾ᩠ᨸᩉᩴᩈᨶᩮ᪨

“ᩈᩣᨵᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩁᩩᨧᩦ ᩁᩣᨩᩣ, ᩈᩣᨵᩩ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨱᩅᩣ ᨶᩁᩮᩣ;

ᩈᩣᨵᩩ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᨴ᩠ᨴᩩᨻ᩠ᨽᩮᩣ, ᨸᩣᨸᩔ ᩋᨠᩁᨱᩴ ᩈᩩᨡ”ᨶ᩠ᨲᩥ –

ᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨩᩣ᪨ ᪂᪨᪁᪈᪨᪁᪀᪁) ᩈᩩᨶ᩠ᨴᩁᩮ᪨ “ᨲᩮᨶ ᩉᩥ, ᨻ᩠ᩁᩣᩉ᩠ᨾᨱ, ᩈᩣᨵᩩᨠᩴ ᩈᩩᨱᩣᩉᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪃᪨᪁᪅᪂) ᩈᩣᨵᩩᨠᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣᨿᩮᩅ ᨴᩊ᩠ᩉᩦᨠᨾ᩠ᨾᩮ

អាលត្តិយត្តិបិ ចុក្ខតិ៍ ឰឆ បភាឃំ ឲទេ្តច ឥឡ្ញហឹកទេ្យ អាលត្តិឃា ច អទេ្ធា ទេចឌិតទេ្ឋា, ឃុត្ថុទេ្តបិ ចដ្ថតិ៍ ឥឡ្ញហឹកទេលទេ្តត ហិ “ឥឡ្ញហំ ឰយំ ឆយ៉ុ ឃុលាឆ, ឃុក្កហិតំ ពលក្ខា”, អាលត្តិអទេ្តត “យយ អាលត្តិឃា ឃុលាឆ” ឃុត្ថុទេ្តត “ឃុត្ថុទេយិយំ កដ្ថកំ ឆយ៉ុ ឃុលាឆា”តិ ឲតំ ឌីបិតំ ទេហាតិ៍ យតសិ ពទេទាឆាតិ អាចទេឌ្ឍ៍ បយត្ថាហទេឆាតិ អទេ្ធា៍ អចិក្លិត្តចិត្តា ហុត្វា តិឃាទេយឆ, ចិទេត្ត ពទេទាឆាតិ អឌិប្បាទេយា៍

ឰឥាទេតទ្ធ តំ ឃុលាឆាតិ ទេយាតិត្រៃយចិទេក្ខបតិចាទេលទេយតំ៍ ឃាឆុកំ យតសិ ពទេទាឆាតិ យតសិកាទេ ឥឡ្ញហឹកយុតិទេយាឌទេតត យតិត្រៃយចិទេក្ខបតិចាទេលំ៍ បុទិយទេទ្ធាត្វ ញ្ញឌ្ឍាតចិបល្លាឃកាហតិចាទេលំ, បត្ថិយំ អត្វចិបល្លាឃកាហតិចាទេលំ៍ បុទិទេយត ច ឆយុឃ្សចទេត តិទេយាឌេតិ, បត្ថិទេយត ឃុតាតំ ឆយុតំ ឆាទេល្យបបរិក្ខាឃុ៍ បុទិទេយត ច “បឡ្យឌ្ឍាទេតា អឃំ ឆទេយុ, តឃ្វា បចតីទេយា”តិ ឌីទេបតិ, បត្ថិទេយត “ឃាទេទ្ធា, តឃ្វា យតសិ កាតទេឋ្ឋា”តិ៍ ឃាឆុកបឌំ ចា ក្ខកយបទេឥហិ ទេយាទេឌត្វា, “ឃឃ្វា អឃំ ឆទេយុ ឆយុកយ្យិទេទា ច ទេឥបតាកយ្យិទេទា ច, តឃ្វា ឃុលាឆ ឃាឆុកំ៍ ឃឃ្វា អត្វកយ្យិទេទា ច បឌិទេចឆកយ្យិទេទា ច, តឃ្វា ឃាឆុកំ យតសិ ពទេទាឆា”តិ ឲចំ ទេយាឌតា ទេចឌិតឋ្ឋា៍ កាឃិឃ្សាយីតិ ទេឥទេបឃ្សាយិ៍ “តំ ឃុលាឆា”តិ ឲត្វ បឌិឌ្ឍាតំ ទេឥបតំ បំលិត្តទេតាច ត ទេឥទេបឃ្សាយិ, អបិច ទេលា ចិត្វាទេទេតាបិ តំ កាឃិឃ្សាយីតិ ចុត្តំ ទេហាតិ៍ បទេឌ្ឍបចិត្វាទេចាចកាតិ ហិ ឲតាតិ បឥាតិ៍ ឃចាហ ចក្កីបទេត្វទេទា –

“បំលិទេត្តតបិ ទេឥទេបតិ, ចិត្វាទេទតបិ កាបតិ;

បាឡ្យឰកាឃិច តិទេឈ្លទេយា, បឌិកាតំ ក្ខឌីទេឃី”តិ៍ (បំ៍ តិ៍ ១៍១១ទេ; ទេឆទេកា៍ ១១ទេ១);

ឲចំ ចុទេត្ត ក្ខឃ្សាហឌាតា ហុត្វា ឲចំ, កទេត្តតិ ទេលា ទេត កិក្លុ កកចទេតា បក្ខទេឃ្សាបុំ បត្វ ចចតំ បយ្យឌិត្ថិបុ, បឌិក្កទេហបុត្តិ ចុត្តំ ទេហាតិ៍

អច ទេតបំ កកចា ឲតឥទេចាច – ឲតំ ឰឥាតិ ចតុត្ថិ “ពតទេយា ច, កិក្លុទេច, បឌិក្ខបយុប្បាទេឥា”តិអាឌិ បកលំ ឃុត្តំ អទេចាច៍ តត្វ ពតទេយា ច, កិក្លុទេច, បឌិក្ខបយុប្បាទេឥាតិ ពទេចតុពយ្យាតាបុត្ថា៍ បត្ចាចិតា ហិ បុត្ថា អឌិដ្ឋទេឌាតតាបុត្ថា ឌិដ្ឋបំបត្ថតាបុត្ថា ចិយតិទេត្ថឥតាបុត្ថា អតុយតិបុត្ថា ពទេចតុពយ្យាតាបុត្ថាតិ, តាបំ ឰឥំ តាតត្វា –

ពតយា អឌិដ្ឋទេឌាតតា បុត្ថា (យហាតិ៍ ១៥០; ក្ខុអតិ៍ បុល្លាកយាលចបុត្ថាតិទេឌ្ឍប ១១)? បកតិឃា លក្ខលំ អឌ្ឍាតំ ទេហាតិ អឌិដ្ឋំ អតុលិតំ អតីទិតំ អចិក្ខុតំ អចិកាចិតំ៍ តឃ្ស ឆាកាលាឃ ឥឃ្សតាឃ តុលតាឃ តីទលាឃ ចិក្ខុតាឃ ចិកាចតត្វាឃ បចំញាបុត្ថិតិ៍ អឃំ អឌិដ្ឋទេឌាតតាបុត្ថា៍

ពតយា ឌិដ្ឋបំបត្ថតាបុត្ថា? បកតិឃា លក្ខលំ ឆាតំ ទេហាតិ ឌិដ្ឋំ តុលិតំ តីទិតំ ចិក្ខុតំ ចិកាចិតំ៍ ទេយា អទេឌ្ឍហិ បល្លិទេតហិ បត្ថិ បំបត្ថតត្វាឃ បចំញាបុត្ថិតិ៍ អឃំ ឌិដ្ឋបំបត្ថតាបុត្ថា៍

កតមា វិមតិច្ឆេទនាបុច្ឆា? បកតិយា សំសយបក្ខន្ទោ ហោតិ វិមតិបក្ខន្ទោ ទ្វេឡ្ហកជាតោ – “ឯវំ នុ ខោ, ន នុ ខោ, កថំ នុ ខោ”តិ, សោ វិមតិច្ឆេទនត្ថាយ បញ្ហំ បុច្ឆតិ, អយំ វិមតិច្ឆេទនាបុច្ឆា។

កតមា អនុមតិបុច្ឆា? ភគវា ភិក្ខូនំ អនុមតិយា បញ្ហំ បុច្ឆតិ – “តំ កិំ មញ្ញថ, ភិក្ខវេ, រូបំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វា”តិ, អនិច្ចំ, ភន្តេ។ យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វាតិ, ទុក្ខំ, ភន្តេ។ យំ បនានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ, កល្លំ នុ តំ សមនុបស្សិតុំ – “ឯតំ មម ឯសោហមស្មិ ឯសោ មេ អត្តា”តិ, នោ ហេតំ ភន្តេតិ (សំ។ និ។ ៣។៧៩)។ អយំ អនុមតិបុច្ឆា។

កតមា កថេតុកម្យតាបុច្ឆា? ភគវា ភិក្ខូនំ កថេតុកម្យតាយ បញ្ហំ បុច្ឆតិ – “ចត្តារោមេ, ភិក្ខវេ, សតិបដ្ឋានា។ កតមេ ចត្តារោ”តិ? អយំ កថេតុកម្យតាបុច្ឆាតិ។

តត្ថ ពុទ្ធានំ បុរិមា តិស្សោ បុច្ឆា នត្ថិ។ កស្មា? ពុទ្ធានញ្ហិ តីសុ អទ្ធាសុ កិញ្ចិ សង្ខតំ អទ្ធាវិមុត្តំ វា អសង្ខតំ អទិដ្ឋំ អជោតិតំ អតុលិតំ អតីរិតំ អវិភូតំ អវិភាវិតំ នាម នត្ថិ។ តេន តេសំ អទិដ្ឋជោតនាបុច្ឆា នត្ថិ។ យំ បន ភគវតា អត្តនោ ញាណេន បដិវិទ្ធំ, តស្ស អញ្ញេន សមណេន វា ព្រាហ្មណេន វា ទេវេន វា មារេន វា ព្រហ្មុនា វា សទ្ធិំ សំសន្ទនកិច្ចំ នត្ថិ។ តេនស្ស ទិដ្ឋសំសន្ទនាបុច្ឆា នត្ថិ។ យស្មា បនេស អកថំកថី តិណ្ណវិចិកិច្ឆោ សព្ពធម្មេសុ វិហតសំសយោ។ តេនស្ស វិមតិច្ឆេទនាបុច្ឆា នត្ថិ។ ឥតរា បន ទ្វេ បុច្ឆា ភគវតោ អត្ថិ។ តាសុ អយំ កថេតុកម្យតា បុច្ឆាតិ វេទិតព្ពា។

ឥទានិ តាយ បុច្ឆាយ បុដ្ឋំ បច្ចយាការំ វិភជន្តោ អវិជ្ជាបច្ចយា, ភិក្ខវេ, សង្ខារាតិអាទិមាហ។ ឯត្ថ ច យថា នាម “បិតរំ បុច្ឆេយ្យាសី”តិ វុត្តេ “តិស្សស្ស បិតា សោណស្ស បិតា”តិ បឋមតរំ បុត្តម្បិ បុច្ឆតិ, ឯវមេវ ភគវា បច្ចយំ បុច្ឆិត្វា វុត្តេ “អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា”តិអាទិនា នយេន សង្ខារាទីនំ បច្ចយេ អវិជ្ជាទិធម្មេ កថេន្តោ បច្ចយុប្បន្នម្បិ កថេសិ។ អាហារវគ្គស្ស បន បរិយោសានេ “បដិច្ចសមុប្បាទញ្ច វោ, ភិក្ខវេ, ទេសេស្សាមិ បដិច្ចសមុប្បន្នេ ច ធម្មេ”តិ (សំ។ និ។ ២។២០) ឧភយំ អារភិត្វា ឧភយម្បិ កថេសិ។ ឥទានិ អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារាតិអាទីសុ បន អវិជ្ជា ច សា បច្ចយោ ចាតិ អវិជ្ជាបច្ចយោ។ តស្មា អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា សម្ភវន្តីតិ ឥមិនា នយេន អត្ថោ វេទិតព្ពោ។ អយមេត្ថ សង្ខេបោ, វិត្ថារតោ បន សព្ពាការសម្បន្នា អនុលោមបដិច្ចសមុប្បាទកថា វិសុទ្ធិមគ្គេ កថិតា, តស្មា សា តត្ថ កថិតនយេនេវ គហេតព្ពា។

បដិលោមកថាយំ បន អវិជ្ជាយ ត្វេវាតិ អវិជ្ជាយ តុ ឯវ។ អសេសវិរាគនិរោធាតិ វិរាគសង្ខាតេន មគ្គេន អសេសនិរោធា។ សង្ខារនិរោធោតិ សង្ខារានំ អនុប្បាទនិរោធោ ហោតិ។ ឯវំនិរោធានំ បន សង្ខារានំ និរោធា វិញ្ញាណាទីនញ្ច និរោធា នាមរូបាទីនិ និរុទ្ធានិយេវ ហោន្តីតិ ទស្សេតុំ សង្ខារនិរោធា វិញ្ញាណនិរោធោតិអាទីនិ វត្វា, ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស និរោធោ ហោតីតិ អាហ។ តត្ថ កេវលស្សាតិ សកលស្ស, សុទ្ធស្ស វា, សត្តវិរហិតស្សាតិ អត្ថោ។ ទុក្ខក្ខន្ធស្សាតិ ទុក្ខរាសិស្ស។ និរោធោ ហោតីតិ អនុប្បាទោ ហោតិ។ ឥតិ ភគវា អនុលោមតោ ទ្វាទសហិ បទេហិ វដ្ដកថំ កថេត្វា តមេវ វដ្ដំ វិនិវដ្ដេត្វា បដិលោមតោ ទ្វាទសហិ

បរេហិ ចិចដ្ឋិ ពរចុរត្តា អទហទេត្តត ទេសតាយ ក្ញដំ កហ៊ា ទេសតាបរិទេយាសាទេត ទេព បញ្ចសតា អារទ្ធចិបស្សកា ស្លោដ្ឋិតញ្ញាបុក្កលិ ស្វរិយទេស្ថិសយប្បុដ្ឋាតិ បរិបិពកតាតិ បក្សាតិ ចិយ សច្ចាតិ ញ្ញដ្ឋិញ្ញា អទហត្តផលេ បតិដ្ឋហិសុ៓

ព្ចឧយទេចាឆ កកចាតិ ព្ចធំ ចដ្ឋចិចដ្ឋចទេសត សពលសុត្ត កកចា អទេចាឆ៓ អត្តយតា ទេព កិក្ខុតិ ពុដ្ឋចិត្តា ទេព បញ្ចសតា ពិលាសចា កិក្ខុ៓ កកចទេតា កាសិតំ អកិតត្ថុត្តិ ពរចឹពរុតយញ្ចុតា ពណ្ណសុទេឍត បល្ខិតឌេតហឧយាតំ អយតាកិទេសកសជិទេសត ច្រាហ្វស្សទេត កាសទេតា កកចទេតា ចចតំ អកិតត្ថិសុ, អត្សេយាឌិសុ ទេចច សយ្យដ្ឋិច្ឆិសុ ចាតិ អទេត្វា៓ ទេតទេតំ ចុច្ចតិ –

“សុកាសិតំ សុលបិតំ, សាត្ត សាត្ត្វតិ តាឌិទេតា;

អត្សេយាឌយាតា សិទេសា, សយ្យដ្ឋិច្ឆិសុ កិក្ខុទេចា”តិ៓

បឌយបដិច្ចសមុប្បាឌសុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៓

១៓ ចិកក្ខុសុត្តចណ្ណតា

១៓ ត្សតិទេយបិ ចុត្តតទេយទេតច សុត្តតិទេក្ខុទេបិ ទេចឌិតទេព្ចា៓ អយំ បត ចិទេសទេសា – បឌយំ ស្លោដ្ឋិតញ្ញាបុក្កលិតំ ចទេសត សទេដ្ឋបទេតា ឌស្សិតំ, ព្ចធំ ចិបច្ចិតញ្ញាតំ ចទេសត ចិត្វារទេតាតិ៓ ព្ចយស្ថិច្ចា បត សុទេត្ត ចតទេស្សា ចល្លិហារពបុរិស្វបយា ចត្តត្ថា, តា ចិសុទ្ធិយទេក្ក ចុត្តា ៤ច៓ យចា ហិ ចល្លិហារទេពា បុរិទេសា ចល្លិយា អក្កំ ឌិស្វា តឌត្សាទេត ម្សល់ បរិទេយសទេត្តា តំ ឌិស្វា ចល្លិ ម្សទេល ទេឈត្វា អាឌាយ ពទេម្វ ស្តបទេតម្យ, ៤ចំ កកចា ចិត្វារទេឌសតំ ទេឌសទេត្តា បដិច្ចសមុប្បាឌស្ស អក្កត្សតា ឌរាយទេលា បដ្ឋាយ យាច ម្សលក្សតំ អចិជ្ជាបធំ, តាច ទេឌសតំ អាហរិត្វា បុត ចដ្ឋចិចដ្ឋំ ទេឌសទេត្តា តិដ្ឋទេបសិ៓

ត(ព្រាយំ ឌរាយទេលាឌិតំ ចិត្វារទេឌសតាយ អត្វតិច្ឆទេយា – ឌរាយទេលាតិទេដ្ឋទេស តាច ទេតសំ ទេតសត្តិ អយំ សទេដ្ឋបទេតា អទេតទេកសំ សត្តាតំ សាឈារលាតិទេដ្ឋទេសាតិ ចិញ្ញាតទេព្ចា៓ យា ទេឌចឌត្តស្ស ឌរា, យា ទេសាយឌត្តស្សាតិ ៤ចតិញ្ញឌិចសយ្សិ ពរចុត្តស្ស ទេតច សត្តា បរិយាឌាតំ ពច្ឆត្តិ៓ ព្ចទេយហិ បត ឌ្វិហិ បទេឌហិ ត ទេពាចិ សទេត្តា អបរិយាឌិទេត្តា ទេហាតិ៓ តស្វា ចុត្តំ, “អយំ សទេដ្ឋបទេតា អទេតទេកសំ សត្តាតំ សាឈារលាតិទេដ្ឋទេសា”តិ៓ តយិព្រាយិព្វិ អយំ កតិឌាតិចទេសត អទេតទេកសំ សត្តតិកាយាតំ សាឈារលាតិទេដ្ឋទេសា៓ សត្តតិកាទេយតិ សាឈារលាតិទេដ្ឋទេសត តិដ្ឋិដ្ឋស្ស សទ្វបតិឌស្សតំ៓ ឌរា ឌិរលតាតិអាឌិសុ បត ឌរាតិ សកាចតិទេដ្ឋទេសា៓ ឌិរលតាតិ អាកាទេតិទេដ្ឋទេសា៓ ពល្ខិច្ចត្តិអាឌទេយា តទេយា កាលាតិក្កទេយ កិច្ចតិទេដ្ឋសា, បច្ឆិយា ទេគ្វ បកាតិតិទេដ្ឋសា៓ អយឌិព្វាឌរាតិ ព្ចយិតា បទេឌត សកាចទេតា ឌិបិតា, ទេតតស្សាយំ សកាចតិទេដ្ឋទេសា ៓ ឌិរលតាតិ ព្ចយិតា អាកាទេតា, ទេតតស្សាយំ អាកាទេតិទេដ្ឋទេសា៓ ពល្ខិច្ចត្តិ ព្ចយិតា កាលាតិក្កទេយ ឌត្តតលាតំ ពល្ខិតកាចកទេលកិច្ចទេតា៓ បិលិច្ចត្តិ ព្ចយិតា ទេកសទេលិយាតំ បលិតកាចកទេលកិច្ចទេតា៓ ចលិត្តចតាតិ ព្ចយិតា យំសំ យិលិទេបត្វា

តចវលិភាវករណកិច្ចតោ ទីបិតា។ តេនស្សា ឥមេ ខណ្ឌិច្ចន្តិអាទយោ តយោ កាលាតិក្កមេ កិច្ចនិទ្ទេសា។ តេហិ ឥមេសំ វិការានំ ទស្សនវសេន បាកដីភូតា បាកដជរា ទស្សិតា។ យថេវ ហិ ឧទកស្ស វា វាតស្ស វា អគ្គិនោ វា តិណរុក្ខាទីនំ សំភគ្គបលិភគ្គតាយ វា ឈាមតាយ វា គតមគ្គោ បាកដោ ហោតិ, ន ច សោ គតមគ្គោ តានេវ ឧទកាទីនិ, ឯវមេវ ជរាយ ទន្តាទីសុ ខណ្ឌិច្ចាទិវសេន គតមគ្គោ បាកដោ, ចក្ខុំ ឧម្មីលេត្វាបិ គយ្ហតិ ន ច ខណ្ឌិច្ចាទីនេវ ជរា។ ន ហិ ជរា ចក្ខុវិញ្ញេយ្យា ហោតិ។

អាយុនោ សំហានិ ឥន្ទ្រិយានំ បរិបាកោតិ ឥមេហិ បន បទេហិ កាលាតិក្កមេយេវ អភិព្យត្តាយ អាយុក្ខយ-ចក្ខាទិឥន្ទ្រិយ-បរិបាកសញ្ញិតាយ បកតិយា ទីបិតា។ តេនស្សិមេ បច្ឆិមា ទ្វេ បកតិនិទ្ទេសាតិ វេទិតព្ពា។ តត្ថ យស្មា ជរំ បត្តស្ស អាយុ ហាយតិ, តស្មា ជរា "អាយុនោ សំហានី"តិ ផលូបចារេន វុត្តា។ យស្មា ច ទហរកាលេ សុប្បសន្នានិ សុខុមម្បិ អត្តនោ វិសយំ សុខេនេវ គណ្ហនសមត្ថានិ ចក្ខាទីនិ ឥន្ទ្រិយានិ ជរំ បត្តស្ស បរិបក្កានិ អាលុឡិតានិ អវិសទានិ, ឱឡារិកម្បិ អត្តនោ វិសយំ គហេតុំ អសមត្ថានិ ហោន្តិ, តស្មា "ឥន្ទ្រិយានំ បរិបាកោ"តិ ផលូបចារេនេវ វុត្តា។

សា បនាយំ ឯវំ និទ្ទិដ្ឋា សព្ពាបិ ជរា បាកដា បដិច្ឆន្នាតិ ទុវិធា ហោតិ។ តត្ថ ទន្តាទីសុ ខណ្ឌាទិភាវទស្សនតោ រូបធម្មេសុ ជរា បាកដជរា នាម, អរូបធម្មេសុ បន ជរា តាទិសស្ស វិការស្ស អទស្សនតោ បដិច្ឆន្នជរា នាម។ តត្ថ យ្វាយំ ខណ្ឌាទិភាវោ ទិស្សតិ, សោ តាទិសានំ ទន្តាទីនំ សុវិញ្ញេយ្យត្តា វណ្ណោយេវ, តំ ចក្ខុនា ទិស្វា មនោទ្វារេន ចិន្តេត្វា "ឥមេ ទន្តា ជរាយ បហដា"តិ ជរំ ជានាតិ ឧទកដ្ឋានេ ពទ្ធានិ គោសិង្គាទីនិ ឱលោកេត្វា ហេដ្ឋា ឧទកស្ស អត្ថិភាវំ ជាននំ វិយ។ បុន អវីចិ សវីចីតិ ឯវម្បិ ទុវិធា ហោតិ។ តត្ថ មណិ-កនក-រជត-បវាឡ-ចន្ទសូរិយាទីនំ វិយ មន្ទទសកាទីសុ បាណីនំ វិយ ច បុប្ផផលបល្លវាទីសុ ច អបាណីនំ វិយ អន្តរន្តរា វណ្ណវិសេសាទីនំ ទុវិញ្ញេយ្យត្តា ជរា អវីចិជរា នាម, និរន្តរជរាតិ អត្ថោ។ តតោ អញ្ញេសុ បន យថាវុត្តេសុ អន្តរន្តរា វណ្ណវិសេសាទីនំ សុវិញ្ញេយ្យត្តា ជរា សវីចិជរា នាមាតិ វេទិតព្ពា។

ឥតោ បរំ តេសំ តេសន្តិអាទិ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពំ។ ចុតីតិ ចវនកវសេន វុច្ចតិ, ឯកចតុបញ្ចក្ខន្ធសាមញ្ញវចនមេតំ។ ចវនតាតិ ភាវវចនេន លក្ខណនិទស្សនំ។ ភេទោតិ ចុតិក្ខន្ធានំ ភង្គុប្បត្តិបរិទីបនំ។ អន្តរធានន្តិ ឃដស្សេវ ភិន្នស្ស ភិន្នានំ ចុតិក្ខន្ធានំ យេន កេនចិ បរិយាយេន ឋានាភាវបរិទីបនំ។ មច្ចុ មរណន្តិ មច្ចុសង្ខាតំ មរណំ, តេន សមុច្ឆេទមរណាទីនិ និសេធេតិ។ កាលោ នាម អន្តកោ, តស្ស កិរិយា កាលកិរិយា។ ឯវំ តេន លោកសម្មុតិយា មរណំ ទីបេតិ។

ឥទានិ បរមត្ថេន ទីបេតុំ ខន្ធានំ ភេទោតិអាទិមាហ។ បរមត្ថេន ហិ ខន្ធាយេវ ភិជ្ជន្តិ, ន សត្តោ នាម កោចិ មរតិ។ ខន្ធេសុ បន ភិជ្ជមានេសុ សត្តោ មរតិ, ភិន្នេសុ មតោតិ វោហារោ ហោតិ។ ឯត្ថ ច ចតុបញ្ចវោការវសេន ខន្ធានំ ភេទោ, ឯកវោការវសេន កឡេវរស្ស និក្ខេបោ។ ចតុវោការវសេន វា ខន្ធានំ ភេទោ, សេសទ្វយវសេន កឡេវរស្ស និក្ខេបោ វេទិតព្ពោ។ កស្មា? ភវទ្វយេបិ រូបកាយសង្ខាតស្ស កឡេវរស្ស សព្ភាវតោ។ អថ វា យស្មា ចាតុមហារាជិកាទីសុ ខន្ធា ភិជ្ជន្តេវ, ន កិញ្ចិ និក្ខិបតិ, តស្មា តេសំ វសេន ខន្ធានំ ភេទោ, មនុស្សាទីសុ កឡេវរស្ស និក្ខេបោ។ ឯត្ថ ច កឡេវរស្ស និក្ខេបការណតោ មរណំ "កឡេវរស្ស និក្ខេបោ"តិ វុត្តន្តិ

ឧចបេត្វា ភញ្ជេត្វា។ ឥតិ អយញ្ច ជរា ឥទញ្ច មរណំ, ឥទំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេតិ ឥទំ ឧភយម្បិ ឯកតោ កត្វា ជរាមរណន្តិ កថីយតិ។

ជាតិនិទ្ទេសេ ជាតិ សញ្ជាតីតិអាទីសុ ជាយនដ្ឋេន ជាតិ, សា អបរិបុណ្ណាយតនវសេន យុត្តា។ សញ្ជាយនដ្ឋេន សញ្ជាតិ, សា បរិបុណ្ណាយតនវសេន យុត្តា។ ឱក្កមនដ្ឋេន ឱក្កន្តិ, សា អណ្ឌជជលាពុជវសេន យុត្តា។ តេ ហិ អណ្ឌកោសញ្ច វត្ថិកោសញ្ច ឱក្កមន្តា បវិសន្តា វិយ បដិសន្ធិំ គណ្ហន្តិ។ អភិនិព្វត្តនដ្ឋេន អភិនិព្វត្តិ, សា សំសេទជោបបាតិកវសេន យុត្តា។ តេ ហិ បាកដា ឯវ ហុត្វា និព្វត្តន្តិ។ អយំ តាវ វោហារទេសនា។

ឥទានិ បរមត្ថទេសនា ហោតិ។ ខន្ធា ឯវ ហិ បរមត្ថតោ បាតុភវន្តិ, ន សត្តា។ តត្ថ ច ខន្ធានន្តិ ឯកវោការភវេ ឯកស្ស, ចតុវោការភវេ ចតុន្នំ, បញ្ចវោការភវេ បញ្ចន្នម្បិ គហណំ វេទិតព្វំ។ បាតុភាវោតិ ឧប្បត្តិ។ អាយតនានន្តិ ឯត្ថ តត្រ តត្រ ឧប្បជ្ជមានាយតនវសេន សង្គហោ វេទិតព្វោ។ បដិលាភោតិ សន្តតិយំ បាតុភាវោយេវ។ បាតុភវន្តានេវ ហិ តានិ បដិលទ្ធានិ នាម ហោន្តិ។ អយំ វុច្ចតិ, ភិក្ខវេ, ជាតីតិ ឥមិនា បទេន វោហារតោ បរមត្ថតោ ច ទេសិតាយ ជាតិយា និគមនំ ករោតីតិ។

ភវនិទ្ទេសេ កាមភវោតិ កម្មភវោ ច ឧបបត្តិភវោ ច។ តត្ថ កម្មភវោ នាម កាមភវូបគកម្មមេវ។ តញ្ហិ តត្ថ ឧបបត្តិភវស្ស ការណត្តា “សុខោ ពុទ្ធានំ ឧប្បាទោ (ធ· ប· ១៩៤) ទុក្ខោ បាបស្ស ឧច្ចយោ”តិអាទីនិ (ធ· ប· ១១៧) វិយ ផលវោហារេន ភវោតិ វុត្តំ។ ឧបបត្តិភវោ នាម តេន កម្មេន និព្វត្តំ ឧបាទិន្នក្ខន្ធបញ្ចកំ។ តញ្ហិ តត្ថ ភវតីតិ កត្វា ភវោតិ វុត្តំ។ សព្វថាបិ ឥទំ កម្មញ្ច ឧបបត្តិញ្ច ឧភយមេតមិធ “កាមភវោ”តិ វុត្តំ។ ឯស នយោ រូបារូបភវេសុបីតិ។

ឧបាទាននិទ្ទេសេ កាមុបាទានន្តិអាទីសុ វត្ថុកាមំ ឧបាទិយន្តិ ឯតេន, សយំ វា តំ ឧបាទិយតីតិ កាមុបាទានំ, កាមោ ច សោ ឧបាទានញ្ចាតិ កាមុបាទានំ។ ឧបាទានន្តិ ទឡ្ហគ្គហណំ វុច្ចតិ។ ទឡ្ហត្ថោ ហិ ឯត្ថ ឧបសទ្ទោ ឧបាយាសឧបកដ្ឋាទីសុ វិយ។ បញ្ចកាមគុណិករាគស្សេតំ អធិវចនំ។ អយមេត្ថ សង្ខេបោ, វិត្ថារតោ បនេតំ, “តត្ថ កតមំ កាមុបាទានំ? យោ កាមេសុ កាមច្ឆន្ទោ”តិ (ធ· ស· ១២២០; វិភ· ៩៣៨) វុត្តនយេនេវ វេទិតព្វំ។

តថា ទិដ្ឋិ ច សា ឧបាទានញ្ចាតិ ទិដ្ឋុបាទានំ។ អថ វា ទិដ្ឋិំ ឧបាទិយតិ, ឧបាទិយន្តិ វា ឯតេន ទិដ្ឋិន្តិ ទិដ្ឋុបាទានំ។ ឧបាទិយតិ ហិ បុរិមទិដ្ឋិំ ឧត្តរទិដ្ឋិ, ឧបាទិយន្តិ ច តាយ ទិដ្ឋិំ។ យថាហ – “សស្សតោ អត្តា ច លោកោ ច ឥទមេវ សច្ចំ មោឃមញ្ញ”ន្តិអាទិ (ទី· និ· ១·៣១)។ សីលព្វតុបាទានអត្តវាទុបាទានវជ្ជស្ស សព្វទិដ្ឋិគតស្សេតំ អធិវចនំ។ អយមេត្ថ សង្ខេបោ, វិត្ថារតោ បនេតំ, “តត្ថ កតមំ ទិដ្ឋុបាទានំ? នត្ថិ ទិន្ន”ន្តិ (ធ· ស· ១២២១) វុត្តនយេនេវ វេទិតព្វំ។

តថា សីលព្វតុបាទិយន្តិ ឯតេន, សយំ វា តំ ឧបាទិយតិ, សីលព្វតញ្ច តំ ឧបាទានញ្ចាតិ សីលព្វតុបាទានំ។ គោសីលកុក្កុរសីលាទីនិ ហិ “ឯវំ សុទ្ធី”តិ (ធ· ស· ១២២២; វិភ· ៩៣៨) អភិនិវេសតោ សយមេវ ឧបាទានានីតិ។ អយមេត្ថ សង្ខេបោ, វិត្ថារតោ បនេតំ, “តត្ថ

កតមំ សីលព្ពតុបាទានំ? ឥតោ ពហិទ្ធា សមណព្រាហ្មណានំ សីលេន សុទ្ធី”តិ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពំ។

ឥទានិ វទន្តិ ឯតេនាតិ វាទោ, ឧបាទិយន្តិ ឯតេនាតិ ឧបាទានំ, កិំ វទន្តិ ឧបាទិយន្តិ វា? អត្តានំ។ អត្តនោ វាទុបាទានំ អត្តវាទុបាទានំ។ អត្តវាទមត្តមេវ វា អត្តាតិ ឧបាទិយន្តិ ឯតេនាតិ អត្តវាទុបាទានំ។ វីសតិវត្ថុកាយ សក្កាយទិដ្ឋិយា ឯតំ អធិវចនំ។ អយមេត្ថ សង្ខេបោ, វិត្ថារតោ បនេតំ, “តត្ថ កតមំ អត្តវាទុបាទានំ? ឥធ អស្សុតវា បុថុជ្ជនោ អរិយានំ អទស្សាវី”តិ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពំ។

តណ្ហានិទ្ទេសេ រូបតណ្ហា…បេ… ធម្មតណ្ហាតិ ឯវំ ចក្ខុទ្វារាទីសុ ជវនវីថិយា បវត្តាយ តណ្ហាយ “សេដ្ឋិបុត្តោ ព្រាហ្មណបុត្តោ”តិ ឯវមាទីសុ បិតិតោ នាមំ វិយ បិតិសទិសារម្មណតោ នាមំ។ ឯត្ថ ច រូបារម្មណា តណ្ហា, រូបេ តណ្ហាតិ រូបតណ្ហា។ សា កាមរាគភាវេន រូបំ អស្សាទេន្តី បវត្តមានា កាមតណ្ហា, សស្សតទិដ្ឋិសហគតរាគភាវេន “រូបំ និច្ចំ ធុវំ សស្សត”ន្តិ ឯវំ អស្សាទេន្តី បវត្តមានា ភវតណ្ហា, ឧច្ឆេទទិដ្ឋិសហគតរាគភាវេន “រូបំ ឧច្ឆិជ្ជតិ វិនស្សតិ បេច្ច ន ភវតី”តិ ឯវំ អស្សាទេន្តី បវត្តមានា វិភវតណ្ហាតិ រូបតណ្ហា ឯវំ តិវិធា ហោតិ។ យថា ច រូបតណ្ហា, តថា សទ្ទតណ្ហាទយោបីតិ ឯវំ តានិ អដ្ឋារស តណ្ហាវិចរិតានិ ហោន្តិ។ តានិ អជ្ឈត្តរូបាទីសុ អដ្ឋារស, ពហិទ្ធារូបាទីសុ អដ្ឋារសាតិ ឆត្តិំស។ ឥតិ អតីតានិ ឆត្តិំស, អនាគតានិ ឆត្តិំស, បច្ចុប្បន្នានិ ឆត្តិំសាតិ ឯវំ អដ្ឋសតំ តណ្ហាវិចរិតានិ ហោន្តិ។ “អជ្ឈត្តិកស្ស ឧបាទាយ អស្មីតិ ហោតិ, ឥត្ថស្មីតិ ហោតី”តិ (វិភ។ ៩៧៣) វា ឯវមាទីនិ អជ្ឈត្តិករូបាទិនិស្សិតានិ អដ្ឋារស, “ពាហិរស្ស ឧបាទាយ ឥមិនា អស្មីតិ ហោតិ, ឥមិនា ឥត្ថស្មីតិ ហោតី”តិ (វិភ។ ៩៧៥) វា ឯវមាទីនិ ពាហិររូបាទិនិស្សិតានិ អដ្ឋារសាតិ ឆត្តិំស, ឥតិ អតីតានិ ឆត្តិំស, អនាគតានិ ឆត្តិំស, បច្ចុប្បន្នានិ ឆត្តិំសាតិ ឯវម្បិ អដ្ឋសតំ តណ្ហាវិចរិតានិ ហោន្តិ។ បុន សង្គហេ ករិយមានេ រូបាទីសុ អារម្មណេសុ ឆឡេវ តណ្ហាកាយា តិស្សោយេវ កាមតណ្ហាទយោ ហោន្តីតិ។ ឯវំ –

“និទ្ទេសត្ថេន និទ្ទេស, វិត្ថារា វិត្ថារស្ស ច;

បុន សង្គហតោ តណ្ហា, វិញ្ញាតព្ពា វិភាវិនា”តិ។

វេទនានិទ្ទេសេ វេទនាកាយាតិ វេទនាសមូហា។ ចក្ខុសម្ផស្សជា វេទនា…បេ… មនោសម្ផស្សជា វេទនាតិ ឯវំ “ចក្ខុសម្ផស្សជា វេទនា អត្ថិ កុសលា, អត្ថិ អកុសលា, អត្ថិ អព្យាកតា”តិ ឯវំ វិភង្គេ (វិភ។ ៣៤) អាគតត្តា ចក្ខុទ្វារាទីសុ បវត្តានំ កុសលាកុសលាព្យាកតវេទនានំ “សារិបុត្តោ មន្តាណិបុត្តោ”តិ ឯវមាទីសុ មាតិតោ នាមំ វិយ មាតុសទិសតោ វត្ថុតោ នាមំ។ វចនត្ថោ បនេត្ថ – ចក្ខុសម្ផស្សហេតុ ជាតា វេទនា ចក្ខុសម្ផស្សជា វេទនាតិ។ ឯសេវ នយោ សព្ពត្ថ។ អយំ តាវេត្ថ សព្ពសង្គាហិកា កថា។ វិបាកវសេន បន ចក្ខុទ្វារេ ទ្វេ ចក្ខុវិញ្ញាណានិ, ទ្វេ មនោធាតុយោ, តិស្សោ មនោវិញ្ញាណធាតុយោតិ ឯតាហិ សម្បយុត្តវសេន វេទនា វេទិតព្ពា។ ឯសេវ នយោ សោតទ្វារាទីសុ។ មនោទ្វារេ មនោវិញ្ញាណធាតុសម្បយុត្តាវ។

ផស្សនិទ្ទេសេ ចក្ខុសម្ផស្សោតិ ចក្ខុម្ហិ សម្ផស្សោ។ ឯស នយោ សព្ពត្ថ។ ចក្ខុសម្ផស្សោ…បេ… កាយសម្ផស្សោតិ ឯត្តាវតា ច

កុសលាកុសលចិបាកា បញ្ចទ្វារិកា ឥស ផស្សា ទុក្ខា ទេហត្តិ៍ យទេតាសយ្យទេស្សាតិ ព្ថយិតា ទេសសនាខីសតិទេលាកិយចិបាកយតសយ្យយុត្តា ផស្សា៍

សព្វអាយតនកិច្ចេន ចក្ខាយតនត្តិអាទីសុ យំ ចត្តព្វំ, តំ ចិសុទ្ធិមគ្គេ ពន្ធកិច្ចេន ទេច អាយតនកិច្ចេន ច វុត្តមេច៍

តាយរូបកិច្ចេន តយតលក្ខណំ តាយំ៍ រូប្យតលក្ខណំ រូបំ៍ ចិកឌទេត បតស្ស ទេចឥតាតិ ទេចឥតាក្ខន្ធោ, សញ្ញាតិ សញ្ញាក្ខន្ធោ, ទេចតតា ផទេស្សា យតសិកាទេរាតិ សង្ខារក្ខន្ធោ ទេចឌិតទេព្ញា៍ កាយទ្វា អទេញ្ញាបិ សង្ខារក្ខន្ធសង្គហិតា ឥយ្យា សត្តិ, ព្ថទេយ បត ពទេយា សព្ញទ្បញ្ញាទេលសុបិ ចិទេត្តសុ សត្តិ, តស្មា ខុទេពសំទេយច ចទេសទេតត្វ សង្ខារក្ខន្ធោ ឥស្សិទេតា៍ ចត្តារេរា ច យហាភូតាតិ ខុត្វ ចត្តារេរាតិ គណតបរិច្ឆេទេតា៍ យហាភូតាតិ បឆចីអាបទេតឌចាឃាតទេយតំ អឆិចចត៍ ទេឃត បត កាទេរណត តាតិ យហាភូតានីតិ ទុច្ចត្តិ, ទេឃា ទេចត្វ អទេញ្ញា ចិតិច្ឆយតទេឃា, ទេសា សទេព្ញា ចិសុទ្ធិមគ្គេ រូបក្ខន្ធកិច្ចេន ទុទេត្តា៍ ចតុត្តន្នា យហាភូតានំ ឧបិទាយាតិ ខុត្វ បត ចតុត្តន្តិ ឧបទេយាគទេត្វ សាយិចចត៍, ចត្តារិ យហាភូតានីតិ ទុត្តំ ទេហាតិ៍ ឧបិទាយាតិ ឧបិឌិយិត្វា, គទេហត្វាតិ អទេត្វា៍ តិស្សាយាតិបិ ខុទេកា៍ "ចត្តយាត"ត្តិ អយទេញ្ញាត្វ បិទេឥទេសទេសា៍ សម្ភូហទេត្វ ចា ខុតំ សាយិចចត៍, ចតុត្តំ យហាភូតានំ សម្ភូហំ ឧបិទាយ ចត្តយាតំ រូបត្តិ ខុត្វ អទេត្វា ទេចឌិតទេព្ញា៍ ខុចំ សព្ញទាបិ យាតិ ច ចត្តារិ បឆចីអាទីតិ យហាភូតានិ, យញ្ញ ចតុត្តំ យហាភូតានំ ឧបិទាយ ចត្តយាតំ ចក្ខាយតនាឌីទេភទេឥត អភិធម្មបិដ្ឋកទេយច ទុត្តំ ទេពចីសតិចិធំ រូបំ, តំ សព្វម្បិ រូបត្តិ ទេចឌិតព្វំ៍

ចិញ្ញាណកិច្ចេន ចក្ខុចិញ្ញាណត្តិ ចក្ខុម្បិ ចិញ្ញាណំ, ចក្ខុទេតា ចា ឌាតំ ចិញ្ញាណត្តិ ចក្ខុចិញ្ញាណំ៍ ខុចំ ទេសាតឈានឌិច្បាកាយចិញ្ញាណានិ៍ ព្ថតរំ បត យទេតាទេយច ចិញ្ញាណត្តិ យទេតាចិញ្ញាណំ៍ ទ្វិបញ្ចចិញ្ញាណចឌ្ជិតទេតភូយកចិបាកចិត្តទេស្សតំ អឆិចចត៍

សង្ខារកិច្ចេន អភិសង្ខរណលក្ខណោ សង្ខារា៍ ចិកឌទេត បតស្ស កាយសង្ខារាតិ កាយទេតា បចត្តសង្ខារា៍ កាយទ្វារេ ទេចាបតចទេសត បចត្តានំ កាយាចចរកុសលទេតា អដ្ឋន្នំ, អកុសលទេតា ទ្វាឥសត្តន្នំ ចីសតិយា កាយសញ្ចេតនាតទេយតំ អឆិចចត៍ ចចីសង្ខារាតិ ចចតទេតា បចត្តសង្ខារា, ចចីទ្វារេ ចចតទេភឥចទេសត បចត្តានំ ចីសតិយា ខុច ចចីសញ្ចេតនាតទេយតំ អឆិចចត៍ ចិត្តសង្ខារាតិ ចិត្តទេតា បចត្តសង្ខារា, កាយចចីទ្វារេ ទេចាបតំ អគត្វា រទេហា តិសីឌិត្វា ចិទេត្តត្តស្ស បចត្តានំ ទេលាកិយកុសលាកុសលចទេសត ខុក្ខតិំសយទេតាសទេញ្ចាតតាតទេយតំ អឆិចចត៍

អចិជ្ជាកិច្ចេន ទុទេក្ខ អញ្ញាណត្តិ ទុក្ខសទេច្ច អញ្ញាណំ, ទេមាហទេស្សតំ អឆិចចត៍ ខុស តទេយា ទុក្ខសមុឥទេយ អញ្ញាណត្តិអាទីសុ៍ តត្វ ចតុហិ កាទេរណហិ ទុទេក្ខ អញ្ញាណំ ទេចឌិតព្វំ អទេត្តាគឆទេតា ចត្វទេតា អារម្មណទេតា បដិច្ឆាឥតទេតា ច៍ តថា ហិ តំ ទុក្ខសច្ចបរិយាបន្នត្តា ទុទេក្ខ អទេត្តាគធំ, ទុក្ខសច្ចញ្ញស្ស តិស្សយបច្ចយភាទេចត ចត្វុ, អារម្មណបច្ចយភាទេចត អារម្មណំ, ទុក្ខសច្ចំ ខុតំ បដិច្ឆាទេតិ តស្ស យាថាចលក្ខណបដិទេចឆតិចារទេណត ញាណប្បចត្តិយា ទេចត្វ អប្បឥាទេតត៍

ទុក្ខសមុទយេ អញ្ញាណំ តីហិ ការណេហិ វេទិតព្វំ វត្ថុតោ អារម្មណតោ បដិច្ឆាទនតោ ច។ និរោធេ បដិបទាយ ច អញ្ញាណំ ឯកេនេវ ការណេន វេទិតព្វំ បដិច្ឆាទនតោ។ និរោធបដិបទានញ្ហិ បដិច្ឆាទកមេវ អញ្ញាណំ តេសំ យាថាវលក្ខណបដិវេធនិវារណេន តេសុ ច ញាណប្បវត្តិយា អប្បទានតោ។ ន បន តំ តត្ថ អន្តោគធំ តស្មឹ សច្ចេ អបរិយាបន្នត្តា, ន តស្ស តំ សច្ចំ វត្ថុ អសហជាតត្តា, នារម្មណំ, តទារព្ភ អប្បវត្តនតោ។ បច្ឆិមញ្ហិ សច្ចទ្វយំ គម្ភីរត្តា ទុទ្ទសំ, ន តត្ថ អន្ធភូតំ អញ្ញាណំ បវត្តតិ។ បុរិមំ បន វចនីយត្ថេន សភាវលក្ខណស្ស ទុទ្ទសត្តា គម្ភីរំ, តត្ថ វិបល្លាសគ្គាហវសេន បវត្តតិ។

អបិ ច "ទុក្ខេ"តិ ឯត្តាវតា សង្គហតោ វត្ថុតោ អារម្មណតោ កិច្ចតោ ច អវិជ្ជា ទីបិតា។ "ទុក្ខសមុទយេ"តិ ឯត្តាវតា វត្ថុតោ អារម្មណតោ កិច្ចតោ ច។ "ទុក្ខនិរោធេ ទុក្ខនិរោធគាមិនិយា បដិបទាយា"តិ ឯត្តាវតា កិច្ចតោ។ អវិសេសតោ បន "អញ្ញាណ"ន្តិ ឯតេន សភាវតោ និទ្ទិដ្ឋាតិ ញាតព្វា។

ឥតិ ខោ, ភិក្ខវេតិ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ។ និរោធោ ហោតីតិ អត្ថុទ្ធារោ ហោតិ។ អបិ ចេត្ថ សង្គហេវ តេហិ និរោធបទេហិ និព្វានំ ទេសិតំ។ និព្វានញ្ហិ អាគម្ម តេ តេ ធម្មា និរុជ្ឈន្តិ, តស្មា តំ តេសំ តេសំ និរោធោតិ វុច្ចតិ។ ឥតិ ភគវា ឥមស្មឹ សុត្តេ ទ្វាទសហិ បទេហិ វដ្ដវិវដ្ដំ ទេសេត្វា អរហត្តនិកូដេន ទេសនំ និដ្ឋបេសិ។ ទេសនាបរិយោសានេ វុត្តនយេនេវ បញ្ចសតា ភិក្ខូ អរហត្តេ បតិដ្ឋហិំសូតិ។

វិភង្គសុត្តំ ទុតិយំ។

៣. បដិបទាសុត្តវណ្ណនា

៣. តតិយេ មិច្ឆាបដិបទន្តិ អយំ តាវ អនិយ្យានិកបដិបទា។ តត្ថ ច អវិជ្ជាបច្ចយា បុញ្ញាភិសង្ខារោបិ អត្ថិ អាណេញ្ជាភិសង្ខារោបិ, សោ កស្មា មិច្ឆាបដិបទា ហោតីតិ។ វដ្ដសីសត្តា។ យញ្ហិកិញ្ចិ ភវត្តយសង្ខាតំ វដ្ដំ បត្ថេត្វា បវត្តិតំ, អន្តមសោ បញ្ចាភិញ្ញា អដ្ឋ វា បន សមាបត្តិយោ, សព្វំ តំ វដ្ដបក្ខិយំ វដ្ដសីសត្តិ វដ្ដសីសត្តា មិច្ឆាបដិបទាវ ហោតិ។ យំ បន កិញ្ចិ វិវដ្ដំ និស្សាយ បវត្តិតំ, អន្តមសោ ឧឡុង្កយាគុមត្តទានម្បិ បណ្ណមុដ្ឋិទានមត្តម្បិ, សព្វំ តំ វិវដ្ដបក្ខិយំ វិវដ្ដនិស្សិតំ, វិវដ្ដបក្ខិកត្តា សម្មាបដិបទាវ ហោតិ។ អប្បមត្តកម្បិ ហិ បណ្ណមុដ្ឋិមត្តទានកម្មស្ស វា ហោតុ មហតោ វេលាមទានាទិកម្មស្ស វា, សចេ វដ្ដសម្បត្តឹ បត្ថេត្វា វដ្ដនិស្សិតវសេន មិច្ឆា ឋបិតំ ហោតិ, វដ្ដមេវ អាហរិតុំ សក្កោតិ, នោ វិវដ្ដំ។ "ឥទំ មេ ទានំ អាសវក្ខយាវហំ ហោតូ"តិ ឯវំ បន វិវដ្ដំ បត្ថេន្តេន វិវដ្ដវសេន សម្មា ឋបិតំ អរហត្តម្បិ បច្ចេកពោធិញាណម្បិ សព្វញ្ញុតញ្ញាណម្បិ ទាតុំ សក្កោតិយេវ, ន អរហត្តំ អប្បត្វា បរិយោសានំ គច្ឆតិ។ ឥតិ អនុលោមវសេន មិច្ឆាបដិបទា, បដិលោមវសេន សម្មាបដិបទា ទេសិតាតិ វេទិតព្វា។ តត្ថ ចេត្ថ បដិបទា បុច្ឆិតា, និព្វានំ ភាជិតំ, និយ្យាតនេនបិ បដិបទាវ និយ្យាតិតា។ ន ច និព្វានស្ស បដិបទាតិ នាមំ, សវិបស្សនានំ បន ចតុន្នំ មគ្គានំ នាមំ, តស្មា បុច្ឆានិយ្យាតនេហិ បទភាជនំ ន សមេតីតិ។ នោ ន សមេតិ, កស្មា? ផលេន បដិបទាយ ទស្សិតត្តា។ ផលេន ហេត្ថ បដិបទា ទស្សិតា។

“អចិជ្ជាយ ត្វេច អសេសចិរាគតិរោធា សង្ខារតិរោធោ”តិ ឲតំ តិរោធសទ្ទតំ តិទ្ធាតំ ឃស្សា បដិបកាយ ឋលំ, អឃំ ចុច្ចតិ, កិក្ខុចេ, សមុបបដិបកាតិ អឃមេចត្ថ អត្ថោ៑ ព្ពុមុទ្ទិច្ឆា អត្ថ អសេសចិរាគតិរោធាតិ ឲត្ថ ចិរាគោ តិរោធស្សេច ចេចចតំ, អសេសចិរាគា អសេសតិរោធាតិ អឃមេញ្ញត្ថ អធិប្បាយោ៑ មេឃត ចា ចិរាគសទ្ទោតត យកេ្កត អសេសតិរោធា ហោតិ, តំ ឥស្សេតំ ឲតំ បកកាឌតំ ចុត្តំ៑ ឲចញ្ញាសតិ សាត្រុកាចា បដិបកា ចិកត្ថា ហោតិ៑ ព្ពតិ ព្ពុមុទ្ទិមិ សុត្ត ចដ្ឋិចដ្ឋមេច គធិតត្តិ៑ តតិយំ៑

៣៑ ចិបស្សីសុត្តចណ្ណតា

៣៑ ចត្រុត្ថេ ចិបស្សិស្សាតិ តស្ស កិរ ពោធិសត្តស្ស ឃថា លោកិយមត្រុស្សាតំ កិញ្ចិទេច បស្សន្តាតំ បរិត្តកម្មុកិតិព្ពត្តស្ស គមុឌបសាឥស្ស ចុព្ពលត្តា អក្ខិតិ ចិប្បក្ខត្តិ , ត ឲចំ ចិប្បក្ខិស្ស៑ ពលចគមុតិព្ពត្តស្ស បត គមុឌបសាឥស្ស ពលចត្តា អចិប្បក្ខត្តេហិ អតិមិលេហិ ឲច អក្ខិហិ បស្សិ មេឃ្យធាបិ ឥចា តាចតិំសា៑ តេត ចុត្តំ – “អតិមិសត្តោ ក្បុមាទោ មេបក្ខតីតិ ពោ, កិក្ខុចេ, ចិបស្សិស្ស ក្បុមារស្ស ‘ចិបស្សី ចិបស្សី’ត្វេច សមញ្ញា ឧទបាទី”តិ (ឌី៑ តិ៑ ១៑៣០)៑ អឃមេញ្ញត្ថ អធិប្បាយោ – អត្តទត្តទា តិមិសឌតិតគ្គការចិទតេហត ចិសុទ្ធិ បស្សតិ, ចិចមេហិ ចា អក្ខិហិ បស្សតីតិ ចិបស្សី៑ ឲត្ថ ច កិញ្ចាបិ បន្ធិមកចិកាតំ សព្ពពោធិសត្តាតំ ពលចគមុតិព្ពត្តស្ស គមុឌបសាឥស្ស ពលចត្តា អក្ខិតិ ត ចិប្បក្ខត្តិ, សោ បត ពោធិសត្តោ ឲតេតេច តាមំ លកិ៑

អបិច ចិចេយ្យ ចិចេយ្យ បស្សតីតិ ចិបស្សី, ចិចិតិត្វា ចិចិតិត្វា បស្សតីតិ អត្ថោ៑ ឲកតិចសំ កិរ ចិតិច្ឆយដ្ឋាតេ តិសីទិត្វា អត្ថ អត្រុសាសត្តស្ស ទញ្ញោ អលង្កតបដិយត្តំ មហាបុរិសំ អាហរិត្វា អង្កេ ឋបយិំសុ៑ តស្ស តំ អង្កេ គត្វា បលិត្ញអយមាតស្សេច អមច្ចា សាមិកំ អស្សាមិកំ អកំសុ៑ ពោធិសត្តោ អតត្តមុតសទ្ទំ តិច្ឆាទេសិ៑ ទាឌា “កិមេតំ ឧបធារេថា”តិ អាហ៑ ឧបធារមមាតា អញ្ញោ អឌិត្វា “អដ្ឋស្ស ចុត្តិតិច្ឆិតត្តា ឲចំ គតំ កចិស្សតី”តិ បុត សាមិកមេច សាមិកំ គត្វា “ពាត្វា ត្ វោ ក្បុមារោ ឲចំ គតោតី”តិ? ចីមំសត្តា បុត សាមិកំ អស្សាមិកមកំសុ៑ បុត ពោធិសត្តោ តថេច សទ្ទំ តិច្ឆាទេសិ៑ អឆ ទាឌា “ឌាតាតិ មហាបុរិសោ”តិ តតោ បដ្ឋាយ អប្បមត្តោ អហោសិ៑ តេត ចុត្តំ “ចិចេយ្យ ចិចេយ្យ ក្បុមារោ អត្ថ បតាឃតិ ពាតមេតាតិ ពោ, កិក្ខុចេ, ចិបស្សិស្ស ក្បុមារស្ស កិយ្យោសោមត្តាយ ‘ចិបស្សី ចិបស្សី’ត្វេច សមញ្ញា ឧទបាទី”តិ (ឌី៑ តិ៑ ១៑៣១)៑

កកចតោតិ កាល្យសម្បត្តស្ស៑ អទហតោតិ ទាកាឌិអរីតំ ហតត្តា, សំសារចក្កស្ស ចា អរាតំ ហតត្តា, បច្ចយាតំ ចា អទហត្តា អទហាតិ ឲចំ ក្បុណតោ ឧប្បត្តតាមមេឃ្យស្ស៑ សម្មាសម្ពុទ្ធស្សាតិ សម្មា តមេត មេហត្រុតា សាមំ បច្ចត្តបុរិសការេត ចត្តារិ សច្ចាតិ ពុទ្ធស្ស៑ បុព្ពេច សម្ពោធាតិ សម្ពោធោ ចុច្ចតិ ចត្រុស្ស មគ្គេស្ស ពាណំ, តតោ បុព្ពេច៑ ពោធិសត្តស្សេច សតោតិ ឲត្ថ ពោធីតិ ពាណំ, ពោធិមា សត្តោ ពោធិសត្តោ, ពាណចា បញ្ញចា បណ្ឌិតោតិ អត្ថោ៑ បុរិមពុទ្ធាតញ្ញាបិឥម្មូលេ អកិតីហារតោ បដ្ឋាយ បណ្ឌិតោច សោ សត្តោ, ត អន្ធពាលោតិ ពោធិសត្តោ៑ ឃថា ចា ឧឥកតោ ឧគ្គត្វា ឋិតំ បរិបាកគតំ បឲុមំ សូរិយរស្មិសម្ឃស្សេត អចស្សំ ពុជ្ឈិស្សតីតិ ពុជ្ឈតកបឲុមត្តិ ចុច្ចតិ, ឲចំ ពុទ្ធាតំ សត្តិកេ ព្យាករណស្ស លទ្ធត្តា អចស្សំ អតត្តរាមេឃត បារមិមោ បូរេត្វា ពុជ្ឈិស្សតីតិ ពុជ្ឈតកសត្តោតិបិ ពោធិសត្តោ៑ ឃា ច ឲសា ចត្រុមគ្គពាណសង្ខាតា ពោធិ, តំ បត្ថយមាតោ បចត្តតីតិ ពោធិឃំ សត្តោ អាសត្តោតិបិ ពោធិសត្តោ៑ ឲចំ ក្បុណតោ

ὒបុក្កាយចរេត ឥៅឥិលត្តរេ្យច លរេតា៍ កិច្ឆត្តិ ទុក្លិ៍ អាបតេ្កាតិ អត្ថប្បរេត្តា៍ ឮុគ៌ ទុត្តិ ហោតិ – អរេហា អយំ លត្តលេិរេកា ទុក្លិ

អត្ថប្បរេត្តាតិ៍ ចចតិ ច ὒបបច្ចតិ ចាតិ ឮុគ៌ អបរាបទំ ទុតិបឋិលត្ថិចរេត ទុត្តិ៍ គិល្សរលត្តិ គិត្តាត៌ ពច្យាឌរាយរលក្លរេតា គិល្សងត្តា

ពល្ស គិល្សរលត្តិ ទុច្ចតិ៍ ក្យគាស្យុ គាយាតិ គពរល្ទិ គុ ពោ កាលេ៍

ឃោគិរេសា យតសិការាតិ ὒបិឃយតសិការេត បឆយតសិការេត៍ អហ្យ បត្តាឃ អកិលយឃោតិ បត្តាឃ លទ្ធិ ឌរាយរលការលស្យ

អកិលយឃោ លយចាឃោ លយាឃោរេកា អរេហាសិ, “ឌាតិបច្ចយា ឌរាយរល”ត្តិ ឮុគ៌ ពេត ឌិដ្ឋត្តិ អរេត្តា៍ អឆ ចា ឃោគិរេសា យតសិការា

អហ្យ បត្តាឃាតិ ឃោគិរេសា យតសិការេត ច បត្តាឃ ច អកិលយឃោ អហ្យ៍ “ឌាតិឃា ពោ លតិ ឌរាយរល”ត្តិ, ខុចំ

ឌរាយរលការលស្យ បឋិរេចឈា អរេហាសីតិ អរេត្តា៍ ខុល គរេយា លត្តត្តិ៍

ឮុតិ ហិគត្តិ ខុចយិគ៌ លយុគឃោ លយុគឃោតិ ខុកាគលស្យ ផារេតស្យ លក្លារាឌិគ៌ លយុគយំ លយឿល្ហត្តា គិខ្ពិលតិ៍ ឋុរេត្ត អគត្ស្យុពោស្នតិ

“អចិត្តាបច្ចយា លក្លារាគំ លយុគឃោ ហោតី”តិ៍ ខុចំ ឮុរេតា ឋុរេត្ត អគត្ស្យុពោស្យ ឆឃុស្យ, ចត្យស្យ ចា អទិឃលច្ចឆឃុស្យ៍ ចក្កត្តិអាឌិគិ

ខាលាយចចចគារគច៍ ខាលាយេច ហេត្តូ គស្យគដ្ឋេត ចក្ខុ, ខាពាដ្ឋេត ខាលាំ, បឌាគដ្ឋេត បត្តា, បឋិចឆគដ្ឋេត ចិត្តា,

ឍ្លការលគដ្ឋេត អាលេិរេកាតិ ទុត្តិ ៍ ពំ បគេពំ ចត្យស្យ លច្ចស្យ លេិកិឃលេិក្យត្តរយិស្យាក់ គិដ្ឋិគត្តិ ចេឌិពត្តំ៍ គិរោឆចាររេបិ ឮុយិគាច

គរេយត អរេត្តា ចេឌិពរេត្តា៍ ចត្យត្តិ៍

៥-១០៍ សិលិស្សុត្តាឌិចណ្ណគា

៥-១០៍ បច្ចាយាឌីស្យ សិលិស្ស, កិក្លចេតិអាឌិគំ បគាគំ “សិលិស្សបិ, កិក្លចេ”តិ គ ខុចំ ឃោឌត្តា អរេត្តា ចេឌិពរេត្តា៍ កស្មា? ខុការលរេគ

អរេគសិពត្តា៍ គាគាផារេតស្យ ហិ ខុពាគិ គេសិពាគិ, អរេត្តា បគ លត្តត្តូ លឌិលោរេឃច៍ លត្តរេឥៅឥិលត្តាគច្យារេឥៅឥិបលូដ្ឋេ គិសិត្កាគំ គ

អរេត្តា លយលោ ចា ព្រាហ្មលោ ចា គេចចា ចា យារោ ចា ព្រហ្មា ចា អាចិក្លតិ – “អតីរេត ឥៅឥិលត្តា បច្ចយាការំ លយ្មុសិត្វា ត្យុទ្ធា

ឌាតា”តិ៍ ឃឆា បគ បផយកប្យិកការេល គេចេ ទុដ្ឋេ ὒគកស្យ កពយរក្កគច អបរាបទំ ទុដ្ឋិὒគក់ កច្ឆតិ, ខុចំ ពេហិ ពេហិ ឋុទិយត្យុរេទ្ធហិ

កពយរក្កគច បច្ឆិយា បច្ឆិយា កច្ឆត្តិ៍ លត្តរេឥៅឥិលត្តា ហិ អាគាបិគចត្យត្តញ្ញាគរេតា ទុដ្ឋាឃ បច្ចយាការេរ ខាលាំ ឍ្យពាររេត្តា ពំ

អត្ថលេិយបឋិលេិយំ លយ្មុសិត្វា ត្យុទ្ធា ហោត្តីតិ បឋិបាឋិយា លត្តស្យ ស្យុរេត្តស្យ ត្យុទ្ធចិបស្យគា គាយ កធិពាតិ៍

ត្យុទ្ធចរេក្កា បឆរេយា៍

១៍ អាហារចរេក្កា

១៍ អាហារស្យុត្តចណ្ណគា

១១។ អាហារវគ្គស្ស បឋមេ អាហារាតិ បច្ចយា។ បច្ចយា ហិ អាហរន្តិ អត្តនោ ផលំ, តស្មា អាហារាតិ វុច្ចន្តិ។ ភូតានំ វា សត្តានន្តិអាទីសុ ភូតាតិ ជាតា និព្វត្តា។ សម្ភវេសិនោតិ យេ សម្ភវំ ជាតឹ និព្វត្តឹ ឯសន្តិ គវេសន្តិ។ តត្ថ ចតូសុ យោនីសុ អណ្ឌជជលាពុជា សត្តា យាវ អណ្ឌកោសំ វត្ថិកោសញ្ច ន ភិន្ទន្តិ, តាវ សម្ភវេសិនោ នាម, អណ្ឌកោសំ វត្ថិកោសញ្ច ភិន្ទិត្វា ពហិ និក្ខន្តា ភូតា នាម។ សំសេទជា ឱបបាតិកា ច បឋមចិត្តក្ខណេ សម្ភវេសិនោ នាម, ទុតិយចិត្តក្ខណតោ បភុតិ ភូតា នាម។ យេន វា ឥរិយាបថេន ជាយន្តិ, យាវ តតោ អញ្ញំ ន បាបុណន្តិ, តាវ សម្ភវេសិនោ នាម, តតោ បរំ ភូតា នាម។ អថ វា ភូតាតិ ជាតា អភិនិព្វត្តា, យេ ភូតា អភិនិព្វត្តាយេវ, ន បុន ភវិស្សន្តីតិ សង្ខំ គច្ឆន្តិ, តេសំ ខីណាសវានំ ឯតំ អធិវចនំ។ សម្ភវមេសន្តីតិ សម្ភវេសិនោ។ អប្បហីនភវសំយោជនត្តា អាយតិម្បិ សម្ភវំ ឯសន្តានំ សេក្ខបុថុជ្ជនានមេតំ អធិវចនំ។ ឯវំ សព្វថាបិ ឥមេហិ ទ្វីហិ បទេហិ សព្វសត្តេ បរិយាទិយតិ។ វាសទ្ទោ ចេត្ថ សម្បិណ្ឌនត្ថោ, តស្មា ភូតានញ្ច សម្ភវេសីនញ្ចាតិ អយមត្ថោ វេទិតព្វោ។

ឋិតិយាតិ ឋិតត្ថំ។ អនុគ្គហាយាតិ អនុគ្គហត្ថំ។ វចនភេទោយេវ ចេស, អត្ថោ បន ទ្វិន្នម្បិ បទានំ ឯកោយេវ។ អថ វា ឋិតិយាតិ តស្ស តស្ស សត្តស្ស ឧប្បន្នធម្មានំ អនុប្បពន្ធវសេន អវិច្ឆេទាយ។ អនុគ្គហាយាតិ អនុប្បន្នានំ ឧប្បាទាយ។ ឧភោបិ ចេតានិ “ភូតានំ វា ឋិតិយា ចេវ អនុគ្គហាយ ច, សម្ភវេសីនំ វា ឋិតិយា ចេវ អនុគ្គហាយ ចា”តិ ឯវំ ឧភយត្ថ ទដ្ឋព្វានីតិ។

កពឡីការោ អាហារោតិ កពឡំ កត្វា អជ្ឈោហរិតព្វកោ អាហារោ, ឱទនកុម្មាសាទិវត្ថុកាយ ឱជាយេតំ អធិវចនំ។ ឱឡារិកោ វា សុខុមោ វាតិ វត្ថុឱឡារិកតាយ ឱឡារិកោ, សុខុមតាយ សុខុមោ។ សភាវេន បន សុខុមរូបបរិយាបន្នត្តា កពឡីការោ អាហារោ សុខុមោវ ហោតិ។ សាបិ ចស្ស វត្ថុតោ ឱឡារិកតា សុខុមតា ច ឧបាទាយុបាទាយ វេទិតព្វា។ កុម្ភីលានញ្ហិ អាហារំ ឧបាទាយ មោរានំ អាហារោ សុខុមោ។ កុម្ភីលា កិរ បាសាណេ គិលន្តិ, តេ ច នេសំ កុច្ឆិប្បត្តា វិលីយន្តិ។ មោរា សប្បវិច្ឆិកាទិបាណេ ខាទន្តិ។ មោរានំ បន អាហារំ ឧបាទាយ តរច្ឆានំ អាហារោ សុខុមោ។ តេ កិរ តិវស្សឆឌ្ឌិតានិ វិសាណានិ ចេវ អដ្ឋីនិ ច ខាទន្តិ, តានិ ច នេសំ ខេឡេន តេមិតមត្តានេវ កន្ទមូលំ វិយ មុទុកានិ ហោន្តិ។ តរច្ឆានំ អាហារា ហត្ថីនំ អាហារោ សុខុមោ។ តេ ហិ នានារុក្ខសាខាទយោ ខាទន្តិ។ ហត្ថីនំ អាហារតោ គវយគោកណ្ណមិគាទីនំ អាហារោ សុខុមោ។ តេ កិរ និស្សារានិ នានារុក្ខបណ្ណាទីនិ ខាទន្តិ។ តេសម្បិ អាហារតោ គុន្នំ អាហារោ សុខុមោ។ តេ អល្លសុក្ខតិណានិ ខាទន្តិ។ តេសំ អាហារតោ សសានំ អាហារោ សុខុមោ។ សសានំ អាហារតោ សកុណានំ អាហារោ សុខុមោ។ សកុណានំ អាហារតោ បច្ចន្តវាសីនំ អាហារោ សុខុមោ។ បច្ចន្តវាសីនំ អាហារតោ គាមភោជកានំ អាហារោ សុខុមោ។ គាមភោជកានំ អាហារតោ រាជរាជមហាមត្តានំ អាហារោ សុខុមោ។ តេសម្បិ អាហារតោ ចក្កវត្តិនោ អាហារោ សុខុមោ។ ចក្កវត្តិនោ អាហារតោ ភុម្មានំ ទេវានំ អាហារោ សុខុមោ។ ភុម្មានំ ទេវានំ អាហារតោ ចាតុមហារាជិកានំ។ ឯវំ យាវ បរនិម្មិតវសវត្តីនំ អាហារា វិត្ថារេតព្វា។ តេសំ បនាហារោ សុខុមោត្វេវ និដ្ឋំ បត្តោ។

ឯត្ថ ច ឱឡារិកេ វត្ថុស្មឹ ឱជា បរិត្តា ហោតិ ទុព្ពលា, សុខុមេ ពលវតី។ តថា ហិ ឯកបត្តបូរម្បិ យាគុំ បិវិត្វា មុហុត្តេនេវ ជិឃច្ឆិតោ ហោតិ យំកិញ្ចិទេវ ខាទិតុកាមោ, សប្បឹ បន បសតមត្តំ បិវិត្វា ទិវសំ អភោត្តុកាមោ ហោតិ។ តត្ថ វត្ថុ កម្មជតេជសង្ខាតំ បរិស្សយំ

ວິໂນເທຕິ, ນ ປນ ສກ຺ໂກຕິ ປາເລຕຸໍ. ໂອຊາ ປນ ປາເລຕິ, ນ ສກ຺ໂກຕິ ປຣິສ຺ສຍໍ ວິໂນເທຕຸໍ. ເທ຺ວ ປນ ເອກໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ປຣິສ຺ສຍໍ ວິໂນເທນ຺ຕິ ປາເລນ຺ຕິ ຈາຕິ.

ຜເສ຺ສາ ທຸຕິໂຍຕິ ຈກ຺ຂຸສມ຺ຜສ຺ສາທິ ຉພ຺ພິໂທປິ ຜເສ຺ສາ ເອເຕສຸ ຈຕູສຸ ອາຫາເຣສຸ ທຸຕິໂຍ ອາຫາໂຣຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ. ເສສນໂຍ ເອວ ເສສ, ຕສ຺ມາ ປຖມາ ນາມ ກາຣເຓນ ທຸຕິໂຍ ຕຕິໂຍ ຈາຕິ ອິທເມຕ຺ຖ ນ ຄເວສິຕພ຺ພໍ. ມໂນສເຍ຺ຈຕນາຕິ ເຈຕນາວ ວຸຈ຺ຈຕິ. ວິຍ຺ຍາຓນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕໍ. ອິຕິ ກາຈາ ອິມສ຺ມິໍ ຐາເນ ອຸປາທິນ຺ນກອນຸປາທິນ຺ນກວເສນ ເອກຣາສິໍ ກຕ຺ວາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອາຫາເຣ ທເສ຺ສຕິ. ກພລີງກາຣາຫາໂຣ ຫິ ອຸປາທິນ຺ນໂກປິ ອຕ຺ຖິ ອນຸປາທິນ຺ນໂກປິ, ຕຖາ ຜສ຺ສາທໂຍ. ຕຕ຺ຖ ສປ຺ປາທີຫິ ຄິລິຕານໍ ມຓ຺ຑູກາທີນໍ ວເສນ ອຸປາທິນ຺ນກກພລີງກາຣາຫາໂຣ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ. ມຓ຺ຑູກາທໂຍ ຫິ ສປ຺ປາທີຫິ ຄິລິຕາ ອນ຺ໂຕກຸຈ຺ຉິຄຕາປິ ກິຍ຺ຈິ ກາລໍ ຊີວນ຺ຕິເຍວ. ເຕ ຍາວ ອຸປາທິນ຺ນກປເກ຺ຂ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ, ຕາວ ອາຫາຣຕ຺ຖໍ ນ ສາເທນ຺ຕິ. ມີຍິຕ຺ວາ ປນ ອນຸປາທິນ຺ນກປເກ຺ຂ ຐິຕາ ສາເທນ຺ຕີ. ຕທາປິ ອຸປາທິນ຺ນກາຫາໂຣຕິ ວຸຈ຺ຈຕີຕິ. ຕໍ ປນ ອາຈຣິຍານໍ ນ ຣຸຈ຺ຈຕີຕິ ອຏ຺ຐກຖາຍເມວ ປຏິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ – ອິເມສໍ ສຕ຺ຕານໍ ຫາສຕ຺ຖາຍປິ ອຫາສຕ຺ຖາຍປິ ຣຸທ຺ທຕ຺ຖາຍປິ ອຣຸທ຺ທຕ຺ຖາຍປິ ປຏິສນ຺ຘິຈິຕ຺ເຕນ ສຫຊາຕາ ກມ຺ມຊາ ໂອຊາ ນາມ ອຕ຺ຖິ, ສາ ຍາວປິ ສຕ຺ຕມາ ທິວສາ ປາເລຕິ, ອຍເມວ ອຸປາທິນ຺ນກກພລີງກາຣາຫາໂຣຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ. ເຕພູມກວິປາກວເສນ ປນ ອຸປາທິນ຺ນກຜສ຺ສາທໂຍ ເວທິຕພ຺ພາ, ເຕພູມກກຸສລາກຸສລກິຣິຍວເສນ ອນຸປາທິນ຺ນກາ. ໂລກຸຕ຺ຕຣາ ປນ ຣູຬ຺ຫີວເສນ ກຖິຕາຕິ.

ເອຕ຺ຖາຫ – “ຍທິ ປຈ຺ຈຍເຏ຺ຐນ ອາຫາຣເຏ຺ຐາ, ອຖ ກສ຺ມາ ອຍ຺ເຍສຸປິ ສຕ຺ຕານໍ ປຈ຺ຈເຍສຸ ວິຊ຺ຊມາເນສຸ ອິເມເຍວ ຈຕ຺ຕາໂຣ ວຸຕ຺ຕາ”ຕິ? ວຸຈ຺ຈເຕ – ອຊ຺ຌຕ຺ຕິກສນ຺ຕຕິຍາ ວິເສສປຈ຺ຈຍຕ຺ຕາ. ວິເສສປຈ຺ຈໂຍ ຫິ ກພລີງກາຣາຫາຣພກ຺ຂານໍ ສຕ຺ຕານໍ ຣູປກາຍສ຺ສ ກພລີງກາໂຣ ອາຫາໂຣ, ນາມກາເຍ ເວທນາຍ ຜສ຺ໂສ, ວິຍ຺ຍາຓສ຺ສ ມໂນສເຍ຺ຈຕນາ, ນາມຣູປສ຺ສ ວິຍ຺ຍາຓໍ. ຍຖາຫ – “ເສຍ຺ຍຖາປິ, ພິກ຺ຂເວ, ອຍໍ ກາໂຍ ອາຫາຣຏ຺ຐິຕິໂກ ອາຫາຣໍ ປຏິຈ຺ຈ ຕິຏ຺ຐຕິ, ອນາຫາໂຣ ໂນ ຕິຏ຺ຐຕີ (ສໍ. ນິ. ໕.໑໘໓), ຕຖາ ຜສ຺ສປຈ຺ຈຍາ ເວທນາ, ສງ຺ຂາຣປຈ຺ຈຍາ ວິຍ຺ຍາຓໍ, ວິຍ຺ຍາຓປຈ຺ຈຍາ ນາມຣູປ”ນ຺ຕິ (ສໍ. ນິ. ໒.໑; ວິພ. ໒໒໕).

ໂກ ປເນຕ຺ຖ ອາຫາໂຣ ກິໍ ອາຫຣຕີຕິ? ກພລີງກາຣາຫາໂຣ ໂອຊຏ຺ຐມກຣູປານິ ອາຫຣຕິ, ຜສ຺ສາຫາໂຣ ຕິສ຺ໂສ ເວທນາ, ມໂນສເຍ຺ຈຕນາຫາໂຣ ຕໂຍ ພເວ, ວິຍ຺ຍາຓາຫາໂຣ ປຏິສນ຺ຘິນາມຣູປນ຺ຕິ.

ກຖໍ? ກພລີງກາຣາຫາໂຣ ຕາວ ມຸເຂ ຐປິຕມຕ຺ເຕເຍວ ອຏ຺ຐ ຣູປານິ ສມຸຏ຺ຐາເປຕິ, ທນ຺ຕວິຈຸຓ຺ຓິຕໍ ປນ ອຊ຺ໂຌຫຣິຍມານໍ ເອເກກໍ ສິຕ຺ຖໍ ອຏ຺ຐຏ຺ຐຣູປານິ ສມຸຏ຺ຐາເປຕິເຍວ. ເອວໍ ກພລີງກາຣາຫາໂຣ ໂອຊຏ຺ຐມກຣູປານິ ອາຫຣຕິ. ຜສ຺ສາຫາໂຣ ປນ ສຸຂເວທນີໂຍ ຜສ຺ໂສ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມາໂນ ສຸຂໍ ເວທນໍ ອາຫຣຕິ, ທຸກ຺ຂເວທນີໂຍ ທຸກ຺ຂໍ, ອທຸກ຺ຂມສຸຂເວທນີໂຍ ອທຸກ຺ຂມສຸຂນ຺ຕິ ເອວໍ ສພ຺ພຖາປິ ຜສ຺ສາຫາໂຣ ຕິສ຺ໂສ ເວທນາ ອາຫຣຕິ.

ມໂນສເຍ຺ຈຕນາຫາໂຣ ກາມພວູປຄໍ ກມ຺ມໍ ກາມພວໍ ອາຫຣຕິ, ຣູປາຣູປພວູປຄານິ ຕໍ ຕໍ ພວໍ. ເອວໍ ສພ຺ພຖາປິ ມໂນສເຍ຺ຈຕນາຫາໂຣ

តយោ ភវេ អាហរតិ។ វិញ្ញាណាហារោ បន យេ ច បដិសន្ធិក្ខណេ តំសម្បយុត្តកា តយោ ខន្ធា, យានិ ច តិំសក្ខត្តុំ វា តិំស រូបានិ ឧប្បជ្ជន្តិ, សហជាតាទិបច្ចយវសេន តានិ អាហរតីតិ វុច្ចតិ។ ឥតិ វិញ្ញាណាហារោ បដិសន្ធិនាមរូបំ អាហរតីតិ។ ឯត្ថ ច "មនោសញ្ចេតនា តយោ ភវេ អាហរតី"តិ សាសវកុសលាកុសលចេតនាវ វុត្តា។ "វិញ្ញាណំ បដិសន្ធិនាមរូបំ អាហរតី"តិ បដិសន្ធិវិញ្ញាណមេវ វុត្តំ។ អវិសេសេន បន តំសម្បយុត្តតំសមុដ្ឋានធម្មានំ អាហរណតោ បេតេ "អាហារា"តិ វេទិតព្ពា។

ឯតេសុ ចតូសុ អាហារេសុ កពឡីការាហារោ ឧបត្ថម្ភេន្តោ អាហារកិច្ចំ សាធេតិ, ផស្សោ ផុសន្តោយេវ, មនោសញ្ចេតនា អាយូហមានាវ, វិញ្ញាណំ វិជានន្តមេវ។ កថំ? កពឡីការាហារោ ហិ ឧបត្ថម្ភេន្តោយេវ កាយដ្ឋបនេន សត្តានំ ឋិតិយា ហោតិ។ កម្មជនិតោបិ ហិ អយំ កាយោ កពឡីការាហារេន ឧបត្ថទ្ធោ ទសបិ វស្សានិ វស្សសតម្បិ យាវ អាយុបរិមាណា តិដ្ឋតិ។ យថា កិំ? យថា មាតុយា ជនិតោបិ ទារកោ ធាតិយា ថញ្ញាទីនិ បាយេត្វា បោសិយមានោ ចិរំ តិដ្ឋតិ, យថា ច ឧបត្ថម្ភេន ឧបត្ថម្ភិតំ គេហំ។ វុត្តម្បិ ចេតំ –

"យថា, មហារាជ, គេហេ បតមានេ អញ្ញេន ទារុនា ឧបត្ថម្ភិតំ សន្តំ ឯវំ តំ គេហំ ន បតតិ។ ឯវមេវ ខោ, មហារាជ, អយំ កាយោ អាហារដ្ឋិតិកោ អាហារំ បដិច្ច តិដ្ឋតី"តិ។

ឯវំ កពឡីការោ អាហារោ ឧបត្ថម្ភេន្តោ អាហារកិច្ចំ សាធេតិ។

ឯវំ សាធេន្តោបិ ច កពឡីការោ អាហារោ ទ្វិន្នំ រូបសន្តតីនំ បច្ចយោ ហោតិ អាហារសមុដ្ឋានស្ស ច ឧបាទិន្នកស្ស ច។ កម្មជានំ អនុបាលកោ ហុត្វា បច្ចយោ ហោតិ, អាហារសមុដ្ឋានានំ ជនកោ ហុត្វា។ ផស្សោ បន សុខាទិវត្ថុភូតំ អារម្មណំ ផុសន្តោយេវ សុខាទិវេទនាបវត្តនេន សត្តានំ ឋិតិយា ហោតិ។ មនោសញ្ចេតនា កុសលាកុសលកម្មវសេន អាយូហមានាវ ភវមូលនិប្ផាទនតោ សត្តានំ ឋិតិយា ហោតិ។ វិញ្ញាណំ វិជានន្តមេវ នាមរូបប្បវត្តនេន សត្តានំ ឋិតិយា ហោតីតិ។

ឯវំ ឧបត្ថម្ភនាទិវសេន អាហារកិច្ចំ សាធយមានេសុ បនេតេសុ ចតូសុ ភយានិ ទដ្ឋព្ពានិ។ សេយ្យថិទំ – កពឡីការាហារេ និកន្តិយេវ ភយំ, ផស្សេ ឧបគមនេយេវ, មនោសញ្ចេតនាយ អាយូហនេយេវ, វិញ្ញាណេ អភិនិបាតេយេវ ភយន្តិ។ កិំ ការណា? កពឡីការាហារេ ហិ និកន្តិំ កត្វា សីតាទីនំ បុរក្ខតា សត្តា អាហារត្ថាយ មុទ្ទាគណនាទិកម្មានិ ករោន្តា អនប្បកំ ទុក្ខំ និគច្ឆន្តិ។ ឯកច្ចេ ច ឥមស្មិំ សាសនេ បព្ពជិត្វាបិ វេជ្ជកម្មាទិកាយ អនេសនាយ អាហារំ បរិយេសន្តា ទិដ្ឋេវ ធម្មេ គារយ្ហា ហោន្តិ, សម្បរាយេបិ, "តស្ស សង្ឃាដិបិ អាទិត្តា សម្បជ្ជលិតា"តិអាទិនា លក្ខណសំយុត្តេ (សំ. និ. ២.២១៨) វុត្តនយេន សមណបេតា ហោន្តិ។ ឥមិនា តាវ ការណេន កពឡីការេ អាហារេ និកន្តិ ឯវ ភយន្តិ វេទិតព្ពំ។

ផស្សំ ឧបគច្ឆន្តាបិ ផស្សស្សាទិនោ បរេសំ រក្ខិតគោបិតេសុ ទារាទីសុ ភណ្ឌេសុ អបរជ្ឈន្តិ, តេ សហ ភណ្ឌេន ភណ្ឌសាមិកា គហេត្វា

ខណ្ឌាខណ្ឌិកំ វា ឆិន្ទិត្វា សង្ការកូដេ ឆឌ្ឌេន្តិ, រញ្ញោ វា និយ្យាតេន្តិ។ តតោ តេ រាជា វិវិធា កម្មការណា ការាបេតិ។ កាយស្ស ច ភេទា ទុគ្គតិ តេសំ បាដិកង្ខា ហោតិ។ ឥតិ ផស្សស្សាទមូលកំ ទិដ្ឋធម្មិកម្បិ សម្បរាយិកម្បិ ភយំ សព្ពមាគតមេវ ហោតិ។ ឥមិនា ការណេន ផស្សាហារេ ឧបគមនេយេវ ភយន្តិ វេទិតព្ពំ។

កុសលាកុសលកម្មាយូហនេ បន តម្មូលកំ តីសុ ភវេសុ ភយំ សព្ពំ អាគតមេវ ហោតិ។ ឥមិនា ការណេន មនោសញ្ចេតនាហារេ អាយូហនេយេវ ភយន្តិ វេទិតព្ពំ។

បដិសន្ធិវិញ្ញាណញ្ហិ យស្មិំ យស្មិំ ឋានេ អភិនិបតតិ, តស្មិំ តស្មិំ ឋានេ បដិសន្ធិនាមរូបំ គហេត្វាវ និព្ពត្តតិ។ តស្មិញ្ច និព្ពត្តេ សព្ពភយានិ និព្ពត្តានិយេវ ហោន្តិ តម្មូលកត្តាតិ។ ឥមិនា ការណេន វិញ្ញាណាហារេ អភិនិបាតោយេវ ភយន្តិ វេទិតព្ពន្តិ។

កិំនិទានាតិអាទីសុ និទានាទីនិ សព្ពានេតានិ ការណវេវចនានិ។ ការណញ្ហិ យស្មា ផលំ និទេតិ, “ហន្ទ នំ គណ្ហថា”តិ អប្បេតិ វិយ, តស្មា និទានន្តិ វុច្ចតិ។ យស្មា តំ តតោ សមុទេតិ ជាយតិ បភវតិ, តស្មា សមុទយោ ជាតិ បភវោតិ វុច្ចតិ។ អយំ បនេត្ថ បទត្ថោ – កិំនិទានំ ឯតេសន្តិ កិំនិទានា។ កោ សមុទយោ ឯតេសន្តិ កិំសមុទយា។ កា ជាតិ ឯតេសន្តិ កិំជាតិកា។ កោ បភវោ ឯតេសន្តិ កិំបភវា។ យស្មា បន តេសំ តណ្ហា យថាវុត្តេន អត្ថេន និទានញ្ចេវ សមុទយោ ច ជាតិ ច បភវោ ច, តស្មា “តណ្ហានិទានា”តិអាទិមាហ។ ឯវំ សព្ពត្ថ អត្ថោ វេទិតព្ពោ។

ឯត្ថ ច ឥមេ ចត្តារោ អាហារា តណ្ហានិទានាតិ បដិសន្ធិំ អាទិំ កត្វា អត្តភាវសង្ខាតានំ អាហារានំ បុរិមតណ្ហានំ វសេន និទានំ វេទិតព្ពំ។ កថំ? បដិសន្ធិក្ខណេ តាវ បរិបុណ្ណាយតនានំ សត្តានំ សត្តសន្តតិវសេន, សេសានំ តតោ ឩនូនសន្តតិវសេន ឧប្បន្នរូបក្ខន្ធំ ជាតា ឱជា អត្ថិ, អយំ តណ្ហានិទានោ ឧបាទិណ្ណកកពឡីការាហារោ។ បដិសន្ធិចិត្តសម្បយុត្តា បន ផស្សចេតនា សយញ្ច ចិត្តំ វិញ្ញាណន្តិ ឥមេ តណ្ហានិទានា ឧបាទិណ្ណក-ផស្សមនោសញ្ចេតនា-វិញ្ញាណាហារាតិ ឯវំ តាវ បុរិមតណ្ហានិទានតា បដិសន្ធិកា អាហារា។ យថា ច បដិសន្ធិកា, ឯវំ តតោ បរំ បឋមភវង្គចិត្តក្ខណាទិនិព្ពត្តាបិ វេទិតព្ពា។

យស្មា បន ភគវា ន កេវលំ អាហារានំយេវ និទានំ ជានាតិ, អាហារនិទានភូតាយ តណ្ហាយបិ, តណ្ហាយ និទានានំ វេទនាទីនម្បិ និទានំ ជានាតិយេវ, តស្មា តណ្ហា ចាយំ, ភិក្ខវេ, កិំនិទានាតិអាទិនា នយេន វដ្ដំ ទស្សេត្វា វិវដ្ដំ ទស្សេសិ។ ឥមស្មិំ បន ឋានេ ភគវា អតីតាភិមុខំ ទេសនំ កត្វា អតីតេន វដ្ដំ ទស្សេតិ។ កថំ? អាហារវសេន ហិ អយំ អត្តភាវោ គហិតោ។

តណ្ហាតិ ឥមស្ស អត្តភាវស្ស ជនកំ កម្មំ, វេទនាផស្សសឡាយតននាមរូបវិញ្ញាណានិ យស្មិំ អត្តភាវេ ឋត្វា កម្មំ អាយូហិតំ, តំ ទស្សេតុំ វុត្តានិ, អវិជ្ជាសង្ខារា តស្ស អត្តភាវស្ស ជនកំ កម្មំ។ ឥតិ ទ្វីសុ ឋានេសុ អត្តភាវោ, ទ្វីសុ តស្ស ជនកំ កម្មន្តិ សង្ខេបេន កម្មញ្ចេវ កម្មវិបាកញ្ចាតិ, ទ្វេបិ ធម្មេ ទស្សេន្តេន អតីតាភិមុខំ ទេសនំ កត្វា អតីតេន វដ្ដំ ទស្សិតំ។

ᨲᨲᩕᩣᨿᩴ ᨴᩮᩈᨶᩣ ᩋᨶᩣᨣᨲᩔ ᩋᨴᩔᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩣᨲᩥ ᨶ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩤ᪨ ᨶᨿᨲᩮᩣ ᨸᨶ ᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩣᨲ᩠ᩅᩮᩅ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩤ᪨ ᨿᨳᩣ ᩉᩥ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨾᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩏᨴᨠᨸᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᨶᩥᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᩩᩴᩈᩩᨾᩣᩁᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨲᩔ ᨸᩁᨽᩣᨣᩴ ᨩᩃᩮᨠᩮᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨸᩔᩮᨿ᩠ᨿ, ᨩᩃᨲᩮᩣ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ, ᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩮ ᨶᨦ᩠ᨣᩩᨭ᩠ᨮᨾᩪᩃᩴ, ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥᩴ ᨩᩃᩮᨠᩮᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨶ ᩏᨴᨠᨣᨲᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᨶᨦ᩠ᨣᩩᨭ᩠ᨮᨠᩮᩣᨭᩥᨬ᩠ᨧ ᨧᨲ᩠ᨲᩤᩁᩮᩣ ᨧ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᨴᩮ ᨶ ᨸᩔᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈᩮᩣ ᨶ ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ “ᩋᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩈᩩᩴᩈᩩᨾᩣᩁᩮᩣ”ᨲᩥ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᨶᨿᨲᩮᩣ ᨸᨶ ᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩮᩣᨲ᩠ᩅᩮᩅ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᩑᩅᩴᩈᨾ᩠ᨸᨴᨾᩥᨴᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩏᨴᨠᨸᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᨶᩥᨸᨶ᩠ᨶᩈᩩᩴᩈᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩉᩥ ᨲᩮᨽᩪᨾᨠᩅᨭ᩠ᨭᩴ᪨ ᨲᩦᩁᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨾᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨿᩮᩣᨣᩣᩅᨧᩁᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᨶ ᩏᨴᨠᨸᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᩈᩩᩴᩈᩩᨾᩣᩁᩔ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨠᩣᩃᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨿᩮᩣᨣᩥᨶᩣ ᩋᩣᩉᩣᩁᩅᩈᩮᨶ ᨷᩩᨾᩔᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩔ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨠᩣᩃᩮᩣ᪨ ᨸᩁᨲᩮᩣ ᨣᩦᩅᩣᨿ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨠᩣᩃᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨹᨶᩥᨠᩣᨿ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨿ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨠᩣᩃᩮᩣ᪨ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨠᩣᩃᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩮ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨿᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨲᩴ, ᩅᩮᨴᨶᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᨲᩔ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨠᩣᩃᩮᩣ᪨ ᨶᨦ᩠ᨣᩩᨭ᩠ᨮᨾᩪᩃᩔ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨠᩣᩃᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨲᩔᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩔ ᨹᨶᨠᩣᨲᩴ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨠᩣᩃᩮᩣ᪨ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨠᩩᨧ᩠ᨨᩥ ᨩᩃᩮᨠᩮᨲ᩠ᨲᩔ ᨸᨶ ᩋᨣ᩠ᨣᨶᨦ᩠ᨣᩩᨭ᩠ᨮᨠᩮᩣᨭᩥᨬ᩠ᨧ ᨧᨲ᩠ᨲᩤᩁᩮᩣ ᨧ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᨴᩮ ᩋᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣᨸᩥ “ᩋᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩈᩩᩴᩈᩩᨾᩣᩁᩮᩣ”ᨲᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᨿᨲᩮᩣ ᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩮᩣᨲ᩠ᩅᩮᩅ ᨣᩉᨱᩴ ᩅᩥᨿ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᨸᩣᩊᩥᨿᩴ ᨶ ᩋᩣᨣᨲᩴ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ “ᨴᩮᩈᨶᩣ ᩋᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩣ”ᨲᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᨿᨲᩮᩣ ᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩮᩣᨲ᩠ᩅᩮᩅ ᨣᩉᨱᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩋᩣᩉᩣᩁᨲᨱ᩠ᩉᩣᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᩑᨠᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨵᩥ, ᨲᨱ᩠ᩉᩣᩅᩮᨴᨶᩣᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᩑᨠᩮᩣ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᩑᨠᩮᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨲᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨧᨲᩩᩈᨦ᩠ᨡᩮᨸᨾᩮᩅ ᩅᩴ ᨴᩔᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨮᨾᩴ᪨

᪒᪨ ᨾᩮᩣᩊᩥᨿᨹᨣ᩠ᨣᩩᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪒᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᩮᩈᩦᨶᩴ ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᩣᨿᩣᨲᩥ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨮᩣᨶᩮ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩮᩈᨶᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᩈᩥ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ? ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩥᨠᩔ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨲᩔᩴ ᩉᩥ ᨸᩁᩥᩈᨲᩥ ᨾᩮᩣᩊᩥᨿᨹᨣ᩠ᨣᩩᨶᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩥᨠᩮᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ᪨ ᩋᨳ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – “ᩋᨿᩴ ᩏᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩴ ᨸᨬ᩠ᩉᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᩔᨲᩥ, ᩋᨳᩔᩣᩉᩴ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᩒᨠᩣᩈᨴᩣᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨴᩮᩈᨶᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᩈᩥ᪨ ᨾᩮᩣᩊᩥᨿᨹᨣ᩠ᨣᩩᨶᩮᩣᨲᩥ ᨾᩮᩣᩊᩦᨲᩥ ᨧᩪᩊᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ –

“ᨨᩮᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨾᩮᩣᩊᩥᩴ ᩅᩁᨣᨶ᩠ᨵᩅᩣᩈᩥᨲᩴ

ᩅᩮᩉᩣᨿᩈᩴ ᩏᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥ ᩈᨠ᩠ᨿᨸᩩᨦ᩠ᨣᩅᩮᩣ;

ᩁᨲᨶᨧᨦ᩠ᨠᩮᩣᨭᩅᩁᩮᨶ ᩅᩣᩈᩅᩮᩣ,

ᩈᩉᩔᨶᩮᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩥᩁᩈᩣ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩦ”ᨲᩥ᪨

ᩈᩣ ᨲᩔ ᨣᩥᩉᩥᨠᩣᩃᩮ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩔ “ᨾᩮᩣᩊᩥᨿᨹᨣ᩠ᨣᩩᨶᩮᩣ”ᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩣ ᩏᨴᨸᩣᨴᩥ᪨ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᩴ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨶᩣᨾᩮᨶ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ឯតទវោចាតិ ទេសនានុសន្ធិំ ឃដេន្តោ ឯវំ “កោ នុ ខោ, ភន្តេ, វិញ្ញាណាហារំ អាហារេតី”តិ វចនំ អវោច. តស្សត្ថោ – ភន្តេ, កោ នាម សោ, យោ ឯតំ វិញ្ញាណាហារំ ខាទតិ វា ភុញ្ជតិ វាតិ?

កស្មា បនាយំ ឥតរេ តយោ អាហារេ អបុច្ឆិត្វា ឥមមេវ បុច្ឆតីតិ? ជានាមីតិ លទ្ធិយា. សោ ហិ មហន្តេ បិណ្ឌេ កត្វា កពឡីការាហារំ ភុញ្ជន្តេ បស្សតិ, តេនស្ស តំ ជានាមីតិ លទ្ធិ. តិត្តិរវដ្ដកមោរកុក្កុដាទយោ បន មាតុសម្ផស្សេន យាបេន្តេ ទិស្វា “ឯតេ ផស្សាហារេន យាបេន្តី”តិ តស្ស លទ្ធិ. កច្ឆបិ បន អត្តនោ ឧតុសមយេ មហាសមុទ្ទតោ និក្ខមិត្វា សមុទ្ទតីរេ វាលិកន្តរេ អណ្ឌានិ ឋបេត្វា វាលិកាយ បដិច្ឆាទេត្វា មហាសមុទ្ទមេវ ឱតរន្តិ. តានិ មាតុអនុស្សរណេន ន បូតីនិ ហោន្តិ. តានិ មនោសញ្ចេតនាហារេន យាបេន្តីតិ តស្ស លទ្ធិ. កិញ្ចាបិ ថេរស្ស អយំ លទ្ធិ, ន បន ឯតាយ លទ្ធិយា ឥមំ បញ្ហំ បុច្ឆតិ. ទិដ្ឋិគតិកោ ហិ ឧម្មត្តកសទិសោ. យថា ឧម្មត្តកោ បច្ឆិំ គហេត្វា អន្តរវីថិំ ឱតិណ្ណោ គោមយម្បិ បិលោតិកម្បិ គូថម្បិ ឧច្ចារម្បិ តំ តំ មនាបម្បិ អមនាបម្បិ គហេត្វា បច្ឆិយំ បក្ខិបតិ. ឯវមេវ ទិដ្ឋិគតិកោ យុត្តម្បិ អយុត្តម្បិ បុច្ឆតិ. សោ “កស្មា ឥមំ បុច្ឆសី”តិ ន និគ្គហេតព្ពោ, បុច្ឆិតបុច្ឆិតដ្ឋានេ បន គហណមេវ និសេធេតព្ពំ. តេនេវ នំ ភគវា “កស្មា ឥទំ បុច្ឆសី”តិ អវត្វា គហិតគាហមេវ តស្ស មោចេន្តោ នោ កល្លោ បញ្ហោតិអាទិមាហ.

តត្ថ នោ កល្លោតិ អយុត្តោ. អាហារេតីតិ អហំ ន វទាមីតិ អហំ កោចិ សត្តោ វា បុគ្គលោ វា អាហារេតីតិ ន វទាមិ. ចាហំ វទេយ្យន្តិ យទិ អហំ អាហារេតីតិ វទេយ្យំ. តត្រស្ស កល្លោ បញ្ហោតិ តស្មិំ មយា ឯវំ វុត្តេ អយំ បញ្ហោ យុត្តោ ភវេយ្យ. កិស្ស នុ ខោ, ភន្តេ, វិញ្ញាណាហារោតិ, ភន្តេ, អយំ វិញ្ញាណាហារោ កតមស្ស ធម្មស្ស បច្ចយោតិ អត្ថោ. តត្រ កល្លំ វេយ្យាករណន្តិ តស្មិំ ឯវំ បុច្ឆិតេ បញ្ហេ ឥទំ វេយ្យាករណំ យុត្តំ “វិញ្ញាណាហារោ អាយតិំ បុនព្ភវាភិនិព្ពត្តិយា បច្ចយោ”តិ. ឯត្ថ ច វិញ្ញាណាហារោតិ បដិសន្ធិចិត្តំ. អាយតិំ បុនព្ភវាភិនិព្ពត្តីតិ តេនេវ វិញ្ញាណេន សហុប្បន្ននាមរូបំ. តស្មិំ ភូតេ សតិ សឡាយតនន្តិ តស្មិំ បុនព្ភវាភិនិព្ពត្តិសង្ខាតេ នាមរូបេ ជាតេ សតិ សឡាយតនំ ហោតីតិ អត្ថោ.

សឡាយតនបច្ចយា ផស្សោតិ ឥធាបិ ភគវា ឧត្តរិ បញ្ហស្ស ឱកាសំ ទេន្តោ ទេសនំ និដ្ឋាបេសិ. ទិដ្ឋិគតិកោ ហិ នវបុច្ឆំ ឧប្បាទេតុំ ន សក្កោតិ, ទិដ្ឋិំ ទិដ្ឋិំមេវ បន គហេត្វា បុច្ឆតិ, តេនស្ស ភគវា ឱកាសំ អទាសិ. អត្ថោ បនស្ស សព្ពបទេសុ វុត្តនយេនេវ គហេតព្ពោ. “កោ នុ ខោ, ភន្តេ, ផុសតី”តិ កស្មា ន បុច្ឆតិ? ទិដ្ឋិគតិកស្ស ហិ សត្តោ នាម ភូតោ និព្ពត្តោយេវាតិ លទ្ធិ, តស្មា អត្តនោ លទ្ធិវិរុទ្ធំ ឥទន្តិ ន បុច្ឆតិ. អបិច ឥទប្បច្ចយា ឥទំ ឥទប្បច្ចយា ឥទន្តិ ពហូសុ ឋានេសុ កថិតត្តា សញ្ញត្តិំ ឧបគតោ, តេនាបិ ន បុច្ឆតិ. សត្ថាបិ “ឥមស្ស ពហុំ បុច្ឆន្តស្សាបិ តិត្តិ នត្ថិ, តុច្ឆបុច្ឆមេវ បុច្ឆតី”តិ ឥតោ បដ្ឋាយ ទេសនំ ឯកាពទ្ធំ កត្វា ទេសេសិ. ឆន្នំ ត្វេវាតិ យតោ បដ្ឋាយ ទេសនានុសន្ធិំ, តមេវ គហេត្វា ទេសនំ វិវដ្ដេន្តោ ឯវមាហ. ឥមស្មិំ បន សុត្តេ វិញ្ញាណនាមរូបានំ អន្តរេ ឯកោ សន្ធិ, វេទនាតណ្ហានំ អន្តរេ ឯកោ, ភវជាតីនំ អន្តរេ ឯកោតិ. ទុតិយំ.

៣. សមណព្រាហ្មណសុត្តវណ្ណនា

᪁᪃᪨ ᨲᨲᩥᨿᩮ ᩈᨾᨱᩣ ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ ᩅᩣᨲᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᨸᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᩥᨲᩩᩴ ᩋᩈᨾᨲ᩠ᨳᩣ ᨻᩣᩉᩥᩁᨠᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣ᪨ ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩴ ᨶ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨧ᩠ᨧᩅᩈᩮᨶ , ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩈᨾᩩᨴᨿᩴ ᨶ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩉ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨿ ᨩᩣᨲᩥ ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩔ ᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾᩩᨴᨿᩈᨧ᩠ᨧᩅᩈᩮᨶ, ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᨶ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩈᨧ᩠ᨧᩅᩈᩮᨶ, ᨸᨭᩥᨸᨴᩴ ᨶ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨧ᩠ᨧᩅᩈᩮᨶ᪨ ᨩᩣᨲᩥᩴ ᨶ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨧ᩠ᨧᩅᩈᩮᨶ, ᨩᩣᨲᩥᩈᨾᩩᨴᨿᩴ ᨶ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩉ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨿ ᨽᩅᩮᩣ ᨩᩣᨲᩥᩈᨾᩩᨴᨿᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾᩩᨴᨿᩈᨧ᩠ᨧᩅᩈᩮᨶ᪨ ᩑᩅᩴ ᩈᩉ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨿ ᩈᨾᩩᨴᨿᩴ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨸᨴᩮᩈᩩ ᨧᨲᩩᩈᨧ᩠ᨧᩅᩈᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᨬ᩠ᨧ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨬ᩠ᨬᨬ᩠ᨧ᪨ ᩏᨽᨿᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ ᨸᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᩁᩥᨿᨹᩃᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩍᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩑᨠᩣᨴᩈᩈᩩ ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᨠᨳᩮᩈᩦᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩥᨿᩴ᪨

᪄᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩈᨾᨱᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪄᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮ ᩍᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨠᨲᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᨠᩴ ᨸᨸᨬ᩠ᨧᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨳᩥᨲᩴ, ᨿᩮᩈᩴ ᨸᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᩥᨲᩩᩴ ᩈᨾᨲ᩠ᨳᩣᨶᩴ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣᨶᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᩮᨶ ᩍᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨶᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᨸᩩᩁᩥᨾᩈᨴᩥᩈᨾᩮᩅ᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ᪨

᪅᪨ ᨠᨧ᩠ᨧᩣᨶᨣᩮᩣᨲ᩠ᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪅᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩮ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩦᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨸᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩣ ᨲᩮᩈᩩ ᨲᩮᩈᩩ ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᩴ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨸᨴᩮᩉᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᨴ᩠ᩅᨿᨶᩥᩔᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩮ ᨶᩥᩔᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᩥᨿᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮ ᩈᩮᩈᨾᩉᩣᨩᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿᩣᩉ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨲᨬ᩠ᨧ ᩈᩔᨲᩴ᪨ ᨶᨲ᩠ᨳᩥᨲᨬ᩠ᨧ ᩏᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ᪨ ᩃᩮᩣᨠᩈᨾᩩᨴᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩃᩮᩣᨠᩮᩣ, ᨲᩔ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᨸ᩠ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨸᩔᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨸᨬ᩠ᨬᩣ ᨶᩣᨾ ᩈᩅᩥᨸᩔᨶᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᨸᨬ᩠ᨬᩣ, ᨲᩣᨿ ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᨶᨲ᩠ᨳᩥᨲᩣᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩃᩮᩣᨠᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨶ᩠ᨲᩮᩈ᩠ᩅᩮᩅ ᨿᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩏᨧ᩠ᨨᩮᨴᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩃᩮᩣᨠᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨶᩴ ᨽᨦ᩠ᨣᩴ᪨ ᨿᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨲᩣᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩃᩮᩣᨠᩮ ᨶᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᨾᩣᨶᩮᩈᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨶ᩠ᨲᩮᩈ᩠ᩅᩮᩅ ᨿᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩈᩔᨲᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ , ᩈᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᩋᨸᩥᨧ ᩃᩮᩣᨠᩈᨾᩩᨴᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨠᩣᩁᩴ᪨ ᩃᩮᩣᨠᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨭᩥᩃᩮᩣᨾᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨠᩣᩁᩴ᪨ ᩃᩮᩣᨠᨶᩥᩔᨿᩮ ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩔᩣᨸᩥ ᩉᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨶᩴ ᩋᨶᩩᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᨶ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩔ ᩋᨶᩩᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᨸᩔᨲᩮᩣ ᨿᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩏᨧ᩠ᨨᩮᨴᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩔᩣᨸᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᨶ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩴ ᨸᩔᨲᩮᩣ ᨿᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩈᩔᨲᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨿᨾ᩠ᨸᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᩏᨸᩣᨿᩩᨸᩣᨴᩣᨶᩣᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᩅᩥᨶᩥᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ ᩏᨸᩣᨿᩮᩉᩥ ᨧ ᩏᨸᩣᨴᩣᨶᩮᩉᩥ ᨧ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᩮᩉᩥ ᨧ ᩅᩥᨶᩥᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩏᨸᩣᨿᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩏᨸᩣᨿᩣ ᨲᨱ᩠ᩉᩩᨸᩣᨿᩮᩣ ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩩᨸᩣᨿᩮᩣ ᨧ᪨ ᩏᨸᩣᨴᩣᨶᩣᨴᩦᩈᩩᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᨲᨱ᩠ᩉᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩮᩣ ᩉᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩉᩴ ᨾᨾᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩉᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨲᩮᨽᩪᨾᨠᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩏᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨸᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩏᨸᩣᨿᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨶ ᨲᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩏᨸᩣᨴᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩮᩅ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩏᨸᩣᨴᩣᨶᩣᨲᩥ ᨧ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᩣᨲᩥ ᨧ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩣᩉᩥ ᨧᩣᨿᩴ

លោកោ វិនិពន្ធោ។ តេនាហ “ឧបយុបាទានាភិនិវេសវិនិពន្ធោ”តិ។

តណ្ហាយន្តិ តណ្ហា ឧបយុបាទានំ អយំ អរិយសាវកោ។ ចេតសោ អធិដ្ឋានន្តិ ចិត្តស្ស បតិដ្ឋានភូតំ។ អភិនិវេសានុសយន្តិ អភិនិវេសភូតញ្ច អនុសយភូតញ្ច។ តណ្ហាទិដ្ឋិយោ ហិ អកុសលចិត្តំ បតិដ្ឋាតិ, តា ច តស្មិំ អភិនិវិសន្តិ ចេវ អនុសេន្តិ ច, តស្មា តទុភយំ ចេតសោ អធិដ្ឋានំ អភិនិវេសានុសយន្តិ ច អាហ។ ន ឧបេតីតិ ន ឧបគច្ឆតិ។ ន ឧបាទិយតីតិ ន គណ្ហាតិ។ នាធិដ្ឋាតីតិ ន អធិដ្ឋាតិ, កិន្តិ? អត្តា មេតិ។ ទុក្ខមេវាតិ បញ្ចុបាទានក្ខន្ធមត្តមេវ។ ន កង្ខតីតិ “ទុក្ខមេវ ឧប្បជ្ជតិ, ទុក្ខំ និរុជ្ឈតិ, ន អញ្ញោ ឯត្ថ សត្តោ នាម អត្ថី”តិ កង្ខំ ន ករោតិ។ ន វិចិកិច្ឆតីតិ ន វិចិកិច្ឆំ ឧប្បាទេតិ។

អបរប្បច្ចយាតិ ន បរប្បច្ចយេន, អញ្ញស្ស អបត្តិយាយេត្វា អត្តបច្ចក្ខញាណមេវស្ស ឯត្ថ ហោតីតិ។ ឯត្តាវតា ខោ, កច្ចាន, សម្មាទិដ្ឋិ ហោតីតិ ឯវំ សត្តសញ្ញាយ បហីនត្តា ឯត្តកេន សម្មាទស្សនំ នាម ហោតីតិ មិស្សកសម្មាទិដ្ឋិំ អាហ។ អយមេកោ អន្តោតិ ឯស ឯកោ និកូដន្តោ លាមកន្តោ បឋមកំ សស្សតំ។ អយំ ទុតិយោតិ ឯស ទុតិយោ សព្វំ នត្ថីតិ ឧប្បជ្ជនកទិដ្ឋិសង្ខាតោ និកូដន្តោ លាមកន្តោ ទុតិយកោ ឧច្ឆេទោតិ អត្ថោ។ សេសមេត្ថ ឧត្តានត្ថមេវាតិ។ បញ្ចមំ។

៦។ ធម្មកថិកសុត្តវណ្ណនា

១៦។ ឆដ្ឋេ និព្វិទាយាតិ និព្វិន្ទនត្ថាយ។ វិរាគាយាតិ វិរជ្ជនត្ថាយ។ និរោធាយាតិ និរុជ្ឈនត្ថាយ។ បដិបន្នោ ហោតីតិ ឯត្ថ សីលតោ បដ្ឋាយ យាវ អរហត្តមគ្គា បដិបន្នោតិ វេទិតព្វោ។ ធម្មានុធម្មប្បដិបន្នោតិ លោកុត្តរស្ស និព្វានធម្មស្ស អនុធម្មភូតំ បដិបទំ បដិបន្នោ។ អនុធម្មភូតន្តិ អនុរូបសភាវភូតំ។ និព្វិទា វិរាគា និរោធាតិ និព្វិទាយ ចេវ វិរាគេន ច និរោធេន ច។ អនុបាទា វិមុត្តោតិ ចតូហិ ឧបាទានេហិ កិញ្ចិ ធម្មំ អនុបាទិយិត្វា វិមុត្តោ។ ទិដ្ឋធម្មនិព្វានប្បត្តោតិ ទិដ្ឋេវ ធម្មេ និព្វានប្បត្តោ។ អលំ វចនាយាតិ, ឯវំ វត្តុំ អរហតិ, យុត្តោ អនុច្ឆវិកោតិ អត្ថោ។ ឯវមេត្ថ ឯកេន នយេន ធម្មកថិកស្ស បុច្ឆា កថិតា, ទ្វីហិ តំ វិសេសេត្វា សេក្ខាសេក្ខភូមិយោ និទ្ទិដ្ឋាតិ។ ឆដ្ឋំ។

៧។ អចេលកស្សបសុត្តវណ្ណនា

១៧។ សត្តមេ អចេលោ កស្សបោតិ វត្ថេន អចេលោ, នាមេន កស្សបោ។ ទូរតោវាតិ យតោ ភិក្ខុសង្ឃេន បរិវុតំ អាគច្ឆន្តំ ទូរតោ ឯវ អទ្ទស។ កិញ្ចិទេវ ទេសន្តិ កិញ្ចិទេវ ការណំ។ ឱកាសន្តិ បញ្ហាវេយ្យាករណស្ស ខណំ កាលំ។ អន្តរឃរន្តិ “ន បល្លត្ថិកាយ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមី”តិ ឯត្ថ អន្តោនិវេសនំ អន្តរឃរំ។ “ឱក្ខិត្តចក្ខុ អន្តរឃរេ គមិស្សាមី”តិ ឯត្ថ ឥន្ទខីលតោ បដ្ឋាយ អន្តោគាមោ។ ឥធាបិ អយមេវ អធិប្បេតោ។ យទាកង្ខសីតិ យំ ឥច្ឆសិ។

ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨠᨳᩮᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᨿᩣᩅᨲᨲᩥᨿᩴ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩦᨲᩥ? ᨣᩣᩁᩅᨩᨶᨶᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩥᨠᩣ ᩉᩥ ᨡᩥᨷ᩠ᨷᩴ ᨠᨳᩥᨿᨾᩣᨶᩮ ᨣᩣᩁᩅᩴ ᨶ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, "ᩈᨾᨱᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᩣ ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᩈᩩᨠᩁᩴ, ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣᩅ ᨠᨳᩮᨲᩦ"ᨲᩥ ᩅᨧᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᨶ ᩈᨴ᩠ᨴᩉᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨲᨿᩮᩣ ᩅᩣᩁᩮ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᨶ ᨣᩣᩁᩅᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, "ᩈᨾᨱᩮᩣ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᩣ ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᨷᨬ᩠ᩉᩴᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᩁᩴ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩣᩅᨲᨲᩥᨿᩴ ᨿᩣᨧᩥᨲᩮ ᨠᨳᩥᨿᨾᩣᨶᩮ ᩈᩩᩔᩪᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨴ᩠ᨴᩉᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩍᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣ "ᩋᨿᩴ ᩈᩩᩔᩪᩈᩥᩔᨲᩥ ᩈᨴ᩠ᨴᩉᩥᩔᨲᩦ"ᨲᩥ ᨿᩣᩅᨲᨲᩥᨿᩴ ᨿᩣᨧᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨳᩮᩈᩥ᪨ ᩋᨷᩥᨧ ᨿᨳᩣ ᨠᩩᩈᩃᩣ ᨲᩮᩃᩴ ᩅᩣ ᨹᩣᨱᩥᨲᩴ ᩅᩣ ᨷᨧᨶ᩠ᨲᩣ ᨾᩩᨴᩩᨷᩣᨠᨡᩁᨷᩣᨠᩣᨶᩴ ᨷᩣᨠᨠᩣᩃᩴ ᩋᩣᨣᨾᨿᨾᩣᨶᩣ ᨷᩣᨠᨠᩣᩃᩴ ᩋᨶᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᩒᨲᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨬᩣᨱᨷᩁᩥᨷᩣᨠᩴ ᩋᩣᨣᨾᨿᨾᩣᨶᩮᩣ "ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩮᨶ ᨠᩣᩃᩮᨶ ᩍᨾᩔ ᨬᩣᨱᩴ ᨷᩁᩥᨷᩣᨠᩴ ᨣᨾᩥᩔᨲᩦ"ᨲᩥ ᨬᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᨿᩣᩅᨲᨲᩥᨿᩴ ᨿᩣᨧᩣᨷᩮᩈᩥ᪨

ᨾᩣ ᩉᩮᩅᩴ, ᨠᩔᨷᩣᨲᩥ, ᨠᩔᨷ, ᨾᩣ ᩑᩅᩴ ᨽᨱᩥ᪨ ᩈᨿᩴᨠᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩣᨾ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᨠᩣᩁᨠᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨴᩦᨷᩮᨲᩥ᪨ ᨷᩁᨲᩮᩣᨷᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᩋᨵᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᨿᨴᩥᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ᪨ ᩍᨲᩥ ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ? ᩑᩅᩴ ᨠᩥᩁᩔ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ – "ᩋᨿᩴ 'ᩈᨿᩴᨠᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡ'ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ 'ᨾᩣ ᩉᩮᩅ'ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ, 'ᨶᨲ᩠ᨳᩦ'ᨲᩥ ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ 'ᩋᨲ᩠ᨳᩦ'ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ᪨ 'ᨽᩅᩴ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ ᨶ ᨷᩔᨲᩦ'ᨲᩥ ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ 'ᨩᩣᨶᩣᨾᩥ ᨡ᩠ᩅᩣᩉ'ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ᪨ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᨾᨿᩣ ᩅᩥᩁᨩ᩠ᨫᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ"ᨲᩥ ᨾᩪᩃᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨿᩮᩅ ᩈᩮᩣᨵᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ᪨ ᩋᩣᨴᩥᨠ᩠ᨡᨲᩩ ᨧ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᩣᨲᩥ ᩍᨵ ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᨣᩣᩁᩅᩮᩣ "ᨽᩅ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩅᨲ᩠ᩅᩣ "ᨽᨣᩅᩣ"ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ᪨

ᩈᩮᩣ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩥ, "ᩈᨿᩴᨠᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨷᨭᩥᩈᩮᨵᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩈᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨽᩩᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᩣᨾᩥᩅᨧᨶᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᩅᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ – ᩈᩮᩣ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᨿᨲᩦᨲᩥ ᩑᩅᩴ, ᨠᩔᨷ, ᩋᩣᨴᩥᨾ᩠ᩉᩥᨿᩮᩅ ᩑᩅᩴ ᩈᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᩈᨿᩴᨠᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᩃᨴ᩠ᨵᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩮᨲᩴ᪨ ᩍᨲᩥ ᩅᨴᩴ ᨲᩥ ᩑᨲᩔ ᨷᩩᩁᩥᨾᩮᨶ ᩋᩣᨴᩥᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩮᨶ ᨧ ᩈᩔᨲᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ "ᨴᩦᨷᩮᨲᩥ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩦ"ᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᨷᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨲ᩠ᨳᨿᩮᩣᨩᨶᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ – ᩍᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᨴᩥᨲᩮᩣᩅ ᩈᩔᨲᩴ ᨴᩦᨷᩮᨲᩥ, ᩈᩔᨲᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ? ᨲᩔ ᩉᩥ ᨲᩴ ᨴᩔᨶᩴ ᩑᩅᩴ ᨷᩁᩮᨲᩥ, ᨠᩣᩁᨠᨬ᩠ᨧ ᩅᩮᨴᨠᨬ᩠ᨧ ᩑᨠᨾᩮᩅ ᨣᨱ᩠ᩉᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩈᩔᨲᩴ ᩏᨷᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᨷᨶ "ᨷᩁᩴᨠᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨷᨭᩥᩈᩮᨵᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ "ᩋᩣᨴᩥᨲᩮᩣ ᩈᨲᩮᩣ"ᨲᩥ ᨷᨴᩴ ᨷᨶ ᨷᨴᩣᨷᩥ ᩋᩣᩉᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨿᨬ᩠ᩉᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ – ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᩥᨿᨲᩦᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨷᨶ, ᨠᩔᨷ, ᩋᩣᨴᩥᨾ᩠ᩉᩥᨿᩮᩅ ᩑᩅᩴ ᩈᨲᩥ, ᨷᨧ᩠ᨨᩣ "ᨠᩣᩁᨠᩮᩣ ᩍᨵᩮᩅ ᩏᨧ᩠ᨨᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᩮᨶ ᨠᨲᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᩥᨿᨲᩦ"ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣᨿ ᩏᨧ᩠ᨨᩮᨴᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩅᩮᨴᨶᩣᨿ ᩋᨽᩥᨲᩩᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩥᨴ᩠ᨵᩔ ᩈᨲᩮᩣ "ᨷᩁᩴᨠᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᩃᨴ᩠ᨵᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ᪨ ᩍᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᩁᩣᨿᩴ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ – ᩑᩅᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᨴᩥᨲᩮᩣᩅ ᩏᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᨴᩦᨷᩮᨲᩥ, ᩏᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ? ᨲᩔ ᩉᩥ ᨲᩴ ᨴᩔᨶᩴ ᩑᩅᩴ ᨷᩁᩮᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩏᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᩏᨷᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᩑᨲᩮ ᨲᩮᨲᩥ ᨿᩮ ᩈᩔᨲᩩᨧ᩠ᨨᩮᨴᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩮ ᩏᨽᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮ (ᩋᨶᩩᨷᨣᨾ᩠ᨾ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲᩥ, ᩑᨲᩮ ᨲᩮ, ᨠᩔᨷ, ᩏᨽᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮ) ᩋᨶᩩᨷᨣᨾ᩠ᨾ ᨷᩉᩣᨿ ᩋᨶᩃ᩠ᩃᩦᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨩ᩠ᨫᩮᨶ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲᩥ, ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᨴᩣᨿ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨴᩮᩈᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩮ? ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ ᨠᩣᩁᨱᨲᩮᩣ ᨹᩃᩴ, ᨠᩣᩁᨱᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᨶ ᨧᩔ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩮᩣ ᨴᩦᨷᩥᨲᩮᩣ, ᨶ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨠᩣᩁᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᩅᩮᨴᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᩈᩔᨲᩩᨧ᩠ᨨᩮᨴᩣ ᨷᨭᩥᩈᩮᨵᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩏᨽᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮ ᩋᨶᩩᨷᨣᨾ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩥ ᨲᩮ ᨲᨲᩥᨿᨷᨴᩮᨶ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ

សង្ខារាទីតិ ឋបិតា អនិច្ចសមុប្បន្នតា ចេវ អនាគតញ្ច បដិក្ខិត្តន្តិ វេទិតព្ពំ

លេកយ្យន្តិ ឋានំ សោ ភគវតោ សន្តិកេ កិញ្ចិកាលំ បច្ចយយាវតោ អាហ។ អថ ភគវា វេយាវេត លក្ខណេ ទិដ្ឋិយបរិចារណា (យមក៌ ប៩) បញ្ញត្តា, យំ អញ្ញាតិដ្ឋិយបុគ្គោ សាមណេរស្សិមំ ជីវិតា “អហំ, ភន្តេ, ឋានន្តរេ អញ្ញាតិដ្ឋិយបុគ្គោ ឋមស្មិំ ធម្មវិនយេ អាកង្ខាមិ ឧបសម្បទំ ស្វាហំ, ភន្តេ, សង្ឃំ ចត្តារោ មាសេ បរិវាសំ យាចាមី”តិអាទិនា នយេន សមាទិយិត្វា បរិវសតិ, តំ សន្ធាយ វោ វោ, កស្សប, អញ្ញាតិដ្ឋិយបុព្វោតិអាទិមាហ។ តត្ថ បព្ពជ្ជន្តិ ចេតសិលិង្គតាចេសេន វុត្តំ។ អបរិវសិត្វាវេច ហិ បព្ពជ្ជំ លភតិ។ ឧបសម្បទត្ថិកេន បន ភាតិការេណ កាមប្បវេសភាទិនិ អដ្ឋ វត្តានិ បូរេន្តេន បរិវសិតព្ពំ។ អារទ្ធចិត្តាតិ អដ្ឋវត្តបូរណេន តុដ្ឋចិត្តា។ អយមេត្ថ សង្ខេបោ, វិត្ថារតោ បនេស តិត្ថិយបរិវាសោ សមន្តបាសាទិកាយ វិនយដ្ឋកថាយ បព្ពជ្ជាខន្ធកវណ្ណនាយំ (មហាវ៌ អដ្ឋ ប៩) វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពោ។

អបិច មេត្ថាតិ អយមេត្ថ បិវេធា, អញ្ញត្ថ បន “អបិច មេត្ថា”តិ បុគ្គលវេមត្តតា វិទិតាតិ បុគ្គលនានត្តំ វិទិតំ “អយំ បុគ្គលោ បរិវាសារហោ, អយំ ន បរិវាសារហោ”តិ ឋានំ មយ្ហំបាកដន្តិ ទស្សេតិ។ តតោ កស្សបោ ចិន្តេសិ – “អហោ អច្ឆរិយំ ពុទ្ធសាសនំ, យត្ថ ឯវំ ឃំសិត្វា កោដេត្វា យុត្តមេវ គណ្ហន្តិ, អយុត្តំ ឆឌ្ឌេន្តី”តិ។ តតោ សុដ្ឋុតរំ បព្ពជ្ជាយ សញ្ជាតុស្សាហោ សចេ, ភន្តេតិអាទិមាហ។ អថ ភគវា តស្ស តិព្ពច្ឆន្ទតំ វិទិត្វា “ន កស្សបោ បរិវាសំ អរហតី”តិ អញ្ញាតវេ កិញ្ចិ អាមន្តេសិ – “គច្ឆ, កិញ្ចិ, កស្សបំ នហាបេត្វា បព្ពាជេត្វា អានេហី”តិ។ សោ តថា កត្វា តំ បព្ពាជេត្វា ភគវតោ សន្តិកំ អគមាសិ។ ភគវា គណេ និសីទិត្វា ឧបសម្បាទេសិ។ តេន វុត្តំ អលត្ថ ខោ អចេលោ កស្សបោ ភគវតោ សន្តិកេ បព្ពជ្ជំ, អលត្ថ ឧបសម្បទន្តិ។ អចិរូបសម្បន្នោតិអាទិ វេសំ ព្រាហ្មណសំយុត្តេ (សំ៌ និ៌ ១ៈ១ប៉ុ)

វុត្តមេវាតិ។ សេសំ។

ប៉ៈ តិម្ពរុកសុត្តវណ្ណនា

១ប៉ៈ អដ្ឋមេ សា ចេតនាតិអាទិ “សយំកតំ សុខទុក្ខ”ន្តិ លទ្ធិយា និវេសនត្ថំ វុត្តំ។ ឯត្ថាបិ សវេទាតិ កម្មវេទនាយ សាមិចេតនំ តព្ភាវំ អត្ថទីបកា – “សា ចេតនា, សោ ចេតយតី”តិ វោ, តិម្ពរុក, អាទិម្ហិយេវ ឯវំ សតិ “សយំកតំ សុខទុក្ខ”ន្តិ អយំ លទ្ធិ ហោតិ។ ឯវញ្ហិសតិ ចេតនាយ ឯវ ចេតនា កតា ហោតិ។ ឯវញ្ច វេទន្តា ឋមិស្សា ចេតនាយ បុព្ពេបិ អត្ថិតំ អនុជានាតិ, សស្សតំ ទីបេតិ សស្សតំ គណ្ហាតិ។ កស្មា? តស្ស ហិ តំ វស្សតំ ឯតំ បវេតិ, ឯតំ សស្សតំ ឧបគច្ឆតីតិ អត្ថោ។ បុរិមញ្ហិអត្ថំ សន្ធាយេវេតំ ភគវតា វុត្តំ ភវិស្សតិ, តស្មា អដ្ឋកថាយំ តំ វោហារេត្វាវស្ស អត្ថោ ទីបិតោ។ ឯវម្បាហំ ន វទាមីតិ អហំ “សា ចេតនា, សោ ចេតយតី”តិ ឯវម្បិ ន វទាមិ “សយំកតំ សុខទុក្ខ”ន្តិ ឯវម្បិ ន វទាមីតិ អត្ថោ។

អញ្ញា ចេតនាតិអាទិ “បរំកតំ សុខទុក្ខ”ន្តិ លទ្ធិយា បដិវេសនត្ថំ វុត្តំ។ ឋានាបិ អយំ អត្ថយោជនា –“អញ្ញា ចេតនា អញ្ញោ ចេតយតី”តិ វោ, តិម្ពរុក, អាទិម្ហិយេវ ឯវំ សតិ បច្ឆា យា បុរិមបច្ចេ ការកចេតនា, សា ឧច្ឆិន្នា។ តាយ បន កតំ អញ្ញោ ចេតយតីតិ

ឯវំ ឧប្បន្នាយ ឧច្ឆេទទិដ្ឋិយា សទ្ធិំ សម្បយុត្តាយ ចេតនាយ អភិសង្ខតស្ស សតោ “បរំកតំ សុខទុក្ខ”ន្តិ អយំ លទ្ធិ ហោតិ។ ឯវញ្ហិ វេទេន្តោ ការកោ ឧច្ឆិន្នោ, អញ្ញោន បដិសន្ធិ គហិតាតិ ឧច្ឆេទំ ទីបេតិ, ឧច្ឆេទំ គណ្ហាតិ។ កស្មា? តស្ស ហិ តំ ទស្សនំ ឯតំ បទេតិ, ឯតំ ឧច្ឆេទំ ឧបគច្ឆតីតិ អត្ថោ។ ពុធាបិ ហិ ពុយាតិ បកាតិ អដ្ឋកថាយំ អាហរិត្វា ឃោសិតានេវ។ ពុយស្មិំ សុត្តេ ចេតនាសុខទុក្ខំ កថិតំ។ តត្ថ ឆោ វិបាកសុខទុក្ខម្បេវ វដ្ដតីតិ វុត្តំ។ អដ្ឋមំ។

៩. ពាលបណ្ឌិតសុត្តវណ្ណនា

១៩. តត្ថ អវិជ្ជានីវរណស្សាតិ អវិជ្ជាយ និវារិតស្ស។ ឯវមយំ កាយោ សមុទាគតោតិ ឯវំ អវិជ្ជាយ និវារិតត្តា តណ្ហាយ ច សម្បយុត្តត្តាយេវ អយំ កាយោ និព្ពត្តោ។ អយញ្ចេវ កាយោតិ អយញ្ចស្ស អត្តនោ សវិញ្ញាណកោ កាយោ។ ពហិទ្ធា ច នាមរូបន្តិ ពហិទ្ធា ច បរេសំ សវិញ្ញាណកោ កាយោ។ អត្តនោ ច បរស្ស ច បញ្ចហិ ខន្ធេហិ ឆហិ អាយតនេហិ ចាបិ អយំ អត្ថោ ទីបេតព្ពោ។ ឥត្ថេតំ ទ្វយន្តិ ឯវមេតំ ទ្វយំ។ ទ្វយំ បដិច្ច ផស្សោតិ អញ្ញត្ថ ចក្ខុរូបាទីនិ ទ្វយានិ បដិច្ច ចក្ខុសម្ផស្សាទយោ វុត្តា, ឥធ បន អជ្ឈត្តិកពាហិរានិ អាយតនានិ។ មហាទ្វយំ នាម កិរេតំ។ សឡេវាយតនានីតិ សឡេវ ផស្សាយតនានិ ផស្សការណានិ។ យេហិ ផុដ្ឋោតិ យេហិ ការណភូតេហិ អាយតនេហិ ឧប្បន្នេន ផស្សេន ផុដ្ឋោ។ អញ្ញតរេនាតិ ឯតេសុ បរិបុណ្ណេសុ អញ្ញតរេន ចេតិតព្ពំ។ តត្រាតិ តស្មិំ ពាលបណ្ឌិតានំ កាយនិព្ពត្តនាទិព្យាបារេ កោ អធិប្បយាសោតិ កោ អធិកបយោគោ។

ភគវំមូលកាតិ ភគវា មូលំ ឯតេសន្តិ ភគវំមូលកា។ ឥទំ វុត្តំ ហោតិ – ពុព្វេ, ភន្តេ, អយញ្ហិ ធម្មោ បុព្វេ កស្សបសម្មាសម្ពុទ្ធេន ឧប្បាទិតោ, តស្មិំ បរិនិព្ពុតេ ឯកំ ពុទ្ធន្តរំ អញ្ញោ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ឥមេ ធម្មេ ឧប្បាទេតុំ សមត្ថោ នាម នាហោសិ, ភគវតា បន នោ ឥមេ ធម្មា ឧប្បាទិតា។ ភគវន្តញ្ហិ និស្សាយ មយំ ឥមេ ធម្មេ អាជានាម បដិវិជ្ឈាមាតិ ឯវំ ភគវំមូលកា នោ, ភន្តេ, ធម្មាតិ។ ភគវំនេត្តិកាតិ ភគវា ហិ ធម្មានំ នេតា វិនេតា អនុនេតា, យថាសភាវតោ បាដិយេក្កំ បាដិយេក្កំ នាមំ គហេត្វា ទស្សេតីតិ ធម្មា ភគវំនេត្តិកា នាម ហោន្តិ។ ភគវំបដិសរណាតិ ចតុភូមកធម្មា សព្ពញ្ញុតញ្ញាណស្ស អាបាថំ អាគច្ឆមានា ភគវតិ បដិសរន្តិ នាមាតិ ភគវំបដិសរណា។ បដិសរន្តីតិ សមោសរន្តិ។ អបិច មហាពោធិមណ្ឌេ និសិន្នស្ស ភគវតោ បដិវេធវសេន ផស្សោ អាគច្ឆតិ “អហំ ភគវា កិំនាមោ”តិ? ត្វំ ផុសនដ្ឋេន ផស្សោ នាម។ វេទនា, សញ្ញា, សង្ខារា, វិញ្ញាណំ អាគច្ឆតិ “អហំ ភគវា កិំនាម”ន្តិ, ត្វំ វិជាននដ្ឋេន វិញ្ញាណំ នាមាតិ ឯវំ ចតុភូមកធម្មានំ យថាសភាវតោ បាដិយេក្កំ បាដិយេក្កំ នាមំ គណ្ហន្តោ ភគវា ធម្មេ បដិសរតីតិ ភគវំបដិសរណា។ ភគវន្តំយេវ បដិភាតូតិ ភគវតោវ ឯតស្ស ភាសិតស្ស អត្ថោ ឧបដ្ឋាតុ, តុម្ហេយេវ នោ កថេត្វា ទេថាតិ អត្ថោ។

យាយ ច អវិជ្ជាយាតិ ឥធ កិញ្ចាបិ យា អវិជ្ជា ច តណ្ហា ច កម្មំ ជវាបេត្វា បដិសន្ធិំ អាកឌ្ឍិត្វា និរុទ្ធា, យថា បន អជ្ជាបិ មំ ហិយ្យោ ភេសជ្ជំ បីតំ, តទេវ ភោជនំ ភុញ្ជាមីតិ វុច្ចតិ, ឯវមិធាបិ សា ចេវ អវិជ្ជា សា ច តណ្ហាតិ ពុជ្ជិ សទិសករណេន វុត្តំ។ ព្រហ្មចរិយន្តិ មគ្គព្រហ្មចរិយំ។ ទុក្ខក្ខយាយាតិ វដ្ដទុក្ខស្ស ខយត្ថាយ។ កាយូបគោ ហោតីតិ អញ្ញំ បដិសន្ធិកាយំ ឧបគន្តា ហោតិ។ យទិទំ ព្រហ្មចរិយវាសោតិ យោ អយំ មគ្គព្រហ្មចរិយវាសោ, អយំ ពាលតោ បណ្ឌិតស្ស វិសេសោតិ ទស្សេតិ។ ពុតិ ពុយស្មិំ សុត្តេ

ᩈᩮᨠ᩠ᨡᩣᨷᩥ ᩈᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠᩮᩣ ᨷᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ “ᨻᩣᩃᩮᩣ”ᨲᩥ, ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨠᩮᩣ ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮᩣ “ᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨶ᩠ᨶᩈᨠᨴᩣᨣᩣᨾᩥᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨶᩮᩣ ᨷᨶ “ᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᩣ”ᨲᩥ ᩅᩣ “ᨻᩣᩃᩣ”ᨲᩥ ᩅᩣ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᨽᨩᨾᩣᨶᩣ ᨷᨶ ᨷᨱ᩠ᨯᩥᨲᨷᨠ᩠ᨡᩴ ᨽᨩᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨶᩅᨾᩴ᪨

᪑᪐᪨ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪐᪨ ᨴᩈᨾᩮ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨷ᩠ᨷᩣᨴᨬ᩠ᨧ ᩅᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩮᩈᩮᩔᩣᨾᩥ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮ ᨧ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᨧ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮ ᨧ ᩈᨽᩣᩅᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨴᩮᩈᩮᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᩏᨽᨿᩴ ᩋᩣᩁᨽᩥ᪨ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩣ ᩅᩣ ᨲᨳᩣᨣᨲᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩣᨶᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩮᨷᩥ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩈᩩ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩈᩩ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩈᩩᨷᩥ ᨩᩣᨲᩥᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩴ, ᨩᩣᨲᩥᨿᩮᩅ ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩔ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ᪨ ᨮᩥᨲᩣᩅ ᩈᩣ ᨵᩣᨲᩪᨲᩥ ᨮᩥᨲᩮᩣᩅ ᩈᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩈᨽᩣᩅᩮᩣ, ᨶ ᨠᨴᩣᨧᩥ ᨩᩣᨲᩥ ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩔ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩥᨲᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨶᩥᨿᩣᨾᨲᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥᨷᩥ ᨷᨴᩮᩉᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᨾᩮᩅ ᨠᨳᩮᨲᩥ᪨ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᩉᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣᩅ “ᨵᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩥᨲᨲᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨶᩥᨿᨾᩮᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᨵᨾ᩠ᨾᨶᩥᨿᩣᨾᨲᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩍᨴᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᨿᨲᩣᨲᩥ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩣᨴᩦᨶᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩍᨴᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ, ᩍᨴᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣᩅ ᩍᨴᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᨿᨲᩣ᪨ ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩴ᪨ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ ᨬᩣᨱᩮᨶ ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ᪨ ᩋᨽᩥᩈᨾᩮᨲᩦᨲᩥ ᨬᩣᨱᩮᨶ ᩋᨽᩥᩈᨾᩣᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᨲᩦᨲᩥ ᨠᨳᩮᨲᩥ᪨ ᨴᩮᩈᩮᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲᩦᨲᩥ ᨩᩣᨶᩣᨷᩮᨲᩥ᪨ ᨷᨭ᩠ᨮᨷᩮᨲᩦᨲᩥ ᨬᩣᨱᨾᩩᨡᩮ ᨮᨷᩮᨲᩥ᪨ ᩅᩥᩅᩁᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᩅᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨽᨩᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨽᩣᨣᨲᩮᩣ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨷᩣᨠᨭᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨷᩔᨳᩣᨲᩥ ᨧᩣᩉᩣᨲᩥ ᨷᩔᨳ ᩍᨲᩥ ᨧ ᩅᨴᨲᩥ᪨ ᨠᩥᨶ᩠ᨲᩥ? ᨩᩣᨲᩥᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨

ᩍᨲᩥᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ᪨ ᨿᩣ ᨲᨲ᩠ᩁᩣᨲᩥ ᨿᩣ ᨲᩮᩈᩩ “ᨩᩣᨲᩥᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨩᩁᩣᨾᩁᨱ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ᪨ ᨲᨳᨲᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣᨠᩣᩁᩔᩮᩅ ᩅᩮᩅᨧᨶᩣᨶᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩉᩥ ᨲᩮᩉᩥ ᨲᩮᩉᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᩉᩥ ᩋᨶᩪᨶᩣᨵᩥᨠᩮᩉᩮᩅ ᨲᩔ ᨲᩔ ᨵᨾ᩠ᨾᩔ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᨲᩮᩣ ᨲᨳᨲᩣᨲᩥ, ᩈᩣᨾᨣ᩠ᨣᩥᩴ ᩏᨷᨣᨲᩮᩈᩩ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᩈᩩ ᨾᩩᩉᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨲᨲᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩋᩈᨾ᩠ᨽᩅᩣᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩅᩥᨲᨳᨲᩣᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨵᨾ᩠ᨾᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᩉᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᨳᨲᩣᨲᩥ, ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩣᨴᩦᨶᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩈᨾᩪᩉᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩍᨴᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᨿᨲᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᩁᩣᨿᩴ ᩅᨧᨶᨲ᩠ᨳᩮᩣ – ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩍᨴᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ, ᩍᨴᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩑᩅ ᩍᨴᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᨿᨲᩣ, ᩍᨴᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᩈᨾᩪᩉᩮᩣ ᩍᨴᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᨿᨲᩣ᪨ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨷᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩈᨴ᩠ᨴᩈᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨽᩣᩅᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩈᨽᩣᩅᩣᨶᩴ ᨷᨶ ᨡᨶ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨶᩣᨾ ᨩᩣᨲᩴ᪨ ᩈᨦ᩠ᨡᨲᩣᨴᩦᩈᩩᨷᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩈᨦ᩠ᨡᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᩉᩥ ᩈᨾᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩴ᪨ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ᪨ ᨡᨿᨵᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᨿᩈᨽᩣᩅᩴ᪨ ᩅᨿᨵᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨣᨧ᩠ᨨᨶᩈᨽᩣᩅᩴ᪨ ᩅᩥᩁᩣᨣᨵᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᩁᨩ᩠ᨩᨶᩈᨽᩣᩅᩴ᪨ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨵᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᨶᩈᨽᩣᩅᩴ᪨ ᨩᩣᨲᩥᨿᩣᨷᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨩᨶᨠᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩣᨶᩩᨽᩣᩅᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨮᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩑᨠᩮᨶ ᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅ᪨ ᨽᩅᩣᨴᨿᩮᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥᩈᨽᩣᩅᩣᨿᩮᩅ᪨

ᩈᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᩣᨲᩥ ᩈᩅᩥᨷᩔᨶᩣᨿ ᨾᨣ᩠ᨣᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ᪨ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩩᩁᩥᨾᩴ ᩋᨲᩦᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ “ᩋᩉᩮᩣᩈᩥᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᨶᨶᩩ ᨡᩮᩣ”ᨲᩥ ᩈᩔᨲᩣᨠᩣᩁᨬ᩠ᨧ ᩋᨵᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᩋᩣᨠᩣᩁᨬ᩠ᨧ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩋᨲᩦᨲᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᨲᨬ᩠ᨧ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᨲᨬ᩠ᨧ ᨠᨦ᩠ᨡᨲᩥ᪨ ᨠᩥᩴ ᨠᩣᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ,

ឧម្មត្តកោ វិយ ពាលបុថុជ្ជនោ យថា វា តថា វា បវត្តតិ។ កិំ នុ ខោ អហោសិន្តិ ជាតិលិង្គុបបត្តិយោ និស្សាយ “ខត្តិយោ នុ ខោ អហោសិំ, ព្រាហ្មណវេស្សសុទ្ទគហដ្ឋបព្ពជិតទេវមនុស្សានំ អញ្ញតរោ”តិ កង្ខតិ។ កថំ នុ ខោតិ សណ្ឋានាការំ និស្សាយ “ទីឃោ នុ ខោ អហោសិំ រស្សឱទាតកណ្ហប្បមាណិកអប្បមាណិកាទីនំ អញ្ញតរោ”តិ កង្ខតិ។ កេចិ បន “ឥស្សរនិម្មានាទីនិ និស្សាយ ‘កេន នុ ខោ ការណេន អហោសិ’ន្តិ ហេតុតោ កង្ខតី”តិ វទន្តិ។ កិំ ហុត្វា កិំ អហោសិន្តិ ជាតិអាទីនិ និស្សាយ “ខត្តិយោ ហុត្វា នុ ខោ ព្រាហ្មណោ អហោសិំ...បេ... ទេវោ ហុត្វា មនុស្សោ”តិ អត្តនោ បរម្បរំ កង្ខតិ។ សព្ពត្ថេវ បន អទ្ធានន្តិ កាលាធិវចនមេតំ។ អបរន្តន្តិ អនាគតំ អន្តំ។ ភវិស្សាមិ នុ ខោ ននុ ខោតិ សស្សតាការញ្ច ឧច្ឆេទាការញ្ច និស្សាយ អនាគតេ អត្តនោ វិជ្ជមានតញ្ច អវិជ្ជមានតញ្ច កង្ខតិ។ សេសមេត្ថ វុត្តនយមេវ។

ឯតរហិ វា បច្ចុប្បន្នំ អទ្ធានន្តិ បដិសន្ធិំ អាទិំ កត្វា ចុតិបរិយន្តំ សព្ពម្បិ វត្តមានកាលំ គហេត្វា។ អជ្ឈត្តំ កថំកថី ភវិស្សតីតិ អត្តនោ ខន្ធេសុ វិចិកិច្ឆី ភវិស្សតិ។ អហំ នុ ខោស្មីតិ អត្តនោ អត្ថិភាវំ កង្ខតិ។ យុត្តំ បនេតន្តិ? យុត្តំ អយុត្តន្តិ កា ឯត្ថ ចិន្តា។ អបិចេត្ថ ឥទំ វត្ថុម្បិ ឧទាហរន្តិ – ចូឡមាតាយ កិរ បុត្តោ មុណ្ឌោ, មហាមាតាយ បុត្តោ អមុណ្ឌោ, តំ បុត្តំ មុណ្ឌេសុំ, សោ ឧដ្ឋាយ “អហំ នុ ខោ ចូឡមាតាយ បុត្តោ”តិ ចិន្តេសិ។ ឯវំ អហំ នុ ខោស្មីតិ កង្ខា ហោតិ។ នោ នុ ខោស្មីតិ អត្តនោ នត្ថិភាវំ កង្ខតិ។ តត្រាបិ ឥទំ វត្ថុ – ឯកោ កិរ មច្ឆេ គណ្ហន្តោ ឧទកេ ចិរដ្ឋានេន សីតិភូតំ អត្តនោ ឩរុំ មច្ឆោតិ ចិន្តេត្វា បហរិ។ អបរោ សុសានបស្សេ ខេត្តំ រក្ខន្តោ រត្តិំ ភីតោ សង្កុដិតោ សយិ, សោ បដិពុជ្ឈិត្វា អត្តនោ ជណ្ណុកានិ ទ្វេ យក្ខាតិ ចិន្តេត្វា បហរិ។ ឯវំ នោ នុ ខោស្មីតិ កង្ខតិ។

កិំ នុ ខោស្មីតិ ខត្តិយោវ សមានោ អត្តនោ ខត្តិយភាវំ កង្ខតិ។ ឯសេវ នយោ សេសេសុបិ។ ទេវោ បន សមានោ ទេវភាវំ អជានន្តោ នាម នត្ថិ, សោបិ បន “អហំ រូបី នុ ខោ អរូបី នុ ខោ”តិអាទិនា នយេន កង្ខតិ។ ខត្តិយាទយោ កស្មា ន ជានន្តីតិ ចេ? អបច្ចក្ខា តេសំ តត្ថ តត្ថ កុលេ ឧប្បត្តិ។ គហដ្ឋាបិ ច បោត្ថលិកាទយោ បព្ពជិតសញ្ញិនោ, បព្ពជិតាបិ “កុប្បំ នុ ខោ មេ កម្ម”ន្តិអាទិនា នយេន គហដ្ឋសញ្ញិនោ។ មនុស្សាបិ ច រាជានោ វិយ អត្តនិ ទេវសញ្ញិនោ ហោន្តិ។ កថំ នុ ខោស្មីតិ វុត្តនយមេវ។ កេវលញ្ហេត្ថ អព្ភន្តរេ ជីវោ នាម អត្ថីតិ គហេត្វា តស្ស សណ្ឋានាការំ និស្សាយ “ទីឃោ នុ ខោស្មិ រស្សចតុរស្សឆឡំសអដ្ឋំសសោឡសំសាទីនំ អញ្ញតរប្បការោ”តិ កង្ខន្តោ កថំ នុ ខោស្មីតិ? កង្ខតីតិ វេទិតព្ពោ។ សរីរសណ្ឋានំ បន បច្ចុប្បន្នំ អជានន្តោ នាម នត្ថិ។ កុតោ អាគតោ សោ កុហិំ គាមី ភវិស្សតីតិ អត្តភាវស្ស អាគតិគតិដ្ឋានំ កង្ខន្តោ ឯវំ កង្ខតិ។ អរិយសាវកស្សាតិ ឥធ សោតាបន្នោ អធិប្បេតោ, ឥតរេបិ បន តយោ អវារិតាយេវាតិ។ ទសមំ។

អាហារវគ្គោ ទុតិយោ។

៣។ ទសពលវគ្គោ

១។ ទសពលសុត្តវណ្ណនា

១០˴ ឥសពាលចក្កស្ស បឥយំ ទុតិយស្សេច សទេព្ពបេ˴

១˴ ទុតិយឥសពាលឞុត្តចណ្ហា

១១˴ ទុតិយំ ភកចតា អត្ថតោ អព្ហាយឃស្ស ចសេភ ទុត្តំ˴ តត្ត ឥសពាលសយត្ថាកេតាតិ ឥសហិ ពលេហិ សយត្ថាកេតា˴ ពាលព្ហា តានេយតំ ទុថិឆំ កាយពាលព្ហា ពាកាណពាលព្ហា˴ តោសុ តទាកតស្ស កាយពាល់ ហត្ថិក្ខុលិតុសាទេត ទេចជិតព្ហា˴ ទុត្តទេញ្ហំ បេបិទាទេណហិ –

“ការ្យអាចកព្ហា កព្កឃ្យ, បល្ឌទ តប្ពបិក្កល់;

កន្តយក្កលហេមព្ហា, ក្ខបិវឥចហ្វេត្តិបេ ឥសា”តិ˴(យ˴ តិ˴ អដ្ឋ˴ ១˴១៣ប័; ថិភ˴ អដ្ឋ˴ លិ៩០); –

ព្កយាតិ ឥស ហត្ថិក្ខុលិតិ˴ តត្ត ការ្យអាចកត្តិ បកតិហត្ថិក្ខុល់ ឥដ្ឋព្ហា˴ ឃំ ឥសត្ថិ បុទិសាត់ កាយពាល់, តំ ខុកស្ស ការ្យអាចកស្ស ហត្ថិតោ˴ ឃំ ឥសត្ថិ ការ្យអាចកាត់ ពាល់, តំ ខុកស្ស កព្កឃ្យស្ស˴ ឃំ ឥសត្ថិ កព្កឃ្យាត់, តំ ខុកស្ស បល្ឌទស្ស˴ ឃំ ឥសត្ថិ បល្ឌទាត់, តំ ខុកស្ស តប្ពស្ស˴ ឃំ ឥសត្ថិ តប្ពាត់, តំ ខុកស្ស បិក្កលស្ស˴ ឃំ ឥសត្ថិ បិក្កលិត់, តំ ខុកស្ស កន្តហត្ថិតោ˴ ឃំ ឥសត្ថិ កន្តហត្ថិត់, តំ ខុកស្ស យក្កលស្ស˴ ឃំ ឥសត្ថិ យក្កលិត់, តំ ខុកស្ស ហេមចតស្ស˴ ឃំ ឥសត្ថិ ហេមចតាត់, តំ ខុកស្ស ក្ខបិវឥចស្ស˴ ឃំ ឥសត្ថិ ក្ខបិវឥចាត់, តំ ខុកស្ស ហ្វេត្តស្ស˴ ឃំ ឥសត្ថិ ហ្វេត្តាត់, តំ ខុកស្ស តទាកតស្ស˴ តាទាឃគសឃ្លាតពាលត្តិបិ ព្កឥយេច ទុទ្ធតិ˴ តឥឥតំ បកតិហត្ថិកណតាឃ ហត្ថិត់ ទោកាឌឹសហស្សាត់, បុទិសកណតាឃ ឥសត្ថិ បុទិសទោកាឌឹសហស្សាត់ ពាល់ ហោតិ˴ ព្កឆំ តាច តទាកតស្ស កាយពាល់˴ “ឥសពាលសយត្ថាកេតា”តិ ខុត្ត បត ខុតំ

សក្ខហំ ត កន្ធតិ˴ ខុតញ្ញាឆាហិទកំ លិយកំ តិទន្ធាតកតាត់ ឝីហាឌឹតយ្យិ ហោតិ˴ ខុតញ្ញាតិស្សាឃ ទុក្កុបទិព្ហា ចា សយុឥឃយុហាត់ ចា យក្កកាចតា ចា ឞលសត្តិកិរិឃា ចា តត្ថិ˴ អព្ហា បត ឥសសុ ឌាទេតសុ អកយ្យទេត្តត ក្ខុបត្តុក្កទេត្តត ច ឥសថិឆំ ពាកាណពាល់ តាឃ អត្ថិ˴ តំ សន្ធាឃ ទុត្ត “ឥសពាលសយត្ថាកេតា”តិ˴

កតយំ បត តត្ថិ? ឌាតាដ្ឋាតាឌឹត់ ឃទាក្ខុតំ ឌាតត់˴ សេឃឃ្យថិឆំ – ឌាតព្ហា ឌាតទោតា អដ្ឋាតព្ហា អដ្ឋាតទោតា ឌាតត់ ខុកំ, អតីតាតាកតបច្ចុប្បន្នាត់ កម្មសមាឌាតាត់ ឌាតសោ ហេតុសោ ឃទាក្ខុតំ ថិបាកឌាតត់ ខុកំ, សព្ពត្ថកាមិតិបដិបដាឌាតត់ ខុកំ, អទេកឌាតុតាតាឌាតុលោកឌាតត់ ខុកំ, បទេសត្តាត់ បទបុក្កលិត់ តាតាឌិមុត្តិកតាឌាតត់ ខុកំ, តោសំ ឃេច ព្កត្រ្ថីឃបទោបរិឃត្តឌាតត់ ខុកំ, ឈាតថិមោក្ខសមាឌិសមាបត្តិត់ សំកិលេសទេចាឌាតច្ចដ្ឋាតឌាតត់ ខុកំ, បុព្វេតិចាសឌាតត់ ខុកំ, សត្តាត់ ទុតូបបាតឌាតត់ ខុកំ, អាសចក្ខុឃឌាតត់ ខុកត្តិ˴ អភិធម្មេ បត –

“ព្កឆ តទាកតោតា ឌាតព្ហា ឌាតទោតា អដ្ឋាតព្ហា អដ្ឋាតទោតា ឃទាក្ខុតំ បជាតាតិ˴ ឃម្បិ តទាកតោតា ឌាតព្ហា ឌាតទោតា អដ្ឋាតព្ហា

ᩋᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᨿᨳᩣᨽᩪᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨴᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᨲᨳᩣᨣᨲᨻᩃᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨿᩴ ᨻᩃᩴ ᩋᩣᨣᨾ᩠ᨾ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ ᩋᩣᩈᨽᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᨸᨭᩥᨩᩣᨶᩣᨲᩥ , ᨸᩁᩥᩈᩣᩈᩩ ᩈᩦᩉᨶᩣᨴᩴ ᨶᨴᨲᩥ, ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᨠ᩠ᨠᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

ᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᩅᩥᨽ᪨ ᪗᪖᪐) ᨶᨿᩮᨶ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨲᩮᩣ ᩋᩣᨣᨲᩣᨶᩮᩅ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨸᩥ ᨶᩮᩈᩴ ᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᨬ᩠ᨧ (ᩅᩥᨽ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪗᪖᪐) ᨸᨸᨬ᩠ᨧᩈᩪᨴᨶᩥᨿᩣ ᨧ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪑᪔᪘) ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨠᩣᩁᨲᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩈᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨧ ᩅᩮᩈᩣᩁᨩ᩠ᨩᩮᩉᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩈᩣᩁᨩ᩠ᨩᨸᨭᩥᨸᨠ᩠ᨡᩴ ᩅᩮᩈᩣᩁᨩ᩠ᨩᩴ, ᨧᨲᩪᩈᩩ ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᩅᩮᩈᩣᩁᨩ᩠ᨩᨽᩣᩅᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩔ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩈᩮᩣᨾᨶᩔᨾᨿᨬᩣᨱᩔᩮᨲᩴ ᨶᩣᨾᩴ᪨ ᨠᨲᨾᩮᩈᩩ ᨧᨲᩪᩈᩩ? “ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨲᩮ ᨸᨭᩥᨩᩣᨶᨲᩮᩣ ᩍᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨧᩮᩣᨴᨶᩣᩅᨲ᩠ᨳᩪᩈᩩ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨽᨣᩅᩣ –

“ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥᨾᩣᨶᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᩅᩮᩈᩣᩁᨩ᩠ᨩᩣᨶᩥ...ᨸᩮ...᪨ ᨠᨲᨾᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ? ‘ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨲᩮ ᨸᨭᩥᨩᩣᨶᨲᩮᩣ ᩍᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ’ᨲᩥ ᨲᨲᩕ ᩅᨲ ᨾᩴ ᩈᨾᨱᩮᩣ ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᩅᩣ ᨴᩮᩅᩮᩣ ᩅᩣ ᨾᩣᩁᩮᩣ ᩅᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣ ᩅᩣ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩅᩣ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩉ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨸᨭᩥᨧᩮᩣᨴᩮᩔᨲᩦᨲᩥ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᨾᩮᨲᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨶ ᩈᨾᨶᩩᨸᩔᩣᨾᩥ᪨ ᩑᨲᨾᩉᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩈᨾᨶᩩᨸᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨡᩮᨾᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨽᨿᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩮᩈᩣᩁᨩ᩠ᨩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᩣᨾᩥ᪨ ‘ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩔ ᨲᩮ ᨸᨭᩥᨩᩣᨶᨲᩮᩣ ᩍᨾᩮ ᩋᩣᩈᩅᩣ ᩋᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩦᨱᩣ’ᨲᩥ ᨲᨲᩕ ᩅᨲ ᨾᩴ...ᨸᩮ... ‘ᨿᩮ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨲᩮ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩥᨠᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩮ ᨸᨭᩥᩈᩮᩅᨲᩮᩣ ᨶᩣᩃᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩣᨿᩣ’ᨲᩥ ᨲᨲᩕ ᩅᨲ ᨾᩴ...ᨸᩮ... ‘ᨿᩔ ᨡᩮᩣ ᨸᨶ ᨲᩮ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨴᩮᩈᩥᨲᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᨶ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨲᨠ᩠ᨠᩁᩔ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨠ᩠ᨡᨿᩣᨿᩣ’ᨲᩥ ᨲᨲᩕ ᩅᨲ ᨾᩴ ᩈᨾᨱᩮᩣ ᩅᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᩅᩣ...ᨸᩮ... ᩅᩮᩈᩣᩁᨩ᩠ᨩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᩣᨾᩦ”ᨲᩥ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪔᪨᪘)᪨

ᩋᩣᩈᨽᩴ ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᪨ ᩋᩣᩈᨽᩣ ᩅᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ, ᨲᩮᩈᩴ ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨸᩥ ᨧ ᨣᩅᩈᨲᨩᩮᨭ᩠ᨮᨠᩮᩣ ᩏᩈᨽᩮᩣ, ᨣᩅᩈᩉᩔᨩᩮᨭ᩠ᨮᨠᩮᩣ ᩅᩈᨽᩮᩣ, ᩅᨩᩈᨲᨩᩮᨭ᩠ᨮᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᩏᩈᨽᩮᩣ, ᩅᨩᩈᩉᩔᨩᩮᨭ᩠ᨮᨠᩮᩣ ᩅᩈᨽᩮᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᨣᩅᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨸᩁᩥᩔᨿᩈᩉᩮᩣ ᩈᩮᨲᩮᩣ ᨸᩣᩈᩣᨴᩥᨠᩮᩣ ᨾᩉᩣᨽᩣᩁᩅᩉᩮᩣ ᩋᩈᨶᩥᩈᨲᩈᨴ᩠ᨴᩮᩉᩥᨸᩥ ᩋᩈᨾ᩠ᨸᨠᨾ᩠ᨸᩥᨿᩮᩣ ᨶᩥᩈᨽᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᩍᨵ ᩏᩈᨽᩮᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨲᩮᩣ᪨ ᩍᨴᨾ᩠ᨸᩥ ᩉᩥ ᨲᩔ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩅᨧᨶᩴ᪨ ᩏᩈᨽᩔ ᩍᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩈᨽᩴ᪨ ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨸᩣᨴᩮᩉᩥ ᨸᨳᩅᩥᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᩦᩊᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨧᩃᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪑᪨᪑᪕᪐)᪨ ᩍᨴᩴ ᨸᨶ ᩋᩣᩈᨽᩴ ᩅᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᩣᩈᨽᩴ᪨ ᨿᨳᩮᩅ ᩉᩥ ᨶᩥᩈᨽᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩮᩣ ᩏᩈᨽᩮᩣ ᩏᩈᨽᨻᩃᩮᨶ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨸᩣᨴᩮᩉᩥ ᨸᨳᩅᩥᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᩦᩊᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨧᩃᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨶ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣᨸᩥ ᨴᩈᩉᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᨻᩃᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᩅᩮᩈᩣᩁᨩ᩠ᨩᨸᩣᨴᩮᩉᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨸᩁᩥᩈᨸᨳᩅᩥᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᩦᩊᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨴᩮᩅᨠᩮ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩥᨠᩮᨶ ᨸᨧ᩠ᨧᩣᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᨠᨾ᩠ᨸᩥᨿᩮᩣ ᩋᨧᩃᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨶ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨾᩣᨶᩮᩣ ᨧ ᨲᩴ ᩋᩣᩈᨽᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᨸᨭᩥᨩᩣᨶᩣᨲᩥ ᩏᨸᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨶ ᨸᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᩣᨲᩥ, ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩥ ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩮᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩋᩣᩈᨽᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᨸᨭᩥᨩᩣᨶᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

ᨸᩁᩥᩈᩣᩈᩪᨲᩥ “ᩋᨭ᩠ᨮ ᨡᩮᩣ ᩍᨾᩣ, ᩈᩣᩁᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲ, ᨸᩁᩥᩈᩣ᪨ ᨠᨲᨾᩣ ᩋᨭ᩠ᨮ? ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᨸᩁᩥᩈᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨸᩁᩥᩈᩣ ᨣᩉᨸᨲᩥᨸᩁᩥᩈᩣ ᩈᨾᨱᨸᩁᩥᩈᩣ ᨧᩣᨲᩩᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩥᨠᨸᩁᩥᩈᩣ ᨲᩣᩅᨲᩥᩴᩈᨸᩁᩥᩈᩣ ᨾᩣᩁᨸᩁᩥᩈᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨸᩁᩥᩈᩣ”ᨲᩥ, ᩍᨾᩣᩈᩩ ᩋᨭ᩠ᨮᩈᩩ ᨸᩁᩥᩈᩣᩈᩩ᪨ ᩈᩦᩉᨶᩣᨴᩴ ᨶᨴᨲᩦᨲᩥ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᨶᩣᨴᩴ ᩋᨽᩦᨲᨶᩣᨴᩴ ᨶᨴᨲᩥ, ᩈᩦᩉᨶᩣᨴᩈᨴᩥᩈᩴ ᩅᩣ ᨶᩣᨴᩴ ᨶᨴᨲᩥ᪨ ᩋᨿᨾᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩈᩦᩉᨶᩣᨴᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨴᩦᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣ ᩅᩣ ᩈᩦᩉᩮᩣ ᩈᩉᨶᨲᩮᩣ ᨧᩮᩅ ᩉᨶᨶᨲᩮᩣ ᨧ

សីហោតិ វុច្ចតិ, ឯវំ តថាគតោ លោកធម្មានំ សហនតោ បរប្បវាទានញ្ច ហននតោ សីហោតិ វុច្ចតិ។ ឯវំ វុត្តស្ស សីហស្ស នាទំ សីហនាទំ។ តត្ថ យថា សីហោ សីហពលេន សមន្នាគតោ សព្វត្ថ វិសារទោ វិគតលោមហំសោ សីហនាទំ នទតិ, ឯវំ តថាគតសីហោបិ តថាគតពលេហិ សមន្នាគតោ អដ្ឋសុ បរិសាសុ វិសារទោ វិគតលោមហំសោ, "ឥតិ រូប"ន្តិអាទិនា នយេន នានាវិធទេសនាវិលាសសម្បន្នំ សីហនាទំ នទតិ។ តេន វុត្តំ "បរិសាសុ សីហនាទំ នទតី"តិ។

ព្រហ្មចក្កំ បវត្តេតីតិ ឯត្ថ ព្រហ្មន្តិ សេដ្ឋំ ឧត្តមំ, វិសុទ្ធស្ស ធម្មចក្កស្សេតំ អធិវចនំ។ តំ បន ធម្មចក្កំ ទុវិធំ ហោតិ បដិវេធញាណញ្ច ទេសនាញាណញ្ច។ តត្ថ បញ្ញាបភាវិតំ អត្តនោ អរិយផលាវហំ បដិវេធញាណំ, ករុណាបភាវិតំ សាវកានំ អរិយផលាវហំ ទេសនាញាណំ។ តត្ថ បដិវេធញាណំ ឧប្បជ្ជមានំ ឧប្បន្នន្តិ ទុវិធំ។ តញ្ហិ អភិនិក្ខមនតោ បដ្ឋាយ យាវ អរហត្តមគ្គា ឧប្បជ្ជមានំ, ផលក្ខណេ ឧប្បន្នំ នាម។ តុសិតភវនតោ វា យាវ មហាពោធិបល្លង្កេ អរហត្តមគ្គា ឧប្បជ្ជមានំ, ផលក្ខណេ ឧប្បន្នំ នាម។ ទីបង្ករតោ វា បដ្ឋាយ យាវ អរហត្តមគ្គា ឧប្បជ្ជមានំ , ផលក្ខណេ ឧប្បន្នំ នាម។ ទេសនាញាណម្បិ បវត្តមានំ បវត្តន្តិ ទុវិធំ។ តញ្ហិ យាវ អញ្ញាកោណ្ឌញ្ញស្ស សោតាបត្តិមគ្គា បវត្តមានំ, ផលក្ខណេ បវត្តំ នាម។ តេសុ បដិវេធញាណំ លោកុត្តរំ, ទេសនាញាណំ លោកិយំ។ ឧភយម្បិ បនេតំ អញ្ញេហិ អសាធារណំ ពុទ្ធានំយេវ ឱរសញាណំ។

ឥទានិ យំ ឥមិនា នានានយេន សីហនាទំ នទតិ, តំ ទស្សេន្តោ ឥតិ រូបន្តិអាទិមាហ។ តត្ថ ឥតិ រូបន្តិ ឥទំ រូបំ ឯត្តកំ រូបំ, ឥតោ ឧទ្ធំ រូបំ នត្ថីតិ រុប្បនសភាវញ្ចេវ ភូតុបាទាយភេទញ្ច អាទិំ កត្វា លក្ខណរសបច្ចុបដ្ឋានបទដ្ឋានវសេន អនវសេសរូបបរិគ្គហោ វុត្តោ។ ឥតិ រូបស្ស សមុទយោតិ ឥមិនា ឯវំ បរិគ្គហិតស្ស រូបស្ស សមុទយោ វុត្តោ។ តត្ថ ឥតីតិ ឯវំ សមុទយោ ហោតីតិ អត្ថោ។ តស្ស វិត្ថារោ "អវិជ្ជាសមុទយា រូបសមុទយោ តណ្ហាសមុទយា, កម្មសមុទយា អាហារសមុទយា រូបសមុទយោតិ និព្ពត្តិលក្ខណំ បស្សន្តោបិ រូបក្ខន្ធស្ស ឧទយំ បស្សតី"តិ (បដិ។ ម។ ១។៥០) ឯវំ វេទិតព្ពោ។ អត្ថង្គមេបិ "អវិជ្ជានិរោធា រូបនិរោធោ...បេ... វិបរិណាមលក្ខណំ បស្សន្តោបិ រូបក្ខន្ធស្ស និរោធំ បស្សតី"តិ អយំ វិត្ថារោ។

ឥតិ វេទនាតិអាទីសុបិ អយំ វេទនា ឯត្តកា វេទនា, ឥតោ ឧទ្ធំ វេទនា នត្ថិ, អយំ សញ្ញា, ឥមេ សង្ខារា, ឥទំ វិញ្ញាណំ ឯត្តកំ វិញ្ញាណំ , ឥតោ ឧទ្ធំ វិញ្ញាណំ នត្ថីតិ វេទយិតសញ្ជាននអភិសង្ខរណវិជាននសភាវញ្ចេវ សុខាទិរូបសញ្ញាទិផស្សាទិចក្ខុវិញ្ញាណាទិភេទញ្ច អាទិំ កត្វា លក្ខណរសបច្ចុបដ្ឋានបទដ្ឋានវសេន អនវសេសវេទនាសញ្ញាសង្ខារវិញ្ញាណបរិគ្គហោ វុត្តោ។ ឥតិ វេទនាយ សមុទយោតិអាទីហិ បន ឯវំ បរិគ្គហិតានំ វេទនាសញ្ញាសង្ខារវិញ្ញាណានំ សមុទយោ វុត្តោ។ តត្រាបិ ឥតីតិ ឯវំ សមុទយោ ហោតីតិ អត្ថោ។ តេសម្បិ វិត្ថារោ "អវិជ្ជាសមុទយា វេទនាសមុទយោ"តិ (បដិ។ ម។ ១។៥០) រូបេ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពោ។ អយំ បន វិសេសោ – តីសុ ខន្ធេសុ "អាហារសមុទយា"តិ អវត្វា "ផស្សសមុទយា"តិ វត្តព្ពំ, វិញ្ញាណក្ខន្ធេ "នាមរូបសមុទយា"តិ។ អត្ថង្គមបទម្បិ តេសំយេវ វសេន យោជេតព្ពំ។ អយមេត្ថ សង្ខេបោ។ វិត្ថារតោ បន ឧទយព្ពយវិនិច្ឆយោ សព្ពាការបរិបូរោ វិសុទ្ធិមគ្គេ វុត្តោ។

ញាយស្មិំ សតិ ញាណំ ហោតីតិ អយម្បិ អបរោ សីហនាទោ។ តស្សត្ថោ – ញាយស្មិំ អវិជ្ជាទិកេ បច្ចយេ សតិ ញាណំ សង្ខារាទិកំ ផលំ ហោតិ។ ញាយស្សុប្បាទា ញាណំ ឧប្បជ្ជតីតិ ញាយស្ស អវិជ្ជាទិកស្ស បច្ចយស្ស ឧប្បាទា ញាណំ សង្ខារាទិកំ ផលំ ឧប្បជ្ជតិ។ ញាយស្មិំ អសតិ ញាណំ ន ហោតីតិ ញាយស្មិំ អវិជ្ជាទិកេ បច្ចយេ អសតិ ញាណំ សង្ខារាទិកំ ផលំ ន ហោតិ។ ញាយស្ស និរោធា ញាណំ និរុជ្ឈតីតិ ញាយស្ស អវិជ្ជាទិកស្ស បច្ចយស្ស និរោធា ញាណំ សង្ខារាទិកំ ផលំ និរុជ្ឈតិ។ ញាណាតិ យថា តំ ហោតិ នេវ និរុជ្ឈតិ ច, តំ វិត្ថារតោ ទស្សេតុំ ឥទំ អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារាតិអាទិមាហ។

ឯវំ ស្វាក្ខាតោតិ ឯវំ បញ្ចក្ខន្ធវិភជនាទិវសេន សុដ្ឋុ អក្ខាតោ កថិតោ។ ធម្មោតិ បញ្ចក្ខន្ធបច្ចយាការធម្មោ។ ឧត្តានោតិ អនិកុជ្ជិតោ។ វិវដោតិ វិវរិត្វា ឋបិតោ។ បកាសិតោតិ ទីបិតោ ជោតិតោ។ ឆិន្នបិលោតិកោតិ បិលោតិកា វុច្ចតិ ឆិន្នំ ភិន្នំ តត្ថ តត្ថ សិព្វិតគណ្ឋិតំ ជិណ្ណវត្ថំ, តំ យស្ស នត្ថីតិ អដ្ឋហត្ថំ នវហត្ថំ វា អហតសាដកំ និវត្ថោ, សោ ឆិន្នបិលោតិកោ នាម។ អយម្បិ ធម្មោ តាទិសោ។ ន ហេត្ថ កោហញ្ញាទិវសេន ឆិន្នភិន្នសិព្វិតគណ្ឋិតភាវោ អត្ថិ។ អបិច លុញ្ជកសាដកោបិ បិលោតិកាតិ វុច្ចតិ, សា យស្ស នត្ថិ, អដ្ឋនវហត្ថមហាបដោ អត្ថិ, សោបិ ឆិន្នបិលោតិកោ, អបគតបិលោតិកោតិ អត្ថោ។ តាទិសោ អយំ ធម្មោ។ យថា ហិ នវហត្ថំ សាដកំ គហេត្វា បរិគ្គហណំ ករោន្តោ បុរិសោ ញាតោ ទិតោ ច អញ្ញាតោ កិលយតិ, ឯវំ ពាហិរកសមយេ បណ្ឌិតា អត្តនោ បរិត្តកំ ធម្មំ "ឯវំ សតិ ឯវំ ភវិស្សតី"តិ កថេត្វា កថេត្វា វេឍន្តា កិលយន្តិ។ យថា បន អដ្ឋហត្ថនវហត្ថេន បរិគ្គហណំ ករោន្តោ យថារុចិ បរិវត្តតិ ន កិលយតិ, នត្ថិ តត្ថ អញ្ញាតា វេឍកិច្ចំ; ឯវំ ញាយស្មិម្បិ ធម្មំ កថេត្វា កថេត្វា វិភជនកិច្ចំ នត្ថិ, តេហិ តេហិ ការណេហិ មយាច អយំ ធម្មោ សុវិភត្តោ សុវិត្ថារិតោតិ ញាណម្បិ សន្ធាយ "ឆិន្នបិលោតិកោ"តិ អាហ។ អបិច កចវរោបិ បិលោតិកាតិ វុច្ចតិ, ញាយស្មិញ្ច សាសនេ សមណកចវរំ នាម បតិដ្ឋាតុំ ន លភតិ។ តេនេវាហ –

"ការណ្ឌវំ និទ្ធមថ, កសម្ពុំ អបកស្សថ;

តតោ បលាបេ វាហេថ, អស្សមណេ សមណមានិនេ។

"និទ្ធមិត្វាន បាបិច្ឆេ, បាបអាចារគោចរេ;

សុទ្ធា សុទ្ធេហិ សំវាសំ, កប្បយវ្ហោ បតិស្សតា;

តតោ សមគ្គា និបកា, ទុក្ខស្សន្តំ ករិស្សថា"តិ។ (អ។ និ។ ៨។១០);

ឥតិ សមណកចវរស្ស ឆិន្នត្តាបិ អយំ ធម្មោ ឆិន្នបិលោតិកោ នាម ហោតិ។

អលមេវាតិ យុត្តមេវ។ សទ្ធាបព្ពជិតេនាតិ សទ្ធាយ បព្ពជិតេន។ កុលបុត្តេនាតិ ទ្វេ កុលបុត្តា អាចារកុលបុត្តោ ជាតិកុលបុត្តោ ច។ តត្ថ យោ យតោ កុតោចិ កុលា បព្ពជិត្វា សីលាទយោ បញ្ច ធម្មក្ខន្ធេ បូរេតិ, អយំ អាចារកុលបុត្តោ នាម។ យោ បន យសកុលបុត្តាទយោ វិយ ជាតិសម្បន្នកុលា បព្ពជិតោ, អយំ ជាតិកុលបុត្តោ នាម។ តេសុ ឥធ អាចារកុលបុត្តោ អធិប្បេតោ។ សចេ បន ជាតិកុលបុត្តោ អាចារវា ហោតិ, អយំ ឧត្តមោយេវ។ ឯវរូបេន កុលបុត្តេន។ វីរិយំ អារភិតុន្តិ ចតុរង្គសមន្នាគតំ វីរិយំ កាតុំ។ ឥទានិស្ស ចតុរង្គំ ទស្សេន្តោ កាមំ តចោ ចាតិអាទិមាហ។ ឯត្ថ ហិ តចោ ឯកំ អង្គំ, ន្ហារុ ឯកំ, អដ្ឋិ ឯកំ, មំសលោហិតំ ឯកន្តិ។ ឥទញ្ច បន ចតុរង្គសមន្នាគតំ វីរិយំ អធិដ្ឋហន្តេន នវសុ ឋានេសុ សមាធាតព្ពំ បុរេភត្តេ បច្ឆាភត្តេ បុរិមយាមេ មជ្ឈិមយាមេ បច្ឆិមយាមេ គមនេ ឋានេ និសជ្ជាយ សយនេតិ។

ទុក្ខំ, ភិក្ខវេ, កុសីតោ វិហរតីតិ ឥមស្មិំ សាសនេ យោ កុសីតោ បុគ្គលោ, សោ ទុក្ខំ វិហរតិ។ ពាហិរសមយេ បន យោ កុសីតោ, សោ សុខំ វិហរតិ។ វោកិណ្ណោតិ មិស្សីភូតោ។ សទត្ថន្តិ សោភនំ វា អត្ថំ សកំ វា អត្ថំ, ឧភយេនាបិ អរហត្តមេវ អធិប្បេតំ។ បរិហាបេតីតិ ហាបេតិ ន បាបុណាតិ។ កុសីតបុគ្គលស្ស ហិ ឆ ទ្វារានិ អគុត្តានិ ហោន្តិ, តីណិ កម្មានិ អបរិសុទ្ធានិ, អាជីវដ្ឋមកំ សីលំ អបរិយោទាតំ, ភិន្នាជីវោ កុលូបកោ ហោតិ។ សោ សព្រហ្មចារីនំ អក្ខិម្ហិ បតិតរជំ វិយ ឧបឃាតករោ ហុត្វា ទុក្ខំ វិហរតិ, បីឡយន្តោ ចេវ ហោតិ លណ្ឌបូរកោ ច, សត្ថុ អជ្ឈាសយំ គហេតុំ ន សក្កោតិ, ទុល្លភំ ខណំ វិរាធេតិ, តេន ភុត្តោ រដ្ឋបិណ្ឌោបិ ន មហប្ផលោ ហោតិ។

អារទ្ធវីរិយោ ច ខោ, ភិក្ខវេតិ អារទ្ធវីរិយោ បុគ្គលោ ឥមស្មិំយេវ សាសនេ សុខំ វិហរតិ។ ពាហិរសមយេ បន យោ អារទ្ធវីរិយោ, សោ ទុក្ខំ វិហរតិ។ បវិវិត្តោតិ វិវិត្តោ វិយុត្តោ ហុត្វា។ សទត្ថំ បរិបូរេតីតិ អរហត្តំ បាបុណាតិ។ អារទ្ធវីរិយស្ស ហិ ឆ ទ្វារានិ សុគុត្តានិ ហោន្តិ, តីណិ កម្មានិ បរិសុទ្ធានិ, អាជីវដ្ឋមកំ សីលំ បរិយោទាតំ សព្រហ្មចារីនំ អក្ខិម្ហិ សីតលញ្ជនំ វិយ ធាតុគតចន្ទនំ វិយ ច មនាបោ ហុត្វា សុខំ វិហរតិ, សត្ថុ អជ្ឈាសយំ គហេតុំ សក្កោតិ។ សត្ថា ហិ –

“ចិរំ ជីវ មហាវីរ, កប្បំ តិដ្ឋ មហាមុនី”តិ –

ឯវំ គោតមិយា វន្ទិតោ, “ន ខោ, គោតមិ, តថាគតា ឯវំ វន្ទិតព្ពា”តិ បដិក្ខិបិត្វា តាយ យាចិតោ វន្ទិតព្ពាការំ អាចិក្ខន្តោ ឯវមាហ –

“អារទ្ធវីរិយេ បហិតត្តេ, និច្ចំ ទឡ្ហបរក្កមេ;

សមគ្គេ សាវកេ បស្ស, ឯសា ពុទ្ធាន វន្ទនា”តិ។ (អប. ថេរី ២.២.១៧១);

ឯវំ អារទ្ធវីរិយោ សត្ថុ អជ្ឈាសយំ គហេតុំ សក្កោតិ, ទុល្លភំ ខណំ ន វិរាធេតិ។ តស្ស ហិ ពុទ្ធុប្បាទោ ធម្មទេសនា សង្ឃុប្បដិបត្តិ សផលា

ໂຫຕິ ສອຸທ຺ຣຍາ, ວຸຑ຺ຒິປິ ເຕນ ກຸເຕ຺ຕາ ມຫປ຺ຜໂລ ໂຫຕິ.

ຫີເນນອຄ຺ຄສ຺ສາຕິ ຫີນາຍ ສທ຺ຘາຍ ຫີເນນ ວີຣິເຍນ ຫີນາຍ ສຕິຍາ ຫີເນນ ສມາຘິນາ ຫີນາຍ ປຎ຺ຎາຍ ອຄ຺ຄສງ຺ຂາຕສ຺ສ ອຣຫຕ຺ຕສ຺ສ ປຕ຺ຕິ ນາມ ນ ໂຫຕິ. ອເຄ຺ຄນ ຈ ໂຂຕິ ອເຄ຺ຄຫິ ສທ຺ຘາທີຫິ ອຄ຺ຄສ຺ສ ອຣຫຕ຺ຕສ຺ສ ປຕ຺ຕິ ໂຫຕິ. ມຓ຺ຑເປຍ຺ຍນ຺ຕິ ປສນ຺ນຏ຺ເຐນ ມຓ຺ຑໍ, ປາຕພ຺ພຏ຺ເຐນ ເປຍ຺ຍໍ. ຍຎ຺ຫິ ປິວິຕ຺ວາ ອນ຺ຕຣວີຖິຍໍ ປຕິໂຕ ວິສຎ຺ຎີ ອຕ຺ຕໂນ ສາຏກາທີນມ຺ປິ ອສ຺ສາມິໂກ ໂຫຕິ, ຕໍ ປສນ຺ນມ຺ປິ ນ ປາຕພ຺ພໍ, ມຍ຺ຫໍ ປນ ສາສນໍ ເອວໍ ປສນ຺ນຎ຺ຈ ປາຕພ຺ພຎ຺ຈາຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ “ມຓ຺ຑເປຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ ອາຫ.

ຕຕ຺ຖ ຕິວິໂຘ ມຓ຺ໂຑ – ເທສນາມຓ຺ໂຑ, ປຏິຄ຺ຄຫມຓ຺ໂຑ, ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍມຓ຺ໂຑຕິ. ກຕໂມ ເທສນາມຓ຺ໂຑ? ຈຕຸນ຺ນໍ ອຣິຍສຈ຺ຈານໍ ອາຈິກ຺ຂນາ ເທສນາ ປຎ຺ຎາປນາ ປຏ຺ຐປນາ ວິວຣນາ ວິຠຊນາ ອຸຕ຺ຕານີກມ຺ມໍ, ຈຕຸນ຺ນໍ ສຕິປຏ຺ຐານານໍ...ເປ... ອຣິຍສ຺ສ ອຏ຺ຐງ຺ຄິກສ຺ສ ມຄ຺ຄສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂນາ...ເປ... ອຸຕ຺ຕານີກມ຺ມໍ, ອຍໍ ເທສນາມຓ຺ໂຑ. ກຕໂມ ປຏິຄ຺ຄຫມຓ຺ໂຑ? ຠິກ຺ຂູ ຠິກ຺ຂຸນິໂຍ ອຸປາສກາ ອຸປາສິກາໂຍ ເທວາ ມນຸສ຺ສາ ເຍ ວາ ປນຎ຺ເຎປິ ເກຈິ ວິຎ຺ຎາຕາໂຣ, ອຍໍ ປຏິຄ຺ຄຫມຓ຺ໂຑ. ກຕໂມ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍມຓ຺ໂຑ? ອຍເມວ ອຣິໂຍ ອຏ຺ຐງ຺ຄິໂກ ມຄ຺ໂຄ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ – ສມ຺ມາທິຏ຺ຐິ...ເປ... ສມ຺ມາສມາຘິ, ອຍໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍມຓ຺ໂຑ. ອປິຈ ອຘິໂມກ຺ຂມຓ຺ໂຑ ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍໍ, ອສ຺ສທ຺ຘິຍໍ ກສໂຏ, ອສ຺ສທ຺ຘິຍໍ ກສຏໍ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ສທ຺ຘິນ຺ທ຺ຣິຍສ຺ສ ອຘິໂມກ຺ຂມຓ຺ຑໍ ປິວຕີຕິ ມຓ຺ຑເປຍ຺ຍນ຺ຕິອາທິນາປິ (ປຏິ. ມ. ໑.໓໓໘) ເຕເນຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ສຕ຺ຖາ ສມ຺ມຸຂີຠູໂຕຕິ ອິທເມຕ຺ຖ ກາຣນວຈນໍ. ຍສ຺ມາ ສຕ຺ຖາ ສມ຺ມຸຂີຠູໂຕ, ຕສ຺ມາ ວີຣິຍສມ຺ປໂຍຄໍ ກຕ຺ວາ ປິວຖ ເອຕໍ ມຓ຺ຑໍ. ພາຫິຣກຎ຺ຫິ ເຠສຊ຺ຊມຓ຺ຑມ຺ປິ ເວຊ຺ຊສ຺ສ ອສມ຺ມຸຂາ ປິວນ຺ຕານໍ ປມານໍ ວາ ອຸຄ຺ຄມນໍ ວາ ນິຄ຺ຄມນໍ ວາ ນ ຊານາມາຕິ ອາສງ຺ກາ ໂຫຕິ. ເວຊ຺ຊສມ຺ມຸຂາ ປນ “ເວຊ຺ໂຊ ຊານິສ຺ສຕີ”ຕິ ນິຣາສງ຺ກາ ປິວນ຺ຕິ. ເອວເມວ ອມ຺ຫາກໍ ສມ຺ມຸຂາປິ ສຕ຺ຖາ ສມ຺ມຸຂີຠູໂຕຕິ ວີຣິຍໍ ກຕ຺ວາ ປິວຖາຕິ ມຓ຺ຑປາເນ ເຕສໍ ນິໂຍເຊນ຺ໂຕ ຕສ຺ມາຕິຫ, ຠິກ຺ຂເວຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ສຜລາຕິ ສານິສໍສາ. ສອຸທ຺ຣຍາຕິ ສວຑ຺ຒີ. ພຸທາຕິ ນິໂຍຊນານຸຣູປໍ ສິກ຺ຂິຕພ຺ພໍ ນິທ຺ທິສນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕຕ຺ຖໍ ວາ ຫິ, ຠິກ຺ຂເວຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຕຕ຺ຖນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖໍ ອຣຫຕ຺ຕໍ. ອປ຺ປມາເທນ ສມ຺ປາເທຕຸນ຺ຕິ ອປ຺ປມາເທນ ສພ຺ພກິຈ຺ຈານິ ກາຕຸໍ. ປຣຕ຺ຖນ຺ຕິ ປຈ຺ຈຍທາຍການໍ ມຫປ຺ຜລານິສໍສໍ. ເສສໍ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອຸຕ຺ຕານເມວາຕິ. ທຸຕິຍໍ.

໓. ອຸປນິສສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໓໓. ຕຕິເຍ “ຊານໂຕ ອຫ”ນ຺ຕິອາທີສຸ ຊານໂຕຕິ ຊານນ຺ຕສ຺ສ. ປສ຺ສໂຕຕິ ປສ຺ສນ຺ຕສ຺ສ. ເທ຺ວປິ ປທານິ ເອກຕ຺ຖານິ, ພ຺ຍຎ຺ຊນເມວ ນານໍ. ເອວໍ ສນ຺ເຕປິ “ຊານໂຕ”ຕິ ຎານລກ຺ຂນໍ ອຸປາທາຍ ປຸຄ຺ຄລໍ ນິທ຺ທິສຕິ. ຊານນລກ຺ຂນຎ຺ຫິ ຎານໍ. “ປສ຺ສໂຕ”ຕິ ຎານປ຺ປຠາວໍ ອຸປາທາຍ. ປສ຺ສນປ຺ປຠາວຎ຺ຫິ ຎານໍ, ຎານສມງ຺ຄີປຸຄ຺ຄໂລ ຈກ຺ຂຸມາ ວິຍ ຈກ຺ຂຸນາ ຣູປານິ , ຎາເນນ ວິວເຏ ທ຺ຘເມ ປສ຺ສຕິ. ອາສວານໍ ຂຍນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ອາສວານໍ ປຫານໍ ອສມຸປ຺ປາໂທ ຂີຓາກາໂຣ ນຕ຺ຖິພາໂວຕິ ອຍມ຺ປິ ອາສວກ຺ຂໂຍຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຂນ຺ຘາປິ ມຄ຺ຄຜລນິພ຺ພານານິປິ. “ອາສວານໍ ຂຍາ ອນາສວໍ ເຈໂຕວິມຸຕ຺ຕິ”ນ຺ຕິອາທີສຸ (ມ. ນິ. ໑.໒໓໘; ວິຠ. ໘໓໓) ຫິ ຂີຓາກາໂຣ ອາສວກ຺ຂໂຍຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. “ໂຍ ອາສວານໍ ຂໂຍ ວໂຍ ເຠໂທ ປຣິເຠໂທ ອນິຈ຺ຈຕາ ອນ຺ຕຣຘານ”ນ຺ຕິ (ວິຠ. ໓໒໒) ເອຕ຺ຖ ຠງ຺ໂຄ.

“សេក្ខស្ស សិក្ខមានស្ស, ឧជុមគ្គានុសារិនោ;

ខយស្មិំ បឋមំ ញាណំ, តតោ អញ្ញា អនន្តរា”តិ។ (ឥតិវុ។ ៦២); –

ឯត្ថ មគ្គោ។ សោ ហិ អាសវេ ខេបេន្តោ វូបសមេន្តោ ឧប្បជ្ជតិ, តស្មា អាសវានំ ខយោតិ វុត្តោ។ “អាសវានំ ខយា សមណោ ហោតី”តិ ឯត្ថ ផលំ។ តស្មិញ្ហិ អាសវានំ ខីណន្តេ ឧប្បជ្ជតិ, តស្មា អាសវានំ ខយោតិ វុត្តំ។

“អាសវា តស្ស វឌ្ឍន្តិ, អារា សោ អាសវក្ខយា”តិ; (ធ។ ប។ ២៥៣) –

ឯត្ថ និព្ពានំ។ តស្មិញ្ហិ អាគម្ម អាសវា ខីយន្តិ, តស្មា អាសវានំ ខយោតិ វុត្តំ។ ឥធ បន មគ្គផលានិ អធិប្បេតានិ។ នោ អជានតោ នោ អបស្សតោតិ យោ បន ន ជានាតិ ន បស្សតិ, តស្ស នោ វទាមីតិ អត្ថោ។ ឯតេន យេ អជានតោ អបស្សតោបិ សំសារាទីហិយេវ សុទ្ធិំ វទន្តិ, តេ បដិក្ខិត្តា ហោន្តិ។ បុរិមេន បទទ្វយេន ឧបាយោ វុត្តោ, ឥមិនា អនុបាយំ បដិសេធេតិ។

ឥទានិ យំ ជានតោ អាសវានំ ខយោ ហោតិ, តំ ទស្សេតុកាមោ កិញ្ច, ភិក្ខវេ, ជានតោតិ បុច្ឆំ អារភិ។ តត្ថ ជានតា ពហុវិធា។ ទព្ពជាតិកោ ឯវ ហិ កោចិ ភិក្ខុ ឆត្តំ កាតុំ ជានាតិ, កោចិ ចីវរាទីនំ អញ្ញតរំ, តស្ស តាទិសានិ កម្មានិ វត្តសីសេ ឋត្វា ករោន្តស្ស សា ជានតា សគ្គមគ្គផលានំ បទដ្ឋានំ ន ហោតីតិ ន វត្តព្ពា។ យោ បន សាសនេ បព្ពជិត្វា វេជ្ជកម្មាទីនិ កាតុំ ជានាតិ, តស្សេវំ ជានតោ អាសវា វឌ្ឍន្តិយេវ។ តស្មា យំ ជានតោ បស្សតោ ច អាសវានំ ខយោ ហោតិ, តទេវ ទស្សេន្តោ ឥតិ រូបន្តិអាទិមាហ។ ឯវំ ខោ, ភិក្ខវេ, ជានតោតិ ឯវំ បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ ឧទយព្ពយំ ជានន្តស្ស អាសវានំ ខយោ ហោតីតិ អាសវានំ ខយន្តេ ជាតត្តា “អាសវានំ ខយោ”តិ លទ្ធនាមំ អរហត្តំ ហោតិ។

ឯវំ អរហត្តនិកូដេន ទេសនំ និដ្ឋបេត្វា ឥទានិ ខីណាសវស្ស អាគមនីយំ បុព្ពភាគបដិបទំ ទស្សេតុំ យម្បិស្ស តំ, ភិក្ខវេតិអាទិមាហ។ តត្ថ ខយស្មិំ ខយេញាណន្តិ អាសវក្ខយសង្ខាតេ អរហត្តផលេ បដិលទ្ធេ សតិ បច្ចវេក្ខណញាណំ។ តស្មិញ្ហិ អរហត្តផលសង្ខាតេ ខយស្មិំ បឋមតរំ ឧប្បន្នេ បច្ឆា ឧប្បន្នត្តា ខយេញាណន្តិ វុច្ចតិ។ សឧបនិសន្តិ សការណំ សប្បច្ចយំ។ វិមុត្តីតិ អរហត្តផលវិមុត្តិ។ សា ហិស្ស ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ហោតិ។ ឯវំ ឥតោ បរេសុបិ លព្ភមានវសេន បច្ចយភាវោ វេទិតព្ពោ។

វិរាគោតិ មគ្គោ។ សោ ហិ កិលេសេ វិរាជេន្តោ ខេបេន្តោ ឧប្បន្នោ, តស្មា វិរាគោតិ វុច្ចតិ។ និព្ពិទាតិ និព្ពិទាញាណំ។ ឯតេន ពលវវិបស្សនំ ទស្សេតិ។ ពលវវិបស្សនាតិ ភយតុបដ្ឋានេ ញាណំ អាទីនវានុបស្សនេ ញាណំ មុញ្ចិតុកម្យតាញាណំ សង្ខារុបេក្ខាញាណន្តិ ចតុន្នំ ញាណានំ អធិវចនំ។ យថាភូតញាណទស្សនន្តិ យថាសភាវជាននសង្ខាតំ ទស្សនំ។ ឯតេន តរុណវិបស្សនំ ទស្សេតិ។ តរុណវិបស្សនា ហិ ពលវវិបស្សនាយ បច្ចយោ ហោតិ។ តរុណវិបស្សនាតិ សង្ខារបរិច្ឆេទេ ញាណំ កង្ខាវិតរណេ ញាណំ

សម្បុសេត ឈានំ យក្កាយេក្ក ឈានត្តិ ចតុត្ថំ ឈានានំ អធិប្បេតំ។ សមាធីតិ បាទកជ្ឈានសមាធិ។ សោ ហិ តរុណវិបស្សនាយ បច្ចយោ ហោតិ។ សុខន្តិ អប្បនាយ បុព្វភាគសុខំ។ តញ្ហិ បាទកជ្ឈានស្ស បច្ចយោ ហោតិ។ បស្សទ្ធីតិ ទរថបដិប្បស្សទ្ធិ។ សា ហិ អប្បនាបុព្វភាគសុខស្ស បច្ចយោ ហោតិ។ បីតីតិ ពលវបីតិ។ សា ហិ ទរថបដិប្បស្សទ្ធិយា បច្ចយោ ហោតិ។ បាមោជ្ជន្តិ តរុណបីតិ។ សា ហិ ពលវបីតិយា បច្ចយោ ហោតិ។ សទ្ធាតិ អបរាបរំ ឧប្បជ្ជនសទ្ធា។ សា ហិ តរុណបីតិយា បច្ចយោ ហោតិ។ ទុក្ខន្តិ វដ្ដទុក្ខំ។ តញ្ហិ អបរាបរសទ្ធាយ បច្ចយោ ហោតិ។ ជាតីតិ សវិការា ខន្ធជាតិ។ សា ហិ វដ្ដទុក្ខស្ស បច្ចយោ ហោតិ។ ភវោតិ កម្មភវោ។ (សោ ហិ សវិការាយ ជាតិយា បច្ចយោ ហោតិ។) ឯតេនុបាយេន សេសបទានិបិ វេទិតព្វានិ។

ថុល្លផុសិតកេតិ មហាផុសិតកេ។ បព្វតកន្ទរបទរសាខាតិ ឯត្ថ កន្ទរោ នាម ‘ក’ន្តិលទ្ធនាមេន ឧទកេន ទារិតោ ឧទកភិន្នោ បព្វតបទេសោ, យោ “និតម្ពោ”តិបិ “នទីកុញ្ជោ”តិបិ វុច្ចតិ។ បទរំ នាម អដ្ឋមាសេ ទេវេ អវស្សន្តេ ផលិតោ ភូមិប្បទេសោ។ សាខាតិ កុសុព្ភាយិតិយោ ខុទ្ទកមាតិកាយោ។ កុសោព្ភាតិ ខុទ្ទកអាវាដា។ មហាសោព្ភាតិ មហាអាវាដា។ កុន្នទិយោតិ ខុទ្ទកនទិយោ។ មហានទិយោតិ គង្គាយមុនាទិកា មហាសរិតា។ ឯវមេវ ខោ, ភិក្ខវេ, អវិជ្ជូបនិសា សង្ខារាតិអាទីសុ អវិជ្ជា បព្វតោតិ ទដ្ឋព្វា។ អភិសង្ខារា មេឃោតិ, វិញ្ញាណាទិវដ្ដំ កន្ទរាទយោតិ, វិមុត្តិ សាគរោតិ។

យថា បព្វតមត្ថកេ ទេវោ វស្សិត្វា បព្វតកន្ទរាទីនិ បូរេន្តោ អនុបុព្វេន មហាសមុទ្ទំ សាគរំ បូរេតិ, ឯវំ អវិជ្ជាបព្វតមត្ថកេ តាវ អភិសង្ខារមេឃស្ស វស្សនំ វេទិតព្វំ។ អស្សុតវា ហិ ពាលបុថុជ្ជនោ អវិជ្ជាយ អញ្ញាណី ហុត្វា តណ្ហាយ អភិលាសំ កត្វា កុសលាកុសលកម្មំ អាយូហតិ, តំ កុសលាកុសលកម្មំ បដិសន្ធិវិញ្ញាណស្ស បច្ចយោ ហោតិ, បដិសន្ធិវិញ្ញាណាទីនិ នាមរូបីនំ។ ឥតិ បព្វតមត្ថកេ វុដ្ឋទេវស្ស កន្ទរាទយោ បូរេត្វា មហាសមុទ្ទំ អាហច្ច ឋិតកាលោ វិយ អវិជ្ជាបព្វតមត្ថកេ វុដ្ឋស្ស អភិសង្ខារមេឃស្ស បរម្បរបច្ចយតាយ អនុបុព្វេន វិញ្ញាណាទិវដ្ដំ បូរេត្វា ឋិតកាលោ។ ពុទ្ធវចនំ បន បិដ្ឋិវដ្ដំ អាហរិតព្វំ “ឥធ តថាគតោ លោកេ ឧប្បជ្ជតិ, អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជតី”តិ ឋានាយ បិដ្ឋិយា ទេសនា ករិតព្វាតិ វេទិតព្វំ។ សា ហិ តស្ស កុលគេហ និក្ខន្តិ, សា កម្មភវបច្ចយា សវិការា ជាតិ នាម។ សោ ពុទ្ធានំ ច ពុទ្ធសាវកានំ ច សម្មុខីភាវំ អាគម្ម វដ្ដទោសទីបកំ លក្ខណាហតំ ធម្មកថំ សុត្វា វដ្ដវសេន បីឡិតោ ហោតិ, ឥច្ចស្ស សវិការា ខន្ធជាតិ វដ្ដទុក្ខស្ស បច្ចយោ ហោតិ។ សោ វដ្ដទុក្ខេន បីឡិតោ អបរាបរំ សទ្ធំ ជនេត្វា អគារស្មា អនគារិយំ បព្វជតិ, ឥច្ចស្ស វដ្ដទុក្ខំ អបរាបរសទ្ធាយ បច្ចយោ ហោតិ។ សោ បព្វជ្ជាយ វេត្តនេច អសន្តុដ្ឋោ ញាតបច្ចាចស្សការេល និស្សយំ គហេត្វា វត្តបដិបត្តិំ បូរេន្តោ ទេវយាតិកា បរុណំ កត្វា កម្មាកម្មំ ឆ្កេហេត្វា យាច អនេហត្វា និដ្ឋំ កត្វា កម្មដ្ឋានំ គហេត្វា អរញ្ញេ វសន្តោ បធិកនិវាសេសុ កម្មំ អារភតិ, តស្ស កម្មដ្ឋានំ និស្សាយ តរុណបីតិ ឧប្បជ្ជតិ។ តទស្ស សទ្ធូបនិសំ បាមោជ្ជំ, តំ ពលវបីតិយា បច្ចយោ ហោតិ។ ពលវបីតិ ទរថបដិប្បស្សទ្ធិយា, សា អប្បនាបុព្វភាគសុខស្ស, តំ សុខំ បាទកជ្ឈានសមាធិស្ស។ សោ សមាធិនា ចិត្តកល្លតំ ជនេត្វា តរុណវិបស្សនាយ កម្មំ ករោតិ។ ឥច្ចស្ស បាទកជ្ឈានសមាធិ តរុណវិបស្សនាយ បច្ចយោ ហោតិ, តរុណវិបស្សនា ពលវវិបស្សនាយ, ពលវវិបស្សនា មគ្គស្ស, មគ្គោ ផលវិមុត្តិយា, ផលវិមុត្តិ បច្ចវេក្ខណញាណស្សាតិ។ ឯវំ ទេវស្ស អនុបុព្វេន សាគរំ បូរេត្វា ឋិតកាលោ វិយ ខីណាសវស្ស វិមុត្តិសាគរំ បូរេត្វា ឋិតកាលោ វេទិតព្វោតិ។ តតិយំ។

៤. អញ្ញតិត្ថិយសុត្តវណ្ណនា

២៤. ចតុត្ថេ បាវិសីតិ បវិដ្ឋោ. សោ ច ន តាវ បវិដ្ឋោ, "បវិសិស្សាមី"តិ និក្ខន្តត្តា បន ឯវំ វុត្តោ. យថា កិំ? យថា "គាមំ គមិស្សាមី"តិ និក្ខន្តបុរិសោ តំ គាមំ អប្បត្តោបិ "កហំ ឥត្ថន្នាមោ"តិ វុត្តេ "គាមំ គតោ"តិ វុច្ចតិ, ឯវំ. អតិប្បគោតិ តទា កិរ ថេរស្ស អតិប្បគោយេវ និក្ខន្តទិវសោ អហោសិ, អតិប្បគោយេវ និក្ខន្តភិក្ខូ ពោធិយង្គណេ ចេតិយង្គណេ និវាសនបារុបនដ្ឋានេតិ ឯតេសុ ឋានេសុ យាវ ភិក្ខាចារវេលា ហោតិ, តាវ បបញ្ចំ ករោន្តិ. ថេរស្ស បន "យាវ ភិក្ខាចារវេលា ហោតិ, តាវ បរិព្ពាជកេហិ សទ្ធិំ ឯកទេកកថាវារេ ករិស្សាមី"តិ ចិន្តយតោ យំនូនាហន្តិ ឯតទហោសិ. បរិព្ពាជកានំ អារាមោតិ សោ កិរ អារាមោ នគរទ្វារស្ស ច វេឡុវនស្ស ច អន្តរា អហោសិ. ឥធាតិ ឥមេសុ ចតូសុ វាទេសុ. កិំវាទី កិមក្ខាយីតិ កិំ វទតិ កិំ អាចិក្ខតិ, កិំ ឯត្ថ សមណស្ស គោតមស្ស ទស្សនន្តិ លទ្ធិ. ធម្មស្ស ចានុធម្មំ ព្យាករេយ្យាមាតិ, ភោតា គោតមេន យំ វុត្តំ ការណំ, តស្ស អនុការណំ កថេយ្យាម. សហធម្មិកោ វាទានុវាទោតិ បរេហិ វុត្តការណេន សការណោ ហុត្វា សមណស្ស គោតមស្ស វាទានុវាទោ វាទប្បវត្តិ វិញ្ញូហិ គរហិតព្ពំ ការណំ កោចិ អប្បមត្តកោបិ កិំ នាគច្ឆេយ្យ? ឥទំ វុត្តំ ហោតិ – កិំ សព្ពាការេនបិ សមណស្ស គោតមស្ស វាទេ គារយ្ហំ ការណំ ន ភវេយ្យាតិ?

ឥតិវទន្តិ ផស្សបច្ចយា ទុក្ខន្តិ ឯវំ វទន្តាតិ អត្ថោ. តត្រាតិ តេសុ ចតូសុ វាទេសុ. តេ វត អញ្ញត្រ ផស្សាតិ ឥទំ "តទបិ ផស្សបច្ចយា"តិ បដិញ្ញាយ សាធកវចនំ. យស្មា ហិ ន វិនា ផស្សេន ទុក្ខប្បដិសំវេទនា អត្ថិ, តស្មា ជានិតព្ពមេតំ យថា "តទបិ ផស្សបច្ចយា"តិ អយមេត្ថ អធិប្បាយោ.

សាធុ, សាធុ, អានន្ទាតិ អយំ សាធុការោ សារិបុត្តត្ថេរស្ស ទិន្នោ, អានន្ទត្ថេរេន បន សទ្ធិំ កថា អាយត្តោសិ. ឯកមិទាហន្តិ ឯត្ថ ឥទន្តិ និបាតមត្តំ, ឯកំ សមយន្តិ អត្ថោ. ឥទំ វទតិ "ន កេវលំ សារិបុត្តោវ រាជគហំ បវិដ្ឋោ, អហម្បិ បាវិសិំ. ន កេវលញ្ច តស្សេវាយំ វិតក្កោ ឧប្បន្នោ, មយ្ហម្បិ ឧប្បជ្ជិ. ន កេវលញ្ច តស្សេវ សា តិត្ថិយេហិ សទ្ធិំ កថា ជាតា, មយ្ហម្បិ ជាតបុព្វា"តិ ទស្សនត្ថំ វុត្តំ.

អច្ឆរិយំអព្ភុតន្តិ ឧភយមេតំ វិម្ហយនិបាតមេវ. វចនត្ថោ បនេត្ថ អច្ឆរំ បហរិតុំ យុត្តន្តិ អច្ឆរិយំ. អភូតបុព្វំ ភូតន្តិ អព្ភុតំ. ឯកេន បទេនាតិ "ផស្សបច្ចយា ទុក្ខ"ន្តិ ឋបិតា ឯកេន បទេន. ឯកេន ហិ សព្ពវាទានំ បដិក្ខេបោ វុត្តោ. ឯកេនេវាតិ ឯកេនេវ ផស្សបច្ចយា ទុក្ខន្តិ បដិច្ចសមុប្បាទេន. តញ្ញេវ បដិភាតូតិ តញ្ញេវ ឧបដ្ឋាតុ. ពួកាតិ ថេរោ ជរាមរណាទិកាយ បដិច្ចសមុប្បាទកថាយ តំ អត្ថគម្ភីរតាទិ គម្ភីរាទិភាវំ ករោន្តោ សមេ យំ, ភន្តេតិអាទិ វត្វា ឯវរូបា កថា ឧប្បន្នា, តមេវ បតិ គហេត្វា វិវដំ ទស្សេន្តោ ជរាមរណាទិកាយ ... តិអាទិមាហ. សេសំ ឧត្តានមេវាតិ. ចតុត្ថំ.

៥. ភូមិជសុត្តវណ្ណនា

១៥-១៩. បញ្ចមេ ភូមិជោតិ តស្ស ថេរស្ស នាមំ។ សេសមិធាបិ បុរិមសុត្តេ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្វំ។ អយំ បន វិសេសោ – យស្មា ឥទំ សុខទុក្ខំ ន កេវលំ ផស្សបច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ, កាយេនបិ ករិយមានំ ករីយតិ, វាចាយបិ មនសាបិ, អត្តនាបិ ករិយមានំ ករីយតិ, បរេនបិ ករិយមានំ ករីយតិ, សម្បជានេនបិ ករិយមានំ ករីយតិ, អសម្បជានេនបិ, តស្មា តស្ស អបរេបិ បច្ចយវិសេសេ ទស្សេតុំ កាយេ វា ហានន្ទ, សតីតិអាទិមាហ។ កាយសញ្ចេតនាហេតូតិ កាយទ្វារេ ឧប្បន្នចេតនាហេតុ។ វចីសញ្ចេតនាមនោសញ្ចេតនាសុបិ ឯសេវ នយោ។ ឯត្ថ ច កាយទ្វារេ កាមាវចរកុសលាកុសលវសេន វីសតិ ចេតនា លព្ភន្តិ, តថា វចីទ្វារេ។ មនោទ្វារេ នវហិ រូបារូបចេតនាហិ សទ្ធិំ ឯកូនតិំសាតិ តីសុ ទ្វារេសុ ឯកូនសត្តតិ ចេតនា ហោន្តិ, តប្បច្ចយំ វិបាកសុខទុក្ខំ ទស្សិតំ។ អវិជ្ជាបច្ចយា វាតិ ឥទំ តាបិ ចេតនា អវិជ្ជាបច្ចយា ហោន្តីតិ ទស្សនត្ថំ វុត្តំ។ យស្មា បន តំ យថាវុត្តចេតនាភេទំ កាយសង្ខារោច វចីសង្ខារោ មនោសង្ខារោ បរេហិ អនុស្សាហិតោ សាមំ អសង្ខារិកចិត្តេន ករោតិ, បរេហិ ការិយមានោ សសង្ខារិកចិត្តេនាបិ ករោតិ, “ឥទំ នាម កម្មំ ករោតិ, តស្ស ឯវរូបោ នាម វិបាកោ ភវិស្សតី”តិ, ឯវំ កម្មញ្ច វិបាកញ្ច ជានន្តោបិ ករោតិ, មាតាបិតូសុ ចេតិយវន្ទនាទីនិ ករោន្តេសុ អនុករោន្តា ទារកា វិយ កេវលំ កម្មមេវ ជានន្តោ “ឥមស្ស បន កម្មស្ស អយំ វិបាកោ”តិ វិបាកំ អជានន្តោបិ ករោតិ, តស្មា តំ ទស្សេតុំ សាមំ វា តំ, អានន្ទ, កាយសង្ខារំ អភិសង្ខរោតីតិអាទិ វុត្តំ។

ឥមេសុ, អានន្ទ, ធម្មេសូតិ ឯវ ឥមេសុ “សាមំ វា តំ, អានន្ទ, កាយសង្ខារ”ន្តិអាទីសុ ចតូសុ ឋានេសុ វុត្តា ឆសត្តតិ ទ្វេសតា ចេតនាធម្មា, ឥមេសុ ធម្មេសុ អវិជ្ជា ឧបនិស្សយកោដិយា អនុបតិតា។ សព្វេបិ ហិ តេ “អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា”តិ ឯត្ថេវ សង្គហំ គច្ឆន្តិ។ ឥទានិ វិវដ្ដំ ទស្សេន្តោ អវិជ្ជាយ ត្វេវាតិអាទិមាហ។ សោ កាយោ ន ហោតីតិ យស្មិំ កាយេ សតិ កាយសញ្ចេតនាបច្ចយំ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ ឧប្បជ្ជតិ, សោ កាយោ ន ហោតិ។ វាចាមនេសុបិ ឯសេវ នយោ។ អបិច កាយោតិ ចេតនាកាយោ, វាចាបិ ចេតនាវាចា, មនោបិ កម្មមនោយេវ។ ទ្វារកាយោ វា កាយោ។ វាចាមនេសុបិ ឯសេវ នយោ។ ខីណាសវោ ចេតិយំ វន្ទតិ, ធម្មំ សុណាតិ, កម្មដ្ឋានំ មនសិ ករោតិ, កថមស្ស កាយាទយោ ន ហោន្តីតិ? អវិបាកត្តា។ ខីណាសវេន ហិ កតំ កម្មំ នេវ កុសលំ ហោតិ នាកុសលំ។ អវិបាកំ ហុត្វា កិរិយាមត្តេ តិដ្ឋតិ, តេនស្ស តេ កាយាទយោ ន ហោន្តីតិ វុត្តំ។

ខេត្តំ តំ ន ហោតីតិអាទីសុបិ វិរុហនដ្ឋេន តំ ខេត្តំ ន ហោតិ, បតិដ្ឋានដ្ឋេន វត្ថុ ន ហោតិ, បច្ចយដ្ឋេន អាយតនំ ន ហោតិ, ការណដ្ឋេន អធិករណំ ន ហោតិ។ សញ្ចេតនាមូលកញ្ហិ អជ្ឈត្តំ សុខទុក្ខំ ឧប្បជ្ជេយ្យ, សា សញ្ចេតនា ឯតេសំ វិរុហនាទីនំ អត្ថានំ អភាវេន តស្ស សុខទុក្ខស្ស នេវ ខេត្តំ, ន វត្ថុ ន អាយតនំ, ន អធិករណំ ហោតីតិ។ ឥមស្មិំ សុត្តេ វេទនាទីសុ សុខទុក្ខមេវ កថិតំ, តញ្ច ខោ វិបាកមេវាតិ។ បញ្ចមំ។

ឆដ្ឋេ ឧបវាណសុត្តំ ឧត្តានមេវ។ ឯត្ថ បន វដ្ដទុក្ខមេវ កថិតន្តិ។ ឆដ្ឋំ។

៧. បច្ចយសុត្តវណ្ណនា

១៤-១៥. សត្តមេ បដិបាទិយា ចុទ្ទស្ស បរិយោសានបទំ គហេត្វា គតបច្ចា, កិល្លេច, ឧទាយលោត្តិអាឌិ ចុត្តំ. ៩ចំ បច្ចយំ បឌាតាតីតិ ៩ចំ ទក្ខសច្ចចរេសត បច្ចយំ ឌាតាតិ. បច្ចយសមុទយាគយោបិ សមុទយសច្ចាឌីតំរេយច ចរេសត រេចឌិតព្វា. ឌិដ្ឋិសម្បន្នោតិ យក្កឌិដ្ឋិយា សម្បន្នោ. ឥស្សតសម្បន្នោតិ តរេស្សច រេចចចតំ. អាគតោ ព្លយំ សទ្ធម្មន្តិ យក្កសទ្ធម្មំ អាគតោ. បស្សតីតិ យក្កសទ្ធម្មរេយច បស្សតិ. រេសក្ខេត ញាណេនាតិ យក្កញាណេនរេតច. រេសក្ខាយ ចិន្តាយាតិ យក្កចិន្តាយ ៩ចៈ ឆម្មរេសាតំ សមាបន្នោតិ យក្កសព្វាតរេយច ឆម្មរេសាតំ សមាបន្នោ. អរិយោតិ បុថុជ្ជនភូមិំ អតិក្កន្តោ. និព្វេឌិកបញ្ញោតិ និព្វេឌិកបញ្ញាយ សមន្នាគតោ. អមតទ្វារំ អាហច្ចតិដ្ឋតីតិ អមតំ នាម និព្វានំ, តស្ស ទ្វារំ អរិយមគ្គំ អាហច្ច តិដ្ឋតីតិ. អដ្ឋមំ ឧត្តានរេយច. សត្តមអដ្ឋមានិ.

៦. សមណព្រាហ្មណវគ្គវណ្ណនា

១៦-១៧. នចមំ អក្កុសលាលានំ កិល្លានំ អញ្ញាសរេយន ចុត្តំ. រេត ហិ បរិតិ ឧបសក្កំ បក្កិបិត្វា ចុច្ចមានេ បដិចិញ្ញាតំ សក្កោន្តិ. នចមំ.

ឥសមេ សព្វំ ឧត្តានរេយច. ព្លមេសុ ឌ្ឋីសុ សុទ្ធសុ ចតុសច្ចបដិចេឆាច កថិតោ. ឥសមំ.

ឥសពលចក្កោ តតិយោ.

៣. កឡារខត្តិយចក្កោ

១. ភូតសុត្តវណ្ណនា

១៨. កឡារខត្តិយចក្កស្ស បឋមេ អជិតបញ្ហោតិ អជិតមាណរេចន បុដ្ឋិតបញ្ហោ. សង្ខាតធម្មារេសតិ សង្ខាតធម្មា ចុច្ចន្តិ ញាតធម្មា តុលិតធម្មា តីរិតធម្មា. រេសក្ខាតិ សត្ត រេសក្ខា. បុថូតិ ពហេយច សត្ត ឌនេត សត្តាយ បុថូតិ ចុត្តំ. ព្លឌាតិ ព្លយស្មិំ សាសនេ. និបកោតិ នេបក្កំ ចុច្ចតិ បញ្ញា, តាយ សមន្នាគតត្តា និបកោ, ត្វំ បណ្ឌិតោ បព្រូហីតិ យាចតិ. ព្លរិយត្តិ ចុត្តិំ អាចារំ គោចរំ ចិហារំ បដិបត្តិំ. យាទិសាតិ កថេតុំ អាលបតិ. រេសក្ខានញ្ច សង្ខាតធម្មានញ្ច ចិណ្ណាសចានញ្ច បដិបត្តិំ យថា បុដ្ឋោ បណ្ឌិត, យាទិស, យឃ្វាករេធហីតិ អយមេត្ថ សរេង្ខបត្ថោ.

តុណ្ហីអហោសីតិ កស្មា យាច តតិយំ បុដ្ឋោ តុណ្ហីអហោសិ? កិំ បញ្ហំ កក្កតិ, ឧទាហុ អជ្ឈាសយំ? អជ្ឈាសយំ កក្កតិ, រេតា បញ្ហោ ៩ចំ កិរស្ស អហោសិ – "សត្ថា មំ រេសក្ខានញ្ច សង្ខាតធម្មានញ្ច អាគមនីយបដិបទំ កថាចេតុកាមោ; សា ច ខន្ធចរេសន ធាតុចរេសន អាយតនចរេសន បច្ចយាការចរេសនាតិ ចតូហិ ការណេហិ សក្កា កថេតុំ. កថំ កថេន្តោ នុ រេខា សត្ថុ អជ្ឈាសយំ គហេត្វា កថេតុំ សក្កុណេយ្យាមី"តិ? អថ សត្ថា

ចិត្តេបិ – “ឆេបត្វា យំ អេន្តោ បត្តំ អាគាយ ចនេត្តា សាចេកោ គាយ បន្ថាយ សារិបុត្តសេយា តត្ថិ៍ អយេ្យិ យយា បតំញាបុត្ថោ ឃាច ចាចិយំ ត្យាហិំញាឡ៍ច៍ បេញោត្យ ខោ គច្ឆតិ, ស្ថាហុ អន្ថ្លាសេយ”តិ៍ អខ “អន្ថ្លាសេយ”តិ ខាត្វា បញោច្ចេចត្វាយ គយំ ចេយាកោ ក្វាយិចត្តិ, សារិបុត្ត, បស្សិតិ អាហ៍

ពត្ថ ក្វាតត្តិ ខាត់ តិត្ថាត្តំ, លត្ថបេញ្ញាកេស្សត់ គាយ៍ ត្ពតិ សត្វា “បេញ្ញាត្ថត្ថចេសេត, សារិបុត្ត, ត្ពយំ បតំញាកេចហិ”តិ ខេចស្ស តយំ ខេតិ៍ សហតឃតោតេត បត ខេចស្ស តីខេ ចិតបុរិសស្ស ចិចេដៀ ទុកក្ខេលា យហាសយុត្តោ ចិយ តយសេពត តយសហសេ្សត បញោញ្ញាកេល់ ស្ថបត្ថាសិ៍ អខ តំ ញ្ញាកេទោត្តា ក្វាយិចត្តិ, កត្តេតិអាខិយាហ៍ ពត្ថ ក្វាយិចត្តិ ត្ពខំ តិត្ថាត្តំ លត្ថបេញ្ញាកំ៍ សមូប្បន្ថាយ បស្សតីតិ សហ ចិបស្សតាយ យក្កបន្ថាយ សយ្យា បស្សតិ៍ បខិបតោ្តា ខោហាតីតិ សិលខោ បត្ថាយ ឃាច អខេហត្តយក្កា តិត្តិខាជិតំ អត្វាយ បខិបតោ្តា ខោហាតិ៍ ពខាហារសមុត្តត្តិ ត្ពខំ គស្មា អានេកិ? ទុតំ លត្ថបេញ្ញាកំ អាហាខំ បខិច្ច ចិតំ, ពស្មា តំ អាហារសមុត្តំ គាយ គត្វា ចេស្សតំ ត្ពខំ អានេកិ៍ ត្ពតិ ត្ពយិគាបិ បខិយាខេយត សេក្កបខិបខា គចិតា ខោហាតិ៍ ពខាហារតិរោធាតិ ពោសំ អាហារាតំ តិរោធេខត៍ ត្ពខំ គស្មា អានេកិ? ពតិញា លត្ថបេញ្ញាកំ អាហារតិរោធា តិរុត្ថាតំ, ពស្មា តំ អាហារតិរោធសមុត្តំ គាយ គត្វា ចេស្សតំ ត្ពខំ អានេកិ៍ ត្ពតិ ត្ពយិគាបិ បខិយាខេយត សេក្កសេ្សច បខិបខា គចិតា៍ តិត្តិខាតិ អាខីតិ សត្ថាតិ គាខេលចចតាតីតិ ខេចិតត្ថាតិ៍ អតុបិខា ចិយុទេ្តាតិ ចត្វាហិ ស្ថបិខាខេតហិ គញ្ញោ ឆយុំ អកេហត្វា ចិយុទេ្តា៍ សាត្យ សាត្វាតិ ត្ពយិគា ខេចស្ស ញ្ញាកេល់ សយ្យាំសេត្វា សយេ្យិ ពខេច ញ្ញាកេទោត្តា បុត
“ក្វាយិច”ត្តិអាខិយាហាតិ៍ បចយំ៍

៧៍ គញ្ញអានសុត្តចណ្ណតា

៦៧៍ ត្វាតិខេយ គញ្ញអានលត្តិខេយាតិ ពស្ស ខេចស្ស គាយំ៍ ចត្តា បតស្ស គញ្ញអានា ចិសយសណ្ណាតា, ពស្មា “គញ្ញអានេទា”តិ ត្វច្ចតិ៍ ហិតាយាចទេ្តាតិ ហិតស្ស កិហិកាចស្ស អត្វាយ តិចទេ្តា៍ អស្សាសយលត្វាតិ អស្សាសំ អចស្សយំ បតិដ្ឋំ ត ហិ ត្យត អលត្វ, ពេយា យក្កេ តីលិ ច មលិតិ ត្យត គាលត្វាតិ ឌីខេបតិ៍ យខិ ហិ ពាតិ លខេកយ្យ, ត សិក្ខ បត្វក្ខាយ ហិតាយាចទេ្តយ្យាតិ អយំ ខេចស្ស អធិប្បាខេយា៍ ត ត្វាហំ, អាត្វខេសាតិ អហំ ខោ, អាត្វខេសា, “អស្សាសំ បទេ្តា, ត បទេ្តា”តិ ត គក្ខាយិ៍ ខេចស្ស ហិ សាចកាបិសេយិកាលំ អចស្សខេយា, ពស្មា ខេសា ត គច្ឆតិ៍ អាយតិ បតាត្វខេសាតិ ត្ពយិគា “អាយតិ បខិសត្ថិ ត្យេញ្ញាំ ស្ថណ្ណុខិតា, ត ស្ថណ្ណុខិតា”តិ អខេហត្តប្បត្តិ បុច្ឆតិ៍ ត ត្វាហំ, អាត្វខេសា, ចិចិកិច្ឆាយីតិ ត្ពយិគា ខេចខោ ពត្ថ ចិចិកិច្ឆាកាចំ ឌីខេបតិ៍

ខេយត កកចា ខោតុបសក្កយីតិ “ត្ពយំ ឃុតាការល់ កកចខោតា អាខេទាខេចស្សាយិ”តិ ស្ថបសក្កយិ៍ អន្ថោ ញ្ញាកតាតិ អខេហត្តំ ញ្ញាកតំ៍ តីលា ខាតីតិ ត ខេចខេត ទុចំ ញ្ញាកតា, អយំ បត ខេចខោ ត្យេត្ថា បសខោ្តា ទុចំ បចេញ្ញាខាតាតិ អាខេទាខេបត្វា អាហ៍ អន្ថោតាទំ កិក្ខុ អាយខេត្តសិតិ តំ ត្វត្វា សត្វា ចិចេ្តបិ – “សារិបុខេត្តា ឌិខោ គយ្ហិខោ៍ ត ខេសា ខោគតខិ កាខេលាត ទុចំ ញ្ញាកខិស្សតិ៍ សំលិខេត្តត បត បខេញោ ញ្ញាកខេតា កចិស្សតិ៍ បក្កោសាខេបត្វា តំ បតំញាញ្ញាកខាខេបស្សាយិ”តិ អន្ថោតាទំ កិក្ខុ អាយខេត្តសិ៍

សចេ តំ សារិបុត្តាតិ ឥទំ កកចា “ត ទុស អត្តនោ ឆយ្យតាយ អញ្ញំ ញ្ញាកទិស្សតិ, បញ្ញោយតំ បុន្ថិស្សាយិ, តំ កនេឆនេត្តាច អញ្ញំ ញ្ញាកទិស្សតី”តិ អញ្ញំ ញ្ញាកទារេបតុំ ទុចំ បុន្ថិ៎ ឃំតិងាតាចុសេរា, ងាតីតិ, អាចុសេរា, អឃំ ងាតិ តាយ ឃំបច្ចយា, តស្ស បច្ចយស្ស ពយា លិហស្សិ ងាតិឃា បច្ចយេ ងាតិសន្លាតំ ចស់ លិហត្តិ ចិឌិតំ៎ ពួឆាបិ ច ឆេទោ បនេញ្ញាអកន្តិត្វា អញ្ញាសយេ កន្លតិ៎ ទុចំ កិទស្ស អហោសិ – “អញ្ញា តាយ តញ្ញា លិហា, ក្លបិងាតំ លិហំ, កចេចា លិហោ, បច្ចយោ លិហោ, កិលេរសា លិហាតិអាឌីហិ ពាហុហិ ការណេហិ សក្កា ញ្ញាកាតុំ, កធំ កនេឆនេត្តា បត សព្វ អញ្ញាសយំ កហេតុំ សក្កិស្សាយី”តិ៎

កិច្ចាបិ ទុចំ អញ្ញាសយេ កន្លតិ, បញ្ញាបត អដ្ឋេបត្វាច បច្ចយាការចេសេត ញ្ញាកាសិ៎ សព្វាបិ បច្ចយាការចេសេតេច ញ្ញាកទារេបតុការយា, តស្មា ទុស ញ្ញាកទេរាត្តាច អញ្ញាសយំ កហិំ តាចនេច “កហិតោ ទេ សព្វ អញ្ញាសយោ”តិ អញ្ញាសិ៎ អឆស្ស តឃសេតត តឃសហស្សេត បញ្ញាញ្ញាកណំ ក្លបដ្ឋាសិ៎ ឃស្មា បត កកចា ក្លត្តទិ បញ្ញាបុន្តិ, តស្មា តេត តំ ញ្ញាកណំ អតុយោងិតត្តិ ទេចងិតព្វំ៎

កធំងាតតោ បត តេតិ ពួឆំ កស្មា អារតិ? សចិសយេ សីហតាឆំ តងារេបតុំ៎ ឆេទោ កិទ ស្វកតិលាតលេហច្ចានេ ឌីឈតលបរិព្វាងកស្ស ចេឆតាបរិក្កហសុត្ត កធិឃយានេត តាលចញ្ញុំ កហេត្វា សព្វាទំ ពីងឃយានោ ឌីតោ តិស្សោ ចេឆតា បរិក្កហេត្វា សាចកបារមីញាណំ អធិកតោ, អឃយស្ស សចិសយោ៎ ព្ទយស្មិ សចិសយេ ឌីតោ សីហតាឆំ តឌិស្សតីតិ តំ សន្តាយ សព្វា ពួឆំ បញ្ញាបុន្ថិ៎ អតិច្ចាតិ ហុត្វា អភាចេដ្ឋេត អតិច្ចា៎ ឃតតិច្ចំ តំ ទុក្ខត្តិ ទុត្ត កិច្ចាបិ សុលា ចេឆតា ឌិតិសុលា ចិបរិណាមទុក្ខា, ទុក្ខា ចេឆតា ឌិតិទុក្ខា ចិបរិណាមសុលា, អទុក្ខមសុលា ញាណសុលា អញ្ញាណទុក្ខា, ចិបរិណាមកោដិឃា បត សព្វាច ទុក្ខា តាយ ងាតា៎ ចិឌិតត្តិ ឃស្មា ទុចំ ចេឆតាត្តឃំ ទុក្ខត្តិ ចិឌិតំ, តស្មា ឃា តត្ថ តញ្ញា, សា ត ក្លបដ្ឋាសីតិ ឌស្សេតិ៎

សាធុសាធូតិ ឆេរស្ស ចេឆតាបរិច្ឆេឌងាតតេ សម្បហំសតំ៎ ឆេទោ ហិ ចេឆតា ទុកាតិ ចា ឆេ តិស្សោ ចតស្សោតិ ចា អចុត្តបិ ចុត្តតយេត តាសំ តិស្សោតិ បរិច្ឆេឌំ អញ្ញាសិ, តេត តំ កកចា សម្បហំសេត្តា ទុចយាហ៎ ទុក្ខស្មិត្តិ ពួឆំ កកចា ពួយិតា អធិប្បាយេត អាហ – “សារិបុត្ត, ឃំ តឃា ‘ពួយិតា ការណេត ចេឆតាសុ តញ្ញា ត ក្លបដ្ឋាសី’តិ ញ្ញាកតំ, តំ សុញ្ញាកតំ៎ ‘តិស្សោ ចេឆតា’តិ ចិកឌេត្តត បត តេ អតិប្បបច្ចោ កតោ, តំ ‘ទុក្ខស្មិ’ត្តិ ញ្ញាកទេរាត្តតបិ ហិ តេ សុញ្ញាកតមេច កចេឃ្យ៎ ឃំកិញ្ចិ ចេឆឃិតំ, តំ ទុក្ខត្តិ ញាតាតមេត្តបិ ហិ ចេឆតាសុ តញ្ញា ត តិដ្ឋតិ”៎

កធំ ចិមោក្ខាតិ កតរា ចិមោក្ខា, កតរេត ចិមោក្ខេត តឃា អញ្ញា ញ្ញាកតាតិ អត្ថោ? អជ្ឈត្តំ ចិមោក្ខាតិ អជ្ឈត្តចិមោក្ខេត, អជ្ឈត្តសង្ខារេ បរិក្កហេត្វា បត្តអរហត្តតាតិ អត្ថោ៎ តត្ថ ចតុក្កំ ចេឌិតព្វំ – អជ្ឈត្តំ អកិតិចេសោ អជ្ឈត្តំ ចុដ្ឋាតំ, អជ្ឈត្តំ អកិតិចេសោ ពហិទ្ធា ចុដ្ឋាតំ, ពហិទ្ធា អកិតិចេសោ ពហិទ្ធា ចុដ្ឋាតំ, ពហិទ្ធា អកិតិចេសោ អជ្ឈត្តំ ចុដ្ឋាតត្តិ៎ អជ្ឈត្តញ្ញាអកិតិចេសិត្វា ពហិទ្ធាឆយ្យាបិ ឥដ្ឋព្វាយេច, ពហិទ្ធា អកិតិចេសិត្វា អជ្ឈត្តឆយ្យាបិ៎ តស្មា កោចិ កិក្ខុ អជ្ឈត្តំ សង្ខារេសុ ញាណំ ឱតារេត្វា តេ ចចត្ថបេត្វា ពហិទ្ធា ឱតារេតិ, ពហិទ្ធាបិ បរិក្កហេត្វា បុត អជ្ឈត្តំ ឱតារេតិ, តស្ស អជ្ឈត្តំ សង្ខារេ សម្មសតកាលេ មក្កចុដ្ឋាតំ ហោតិ៎ ពួតិ អជ្ឈត្តំ

អភិនិវេសា អជ្ឈត្តំ វុដ្ឋាតិ នាម។ កោចិ អជ្ឈត្តំ សង្ខារេសុ ញាណំ ឱតារេត្វា តេ វវត្ថបេត្វា ពហិទ្ធា ឱតារេតិ, តស្ស ពហិទ្ធា សង្ខារេ សម្មសនកាលេ មគ្គវុដ្ឋានំ ហោតិ។ ឥតិ អជ្ឈត្តំ អភិនិវេសា ពហិទ្ធា វុដ្ឋាតិ នាម។ កោចិ ពហិទ្ធា សង្ខារេសុ ញាណំ ឱតារេត្វា, តេ វវត្ថបេត្វា អជ្ឈត្តំ ឱតារេតិ, អជ្ឈត្តម្បិ បរិគ្គហេត្វា បុន ពហិទ្ធា ឱតារេតិ, តស្ស ពហិទ្ធា សង្ខារេ សម្មសនកាលេ មគ្គវុដ្ឋានំ ហោតិ។ ឥតិ ពហិទ្ធា អភិនិវេសា ពហិទ្ធា វុដ្ឋាតិ នាម។ កោចិ ពហិទ្ធា សង្ខារេសុ ញាណំ ឱតារេត្វា តេ វវត្ថបេត្វា អជ្ឈត្តំ ឱតារេតិ, តស្ស អជ្ឈត្តសង្ខារេ សម្មសនកាលេ មគ្គវុដ្ឋានំ ហោតិ។ ឥតិ ពហិទ្ធា អភិនិវេសា អជ្ឈត្តំ វុដ្ឋាតិ នាម។ តត្ថ ថេរោ “អជ្ឈត្តសង្ខារេ បរិគ្គហេត្វា តេសំ វវត្ថានកាលេ មគ្គវុដ្ឋានេន អរហត្តំ បត្តោម្ហី”តិ ទស្សេន្តោ អជ្ឈត្តំ វិមោក្ខោ ញាណំ, អាវុសោតិ អាហ។

សព្វាបិភានក្ខមាតិ សព្ពេសំ ចតុត្ថម្បិ ឧបិកានានំ ឆមេន។ តថា សតោ វិហរាមីតិ តេនាការេន សតិយា សមន្នាគតោ វិហរាមិ។ យថា សតំ វិហរន្តន្តិ យេនាការេន យំ សតិយា សមន្នាគតំ វិហរន្តំ។ អាសវា នានុស្សវន្តីតិ ចក្ខុតោ រូបេ សវន្តិ អាសវន្តិ សន្ទន្តិ បវត្តន្តីតិ ឯវំ ឆហិ ទ្វារេហិ ឆសុ អារម្មណេសុ សវនធម្មា កាមាសវាទយោ អាសវា នានុស្សវន្តិ នានុប្បជ្ជន្តិ, យថា មេ ន ឧប្បជ្ជន្តីតិ អត្ថោ។ អត្តានញ្ច នាវជានាមីតិ អត្តានញ្ច ន អវជានាមិ។ ឥមិនា ឱមានបហានំ កថិតំ។ ឯវញ្ញាយតិ បជានតា បមត្តា ហោតិ។

សមណោតិ ពុទ្ធសមណោ។ តេស្វាហំ ន កង្ខាមីតិ តេសុ អហំ “កតរោ កាមាសវោ, កតរោ ភវាសវោ, កតរោ ទិដ្ឋាសវោ, កតរោ អវិជ្ជាសវោ”តិ ឯវំ សរូបភេទតោបិ, “ចត្តារោ អាសវា”តិ ឯវំ គណនបរិច្ឆេទតោបិ ន កង្ខាមិ។ តេ មេ បហីនាតិ ន វិចិកិច្ឆាមីតិ តេ មយ្ហំ បហីនាតិ វិចិកិច្ឆំ ន ឧប្បាទេមិ។ ឯតំ ភគវា “ឯវំ ព្យាករោន្តេនាបិ តយា សុព្យាកតំ ភវេយ្យ ‘អជ្ឈត្តំ វិមោក្ខោ ញាណំ, អាវុសោ’តិអាទីនិ បន តេ វទន្តេន អធិប្បាយោ កតោ”តិ ទស្សេន្តោ អាហ។

ឧដ្ឋាយាសនា វិហារំ បាវិសីតិ បញ្ញត្តវរពុទ្ធាសនតោ ឧដ្ឋហិត្វា វិហារំ អន្តោគន្ធកុដិំ បាវិសិ អវុដ្ឋិតាយ ឯវ បរិសាយ។ កស្មា? ពុទ្ធា ហិ អនិដ្ឋិតាយ ទេសនាយ អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ឧដ្ឋាយាសនា គន្ធកុដិំ បវិសន្តា បុគ្គលទោសេន វា បវិសន្តិ ធម្មទោសេន វា។ តត្ថ បុគ្គលទោសេន បវិសន្តោ ឯវំ ចិន្តេសិ – “ឥមំ មយា សំខិត្តេន ឧទ្ទេសំ ឧទ្ទិដ្ឋំ វិត្ថារេន ច អវិភត្តំ ធម្មបដិគ្គាហកា ភិក្ខូ ឧគ្គហេត្វា អាគន្ត្វា ច កច្ចាយនំ ច ឧបសង្កមិត្វា បុច្ឆិស្សន្តិ, តេ មយ្ហំ ញាណេន សំសន្ទេត្វា កថេស្សន្តិ, តទាបិ ធម្មបដិគ្គាហកា បុន មំ បុច្ឆិស្សន្តិ។ តេសមហំ ‘សុកថិតំ, ភិក្ខវេ, អានន្ទេន, សុកថិតំ កច្ចាយនេន, មំ ចេបិ តុម្ហេ ឯតមត្ថំ បុច្ឆេយ្យាថ, អហម្បិ តំ ឯវមេវ ព្យាករេយ្យ’ន្តិ ឯវំ តេ បុគ្គលេ ថោមេស្សាមិ។ តតោ តេសុ គារវំ ជនេត្វា ភិក្ខូ ឧបសង្កមិស្សន្តិ, តេបិ ភិក្ខូ អត្ថេ ច ធម្មេ ច និយោជេស្សន្តិ, តេ តេហិ និយោជិតា តិស្សោ សិក្ខា បរិបូរេត្វា ទុក្ខស្សន្តំ ករិស្សន្តី”តិ។

អថ វា បនស្ស ឯវំ ហោតិ – “ឯស មយិ បក្កន្តេ អត្តនោ អានុភាវំ ករិស្សតិ, អថ តំ អហម្បិ តថេវ ថោមេស្សាមិ, តំ មម ថោមនំ សុត្វា គារវជាតា ភិក្ខូ ឥមំ ឧបសង្កមិតព្ពំ, វចនញ្ចស្ស សោតព្ពំ សទ្ធាតព្ពំ មញ្ញិស្សន្តិ, តំ តេសំ ភវិស្សតិ ទីឃរត្តំ ហិតាយ សុខាយា”តិ ធម្មទោសេន បវិសន្តោ ឯវំ ចិន្តេសិ យថា ធម្មទាយាទសុត្តេ ចិន្តេសិ។ តត្ថ ហិស្ស ឯវំ អហោសិ – “មយិ វិហារំ បវិដ្ឋេ អាយស្មាតោ

ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᩩᨣ᩠ᨣᩣᩉᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩮᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᨸᩥᩔᨿᩮᩅ ᨷᩁᩥᩈᨲᩥ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨾᩴ ᨽᩅᩮᩔᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᩋᨿᩴ ᩑᨠᨾᩩᨣ᩠ᨣᩉᩣᩃᩣᨿ ᨿᨲᩥᨿᩣ ᨵᩮᨶᩩᨲᩣ ᩋᨿᩴ ᨵᩮᨶᩩᨲᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩣ ᨧ ᨣᩁᩩᨠᩣ ᨧ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ ᨷᩁᩥᩈᩣᩃᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᩈᩣ"ᨲᩥ᩺

ᩍᨵ ᨷᨶ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩁᩩᨠᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨠᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩮᩈᨶᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩅᩈᩮᨶ ᨧᨲᩩᨶᩈᩮᨶ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩴ᩺ ᩈᩣᩅᨠᩣᨶᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩣᩈᨶᩮᨿᩮᩅ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩉᩥᨲᩮᩣ ᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨷᩅᩥᩈᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩺ ᨿᨴᩥ ᩉᩥ ᨠᩣᨿᨣᨲᩥᨿᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈᨻ᩠ᨻᩤ ᨷᩁᩥᩈᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨷᩁᩥᩅᩤᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈᩣ ᩑᨠᩅᩤᩁᩴ ᨽᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᨷᩩᨶ ᨴᩩᩔᨾ᩠ᨾᩥᩃᩣᨲᩣ ᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨶ ᨣᩤᨿᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨣᨲᩥᨿᩣ ᩑᩅ ᨷᩅᩥᩈᩥ᩺

ᩑᩅᩴ ᨷᩅᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᨷᨶ ᨽᨣᩅᨲᩥ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩋᨶᨵᩥᨸ᩠ᨷᩣᨿᩣᨶᩩᩁᩪᨷᩮᨶ ᩈᩦᩉᨶᩣᨴᩴ ᨶᨴᩥᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᨲᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨧᩥᩁᨷᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ᩺ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨸ᩠ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩥᨴᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨮᨾᩴ ᨶᩣᨿ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨿᨳᩣ ᩋᩅᩥᨴᩥᨲᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ᩺ ᨷᨮᨾᩴ ᨷᨬ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ, "ᩈᨧᩮ ᨲᩴ, ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲ, ᩑᩅᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ ᨠᨳᩴ ᨩᩣᨶᨲᩣ ᨷᨶ ᨲᨿᩣ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲ, ᨠᨳᩴ ᨷᩔᨲᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᩣ ᨡᩦᨱᩣ ᨩᩣᨲᩦ"ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨷᨮᨾᩴ ᨷᨬ᩠ᩉᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᩈᨿᨩᩣᨶᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨴᩔᨶᨠᩣᩁᩮᩣ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ᩺ ᨷᨮᨾᩴ ᨷᨬ᩠ᩉᩴ ᩋᨶᩩᨿᩮᩣᨣᩮᩣᨲᩥ, "ᨩᩣᨲᩥ ᨷᨶᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲ, ᨠᩥᩴᨶᩥᨴᩣᨶᩣ"ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᨷᨬ᩠ᩉᩴ ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ, "ᨽᩅᨶᩥᨴᩣᨶᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨩᩣᨲᩦ"ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲᩴ ᨷᨮᨾᩴ ᨷᨬ᩠ᩉᩣᨶᩩᨿᩮᩣᨣᩴ᩺

ᩑᨲᨴᩉᩮᩣᩈᩦᨲᩥ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩋᨶᩩᨿᩮᩣᨣᩮ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩮ ᨶᨿᩈᨲᩮᨶ ᨶᨿᩈᩉᩔᩮᨶ ᨷᨬ᩠ᩉᩔ ᩑᨠᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨷᩣᨠᨭᩦᨽᩪᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩑᨲᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᩺ ᨷᨮᨾᨸᨬ᩠ᩉᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩑᨲᨸ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨠᩃᨴᩥᩅᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᩋᩉᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩑᨲᩴ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨷ᩠ᨷᩣᨴᨲ᩠ᨳᩴ ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩈᨠᩃᨴᩥᩅᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᨷᨴᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩮᩉᩥ ᨻ᩠ᨿᩣᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩴ᩺ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩦᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨠᩥᩁᩔ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ – "ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨾᩉᩣᩈᩦᩉᨶᩣᨴᩴ ᨶᨴᨲᩥ, ᩈᩩᨠᩣᩁᨱᩴ ᩑᨲᩴ, ᨴᩈᨻᩃᩔ ᨲᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩔᩣᨾᩦ"ᨲᩥ᩺ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᩮᨶ ᨽᨣᩅᩣ ᨲᩮᨶᩩᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥ᩺

ᩈᩣ ᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨵᨾ᩠ᨾᨵᩣᨲᩪᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨵᨾ᩠ᨾᨵᩣᨲᩪᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣᨠᩣᩁᩔ ᩅᩥᩅᨭᨽᩣᩅᨴᩔᨶᩈᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᩣᩅᨠᨷᩣᩁᨾᩦᨬᩣᨱᩴ᩺ ᩈᩣᩅᨠᩣᨶᨬ᩠ᩉᩥ ᩈᩣᩅᨠᨷᩣᩁᨾᩦᨬᩣᨱᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨲᨬ᩠ᨬᩣᨱᨣᨲᩥᨠᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ᩺ ᨿᨳᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩋᨲᩦᨲᩣᨶᩣᨣᨲᨷᨧ᩠ᨧᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨲᨬ᩠ᨬᩣᨱᩔ ᨷᩣᨠᨭᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨳᩮᩁᩔ ᩈᩣᩅᨠᨷᩣᩁᨾᩦᨬᩣᨱᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᩣᩅᨠᨬᩣᨱᩔ ᨣᩮᩣᨧᩁᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥ᩺ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᩺

ᩓ᩺ ᨬᩣᨱᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

ᩓᩓ᩺ ᨲᨲᩥᨿᩮ ᨲᩴ ᩈᩩᨱᩣᨳᩣᨲᩥ ᨲᩴ ᨬᩣᨱᩅᨲ᩠ᨳᩩᨴᩮᩈᨶᩴ ᩈᩩᨱᩣᨳ᩺ ᨬᩣᨱᩅᨲ᩠ᨳᩪᨶᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨬᩣᨱᨾᩮᩅ ᨬᩣᨱᩅᨲ᩠ᨳᩪᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩺ ᨩᩁᩣᨾᩁᨱᩮ ᨬᩣᨱᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᨷᨮᨾᩴ ᩈᩅᨶᨾᨿᨬᩣᨱᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩈᨶᨬᩣᨱᩴ ᨷᨭᩥᩅᩮᨵᨬᩣᨱᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨱᨬᩣᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨲᩩᨻ᩠ᨻᩥᨵᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᩺ ᨲᨲᩥᨿᩴ ᨷᨶ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩈᨶᨬᩣᨱᩴ ᨲᩥᩅᩥᨵᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ᩺ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᨵᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᩉᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩈᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᩺ ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᨬᩣᨱᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩᨷᩥ

ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᩺ ᨮᨷᩥᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨶᩣᨲᩥ ᨮᨷᩥᨲᩣ ᩅᨧᩦᩈᨧ᩠ᨧᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨧᩣ ᨿᨣ᩠ᨣᨬᩣᨱᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨧᩣ᩺

ទិដ្ឋេនាតិអាទីសុ ទិដ្ឋេនាតិ ញាណចក្ខុនា ទិដ្ឋេន។ វិទិតេនាតិ បញ្ញាយ វិទិតេន។ អកាលិកេនាតិ កិញ្ចិ កាលំ អនតិក្កមិត្វា បដិវេធានន្តរំយេវ ផលទាយកេន។ បត្តេនាតិ អធិគតេន។ បរិយោគាឡ្ហេនាតិ បរិយោគាហិតេន បញ្ញាយ អនុបវិដ្ឋេន។ អតីតានាគតេ នយំ នេតីតិ “យេ ខោ កេចី”តិអាទិនា នយេន អតីតេ ច អនាគតេ ច នយំ នេតិ។ ឯត្ថ ច ន ចតុសច្ចធម្មេន វា ធម្មញាណធម្មេន វា សក្កា អតីតានាគតេ នយំ នេតុំ, ចតុសច្ចេ បន ធម្មញាណេន បដិវិទ្ធេ បរតោ បច្ចវេក្ខណញាណំ នាម ហោតិ។ តេន នយំ នេតីតិ វេទិតព្វា។ អព្ភញ្ញំសូតិ អភិអញ្ញំសុ ជានិំសុ។ សេយ្យថាបាហំ, ឯតរហីតិ យថា អហំ ឯតរហិ ចតុសច្ចវសេន ជានាមិ។ អន្វយេ ញាណន្តិ អនុអយេ ញាណំ, ធម្មញាណស្ស អនុគមនេ ញាណំ, បច្ចវេក្ខណញាណស្សេតំ នាមំ។ ធម្មេ ញាណន្តិ ធម្មញាណំ។ ឥមស្មិំ សុត្តេ ខីណាសវស្ស សេក្ខភូមិ កថិតា ហោតិ។ តតិយំ។

៣។ ទុតិយញាណវត្ថុសុត្តវណ្ណនា

១៣។ ចតុត្ថេ សត្តសត្តរីតិ សត្ត ច សត្តរិ ច។ ព្យញ្ជនកាលកា កិរ តេ ភិក្ខូ, ពហុព្យញ្ជនំ កត្វា វុច្ចមានេ បដិវិជ្ឈិតុំ សក្កោន្តិ, តស្មា តេសំ អជ្ឈាសយេន ឯកំ សុត្តំ វុត្តំ។ ធម្មដ្ឋិតិញាណន្តិ បច្ចយាការេ ញាណំ។ បច្ចយាការោ ហិ ធម្មានំ បវត្តិដ្ឋិតិការណត្តា ធម្មដ្ឋិតីតិ វុច្ចតិ, ឯត្ថ ញាណំ ធម្មដ្ឋិតិញាណំ, ឯតស្សេវ ឆព្ពិធស្ស ញាណស្សេតំ អធិវចនំ។ ខយធម្មន្តិ ខយគមនសភាវំ។ វយធម្មន្តិ វយគមនសភាវំ។ វិរាគធម្មន្តិ វិរជ្ជនសភាវំ។ និរោធធម្មន្តិ និរុជ្ឈនសភាវំ។ សត្តសត្តរីតិ ឯកេកស្មិំ សត្ត សត្ត កត្វា ឯកាទសសុ បទេសុ សត្តសត្តរិ។ ឥមស្មិំ សុត្តេ វិបស្សនាបដិវិបស្សនា កថិតា។ ចតុត្ថំ។

៤។ អវិជ្ជាបច្ចយសុត្តវណ្ណនា

១៤។ បញ្ចមេ សមុទយោ ហោតីតិ វត្វា បុន ទេសនំ ឱសាបេសិ។ កិំការណាតិ? ទិដ្ឋិគតិកស្ស ឱកាសទានត្ថំ។ តស្សំ កិរ បរិសតិ ឧបបរិក្ខិត្វា ទិដ្ឋិគតិកោ អត្ថិ, សោ បញ្ហំ បុច្ឆិស្សតិ, អថស្សាហំ វិស្សជ្ជេស្សាមីតិ តស្ស ឱកាសទានត្ថំ ទេសនំ ឱសាបេសិ។ នោ កល្លោ បញ្ហោតិ អយុត្តោ បញ្ហោ។ ទុប្បញ្ហោ ឯសោតិ អត្ថោ។ ននុ ច “កតមំ នុ ខោ, ភន្តេ, ជរាមរណ”ន្តិ? ឥទំ សុបុច្ឆិតន្តិ។ កិញ្ចាបិ សុបុច្ឆិតំ, យថា បន សតសហស្សគ្ឃនិកេ សុវណ្ណថាលេ វឌ្ឍិតស្ស សុភោជនស្ស មត្ថកេ អាមលកមត្តេបិ គូថបិណ្ឌេ ឋបិតេ សព្វំ ភោជនំ ឆឌ្ឌនីយំ ហោតិ ឆឌ្ឌេតព្វំ, ឯវមេវ “កស្ស ច បនិទំ ជរាមរណ”ន្តិ? ឋបិតា សត្តូបលទ្ធិវាទបទេន គូថបិណ្ឌេន តំ ភោជនំ វិយ អយម្បិ សព្វោ ទុប្បញ្ហោវ ជាតោតិ។

ព្រហ្មចរិយវាសោតិ អរិយមគ្គវាសោ។ តំ ជីវំ តំ សរីរន្តិ យស្ស ហិ អយំ ទិដ្ឋិ, សោ “ជីវេ ឧច្ឆិជ្ជមានេ សរីរំ ឧច្ឆិជ្ជតិ, សរីរេ ឧច្ឆិជ្ជន្តេ ជីវិតំ ឧច្ឆិជ្ជតី”តិ គណ្ហាតិ។ ឯវំ គណ្ហតោ សា ទិដ្ឋិ “សត្តោ ឧច្ឆិជ្ជតី”តិ គហិតត្តា ឧច្ឆេទទិដ្ឋិ នាម ហោតិ ។ សចេ បន សង្ខារាវ ឧប្បជ្ជន្តិ ចេវ និរុជ្ឈន្តិ ចាតិ គណ្ហេយ្យ, សាសនាវចរា សម្មាទិដ្ឋិ នាម ភវេយ្យ។ អរិយមគ្គោ ច នាមេសោ វដ្ដំ និរោធេន្តោ វដ្ដំ សមុច្ឆិន្ទន្តោ ឧប្បជ្ជតិ , តទេវ តំ វដ្ដំ ឧច្ឆេទទិដ្ឋិយា គហិតាការស្ស សម្ភវេ សតិ វិនាវ មគ្គភាវនាយ និរុជ្ឈតីតិ មគ្គភាវនា និរត្ថកា ហោតិ។ តេន

វុត្តំ "ព្រហ្មចរិយវាសោ ន ហោតី"តិ។

ទុតិយនយេ អញ្ញំ ជីវំ អញ្ញំ សរីរន្តិ យស្ស អយំ ទិដ្ឋិ, សោ "សរីរំ ឧច្ឆិជ្ជតិ, ន ជីវំ, ជីវំ បន បញ្ជរតោ សកុណោ វិយ យថាសុខំ គច្ឆតី"តិ គណ្ហាតិ។ ឯវំ គណ្ហតោ សា ទិដ្ឋិ "ឥមស្មា លោកា ជីវំ បរលោកំ គត"ន្តិ គហិតត្តា សស្សតទិដ្ឋិ នាម ហោតិ។ អយញ្ហិ អរិយមគ្គោ តេភូមកវដ្ដំ វិវដ្ដេន្តោ ឧប្បជ្ជតិ, សោ ឯកសង្ខារេបិ និច្ចេ ធុវេ សស្សតេ សតិ ឧប្បជ្ជន្តោបិ វដ្ដំ វិវដ្ដេតុំ ន សក្កោតីតិ មគ្គភាវនា និរត្ថកា ហោតិ។ តេន វុត្តំ "អញ្ញំ ជីវំ អញ្ញំ សរីរន្តិ វា ភិក្ខុ ទិដ្ឋិយា សតិ ព្រហ្មចរិយវាសោ ន ហោតី"តិ។

វិសូកាយិកានីតិអាទិ សព្វំ មិច្ឆាទិដ្ឋិវេវចនមេវ។ សា ហិ សម្មាទិដ្ឋិយា វិនិវិជ្ឈនដ្ឋេន វិសូកមិវ អត្តានំ អាវរណតោ វិសូកាយិកំ, សម្មាទិដ្ឋិំ អននុវត្តិត្វា តស្សា វិរោធេន បវត្តនតោ វិសេវិតំ, កទាចិ ឧច្ឆេទស្ស កទាចិ សស្សតស្ស គហណតោ វិរូបំ ផន្ទិតំ វិប្ផន្ទិតន្តិ វុច្ចតិ។ តាលាវត្ថុកតានីតិ តាលវត្ថុ វិយ កតានិ, បុន អវិរុហណដ្ឋេន មត្ថកច្ឆិន្នតាលោ វិយ សមូលំ តាលំ ឧទ្ធរិត្វា តស្ស បតិដ្ឋិតដ្ឋានំ វិយ ច កតានីតិ អត្ថោ។ អនភាវំកតានីតិ អនុអភាវំ កតានីតិ។ បញ្ចមំ។

๖. ទុតិយអវិជ្ជាបច្ចយសុត្តវណ្ណនា

๑๖. ឆដ្ឋេ ឥតិ វា, ភិក្ខវេ, យោ វទេយ្យាតិ តស្សំ បរិសតិ ទិដ្ឋិគតិកោ បញ្ហាបុច្ឆិកោ យោ អត្ថិ, សោ បន អវិសារទធាតុកោ ឧដ្ឋាយ ទសពលំ បុច្ឆិតុំ ន សក្កោតិ, តស្មា តស្ស អជ្ឈាសយេន សយមេវ បុច្ឆិត្វា វិស្សជ្ជេន្តោ សត្ថា ឯវមាហ។ ឆដ្ឋំ។

๗. នតុម្ហសុត្តវណ្ណនា

๑๗. សត្តមេ ន តុម្ហាកន្តិ អត្តនិ ហិ សតិ អត្តនិយំ នាម ហោតិ។ អត្តាយេវ ច នត្ថិ, តស្មា "ន តុម្ហាក"ន្តិ អាហ។ នបិ អញ្ញេសន្តិ អញ្ញោ នាម បរោ អត្តា, តស្មិំ សតិ អញ្ញេសំ នាម សិយា, សោបិ នត្ថិ, តស្មា "នបិ អញ្ញេស"ន្តិ អាហ។ បុរាណមិទំ, ភិក្ខវេ, កម្មន្តិ នយិទំ បុរាណកម្មមេវ, បុរាណកម្មនិព្វត្តោ បនេស កាយោ, តស្មា បច្ចយវោហារេន ឯវំ វុត្តោ។ អភិសង្ខតន្តិអាទិ កម្មវោហារស្សេវ វសេន បុរិមលិង្គសភាគតាយ វុត្តំ, អយំ បនេត្ថ អត្ថោ – អភិសង្ខតន្តិ បច្ចយេហិ កតោតិ ទដ្ឋព្វោ។ អភិសញ្ចេតយិតន្តិ ចេតនាវត្ថុកោ ចេតនាមូលកោតិ ទដ្ឋព្វោ។ វេទនិយន្តិ វេទនិយវត្ថូតិ ទដ្ឋព្វោ។ សត្តមំ។

๘. ចេតនាសុត្តវណ្ណនា

๑๘. អដ្ឋមេ យញ្ច, ភិក្ខវេ, ចេតេតីតិ យំ ចេតនំ ចេតេតិ, បវត្តេតីតិ អត្ថោ។ យញ្ច បកប្បេតីតិ យំ បកប្បនំ បកប្បេតិ, បវត្តេតីតិច្ចេវ អត្ថោ។ យញ្ច អនុសេតីតិ យញ្ច អនុសយំ អនុសេតិ, បវត្តេតីតិច្ចេវ អត្ថោ។ ឯត្ថ ច ចេតេតីតិ

ເຕຠູມກກຸສລາກຸສລເຈຕນາ ຄຫິຕາ, ປກປ຺ເປຕີຕິ ອຏ຺ຐສຸ ໂລຠສຫຄຕຈິຕ຺ເຕສຸ ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐິກປ຺ປາ ຄຫິຕາ, ອນຸເສຕີຕິ ທ຺ວາທສນ຺ນໍ ເຈຕນານໍ ສຫຊາຕໂກຏິຍາ ເຈວ ອຸປນິສ຺ສຍໂກຏິຍາ ຈ ອນຸສໂຍ ຄຫິໂຕ. ອາຣມ຺ມຓເມຕໍ ໂຫຕີຕິ (ເຈຕນາທິຘມ຺ມຊາເຕ ສຕິ ກມ຺ມວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອວາຣິຕຕ຺ຕາ) ເອຕໍ ເຈຕນາທິຘມ຺ມຊາຕໍ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕິ. ປຈ຺ຈໂຍ ຫິ ອິຘ ອາຣມ຺ມຓນ຺ຕິ ອຘິເປ຺ປໂຕ. ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ຏິຕິຍາຕິ ກມ຺ມວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ຏິຕຕ຺ຖໍ. ອາຣມ຺ມເຓ ສຕີຕິ ຕສ຺ມິໍ ປຈ຺ຈເຍ ສຕິ. ປຕິຏ຺ຐາ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ໂຫຕີຕິ ຕສ຺ສ ກມ຺ມວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ປຕິຏ຺ຐາ ໂຫຕິ. ຕສ຺ມິໍ ປຕິຏ຺ຐິເຕ ວິຎ຺ຎາເຓຕິ ຕສ຺ມິໍ ກມ຺ມວິຎ຺ຎາເຓ ປຕິຏ຺ຐິເຕ. ວິຣູຬ຺ເຫຕິ ກມ຺ມໍ ຊວາເປຕ຺ວາ ປຏິສນ຺ຘິອາກຑ຺ຒນສມຕ຺ຖຕາຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕມູເລ ຊາເຕ. ປຸນພ຺ຠວາຠິນິພ຺ພຕ຺ຕີຕິ ປຸນພ຺ຠວສງ຺ຂາຕາ ອຠິນິພ຺ພຕ຺ຕິ.

ໂນ ເຈ, ຠິກ຺ຂເວ, ເຈເຕຕີຕິ ອິຘ ເຕຠູມກເຈຕນາຍ ອປ຺ປວຕ຺ຕນກ຺ຂໂຓ ວຸຕ຺ໂຕ. ໂນ ເຈ ປກປ຺ເປຕີຕິ ອິຘ ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐິກປ຺ປານໍ ອປ຺ປວຕ຺ຕນກ຺ຂໂຓ. ອຖ ເຈ ອນຸເສຕີຕິ ອິຘ ເຕຠູມກວິປາເກສຸ ປຣິຕ຺ຕກິຣິຍາສຸ ຣູເປ ຈ ເຍຘຸ ອປ຺ປຫີນໂກຏິຍາ ອນຸສໂຍ ຄຫິໂຕ. ອາຣມ຺ມຓເມຕໍໂຫຕີຕິ ອນຸສເຍ ສຕິ ກມ຺ມວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອວາຣິຕຕ຺ຕາ ເອຕໍ ອນຸສຍຊາຕໍ ປຈ຺ຈໂຍວ ໂຫຕິ.

ເອຕ຺ຖ ຈ ເຈເຕຕີຕິອາທີສຸ ປຐມນເຍ ເຕຠູມກກຸສລາກຸສລເຈຕນາ ກຖິຕາ, ທຸຕິຍນເຍ ອຏ຺ຐສຸ ຈິຕ຺ເຕສຸ ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐິໂຍ, ຕຕິຍນເຍ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣສຸ ຘມ຺ເມສຸ ໂຍ ອປ຺ປຫີນໂກຏິຍາ ອນຸສຍິໂຕ ອນຸສໂຍ, ໂສ ກຖິໂຕ.

ອປິເຈຕ຺ຖ ອວິເສສໂຕ ເຈເຕຕິ ປກປ຺ເປຕິ ອນຸເສຕິ, ເຈເຕຕິ ນ ປກປ຺ເປຕິ ອນຸເສຕິ, ນ ເຈເຕຕິ ນ ປກປ຺ເປຕິ ອນຸເສຕິ, ນ ເຈເຕຕິ ນ ປກປ຺ເປຕິ ນ ອນຸເສຕີຕິ ອຍມ຺ປິ ຈຕຸກ຺ໂກ ເວທິຕພ຺ໂພ. ຕຕ຺ຖ ປຐມນເຍ ຘມ຺ມປຣິເຈ຺ຉໂທ ທສ຺ສິໂຕ. ທຸຕິຍນເຍ ເຈເຕຕີຕິ ເຕຠູມກກຸສລເຈຕນາ ເຈວ ຈຕສ຺ໂສ ຈ ອກຸສລເຈຕນາ ຄຫິຕາ. ນ ປກປ຺ເປຕີຕິ ອຏ຺ຐສຸ ຈິຕ຺ເຕສຸ ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐິໂຍ ກຖິຕາ. ອນຸເສຕີຕິ ເຕຠູມກກຸສເລ ອຸປນິສ຺ສຍໂກຏິຍາ, ຈຕູສຸ ອກຸສລເຈຕນາສຸ ສຫຊາຕໂກຏິຍາ ເຈວ ອຸປນິສ຺ສຍໂກຏິຍາ ຈ ອນຸສໂຍ ຄຫິໂຕ. ຕຕິຍນເຍ ນ ເຈເຕຕີຕິ ເຕຠູມກກຸສລາກຸສລໍ ກຖິຕໍ, ນ ປກປ຺ເປຕີຕິ ອຏ຺ຐສຸ ຈິຕ຺ເຕສຸ ຕຓ຺ຫາທິຏ຺ຐິໂຍ ກຖິຕາ, ອນຸເສຕີຕິ ສຸຕ຺ເຕ ອາຄຕໍ ຈາເຣຕ຺ວາ ເຕຠູມກກຸສລາກຸສລວິປາກກິຣິຍາຣູເປສຸ ອປ຺ປຫີນໂກຏິຍາ ອຸປນິສ຺ສໂຍ ຄຫິໂຕ. ຈຕຸຕ຺ຖນໂຍ ປຸຣິມສທິໂສວ.

ຕທປ຺ປຕິຏ຺ຐິເຕຕິ ຕສ຺ມິໍ ອປ຺ປຕິຏ຺ຐິເຕ. ອວິຣູຬ຺ເຫຕິ ກມ຺ມໍ ຊວາເປຕ຺ວາ ປຏິສນ຺ຘິອາກຑ຺ຒນສມຕ຺ຖຕາຍ ອນິພ຺ພຕ຺ຕມູເລ. ເອຕ຺ຖ ປນ ກິໍ ກຖິຕນ຺ຕິ? ອຣຫຕ຺ຕມຄ຺ຄສ຺ສ ກິຈ຺ຈໍ, ຂີຓາສວສ຺ສ ກິຈ຺ຈກຣຓຕ຺ຖມ຺ປິ ນຈເລາກຸຕ຺ຕຣຘມ຺ມາຕິປິ ວຕ຺ຕໍ ວຏ຺ຏຕິ. ເອຕ຺ຖ ຈ ວິຎ຺ຎາຓສ຺ສ ເຈວ ອາຍຕິໍ ປຸນພ຺ຠວສ຺ສ ຈ ອນ຺ຕເຣ ເອໂກ ສນ຺ຘິ, ເວທນາຕຓ຺ຫານມນ຺ຕເຣ ເອໂກ, ຠວຊາຕີນມນ຺ຕເຣ ເອໂກຕິ. ອຏ຺ຐມໍ.

໙. ທຸຕິຍເຈຕນາສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໓໙. ນວເມ ວິຎ຺ຎາຓນາມຣູປານໍ ອນ຺ຕເຣ ເອໂກ ສນ຺ຘິ, ເວທນາຕຓ຺ຫານມນ຺ຕເຣ ເອໂກ, ຠວຊາຕີນມນ຺ຕເຣ ເອໂກຕິ. ນວມໍ.

១០. តតិយចេតនាសុត្តវណ្ណនា

៤០. ទសមេ នតីតិ តណ្ហា. សា ហិ បិយរូបេសុ រូបាទីសុ នមនដ្ឋេន "នតី"តិ វុច្ចតិ. អាគតិ គតិ ហោតីតិ អាគតិម្ហិ គតិ ហោតិ, អាគតេ បច្ចុបដ្ឋិតេ កម្មេ វា កម្មនិមិត្តេ វា គតិនិមិត្តេ វា បដិសន្ធិវសេន វិញ្ញាណស្ស គតិ ហោតិ. ចុតូបបាតោតិ ឯវំ វិញ្ញាណស្ស អាគតេ បដិសន្ធិវិសយេ គតិយា សតិ ឥតោ ចវនសង្ខាតា ចុតិ, តត្រូបបត្តិសង្ខាតោ ឧបបាតោតិ អយំ ចុតូបបាតោ នាម ហោតិ. ឯវំ ឥមស្មិំ សុត្តេ នតិយា ច អាគតិគតិយា ច អន្តរេ ឯកោ សន្ធិ កថិតោតិ. ទសមំ.

កឡារខត្តិយវគ្គោ ចតុត្ថោ.

៥. គហបតិវគ្គោ

១. បញ្ចវេរភយសុត្តវណ្ណនា

៤១. គហបតិវគ្គស្ស បឋមេ យតោតិ យទា. ភយានិ វេរានីតិ ភយវេរចេតនាយោ. សោតាបត្តិយង្គេហីតិ ទុវិធំ សោតាបត្តិយា អង្គំ, (សោតាបត្តិយា ច អង្គំ,) យំ បុព្ពភាគេ សោតាបត្តិបដិលាភាយ សំវត្តតិ, "សប្បុរិសសំសេវោ សទ្ធម្មស្សវនំ យោនិសោមនសិការោ ធម្មានុធម្មប្បដិបត្តី"តិ (ទី. និ. ៣.៣១១) ឯវំ អាគតំ, បដិលទ្ធគុណស្ស ច សោតាបត្តិំ បត្វា ឋិតស្ស អង្គំ, យំ សោតាបន្នស្ស អង្គន្តិបិ វុច្ចតិ, ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទាទីនំ ឯតំ អធិវចនំ. ឥទមិធ អធិប្បេតំ. អរិយោតិ និទ្ទោសោ និរុបារម្ភោ. ញាយោតិ បដិច្ចសមុប្បន្នំ ញត្វា ឋិតញាណម្បិ បដិច្ចសមុប្បាទោបិ. យថាហ – "ញាយោ វុច្ចតិ បដិច្ចសមុប្បាទោ, អរិយោបិ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ញាយោ"តិ. បញ្ញាយាតិ អបរាបរំ ឧប្បន្នាយ វិបស្សនាបញ្ញាយ. សុទិដ្ឋោ ហោតីតិ អបរាបរំ ឧប្បជ្ជិត្វា ទស្សនវសេន សុដ្ឋុ ទិដ្ឋោ.

ខីណនិរយោតិអាទីសុ អាយតិំ តត្ថ អនុប្បជ្ជនតាយ ខីណោ និរយោ យម្ហិ សោ អហំ ខីណនិរយោ. ឯស នយោ សព្ពត្ថ. សោតាបន្នោតិ មគ្គសោតំ អាបន្នោ. អវិនិបាតធម្មោតិ ន វិនិបាតសភាវោ. និយតោតិ បឋមមគ្គសង្ខាតេន សម្មត្តនិយាមេន និយតោ. សម្ពោធិបរាយណោតិ ឧត្តរិមគ្គត្តយសង្ខាតោ សម្ពោធិ បរំ អយនំ យម្ហិ សោ អហំ សម្ពោធិបរាយណោ, តំ សម្ពោធិំ អវស្សំ អភិសម្ពុជ្ឈនកោតិ អត្ថោ.

បាណាតិបាតបច្ចយាតិ បាណាតិបាតកម្មការណា. ភយំ វេរន្តិ អត្ថតោ ឯកំ. វេរញ្ច នាមេតំ ទុវិធំ ហោតិ ពាហិរំ អជ្ឈត្តិកន្តិ. ឯកេន ហិ ឯកស្ស បិតា មារិតោ ហោតិ, សោ ចិន្តេសិ "ឯតេន កិរ មេ បិតា មារិតោ, អហម្បិ តំយេវ មារេស្សាមី"តិ និសិតំ សត្ថំ អាទាយ ចរតិ. យា តស្ស អព្ភន្តរេ ឧប្បន្នវេរចេតនា, ឥទំ ពាហិរំ វេរំ នាម. យា បន ឥតរស្ស "អយំ កិរ មំ មារេស្សាមីតិ ចរតិ, អហមេវ នំ

បឋមតាទិ យាទេវស្សាយី”តិ ឧចតភា ប្ដបប្ជុតិ, ឰគំ អញ្ញត្តិក់ ឧចទិ ភាយ៉ ឰគំ ពាច ប្ដកឃយ្បិ ខិប្ដឆមិ្ពកយេច៉ ឃា បត ពំ តិទេឃ ប្ដបក្ដ ខិប្ខា “ឲពំ បហទិស្សាយី”តិ ឌលិពំ អឃយក្កទិ ពណ្ណបពា តិទឃបិលស្ស ឧចតភា ប្ដបប្ជុតិ, ឰគឃស្ស ឍយ្យទាឃិក់ ឌាហិទេចទិ៉ ឃា ចស្ស “អឃំ តិឧប្ដាឃំ យំ បហទិស្សាយីតិ អាពច្ឆតិ, អហេយច តំ បឋមតាទិ បហទិស្សាយី”តិ ឧចតភា ប្ដបប្ជុតិ, ឰគឃស្ស ឍយ្យទាឃិក់ អញ្ញត្តទេចទិ៉ ឃំ បតេពំ ឌាហិទេចទិ, ពំ អប្ដពចាឃំ “បុក្កលទេចទ”ត្តិ ចុត្តិ៉ ទុក្លិ ឧគាយតស្សត្តិ អត្តឧពា ឲពយេច៉ ឃចា ឧចត្តុ, ឲចំ ឈេឍបេឌស្តុបិ “ឰយិភា យយ កណ្តុ ហជំ , យឃិ្យគាទេស្តុ ចាទិត្តិ អាបត្ត, យុឍា ចត្វា អឧត្តា កក្កា, ស្តុទាយឌយឧត្តក ឰគំ ភាយ ពព”ត្តិអាជិភា តឧឃត ឧចទុប្បត្តិ ឧចជិតត្ថា៉ អឧចទ្ធុប្បឍាឧឌភាពិ អឆិកទេពក អចលប្បឍាឧឌភា អទិឃពត្តេហិតិ បច្ចាហិ ឃិលេហិ៉ ពាតិ ហិ អទិឃាតំ ពត្តាតិ បិឃាតិ៉ កចត្តទពាបិ អទិឃា ពាតិ ត ចិឌហត្តិ, ពស្មា “អទិឃពត្តាតិ”តិ ចុទ្ធត្តិ៉ ឈេឍយេត្តុ ឃំ ចតុត្ថំ បិឃា, ពំ ឍត្ថិ ចិស្តុខ្លិយក្កេ អតុស្សពិតិឧប្ដឈេ ចុត្តយេច៉ បឋមំ៉

១៉ ទុតិយបច្ចាទេទកយសុត្តវណ្ណនា

៣១៉ ទុតិយេឃ តិក្ខាតំ ពឌិពកាចយត្តយេច ចិឈេឈា៉ ទុតិឃំ៉

១៉ ទុក្លសុត្តវណ្ណនា

៣១៉ ពតិយេឃ ទុក្លស្សាតិ ចប្ដទុក្លស្ស៉ ឍយុឌយត្តិ ឧស្ណ ឍយុឌឃា ពលិកឍយុឌឃោ ច បច្ចឃឍយុឌឃោ ច៉ បច្ចឃឍយុឌឃំ បស្សឧត្តាបិ តិក្លុ ពលិកឍយុឌឃំ បស្សតិ, ពលិកឍយុឌឃំ បស្សឧត្តាបិ បច្ចឃឍយុឌឃំ បស្សតិ៉ អត្តប្ដុយេបិ អជ្ឈត្តប្ដុយេ ឧកឌត្តប្ដុយេតិ ទុចិឆា៉ អជ្ឈត្តប្ដុយំ បស្សឧត្តាបិ ឧកឌត្តប្ដុយំ បស្សតិ, ឧកឌត្តប្ដុយំ បស្សឧត្តាបិ អជ្ឈត្តប្ដុយំ បស្សតិ៉ ឌេឈស្សាយីតិ ឰគំ ចប្ដទុក្លស្ស ឍយុឌឃអត្តប្ដុយំ តិឌ្ឍត្តិឧកគំ ភាយ ឌេឈស្សាយិ, ពំ សុណាចាតិ អឧត្តា៉ បជិច្ចាតិ តិស្សឃចឈេត ឧចច អាទេយុលចឈេត ច បច្ចឃំ ពត្វា៉ ពិណ្ណ ឍក្កតិ ចស្សាតិ ពិណ្ណ ឍក្កតិឃា ចស្សា៉ អឃំ ឧលា, តិក្លុឧច, ទុក្លស្ស ឍយុឌឃោតិ អឃំ ចប្ដទុក្លស្ស តិឌ្ឍត្តិ ភាយ៉ អត្តប្ដុយេតិ ឧកឌា៉ ឲចឌិ្យ ចប្ដទុក្លិ តិត្ត ឧហាតិ អប្បជិឍត្តិឃំ៉ ពតិឃំ៉

៣៉ លោកសុត្តវណ្ណនា

៣៣៉ ចតុឧត្ថ លោកស្សាតិ ឍក្ខាទេលោកស្ស៉ អឃយេត្តុ ចិឈេឈា៉ ចតុត្ថំ៉

៥៉ ញាតិកសុត្តវណ្ណនា

៣៥៉ បច្ចមេ ញាតិកេតិ ខ្ញុត្ត ញាពពកាតំ កាមេយ៉ កិញ្ញាពាចឍឧចតិ ឰប្ដ ពាហិ ពេព យហាបិឍាឧឌ៉ ឆយុបទិឃាឃត្តិ ឆយុពាទណ៉

ឧបស្សុតីតិ ឧបស្សុតិដ្ឋានំ, យំ ឋានំ ឧបគតេន សក្កា ហោតិ ភគវតោ សទ្ទំ សោតុំ, តត្ថ ឋិតោតិ អត្ថោ។ សោ កិរ គន្ធកុដិបរិវេណសម្មជ្ជនត្ថំ អាគតោ អត្តនោ ពយំ បហាយ ភគវតោ ធម្មឃោសំ សុណន្តោ អដ្ឋាសិ។ អដ្ឋាសីតិ តទា កិរ ភគវតោ អាគតោច បច្ឆាយាការេ យតសិការោត្តស្ស “ពាតំ ពាយិតា បច្ឆេយត ហោតិ, ពាតំ ពាយិតា”តិ អាវជ្ជេន្តោ យាវ កថក្កា ឧគ្គក្កាំ អហោសិ, សត្វា យតសិការំ បហាយ វចសា សញ្ញាយំ ករោន្តោ យថាត្ថុសម្ពិតា ធេសតំ តិដ្ឋេបត្វា, “អបិ នុ ខោ ពាតំ ឆយបរិយាយំ គោធិ អស្សោសី”តិ អាវជ្ជេន្តោ តំ កិក្កុយដ្ឋសំ។ តេន វុត្តំ “អដ្ឋសា ខោ ភគវា”តិ។

អស្សោសិ នោតិ អស្សោសិ នុ។ អថ វា អស្សោសិ នោតិ អម្ហាកំ ភាសន្តានំ អស្សោសីតិ។ ឧគ្គណ្ហាហីតិអាទីសុ សុត្វា តុណ្ហីភូតោវ បគុណំ ករោន្តោ ឧគ្គណ្ហាតិ នាម។ បទានុបទំ ឃដេត្វា វាចាយ បរិចិតំ ករោន្តោ បរិយាបុណាតិ នាម។ ឧភយថាបិ បគុណំ អាធារប្បត្តំ ករោន្តោ ធារេតិ នាម។ អត្ថសំហិតោតិ ការណនិស្សិតោ។ អាទិព្រហ្មចរិយកោតិ មគ្គព្រហ្មចរិយស្ស អាទិ បតិដ្ឋានភូតោ។ ឆាតិ តីសុបិ ឆាលេសុ សុតេសុ វជ្ជិវជ្ជេយ្យ គធិតំ។ បញ្ចមំ។

៦។ អញ្ញតរព្រាហ្មណសុត្តវណ្ណនា

៤៦។ ឆដ្ឋេ អញ្ញតរោតិ នាមវសេន អបាកដោ អញ្ញតរោ ព្រាហ្មណោ។ ឆដ្ឋំ។

៧។ ជាណុស្សោណិសុត្តវណ្ណនា

៤៧។ សត្តមេ ជាណុស្សោណីតិ ឋានន្តរវសេន ឯវំលទ្ធនាមោ អសីតិកោដិវិភវោ មហាបុរោហិតោ។ សត្តមំ។

៨។ លោកាយតិកសុត្តវណ្ណនា

៤៨។ អដ្ឋមេ លោកាយតិកោតិ វិតណ្ឌសត្ថេ លោកាយតេ កតបរិចយោ។ ជេដ្ឋមេតំ លោកាយតន្តិ បឋមំ លោកាយតំ។ លោកាយតន្តិ ច លោកស្សេវ អាយតំ, ពាលបុថុជ្ជនលោកស្ស អាយតំ, មហន្តំ គម្ភីរន្តិ ឧបធារិតព្ពំ បរិត្តំ ភាវំ ទិដ្ឋិគតំ។ ឯកត្តន្តិ ឯកសភាវំ, និច្ចសភាវមេវាតិ បុច្ឆតិ។ បុថុត្តន្តិ បុរិមសភាវេន នានាសភាវំ, ទេវមនុស្សាទិភាវេន បឋមំ ហុត្វា បច្ឆា ន ហោតីតិ ឧច្ឆេទំ សន្ធាយ បុច្ឆតិ។ ឧភយេត្ថ “សព្ពមត្ថិ, សព្ពមេកត្ត”ន្តិ ព្រូយា សោបិ សស្សតទិដ្ឋិយោ, “សព្ពំ នត្ថិ, សព្ពំ បុថុត្ត”ន្តិ ព្រូយា សោ ឧច្ឆេទទិដ្ឋិយោតិ វេទិតព្ពា។ អដ្ឋមំ។

៩។ អរិយសាវកសុត្តវណ្ណនា

៤៩។ នវមេ កិំ នុ ខោតិ សំសយុប្បត្តិអាការទស្សនំ។ សមុទយតីតិ ឧប្បជ្ជតិ។ នវមំ។

១០។ ទុតិយអរិយសាវកសុត្តវណ្ណនា

៥០។ ទសមេ ទ្វេបិ នយា ឯកតោ វុត្តា។ ឯត្តកមេវ បុរិមេន នានត្តំ, សេសំ តាទិសមេវាតិ។ ទសមំ។

គហបតិវគ្គោ បញ្ចមោ។

៦។ ទុក្ខវគ្គោ

១។ បរិវីមំសនសុត្តវណ្ណនា

៥១។ ទុក្ខវគ្គស្ស បឋមេ បរិវីមំសមានោតិ ឧបបរិក្ខមានោ។ ជរាមរណន្តិ កស្មា ជរាមរណំ ឯកមេវ “អនេកវិធំ នានប្បការក”ន្តិ វត្វា គហិតន្តិ ចេ? តស្មិំ គហិតេ សព្ពទុក្ខស្ស គហិតត្តា។ យថា ហិ ចូឡាយ គហិតេ បុរិសេ សោ បុរិសោ គហិតោវ ហោតិ, ឯវំ ជរាមរណេ គហិតេ សព្ពទុក្ខំ គហិតមេវ ហោតិ។ តស្មា “យំ ខោ ឥទំ អនេកវិធំ នានប្បការកំ ទុក្ខំ លោកេ ឧប្បជ្ជតី”តិ [illegible] ឋិតំ បុរិសំ វិយ សព្ពទុក្ខំ ទស្សេត្វា តំ ចូឡាយ គណ្ហន្តា វិយ ជរាមរណំ គណ្ហិ។

ជរាមរណនិរោធសារុប្បគាមិនីតិ ជរាមរណនិរោធស្ស សារុប្បភាវេន និក្កិលេសតាយ បរិសុទ្ធតាយ សទិសាវ ហុត្វា គាមិនីតិ អត្ថោ។ តថា បដិបន្នោ ច ហោតីតិ យថា តំ បដិបន្នោតិ វុច្ចតិ, ឯវំ បដិបន្នោ ហោតិ។ អនុធម្មចារីតិ និព្ពានធម្មំ អនុគតំ បដិបត្តិធម្មំ ចរតិ, បូរេតីតិ អត្ថោ។ ទុក្ខក្ខយាយ បដិបន្នោតិ សីលំ អាទិំ កត្វា ជរាមរណទុក្ខស្ស និរោធត្ថាយ បដិបន្នោ។ សង្ខារនិរោធាយាតិ សង្ខារទុក្ខស្ស និរោធត្ថាយ។ ឯត្តាវតា យាវ អរហត្តា ទេសនា កថិតា។

ឥទានិ អរហត្តផលបច្ចវេក្ខណំ សតតវិហារញ្ច ទស្សេត្វា ទេសនា និវត្តេតព្វា សិយា, តថា អកត្វា អវិជ្ជាគតោតិ ឥទំ កស្មា គណ្ហាតីតិ? វិលាសស្ស សមតិក្កន្តវដ្ដទុក្ខទស្សនត្ថំ។ អបិច បុន វដ្ដំ អារភិត្វា វិវដ្ដេ កថិយមានេ ពុជ្ឈនកសត្តា ចេត្ថ អត្ថិ, តស្ស អជ្ឈាសយវសេនាបិ ឥទំ គណ្ហាតីតិ វេទិតព្វំ។ តត្ថ អវិជ្ជាគតោតិ អវិជ្ជាយ គតោ ឧបគតោ សមន្នាគតោ។ បុរិសបុគ្គលោតិ បុរិសោយេវ បុគ្គលោ។ ឧភយេនាបិ សម្មុតិកថំ កថេតិ។ ពុទ្ធានញ្ហិ សម្មុតិកថា បរមត្ថកថាតិ ទ្វេ កថា ហោន្តិ។ តត្ថ “សត្តោ នរោ បុរិសោ បុគ្គលោ តិស្សា នាគោ”តិ ឯវំ បវត្តា សម្មុតិកថា នាម។ “ខន្ធា ធាតុយោ អាយតនានី”តិ ឯវំ បវត្តា បរមត្ថកថា នាម។ បរមត្ថំ កថេន្តាបិ សម្មុតិំ អមុញ្ចិត្វា កថេន្តិ។ តេ សម្មុតិំ កថេន្តាបិ បរមត្ថំ កថេន្តាបិ សច្ចមេវ កថេន្តិ។ តេនេវ វុត្តំ –

“ទ្វេ សច្ចានិ អក្ខាសិ, សម្ពុទ្ធោ វទតំ វរោ;

សម្មុតឹ បរមត្ថញ្ច, តតិយំ នូបលព្ភតិ;

សង្កេតវចនំ សច្ចំ, លោកសម្មុតិការណំ;

បរមត្ថវចនំ សច្ចំ, ធម្មានំ ភូតលក្ខណ”ន្តិ។

បុញ្ញញ្ចេ សង្ខារន្តិ តេរសចេតនាភេទំ បុញ្ញាភិសង្ខារំ។ អភិសង្ខរោតីតិ ករោតិ។ បុញ្ញូបគំ ហោតិ វិញ្ញាណន្តិ កម្មវិញ្ញាណំ កម្មបុញ្ញេន ឧបគតំ សម្បយុត្តំ ហោតិ, វិបាកវិញ្ញាណំ វិបាកបុញ្ញេន។ អបុញ្ញញ្ចេ សង្ខារន្តិ ទ្វាទសចេតនាភេទំ អបុញ្ញាភិសង្ខារំ អភិសង្ខរោតិ។ អានេញ្ជញ្ចេ សង្ខារន្តិ ចតុចេតនាភេទំ អានេញ្ជាភិសង្ខារំ។ អានេញ្ជូបគំ ហោតិ វិញ្ញាណន្តិ កម្មានេញ្ជេន កម្មវិញ្ញាណំ, វិបាកានេញ្ជេន វិបាកវិញ្ញាណំ ឧបគតំ ហោតិ។ ឯត្ថ ច តិវិធស្ស កម្មាភិសង្ខារស្ស គហិតត្តា ទ្វាទសបទិកោ បច្ចយាការោ គហិតោវ ហោតិ។ ឯត្តាវតា វដ្ដំ ទស្សិតំ។

ឥទានិ វិវដ្ដំ ទស្សេន្តោ យតោ ខោ, ភិក្ខវេតិអាទិមាហ។ តត្ថ អវិជ្ជាតិ ចតូសុ សច្ចេសុ អញ្ញាណំ។ វិជ្ជាតិ អរហត្តមគ្គញាណំ។ ឯត្ថ ច បឋមមេវ អវិជ្ជាយ បហីនាយ វិជ្ជា ឧប្បជ្ជតិ។ យថា បន ចតុរង្គេបិ តមេ រត្តិំ បទីបុជ្ជលេន អន្ធការោ បហីយតិ, ឯវំ វិជ្ជុប្បាទា អវិជ្ជាយ បហានំ វេទិតព្ពំ។ ន កិញ្ចិ លោកេ ឧបាទិយតីតិ លោកេ កិញ្ចិ ធម្មំ ន គណ្ហាតិ ន បរាមសតិ។ អនុបាទិយំ ន បរិតស្សតីតិ អនុបាទិយន្តោ អគណ្ហន្តោ នេវ តណ្ហាបរិតស្សនាយ, ន ភយបរិតស្សនាយ បរិតស្សតិ, ន តណ្ហាយតិ ន ភាយតីតិ អត្ថោ។ បច្ចត្តញ្ញេវាតិ សយមេវ អត្តនាវ បរិនិព្ពាយតិ, ន អញ្ញស្ស អានុភាវេន។

សោ សុខំ ចេ វេទនន្តិ ឥទំ កស្មា អារភិ? ខីណាសវស្ស បច្ចវេក្ខណញាណំ ទស្សេត្វា សតតវិហារំ ទស្សេតុំ អារភិ។ អនជ្ឈោសិតាតិ តណ្ហាយ គិលិត្វា បរិនិដ្ឋបេត្វា អគហិតា។ អថ ទុក្ខវេទនា កស្មា វុត្តា, កឹ តស្សាបិ អភិនន្ទនា អត្ថីតិ? អាម អត្ថិ។ សុខំ អភិនន្ទន្តោយេវ ហិ ទុក្ខំ អភិនន្ទតិ នាម ទុក្ខំ បត្វា សុខំ បត្ថនតោ, សុខស្ស ច វិបរិណាមទុក្ខតោតិ។ កាយបរិយន្តិកន្តិ កាយបរិច្ឆិន្នំ, យាវ បញ្ចទ្វារកាយោ បវត្តតិ, តាវ បវត្តំ បញ្ចទ្វារិកវេទនន្តិ អត្ថោ។ ជីវិតបរិយន្តិកន្តិ ជីវិតបរិច្ឆិន្នំ។ យាវ ជីវិតំ បវត្តតិ, តាវ បវត្តំ មនោទ្វារិកវេទនន្តិ អត្ថោ។

តត្ថ បញ្ចទ្វារិកវេទនា បច្ឆា ឧប្បជ្ជិត្វា បឋមំ និរុជ្ឈតិ, មនោទ្វារិកវេទនា បឋមំ ឧប្បជ្ជិត្វា បច្ឆា និរុជ្ឈតិ។ សា ហិ បដិសន្ធិក្ខណេ វត្ថុរូបស្មិំយេវ បតិដ្ឋាតិ។ បញ្ចទ្វារិកា បវត្តេ បញ្ចទ្វារវសេន បវត្តមានា បឋមវយេ វីសតិវស្សកាលេ រជ្ជនទុស្សនមុយ្ហនវសេន អធិមត្តា ពលវតី ហោតិ, បណ្ណាសវស្សកាលេ ឋិតា ហោតិ, សដ្ឋិវស្សកាលតោ បដ្ឋាយ បរិហាយមានា អសីតិនវុតិវស្សកាលេ មន្ទា

ហោតិ។ តទា ហិ សត្ថា “ឥររត្តំ ឲកទោ តិរិឌិយាតិបន្ថិយា”តិ ចកទេត្តបិ “ត សញ្ញាតាយា”តិ ចកត្តិ។ អឈិយត្តាតិបិ ទ្វបិឌិអារេយុលាតិ “ត បស្សាយ ត ស្មុណាយ”, “ស្មុកន្ត ស្មុក្កន្ត ចា សាត្ស អសាត្ស ចា ឆន្ត យុស្កក្តិ ចា ត ជាតាយា”តិ ចកត្តិ។ ឰតិ ទេតសំ បញ្ចាន្ទ្វារិកចេចកតា កក្កា ហោតិ, យតោន្ទ្វារិកាច បចត្តតិ។ សាបិ អត្យុបុទ្ទោត បរិហាឃយាតា យទេណសយទេឃ ហកឃទេកាជិទេឃច តិស្សាយ បចត្តតិ។ ឃាច បទេតសា បចត្តតិ, តាច សទេត្តា ឌិចតីតិ ចុន្ចតិ។ ឃកា តប្យចត្តតិ, តកា យទេតា តិទ្វុទេន្ទាតិ ចុន្ចតិ។

ទ្វាឃយទេត្វា ចាបិឃា ឌីទេបតទេត្តា –

ឃឆា ហិ បុរិទេសា បទិញ្ចាកកយក្កសយ្យត្ត ចាបិ កទេរឃ្យ, បឈយំ ទេកទេច ចុទេដ្ឋ បញ្ចាហិ ទ្វកកយទេក្កហិ ទ្វកកំ បចិសិត្វា អទេត្តាចាបិឃំ អាចាទេដ បុទេរឃ្យ, បុតប្យតំ ទេកទេច ចស្សទេត្ត ទ្វកកយទេក្ក បុទេរត្វា កាចុតន្ទទេឃាឌតយត្តំ ឌូត្វិរិត្វា ទ្វកកំ ហិទេដ្ឋ ឃ្យ តទេតា តទេតា ចិស្សត្តយាតំ, អឆ តិន្ទយតត្យទេព្ធ ចិចរិត្វា ទេលទេត្តស្ម កទេយុ កទិឃយាទេត ទ្វកកំ តិក្កយត្តំ, សស្សបិកកាទេល (ទ្វកកំ តិក្កយត្តំ,) ទ្វកកំ បរិហឹតំ “យទេន្ធ កណ្សាយា”តិ ចត្តត្តាតំ អាបទេឌ្ឍឃ្យ, តទេតា កតិបិទេហត អាចាទេដស្សទេឃច ទ្វកកំ សណ្ដទេហឃ្យ។ ឃាច បត តំ អាចាទេដស្ស ទេហាតិ, តាច “យហាចាបិឃំ ទ្វកកំ អត្តី”តិ សន្ថ កន្ធតិ។ ឃកា បត តត្ត លិឌ្ឍតិ, តកា “ចាបិឃំ ទ្វកកំ តត្តី”តិ ចុន្ចតិ, ឲចំសយ្យកយិកំ ទេចឌិតត្តា។

បឈយំ ទេកទេច ចស្សទេត្ត បញ្ចាហិ យទេក្កហិ ទ្វកទេក បចិសទេត្ត អាចាជាតំ បុទេណកាទេលិ ចិឃ ហិ បឈយទេយច បជិសន្ធិក្កទេណ យទេតាន្ទ្វារិកទេចកតាឃ ចត្វុទ្វុប បតិដ្ឋិតកាទេលិ, បុតប្យតំ ទេកទេច ចស្សទេត្ត បញ្ចាត្តំ យក្កាតំ បុរិតកាទេលិ ចិឃ បចទេត្ត បញ្ចាន្ទ្វារិកទេចកតាឃ បចត្តិកាទេលិ, កាចុតន្ទទេឃាឌតយត្តំ អទេឡាត្វទេណំ ចិឃ បឈយចទេឃ ឌីសតិចស្សកាទេល ទេឌ្ឍតាឌិចទេសត តស្សា អឈិយត្តពលចការទេចា, ឃាច ចាបិទេតា ទ្វកកំ ត តិក្កន្ធតិ, តាច បុរាឃ ចាបិឃា ឌិតកាទេលិ ចិឃ បញ្ញាសចស្សកាទេល តស្សា ឌិតកាទេលិ, តិន្ទយតត្យទេព្ធស្ម ចិចទេដស្ម កយុទេត្ត កទិឃយាទេត ទ្វកកស្ស តិក្កយតកាទេលិ ចិឃ សដ្ឋិចស្សកាលទេតា បដ្ឋាឃ តស្សា បរិហាតិ, ទ្វកទេក កទេដ្ឋ ទ្វកកយទេក្កស្ម បរិទេត្តាកកស្ស ឌិតកាទេលិ ចិឃ អសីតិតចុតិចស្សកាទេល បញ្ចាន្ទ្វារិកទេចកតាឃ យត្តកាទេលិ, អាចាទេដស្សទេឃច ទ្វកកស្ស បតិដ្ឋាតកាទេលិ ចិឃ ហកឃចត្តុទេកាជិ តិស្សាឃ យទេតាន្ទ្វារិកទេចកតាឃ បចត្តិកាទេលិ, អាចាទេដស្ម បរិទេត្តបិ ទ្វកទេក សតិ “ចាបិឃំ ទ្វកកំ អត្តី”តិ ចត្តត្តាកាទេលិ ចិឃ ឃាច សា បចត្តតិ, តាច “សទេត្តា ឌិចតី”តិ ចុន្ចតិ។ ឃឆា បត អាចាទេដស្ម ទ្វកទេក លិទេន្ត “តត្តិ ចាបិឃំ ទ្វកក”ត្តិ ចុន្ចតិ, ឲចំ យទេតាន្ទ្វារិកទេចកតាឃ អប្យចត្តយាតាឃ “សទេត្តា យទេតា”តិ ចុន្ចតិ។ ឰយំ ទេចកតំ សន្ធាឃ ចុត្តំ “ឌិចិតបរិឃត្តិកំ ទេចកតំ ទេចឌិឃយាទេតា”តិ។

កាឃស្ស ទេភទាតិ កាឃស្ស ទេភទេត។ ឌិចិតបរិឃាទាតា ទ្វណ្ឌិ ឌិចិតក្កឃទេតា ទ្វន្ធិ។ ឰទេឆចាតិ បជិសន្ធិចទេសត បទេរតា អកត្វា ឰទេឆច។ សិតីកចិស្សត្តីតិ បចត្តិចិប្យត្តទេរឆទេហិតាតិ សិតាតិ អប្យចត្តតឈយាតិ កចិស្សត្តិ។ សរីរាតីតិ ធាតុសរីរាតិ។ អចសិស្សត្តីតិ អចសិដ្ឋាតិ កចិស្សត្តិ។

កុម្ភការបិកាតិ កុម្ភការស្ស ភាឌតបចតដ្ឋាតទេតា។ បជិសិទេស្សឃ្យាតិ ឈទេបឃ្យ។ កបល្លាតីតិ សហ យុលចដ្ឋិឃា ឲកាពន្ធាតិ កុម្ភកបល្លាតិ។

អចសិស្សេយ្យាត្តិ ពិរេដ្ឋយ្យ៉ ឲចរេចេ រលាតិ ឲត្ត ព្លាជំ ឌូបប្ចុំសក្ខត៌ – អាឌិត្តាក្យុក្ការេបិរកា ចិឃ ហិ តរឃា កចា ដដ្ឋ ត្ថា, ក្យុក្ការេរា ចិឃ រឃាកាចចរេរា, បិករតា ក្យុក្ការេកាឌតាត៌ តឹហរលាឥល្ឌរកា ចិឃ អរហត្តយក្កុឌាកាំ, សរយា ក្សិការេកា ចិឃ អសប្លូតំ តិត្ថាភតលំ, ឥល្ឌរកាត ៗល្យាក្យុ អាកឥ្ឌត្តា សរយ ក្សិការេក ក្យុក្ខស្ស ឈបិតកាលេរលិ ចិឃ អារេឥ្ឌចិបស្សុកស្ស ទ្សបសត្តាក៌ អទ្សបសត្តាក៌ ចិបស្សុត្តស្ស កយ្ឋារេត ច បក្យុរលា ចិក្សរេត ៗបដ្ឋហយារេត តឆាទ្សបំ ៗត្យុសប្យាឃាឌិ៍ លកិត្តា ឲកាសរេត តិសិត្តស្ស ចិបស្សុត៌ ចរេឌ្ឋា អក្កុចលំ អរហត្តំ បត្តា ចត្សុហិ អបិរេឃហិ អត្តកាចំ ៗឥ្ឌទិត្តា ចលសយាបត្តិចរេសត អសប្លូរេត តិត្ថាភតរេល ជិតកាលេរលិ ដដ្ឋ រេត្ថា៉ លឹលាសរេចា បត ៗល្យាក្យុឱ ចិឃ អរហត្តប្យុត្តឌិចរេសរេឃច ត បរិតិត្ថាតិ, សាសតប្យុរេចលិ បត ឈដ ឃយារេតា បល្លាសសដ្ឋិចស្សុតិ ឥត្តា ចរិយកចិត្តប្យុត្តិយា ៗបិឌិល្លាកក្ល្ឌរកឌា អត្យុបិឌិរេសសាឃ តិត្ថាភឆាត្យុឃា បរិតិត្ថាតិ៉ អឆស្ស ក្យុក្ខស្ស ចិឃ កបល្លាតិ អត្យុបិឌិល្លាកសទិរារេតច អចសិស្សត្តិតិ៉ សទិរាតិ អចសិស្សត្តិតិ បឌាភាតីតិ ព្លាជំ បត លឹលាសចស្ស អត្យុរេឃាកាលេរាបតត្ត ចុត្តា៉

ចិត្ថាកាំ បត្ថារេឃឆាតិ បដិសត្ឌិចិត្ថាកាំ បត្ថារេឃឆ៉ សាឆ្ស សាឆ្សតិ រេឆរាត៌ ញ្យាករលាំ សប្យុហំសតិ៉ ឲចរេយតត្តិ ឃរេឥតំ តិចិរេឆ អកិសប្លូរេរ អសតិ បដិសត្ឌិចិត្ថាលាស្ស អប្យុត្ថាលាត្តិអាឌិ, ឲចរេយច ឲតំ៉ អឌិយ្យុឆ្ឆាតិ សត្តិដ្ឋាតសប្លាតំ អឌិរេយាក្លូ បដិលកឆ៉ ឲរេសចរេត្តា ក្សុក្លូស្សាតិ អឃរេយច ចដក្សុក្លូស្ស អរេត្តា អឃំ បរិរេឆ្ឆូរេឌា, ឃឌិជំ តិត្ថាតត្តិ៉ បឈយំ៉

១៉ ៗបិឌាតសុត្តចណ្ណតា

៥១៉ ក្សុតិរេឃ ៗបិឌាតិរេឃស្សុតិ ចត្យុត្តិ ៗបិឌាតាត៌ បច្ឆរេឃស្សុ រេតក្សុយកឆរេយ្យុស្សុ៉ អស្សុាឌាត្យុបស្សិរេតាតិ អស្សុាជំ អត្យុបស្សុត្តស្ស៉ តព្រាតិ តស្មិំ អក្កិល្លូរេត្ឌ៉ តឌាហារេរាតិ តំបច្ឆរេឃា៉ តក្សុបិឌារេតាតិ តរេស្សុច រេចចចត៌ ឲចរេយចរេលាតិ ឲត្ត អក្កិល្លូរេត្ឌា ចិឃ ហិ តរឃា កចា, រេតក្សុយកចដត្តិបិ ឲតរេឥច, អក្កិឌក្កកប្សុទិរេសា ចិឃ ចដតិស្សិរេតា ឆាលប្សុត្សុឌ្ឌរេតា, ស្សុក្លូតិលារេកាយឃាឌិបក្លូបត៌ ចិឃ អស្សុាឌាត្យុបស្សិរេតា ប្សុត្សុឌ្ឌតស្ស តល្យាឌិចរេសត លហិ ក្ខារេរហិ ក្យុសលិក្យុសលកយ្យុករលំ៉ តិលារេកាយឃាឌឹស្សុ លឹរេលាស្សុ ប្សុតប្យុត៌ រេតសំ បក្លូបរេតត អក្កិល្លូត្ឌស្ស ចឥ្ឌត៌ ចិឃ ឆាលប្សុត្សុឌ្ឌតស្ស ៗដ្ឋាឃ សយ្ឋាឃ ឃឆាក្សុត្តកយ្យុាឃ្សុហរេតត អបរាបទ៍ ចដក្សុក្លូតិត្ថាតត៌៉

ត ការេលត កាលំ ស្សុក្លាតិ រេចច តិលាតិ បក្លូរេបឃ្យុាតិ តឌិត្យុរេកាឌិ អត្តការេយា ឲចំ ចរេឥយ្យ – “រេកា កស្សុា ៗដ្ឋាឃ សយ្ឋាឃ កលិរេប ឆាត្ឌិត្តា ស្សុក្លូតិលាកដ្ឋាត៌ បឆ្ឌិឃច្ឆា ប្សុរេទត្តា ស្សុក្លូរេកាយឃាតិ បក្លូបរេត្តា ឲតំ អក្កិ ឌារេលសិ? អបិ ត្យុ រេត អត្តិ ព្លូរេតាតិឌាត៌ កាឌិ ចឌ្ឌីតិ? ចំសាកតរេយតំ រេកា អយ្យាកំ, ព្លូរេតាតិឌាត៌ បត រេយ អចឌ្ឌីរេឃច, ក្យុរេតា ចឌ្ឌី? អហឌិត្យុព្លាយំ អក្កិ ឌក្កុរេត្តា រេតច ត្យុាឃិតំ្យុ ត ក្សុឌ្ឌិតំ្យុ ត តិបឌ្ឌិតំ្យុ លកាយីតិ៉ រេតត ហិ រេកា កំ រេត ព្លូយិតា តិរេត្តរេកាត អក្កិឌាលរេតត? ឲហិ តំ ឲតាតិ អាកតាតិ តិលាឌីតិ ឲត្ត តិក្លូប, តាតិ សឃរេយច ឈសាឃិស្សុត្តិ, តំ បត អស្សុកស្មិំ ឌារេត ស៊ីរេតាឥកា រេបិក្លូរេលិ អត្តិ, តត្ត ត្សុព្វា, យាលិកឌ្ឌិរេលបរេតហិ អត្តាត៌ យរេល្ឌត្តា ស្សុតិចរេត្តា ស្សុបិទ្សុរេតាច បិក្សុកាហិ តកាទ៍ បចិសិត្តា បិសាឥចរេយាក្សុឃ្យុាចាតបិត៌ ចិចទិត្តា យហាចីចិំ ចិរេរាចយារេតា តិស៊ីឥ ឲករេក្កា ស្សុលសយប្សិរេតា ហ្យុត្តា, តត្ត រេត តិសិត្តស្ស តិលាឌីត៌ លរេឃត សឃរេយច អឃំ អក្កិ អប្យុល្លាត្តិកាចំ កយិស្សុតី”តិ៉ រេសា តឆា ករេរយ្យ៉ តរេឆច ច តត្ត តិសិត្តស្ស រេសា អក្កិ ៗបិឌាតក្លូរេឃត អប្យុល្លាត្តិកាចំ ករេឆ្សយ្យ៉ ព្លាជំ សត្ឌារេឃតំ “ត ការេលត កាល”ត្តិអាឌិ ចុត្តា៉

ឯវមេវ ខោតិ ឯត្ថ បន ឥទំ ឱបម្មសំសន្ទនំ – ចត្តាលីសាយ កដ្ឋវាហានំ ជលមានោ មហាអគ្គិក្ខន្ធោ វិយ ហិ តេភូមកវដ្ដំ ទដ្ឋព្ពំ,
អគ្គិជគ្គនកបុរិសោ វិយ វដ្ដសន្និស្សិតកោ យោគាវចរោ, អត្ថកាមោ បុរិសោ វិយ សម្មាសម្ពុទ្ធោ, តេន បុរិសេន តស្ស ជិគុច្ឆាវាទោ
វិយ តថាគតេន “ឯហិ ត្វំ, ភិក្ខុ, តេភូមកធម្មេសុ និព្ពិន្ទ, ឯវំ វដ្ដទុក្ខា មុច្ចិស្សសី”តិ តស្ស តេភូមកធម្មេសុ កម្មដ្ឋានស្ស កថិតកាលោ,
តស្ស បុរិសស្ស យថានុសិដ្ឋំ បដិបជ្ជិត្វា បិធានេ និព្ពុតកាលោ វិយ យោគិនោ សុគតោវាទំ សម្បដិច្ឆិត្វា សុញ្ញាគារំ បវិដ្ឋស្ស
តេភូមកធម្មេសុ វិបស្សនំ បដ្ឋបេត្វា អនុក្កមេន យថានុរូបំ អាហារសប្បាយាទិំ លភិត្វា, ឯកាសនេ និសិន្នស្ស អគ្គផលេ បតិដ្ឋិតកាលោ,
តស្ស ញាណវិលេបនាទីហិ សុខោតមល្លិតកាយត្តា តស្មិំ និសិន្នស្ស ឯកក្កុលសមប្បិតកាលោ វិយ យោគិនោ អរិយមគ្គបរិក្ខរេហិយំ
មគ្គញាណាលោកេន សុញាតសុខោតកិលេសមលស្ស ហិរោត្តប្បសាជេន និវាសេត្វា សីលវិលេបនានុលិត្តស្ស អរហត្តមណ្ឌនេន អត្តភាវំ
មណ្ឌេត្វា វិមុត្តិបុប្ផទាមំ បិឡន្ធិត្វា ឥទ្ធិបាទបាទុកា អារុយ្ហ និព្ពាននគរំ បវិសិត្វា ធម្មបាសាទំ អារុយ្ហាសតិបដ្ឋានមហាបីឋិយំ
វិរោចមានស្ស និព្ពានារម្មណំ ផលសមាបត្តិំ អប្បេត្វា និសិន្នកាលោ។ តស្ស បន បុរិសស្ស តស្មិំ និសិន្នស្ស តិណាទីនំ អភាវេន អគ្គិក្ខន្ធស្ស
អបណ្ណត្តិកភាវគតកាលោ វិយ ខីណាសវស្ស យាវតាយុកំ ឋត្វា ឧបាទិន្នកក្ខន្ធភេទេន អនុបាទិសេសាយ និព្ពានធាតុយា បរិនិព្ពុតស្ស
មហាវដ្ដូបសមោ ទដ្ឋព្ពោ។ ទុតិយំ។

៣. សំយោជនសុត្តវណ្ណនា

៥៣. តតិយេ សំយោជនិយេសូតិ ទសន្នំ សំយោជនានំ បច្ចយេសុ។ ឈាយេយ្យាតិ ជលេយ្យ។ តេលំ អាសិញ្ចេយ្យ វដ្ដឹ ឧបសំហរេយ្យាតិ
ទីបបដិជគ្គនត្ថំ តេលភាជនញ្ច មហន្តញ្ច វដ្ដិកបាលំ គហេត្វា សមីបេ និសិន្នោ តេលេ ខីណេ តេលំ អាសិញ្ចេយ្យ, វដ្ដិយា ខីណាយ
វដ្ដឹ ឧបសំហរេយ្យ។ សេសមេត្ថ សទ្ធិំ ឧបមាសំសន្ទនេន បុរិមនយេនេវ វេទិតព្ពំ។ តតិយំ។

៤. ទុតិយសំយោជនសុត្តវណ្ណនា

៥៤. ចតុត្ថេ ឧបមំ បឋមំ កត្វា បច្ឆា អត្ថោ វុត្តោ។ សេសំ តាទិសមេវ។ ចតុត្ថំ។

៥. មហារុក្ខសុត្តវណ្ណនា

៥៥. បញ្ចមេ មូលានិ ឧទ្ធំ អភិហរន្តីតិ បថវីរសញ្ច អាបោរសញ្ច ឧបរិ អារោបេន្តិ។ ឧជុយ អារោបិតត្តា ហត្ថសមត្ថកស្ស រុក្ខស្ស
អង្កុរគ្គេសុ ទិត្តទិត្តតិ វិយ ហុត្វា និសេហោ តិដ្ឋតិ។ ឥទំ បនេត្ថ ឱបម្មសំសន្ទនំ – មហារុក្ខោ វិយ ហិ តេភូមកវដ្ដំ, មូលានិ វិយ
អាយតនានិ, មូលេហិ ឱជាយ អារោហនំ វិយ ឆហិ ទ្វារេហិ កម្មារោហនំ, ឱជាយ អភិរុឡ្ហត្តា មហារុក្ខស្ស យាវកប្បដ្ឋានំ វិយ
វដ្ដនិស្សិតពាលបុថុជ្ជនស្ស ឆហិ ទ្វារេហិ កម្មំ អាយូហន្តស្ស អបរាបរំ វដ្ដស្ស វឌ្ឍនវសេន ទីឃរត្តំ ឋានំ។

កុដ្ឋាលបិដកត្តិ កុដ្ឋាលទ្ទោច បច្ឆិកាឌតញ្ចា៎ ពល្លាពល្លិកំ លិតេ្តឃ្យាតិ លុដ្ឋកយហត្តាតិ ពល្លាពល្លាតិ កទោរត្តា លិតេ្តឃ្យ៎ ឪ្ពាឌំ បទេតន្ត ឪ្ញបយ្ញូសំសត្ថតំ – ឪ្ពាឆាបិ ហិ យហារុក្ខោ ចិយ តេក្ខូយកចដ្ជិ, រុក្ខោ តាទេសត្យការេយា បុរិសោ ចិយ ឃោកាចចទោ, កុដ្ឋាទេលិ ចិយ ទាកាំ, បច្ឆិ ចិយ សយាឆិ, រុក្ខច្ឆេឌតផទេរុ ចិយ ទាកាំ, រុក្ខស្ស យូទេល លិត្តកាទេលិ ចិយ ឃោកិទេភា អាចទិឃយត្តិទេក កយ្ញូដ្ឋាតំ កទេហត្វា យតសិកទោត្តស្ស បញ្ញា, ពល្លាពល្លិកំ លិត្ថតកាទេលិ ចិយ សទេ្ញបទេតា ចត្យត្តំ យហាភូតាតំ យតសិកាទេរា, ផាលតំ ចិយ ឆេ្វចត្វាលឹសាឃ ទេកាដ្ឋាទេសុ ចិត្វារយតសិកាទេរា, សកលិកំ សកលិកំ កទេលាកាទេលិ ចិយ ដ្ឋបិដារូបស្ស ទេចច រូបក្ខន្ធារយ្ញូលាស្ស ចិញ្ញាលាស្ស ចាតិ ឪ្ពាទេយសំ ចទេសត តាយរូបបរិក្កទេហា, យ្ញូលិតំ ដ្ឋបទេច្ឆិឌតំ ចិយ ពទេស្សច តាយរូបស្ស បច្ចយបរិទេឃសតំ, ចាតាពទេប ចិទេសាទេសត្វា អក្កិតា ឆហតកាទេលិ ចិយ អត្យបុទេ្ពាត ចិបស្សតំ ចទេឆ្កូត្វា អញ្ញាតទំ សប្បាឃំ លភិត្វា កយ្ញូដ្ឋាទេត ចិក្ខូទេព ដ្ឋបដ្ឋហយាទេត ឲកបល្លទេក្ក តិសិត្តស្ស សយលាឆយ្ញុំ កទោត្តស្ស អក្កុផលប្បត្តិ, យសិកទោំ ចិយ អទេហត្តប្បត្តឌិចទេសទេឃច អបរិតិព្ពាឃត្តស្ស ឃាចតាឃុកំ ឋិត កាទេលិ, យហាចាទេព ឪ្ញបុតតំ តឌិឃា បចាហតំ ចិយ ច ដ្ឋបិឌិល្លាកក្ខន្ធកទេឆត អត្យបិឌិទេសសាឃ តិព្ពាតឆាត្យឃា បរិតិព្ពុតស្ស ចដ្ជិច្ចុបសទេយា ទេចឌិតទ្ទោ៎ បញ្ចាយំ៎

៩៎ ទុតិឃយហារុក្ខសុត្តចណ្ណតា

ʒ៩៎ លទេដ្ឋបិ ដ្ឋបយំ បឆយំ ចត្វា បត្ថា អទេត្វា ចុទេត្តា, ឪ្ពាឌទេយច តាតត្តំ៎ លដ្ជិ៎

ល៎ តរុលារុក្ខសុត្តចណ្ណតា

ʒល៎-ʒដ៎ សត្តទេយ តរុទេលាតិ អឌាតផទេលិ៎ បលិយទេ្ញឃ្យាតិ ទេសាឆេឃ្យ៎ បំសុំ ឌទេឌឃ្យាតិ ឆទ្ទផទុសបំសុំ ហរិត្វា យុត្តុទេកាយឃត្តុល្លយិស្ស យត្តុរបំសុំ បក្ខិទេបឃ្យ៎ ចុឌ្ឍិត្តិ ចុឌ្ឍិ អាបឌ្ជិត្វា បុប្ផុបទេកា បុប្ផំ, ផល្ញុបទេកា ផលំ កទេលាឃ្យ៎ ឪ្ពាឌំ បទេតន្ត ឪ្ញបយ្ញូសំសត្ថតំ – តរុលារុទ្ទោ ចិយ ហិ ទេតក្ខូយកចដ្ជិ, រុក្ខជគ្គទេកា បុរិទេសា ចិយ ចដ្ជតិស្សិទេតា បុត្តុជ្ជទេតា, យូលផលសត្តាតាឌិតិ ចិយ តីហិ ទ្វាទេរហិ កុសលាកុសលកយ្ញាឃូហតំ, រុក្ខស្ស ចុឌ្ឍិអាបឌ្ជតំ ចិយ បុត្តុជ្ជតស្ស តីហិ ទ្វាទេរហិ កយ្ញុំ អាឃូហទេតា អបរាបរំ ចដ្ជប្បចត្តិ៎ ចិចដ្ជិ ចុត្តតទេឃតេច ទេចឌិតព្វា៎ អដ្ឋយតចយាតិ ដ្ឋត្វាតត្វាទេតច៎ សត្តយាឌិតិ៎

១០៎ តិឌាតសុត្តចណ្ណតា

៩០៎ ឌសទេយ កុរូសុ ចិហទេតីតិ កុរូតិ ឲចំ ពាហុចចតចទេសត លទ្ធទេចាហាទេរ ឌតបទេឌ ចិហទេតិ៎ កយ្ញាសឆយ្ញុំ តាយ កុរូតំ តិកទេយាតិ ឲចំតាយទេកា កុរូតំ តិកទេយា, តំ ទេកាចទេកាយំ កត្វាតិ អទេត្វា៎ អាឃស្មាតិ បិឃចចតទេយតំ ករុចចតទេយតំ៎ អាតទេក្ខាតិ តស្ស ទេឆរស្ស តាយំ៎ ឲកយត្ថុំ តិសីឌិតិ ល តិសទ្ទទេឌាទេស ចិចទេ្ជទេត្វា ឌក្ខិលាឌាលុយល្លលស្ស អតិយុខដ្ឋាទេត លទ្ធាល្លាតំ ព្យុដ្ឋរស្មិតំ អទេត្វា បចិសិត្វា បសត្ថលិលាទេសំ

ចិកាហន្តោ ចិយ សុចណ្ណបដំ បរិរុបន្តោ ចិយ រត្តកម្ពលចិតាតយជ្ញុបចិសន្តោ ចិយ ឆយុកណ្ឌាការិកោ អាឃម្ភា អាគន្តោ តិសិដិ៍ តេន ចុត្តំ “ឲកយត្តំ តិសិដី”តិ៍

កាឃ បត ចេលិឃ កេត ការលេត អឃយាឃម្ភា កកចត្តំ ក្ខបសក្កយន្តោតិ? សាឃត្ញូចលិឃ បច្ចឃាការបជាញុច្ឆតការលេត៍ ព៌ ឌិចរំ កិរ អឃយាឃម្ភា កុលសក្កហត្ថាឃ ឈរច្ចារេរ ឈរច្ចារេរ សហស្សកល្លិក៌ តិក្លិបន្តោ ចិយ កម្មាសឆម្មំ បិណ្ឌាឃ ចរិត្វា បិណ្ឌបិតបដិក្កន្តោ សត្ថុ ចត្តំ ឌេស្សត្វា សត្ថុរិ កន្ទកុដិំ បចិដ្ឋេ សត្ថារំ ចគ្គិត្វា អត្តនោ ឌិចាដ្ឋាគំ កត្វា អន្តេចាសិកេសុ ចត្តំ ឌេស្សត្វា បដិក្កន្តេសុ ឌិចាដ្ឋាគំ បដិសម្មជ្ជិត្វា ចម្មក្ខណ្ឌំ បញ្ញាបេត្វា ក្ខកកត្ថុទោតា ក្ខេកេត ហត្ថបិតេឆ សិតលំ កត្វា បល្លង្កំ អាភុជិត្វា តិសិន្នោ សោតាបត្តិផលសមាបត្តិំ សមាបជ្ជិត្វា៍ អឆ បរិច្ឆិន្នកាលចសេត សមាបត្តិតោ ចុដ្ឋាឃ បច្ចឃាការេ ញាណំ ឆ្លតារេសិ៍ សោ “អចិជ្ជាបច្ចឃា សង្ខារា”តិអាឌិតោ បដ្ឋាឃ អត្តំ, អត្តតោ បដ្ឋាឃ អាឌិំ, ក្ខភយត្តតោ បដ្ឋាឃ យជ្ឈំ យជ្ឈតោ បដ្ឋាឃ ក្ខេកា អន្តេ បរិបេន្តោ តិក្ខត្តុំ ច្វាឌសបទំ បច្ចឃាការំ សម្មសិ៍ តស្សេចំ សម្មសន្តស្ស បច្ចឃាការោ ចិក្ខតោ ហុត្វា ក្ខត្តាតកុត្តាតកោ ចិយ ក្ខបដ្ឋាសិ៍ តតោ ចិន្តេសិ – “អយំ បច្ចឃាការោ សព្ពពុទ្ធេហិ កម្ភីរោ ចេច កម្ភីរាចភាសោ ចាតិ កថិតោ, យយ្ហំ បត បទេសញាណេ ឋិតស្ស សាចកស្ស សតោ ក្ខត្តានោ ចិយ ចិក្ខតោ បាកដោ ហុត្វា ក្ខបដ្ឋាតិ, យយ្ហំយេច ត្ មេ ឲស ក្ខត្តាតកោ ចិយ ក្ខបដ្ឋាតិ, ក្ខេហុ អន្ន្ញាសម្បីតិ អត្តនោ ក្ខបដ្ឋាតការណំ សត្ថុ អារោចេស្សាមី”តិ តិសិន្នដ្ឋាតតោ ក្ខដ្ឋាឃ ចម្មក្ខណ្ឌំ បបេបាដេត្វា អាទាឃ សាឃត្ញូយេយ កកចត្តំ ក្ខបសក្កមិ៍ តេន ចុត្តំ – “សាឃត្ញូចលិយំ បច្ចឃាការបជាញុច្ឆតការលេត ក្ខបសក្កយន្តោ”តិ៍

ឃាច កម្ភីរោតិ ឲត្ថ ឃាចសទ្ទោ បយាណាតិក្កមេ៍ អតិក្កម្ម បយាណំ កម្ភីរោ, អតិកម្ភីរោតិ អត្ថោ៍ កម្ភីរាចភាសោតិ កម្ភីរោច ហុត្វា អចភាសតិ, ឌិស្សតីតិ អត្ថោ៍ ឲកញ្ហិក្ខត្តាតមេច កម្ភីរាចភាសំ ហោតិ បូតិបណ្ណសេចសេត កាឡអចណ្ណំ បុរាណិលាតកំ ចិយ៍ តញ្ហិ ជាណុប្បមាណម្បិ សតេបិទិសំ ចិយ ឌិស្សតិ៍ ឲកំ កម្ភីរំ ក្ខត្តាតាចភាសំ ហោតិ យណិភាសំ ចិប្បសន្នោទកំ ចិយ៍ តញ្ហិសតេបិទិសម្បិ ជាណុប្បមាណំ ចិយ លាឃតិ៍ ឲកំ ក្ខត្តាតំ ក្ខត្តាតាចភាសំ ហោតិ បិតិអាឌិស្ ក្ខទកំ ចិយ៍ ឲកំ កម្ភីរំ កម្ភីរាចភាសំ ហោតិ សិនេរុបាទកយហាសមុទ្ទេ ក្ខទកំ ចិយ៍ ឲចំ ក្ខទកមេច ចត្តារិ តាយាតិ លកតិ៍ បដិច្ចសមុប្បាទេ បនេតំ តត្ថិ៍ អយញ្ហិកម្ភីរោ ច កម្ភីរាចភាសោ ចាតិ ឲកមេច តាមំ លកតិ ៍ ឲចរូបេបិ សមានោបិ អឆ ច បត មេ ក្ខត្តាតកុត្តាតកោ ចិយ លាឃតិ, តឌិទំ អច្ឆរិយំ, កន្តេ, អព្ភុតំ, កន្តេតិ ឲចំ អត្តនោ ចិយ្ហយំ បកាសេន្តោ បញ្ញាបុច្ឆិត្វា តុណ្ហីភូតោ តិសិដិ៍

កកចា តស្ស ចចតំ សុត្វា “អាគន្តោ កចក្កកហណាឃ ហត្ថំ បសារេន្តោ ចិយ សិនេរុំ កិន្ទិត្វា មិជ្ជំ តិហរិតុំ ចាឃមមានោ ចិយ ចិតា តាចាឃ យហាសមុទ្ទំ តរិតុកាមោ ចិយ បឆចិំ បរិចត្តេត្វា បឆចោជំ កហេតុំ ចាឃមមានោ ចិយ ពុទ្ធចិសយំ បញ្ញាអត្តនោ ក្ខត្តាតុត្តាតត្តំ ចឌតិ, ហន្ទស្ស កម្ភីរភាចំ អាចិក្ខាមី”តិ ចិន្តេត្វា មា ហេចន្តិអាឌិមាហ៍

តត្ថ មា ហេចន្តិ ហ-ការោ តិបាតមត្តំ, ឲចំ មា កណីតិ អត្ថោ៍ “មា ហេច”ន្តិ ច ឌ្វេកំ ចចតំ កកចា អាឃស្មន្តំ អាគន្តំ ក្ខស្សាទេន្តោបិ កណតិ អបសាទេន្តោបិ៍ តត្ថ ក្ខស្សាទេន្តោបីតិ, អាគន្ត, ត្វំ យហាបញ្ញោ ចិសទានោ, តេន តេ កម្ភីរោបិ បដិច្ចសមុប្បាទោ

ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨠᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨡᩣᨿᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᨷᨶᩮᨲᩔ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨠᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩮᩣᨿᩮᩅ ᨧ ᩑᩈᩮᩣ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩣᩅᨽᩣᩈᩮᩣ ᨧ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧᨲᩔᩮᩣ ᩏᨷᨾᩣ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ – ᨨ ᨾᩣᩈᩮ ᩈᩩᨽᩮᩣᨩᨶᩁᩈᨷᩩᨭ᩠ᨮᩔ ᨠᩥᩁ ᨠᨲᨿᩮᩣᨣᩔ ᨾᩉᩣᨾᩃ᩠ᩃᩔ ᩈᨾᨩ᩠ᨩᨠᩣᩃᩮ ᨠᨲᨾᩃ᩠ᩃᨷᩤᩈᩣᨱᨷᩁᩥᨧᨿᩔ ᨿᩩᨴ᩠ᨵᨽᩪᨾᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣ ᨾᩃ᩠ᩃᨷᩤᩈᩣᨱᩴ ᨴᩔᩮᩈᩩᩴ᪨ ᩈᩮᩣ "ᨠᩥᩴ ᩑᨲ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᨾᩃ᩠ᩃᨷᩤᩈᩣᨱᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᩣᩉᩁᨳ ᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨ "ᩏᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨾᩣ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩈᨿᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ "ᨠᩩᩉᩥᩴ ᩍᨾᩔ ᨽᩣᩁᩥᨿᨭ᩠ᨮᩣᨶ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᩉᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨷᩤᩈᩣᨱᩮ ᩏᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩦᩊᩣᨣᩮᩣᩊᨠᩴ ᩅᩥᨿ ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨣᨾᩣᩈᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨾᩃ᩠ᩃᩔ ᨾᩃ᩠ᩃᨷᩤᩈᩣᨱᩮᩣ ᩃᩉᩩᨠᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᩃᩉᩩᨠᩮᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨨ ᨾᩣᩈᩮ ᩈᩩᨽᩮᩣᨩᨶᩁᩈᨷᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨾᩃ᩠ᩃᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩉᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᩈᨲᩈᩉᩔᩴ ᩋᨽᩥᨶᩦᩉᩤᩁᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣ ᨾᩃ᩠ᩃᩔ ᨾᩉᩣᨻᩃᨲᩣᨿ ᨾᩃ᩠ᩃᨷᩤᩈᩣᨱᩮᩣ ᩃᩉᩩᨠᩮᩣ, ᩑᩅᩴ ᨳᩮᩁᩔ ᨾᩉᩣᨷᨬ᩠ᨬᨲᩣᨿ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨷ᩠ᨷᩤᨴᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᨾᩉᩣᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩮ ᨧ ᨲᩥᨾᩥ ᨶᩣᨾ ᨾᩉᩣᨾᨧ᩠ᨨᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩥᨿᩮᩣᨩᨶᩈᨲᩥᨠᩮᩣ, ᨲᩥᨾᩥᨦ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨲᩥᨿᩮᩣᨩᨶᩈᨲᩥᨠᩮᩣ, ᨲᩥᨾᩥᩁᨷᩥᨦ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨧᨿᩮᩣᨩᨶᩈᨲᩥᨠᩮᩣ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨲᩥᨾᩥᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩁᩮᩣᩉᩮᩣ ᨾᩉᩣᨲᩥᨾᩦᨲᩥ ᩍᨾᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨿᩮᩣᨩᨶᩈᩉᩔᩥᨠᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩥᨾᩥᩁᨷᩥᨦ᩠ᨣᩃᩮᨶᩮᩅ ᨴᩦᨷᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᨠᩥᩁ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᨠᨱ᩠ᨱᩴ ᨧᩣᩃᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨷᨬ᩠ᨧᨿᩮᩣᨩᨶᩈᨲᩮ ᨷᨴᩮᩈᩮ ᩏᨴᨠᩴ ᨧᩃᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᩅᩣᨾᨠᨱ᩠ᨱᩴ, ᨲᨳᩣ ᨶᨦ᩠ᨣᩩᨭ᩠ᨮᩴ, ᨲᨳᩣ ᩈᩦᩈᩴ᪨ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨷᨶ ᨠᨱ᩠ᨱᩮ ᨧᩣᩃᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᨦ᩠ᨣᩩᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨷᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩦᩈᩴ ᩋᨷᩁᩣᨷᩁᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩦᩊᩥᨲᩩᩴ ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩔ ᩈᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᨿᩮᩣᨩᨶᩈᨲᩮ ᨮᩣᨶᩮ ᨽᩣᨩᨶᩮ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨴ᩠ᨵᨶᩮ ᩋᩣᩁᩮᩣᨷᩥᨲᩴ ᩅᩥᨿ ᩏᨴᨠᩴ ᨷᨠ᩠ᨠᨳᨲᩥ᪨ ᨿᩮᩣᨩᨶᩈᨲᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᨴᩮᩈᩮ ᩏᨴᨠᩴ ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨨᩣᨴᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ – "ᩋᨿᩴ ᨾᩉᩣᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩮᩣᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᩩᨲᩔ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᨲᩣ, ᨾᨿᩴ ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩥᨾᨲ᩠ᨲᨨᩣᨴᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᩏᨴᨠᩴ ᨶ ᩃᨽᩣᨾᩣ"ᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᨿᩪᨷᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᨲᩥᨾᩥᩁᨷᩥᨦ᩠ᨣᩃᩔ ᨾᩉᩣᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩴ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᨾᨧ᩠ᨨᩣᨶᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨬᩣᨱᩪᨷᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᨳᩮᩁᩔ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨷ᩠ᨷᩤᨴᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩈᩩᨷᨱ᩠ᨱᩁᩣᨩᩣ ᨧ ᨴᩥᨿᨯ᩠ᨰᨿᩮᩣᨩᨶᩈᨲᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᨷᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩈᨿᩮᩣᨩᨶᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᩅᩣᨾᨷᨠ᩠ᨡᩮᩣ, ᨷᩥᨬ᩠ᨨᩅᨭ᩠ᨭᩥ ᨧ ᩈᨭ᩠ᨮᩥᨿᩮᩣᨩᨶᩥᨠᩣ, ᨣᩦᩅᩣ ᨲᩥᩴᩈᨿᩮᩣᨩᨶᩥᨠᩣ, ᨾᩩᨡᩴ ᨶᩅᨿᩮᩣᨩᨶᩴ, ᨷᩣᨴᩣ ᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈᨿᩮᩣᨩᨶᩥᨠᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩩᨷᨱ᩠ᨱᩅᩣᨲᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᩈᨲᨿᩮᩣᨩᨶᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᨶᨸ᩠ᨷᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ – "ᩋᨿᩴ ᩋᩣᨠᩣᩈᩮᩣ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᩩᨲᩔ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᨲᩣ, ᨾᨿᩴ ᨷᨠ᩠ᨡᩅᩣᨲᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨳᩁᨱᩮᩣᨠᩣᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᨶ ᩃᨽᩣᨾᩣ"ᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᨿᩪᨷᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩈᩩᨷᨱ᩠ᨱᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩋᩣᨠᩣᩈᩮᩣ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᨷᨠ᩠ᨡᩦᨶᩴ ᨷᩁᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨬᩣᨱᩪᨷᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᨳᩮᩁᩔ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨷ᩠ᨷᩤᨴᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᩁᩣᩉᩩ ᩋᩈᩩᩁᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨷᨶ ᨷᩣᨴᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨿᩣᩅ ᨠᩮᩈᨶ᩠ᨲᩣ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᩉᩔᩣᨶᩥ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨧ ᩈᨲᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨻᩣᩉᩣᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᨴ᩠ᩅᩤᨴᩈᨿᩮᩣᨩᨶᩈᨲᩥᨠᩴ, ᨻᩉᩃᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨨᨿᩮᩣᨩᨶᩈᨲᩥᨠᩴ, ᩉᨲ᩠ᨳᨷᩣᨴᨲᩃᩣᨶᩥ ᨲᩥᨿᩮᩣᨩᨶᩈᨲᩥᨠᩣᨶᩥ, ᨲᨳᩣ ᨾᩩᨡᩴ, ᩑᨠᨦ᩠ᨣᩩᩃᩥᨷᨻ᩠ᨷᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩈᨿᩮᩣᨩᨶᩴ, ᨲᨳᩣ ᨽᨾᩩᨠᨶ᩠ᨲᩁᩴ, ᨶᩃᩣᨭᩴ ᨲᩥᨿᩮᩣᨩᨶᩈᨲᩥᨠᩴ, ᩈᩦᩈᩴ ᨶᩅᨿᩮᩣᨩᨶᩈᨲᩥᨠᩴ᪨ ᨲᩔ ᨾᩉᩣᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩴ ᩋᩮᩣᨲᩥᨱ᩠ᨱᩔ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩴ ᩏᨴᨠᩴ ᨩᩣᨱᩩᨸ᩠ᨷᨾᩣᨱᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ – "ᩋᨿᩴ ᨾᩉᩣᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩮᩣᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᩩᨲᩔ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᨲᩣ? ᨾᨿᩴ ᨩᩣᨱᩩᨸ᩠ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᨶᨾᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᩏᨴᨠᩴ ᨶ ᩃᨽᩣᨾᩣ"ᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᨿᩪᨷᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩁᩣᩉᩩᨶᩮᩣ ᨾᩉᩣᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨬᩣᨱᩪᨷᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᨳᩮᩁᩔ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨷ᩠ᨷᩤᨴᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩑᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᨽᨣᩅᩣ ᨾᩣ ᩉᩮᩅᩴ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨾᩣ ᩉᩮᩅᩴ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨

ᨳᩮᩁᩔ ᩉᩥ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨠᩣᩁᨱᩮᩉᩥ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩮᩣ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᩣᨽᩣᨲᩥ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩮᩉᩥ ᨧᨲᩪᩉᩥ? ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩪᨸᨶᩥᩔᨿᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩅᩣᩈᩮᨶ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨶ᩠ᨶᨲᩣᨿ ᨻᩉᩩᩔᩩᨲᨽᩣᩅᩮᨶᩣᨲᩥ᪨

ᩍᨲᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᩈᨲᩈᩉᩔᩥᨾᩮ ᨠᨸ᩠ᨸᩮ ᨸᨴᩩᨾᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᩃᩮᩣᨠᩮ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩥ᪨ ᨲᩔ ᩉᩴᩈᩅᨲᩦ ᨶᩣᨾ ᨶᨣᩁᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩁᩣᨩᩣ ᨸᩥᨲᩣ, ᩈᩩᨾᩮᨵᩣ ᨶᩣᨾ ᨴᩮᩅᩦ ᨾᩣᨲᩣ, ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨩᩣᨲᨴᩥᩅᩈᩮ ᨾᩉᩣᨽᩥᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨵᩣᨶᨾᨶᩩᨿᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨲᩴ ᨸᨲ᩠ᩅᩣ, “ᩋᨶᩮᨠᨩᩣᨲᩥᩈᩴᩈᩣᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨴᩣᨶᩴ ᩏᨴᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩴ ᨻᩮᩣᨵᩥᨸᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩮ ᩅᩦᨲᩥᨶᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᨸᨳᩅᩥᨿᩴ ᨸᩣᨴᩴ ᨮᨸᩮᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨸᩣᨴᩴ ᩋᨽᩥᨶᩦᩉᩁᩥ᪨ ᩋᨳ ᨸᨳᩅᩥᩴ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᨸᨴᩩᨾᩴ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩔ ᨵᩩᩁᨸᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨶᩅᩩᨲᩥᩉᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ, ᨠᩮᩈᩁᩴ ᨲᩥᩴᩈᩉᨲ᩠ᨳᩴ, ᨠᨱ᩠ᨱᩥᨠᩣ ᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈᩉᨲ᩠ᨳᩣ, ᨶᩅᨥᨭᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩮᩣ ᩁᩮᨱᩩ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨

ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨸᨶ ᩏᨻ᩠ᨻᩮᨵᨲᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨸᨱ᩠ᨱᩣᩈᩉᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨲᩔ ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨻᩣᩉᩣᨶᨾᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩁᩈᩉᨲ᩠ᨳᩴ, ᨶᩃᩣᨭᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᩉᨲ᩠ᨳᩴ, ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᨴᩣ ᩑᨠᩣᨴᩈᩉᨲ᩠ᨳᩣ᪨ ᨲᩔ ᩑᨠᩣᨴᩈᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨸᩣᨴᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈᩉᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᨱ᩠ᨱᩥᨠᩣᨿ ᩋᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨶᩅᨥᨭᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩮᩣ ᩁᩮᨱᩩ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᨭ᩠ᨮᨸᨱ᩠ᨱᩣᩈᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᨴᩮᩈᩴ ᩏᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩒᨠᩥᨱ᩠ᨱᨾᨶᩮᩣᩈᩥᩃᩣᨧᩩᨱ᩠ᨱᩴ ᩅᩥᨿ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᩣᨠᩥᨱ᩠ᨱᩴ᪨ ᨲᨴᩩᨸᩣᨴᩣᨿ ᨽᨣᩅᩣ “ᨸᨴᩩᨾᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮᩣ”ᨲ᩠ᩅᩮᩅ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᩥᨲ᩠ᨳ᪨ ᨲᩔ ᨴᩮᩅᩥᩃᩮᩣ ᨧ ᩈᩩᨩᩣᨲᩮᩣ ᨧ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩋᨣ᩠ᨣᩈᩣᩅᨠᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ, ᩋᨾᩥᨲᩣ ᨧ ᩋᩈᨾᩣ ᨧ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩋᨣ᩠ᨣᩈᩣᩅᩥᨠᩣ, ᩈᩩᨾᨶᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨠᩮᩣ᪨ ᨸᨴᩩᨾᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨸᩥᨲᩩᩈᨦ᩠ᨣᩉᩴ ᨠᩩᩁᩩᨾᩣᨶᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨲᩈᩉᩔᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩮᩣ ᩉᩴᩈᩅᨲᩥᨿᩣ ᩁᩣᨩᨵᩣᨶᩥᨿᩣ ᩅᩈᨲᩥ᪨

ᨠᨶᩥᨭ᩠ᨮᨽᩣᨲᩣ ᨸᨶᩔ ᩈᩩᨾᨶᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᨲᩔ ᩁᩣᨩᩣ ᩉᩴᩈᩅᨲᩥᨲᩮᩣ ᩅᩦᩈᨿᩮᩣᨩᨶᩈᨲᩮ ᨽᩮᩣᨣᩴ ᩋᨴᩣᩈᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨠᨴᩣᨧᩥ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩥᨲᩁᨬ᩠ᨧ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᨬ᩠ᨧ ᨸᩔᨲᩥ᪨ ᩋᨳᩮᨠᨴᩥᩅᩈᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᩩᨸᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩈᩩᨾᨶᩮᩣ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩈᩣᩈᨶᩴ ᨸᩮᩈᩮᩈᩥ᪨ ᩁᩣᨩᩣ “ᨲ᩠ᩅᩴ ᨾᨿᩣ, ᨲᩣᨲ, ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨮᨸᩥᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᨸᨭᩥᨸᩮᩈᩮᩈᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨧᩮᩣᩁᩮ ᩅᩪᨸᩈᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᩏᨸᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨴᩮᩅ, ᨩᨶᨸᨴᩮᩣ”ᨲᩥ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨸᩮᩈᩮᩈᩥ᪨ ᩁᩣᨩᩣ ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ “ᩈᩦᨥᩴ ᨾᨾ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨲᩪ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᨲᩔ ᩈᩉᩔᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨾᨧ᩠ᨧᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – “ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨸᩥᨲᩣ ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩈᨧᩮ ᨾᩮ ᩅᩁᩴ ᨴᩮᨲᩥ, ᨠᩥᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨾᩦ”ᨲᩥ? ᩋᨳ ᨶᩴ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮ “ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨳ, ᩋᩔᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨳ, ᨩᨶᨸᨴᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨳ, ᩈᨲ᩠ᨲᩁᨲᨶᩣᨶᩥ ᨣᨱ᩠ᩉᨳᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉᩴᩈᩩ᪨ ᩋᨸᩁᩮ “ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᨸᨳᩅᩥᩔᩁᩔ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨶ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨵᨶᩴ ᨴᩩᩃ᩠ᩃᨽᩴ, ᩃᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨸᩥ ᨧᩮᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨸᩉᩣᨿ ᨣᨾᨶᩦᨿᩴ, ᨸᩩᨬ᩠ᨬᨾᩮᩅ ᩑᨠᩴ ᩋᩣᨴᩣᨿ ᨣᨾᨶᩦᨿᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨴᩮᩅᩮ ᩅᩁᩴ ᨴᨴᨾᩣᨶᩮ ᨲᩮᨾᩣᩈᩴ ᨸᨴᩩᨾᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨲᩩᩴ ᩅᩁᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨳᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ “ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩣᨾ, ᨾᨾᩮᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮᩉᩥ ᨸᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩥᨲᩴ, ᩑᩅᩴ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ, ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩥᨲᩁᩴ ᩅᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩥᨲᩁᩣ ᩋᩣᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᨾᨲ᩠ᨳᨠᩮ ᨧᩩᨾ᩠ᨻᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᩅᩁᩴ ᨲᩮ, ᨸᩩᨲ᩠ᨲ, ᨴᩮᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ “ᩍᨧ᩠ᨨᩣᨾᩉᩴ, ᨾᩉᩣᩁᩣᨩ, ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨲᩮᨾᩣᩈᩴ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩉᩥ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᩋᩅᨬ᩠ᨫᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ, ᩍᨴᩴ ᨾᩮ ᩅᩁᩴ ᨴᩮᩉᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ “ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ, ᨲᩣᨲ, ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᩁᩮᩉᩦ”ᨲᩥ᪨ “ᨴᩮᩅ, ᨡᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᨴ᩠ᩅᩮᨠᨳᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩑᨲᨾᩮᩅ ᨾᩮ ᨴᩮᩉᩥ, ᨶ ᨾᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶᨲ᩠ᨳᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ “ᨲᩣᨲ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩩᨩ᩠ᨩᩣᨶᩴ, ᩈᨧᩮ ᨽᨣᩅᩣ ᨶ ᩍᨧ᩠ᨨᩥᩔᨲᩥ, ᨾᨿᩣ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩮᨸᩥ ᨠᩥᩴ ᨽᩅᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ? “ᩈᩣᨵᩩ, ᨴᩮᩅ, ᩋᩉᩴ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨩᩣᨶᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨣᨲᩮᩣ᪨

ᨲᩮᨶ ᨧ ᩈᨾᨿᩮᨶ ᨽᨲ᩠ᨲᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨣᩅᩣ ᨣᨶ᩠ᨵᨠᩩᨭᩥᩴ ᨸᩅᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨾᨱ᩠ᨯᩃᨾᩣᩊᩮ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᩋᨣᨾᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩮ ᨶᩴ ᩋᩣᩉᩴᩈᩩ – “ᩁᩣᨩᨸᩩᨲ᩠ᨲ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᨣᨲᩮᩣᩈᩦ”ᨲᩥ? ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨴᩔᨶᩣᨿ, ᨴᩔᩮᨳ ᨾᩮ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ᪨ “ᨶ ᨾᨿᩴ, ᩁᩣᨩᨸᩩᨲ᩠ᨲ, ᩍᨧ᩠ᨨᩥᨲᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩴ ᨴᨭ᩠ᨮᩩᩴ

លភាមា”តិ។ កោ បន, ភន្តេ, លភតីតិ? សុមនទេវោ នាម រាជបុត្តាតិ។ សោ “កុហិំ ភន្តេ ទេវោ”តិ? ទេវស្ស និសិន្នដ្ឋានំ បុច្ឆិត្វា គន្ត្វា វន្ទិត្វា – “ឥច្ឆាមហំ, ភន្តេ, ភគវន្តំ បស្សិតុំ, ទស្សេថ មេ ភគវន្ត”ន្តិ អាហ។ ទេវោ “ឯហិ, រាជបុត្តា”តិ តំ គហេត្វា គន្ធកុដិបរិវេណេ ឋបេត្វា គន្ធកុដិំ អារុហិ។ អថ នំ ភគវា “សុមន, កស្មា អាគតោសី”តិ អាហ។ រាជបុត្តោ, ភន្តេ, ភគវន្តំ ទស្សនាយ អាគតោតិ។ តេន ហិ កិញ្ចិ អាសនំ បញ្ញាបេហីតិ។ ទេវោ អាសនំ បញ្ញាបេសិ។ និសីទិ ភគវា បញ្ញត្តេ អាសនេ។ រាជបុត្តោ ភគវន្តំ វន្ទិត្វា បដិសន្ថារំ អកាសិ, “កទា អាគតោសិ រាជបុត្តា”តិ? ភន្តេ, តុម្ហេសុ គន្ធកុដិំ បវិដ្ឋេសុ, កិញ្ចិ បន “ន មយំ ឥច្ឆិតិច្ឆិតក្ខណេ ភគវន្តំ ទដ្ឋុំ លភាមា”តិ យំ ទេវស្ស សន្តិកំ បិហេសុំ, ទេវោ បន ឯកវចនេនេវ ទស្សេសិ, ទេវោ, ភន្តេ, តុម្ហាកំ សាសនេ វល្លភោ មញ្ញេតិ។ អាម, រាជកុមារ, វល្លភោ ឯស កិញ្ចិ មយ្ហំសាសនេតិ។ ភន្តេ, ពុទ្ធានំ សាសនេ កិំ កត្វា វល្លភោ ហោតីតិ? ទានំ ទត្វា សីលំ សមាទិយិត្វា ឧបោសថកម្មំ កត្វា, កុមារាតិ។ ភគវា អហម្បិ ទេវោ វិយ ពុទ្ធសាសនេ វល្លភោ ហោតុកាមោ, តេមាសំ មេ វស្សាវាសំ អធិវាសេថាតិ។ ភគវា, “អត្ថិ នុ ខោ គតេន អត្ថោ”តិ ឱលោកេត្វា “អត្ថី”តិ ទិស្វា “សុញ្ញាគារេ ខោ, រាជកុមារ, តថាគតា អភិរមន្តី”តិ អាហ។ កុមារោ “អញ្ញាតំ ភគវា, អញ្ញាតំ សុគតា”តិ វត្វា – “អហំ, ភន្តេ, បុរិមតរំ គន្ត្វា វិហារំ ការេមិ, មយា បេសិតេ ភិក្ខុសតសហស្សេន សទ្ធិំ អាគច្ឆថា”តិ បដិញ្ញំ គហេត្វា បិតុ សន្តិកំ គន្ត្វា, “ទិន្នា មេ, ទេវ, ភគវតា បដិញ្ញា, មយា បហិតេ តុម្ហេ ភគវន្តំ បេសេយ្យាថា”តិ បិតរំ វន្ទិត្វា និក្ខមិត្វា យោជនេ យោជនេ វិហារំ ការេត្វា វីសយោជនសតំ អទ្ធានំ គតោ។ គន្ត្វា អត្តនោ នគរេ វិហារដ្ឋានំ វិចិនន្តោ សោភនស្ស នាម កុដុម្ពិកស្ស ឧយ្យានំ ទិស្វា សតសហស្សេន កិណិត្វា សតសហស្សំ វិស្សជ្ជេត្វា វិហារំ ការេសិ។ តត្ថ ភគវតោ គន្ធកុដិំ, សេសភិក្ខូនំ រត្តិដ្ឋានទិវាដ្ឋានត្ថាយ កុដិលេណមណ្ឌបេ ការាបេត្វា បាការបរិក្ខេបំ ទ្វារកោដ្ឋកញ្ច និដ្ឋាបេត្វា បិតុ សន្តិកំ បេសេសិ “និដ្ឋិតំ មយ្ហំ កិច្ចំ, សត្ថារំ បហិណថា”តិ។

រាជា ភគវន្តំ ភោជេត្វា “ភគវា សុមនស្ស កិច្ចំ និដ្ឋិតំ, តុម្ហាកំ អាគមនំ បច្ចាសីសតី”តិ។ ភគវា សតសហស្សភិក្ខុបរិវារោ យោជនេ យោជនេ វិហារេសុ វសមានោ អគមាសិ។ កុមារោ “សត្ថា អាគច្ឆតី”តិ សុត្វា យោជនំ បច្ចុគ្គន្ត្វា គន្ធមាលាទីហិ បូជយមានោ វិហារំ បវេសេត្វា –

“សតសហស្សេន មេ កីតំ, សតសហស្សេន មាបិតំ;

សោភនំ នាម ឧយ្យានំ, បដិគ្គណ្ហ មហាមុនី”តិ។ –

វិហារំ និយ្យាតេសិ។ សោ វស្សូបនាយិកទិវសេ ទានំ ទត្វា អត្តនោ បុត្តទារេ ច អមច្ចេ ច បក្កោសាបេត្វា អាហ –“សត្ថា អម្ហាកំ សន្តិកំ ទូរតោ អាគតោ, ពុទ្ធា ច នាម ធម្មគរុនោ, នាមិសគរុកា។ តស្មា អហំ ឥមំ តេមាសំ ទ្វេ សាដកេ និវាសេត្វា ទស សីលានិ សមាទិយិត្វា ឥធេវ វសិស្សាមិ, តុម្ហេ ខីណាសវសតសហស្សស្ស ឥមិនាវ នីហារេន តេមាសំ ទានំ ទទេយ្យាថា”តិ។

សោ សុមនត្ថេរស្ស វសនដ្ឋានសភាគេយេវ ឋានេ វសន្តោ យំ ថេរោ ភគវតោ វត្តំ ករោតិ, តំ សព្ពំ ទិស្វា, “ឥមស្មិំ ឋានេ

ឯកន្តចល្លកោ ឯស ទេវោ, ឯតស្សេវ ផាតន្តំ បវត្តំ វដ្ដតី”តិ ចិន្តេត្វា, ឧបកដ្ឋាយ បវារណាយ កាយំ បវិសិត្វា សត្តាហំ មហាទានំ ទត្វា សត្តមេ ទិវសេ ភិក្ខុសតសហស្សស្ស បាទមូលេ តិចីវរំ ឋបេត្វា ភគវន្តំ វន្ទិត្វា, “ភន្តេ, មយ្ហំ យថា អយំ សុមនត្ថេរោ បវារណាយ បុញ្ញំ កតំ, តំ នេវ សក្កសម្បត្តិំ, ន មារព្រហ្មសម្បត្តិំ បត្ថយន្តេន, ពុទ្ធស្ស បន ឧបដ្ឋាកភាវំ បត្ថេន្តេន កតំ។ តស្មា អហម្បិ ភគវា អនាគតេ សុមនត្ថេរោ វិយ ឯកស្ស ពុទ្ធស្ស ឧបដ្ឋាកោ ហោមី”តិ បត្ថនំ បតិដ្ឋបេត្វា បតិត្វា វន្ទិត្វា និបន្នោ។ ភគវា “មហន្តំ កុលបុត្តស្ស ចិត្តំ, ឥជ្ឈិស្សតិ នុ ខោ, នោ”តិ ឱលោកេន្តោ, “អនាគតេ ឥតោ សតសហស្សិមេ កប្បេ គោតមោ នាម ពុទ្ធោ ឧប្បជ្ជិស្សតិ, តស្សេវ ឧបដ្ឋាកោ ភវិស្សតី”តិ ញត្វា –

“ឥច្ឆិតំ បត្ថិតំ តុយ្ហំ, សព្ពមេវ សមិជ្ឈតុ;

សព្ពេ បូរេន្តុ សង្កប្បា, ចន្ទោ បន្នរសោ យថា”តិ –

អាហ។ កុមារោ សុត្វា “ពុទ្ធា នាម អទ្វេជ្ឈវចនា ហោន្តី”តិ ទុតិយទិវសេយេវ តស្ស ភគវតោ បត្តចីវរំ គហេត្វា បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ គច្ឆន្តោ វិយ អហោសិ។ សោ តស្មិំ ពុទ្ធុប្បាទេ វស្សសតសហស្សំ ទានំ ទត្វា សគ្គេ និព្ពត្តិត្វា កស្សបពុទ្ធកាលេបិ បិណ្ឌាយ ចរតោ ថេរស្ស បត្តគ្គហណត្ថំ ឧត្តរិសាដកំ ទត្វា បូជំ អកាសិ។ បុន សគ្គេ និព្ពត្តិត្វា តតោ ចុតោ ពារាណសិរាជា ហុត្វា អដ្ឋន្នំ បច្ចេកពុទ្ធានំ បណ្ណសាលាយោ ការេត្វា មណិអាធារកេ ឧបដ្ឋបេត្វា ចតូហិ បច្ចយេហិ ទសវស្សសហស្សានិ ឧបដ្ឋានំ អកាសិ។ ឯតានិ បាកដដ្ឋានានិ។

កប្បសតសហស្សំ បន ទានំ ទទមានោវ អម្ហាកំ ពោធិសត្តេន សទ្ធិំ តុសិតបុរេ និព្ពត្តិត្វា តតោ ចុតោ អមិតោទនសក្កស្ស គេហេ បដិសន្ធិំ គហេត្វា អនុបុព្ពេន កតាភិនិក្ខមនោ សម្មាសម្ពោធិំ បត្វា បឋមគមនេន កបិលវត្ថុំ អាគន្ត្វា តតោ និក្ខមន្តេ ភគវតិ ភគវតោ បរិវារត្ថំ រាជកុមារេសុ បព្ពជន្តេសុ ភទ្ទិយាទីហិ សទ្ធិំ និក្ខមិត្វា ភគវតោ សន្តិកេ បព្ពជិត្វា នចិរស្សេវ អាយស្មតោ បុណ្ណស្ស មន្តាណិបុត្តស្ស សន្តិកេ ធម្មកថំ សុត្វា សោតាបត្តិផលេ បតិដ្ឋហិ។ ឯវមេស អាយស្មា ពុទ្ធុបដ្ឋាកត្តំ បត្ថេន្តោ, តស្សាយំ ពុទ្ធុបដ្ឋាកសម្បត្តិយា ភិក្ខូនំបិ បដិច្ឆន្នបុព្ពេ ឧបដ្ឋាកានំ វិយ ឧបដ្ឋានំ។

តិពុទ្ធចារិកាតិ បន កស្មា សត្ថារា ឧគ្គហណសវនបរិបុច្ឆនធារណានិ ចត្តារិ សោ ថេរស្ស អតិវិយ បរិសុទ្ធានិ ជាតានិ, ស្វាយំ ភិក្ខូនំបិ ឧបដ្ឋាកានំ វិយ ឧបដ្ឋានំ។ សោតាបន្នោ ហុត្វា បច្ចយាការេ ឧបដ្ឋាកានំ ហុត្វា ឧបដ្ឋាតិ, អយញ្ហិ អាយស្មា សោតាបន្នោ ពហុស្សុតានំ ចតូហិ ឋានេហិ បតិបន្នោ ភិក្ខូនំ ធម្មបីឋំ វិយ នានានុបបរិច្ឆេទា បាកដា ហោតិ, អយញ្ហិ អាយស្មា ពហុស្សុតានំ អគ្គោ ជាតិ។ ធាតុបច្ចយាការេចនបិស្ស ភិក្ខូនំបិ បច្ចយាការេ ឧបដ្ឋាកានំ វិយ ឧបដ្ឋានំ បដិច្ឆន្នបុព្ពេ ចតូហិ ភិក្ខូនំហិ ភិក្ខូនំ សា បនស្ស ភិក្ខុនំ ចិរុទ្ធិមេវ ចិត្តាទិតានំ សា សព្ពាបិ ថេរស្ស ឧបដ្ឋាកានំ វិយ ឧបដ្ឋានំ។ តេន ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្ទំ ឧស្សាហេន្តោ យា ហេតុអាទីយាហំ អយមេត្ថ អធិប្បាយោ – អានន្ទ, ត្វំ មហាបញ្ញោ ចិរសមាគតោ, តេន តេ ភិក្ខូនំបិ បដិច្ឆន្នបុព្ពេ ឧបដ្ឋាកានំ វិយ ឋាបេតិ។ តស្មា “មយ្ហមេវ នុ ខោ ឯស ឧបដ្ឋាកានំ វិយ ហុត្វា ឧបដ្ឋាតិ, ឧទាហុ អញ្ញេសម្បី”តិ យា ឯវំ អធន។

ឃំ បត ចុត្តំ “អបរោទេន្តោ”តិ, ពត្វាឃយឥប្បរេឃា – អាគត្ថ, “អឆ ច បត ទេយ ឪត្វាតក្យត្វាតកោ ចិឃ លាឃតី”តិ យា ទេហចំ អចច៍ ឃឥ ហិ ទេព ៦ុរ ឪត្វាតក្យត្វាតកោ ចិឃ លាឃតិ, កង្វា ត៌្ វ អត្វតោ ឆយ្ចតាឃ ទេរាតាបទេន្តា តាទេហារិ, យឃា ឥត្ថតេឃ ឆត្វា ទេរាតាបត្តិយក្កំ បដិចិន្ត្វិ អាគត្ថ , ព្ទង់ តិត្ថាតទេយច កឃ្មិទំ, បច្ចឃាកាទេរា បត ឪត្វាតកោ ឌាទេតា, អឆ កង្វា ឰត្យអាទិកំ កាយរាករំទេឃាឌតំ បដិឈរំទេឃាឌតំ ឰត្យអាទិកំ កាយរាកាត្យរយំ បដិឈាត្យរយត្តិ ព្ទទេយ ចត្វាទេរា កិទេលទេរ រយញ្ឈូទេពត្វា រកឌាកាយិឋលំ ត រឆ្នឹកទេរារិ, ទេពទេយច អញ្សហកទេព ចត្វាទេរា កិទេលទេរ រយញ្ឈូទេពត្វា អតាកាយិឋលំ ត រឆ្នឹកទេរារិ, ទុបរាកាឌឹតិ បញ្ចា រំទេឃាឌតាតិ, យាតាត្យរយំ កចរាកាត្យរយំ អចិន្ទាត្យរយត្តិ ព្ទទេយ អដ្ឋ កិទេលទេរ រយញ្ឈូទេពត្វា អទេហត្តំ ត រឆ្នឹកទេរារិ? កង្វា ចា រពរហស្សកប្បាឥកំ ៦កំ អរទេញ្ឈ្យំ ប្ទុទិតបរិទេយិទេតា រាទិបុត្តទេយាក្កុលាតា ចិឃ រាចកបរិទេយឹពាកាំ ត បដិចិន្ត្យសិ, រពរហស្សកប្បាឥកាតិ ឌេ្វ អរទេញ្ឈ្យាតិ ប្ទុទិតបរិទេយិទេតា បទេច្ចកព្យុទ្ធ ចិឃ ច បទេច្ចកទេពាឥពាកាំ ត បដិចិន្ត្យសិ? ឃឥ ចា ទេព រព្ទឆាច ៦ុរ ឪត្វាតកោ ហុត្វា ឪបដ្ឋារិ៍ អឆ កង្វា រពរហស្សកប្បាឥកាតិ ចត្វាទិ អដ្ឋ ទេរាញ្យអរ ចា អរទេញ្ឈ្យាតិ ប្ទុទិតបរិទេយិទេតា ព្យុទ្ធ ចិឃ រព្ទញ្ញុតញ្ញាណំ ត រឆ្នឹកទេរារិ? កិំ អតត្វិទេកាតិ ៦ទេពហិ ចិទេររាឥកទេយហិ? បរ្សស ឃាច ច ទេព អបទេទ្ធិ, ត៌្ វ តាយ រាចកបទេឌរទេពាទេលា ឥទេតា អតិកឃ្មិទំ បច្ចឃាកាទំ “ឪត្វាតកោ ចិឃ ទេយ ឪបដ្ឋាតី”តិ ចឌរិ៍ តស្ស ទេព ព្ទង់ ចចតំ ព្យុទ្ធាតំ កឆាឃ បច្ចតឹកំ ទេហាតិ៍ តាឥទេរត តាយ កិក្លុតា ព្យុទ្ធាតំ កឆាឃ បច្ចតឹកំ កទេឆពញ្ញត្តិ ត ឃុត្តទេយតំ៍ តត្យ យឃំ្ប អាគត្ថ, ព្ទយំ បច្ចឃាកាទំ បដិចិន្ត្យិតំ ចាឃយត្តទេរ្សច កប្បរពរហស្សាឥកាតិ ចត្វាទិ អរទេញ្ឈ្យាតិ អតិក្កត្តាតិ៍ បច្ចឃាកាទបដិចិន្ត្យតត្វាឃ ច បត ទេយ អឥត្ថឌាតំ តាយ តត្វិ, អប្ទុទិតបរិទេយឹ តាយ តត្វិ៍ “អដ្ឋ បច្ចឃាកាទំ បដិចិន្ត្យិស្សាយឹ”តិ បត ទេយ តិទុស្សាហំ ចិឃ យាទេពាលំ ចិឆយត្តស្ស អយំ យហាបឆឹ ឪក្កុលយត្តយឹ តាកយឹ, តឆា បឍយឃាទេយ បុទេព្ទតិចារំ, យព្ទិយឃាទេយ ឥព្ទចក្កុ រយ្យាទេឌត្តស្ស៍ បច្ឆិយឃាទេយ បត ទេយ ពាលចបច្ចុររយទេឃ, “អចិន្ទា រព្ទុរាតំ តចហិ អាកាទេរហិ បច្ចទេឃា ទេហាតី”តិ ឥដ្ឋយទេត្តទេយច ឌររហស្សិទេលិកឆាតុ អឃឌទេល្ទត អាទេកាដិតកំរឆាទេលិ ចិឃ ចិទចរតំ ចិទចរហស្សំ យុញ្ចាយាតា ចាតាហទេព បក្យិតិបទេល្លាឪឌកពិត្ថុ ចិឃ បកយិត្វ៍ ៦ចំ កឃ្មិទេរា ចាឃំ, អាគត្ថ, បដិច្ចរយុប្បាទេឌា កឃ្មិរាចកាទេរា ច, ៦តស្ស, អាគត្ថ, ឆយ្ចស្ស អតត្យទេពាឆា…ទេប… តាតិចត្តតីតិ៍

៦តស្ស ឆយ្ចស្សាតិ ៦តស្ស បច្ចឃឆយ្ចស្ស៍ អតត្យទេពាឆាតិ ពាតបរិញ្ញាចទេរត អតត្យព្យុញ្ញុតា៍ អប្បដិទេចឆាតិ តឹទេលប្បហាតបរិញ្ញាចទេរត អប្បដិចិន្ត្យតា៍ តត្តាក្យលកឌាតាតិ តត្តំ ចិឃ អាក្យលឌាតា៍ ឃឆា តាយ ទុត្តិក្កុត្តំ ឮសិកន្ទិត្តំ ទេបរកាទាតំ តត្តំ តហិំ តហិំ អាក្យលំ ទេហាតិ, “ព្ទង់ អក្កុំ, ព្ទង់ ឮល”ត្តិ អទេក្កុត ចា អក្កុំ, ឮទេលត ចា ឮលំ រយាទេតុំ ទុក្កទំ ទេហាតិ៍ ៦ចទេយច រត្វា ព្ទយស្វិ បច្ចឃាកាទេរ លលិតា អាក្យលិ ញ្យាក្យលិ ទេហាត្តិ , ត រទេក្កាត្តិ បច្ចឃាកាទំ ឪជុំ កាតុំ៍ តត្វ តត្តំ បច្ចត្តបុទិរកាទេរ ឆត្វា រក្កាបិ កទេចយ្យ ឪជុំ កាតុំ, ឆទេបត្វា បត ឌេ្វ ទេពាឥរទេត្ត អទេញ្ញា រទេត្វា អត្តទេតា ឆយ្ចតាឃ បច្ចឃាកាទំ ឪជុំ កាតុំ រយទេត្វ តាយ តត្វិ៍ ឃឆា បត អាក្យលំ តត្តំ កន្ទិយំ ឆត្វា ទេកាទេន្លត បហដំ តត្វ តត្វ ក្យញ្ញអកឌាតំ ទេហាតិ កល្ពិពន្ធិ, ៦ចយិទេយ រត្វា បច្ចទេឃរុ បក្លលិត្វា បច្ចទេឃ ឪជុំ កាតុំ អរទេក្កាត្តា ត្វាឃដ្ឋិឥដ្ឋិកពចទេរត ក្យញ្ញអកឌាតា ទេហាត្តិ កល្ពិពន្ធា៍ ទេឃ ហិ ទេកចិ ឥដ្ឋិទេឃា រត្តិស្សិតា, រទេព្ទ ទេព បច្ចឃំ ឪជុំ កាតុំ អរទេក្កាត្តាទេឃច៍

ក្យលិកល្ពិកឌាតាតិ ក្យលិកល្ពិកំ ចុច្ចតិ ទេបរកាទកន្ទិឃរុត្តំ៍ ក្យលិ តាយ រក្យលិកា, តស្សា ក្យលិចទេកាតិបិ ៦ទេក៍ ឃឆា ហិ តក្ខឃយិ

ᩋᩣᨠᩩᩃᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩴ, ᨾᩪᩃᩮᨶ ᩅᩣ ᨾᩪᩃᩴ ᩈᨾᩣᨶᩮᨲᩩᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩩᩁᩥᨾᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᨾᩩᨬ᩠ᨩᨸᨻ᩠ᨻᨩᨽᩪᨲᩣᨲᩥ ᨾᩩᨬ᩠ᨩᨲᩥᨱᩴ ᩅᩥᨿ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᨲᩥᨱᩴ ᩅᩥᨿ ᨧ ᨽᩪᨲᩣ ᨲᩣᨴᩥᩈᩣ ᨩᩣᨲᩣ᪨ ᨿᨳᩣ ᩉᩥ ᨲᩣᨶᩥ ᨲᩥᨱᩣᨶᩥ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨭᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩁᨩ᩠ᨩᩩ ᨩᩥᨱ᩠ᨱᨠᩣᩃᩮ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᨸᨲᩥᨲᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᨲᩥᨱᩣᨶᩴ “ᩍᨴᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩴ, ᩍᨴᩴ ᨾᩪᩃ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩴ, ᨾᩪᩃᩮᨶ ᩅᩣ ᨾᩪᩃᩴ ᩈᨾᩣᨶᩮᨲᩩᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᩁᩴ, ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᨸᩩᩁᩥᩈᨠᩣᩁᩮ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿ ᩏᨩᩩᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ, ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨶ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨲᩣᨿ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨠᩣᩁᩴ ᩏᨩᩩᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩈᨾᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩑᩅᨾᨿᩴ ᨸᨩᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᩏᨩᩩᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩅᩈᩮᨶ ᨣᩩᩊᩥᨣᨱ᩠ᨮᩥᨠᨩᩣᨲᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨸᩣᨿᩴ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥᩴ ᩅᩥᨶᩥᨸᩣᨲᩴ ᩈᩴᩈᩣᩁᩴ ᨶᩣᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨸᩣᨿᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᩁᨿᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨿᩮᩣᨶᩥᨸᩮᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᨿᩋᩈᩩᩁᨠᩣᨿᩣ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨸᩥ ᩉᩥ ᨲᩮ ᩅᨯ᩠ᨰᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩔ ᩋᨿᩔ ᩋᨽᩣᩅᨲᩮᩣ “ᩋᨸᩣᨿᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᨣᨲᩥᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨲᩥ, ᩈᩩᨡᩈᨾᩩᩔᨿᨲᩮᩣ ᩅᩥᨶᩥᨸᨲᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨶᩥᨸᩣᨲᩮᩣ᪨ ᩍᨲᩁᩮᩣ ᨸᨶ –

“ᨡᨶ᩠ᨵᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨸᨭᩥᨸᩣᨭᩥ, ᨵᩣᨲᩩᩋᩣᨿᨲᨶᩣᨶ ᨧ;

ᩋᨻ᩠ᨻᩮᩣᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᩣ, ᩈᩴᩈᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᨸᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ”᪨

ᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᩣᨲᩥᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ ᨶᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨧᩩᨲᩥᨲᩮᩣ ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᩴ, ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨲᩮᩣ ᨧᩩᨲᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨸᩩᨶᨸ᩠ᨸᩩᨶᩴ ᨧᩩᨲᩥᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᨿᩮᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᨾᩣᨶᩣ ᨲᩦᩈᩩ ᨽᩅᩮᩈᩩ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᨿᩮᩣᨶᩦᩈᩩ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᩩ ᨣᨲᩦᩈᩩ ᩈᨲ᩠ᨲᩈᩩ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨭ᩠ᨮᩥᨲᩦᩈᩩ ᨶᩅᩈᩩ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩅᩣᩈᩮᩈᩩ ᨾᩉᩣᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩮ ᩅᩣᨲᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩣᩅᩣ ᩅᩥᨿ ᨿᨶ᩠ᨲᩮ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨣᩮᩣᨱᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨧ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨽᨾᨲᩥᨿᩮᩅ᪨ ᩍᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨾᩮᨲᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩴ ᩋᨸᩈᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉ᪨ ᩈᩮᩈᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲ᩠ᨳᨾᩮᩅᩣᨲᩥ᪨ ᨴᩈᨾᩴ᪨

ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨨᨭ᩠ᨮᩮᩣ᪨

᪗᪨ ᨾᩉᩣᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪁᪨ ᩋᩔᩩᨲᩅᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪆᪁᪨ ᨾᩉᩣᩅᨣ᩠ᨣᩔ ᨸᨮᨾᩮ ᩋᩔᩩᨲᩅᩣᨲᩥ ᨡᨶ᩠ᨵᨵᩣᨲᩩᩋᩣᨿᨲᨶᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨠᩣᩁᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨴᩦᩈᩩ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᨸᩁᩥᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩁᩉᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣᨲᩥ ᨸᩩᨳᩪᨶᩴ ᨶᩣᨶᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩣᨶᩴ ᨠᩥᩃᩮᩈᩣᨴᩦᨶᩴ ᨩᨶᨶᩣᨴᩦᩉᩥ ᨠᩣᩁᨱᩮᩉᩥ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ – “ᨸᩩᨳᩩ ᨠᩥᩃᩮᩈᩮ ᨩᨶᩮᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩣ”ᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨸᩥᨧ ᨸᩩᨳᩪᨶᩴ ᨣᨱᨶᨸᨳᨾᨲᩦᨲᩣᨶᩴ ᩋᩁᩥᨿᨵᨾ᩠ᨾᨸᩁᨾ᩠ᨾᩩᨡᩣᨶᩴ ᨶᩦᨧᨵᨾ᩠ᨾᩈᨾᩣᨧᩣᩁᩣᨶᩴ ᨩᨶᩣᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨣᨵᨲ᩠ᨲᩣᨸᩥ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ, ᨸᩩᨳᩩ ᩅᩣ ᩋᨿᩴ ᩅᩥᩈᩩᩴᨿᩮᩅ ᩈᨦ᩠ᨡᩴ ᨣᨲᩮᩣ, ᩅᩥᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩈᩦᩃᩈᩩᨲᩣᨴᩥᨣᩩᨱᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩋᩁᩥᨿᩮᩉᩥ ᨩᨶᩮᩣᨲᩥ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ᪨ ᩑᩅᨾᩮᨲᩮᩉᩥ “ᩋᩔᩩᨲᩅᩣ ᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩮᩣ”ᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥᨸᩥ ᨸᨴᩮᩉᩥ ᨿᩮ ᨲᩮ –

“ស្រេច បុទ្ធខ្លនា ទុក្ខា, ព្យាស្តេតាជិច្ចពាត្តតា;

អន្តោ បុទ្ធខ្លនោ ឲុកោ, កព្យោលោកោ បុទ្ធខ្លនោ”តិ៍ (យហាតិ៍ ៦៣); –

ធេ្វ បុទ្ធខ្លនា ទុក្ខា, តោសុ អត្ថបុទ្ធខ្លនោ កហិតោ៍ ព្ទុយប្បិត្តិ បច្ចុប្បន្នបច្ចុប្បកាឃំ ធស្សេតិ៍ ធាត្យុយហាក្ខតិកប្បិត្តិ ធត្យុយហាក្ខតកាលេយ

ធត្យុយហាក្ខតោហិ តិត្ថាតេត្ត ធត្យុយហាក្ខតយលេឃតិ អតេ្តា៍ តិត្ថិតេ្តឃ្យាតិ ស្កេ្តលេញ្ញ៍ ចិរតេ្តឃ្យាតិ ត រតេ្តឃ្យ៍ ចិយុតេ្តឃ្យាតិ យុត្តិត្យកាលេយា

កលេចឃ្យ៍ អាធលេឃាតិ ទុស្តិ៍ អបធលេឃាតិ បរិហាតិ៍ អាគាតត្តិ តិត្ថាតិ៍ តិតេ្តបតត្តិ តេកតោ៍

តប្បាតិ ឃប្បា ព្ទុលេយ ធតា្តតោ ទុស្តិហាតិតិត្ថាតិតោកា បញ្ញាឃត្តិ, តប្បា តំកាលោលាតិ អតេ្តា៍ ព្ទុតិ កកចា ធាត្យុយហាក្ខតិតេក កាលេយ ទ្ធុបំ

បរិក្កតេហតំ អឃុត្តទ្ធុបំ កត្វា អទ្ធុបំ បរិក្កតេហតំ ឃុត្តទ្ធុបំ កតោទាតិ៍ កប្បា? តោសព្យោកិត្តុតំ ទ្ធុបប្បិ កាលេហា ខាលចា អឌិយតេ្តា, តោត តោសំ

ទ្ធុលេប កាហស្ស បរិក្កតេហតត្តុទ្ធុបតំ ធស្សេត្វា តិត្តដ្ឋតេ្តា អទ្ធុលេប បតិដ្ឋាបតត្វំ ឲុចយាហ៍

ចិត្តត្តិអាជិ សត្ថា យតាឃតតស្សេច តាយំ៍ តព្យោចិត្តចត្តុតាឃ ចិត្តកោធទោតាឃ សព្យុឃុត្តធយុចិត្តតាឃ ធ ចិត្តំ, យតតតេ្តត យតោ,

ចិងាតតតេ្តត ចិត្តាលាត្តិ ទុច្ចតិ៍ តាលត្តិ ត សយតេ្តា៍ អត្ថោសិតត្តិ តព្យាឃ កិលិត្វា បរិតិដ្ឋយេត្វា កហិតំ៍ យយាឃិតត្តិ តព្យាយយតេ្តត យយ

ព្ទុងត្តិ កហិតំ៍ បរាយដ្ឋត្តិ ជិដ្ឋិឃា បរាយសិត្វា កហិតំ៍ ឲុតំ យយាតិ តព្យាកាលេហា, តោត អដ្ឋសតតព្យាចិតទិតំ កហិតំ តោហាតិ៍

ឲុសោហយប្បិតិ យាតកាលេហា, តោត តត យាតា កហិតា តោហាត្តិ៍ ឲុសោ លេយ អត្តាតិ ជិដ្ឋិកាលេហា, តោត ត្វាសដ្ឋិ ជិដ្ឋិលេឃា កហិតា តោហាត្តិ៍

តប្បាតិ ឃប្បា ឲុចំ ឌីឈតេ្តា កហិតំ, តប្បា តិត្ថិត្តិតំ ត សយតេ្តា៍

ចទំ, តិក្ខុតេចតិ ព្ទុធំ កប្បា អាហ? បធយព្យោតោត ទ្ធុបំ បរិក្កតេហតំ អឃុត្តទ្ធុបំ កតំ, អទ្ធុបំ ឃុត្តទ្ធុបំ, អធ “តោសំ តិក្ខុតំ ទ្ធុបតោតា កាលេហា

តិក្ខុយិត្វា អទ្ធុបំ កតោតា”តិ ខាត្វា តំ តិក្ខុដ្ឋិតំ ព្ទុយំ ធេសតំ អាទកិ៍ តត្វ អត្តតោតា ស្កុបកតេ្តឃ្យាតិ អត្តាតិ កលេព្យាឃ្យ៍ កិឃ្យាបឹតិ

ចស្សសតតោតា ស្កេ្តយ្បិ៍ កប្បា បត កកចា ឲុចយាហ? កិ៍ អតិតទកចស្សសតំ តិដ្ឋយាតំ ទ្ធុបំ តាយ អត្ថិ? តត្យ បធយចលេយ បចត្តិ ទ្ធុបំ យត្ថិយចឃំ ត

បិបុលាតិ, យត្ថិយចលេយ បចត្តិ បត្ថិយចឃំ, បុតទកតេ្តា បចត្តិ បត្ថាកត្តិ, បត្ថាកតេ្តា បចត្តិ បធយឃាយំ, បធយឃាលេយ បចត្តិ យត្ថិយឃាយំ,

យត្ថិយឃាលេយ បចត្តិ បត្ថិយឃាយំ ត បិបុលាតិ? តចា កយតេត បចត្តិ ធាតំ, ធាតេត បចត្តិ តិសត្ថុ, តិសត្ថាឃ បចត្តិ សឃតំ ត បិបុលាតិ៍

ឲុទិកិរិយាបតេបិ បិដស្ស ស្កេ្តតលោ បចត្តិ អតិហតលំ, អតិហតលោ បចត្តិ ឌីតិហតលំ, ឌីតិហតលោ បចត្តិ តោធាស្សត្តតំ, តោធាស្សត្តតេត បចត្តិ

សត្ថិតេ្តបតំ, សត្ថិតេ្តបតេត បចត្តិ សត្ថិទ្ធុត្តតំ ត បិបុលាតិ, តត្វ តតេ្តច ខ្ពុដិ ខ្ពុដិ បត្ថិ បត្ថិ ហុត្វា តត្តកបិតលេ បត្តិត្តតិលិ ចិឃ

បដបដិឃត្តា សត្ថាទា កិត្ថត្តិតិ? សច្ចលេយតំ៍ ឃធា បត បឌីបស្ស ឌលតោតា ខាតោតា តំ តំ ចដ្ឋិប្យតេសំ អតតិក្ខុយិត្វា តត្វ តតេ្តច កិត្ថតិ, អធ

ធ បត បទេចលិសត្តុចលេត សត្ថាទត្តិ ឌលិតោតា បឌីលេបាតិ ទុច្ចតិ, ឲុចយិឆាបិ បទេចលិចលេត អឃយ្បិ កាលេឃា ឲុចំ ចិទដ្ឋិតិកោ ចិឃ កត្វា

ធស្សិតោតា៍

រត្តិយា ច ទិវសស្ស ចាតិ រត្តិម្ហិ ច ទិវសេ ច។ ភុម្មត្ថេ ហេតំ សាមិវចនំ។ អញ្ញទេវ ឧប្បជ្ជតិ, អញ្ញំ និរុជ្ឈតីតិ យំ រត្តិំ ឧប្បជ្ជតិ ច និរុជ្ឈតិ ច, តតោ អញ្ញទេវ ទិវា ឧប្បជ្ជតិ ច និរុជ្ឈតិ ចាតិ អត្ថោ។ អញ្ញំ ឧប្បជ្ជតិ, អនុប្បន្នមេវ អញ្ញំ និរុជ្ឈតីតិ ឯវំ បន អត្ថោ ន គហេតព្វោ។ “រត្តិយា ច ទិវសស្ស ចា”តិ ឥទំ បុរិមបច្ឆិមតោ បរិត្តកំ បច្ឆិមំ គហេត្វា បច្ឆិមវសេនេវ វុត្តំ, ឯករត្តិំ បន ឯកទិវសំ វា ឯកមេវ ចិត្តំ ឋាតុំ សមត្ថំ នាម នត្ថិ។ ឯកស្មិញ្ហិ អច្ឆរាក្ខណេ អនេកានិ ចិត្តកោដិសតសហស្សានិ ឧប្បជ្ជន្តិ។ វុត្តម្បិ ចេតំ មិលិន្ទបញ្ហេ–

“វាហសតំ ខោ, មហារាជ , វីហីនំ, អឌ្ឍចូឡញ្ច វាហា, វីហិសត្តម្ពណានិ, ទ្វេ ច តុម្ពា, ឯកច្ឆរាក្ខណេ បវត្តស្ស ចិត្តស្ស ឯត្តកា វីហី លក្ខំ ឋបីយមានា បរិក្ខយំ បរិយាទានំ គច្ឆេយ្យុ”ន្តិ។

បវនេតិ មហាវនេ។ តំ មុញ្ចិត្វា អញ្ញំ គណ្ហាតិ, តំ មុញ្ចិត្វា អញ្ញំ គណ្ហាតីតិ ឥមិនា ន សោ គហិតគ្គហិតសាខំ អលភិត្វា ភូមិំ ឱតរតិ។ អថ ខោ តស្មិំ មហាវនេ វិចរន្តោ តំ តំ សាខំ គណ្ហន្តោយេវ ចរតីតិ អយមត្ថោ ទស្សិតោ។

ឯវមេវ ខោតិ ឯត្ថ ឥទំ ឱបម្មសំសន្ទនំ – អរញ្ញមហាវនំ វិយ ហិ អារម្មណវនំ វេទិតព្វំ។ តស្មិំ វនេ វិចរណមក្កដោ វិយ អារម្មណវនេ ឧប្បជ្ជនកចិត្តំ។ សាខាគហណំ វិយ អារម្មណេ លព្ភនំ។ យថា សោ អរញ្ញេ វិចរន្តោ មក្កដោ តំ តំ សាខំ បហាយ តំ តំ សាខំ គណ្ហាតិ, ឯវមិទំ អារម្មណវនេ វិចរន្តំ ចិត្តម្បិ កទាចិ រូបារម្មណំ គហេត្វា ឧប្បជ្ជតិ, កទាចិ សទ្ទាទីសុ អញ្ញតរំ, កទាចិ អតីតំ, កទាចិ អនាគតំ វា បច្ចុប្បន្នំ វា, តថា កទាចិ អជ្ឈត្តំ, កទាចិ ពាហិរំ។ យថា ច សោ អរញ្ញេ វិចរន្តោ មក្កដោ សាខំ អលភិត្វា ឱរុយ្ហ ភូមិយំ និសិន្នោតិ ន វត្តព្វោ, ឯកំ បន បណ្ណសាខំ គហេត្វាវ និសីទតិ, ឯវមេវ អារម្មណវនេ វិចរន្តំ ចិត្តម្បិ ឯកំ ឱលុព្ភារម្មណំ អលភិត្វា ឧប្បន្នន្តិ ន វត្តព្វំ, ឯកជាតិយំ បន អារម្មណំ គហេត្វាវ ឧប្បជ្ជតីតិ វេទិតព្វំ។ ឯត្តាវតា ច បន ភគវតា រូបតោ នីហរិត្វា អរូបេ ការោ បតិដ្ឋាបិតោ, អរូបតោ នីហរិត្វា រូបេ។

ឥទានិ តំ ឧភយតោ និក្កឌ្ឍិតុកាមោ តត្រ, ភិក្ខវេ, សុតវា អរិយសាវកោតិ ទេសនំ អារភិ។ អយំ បនេត្ថ អាសីវិសូបមាយ ទីបេតព្វា – ឯកោ កិរ បុរិសោ អាសីវិសេន ទដ្ឋោ, អថស្ស វិសំ ហរិស្សាមីតិ វេជ្ជោ ភិសក្កោ អាគន្ត្វា វមនំ ការេត្វា ហេដ្ឋា ករុញ្ឈ, ឧបរិ នារោហាតិ មន្តំ បរិវត្តេត្វា វិសំ ឧបរិ អារោបេសិ។ សោ យាវ អក្ខិប្បទេសា អារុឡ្ហភាវំ ញត្វា “ឥតោ បរំ អភិរុហិតុំ ន ទស្សាមិ, ឯកដ្ឋានេយេវ ឋបេស្សាមី”តិ ឧបរិ ករុញ្ឈ, ហេដ្ឋា នារោហាតិ មន្តំ បរិវត្តេត្វា កណ្ណេ ចូរេត្វា ទណ្ឌកេន បហរិត្វា វិសំ ឱតារេត្វា ឯកដ្ឋានេយេវ ឋបេសិ។ តត្រស្ស ឋិតភាវំ ញត្វា អគទលេបេន វិសំ និម្មទ្ទិត្វា ន្ហាបេត្វា “សុខី ហោហី”តិ វត្វា យេនកាមំ បក្កាមិ។

តត្ថ អាសីវិសេន ទដ្ឋស្ស កាយេ វិសបតិដ្ឋានំ វិយ ឥមេសំ ភិក្ខូនំ រូបេ អធិមត្តគាហការោ, វេជ្ជោ ភិសក្កោ វិយ តថាគតោ, មន្តំ

បរិចេឆ្ចត្វា ក្ខបរិ ចិរស្ស អារេវាបិតាការេលិ ចិយ តធាកេតត តេតរ កិញ្ហត់ ទូបេតា កាឋំ តឹឋរិត្វា អទ្ទរេប បតិដ្ឋាបិតាការេលិ, ឃាច អក្លិប្បេឆរា អារុឡ្ហថចិរស្ស ក្ខបរិ អកិរុហិត្វំ អឆត្វា បុត យត្តុតាលេត ឌ្ឋតារេត្វា ឆដ្ដ្ឋារតេឃេច ឆបត់ ចិយ រត្វារា តេតរ កិញ្ហត់ អទ្ទរេតា កាឋំ តឹឋរិត្វា ទូរេប បតិដ្ឋាបិតាការេលិ។ ឆដ្ដ្ឋារេត ចិតស្ស ចិរស្ស អកេឆលេរេបត តិយ្ចធត់ ចិយ ក្ខកឃេតា កាឋំ តឹឋរេលាត្វាឃ ត្តុយិស្សា ឆេរតាឃ អារេដ្ឋការេលិ ខេឆិតន្តេ្លា។ តត្វ តិឌ្ឋិត្តិ ចិរឌ្ឋតឹតិ ត្តុយិតា យកេក្កា គធិតេតា, ចិរាកា ចិយុត្ត្ចតឹតិ ឞល់, ចិយុត្តុប្ហិត្តិអាឌិតា បត្ថុរេចក្លុលា។ បធយិ។

៧. ទុតិយអរិយ្យុតធារុត្តុចណ្ណតា

៤៧. ទុតិរេឃ ឞុលខេឆតិឃត្តិ ឞុលខេឆតាឃ បត្ថុយំ។ ឞស្សត្តិ ចក្លុរយ្យស្សាងិ។ តតុ ច ចក្លុរយ្យេស្សា ឞុលខេឆតាឃ បត្ថុរេឃា ត ហោតីតិ? រហឌាតបត្ថុរេឃត ត ហោតិ, ក្ខបតិស្សឃបត្ថុរេឃត បត ឌចតចេឆតាឃ ហោតិ , តំ រត្តារេឃតំ ទុត្តុ។ រេរាតរយ្យស្សាងិរុបិ ឲរេច តរេឃា។ តឌ្ឋត្តិ តឌ្ឋាតិកំ តស្សារុប្បំ, តស្ស ឞស្សស្ស អត្ថុបត្តិ អតេត្វា។ ទុក្លេចេឆតិឃត្តិអាងិ ទុត្តុតេឃតេច ខេឆិតន្តេ្លា។ រឌ្ឋដ្ឋតរេយាឆាតាតិ រឌ្ឋដ្ឋតតត ខេច រេយាឆារេតត ច, រឌ្ឋដ្ឋតរយ្យិល្ហតតាតិ អតេត្វា ក្ខឃ្វាតិ ក្ខញ្ញាការេរា។ តេតឌោ អកិតិត្តាត្តុតឹតិ អក្កិទុណ្ណា តិក្លុយតឹតិ ត កេហតន្តេ្លា, ក្ខឃ្វាការេស្សេច បត ឲតំ ខេចខេតំ។ តត្វ ចិត្តិ គដ្ឋាតត្តិ ចិត្តិ អរេឈិតំ។ តត្វ អឆោអរេឈិ ចិយ ចត្វ, ក្ខត្តុរារេឈិ ចិយ អារេយ្យុលំ, រឌ្ឋដ្ឋតំ ចិយ ឞរេស្សា, ក្ខឃ្វាឆាត ចិយ ខេឆតា។ ទុតិយំ។

៨. បុត្តុយំរុបយរុត្តុចណ្ណតា

៤៨. តតិរេឃ ចត្តារោរេយ, កិក្លេច, អាហារាតិអាងិ ទុត្តុតឃេយច។ ឃឃ្វា បតស្ស អដ្ឋុប្បត្តិកោ តិកេក្លុរេបិ, តឃ្វា តំ ឆរេស្សត្វារេចត្វ អត្ថុប្បន្តាបេឆណ្ណត់ គរិស្សាមិ។ គតរាឃ បត ត្តុងំ អដ្ឋុប្បត្តិឃា តិក្លិត្តត្តិ? លិករេក្កាតេត។ ករេចតា គិរ យហាលិករេក្កាតោ ក្ខប្បន្តិ, ឃធា តំ ចត្តារោ អរេឌ្ឋេឃ្យា បុរិតឆាតបិរឹឆត្ថាឃស្ស។ រត្តាងិរារុ ហិស្ស ឃយកយហារេយឈោ ទុដ្ឋហិត្វា យហោឈំ ចិយ រត្តាបិរេយិរេឃា “ឲកទ្ធិ អត្តុការេច ចិបិកំ ឆស្សាឃា”តិ រយ្យិល្ហិតា ចិយ លិករេក្កាយហោឈំ តិត្តាត្តុឃិរុ។ តរេតា តរេតា អត្ថុបិតឃាតចត្វយាលិកត្តចិលេបតាឌិហត្វា លត្តិឃព្រាហ្វុលាឆរេឃា អាកត្វា, “គហំ ឡុរេដ្ឋ, គហំ កកចា, គហំ ឆេចឆេចា តរារឆោ បុរិរសឹហា”តិ? ករេចត្តិ បរិរេឃរត្តិ។ រកាឌរតេហិបិ បត្ថុរេឃ អាហរិត្វា ឌ្ឋកាឌំ អលកយាតា រយត្តា កាទុតប្បឃាលយ្យិ រកាឌទុរេត រកាឌទុរំ អាហត្ថុ តិដ្ឋត្តិ ខេច អត្ថុប្បចត្តុត្តិ ច អត្តុកចិត្តព្រាហ្វុលាឆរេឃា ចិយ។ រត្តំ លត្តគេ តេរុ តេរុ ឞុរត្វារុ ច អាកាតតេឃត ខេឆិតន្តេ្លា។

ឃធា ករេចតា, ឲចំ កិក្លុរឌ្ឋស្សាបិ។ ទុត្តុខេត្ថតំ –

“តេត តោ បត រយេឃត ករចា រក្កតោ ហោតិ គរុកតោ យាតិតោ បូជិតោ អបចិតោ លិកឹ ចីចរ-បិណ្ឌបាត-រេរតារត-គិលាត-

បច្ចយ-ភេសជ្ជ-បរិក្ខារានំ។ ភិក្ខុសង្ឃោបិ ខោ សក្កតោ ហោតិ...បេ... បរិក្ខារាន”ន្តិ (ឧទា។ ១៣; សំ។ និ។ ២។៧០)។

តថា “យាវតា ខោ, ភន្តេ, ឯតរហិ សង្ឃា វា គណា វា លោកេ ឧប្បន្នា, នាហំ, ភន្តេ, អញ្ញំ ឯកសង្ឃម្បិ សមនុបស្សាមិ ឯវំ លាភគ្គយសគ្គប្បត្តំ យថយិទំ, ភន្តេ, ភិក្ខុសង្ឃោ”តិ (ទី។ និ។ ២។១៥៩)។

ស្វាយំ ភគវតោ ច សង្ឃស្ស ច ឧប្បន្នោ លោកសក្ការោ ឯកតោ ហុត្វា ទ្វិន្នំ មហាគង្គានំ ឧទកំ វិយ អប្បមេយ្យោ អហោសិ។ អថ សត្ថា រហោគតោ ចិន្តេសិ – “មហាលោកសក្ការោ អតីតមទ្ធានម្បិ ឯវរូបោ អហោសិ, អនាគតមទ្ធានម្បិ ឯវរូបោ ភវិស្សតិ។ កិំ នុ ខោ ភិក្ខូ អាហារបរិគ្គាហកេន សតិសម្បជញ្ញេន សមន្នាគតា មជ្ឈត្តា និច្ឆន្ទរាគា ហុត្វា អាហារំ បរិភុញ្ជិតុំ សក្កោន្តិ, ន សក្កោន្តី”តិ?

សោ អទ្ទស ឯកច្ចេ អធុនា បព្វជិតេ កុលបុត្តេ អបច្ចវេក្ខិត្វា អាហារំ បរិភុញ្ជមានេ។ ទិស្វានស្ស ឯតទហោសិ – “មយា កប្បសតសហស្សាធិកានិ ចត្តារិ អសង្ខ្យេយ្យានិ បារមិយោ បូរេន្តេន ន ចីវរាទិហេតុ បូរិតា, ឧត្តមផលស្ស បន អរហត្តស្សត្ថាយ បូរិតា។ ឥមេបិ ភិក្ខូ មម សន្តិកេ បព្វជន្តា ន ចីវរាទិហេតុ បព្វជិតា, អរហត្តស្សេវ បន អត្ថាយ បព្វជិតា។ តេ ឥទានិ អសារម្ហេវ សារំ, អនត្ថម្ហេវ ច អត្ថំ គណ្ហន្តី”តិ ឯវមស្ស ធម្មសំវេគោ ឧប្បជ្ជិ។ តតោ ចិន្តេសិ – “សចេ បញ្ចមំ បារាជិកំ បញ្ញបេតុំ សក្កា អភវិស្ស, អបច្ចវេក្ខិតាហារបរិភោគោ បញ្ចមំ បារាជិកំ កត្វា បញ្ញបេតព្វោ ភវេយ្យ។ ន បន សក្កា ឯវំ កាតុំ, ធុវបដិសេវនដ្ឋានញ្ហេតំ សត្តានំ។ យថា បន ឥមិនា បញ្ចមំ បារាជិកំ វិយ នំ បស្សិស្សន្តិ, ឯវំ ធម្មទេសនំ [illegible] [illegible] ឋបេស្សាមិ, យំ អាវជ្ជិត្វា អាវជ្ជិត្វា អនាគតេ ភិក្ខូ ចត្តារោ បច្ចយេ បច្ចវេក្ខិត្វា បរិភុញ្ជិស្សន្តី”តិ។ ទូរាយ អដ្ឋុប្បត្តិយា ឥមំ បុត្តមំសូបមសុត្តន្តំ និក្ខិបិ។ តត្ថ ចត្តារោតិ, គណនបរិច្ឆេទោ,

ភិក្ខវេ, អាហារាតិអាទិ ហេដ្ឋា វុត្តត្ថមេវ។

ចត្តារោ បន អាហារេ វិត្ថារេត្វា [illegible] តេសុ អាទីនវំ ទស្សេតុំ កថញ្ច, ភិក្ខវេ, កពឡីការោ អាហារោ ទដ្ឋព្វោតិអាទិមាហ? តត្ថ ជាយម្បតិកាតិ ជាយា ច បតិ ច។ បរិត្តំ សម្ពលន្តិ បុដភត្តសត្តុយោគកាទីនំ អញ្ញតរំ អប្បមត្តកំ បាថេយ្យំ។ កន្តារមគ្គន្តិ កន្តាររូបំ មគ្គំ, កន្តារេ វា មគ្គំ។ កន្តារន្តិ ចោរកន្តារំ វាឡកន្តារំ អមនុស្សកន្តារំ និរុទកកន្តារំ អប្បភក្ខកន្តារន្តិ បញ្ចវិធំ។ តេសុ យត្ថ ចោរភយំ អត្ថិ, តំ ចោរកន្តារំ។ យត្ថ សីហព្យគ្ឃាទយោ វាឡា អត្ថិ, តំ វាឡកន្តារំ។ យត្ថ ពលវាមុខយក្ខិនីអាទីនំ អមនុស្សានំ វសេន ភយំ អត្ថិ, តំ អមនុស្សកន្តារំ។ យត្ថ បាតុំ វា នហាយិតុំ វា ឧទកំ នត្ថិ, តំ និរុទកកន្តារំ។ យត្ថ ខាទិតព្ពំ វា ភុញ្ជិតព្ពំ វា អន្តមសោ កន្ទមូលាទិមត្តម្បិ នត្ថិ, តំ អប្បភក្ខកន្តារំ នាម។ យត្ថ បនេតំ បញ្ចវិធម្បិ ភយំ អត្ថិ, តំ កន្តារមេវ។ តំ បនេតំ ឯកាហទ្វីហតីហាទិវសេន និត្ថរិតព្ពម្បិ អត្ថិ, ន តំ ទូរំ អធិប្បេតំ។ ទូរំ បន និរុទកំ អប្បភក្ខំ យោជនសតិកកន្តារំ អធិប្បេតំ។ ឯវរូបំ កន្តារមគ្គំ បដិបជ្ជេយ្យុន្តិ ឆាតកភយេន ចេវ រោគភយេន ច រាជភយេន ច ឧបទ្ទុតា បដិបជ្ជេយ្យុំ “ឯវំ កន្តារំ និត្ថរិត្វា ធម្មិកស្ស រញ្ញោ និរុបទ្ទវេ រដ្ឋេ សុខំ វសិស្សាមា”តិ បយាតា។

ឯកបុត្តកោតិ ឧក្ខិបិត្វា គហិតោ អង្កេនបិ តក្កយុត្តោ អតិមនាបោ ឯកបុត្តកោ។ វល្លូរញ្ច សោណ្ឌិកញ្ចាតិ យតយតដ្ឋានតោ គហេត្វា

ចល្លទំ, អដ្ឋិតិឃ្សិតសិទាតិឃ្សិតដ្ឋាតាតិ ករេហត្វា ឃ្វលយំឃត្ថាតិ អនេត្វា។ បដិបិនេឃឃ្យត្តិ បហនេទឃ្យ។ កហំ ឲកបុត្តកាតិ អយំ នេតរំ បរិនេឆចតាកានេទា។

អយំ បនេត្ថ ក្វតយត្ថំ កត្វា អាឌិនេតា បដ្ឋាយ ឃនេថ្លបនេតា អត្ថចណ្ណតា – នេភ្វ កិទ ឋាឃយ្យតិកា បុត្តំ ករេហត្វា បរិនេត្តត បរិនេឆនេឃ្យត នេឃាឌតឃតិកំ កត្តាទយក្កំ បដិបឌ្ឌឹឃ្យ។ នេតរំ បន្ហាឃនេឃាឌតាតិ កត្វា បរិនេឆយ្ស តិដ្ឋាឃិ, នេត ឲុប្សិបិឃាតុទា ចិទឡអត្ថាឃាយំ តិឃិឌិឃ្យ។ តនេតា បុទិនេឃា ភទិយំ អាហ – “ភនេទ្ត ន្តុនេតា ឃយត្តា បន្ហាឃនេឃាឌតាតិ កានេយា ចា តិកនេយា ចា តត្ថិ។ តឃ្វា ឃំ តំ បុទិនេឃត កាតត្ថំ ពាហុយ្សិ កឃិនេកាទក្លាឌិកយ្វំ, ត ឌាតិ ឃក្កា តំ យឃា កាតុំ, ឲហិ យំ យានេទត្វា ដ្ឋបឈ្លយំឃំ តាឌិត្វា ដ្ឋបឈ្លំ បរិនេឆយ្ស កត្វា បុនេត្តត ឃឌ្ឋិ កត្តាទំ តិត្ថទាហី”តិ។ បុត ឃាបិ តំ អាហ – “ឃាយិ យឃា ឌាតិ ឃំ តំ ន្តត្ថិឃា កាតត្ថំ ពាហុយ្សិ ឃុត្តកត្តតាឌិកយ្វំ, តំ កាតុំ ត ឃក្កា, ឲហិ យំ យានេទត្វា ដ្ឋបឈ្លយំឃំ តាឌិត្វា ដ្ឋបឈ្លំ បរិនេឆយ្ស កត្វា បុនេត្តត ឃឌ្ឋិ កត្តាទំ តិត្ថទាហី”តិ។ បុត នេឃាបិ តំ អាហ – “ភនេទ្ត យាតុកាយយនេទលោត ឌ្ឋិត្តំ យនេទលំ បន្ហាឃតិ ៎ ត ហិ យនេទ្ត ក្យានេទា យាតនេទា ចិតា ឌីចិតុំ ឃនេក្កាតិ។ ឃឌិ បត យឃំ ឌីចាយ។ បុត ឌាទកំ លនេភឃ្យាយ។ ហន្ទ ឌាតិ បុត្តកំ យានេទត្វា, យំឃំ ករេហត្វា កត្តាទំ តិត្ថទាយា”តិ។ តនេតា យាតា បុត្តយាហ – “តាត, បិតុឃត្តិកំ កច្ឆា”តិ, នេឃា អកយាឃិ។ អឆឃ្ស បិតា, “យឃា ‘បុត្តកំ នេបិនេឃឃ្សាឃី’តិ កឃិនេកាទក្លាឌីហិ អតប្យកំ ទ្យក្លយតុក្វតំ, ត ឃនេក្កាឃិ អហំ បុត្តំ យានេទតុំ, តុំនេឃច តច បុត្តំ យានេទហី”តិ ចត្វា, “តាត យាតុឃត្តិកំ កច្ឆា”តិ អាហ។ នេឃា អកយាឃិ។ អឆឃ្ស យាតាបិ, “យឃា បុត្តំ បនេត្តត្តិឃា នេកាចតក្យក្កទចតនេឆចតាឃាចតាឌីហិបិ តាច អតប្យកំ ទ្យក្លយតុក្វតំ, នេកា បត ចានេឌា ក្យច្ឆិតា បរិហទត្តិឃា? ត ឃនេក្កាឃិ អហំ បុត្តំ យានេទតុ”ត្តិ ចត្វា “តាត, បិតុឃត្តិកនេយច កច្ឆា”តិ អាហ។ ឲចំ នេឃា ឌ្ឋិតុយត្តទា កច្ឆនេត្តានេឃច យនេតា។ នេត តំ ឌិឃ្វា បរិនេឆចិត្វា ចុត្តតនេឃត យំឃាតិ ករេហត្វា តាឌត្តា បក្កយិឃ្យ។

នេតរំ នេឃា បុត្តយំឃាហានេទា តចហិ កានេទលោហិ បដិក្វូលត្តា នេតច ឌចាឃ នេហាតិ, ត យឌាឃ, ត យណ្ឌតាឃ, ត ចិក្វឃតាឃ, នេកចលំ កត្តាទតិត្ថទលាត្ថានេឃច នេហាតិ។ កតនេយហិ តចហិ កានេទលោហិ បដិក្វូលោតិ នេច? ឃឌាតិយំឃតាឃ ទាតិយំឃតាឃ បុត្តយំឃតាឃ បិឃបុត្តយំឃតាឃ តទុលយំឃតាឃ អាយកយំឃតាឃ អនេភាកយំឃតាឃ អនេលិលាតាឃ អឆ្វូបិតតាឃាតិ។ ឲចញ្ញានេត តចហិ កានេទលោហិ បដិក្វូលំ តំ បុត្តយំឃំ តាឌត្តា ត ឃាទត្តា កិឌ្ឋយាតឃា ហុត្វា តាឌិឃ្យ, យឌ្ឋត្ថកានេចនេឃច បត តិច្ឆតុទាកបរិនេភានេក ឋិតា តាឌិឃ្យ។ ត អដ្ឋិតុក្យទយ្វតិឃ្សិតដ្ឋាតាតិ អបនេតត្វា ឆ្វលឆ្វលំ ចទយំឃនេយច តាឌិឃ្យ, ហត្ថឃយ្យត្ថំ យំឃនេយច បត តាឌិឃ្យ។ ត ឃាចឌត្ថំ កល្អប្យយាលំ កត្វា តាឌិឃ្យ, នេឆាកំ នេឆាកំ បត ឲកឌិចរំ ឃាបតយត្តនេយច តាឌិឃ្យ។ ត អញ្ញាយញ្ញា យច្ឆទាឃត្តា តាឌិឃ្យ, ចិកតយនេច្ឆទយនេលត បត បរិឃុនេឌ្ឋតេច នេចតឃា តាឌិឃ្យ។ ត អញ្ញា កិញ្ចិ យិកយំឃំ ចា នេយាទយំឃាឌីតំ ចា អញ្ញាតទំ តាឌាយាតិ ឃយ្វញ្ញហា តាឌិឃ្យ, បិឃបុត្តយំឃភាចំ បត ឋាតត្តាច តាឌិឃ្យ។ ត “អនេហា ចត យឃំ បុតបិ ឲចទ្វូបំ បុត្តយំឃំ តានេឌឃ្យាយា”តិ បត្ថតំ កត្វា តាឌិឃ្យ, បត្ថតំ បត ចីតិចត្តាច ហុត្វា តាឌិឃ្យ។ ត “ឲត្តកំ កត្តានេទ តាឌិត្វា អចឃិដ្ឋំ កត្តាទំ អតិក្កយ្វ នេលិលាយិត្តលិឌីហិ នេឃានេឌត្វា តាឌិឃ្សាយា”តិ ឃត្តិឆិ អកំឃ្យ, កត្តាទបរិនេឃាឃានេត បត “បុនេទ យហាឌនេតា បឃ្សតី”តិ ក្វយិយំ ចា តិលហិឃ្យ, អក្កិតា ចា ឈាបយិឃ្យ។ ត “នេកាចិ អនេញ្ញា អនេយព្រិឃ ឲចទ្វូបំ បុត្តយំឃំ តាឌិតុំ ត លភតី”តិ យាតំ ចា ឌប្យំ ចា អកំឃ្យ, តិហតយាតា បត តិហតឌប្យា ហុត្វា តាឌិឃ្យ។ “កិំ ន្តយិតា អនេលិនេលាត អតយ្វិនេលត អឆ្វូបិនេតត ទ្យក្ករនេត្ថតា”តិ ត ហីឡឲត្វា តាឌិឃ្យ, ហីឡអតំ បត ចីតិចត្តា ហុត្វា តាឌិឃ្យ ៎ ត “តុឃំ្យាកានេកា យឃំ្យាកានេកា តច បុនេត្តា យយ បុនេត្តា”តិ អញ្ញាយញ្ញា អតិយញ្ញាឃ្យ។ ឃយក្កា បត ឃនេយ្វាឌយាតា ហុត្វា តាឌិឃ្យ។ ន្តយំ នេតរំ ឲចទ្វូបំ តិច្ឆតុទាកាឌិបរិនេភាកំ ឃយ្យឃ្សយានេតា ឃត្ថ

កិច្ចសឈ្ឈប្បិ ចាំ ការលំ អត្ថុខាតារបេត្តា ចាំ កាំ យញ្ញាឆ, កិច្ចេច, អបិ ត្ន េព ឥចាឃ ចា អាហារ៌ អាហារេឃ្យត្តិអាឌិយាហៈ តត្វ ឥចាឃ ចាតិអាឌីតិ ចិសុទ្ធិយគ្គេ (ចិសុទ្ធិៈ ១ៈ១ប័) ចិត្វារិតារតេចៈ កត្តារស្សាតិ តិត្តិណ្ហាចសេសស្ស កត្តារស្សៈ

ឲចេយេច ខោតិ តចត្តំ បិដិក្យល្យាតំ ចសេត បិឃបុត្តយំសសឌិសោ កត្វា ឥដ្ឋេត្តាតិ អេត្វៈ កតេយសំ តចត្តំ? កយតបិដិក្យល្យតាឌីតំៈ កយតបិដិក្យល្យតំ បច្ចេចក្ខេត្តាបិ កតាឡ្រ្វាការាហារ៌ បរិក្កព្យាតិ, បរិឃេយសតបិដិក្យល្យតំ បច្ចេចក្ខេត្តាបិ, បរិភោកតិឆាតអាឃឃបរិបក្កាបរិបក្កសយ្ចក្ខលតិស្សត្តបិដិក្យល្យតំ បច្ចេចក្ខេត្តាបិ, តាតិ បេតតាតិ កយតបិដិក្យល្យតាឌីតិ ចិសុទ្ធិយគ្គេ (ចិសុទ្ធិៈ ១ៈ៣៥៣) អាហារបិដិក្យល្យតាតិខ្ខេស ចិត្វារិតារតេចៈ ព្ទតិ ព្ទេយសំ តចត្តំ បិដិក្យល្យាតំ ចសេត បុត្តយំស្មបយំ កត្វា អាហារេរា បរិក្ខិតេត្តាៈ

ឃឆា េព ខាឃយ្យតិកា បិដិក្យល្យំ បិឃបុត្តយំសំ ឈាឥត្តា ត សារត្វា កិន្ទ្រយាតសា ហុត្វា ឈាឌិស្ស, យញ្ញាការចេឃេច តិច្ចត្តរាកបរិភោកេ ឌិតា ឈាឌិស្ស, ឲចំ តិច្ចត្តរាកបរិភោកំ កត្វា បរិក្ខិតេត្តាៈ ឃឆា ច េព ត អដ្ឋិត្យាត្រចយ្ចតិស្សិតំ អបតេត្វា ឆ្លចឆ្លំ ចរយំសេយេច ឈាឌិស្ស, ហត្វសយ្យត្តេយេច បត ឈាឌិស្ស, ឲចំ ស្វក្ខកត្តយត្តឡ្យញ្ញតាឌីតិ បិដ្ឋិហេត្វត អបដិក្ខិបិត្វា ចដ្ឋេកោត ចិឃ ក្សក្កេដេត ចិឃ ច ឌ្ឋនិ អឥេស្សត្វា តេតា តេតា សប្បិយំសាឌិសំសដ្ឋចរេភោខតំេឃេច ចិចិតិត្វា អក្ខោតេត្តត ឹសេហត ចិឃ សបឥាតំ បរិក្ខិតេត្តាៈ

ឃឆា ច េព ត ឃាចឥត្តំ កណ្ឌបយ្យាលំ ឈាឌិស្ស, ឆោកំ ឆោកំ បត ឲកោកឌិចសំ ឃាបតយត្តេយេច ឈាឌិស្ស, ឲចេយេច អាហរហត្វកាឌិ្រោហ្វណាតំ អញ្ញាតេរេត ចិឃ ឃាចឥត្តំ ឥ្ឌរាចឥេហកំ អក្ខោតេត្តត ចត្តត្តំ បញ្ញត្តំ ចា អារេលិបិតំ ឌ្ឋកាសំ ឥេបត្វាច ឆយ្ចេសតាបតិតា ចិឃ បរិក្ខិតេត្តាៈ េសា កិរ បញ្ញចត្តាលឹស ចស្សាតិ តិដ្ឋយាតោ "បញ្ហាកេត្វ អយ្យិលុក្ការសយដ្ឋាបកំ កត្វា ឲកឌិចសយ្បិ អាហារ៌ ត អាហារេរសិ"ត្តិ ចត្វា ឹហតាឌំ តឥេត្តា ព្ទយំ កាឆយាហ –

"ចត្តារោ បញ្ច អារេលិបេ, អក្សត្វា ឥ្ឌកំ បិចេច;

អលំ ឆាសុចិហារាឃ, បហិតត្តស្ស កិក្ខុតោ"តិៈ (ខេឆរកាៈ ៩៥៣);

ឃឆា ច េព ត អញ្ញាយញ្ញា យច្ឆរាឃត្តា ឈាឌិស្ស, ចិកពយលយេច្ឆេត បត បរិសុទ្ធេតេច េចតសា ឈាឌិស្ស, ឲចេយេច បិណ្ឌបាតំ លកិត្វា អយច្ឆរាឃិត្វា "ព្ទយំ សត្តាំ កណាត្តស្ស សត្តាំ ឥស្សាមិ, ដ្ឋបឌ្ឌ កណាត្តស្ស ដ្ឋបឌ្ឌ, សេច កហិតាចេសេសា កចិស្សតិ, អត្តតា បរិក្ខិស្សាមី"តិ សារលិឃឆេយ្ច ឌិេតតេច បរិក្ខិតេត្តាៈ ឃឆា ច េព ត "អញ្ញា កិច្ចិ យឃំ យិកយំសំ ចា េយារយំសាឌីតំ ចា អញ្ញាតរ៌ ឈាឥាយា"តិ សយ្វឡហា ឈាឌិស្ស, បិឃបុត្តយំសកាចំ បត ខាតត្តាច ឈាឌិស្ស, ឲចេយេច បិណ្ឌបាតំ លកិត្វា "អហំ ឈាឥាយិ ក្សញ្ញាមី"តិ អត្វាបលឌ្ឋិសេយ្យាហំ អត្ថប្បារេឥត្វា "កតាឡ្រ្វាការាហារេរា ត ខាតាតិ 'ចាត្យយហាក្សតិកកាឃំ ចេឌ្ឌមី'តិ, ការឃាបិ ត ខាតាតិ 'កតាឡ្រ្វាការាហារេរា យំ ចេឌ្ឌតី'"តិ, ឲចំ សេយ្យាហំ បហាឃ បរិក្ខិតេត្តាៈ សតិសយ្យខញ្ញាចសេតាបិ េចស អសយ្វឡេហតេច ហុត្វា បរិក្ខិតេត្តាៈ

យថា ច តេ ន “អហោ វត មយំ បុនបិ ឯវរូបំ បុត្តមំសំ ខាទេយ្យាមា”តិ បត្ថនំ កត្វា ខាទិំសុ, បត្ថនំ បន ជីវិតវត្តាវ ហុត្វា ខាទិំសុ, ឯវមេវ បណីតភោជនំ លទ្ធា ‘អហោ វតាហំ ស្វេបិ បុនទិវសេបិ ឯវរូបំ លភេយ្យំ’, លូខំ វា បន លទ្ធា “ហិយ្យោ វិយ មេ អជ្ជ បណីតភោជនំ ន លទ្ធ”ន្តិ បត្ថនំ វា អនុសោចនំ វា អកត្វា និត្តណ្ហោ –

“អតីតំ នានុសោចាមិ, នប្បជប្បាមិនាគតំ;

បច្ចុប្បន្នេន យាបេមិ, តេន វណ្ណោ បសីទតី”តិ។ (ជា។ ១។១១។៨០) –

ឥមំ ឧទានំ អនុស្សរន្តេន “បច្ចុប្បន្នេនេវ យាបេស្សាមី”តិ បរិភុញ្ជិតព្ពោ។

យថា ច តេ ន “ឯត្តកំ កន្តារេ ខាទិត្វា អវសិដ្ឋំ កន្តារំ អតិក្កម្ម លោណម្ពិលាទីហិ យោជេត្វា ខាទិស្សាមា”តិ សន្និធិំ អកំសុ, កន្តារបរិយោសានេ បន “បុរេ មហាជនោ បស្សតី”តិ ភូមិំ វា និខណិំសុ, អគ្គិនា វា ឈាបយិំសុ, ឯវមេវ –

“អន្នានមថោ បានានំ,

ខាទនីយានំ អថោបិ វត្ថានំ;

លទ្ធា ន សន្និធិំ កយិរា,

ន ច បរិត្តសេ តានិ អលភមានោ”តិ។ (សុ។ និ។ ៨៣០); –

ឥមំ ឧទានំ អនុស្សរន្តេន ចតូសុ បច្ចយេសុ យំ យំ លភតិ, តេន តេន អត្តនោ យាបនមត្តំ គហេត្វា, សេសំ សព្រហ្មចារីនំ វិស្សជ្ជេត្វា សន្និធិំ បរិវជ្ជេន្តេន បរិភុញ្ជិតព្ពោ។ យថា ច តេ ន “កោចិ អញ្ញោ អម្ហេហិ វិយ ឯវរូបំ បុត្តមំសំ ខាទិតុំ ន លភតី”តិ មានំ វា ទប្បំ វា អកំសុ, និហតមានា បន និហតទប្បា ហុត្វា ខាទិំសុ, ឯវមេវ បណីតភោជនំ លភិត្វា “អហមស្មិ លាភី ចីវរបិណ្ឌបាតាទីន”ន្តិ ន មានោ វា ទប្បោ វា កាតព្ពោ។ “នាយំ បព្ពជ្ជា ចីវរាទិហេតុ, អរហត្តហេតុ បនាយំ បព្ពជ្ជា”តិ បច្ចវេក្ខិត្វា និហតមានទប្បេនេវ បរិភុញ្ជិតព្ពោ។

យថា ច តេ “កិំ ឥមិកា អលោណេន អនម្ពិលេន អធូបិតេន ទុគ្គន្ធា”តិ ហីឡេត្វា ន ខាទិំសុ, ហីឡនំ បន ជីវិតវត្តា ហុត្វា ខាទិំសុ,

ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨷᩤᨲᩴ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ "ᨠᩥᩴ ᩍᨾᩥᨶᩤ ᩋᩔᨠᩮᩣᩊᨠᨲ᩠ᨲᩈᨴᩥᩈᩮᨶ ᩃᩪᨡᩮᨶ ᨶᩥᩁᩈᩮᨶ, ᩈᩩᨶᨡᨴᩮᩣᨱᩥᨿᩴ ᨲᩴ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨷᨳᩤ"ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨷᩤᨲᩴ ᩅᩤ "ᨠᩮᩤ ᩍᨾᩴ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᩔᨲᩥ, ᨠᩣᨠᩈᩩᨶᨡᩣᨴᩦᨶᩴ ᨴᩮᩉᩦ"ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨴᩤᨿᨠᩴ ᩅᩤ ᩋᩉᩦᩊᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ –

"ᩈ ᨷᨲ᩠ᨲᨷᩤᨱᩥ ᩅᩥᨧᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᨾᩪᨣᩮᩤ ᨾᩪᨣᩈᨾ᩠ᨾᨲᩮᩤ;

ᩋᨷ᩠ᨷᩴ ᨴᩤᨶᩴ ᨶ ᩉᩦᩊᩮᨿ᩠ᨿ, ᨴᩤᨲᩤᩁᩴ ᨶᩣᩅᨩᩤᨶᩥᨿᩤ"ᨲᩥ (ᩈᩩ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪗᪑᪙); –

ᩍᨾᩴ ᩒᩅᩤᨴᩴ ᩋᨶᩩᩔᩁᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩤ᪨ ᨿᨳᩤ ᨧ ᨲᩮ ᨶ "ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩴᨠᩣᩁᨠᩮᩤ, ᨾᨿ᩠ᩉᩴᨠᩣᩁᨠᩮᩤ, ᨲᩅ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩤ ᨾᨾ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩤ"ᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᨲᩥᨾᨬ᩠ᨬᩥᩴᩈᩩ, ᩈᨾᨣ᩠ᨣᩤ ᨷᨶ, ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩤᨴᨾᩤᨶᩤ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩤ ᨡᩤᨴᩥᩴᩈᩩ, ᩑᩅᨾᩮᩅᩴ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨷᩤᨲᩴ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨿᨳᩤ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮ "ᨠᩮᩤ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩴ ᨷᩈᩤᨴᩴ ᨴᩔᨲᩥ, ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩤᩁᨱᩤ ᨾᩪᩊ᩠ᩉᩤᩁᩮᩈᩩ ᨷᨠ᩠ᨡᩃᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᩉᩥᨱ᩠ᨯᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᩥᨯᩤᨲᨿᩤᨲᩤᨷᩥ ᩅᩮᩤ ᨴᩤᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨶ ᨾᨬ᩠ᨬᨲᩥ, ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨷᨶ ᨣᨲᨣᨲᨭ᩠ᨮᩤᨶᩮ ᨷᨱᩦᨲᩤᨶᩥ ᨡᩦᩅᩁᩤᨴᩦᨶᩥ ᩃᨽᩤᨾᩤ"ᨲᩥ ᩅᩥᩃᨷᨶ᩠ᨲᩮᩤ ᩈᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩤᩁᩦ ᩋᨲᩥᨾᨬ᩠ᨬᨲᩥ, ᨿᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩤᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ –

"ᩈᩮᩤ ᨲᩮᨶ ᩃᩣᨽᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᩈᩥᩃᩮᩣᨠᩮᨶ ᩋᨽᩥᨽᩪᨲᩮᩤ ᨷᩁᩥᨿᩤᨴᩥᨱ᩠ᨱᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩤ ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᨷᩮᩈᩃᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᨲᩥᨾᨬ᩠ᨬᨲᩥ᪨ ᨲᨬ᩠ᩉᩥ ᨲᩔ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᩮᩣᨥᨷᩩᩁᩥᩈᩔ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨴᩦᨥᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩉᩥᨲᩤᨿ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩤᨿᩤ"ᨲᩥ (ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪒᪨᪑᪙᪑)᪨

ᩑᩅᩴ ᨠᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᨶᨲᩥᨾᨬ᩠ᨬᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩉᩥ ᩈᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩤᩁᩦᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩤᨴᨾᩤᨶᩮᨶ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮᨲᩥ ᨬᩣᨲᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᨲᩦᩁᨱᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᨷᩉᩤᨶᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᩍᨾᩤᩉᩥ ᨲᩦᩉᩥ ᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᩉᩥ ᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮ᪨ ᨠᨳᩴ? ᩍᨵ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ "ᨠᨻᩊᩦᨠᩣᩁᩮᩤ ᩋᩤᩉᩤᩁᩮᩤ ᨶᩣᨾ ᩋᨿᩴ ᩈᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩅᩈᩮᨶ ᩒᨩᨭ᩠ᨮᨾᨠᩁᩪᨷᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩒᨩᨭ᩠ᨮᨾᨠᩁᩪᨷᩴ ᨠᨲ᩠ᨳ ᨷᨭᩥᩉᨬ᩠ᨬᨲᩥ? ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩤᨷᩈᩤᨴᩮ, ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩤᨷᩈᩤᨴᩮᩤ ᨠᩥᩴᨶᩥᩔᩥᨲᩮᩤ? ᨧᨲᩩᨾᩉᩤᨽᩪᨲᨶᩥᩔᩥᨲᩮᩤ᪨ ᩍᨲᩥ ᩒᨩᨭ᩠ᨮᨾᨠᩴ ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩤᨷᩈᩤᨴᩮᩤ ᨲᩔ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩤᨶᩥ ᨾᩉᩤᨽᩪᨲᩤᨶᩦᨲᩥ ᩍᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩤ ᩁᩪᨷᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩤ ᨶᩣᨾ, ᨲᩴ ᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᨲᩮᩤ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩤ ᨹᩔᨷᨬ᩠ᨧᨾᨠᩤ ᨵᨾ᩠ᨾᩤ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩤ ᩋᩁᩪᨷᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩤ᪨ ᩍᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨷᩥᨾᩮ ᨷᨬ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩤ ᩈᨦ᩠ᨡᩮᨷᨲᩮᩤ ᨶᩣᨾᩁᩪᨷᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦ"ᨲᩥ ᨷᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩤ ᩍᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᩁᩈᩃᨠ᩠ᨡᨱᨲᩮᩤ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᨷᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨲᩮᩈᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᨶ᩠ᨲᩮᩤ ᩋᨶᩩᩃᩮᩤᨾᨷᨭᩥᩃᩮᩤᨾᩴ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨷ᩠ᨷᩤᨴᩴ ᨷᩔᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩤᨶᩮᨶ ᨠᨻᩊᩦᨠᩣᩁᩤᩉᩤᩁᨾᩪᩃᩮᨶ ᩈᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩔ ᨶᩣᨾᩁᩪᨷᩔ ᨿᩣᨳᩤᩅᨲᩮᩤ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᨻᩊᩦᨠᩣᩁᩮᩤ ᩋᩤᩉᩤᩁᩮᩤ ᨬᩣᨲᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮᩤ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩤ ᨲᨴᩮᩅ ᩈᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᨶᩣᨾᩁᩪᨷᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨲᩦᩉᩥ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮᩉᩥ ᩋᩤᩁᩮᩤᨷᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᨶᩩᨷᩔᨶᩤᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᩈᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩤᨶᩮᨶ ᩋᨿᩴ ᨲᩥᩃᨠ᩠ᨡᨱᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩈᨾ᩠ᨾᩈᨶᨬᩣᨱᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣᨿ ᨲᩦᩁᨱᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮᩤ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᨶᩣᨾᩁᩪᨷᩮ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩣᨷᨠᨯ᩠ᨰᨠᩮᨶ ᩋᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᨷᩁᩥᨩᩣᨶᨲᩮᩤ ᨷᩉᩤᨶᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮᩤ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ᪨

ᨷᨬ᩠ᨧᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩥᨠᩮᩣᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩈᨾ᩠ᨽᩅᩮᩤ ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮᩤ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨷᨶ ᨲᩥᩔᩮᩤ ᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᩑᨠᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᨾᩪᩃᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ᪨ ᨠᨲᨾᩤ ᩑᨠᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣ? ᨿᩮᩤ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩤᨴ᩠ᩅᩤᩁᩮ ᩑᨠᩁᩈᨲᨱ᩠ᩉᩴ ᨷᩁᩥᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨲᩮᨶ ᨷᨬ᩠ᨧᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩥᨠᩮᩣ ᩁᩣᨣᩮᩣ ᨷᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮᩤᩅ

ហោតីតិ។ កស្មា? តស្សាយេវ តត្ថ ឧប្បជ្ជនតោ។ សាយេវ ហិ តណ្ហា ចក្ខុទ្វារេ ឧប្បន្នា រូបរាគោ នាម ហោតិ, សោតទ្វារាទីសុ ឧប្បន្នា សទ្ទរាគាទយោ។ ឥតិ យថា ឯកស្សេវ ចោរស្ស បញ្ចមគ្គេ ហតតោ ឯកស្មិំ មគ្គេ គហេត្វា សីសេ ឆិន្នេ បញ្ចបិ មគ្គា ខេមា ហោន្តិ, ឯវំ ជិវ្ហាទ្វារេ រសតណ្ហាយ បរិញ្ញាតាយ បញ្ចកាមគុណិកា រាគា បរិញ្ញាតា ហោន្តីតិ អយំ ឯកបរិញ្ញា នាម។

កតមា សព្ពបរិញ្ញា? បត្តេ បក្ខិត្តបិណ្ឌបាតស្មិំ ហិ ឯកស្មិំយេវ បញ្ចកាមគុណិករាគោ លព្ភតិ។ កថំ? បរិសុទ្ធំ តាវស្ស វណ្ណំ ឱលោកយតោ រូបរាគោ ហោតិ, ឧណ្ហាយ សប្បិយិ តត្ថ អាសិញ្ចន្តេ បដបដាតិ សទ្ទោ ឧដ្ឋហតិ, តថារូបំ ខាទនីយំ វា ខាទន្តស្ស មុរុមុរូតិ សទ្ទោ ឧប្បជ្ជតិ, តំ អស្សាទយតោ សទ្ទរាគោ។ ជីរកាទិសម្ភារគន្ធំ អស្សាទេន្តស្ស គន្ធរាគោ, សាទុរសមេវេត រសរាគោ។ មុទុកោមលំ ផស្សវន្តំ អស្សាទយតោ ផោដ្ឋព្ពរាគោ។ ឥតិ ឥមស្មិំ អាហារេ សតិសម្បជញ្ញេន បរិគ្គហេត្វា និច្ឆន្ទរាគបរិភោគេន បរិភុត្តេ សព្ពោបិ សោ បរិញ្ញាតោ ហោតីតិ អយំ សព្ពបរិញ្ញា នាម។

កតមា មូលបរិញ្ញា? បញ្ចកាមគុណិករាគស្ស ហិ កពឡិង្ការាហារោ មូលំ។ កស្មា? តស្មិំ សតិ តស្សុប្បត្តិតោ។ ព្រាហ្មណតិស្សភយេ កិរ ទ្វាទស វស្សានិ ខាយមុតិកានំ ឧបតិដ្ឋាតចិត្តំ នាម នាហោសិ។ កស្មា? អាហារមន្ទតាយ។ ភយេ បន វូបសន្តេ ឃោសនមតិកោ តព្ពបច្ឆិមេនបិ ខារកានំ ខាតមគ្គេលហិ ឯកមគ្គេលី អហោសិ។ ឥតិ មូលភូតេ អាហារេ បរិញ្ញាតេ បញ្ចកាមគុណិកា រាគា បរិញ្ញាតាវ ហោន្តីតិ អយំ មូលបរិញ្ញា នាម។

ឯត្ថ ច និយ្យានត្ថិ តេន រាគេន សទ្ធិំ បហានេកដ្ឋតាយ បហីនត្តា ឯត្ថ។ ឯវមយំ ទេសនា យាវ អនាគាមិមគ្គា កថិតា។ “ឯត្តកេន បន យា ទេសនាតំ អាបជ្ជិស្ស”តិ ឯតេនំយេវ រូបឹតំ វេនេត បញ្ចសុ ឋានេសុ វិបស្សនំ វឌ្ឍេត្វា យាវ អរហត្តា កថេតុំ វដ្ដតីតិ។

បឋមាហារោ (និដ្ឋិតោ)។

ទុតិយេ និច្ចម្មាតិ ចម្មតោ បដ្ឋាយ យាវ អដ្ឋិមូលា សកលសរីរតោ ឧទ្ទាលិតចម្មា កិំសុករាសិវណ្ណា។ កស្មា បន អញ្ញា ហត្ថិអស្សគោណាទិឧបមំ អគ្គហេត្វា និច្ចម្មគាវូបមា គហិតាតិ? ទិតិក្ខិតំ អសមត្ថភាវទីបនត្ថំ។ មាតុគាមោ ហិ ឧប្បន្នំ ទុក្ខវេទនំ ទិតិក្ខិតុំ អធិវាសេតុំ ន សក្កោតិ, ឯវមេវ ផស្សាហារោ អនាលេ ទុក្ខាលេតិ ទស្សនត្ថំ សមីបេយេវ ឧបមំ អាហរិ។ គាវី ហិ និស្សិតា បរិតា នាម ឧណ្ណនាភិសរសព្ពូបិកាទយោ។ រុក្ខនិស្សិតាតិ ឧច្ចាលិង្គបាណកាទយោ។ ឧទកនិស្សិតាតិ មច្ឆកច្ឆបាទយោ។ អាកាសនិស្សិតាតិ ឌំសមកសកាកគិជ្ឈាទយោ។ ខាទេយ្យុន្តិ លុញ្ចិត្វា ខាទេយ្យុំ។ សា គាវី តស្មិំ តស្មិំ ឋានេ តំ តំ ឋានសន្និស្សយមូលិកំ បីឡាខាទតកំ សម្បស្សមានា នេវ អត្តនោ សក្ការសម្មានំ, ន បិដ្ឋិបរិកម្មសរីរសម្ពាហននហាបនាទីនិ ឥច្ឆតិ, ឯវមេវ ភិក្ខុ ផស្សាហារមូលកំ កិលេសបីឡាខាទតកំ សម្បស្សមានោ តេភូមកផស្សេ អនត្ថិកោ ហោតិ។

ផស្សេ, ភិក្ខវេ, អាហារេ បរិញ្ញាតេតិ តីហិ បរិញ្ញាហិ បរិញ្ញាតេ។ ឥធាបិ តិស្សោ បរិញ្ញា។ តត្ថ “ផស្សោ សង្ខារក្ខន្ធោ, តំសម្បយុត្តា វេទនា វេទនាក្ខន្ធោ, សញ្ញា សញ្ញាក្ខន្ធោ, ចិត្តំ វិញ្ញាណក្ខន្ធោ, តេសំ វត្ថារម្មណានិ រូបក្ខន្ធោ”តិ ឯវំ សប្បច្ចយស្ស នាមរូបស្ស

យាថាវតោ ទស្សនំ ញាតបរិញ្ញា។ តត្ថេវ វិលក្ខណំ អារោបេត្វា សត្តន្នំ អនុបស្សនានំ វសេន អនិច្ចាទិតោ តុលនំ តីរណបរិញ្ញា។ តស្មិំយេវ បន តាយេវ ឆន្ទរាគាបកឌ្ឍនតោ អរហត្តមគ្គោ បហានបរិញ្ញា។ តិស្សោ វេទនាតិ ឯវំ ផស្សាហារេ តីហិ បរិញ្ញាហិ បរិញ្ញាតេ តិស្សោ វេទនា បរិញ្ញាតាវ ហោន្តិ តម្មូលកត្តា តំសម្បយុត្តត្តា ច។ ឥតិ ផស្សាហារវសេន វេទនា យាវ អរហត្តា កថិតា។ ទុតិយាហារោ។

តតិយេ អង្គារកាសូតិ អង្គារានំ កាសុ។ កាសូតិ រាសិបិ វុច្ចតិ អាវាដោបិ។

“អង្គារកាសុំ អបរេ ផុណន្តិ,

នរា រុទន្តា បរិទឌ្ឍគត្តា;

ភយញ្ហិមំ វិន្ទតិ សូត ទិស្វា,

បុច្ឆាមិ តំ មាតលិ ទេវសារថី”តិ។ (ជា។ ១.១១.៣៩១); –

ឯត្ថ រាសិ “កាសូ”តិ វុត្តោ។

“កិន្នុ សន្តរមានោវ, កាសុំ ខណសិ សារថី”តិ? (ជា។ ១.១១.១)។ –

ឯត្ថ អាវាដោ។ ឥធាបិ អយមេវ អធិប្បេតោ។ សាធិកបោរិសាតិ អតិរេកបោរិសា បញ្ចរតនប្បមាណា។ វីតច្ចិកានំ វីតធូមានន្តិ ឯតេនស្ស មហាបរិឡាហតំ ទស្សេតិ។ ជាលិយា ច ហិ ធូមេ ច សតិ វាតោ សមុដ្ឋាតិ, បរិឡាហោ មហា ន ហោតិ, តទភាវេ ច វាតាភាវតោ បរិឡាហោ មហា ហោតិ។ អារកាវស្សាតិ ទូរតោយេវ ករេយ្យ។

ឯវមេវ ខោតិ ឯត្ថ ឥទំ ឱបម្មសំសន្ទនំ – អង្គារកាសុ វិយ ហិ តេភូមកវដ្ដំ ទដ្ឋព្ពំ។ ជីវិតុកាមោ បុរិសោ វិយ វដ្ដនិស្សិតោ ពាលបុថុជ្ជនោ។ ទ្វេ ពលវន្តោ បុរិសា វិយ កុសលាកុសលកម្មំ។ តេសំ តំ បុរិសំ នានាពាហាសុ គហេត្វា អង្គារកាសុំ ឧបកឌ្ឍនកាលោ វិយ បុថុជ្ជនស្ស កម្មាយូហនកាលោ។ កម្មញ្ហិ អាយូហិយមានមេវ បដិសន្ធិំ អាកឌ្ឍតិ នាម។ អង្គារកាសុតិជាតំ ទុក្ខំ វិយ កម្មតិជាតំ វដ្ដទុក្ខំ វេទិតព្ពំ។

បរិញ្ញាតេតិ តីហិ បរិញ្ញាហិ បរិញ្ញាតេ។ បរិញ្ញាយោជនា បនេត្ថ ផស្សេ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពា។ តិស្សោ តណ្ហាតិ កាមតណ្ហា

កចតណ្ហា ចិកចតណ្ហាតិ ត្ថយា បរិញ្ញាតា ហោន្តិ៍ កស្មា? តណ្ហាមូលកត្តា យនោរោទ្ធោតភាយ៍ ត ហិ ហេតុបិអ្បហិនេ ឋលំ បហិយតិ៍ ត្តតិ យនោរោទ្ធោតភាហារចរោតបិ ឃាច អរហត្តា ឆេរភា កថិតា៍ តតិឃាហារោ៍

ចតុត្ថ អាកូចារិត្តិ បិបចារិ៍ ឆោរការរកំ៍ កធំ រោរា បុរិរោរាតិ រោរា បុរិរោរា កធំក្ខុរោតា, កិ ឃារបតិ, ត ឃារបតីតិ បុច្ឆតិ? តរេឆច ឆេច ឌីចតីតិ ឃធា បុរេត្ត, ត្តតាតិបិ តរេឆច ឌីចតិ៍

ឲចរោយចរោតិ ត្តឆាបិ ត្តធំ ឱ្យបមូរំរត្កតំ – រាឌា ចិឃ ហិ កមុំ ឥដ្ឋញ្ញំ, អាកូចារី បុរិរោរា ចិឃ ចដ្ឋរត្តិឃ្សិរោតា ឆាលបុត្តឌ្ឍេតា, តីលិ រត្តិរតាតិ ចិឃ បដិរត្តិចិញ្ញាណំ, អាកូចារិ៍ បុរិរំ “តីហិ រត្តិរតេហិ ហតចា”តិ រញ្ញា អាណត្តការរលិ ចិឃ កមុរញ្ញា ចដ្ឋរត្តិឃ្សិតបុត្តឌ្ឍតំ កហេត្វា បដិរត្តិឃំ បក្ខិបភការលិ៍ តត្ត កិញ្ចាបិ តីលិ រត្តិរតាតិ ចិឃ បដិរត្តិចិញ្ញាណំ, រត្តីរុ បត ទុក្ខ តត្តិ, រត្តីហិ បហដចណ្ឌូលកំ ទុក្ខ, ឲចរោយច បដិរត្តិឃយ្បិ ទុក្ខ តត្តិ, ឌិត្តាឃ បត បដិរត្តិឃា បចរេត្ត ចិបិាកទុក្ខ រត្តិបហដចណ្ឌូលកំ ទុក្ខ ចិឃ ហោតិ៍

បរិញ្ញាតេតិ តីហេច បរិញ្ញាហិ បរិញ្ញាតេ៍ ត្តឆាបិ បរិញ្ញាឃោឌតា ឋរ្សាហារេ ទុត្តតឃេតេច ចេឌិតត្តា៍ តាយទុបត្តិ ចិញ្ញាណបច្ចឃា តាយទុបំ៍ ចិញ្ញាណម្ពិពាបរិញ្ញាតេ តំ បរិញ្ញាតមេយច ហោតិ តមូលកត្តា រហុប្បុត្តា ច៍ ត្តតិ ចិញ្ញាណាហារចរោតបិ ឃាច អរហត្តា ឆេរភា កថិតាតិ៍ ចតុត្ថាហារោ៍ តតិឃំ៍

៣៍ អត្តិរាកសុត្តចណ្ណតា

៩៣៍ ចតុត្ថ រាកោតិអាឌីតិ លេរិកម្បេច ភាយាតិ៍ រោរា ហិ រញ្ជតចរោត រាកោ, តត្តតចរោត តត្តិ, តណ្ហាឃតចរោត តណ្ហាតិ ទុច្ចតិ៍ បតិដ្ឋិតំ តត្ត ចិញ្ញាណំ ចិទូឡ្ហត្តិ កមុំ ឌចារបេត្វា បដិរត្តិអាកឌ្ឍតរបេត្តតាឃ បតិដ្ឋិតទេ្ចាច ចិទូឡ្ហត្ចា៍ ឃត្តាតិ តេក្ខុយកចដ្ឋ ក្ខុមុំ, រត្តាត្ត ចា បុរិយបុរិយបឆេ ឲតំ ក្ខុមុំ៍ អត្តិ តត្ត រត្ខាទាតំ ទុឌ្គឹតិ ត្តធំ ត្តយម្ពិ ចិបិាកចដ្ឋ ឌិតម្ប អាឃតិចដ្ឋហេតុកេ រក្ខារេ រត្តាឃ ទុត្តំ៍ ឃត្ត អត្តិ អាឃតិ បុតព្ភចាកិតិត្តាត្តីតិ ឃម្ពិ ឋារេត អាឃតិ បុតព្ភចាកិតិត្តាត្តិ អត្តិ៍

ឲចរោយច ហោតិ ឲត្ត ត្តធំ ឱ្យបមូរំរត្កតំ – រដកចិត្តការា ចិឃ ហិ រហកមុរយ្ក្ខាទំ កមុំ, ឋលកកិត្តិទុឃ្សបដិ ចិឃ តេក្ខុយកចដ្ឋំ៍ ឃធា រដកចិត្តការា បរិសុទ្ធេរុ ឋលកាឌីរុ ទូបំ រមុដ្ឋាបេត្តិ, ឲចរោយច រយក្ខាទកកមុំ កចេរុ ទូបំ រមុដ្ឋាបេតិ៍ តត្ត ឃធា អកុរលេត ចិត្តការេត រមុដ្ឋាបិតំ ទូបំ ចិទូបំ ហោតិ ទុឃ្សណ្ហិតំ អយភាបំ, ឲចរោយច ឲកទេ្ចា កមុំ កេរាទេត្តា ញាណចិប្បយុត្តេត ចិត្តេត កេរាតិ, តំ កមុំ ទូបំ រមុដ្ឋាបេត្តំ ចក្ខាឌីតំ រយ្បត្តិំ អឥត្វា ទុញ្ញាណ្ណំ ទុឃ្សណ្ហិតំ យាតាបិតុតយ្បិ អយភាបំ ទូបំ រមុដ្ឋាបេតិ៍ ឃធា បត កុរលេត ចិត្តការេត រមុដ្ឋាបិតំ ទូបំ សុទូបំ ហោតិ សុរណ្ហិតំ យភាបំ, ឲចរោយច ឲកទេ្ចា កមុំ កេរាទេត្តា ញាណរយ្បយុត្តេត ចិត្តេត កេរាតិ, តំ កមុំ ទូបំ រមុដ្ឋាបេត្តំ ចក្ខាឌីតំ រយ្បត្តិំ ឥត្វា សុចណ្ណំ សុរណ្ហិតំ អលង្កតបដិឃត្តំ ចិឃ ទូបំ រមុដ្ឋាបេតិ៍

ឯត្ថ ច អាហារេ វិញ្ញាណេន សទ្ធឹ សង្គហិត្វា អាហារនាមរូបានំ អន្តរេ ឯកោ សន្ធិ, វិបាកវិធឹ នាមរូបេន សង្គហិត្វា នាមរូបសឡាយតនានំ អន្តរេ ឯកោ សន្ធិ, សឡាយតនស្ស អាយតិកម្មស្ស ច អន្តរេ ឯកោ សន្ធីតិ វេទិតព្វោ។

កូដាគារន្តិ ឯកកណ្ណិកំ គាហាបេត្វា កតំ អគារំ។ កូដាគារសាលាតិ ទ្វេ កណ្ណិកេ គហេត្វា កតសាលា។ ឯវមេវ ហោតិ ឯត្ថ ខីណាសវស្ស កម្មំ សូរិយរស្មិសមំ វេទិតព្វំ។ សូរិយរស្មិ បន អត្ថិ, សា កេវលំ បតិដ្ឋាយ អភាវេន អប្បតិដ្ឋា នាម ជាតា, ខីណាសវស្ស កម្មំ នត្ថិតាយ ឯវ អប្បតិដ្ឋំ។ តស្ស ហិ កាយាទយោ អត្ថិ, តេហិ បន កតកម្មំ កុសលាកុសលំ នាម ន ហោតិ, កិរិយមត្តេ ឋត្វា អវិបាកំ ហោតិ។ ឯវមស្ស កម្មំ នត្ថិតាយ ឯវ អប្បតិដ្ឋំ នាម ជាតន្តិ វុត្តំ។

៥. នគរសុត្តវណ្ណនា

៤៥. បញ្ចមេ នាមរូបេ ខោ សតិ វិញ្ញាណន្តិ ឯត្ថ “សង្ខារេសុ សតិ វិញ្ញាណ”ន្តិ ច “អវិជ្ជាយ សតិ សង្ខារា”តិ ច វត្តព្វំ ភវេយ្យ, តទុភយម្បិ ន វុត្តំ។ កស្មា? អវិជ្ជាសង្ខារា ហិ តតិយោ ភវោ, តេហិ សទ្ធឹ អយំ វិបស្សនា ន ឃដីយតិ។ មហាបុរិសោ ហិ បច្ចុប្បន្នបញ្ចវោការវសេន អភិនិវិដ្ឋោតិ។

ននុ ច អវិជ្ជាសង្ខារេសុ អទិដ្ឋេសុ ន សក្កា ពុទ្ធេន ភវិតុន្តិ។ សច្ចំ ន សក្កា, ឥមិនា បន តេ ករិចាបិភាតណ្ហាវសេន ទិដ្ឋា។ តស្មា យថា នាម គោធំ អនុពន្ធន្តោ បុរិសោ តំ កូបំ បវិដ្ឋំ ទិស្វា ឱតរិត្វា បវិដ្ឋដ្ឋានំ ខណិត្វា គោធំ គហេត្វា បក្កមេយ្យ, ន បរភាគំ ខណេយ្យ, កស្មា? កស្សចិ នត្ថិតាយ។ ឯវំ មហាបុរិសោបិ គោធំ អនុពន្ធន្តោ បុរិសោ វិយ ពោធិបល្លង្កេ និសិន្នោ ជរាមរណតោ បដ្ឋាយ “កិស្ស អយំ បច្ចយោ, កិស្ស អយំ បច្ចយោ”តិ បរិយេសន្តោ យាវ នាមរូបឆយុាតំ បច្ចយំ ទិស្វា តស្សបិ បច្ចយំ បរិយេសន្តោ វិញ្ញាណមេវ អទ្ទស។ តតោ “ឯត្តកោ បញ្ចវោការវសេន សម្មសនចារោ”តិ វិបស្សនំ បដិនិវត្តេសិ, បរតោ តុច្ឆកូបស្ស អភិន្នដ្ឋានំ វិយ អវិជ្ជាសង្ខារទ្វយំ អត្ថិ, តទេតំ ហេដ្ឋា វិបស្សនាយ គហិតត្តា បាដិយេក្កំ សម្មសនុបគំ ន ហោតីតិ ន អគ្គហេសិ។

បច្ចុទាវត្តតីតិ បដិនិវត្តតិ។ កតមំ បនេត្ថ វិញ្ញាណំ បច្ចុទាវត្តតីតិ? បដិសន្ធិវិញ្ញាណម្បិ វិបស្សនាវិញ្ញាណម្បិ។ តត្ថ បដិសន្ធិវិញ្ញាណំ បច្ចយតោ បដិនិវត្តតិ, វិបស្សនាវិញ្ញាណំ អារម្មណតោ។ ឧភយម្បិ នាមរូបំ នាតិក្កមតិ, នាមរូបតោ បរំ ន គច្ឆតិ។ ឯត្តាវតា ជាយេថ វាតិអាទីសុ វិញ្ញាណេ នាមរូបស្ស បច្ចយេ ហោន្តេ, នាមរូបេ វិញ្ញាណស្ស បច្ចយេ ហោន្តេ, ទ្វីសុបិ អញ្ញមញ្ញបច្ចយេសុ ហោន្តេសុ ឯត្តកេន ជាយេថ វា ឧបបជ្ជេថ វា។ ឥតោ ហិ បរំ កិមញ្ញំ ជាយេថ វា ឧបបជ្ជេថ វា, ននុ ឯតទេវ ជាយតិ ច ឧបបជ្ជតិ ចាតិ?

ឯវំ សទ្ធឹ អបរាបរចុតិបដិសន្ធីហិ បញ្ច បទានិ ទស្សេត្វា បុន តំ ឯត្តាវតាតិ វុត្តមត្ថំ និយ្យាតេន្តោ យទិទំ នាមរូបបច្ចយា វិញ្ញាណំ, វិញ្ញាណបច្ចយា នាមរូបន្តិ វត្វា តតោ បរំ អនុលោមបច្ចយាការវសេន វិញ្ញាណបច្ចយា នាមរូបមូលកំ អាយតិជរាមរណំ ទស្សេតុំ

តាយរូបបដ្ឋយា សត្វអាឃតតត្តិអាឌិយាហ៑

អញ្ញាសត្តិ យក្ខស្សេច ចេចចតិ៑ វុឌ្ឍាបចត្តត្តិ អាបទោតា វុក្កតត្តា វុឌ្ឍាបត្តិ លឌ្ឍចោហាទេត បិការចត្ថុតា សយត្តាកតិ៑ រេយហឹឃត្តិ សយត្តា ចត្បត្តិ ក្ខាទាតិ អត្ថត្តទេ ច តាតាកល្ឌាតិ សញ្ញត្តិឃា រេយហឹឃំ៑ យាទេបហឹតិ យហាឌតិ ទេបទេសត្វា ចាសំ កាទេហិ៑ យាទេបឃ្យាតិ ចាសំ កាទេឃ្យ៑ កាទេទេត្តា ច បផយំ អដ្ឋាទេស យត្យស្សកោឌិឃោ ទេបទេសត្វា “សញ្ញុល្លា”ត្តិ បុដ្ឋិត្វា “ត តាច សញ្ញុល្លា”ត្តិ ចុទេត្ត អបទាតិ បត្ថាក្យលិតិ ទេបទេសឃ្យ៑ បុត បុដ្ឋិត្វា “ត តាច សញ្ញុល្លា”ត្តិ ចុទេត្ត អបទាតិ បត្ថាបត្តាាសក្យលិតិ ទេបទេសឃ្យ៑ បុត បុដ្ឋិត្វា “ត តាច សញ្ញុល្លា”ត្តិ ចុទេត្ត អបទាតិ តិស ក្យលិតិ ទេបទេសឃ្យ៑ បុត បុដ្ឋិត្វា “ត តាច សញ្ញុល្លា”ត្តិ ចុទេត្ត អបទិ ក្យលសហស្សំ ទេបទេសឃ្យ៑ បុត បុដ្ឋិត្វា “ត តាច សញ្ញុល្លា”ត្តិ ចុទេត្ត អបទាតិ ៤កាឥសតហុតាតិ ក្យលិតិ ទេបទេសឃ្យ៑ បុត បុដ្ឋិត្វា “ត តាច សញ្ញុល្លា”ត្តិ ចុទេត្ត អបទាតិ ចត្យាសីតិក្យលសហស្សាតិ ទេបទេសឃ្យ៑ បុត “សញ្ញុល្លា”ត្តិ បុដ្ឋិទេត, “យហាទាឌ, កិំ ចទេឥសិ? យហត្តិ តកាទិ អសម្ពាធំ, ត្ថយិតា តទេឃត ក្យលិតិ ទេបទេសត្វា ត សក្កា បុទេត្យំ, ទេកទិ បត ចទាទេបត្វា ‘អយ្យាកំ តកាទិ ត្ថយាឃ ច ត្ថយាឃ ច សញ្ញត្តិឃា សញ្ញត្តិ, ទេឃ តត្វ ចសិត្យកាយា, ឃធាស្យចំ កដ្ឋត្យ, ត្ថយត្ថិយត្ថ បទិហាទិ លកិស្សត្តិ’តិ តកាទស្ស ទេច ចល្លិ ទេលិកស្ស ច បទិហាទេលិកំ ទេឈាសាទេបធា”តិ ចទេឥឃ្យ៑ ទេសា ៤ចំ កាទេឃ្យ៑ តទេតា យត្យស្សា តកាទក្យលាទេត្ថច បទិហាទេលិកត្ថា សុត្វា សត្តាឌិសាហិ សទេយាសទិត្វា តកាទិ បុទេឃ្យំ៑ តំ អបទេត សយទេឃត ត្ថឌ្ឍទេត្ថច អស្ស ឋឹតត្ថា៑ តំ សត្ថាឃ តឥស្ស តកាទិ អបទេត សយទេឃត ត្ថឌ្ឍទេត្ថច ឋឹតត្ថាតិអាឌិ ចុត្តិ៑

តត្វ ត្ថឌ្ឍត្តិ សយិទ្ធ៍ សុកិក្លិ៑ ឋឹតត្តិ សត្ថាសញ្ញត្តិហិ បុបុរិតិ៑ ឥាហុឌត្តាត្តិ ឥាហុហិ ឥាតត្ថាំ, ឥាហុឌតាតិ ហិតិ ចា៑ “ឥាហុឌត”ត្តិបិ បិទេធា៑ អាកិល្លយត្យស្សត្តិ យត្យទេស្សហិ អាកិល្លិ តិទេត្តិ ចុឌ្ឌ៑ ចុឌ្ឌិទេចបុលូបុត្តត្តិ ចុឌ្ឌិបុត្តទេត្ថច ទេចបុលូបុត្តត្ថា, ទេសដ្ឋកាចទេត្ថច ចិបុលកាចត្ថា បត្តិ, ឥសសហស្សចក្លចាត្វ៤ អក្កតកាទិ ឌាតត្តិ អទេត្វា៑

៤ចទេយចទេលាតិ ៤តត្ថ ត្ថាឥ ត្ថបយុសំសត្តតិ – អទេត្តាបចទេត ចទេយាតបុទិទេសា ចិឃ ហិ ឌឹបត្តទេបិឥយុលទេតា បដ្ឋាឃ បិទេយិទេឃា បុទេឃយាទេតា យហាបុទិទេសា ឥដ្ឋទេត្តា, តស្ស បុទិសស្ស បុត្តាទេកហិ យត្យទេស្សហិ អត្យឃាតយក្កឥស្សតិ ចិឃ យហាសត្តស្ស អត្យបុទេត្តាត ទេឥាឌិបលូទេត្ត តិសិត្តស្ស បុត្តាកាទេក អដ្ឋក្កិកស្ស ចិបស្សតាយក្កស្ស ឥស្សតិ, បុទិសស្ស តំ ៤កបឌិកយក្កំ អត្យកដ្ឋទេតា អបទកាទេក យហាយក្កឥស្សតិ ចិឃ យហាសត្តស្ស វុបទិចិបស្សតាឃ ចិល្លទេត្ត ទេលិក្យត្តាទេយក្កឥស្សតិ, បុទិសស្ស ទេតទេតច យទេក្កត កដ្ឋទេតា បុទទេតា តកាទឥស្សតិ ចិឃ តធាកតស្ស តិត្ថាតតកាទឥស្សតិ, ឥាហិតកាទិ បទេតត្វ អទេត្តាត ឌិដ្ឋិ, អទេត្តាត យត្យស្សចាសំ កតិ, តិត្ថាតតកាទិ សត្វា សឃទេយច បស្សិ, សឃំ ចាសយកាសិ៑ តស្ស បុទិសស្ស ចត្បត្តិ ក្ខាទាតិ ឌិដ្ឋកាទេលិ ចិឃ តធាកតស្ស ចត្បត្តិ យក្កាតិ ឌិដ្ឋកាទេលិ, តស្ស ចត្យហិ ក្ខាទេហិ តកាទិ បចិដ្ឋកាទេលិ ចិឃ តធាកតស្ស ចត្យហិ យទេក្កហិ តិត្ថាតិ បចិដ្ឋកាទេលិ, តស្ស តកាទត្ថត្តទេ កល្ឌចចត្វាតកាទេលិ ចិឃ តធាកតស្ស បត្ថចេក្លលាឥាទេលាត បទេទាបល្លាសក្យសលឌយុចចត្វាតកាទេលិ៑ តកាទស្ស អកាទកាទេលាត្តំ ក្យលបទិទេឃសតកាទេលិ ចិឃ សត្ថុ ឋលសយាបត្តិទេតា ចុដ្ឋាឃ ទេចទេតឃ្យសទេត្ត ទេចាទេលិកតកាទេលិ, ទេតត បុទិទេសត ឃាចិតស្ស ទេទេត្តា ៤កំ យហាក្យដ្ឋម្ពិកំ ឌិដ្ឋកាទេលិ ចិឃ យហាព្រហ្មុតា ឃាចិតស្ស កកចទេតា អត្តាសិកោល្ឌត្តាទេត្វទិ ឌិដ្ឋកាទេលិ, ទេទេត្តា យហាក្យដ្ឋម្ពិកំ បទេក្កាសាទេបត្វា “តកាទចាសំ កទេទាហឹ”តិ បហិតកាទេលិ ចិឃ កកចទេតា ៤កស្យុំ បច្ឆាកទេត្ត អដ្ឋាទេសទេឃាឌតយក្កំ កត្តា អាសាត្វហិបុល្លយឌិចទេស ឥាទាលាសិឃំ ត្ថសិបតតិ បចិសិត្វា ទេឆទិ កាឃសក្លិ កត្វា

ឆព្វំ ចេឆិតកាលេ, មហាកុរុដ្ឋិកោត អដ្ឋានេ បុរិសកោដិយោ ករេហត្វា តកាទំ អញ្ញាចុដ្ឋការេលី ចិឃ តឆាករេតត ឆព្វចក្កេ បចត្តិរេត

រឆេរស្ស អដ្ឋានេសហិ ច្រាហ្វុកោដីហិ សង្គិ សោតាបត្តិផលេ បតិដ្ឋិតកាលេ, ឧចំ តិដ្ឋាតតកាទំ បឆេ អាចារិតំ, តតោ សព្វញ្ញុ តកាទត្តិ

បុដ្ឋិត្វា ត តាចាតិ ចុទេត្ត បត្ថា កុលិតិ អាតិ កត្វា ឃាច ចតុរាសីតិកុលសហស្សេបេសតំ ចិឃ តឆាកតស្ស បត្ថាមតិចសេតា បដ្ឋាឃ

អតត្តលក្ខណសុត្តាតីតិ ចេសេត្វា បត្ថាចក្កិយេ អាតិ កត្វា ឃសបមុតា បត្ថាបណ្ណាស កុលបុត្តា, តិស កត្ថចក្កិឃា, សហស្សបុរាណជដិលី,

តិម្ពិសារបមុតាតិ ឧកាតសបុរិសតហុតាតិ, តិរោកុដ្ឋាតុមោតេត ចតុរាសីតិសហស្សាតីតិ ឧត្តកស្ស ឌតស្ស អរិឃមក្កំ ឆ្ពតារេត្វា

តិដ្ឋាតតកាទំ រេបសិតកាលេ, អថ តេត តរឃេត តកាទេ អប្បុរិឃមាតេត គេតិ ចរាបេត្វា តកាទស្ស ចណ្ណូឈោរសតំ កុលិតំ

បរិហារលីករឈោរសតំ ចិឃ ច មាសស្ស អដ្ឋ ឌិចសេ តត្ថ តត្ថ តិសីឌិត្វា ឆព្វកាចិកាតំ តិដ្ឋាតចណ្ណស្ស ចេច តិដ្ឋាតបត្តាតំ

ឌាតិកត្តារាទិតិត្តុរណាតិសំសស្ស ច ឈោរសតំ, តតោ សត្តឌិសាហិ អាកត្តា មតុស្សាតំ តកាទសមោរសលំ ចិឃ តត្ថ តត្ថ ឆព្វកាឆំ សុត្វា

តតោ តតោ តិក្ខមិត្វា បត្តាត្ថំ អាតិ កត្វា អតុលោមបដិបទំ បដិបត្តាតំ អបរិមាណាតំ កុលបុត្តាតំ តិដ្ឋាតសមោរសលំ ឌដ្ឋព្វំ·

បុរាណំ មក្កត្តិ អរិឃំ អដ្ឋង្គិកំ មក្កំ· អឃម្ពិអរិឃមក្កោ បចារណសុត្តេ (សំ· តិ· ១·២១៥) អចត្តមាតកកដ្ឋេត “អតុបុត្តមក្កោ”តិ ចុត្តោ,

ត្វមម្បិ សុត្តេ អចមអញ្ញតដ្ឋេត “បុរាណមក្កោ”តិ· ច្រាហ្វុចរិឃត្តិ សិក្ខត្តឃសក្កហំ សកលសាសតំ· ត្វត្តិ ចោតស្សារេតត សមិទ្ធំ សុតិក្ខំ ឆីតត្តិ

អតិដ្ឋាករណេហិ បុប្ផិតំ· ចិត្តារិកត្តិ ចិត្តិណ្ណំ· ពាហុជញ្ញត្តិ ពាហុជតចិត្តោឃំ· ឃាច ចេចមតុស្សេហិ សុប្បកាសិតត្តិ ឃាច

ចសសហស្សចក្កចាឡេ ចេចមតុស្សេហិ បរិច្ឆេឆោ អត្ថិ, ឧតម្បិ អត្ថេរ សុប្បកាសិតំ សុចេសិតំ តឆាកតេតាតិ· បត្ថាមំ·

៩· សមុសសុត្តចណ្ណតា

៩៩· ឈេដ្ឋ អាយតេត្តឹតិ កម្ពា អាយតេត្តិ? ឃម្ពាស្ស សុកុយា តិលក្ខណាហតា ឆព្វចេសតា ជ្ជបដ្ឋាតិ· តម្បិ កិរ ឌតបទេ មតុស្សា សចេហតុកា

បត្ថាចត្តោ· តិតិដ្ឋាតិ កិរេត្តុ គោឌតាតិ, តាតិសេចចេតា ឌតស្ស បញ្ញា ចឌ្ឍតិ, តេ កម្ពីរំ តិលក្ខណាហតំ ឆព្វកាឆំ បដិចិត្តុំ សមត្ថា

ហោត្តិ· តេតតច ករចា ឌីឃមត្តិមមុ មហាសតិបដ្ឋាតាតិ (ឌី· តិ· ១·១៧១ អាឌយោ) មហាតិឌាតំ (ឌី· តិ· ១·៨៥ អាឌយោ),

អាតេត្ថុសប្បាយំ (ម· តិ· ១·៩៩ អាឌយោ), សំឃុត្តកេ ក្វម្អតិឌាតាឌិសុត្តត្តិ ឧចមាឌីតិ អញ្ញាតិ កម្ពីរាតិ សុត្តាតិ តេត្តុច កតេឆសិ·

សមុសឆ តោតិ សមុសឆ តុ· អត្ថុទំ សមុសត្តិ អត្ថត្ថុទំ បត្ថឃសមុសតំ· ត សោ កិត្តុ ករចតេតា ចិត្តំ អារាណេសីតិ បត្ថឃាការចសេត

ច្យាការារេបតុកាមស្ស ករចតេតា តឆា អច្យាកតិត្វា ឌត្តិសាការចសេត ច្យាករេរាតេត្តា អញ្ញាសយំ កេហត្វា តាសត្តិ·

ឧតដេចាចាតិ ចេសតា មឆាតុសត្តិ ត កតា, ចេសតាយ មឆាតុសត្តិកាមតត្វា ឧតដេចាច· តេតហាតត្ថ, សុណាឆាតិ ត្វាត់ តេបិដកេ

ត្វត្តចចេត អសម្ពិត្តុបតំ· អញ្ញាតុ ហិ ឧចំ ចុត្តំ តាយ តត្តិ· ជ្ជបតិតិតាតត្តិ ពត្តុបតិតិតាតំ· ពត្តបត្ថាកតោត្វ ជ្ជបតីតិ អតិបេត្តំ· ជ្ជបជ្ជត្តីតិ

ឌាឃតិ· តិចិសតីតិ បុតប្បុតំ បចត្តិចសេត បតិដ្ឋហតិ·

ឃំ ខោ លោកេ បិឃរូបំ សាតរូបត្តិ ឃំ លោកស្មិំ បិឃសភាចញ្ចេច មឆុរសភាចញ្ច· ចក្ខុំ លោកេតិអាឌីសុ លោកស្មិំ មមត្តេត

អភិនិចិដ្ឋា ឋត្វា ឋយ្យត្តិយំ បតិដ្ឋិតា អត្តនោ ចក្ខុ អាគោរវាទីសុ តិឋិត្តក្កហណាតុឋារេនត ចិប្បឋត្ថបញ្ចាបវាធំ ឋុចណ្ណចិយានេត វុឈ្ហាដិតយលិសីហបញ្ចារំ ចិឃ យដ្ឋាត្តិ, វេឋាតំ រជេតបនាឡុត្តកំ ចិឃ ឋិយជ្ជុរុត្តំ ចិឃ ច យដ្ឋាត្តិ, ឤរុគ្គតាឋាតិ លគ្គុនចាហារំ ឈាតំ ចនេដ្ឋត្វា ធបិតហរិតាលចដ្ឋិ ចិឃ យដ្ឋាត្តិ, ខិចិប្បចត្តកប្ពលបដលំ ចិឃ យុក្ខឋិតិគ្គុយទុរនវធំ យដ្ឋាត្តិ, កាឃំ ឋាលលដ្ឋិ ចិឃ ឋុចណ្ណនេតារលំ ចិឃ ច យដ្ឋាត្តិ, យតំ អនេព្ខារំ យនេតត អឋធីរំ វុឡូអារំ យដ្ឋាត្តិ។

តិច្ចនេតា អដ្ឋកុត្តិ តិច្ចត្តិ អដ្ឋរំសុ។ វេឋឋបនេតុបិ ឲុវេច តនេឃា។ ត បរិយុច្ចិសុ ទុក្ខដ្ឋាតិ ឋកលដ្ឋាបិ ចដ្ឋទុក្ខា ត បរិយុច្ចិសុ។ តក្ខិឋ្សត្តិតិ បឋ្សិឋ្សត្តិ។ អាបាតិឹយក់វេឋាតិ ឋរកឋ្ស តាយំ។ ឃដ្ឋា បនេតុ អាបំ បិចត្តិ, តដ្ឋា “អាបាតិឹនេឃា”តិ ទុច្ចតិ។ អាបាតិឹនេឃា ច វេឋា កំវេឋា ចាតិ អាបាតិឹយក់វេឋា។ ឋុរាឃណ្ណឋរកនេឋ្សតំ តាយំ។ “ចណ្ណឋយ្យនេត្ថា”តិអាធិចចតនេតា បត កំវេឋ ជិតបិតនេយច ឲុចំ ទុត្តំ។ ឈយ្យាកិតនេត្តាតិ ឈនេយ្យត អកិតនេត្តា។ ឈយ្យបនេរតោតិ ឈនេយ្យត ឋុនេដ្ឋា, អត្ថរកនេតាតិ អនេត្ថា។ បិចនេតា ហិ នេលា តំ លោធេឋ្សតីតិ បិចត្តឋ្ស តំ បិតឹយំ ចណ្ណាធិឋយ្យត្តិឃា វុច្ចិឋ្សតិ, ឋកលឋរិរំ ចា ឋរិត្វា តុដ្ឋិ វុប្បាធេឃយាតំ ធឋ្សតិ។ អប្បដិឋន្លាតិ អបច្ចនេចក្ខិត្វា។

ឲុចនេយច នេលាតិ ឲុត្ត ឰកំ ឰបយ្យុំឋត្ថំ – អាបាតិឹយក់វេឋា ចិឃ ហិ វេលិនេក បិឃទុបំ ឋាតទុបំ អារេយ្យលំ ធដ្ឋត្ថំ, ឈយ្យាកិតត្តបុរិនេឋា ចិឃ ចដ្ឋតិឋ្សិនេតា បុទុជ្ជនេតា, អាបាតិឹយក់វេឋត តិយត្តតបុរិនេឋា ចិឃ វេលិនេក បិឃទុនេបត ឋាតទុនេបត អារេយ្យនេលាត តិយត្តកជនេតា, អាបាតិឹយក់វេឋ ឋយ្យត្តិច្ចា អាធីតចច្ចា អារេរាវេចនេត្តា អាបាតកយតុនេឋ្សា ចិឃ អាចរិឃុបព្ឃាឃាធិនេកា កល្យាណយិនេត្តា។ ឃនេធច ហិ តឋ្ស បុរិឋឋ្ស អបវេលិកិតយតុនេឋ្សា អាបាតិឹយក់វេឋ ក្បណច្ចា អាធីតចច្ចា អារេរាវេចតិ, ឲុចនេយច អាចរិនេឃា ចា វុបព្ឃានេឃា ចា កិក្ខុនេតា បច្ចាសុ កាយក្បនេលាសុ អឋ្សាគច្ចា តិឋ្សនេលាច្ចា កនេធតិ។

តត្ថ ឃថា អាបាតិឹយក់វេឋិក្សនេលា ច អាធីតនេច ច អារេរាធិនេត វេឋា បុរិនេឋា បិឃចណ្ណាធិឋយ្យគាឃនេយច ឋព្ឃាតនេចនេកា “វេនេច យរលំ កចិឋ្សតិ, បច្ឆា ខាតិឋ្សាមី”តិ ឋហឋា អប្បដិឋន្លាឃ តំ បិចិត្វា យរលំ ចា យរលាយត្តំ ចា ទុក្ខ តិកច្ឆតិ, ឲុចនេយច, កិក្ខុ, “បច្ចាសុ កាយក្បនេលាសុ ធឋ្សតាធិចនេឋត វុប្បត្តវេឋាយតឋ្សយត្តនេយច អឋ្សានេគា, អាធីតនេចា បត ធិដ្ឋធម្មិកឋយ្យរាឃិនេកា ពាហុ តាតប្បកានេរា, អប្បឋ្សាគា កាយា ពាហុទុក្ខា ពាហុបិឃាឋា”តិ ឲុចំ អាចរិឃុបព្ឃានេឃហិ អាតិរំឋច្ចា អាធីតចច្ចា កនេធត្វា – “ឋយណបដិបធំ បដិបជ្ជ, ព្ភហ្ម័នេឃសុ ក្បត្តច្ចានេរា កច នេកាជនេត យត្តញ្ចា ខាកទិយំ អតុឃុនេត្តា”តិ ឲុចំ ឱចធិនេតាបិ អឋ្សាគពាគ្គុទិត្តតាឃ “វេនេច ទុត្តប្បកានេរា អាធីតនេចា កចិឋ្សតិ, បច្ឆា ខាតិឋ្សាមី”តិ អាចរិឃុបព្ឃានេឃ អបឋានេធត្វា វុនេដ្ឋឋបរិបុច្ឆាធីតិ នេចច ចត្តបដិបត្តិច្ចា បហាឃ វេលិកាយិឋកធំ កនេធត្តា កានេយ បរិក្បជ្ជិតុកាយតាឃ ឋិក្ខុ បច្ចក្ខាឃ ហីតាឃាចត្តតិ។ តនេតា ទុច្ចរិតាតិ ប្ញូនេរត្តា ឋត្ថិច្ឆេធតាធិការេល “នេចានេរា អឃ”ត្តិ កនេហត្វា រនេព្ញា ធឋ្សិនេតា ព្ភនេធច ហត្តបិជាធិលោធតំ បត្វា ឋយ្យរានេឃ ចត្យុសុ អបិនេឃសុ យហាទុក្ខំ អតុកោតិ។

បិតឹនេឃត ចា ចិនេតតុត្តិ ឃីនេតត ចារិតា ហរិតុំ។ ធឈិយណ្ណនេកតាតិ ធឈិយណ្ណតយនេត្តត។ កដ្ឋវេលិលិកាឃាតិ ឋវេលិនេលាត ឋតុបិតឹនេឃត។ វេលិលាវេឋាចីរនេកតាតិ ឋព្ឃធព្ឃាចលកឡុព្រ៌រាធីតិ បក្ខិបិត្វា វេលិលាវេឋាចីរកំ តាយ កនេរាត្តិ, នេតត។

ឱបមេយ្យំ សន្ធេត្វា បទេតត្ថ – ឈមោ្ឈកិតត្តបុរិសោ ចិឃ ចង្កមនត្តិស្សិតពការេល ឃោកាចធនេវា ឥង្គ្រ ទ្ឋា, តស្ស បុរិសស្ស បជំសន្លា អាបិតិឃក៌ណំ បហាឃ បិតិឃាឌីហិ បិបិសស្ស ចិតោគត់ ចិឃ កិព្វុតោ អាចទិឃុបញ្ញាឃាត់ ឱចាទេគ ឌត្វា លង្វារាឌីតិ បរិក្កទេហត្វា អត្ឋក្កខេតត ចិបស្សត់ ចទេណ្ណត្តស្ស អទេហត្តផលិធិកខេយា, បិតិឃាឌីតិ ចត្តារិ បិតាតិ ចិឃ ហិ ចត្តារោ យក្កា, ទេតស្ អញ្ញាតទំ បិចិត្វា ស្ទាបិបិសិតំ ចិតោគត្វា ស្ហិតា ឃេត កាយំ កយត់ ចិឃ ពិលាសចស្ស ចត្យក្កបិតំ បិចិត្វា តណ៍្យចិតោគត្វា អកតបុត្តំ តិត្តាតជិសំ កយតការេលិ ចចិតទេត្តា៉ លង្គ៉

ល៏៉ ភត្យអកលិបិស្តុចណ្ណភា

៤ល៏៉ សត្តខេ កិត្ថុ ទេហ, អាច្ទេសាតិ កស្មា បុច្ឆតិ? “ឲចំ បុទង្គ្រា កឆំ ត្ ទេហ ត្យាកទេឃ្យា”តិ៉ ទេឆស្ស អញ្ញាសឃឌាភតត្វំ៉ អបិច អតិទេត ចេគ្វ អក្កសាចកា ព្ទយំ បច់ញ្ចិតិច្ឆឃិស្តុតិ អភាកទេត កិព្វ ឌាតិស្សត្តិតិបិ បុច្ឆតិ៉ ព្ទគាទេតច ទេហ យឃត្តិ ព្ទគំ ទេឆទេរា ឃស្ស ភាយទ្ទបស្ស ចិញ្ញាណំ បច្ចទេឃាតិ ច្តត្តំ, តទេគច ភាយទ្ទបំ ចិញ្ញាណស្ស បច្ចទេឃាតិ ច្តត្តត្តា អាហ ៉ ភត្យអកលិបិទេឃាតិ ព្ទឆ បត អឃកលិបិខិចទេសត ង្គបយំ អភាហរិត្វា ចិញ្ញាណភាយទ្ទបិតំ អពាលក្សត្តលកាចគស្សភត្វ អឃំ ង្គបយា អាកតា៉

តិទេរាទេឆា ទេហាតីតិ ឲត្តកេ ឌាទេត បច្ចយុប្បន្នបច្ចទេចាការកចចទេសត ទេគសតា កឆិតា៉ លត្តិសាឃ ចត្ត្វហិតិ ទេហង្គ្រា ចិស្សន្និទេតស្ គ្វាគសស្ បទេគស្ ឲពេកស្វិ តិណ្ណិ តិណ្ណិ ចទេសត លត្តិសាឃ ការទេណហិ៉ ឲត្វ ច បឆទេយា ឆយុកឆិកក្សទេណា, ក្សតិឃា បជំបត្តិ, តតិឃំ បជំបត្តិផលំ៉ តត្វ បឆយតទេឃត ទេគសតាសយ្យត្តិ កឆិតា, ក្សតិទេឃត ទេសក្លក្សយិ, តតិទេឃត អទេសក្លក្សយីតិ៉ សត្តយំ៉

ប៉ ទេកាសន្ទិស្តុចណ្ណភា

៤ប៉ អង្គទេយ អញ្ញាទេ្រតចាតិ ឲកទេច្ចា ហិ បទេស្ស សង្គហិត្វា ឃំ ឲស កលតិ, តំ ក្សតត្តិ កណ្យាតិ៉ អបទេស្ស តិសិខិត្វា ចិទេត្តត្តស្ស ឃំ ការណំ ទ្ទច្ចតិ, ទេសា “អត្ថិ ឲត”ត្តិ ទ្ទចិឃា កណ្យាតិ៉ ឲទេកា “ចិទេកាលទេតា បង្គ្រាឃ ឲចំ អត្ថស្សទេចា អត្ថិ, ក្សតទេយត”ត្តិ អត្ថស្សទេចត កណ្យាតិ៉ អញ្ញាស្ស ចិតក្កឃទេតា ឲក៌ ការណំ ង្គបង្គ្រាតិ, ទេសា “អទេត្វត”ត្តិ អាការបរិចិតទេក្កត កណ្យាតិ៉ អបទេស្ស ចិត្តឃទេតា ឲកា ឌិង្គិ ង្គប្បន្ទតិ, ឃាឃស្ស តំ ការណំ តិន្លាឃត្តស្ស លយតិ, ទេសា “អទេត្វត”ត្តិ ឌិង្គិតិន្លាតក្ខត្តិឃា កណ្យាតិ៉ ទេឆទេរា បត បច្ចាបិ ឲតាតិ ការណាតិ បជំក្លិបិត្វា បច្ចក្ខខាទេណត បជំចិន្ទភាចំ បុច្ឆទេត្តា អញ្ញាទេ្រតច, អាច្ទេសា យុសិល, សង្គាឃាតិអាឌិយាហ៉ តត្វ អញ្ញាទេ្រតចាតិ សង្គាឌីតិ ការណាតិ ឌទេបត្វា, ចិតា ឲទេតហិ ការទេណហីតិ អទេត្វា៉ កចតិទេរាទេឆា តិត្តាតត្តិ បច្ចាក្ខខ្លតិទេរាទេឆា តិត្តាត់៉

តណ៍្យអទេហាសីតិ ទេឆទេរា ពិលាសទេចា, អហំ បត ពិលាសទេចាតិ ចា ត ចាតិ ចា អចត្វា តណ៍្យឃច អទេហាសិ៉ អាឃស្មា ភារទេគា អាឃស្មត្តំ បចិង្គំ ឲតគទេចាចាតិ កស្មា អទេចាច? ទេសា កិរ ចិទេត្តសិ – “កចតិទេរាទេឆា តិត្តាត់ ភាយាតិ ទេសទេលហិបិ ឌាតិតទេត្តា បទេញ្ញា ឲស, អឃំ បត ទេឆទេរា ព្ទយំ ទេឆទំ អទេសលក្សយិឃា ការទេតិ, ព្ទយំ ឌាត់ ឌាភាទេបស្សាយី”តិ ឲតំ អទេចាច៉

សម្មប្បញ្ញាយ សុទិដ្ឋន្តិ សហ វិបស្សនាយ មគ្គបញ្ញាយ សុដ្ឋុ ទិដ្ឋំ។ ន ចម្ហិ អរហន្តិ អនាគាមិមគ្គេ ឋិតត្តា អរហំ ន ហោមីតិ ទីបេតិ។ យំ បនស្ស [illegible] “ភវនិរោធោ និព្ពាន”ន្តិ ញាណំ, តំ ឯកូនវីសតិយា បច្ចវេក្ខណញាណេហិ វិមុត្តំ បច្ចវេក្ខណញាណំ។ ឧទបានោតិ វីសតិហត្ថគម្ពីរោ បានីយកូបោ។ ឧទកវារកោតិ ឧទកុស្សិញ្ចនវារកោ។ ឧទកន្តិ ហិ ខោ ញាណំ អស្សាតិ តីរេ ឋិតស្ស ឱលោកយតោ ឯវំ ញាណំ ភវេយ្យ។ ន ច កាយេន ផុសិត្វាតិ ឧទកំ បន នីហរិត្វា កាយេន ផុសិត្វា វិហរិតុំ ន សក្កុណេយ្យ។ ឧទបានេ ឧទកទស្សនំ វិយ ហិ អនាគាមិនោ និព្ពានទស្សនំ, ឃម្មាភិតត្តបុរិសោ វិយ អនាគាមី, ឧទកវារកោ វិយ អរហត្តមគ្គោ, យថា ឃម្មាភិតត្តបុរិសោ ឧទបានេ ឧទកំ បស្សតិ, ឯវំ អនាគាមី បច្ចវេក្ខណញាណេន “ឧបរិ អរហត្តផលសមយោ នាម អត្ថី”តិ ជានាតិ។ យថា បន សោ បុរិសោ ឧទកវារកស្ស នត្ថិតាយ ឧទកំ នីហរិត្វា កាយេន ផុសិតុំ ន លភតិ, ឯវំ អនាគាមី អរហត្តមគ្គស្ស នត្ថិតាយ និព្ពានំ អារម្មណំ កត្វា អរហត្តផលសមាបត្តិំ អប្បេត្វា និសីទិតុំ ន លភតិ។ អដ្ឋមំ។

៩. ឧបយន្តិសុត្តវណ្ណនា

៦៩. នវមេ ឧបយន្តោតិ ឧទកវឌ្ឍនសមយេ ឧបរិ គច្ឆន្តោ។ មហានទិយោតិ គង្គាយមុនាទិកា មហាសរិតាយោ។ ឧបយាបេតីតិ ឧបរិ យាបេតិ, វឌ្ឍេតីតិ អត្ថោ។ អវិជ្ជា ឧបយន្តីតិ អវិជ្ជា ឧបរិ គច្ឆន្តី សង្ខារានំ បច្ចយោ ភវិតុំ សក្កុណន្តី។ សង្ខារេ ឧបយាបេតីតិ សង្ខារេ ឧបរិ យាបេតិ វឌ្ឍេតិ។ ឯវំ សព្ពបទេសុ អត្ថោ វេទិតព្ពោ។ អបយន្តោតិ អបគច្ឆន្តោ ឱសរន្តោ។ អវិជ្ជា អបយន្តីតិ អវិជ្ជា អបគច្ឆមានា ឱសរមានា សង្ខារានំ បច្ចយោ ភវិតុំ ន សក្កុណន្តីតិ អត្ថោ។ សង្ខារេ អបយាបេតីតិ សង្ខារេ អបគច្ឆាបេតិ។ ឯវំ សព្ពបទេសុ។ នវមំ។

១០. សុសិមសុត្តវណ្ណនា

៧០. ទសមេ គរុកតោតិ សព្ពេហិ ទេវមនុស្សេហិ បាសាណច្ឆត្តំ វិយ ចិត្តេន គរុកតោ។ មានិតោតិ មនេន បិយាយិតោ។ បូជិតោតិ ចតុប្បច្ចយបូជាយ បូជិតោ។ អបចិតោតិ នីចវុត្តិករណេន អបចិតោ។ សត្ថារញ្ហិ ទិស្វា មនុស្សា ហត្ថិក្ខន្ធាទីហិ ឱតរន្តិ មគ្គំ ទេន្តិ, អំសកូដតោ សាដកំ អបនេន្តិ, អាសនតោ វុដ្ឋហន្តិ វន្ទន្តិ។ ឯវំ សោ តេហិ អបចិតោ នាម ហោតិ។ សុសិមោតិ ឯវំនាមកោ វេទង្គកុសលោ បណ្ឌិតបរិព្ពាជកោ។ ឯហិ ត្វន្តិ តេសំ កិរ ឯតទហោសិ – “សមណោ គោតមោ ន ជាតិគោត្តាទីនិ អាគម្ម លាភគ្គប្បត្តោ ជាតោ, កវិសេដ្ឋោ បនេស ឧត្តមកវិតាយ សាវកានំ គន្ថំ ពន្ធិត្វា ទេតិ, តំ តេ ឧគ្គណ្ហិត្វា ឧបដ្ឋាកានំ ឧបនិសិន្នកថម្បិ អនុមោទនម្បិ សរភញ្ញម្បីតិ ឯវមាទីនិ ករោន្តិ, តេ តេសំ បសន្នា លាភំ ឧបសំហរន្តិ។ សចេ មយំ យំ សមណោ គោតមោ ជានាតិ, តតោ ថោកំ ជានេយ្យាម, អត្តនោ សមយំ តត្ថ បក្ខិបិត្វា មយម្បិ ឧបដ្ឋាកានំ ករេយ្យាម, តតោ ឯតេហិ លាភិតរា ភវេយ្យាម។ កោ នុ ខោ សមណស្ស គោតមស្ស សន្តិកេ បព្ពជិត្វា ខិប្បមេវ ឧគ្គណ្ហិតុំ សក្ខិស្សតី”តិ។ តេ ឯវំ ចិន្តេត្វា “សុសិមោ បដិពលោ”តិ ទិស្វា តំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវមាហំសុ។

យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមីតិ កស្មា ឧបសង្កមិ? ឯវំ កិរស្ស អហោសិ, “កស្ស នុ ខោ សន្តិកំ គន្ត្វា អហំ ឥមំ ធម្មំ ខិប្បំ លទ្ធុំ សក្ខិស្សាមី”តិ? តតោ ចិន្តេសិ – “សមណោ គោតមោ គរុ តេជុស្សទោ និយមមនុយុត្តោ, ន សក្កា អកាលេ ឧបសង្កមិតុំ, អញ្ញេបិ ពហូ ខត្តិយាទយោ សមណំ គោតមំ ឧបសង្កមន្តិ, តស្មិម្បិ សមយេ ន សក្កា ឧបសង្កមិតុំ។ សាវកេសុបិស្ស សារិបុត្តោ មហាបញ្ញោ វិបស្សនាលក្ខណាយំ ឯតទគ្គេ ឋបិតោ, មហាមោគ្គល្លានោ សមាធិលក្ខណស្មិំ ឯតទគ្គេ ឋបិតោ, មហាកស្សបោ ធុតង្គធរេសុ, អនុរុទ្ធោ ទិព្ពចក្ខុកេសុ, បុណ្ណោ មន្តាណិបុត្តោ ធម្មកថិកេសុ, ឧបាលិត្ថេរោ វិនយធរេសុ ឯតទគ្គេ ឋបិតោ, អយំ បន អានន្ទោ ពហុស្សុតោ តិបិដកធរោ, សត្ថាបិស្ស តត្ថ តត្ថ កថិតំ ធម្មំ អាហរិត្វា កថេតិ, បញ្ចសុ ឋានេសុ ឯតទគ្គេ ឋបិតោ, អដ្ឋន្នំ វរានំ លាភី, ចតូហិ អច្ឆរិយព្ភុតធម្មេហិ សមន្នាគតោ, តស្ស សមីបំ គតោ ខិប្បំ ធម្មំ លទ្ធុំ សក្ខិស្សាមី”តិ។ តស្មា យេនាយស្មា អានន្ទោ តេនុបសង្កមិ។

យេន ភគវា តេនុបសង្កមីតិ កស្មា សយំ អបព្ពាជេត្វា ឧបសង្កមិ? ឯវំ កិរស្ស អហោសិ – “អយំ តិត្ថិយសមយេ បដិមោក្ខោ ‘អហំ សត្ថា’តិ បដិជានន្តោ ចរតិ, បព្ពជិត្វា សាសនស្ស អលិកាយបិ បរិសក្កេយ្យ។ ន ខោ បនស្សាហំ អជ្ឈាសយំ អាជានាមិ, សត្ថា ជានិស្សតី”តិ។ តស្មា តំ អាទាយ យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ។ តេនហានន្ទ, សុសិមំ បព្ពាជេថាតិ សត្ថា កិរ ចិន្តេសិ – “អយំ បរិព្ពាជកោ តិត្ថិយសមយេ ‘អហំ បដិមោក្ខោ សត្ថា’តិ បដិជានមានោ ចរតិ, ‘ឥធ មគ្គព្រហ្មចរិយំ ចរិតុំ ឥច្ឆាមី’តិ កិរ វទតិ។ កិំ នុ ខោ មយិ បសន្នោ, ឧទាហុ មយ្ហំ សាវកេសុ, ឧទាហុ មយ្ហំ វា មម សាវកានំ វា ធម្មទេសនាយ បសន្នោ”តិ? អថស្ស ឯកដ្ឋានេបិ បសាទាភាវំ ញត្វា, “អយំ មម សាសនេ ធម្មំ ថេនេស្សាមីតិ បព្ពជតិ, ឥតិស្ស អាគមនំ អបរិសុទ្ធំ; និប្ផត្តិ នុ ខោ កីទិសា”តិ? ឱលោកេន្តោ “កិញ្ចាបិ ‘ធម្មំ ថេនេស្សាមី’តិ បព្ពជតិ, កតិបាហេនេវ បន ឃដេត្វា អរហត្តំ គណ្ហិស្សតី”តិ ញត្វា “តេនហានន្ទ, សុសិមំ បព្ពាជេថា”តិ អាហ។

អញ្ញា ព្យាកតា ហោតីតិ តេ កិរ ភិក្ខូ សត្ថុ សន្តិកេ កម្មដ្ឋានំ គហេត្វា តេមាសំ វស្សំ វសន្តា តស្មិំយេវ អន្តោតេមាសេ ឃដេន្តា វាយមន្តា អរហត្តំ បដិលភិំសុ។ តេ “បដិលទ្ធគុណំ សត្ថុ អារោចេស្សាមា”តិ បវារិតបវារណា សេនាសនំ សំសាមេត្វា សត្ថុ សន្តិកំ អាគន្ត្វា អត្តនោ បដិលទ្ធគុណំ អារោចេសុំ។ តំ សន្ធាយេតំ វុត្តំ។ អញ្ញាតិ អរហត្តស្ស នាមំ។ ព្យាកតាតិ អារោចិតា។ អស្សោសីតិ សោ កិរ ឱហិតសោតោ ហុត្វា តេសំ តេសំ ភិក្ខូនំ ឋិតដ្ឋានំ គច្ឆតិ តំ តំ កថំ សុណិតុកាមោ។ យេន តេ ភិក្ខូ តេនុបសង្កមីតិ កស្មា ឧបសង្កមិ? តំ កិរស្ស បវត្តិំ សុត្វា ឯវំ អហោសិ – “អញ្ញា នាម ឥមស្មិំ សាសនេ បរមប្បមាណំ សារភូតា អាចរិយមុដ្ឋិ មញ្ញេ ភវិស្សតិ, បុច្ឆិត្វា នំ ជានិស្សាមី”តិ។ តស្មា ឧបសង្កមិ។

អនេកវិហិតន្តិ អនេកវិធំ។ ឥទ្ធិវិធន្តិ ឥទ្ធិកោដ្ឋាសំ។ អាវិភាវំ តិរោភាវន្តិ អាវិភាវំ គហេត្វា តិរោភាវំ, តិរោភាវំ គហេត្វា អាវិភាវំ កាតុំ សក្កោថាតិ បុច្ឆតិ។ តិរោកុដ្ដន្តិ បរកុដ្ដំ។ ឥតរេសុបិ ឯសេវ នយោ។ ឧម្មុជ្ជនិម្មុជ្ជន្តិ ឧម្មុជ្ជនញ្ច និម្មុជ្ជនញ្ច។ បល្លង្កេនាតិ បល្លង្កពន្ធនេន។ កមថាតិ និសីទិតុំ វា គន្តុំ វា សក្កោថាតិ បុច្ឆតិ? បក្ខី សកុណោតិ បក្ខយុត្តោ សកុណោ។ អយមេត្ថ សង្ខេបោ, វិត្ថារតោ បន ឥមស្ស ឥទ្ធិវិធស្ស, ឥតោ បរំ ទិព្វសោតាទីនញ្ច វណ្ណនានយោ វិសុទ្ធិមគ្គេ វុត្តនយេន វេទិតព្វោតិ។

សន្តា វិមោក្ខាតិ អង្គសន្តតាយ ចេវ អារម្មណសន្តតាយ ច សន្តា អារុប្បវិមោក្ខា។ កាយេន ផុសិត្វាតិ នាមកាយេន ផុសិត្វា បដិលភិត្វា។ បញ្ញាវិមុត្តា ខោ មយំ, អាវុសោតិ, អាវុសោ, មយំ និជ្ឈានកា សុក្ខវិបស្សកា បញ្ញាមត្តេនេវ វិមុត្តាតិ ទស្សេន្តិ។ អាជានេយ្យាសិ វា ត្វំ, អាវុសោ សុសិម, ន វា ត្វំ អាជានេយ្យាសីតិ កស្មា ឯវមាហំសុ? ឯវំ កិរ តេសំ អហោសិ – “មយំ ឥមស្ស អជ្ឈាសយំ គហេត្វា កថេតុំ ន សក្ខិស្សាម, ឯសកាលំ បន បុច្ឆិត្វា និក្កង្ខោ ភវិស្សតី”តិ។ ធម្មដ្ឋិតិញាណន្តិ វិបស្សនាញាណំ, តំ បឋមតរំ ឧប្បជ្ជតិ។ និព្ពានេ ញាណន្តិ វិបស្សនាយ ចិណ្ណន្តេ បវត្តមគ្គញាណំ, តំ បច្ឆា ឧប្បជ្ជតិ។ តស្មា ភគវា ឯវមាហ។

អាជានេយ្យាសិ វាតិអាទិ កស្មា វុត្តំ? វិនាបិ សមាធិំ ឯវំ ញាណុប្បត្តិទស្សនត្ថំ។ ឥទញ្ហិ វុត្តំ ហោតិ – សុសិម, មគ្គោ វា ផលំ វា ន សមាធិនិស្សន្ទោ, ន សមាធិអានិសំសោ, ន សមាធិស្ស និប្ផត្តិ, វិបស្សនាយ បនេសោ និស្សន្ទោ, វិបស្សនាយ អានិសំសោ, វិបស្សនាយ និប្ផត្តិ, តស្មា ជានេយ្យាសិ វា ត្វំ, ន វា ត្វំ ជានេយ្យាសិ, អថ ខោ ធម្មដ្ឋិតិញាណំ បុព្ពេ, បច្ឆា និព្ពានេ ញាណន្តិ។

ឥទានិស្ស បដិវេធភព្ពតំ ញត្វា តេបរិវដ្ដំ ធម្មទេសនំ ទេសេន្តោ តំ កិំ មញ្ញសិ, សុសិម? រូបំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វាតិអាទិមាហ? តេបរិវដ្ដទេសនាវសានេ បន ថេរោ អរហត្តំ បត្តោ។ ឥទានិស្ស អនុយោគំ អារោបេន្តោ ជាតិបច្ចយា ជរាមរណន្តិ, សុសិម, បស្សសីតិអាទិមាហ។ អបិ បន ត្វំ, សុសិមាតិ ឥទំ កស្មា អារភិ? និជ្ឈានកានំ សុក្ខវិបស្សកភិក្ខូនំ បាកដករណត្ថំ។ អយមេត្ថ អធិប្បាយោ – ន កេវលំ ត្វមេវ និជ្ឈានកោ សុក្ខវិបស្សកោ, ឯតេបិ ភិក្ខូ ឯវរូបាយេវាតិ។ សេសំ សព្ពត្ថ បាកដមេវាតិ។ ទសមំ។

មហាវគ្គោ សត្តមោ។

៨. សមណព្រាហ្មណវគ្គោ

១. ជរាមរណសុត្តាទិវណ្ណនា

៧១-៧២. សមណព្រាហ្មណវគ្គេ ជរាមរណាទីសុ ឯកេកបទវសេន ឯកេកំ កត្វា ឯកាទស សុត្តានិ វុត្តានិ, តានិ ឧត្តានត្ថានេវាតិ។

សមណព្រាហ្មណវគ្គោ អដ្ឋមោ។

៩. អន្តរបេយ្យាលំ

១. សត្ថុសុត្តាទិវណ្ណនា

លិឲ្យ់ ឋ្ពេតា បទំ “សត្តា បរិយេសិតព្ពា”តិអាទិកយប្បចត្តា ន្ទាគេស អត្តរេបយ្យាលចក្កា តាយ ហោន្តិ់ ទេ សព្ពេបិ ពទា ពទា ញ្ញត្តកាត់ ចេតយ្យបុក្កលិត់ អញ្ញាសយចេសត ទុត្តា់ ពត្ត សត្តាតិ ញុទ្ធោ ចា ហោតុ សាចេកា ចា, ឃំ តិស្សាយ យក្កទាលំ លកតិ, អឃំ សត្តា តាយ, សោ បរិយេសិតព្ពា់ សិក្ខា ករហិយាតិ តិចិឆាបិ សិក្ខា កាតព្ពា់ យោកាឌិស្ មោរកាតិ បយោរកា់ លទ្ធាតិ កត្តុកយ្យតាក្សលន្ធទ្ធា់ ស្ទស្សាញហិតិ សព្ពសយំ អឌិយត្តចិទិយំ់ អប្បដិចាតិតិ អតិចត្តតា់ អាតប្បត្តិ កិលេសតាបតចិទិយមេច់ សាតច្ចត្តិ សតតកិរិយំ់ សតិតិ ឌេរាយ រណាឌិចេសត ចតុសច្ចបរិក្កាហិកា សតិ់ សប្បជញ្ញត្តិ តាឌិសេច ទាលំ់ អប្បមាទោតិ សច្ចកាចតាយ អប្បមាទោ់ សេសំ សព្ពត្ត ឌ្គុត្តាតមេចាតិ់

អត្តរេបយ្យាលេបិ តចេមា់

តិចាតសំ ឃុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា់

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

๒. อภิสมยสํยุตฺตํ

๑. นขสิขาสุตฺตวณฺณนา

๗๔. อภิสมยสํยุตฺตสฺส ปฐเม นขสิขายนฺติ มํสฏฺฐาเนน วิยุตฺเต นขคฺเค. นขสิขา จ นาม โลกิยานํ มหตีปิ โหติ, สตฺถุ ปน รตฺตุปฺปลปตฺตโกฏิ วิย สุขุมา. กถํ ปเนตฺถ ปํสุ ปติฏฺฐิโตติ? อธิฏฺฐานพเลน. ภควตา หิ อตฺถํ ญาเปตุกาเมน อธิฏฺฐานพเลน ตตฺถ ปติฏฺฐาปิโต. สติมํ กลนฺติ มหาปถวิยา ปํสุํ สตโกฏฺฐาเส กตฺวา ตโต เอกโกฏฺฐาสํ. ปรโตปิ เอเสว นโย. อภิสเมตาวิโนติ ปญฺญาย อริยสจฺจานิ อภิสเมตฺวา ฐิตสฺส. ปุริมํ ทุกฺขกฺขนฺธํ ปริกฺขีณํ ปริยาทินฺนํ อุปนิธายาติ เอตเทว พหุตรํ ทุกฺขํ, ยทิทํ ปริกฺขีณนฺติ เอวํ ปฐมํ วุตฺตํ ทุกฺขกฺขนฺธํ อุปนิธาย, ญาเณน ตํ ตสฺส สนฺติเก ฐเปตฺวา อุปปริกฺขิยมาเนติ อตฺโถ. กตมํ ปเนตฺถ ปุริมทุกฺขํ นาม? ยํ ปริกฺขีณํ. กตมํ ปน ปริกฺขีณํ? ยํ ปฐมมคฺคสฺส อการิตตฺตา อุปฺปชฺเชยฺย. กตมํ ปน อุปนิธาย? ยํ สตฺตสุ อตฺตภาเวสุ อปาเย อฏฺฐมญฺจ ปฏิสนฺธึ อาทึ กตฺวา ยตฺถ กตฺถจิ อุปฺปชฺเชยฺย, สพฺพํ ตํ ปริกฺขีณนฺติ เวทิตพฺพํ. สตฺตกฺขตฺตุปรมตาติ สตฺต วาเร, สตฺตสุ อตฺตภาเวสูติ อตฺโถ. ปรมตาติ อิทมสฺส ปรํ ปมาณนฺติ ทสฺเสติ. มหตฺถิโยติ มหโต อตฺถสฺส นิปฺผาทโก. ปฐมํ.

๒. โปกฺขรณีสุตฺตวณฺณนา

๗๕. ทุติเย โปกฺขรณีติ วาปิ. อุพฺเพเธนาติ คมฺภีรตาย. สมติตฺติกาติ มุขวฏฺฏิสมา. กากเปยฺยาติ สกฺกา โหติ ตีเร ฐิเตน กาเกน ปกติยาปิ มุขตุณฺฑกํ โอตาเรตฺวา ปาตุํ. ทุติยํ.

๓. สมฺเภชฺชอุทกสุตฺตาทิวณฺณนา

๗๖-๗๗. ตติเย ยตฺถิมาติ ยสฺมึ สมฺภินฺนฏฺฐาเน อิมา. สํสนฺทนฺตีติ สมาคนฺตฺวา สนฺทนฺติ. สเมนฺตีติ สมาคจฺฉนฺติ. เทฺว วา ติ วาติ เทฺว วา ตีณิ วา อุทกผุสิตานีติ อุทกพินฺทูนิ. สมฺเภชฺชอุทกนฺติ อญฺญาหิ นทีหิ สทฺธึ สมฺภินฺนฏฺฐาเน อุทกํ. จตุตฺเถ อุตฺตานตฺถเมว. ตติยจตุตฺถานิ.

๔. ปถวีสุตฺตาทิวณฺณนา

๗๘-๘๔. ปญฺจเม มหาปถวิยาติ จกฺกวาฬอพฺภนฺตราย มหาปถวิยา อุทฺธริตฺวา. โกลฏฺฐิมตฺติโยติ พทรฏฺฐิปมาณา. คุฬิกาติ มตฺติกคุฬิกา. อุปนิกฺขิเปยฺยาติ เอกสฺมึ ฐาเน ฐเปยฺย. ฉฏฺฐาทีสุ วุตฺตนเยเนว อตฺโถ เวทิตพฺโพ. ปริโยสาเน ปน อญฺญติตฺถิยสมณพฺราหฺมณปริพฺพาชกานํ อธิคโมติ พาหิรกานํ สพฺโพปิ คุณาธิคโม ปฐมมคฺเคน อธิคตคุณานํ สตภาคมฺปิ

សហស្សកាកប្បិ សតសហស្សកាកប្បិ ត ក្កបកន្ទតិតិ៍ បញ្ចាយាតិតិ៍

អភិសយឃសំឃុត្តចណ្ណភា តិដ្ឋិតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៣. ធាតុសំយុត្តំ

១. នានត្តវគ្គោ

១. ធាតុនានត្តសុត្តវណ្ណនា

៨៥. ធាតុសំយុត្តស្ស បឋមេ និស្សត្តដ្ឋសុញ្ញតដ្ឋសង្ខាតេន សភាវដ្ឋេន ធាតូតិ លទ្ធនាមានំ ធម្មានំ នានាសភាវោ ធាតុនានត្តំ។ ចក្ខុធាតូតិអាទីសុ ចក្ខុបសាទោ ចក្ខុធាតុ, រូបារម្មណំ រូបធាតុ, ចក្ខុបសាទវត្ថុកំ ចិត្តំ ចក្ខុវិញ្ញាណធាតុ។ សោតបសាទោ សោតធាតុ, សទ្ទារម្មណំ សទ្ទធាតុ, សោតបសាទវត្ថុកំ ចិត្តំ សោតវិញ្ញាណធាតុ។ ឃានបសាទោ ឃានធាតុ, គន្ធារម្មណំ គន្ធធាតុ, ឃានបសាទវត្ថុកំ ចិត្តំ ឃានវិញ្ញាណធាតុ។ ជិវ្ហាបសាទោ ជិវ្ហាធាតុ, រសារម្មណំ រសធាតុ, ជិវ្ហាបសាទវត្ថុកំ ចិត្តំ ជិវ្ហាវិញ្ញាណធាតុ។ កាយបសាទោ កាយធាតុ, ផោដ្ឋព្ពារម្មណំ ផោដ្ឋព្ពធាតុ, កាយបសាទវត្ថុកំ ចិត្តំ កាយវិញ្ញាណធាតុ។ តិស្សោ មនោធាតុយោ មនោធាតុ, វេទនាទយោ តយោ ខន្ធា សុខុមរូបានិ និព្ពានញ្ច ធម្មធាតុ, សព្ពម្បិ មនោវិញ្ញាណំ មនោវិញ្ញាណធាតូតិ។ ឯត្ថ ច សោឡស ធាតុយោ កាមាវចរា, ទ្វេ ចតុភូមិកាតិ។ បឋមំ។

២. ផស្សនានត្តសុត្តវណ្ណនា

៨៦. ទុតិយេ ឧប្បជ្ជតិ ផស្សនានត្តន្តិ នានាសភាវោ ផស្សោ ឧប្បជ្ជតិ។ តត្ថ ចក្ខុសម្ផស្សាទយោ ចក្ខុវិញ្ញាណាទិសម្បយុត្តា, មនោសម្ផស្សោ មនោទ្វារេ បឋមជវនសម្បយុត្តោ, តស្មា។ មនោធាតុំ បដិច្ចាតិ មនោទ្វារាវជ្ជនំ កិរិយាមនោវិញ្ញាណធាតុំ បដិច្ច បឋមជវនសម្បយុត្តោ ឧប្បជ្ជតីតិ អយមេត្ថ អត្ថោ។ ទុតិយំ។

៣. នោផស្សនានត្តសុត្តវណ្ណនា

៨៧. តតិយេ នោ មនោសម្ផស្សំ បដិច្ច ឧប្បជ្ជតិ មនោធាតូតិ មនោទ្វារេ បឋមជវនសម្បយុត្តំ ផស្សំ បដិច្ច អាវជ្ជនកិរិយាមនោវិញ្ញាណធាតុ នោ ឧប្បជ្ជតីតិ ឯវមេត្ថ អត្ថោ។ តតិយំ។

៤. វេទនានានត្តសុត្តវណ្ណនា

៨៨. ចតុត្ថេ ចក្ខុសម្ផស្សជា វេទនាតិ សម្បដិច្ឆនមនោធាតុតោ បដ្ឋាយ សព្ពាបិ តស្មិំ ទ្វារេ វេទនា វេទិតព្ពា, និព្ពត្តិផាសុកត្ថំ បន

ອຕ຺ໂຖ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉນເວທນາເຍວ ກເຫຕໍ ວຏ຺ຏຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ມໂນສມ຺ຜສ຺ສໍ ປຏິຈ຺ຈາຕິ ມໂນທ຺ວາເຣ ອາວຊ຺ຊນມໂນສມ຺ຜສ຺ສໍ ປຏິຈ຺ຈ ປຖມຊວນເວທນາ, ປຖມຊວນມໂນສມ຺ຜສ຺ສໍ ປຏິຈ຺ຈ ທຸຕິຍຊວນເວທນາຕິ ອມມຉິປ຺ປາເຣຍາ ວຸຕ຺ຕໍ.

໕. ທຸຕິຍເວທນານານຕ຺ຕສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໘໙. ປຖເມ ຕຕິຍຈຕຸເຕ຺ຖສຸ ສຸຕ຺ຕນເຍນ ໂອກາເສາ ກໂຕ. ເຍນິຕາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ທຸຕິຍາທີສຸ ຈຕຸສຸ ສຸເຕ຺ຕສຸ ມໂນທ຺ວາເຣ ມໂນທ຺ວາເຣ ອາເຫຕ຺ວາ ມໂນທ຺ວາຣາວຊ຺ຊນໍ ມໂນທ຺ວາເຣ ອາຫຕ. ສຕ຺ຕານິ ເວທນານິ ຕຖາ ຕຖາ ອນິເຕ ຍຸຕ຺ຕາກາຣໍ ອຕ຺ຖໍສເມນ ເວທນານິ. ວຸເຕ຺ຕາ ປເຣສຸປິ ໂອເສ ນເຍນ ປຖເມ.

໖. ພາຫິຣທາຕຸນານຕ຺ຕສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໙໐. ຄເຕ຺ຖ ປນ ປຓ຺ຓ ທາຕຸເຍາ ກາມາວຈຣາ, ທມ຺ມທາຕຸ ຈຕຸພຸມ຺ມິກາຕິ ຄເຕ຺ຖ.

໗. ສຍ຺ຍານານຕ຺ຕສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໙໑. ສຕ຺ຕເມ ຣູປທາຕຸຕິ ອາຣມ຺ມຓໍ ປຕິຕໍ ອຕ຺ເຖາ ຈາ ປເທສ຺ສ ຈາ ສງ຺ເກເຈຕສິກຕ຺ຕ຺ໂຈ ຣູປາເຣມ຺ມໍ ຣູປສຍ຺ຍາຕິ ຈກ຺ຂຸວິຍ຺ຍາຓສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາ ສຍ຺ຍາ. ຣູປສງ຺ກເປ຺ປາຕິ ສມ຺ປຍຸຕ຺ຕາທີຫິ ຕີຫິ ຂີເຓ຺ຕຫິ ສມ຺ປຍຸເຕ຺ຕາ ສງ຺ກເປ຺ປາ. ຣູປຉຕ຺ເທາຕິ ຣູເປ ຉນ຺ທິກຕຸເຕ຺ຖ ຉເນ຺ທາ. ຣູປປຣິຬາເຫາຕິ ຣູເປ ອນຸທຫເຕ຺ຖ ປຣິຬາເຫາ. ຣູປປຣິເຍສນາຕິ ປຣິຬາເຫ ສຸປ຺ປເຕ຺ຕ ສມ຺ປຍຸຕ຺ເຕ ກເຫຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຣູປສ຺ສ ປຕິລາພຕ຺ຖາຍ ປຣິເຍສນາ. ເອຕ຺ຖ ຈ ສຍ຺ຍາສງ຺ກປ຺ປຉເນ຺ທາ ເອກຈິຕ຺ເຕປິ ນານາຈິຕ຺ເຕປິ ລພ຺ພນ຺ຕິ, ປຣິຬາຫປຣິເຍສນາ ປນ ນານາຈິຕ຺ເຕເຍວ ລພ຺ພນ຺ຕີຕິ. ເອກໍ ເກາ, ກິລ຺ເລວ, ທາຕຸນານຕ຺ຕໍ ເອກ຺ຕ ຈ ເອກໍ ຣູປາທີນານາພາວກໍ ທາຕຸໍ ປຏິຈ຺ຈ ຣູປສຍ຺ຍາທີນານາພາວກໍ ສຍ຺ຍາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ອາທິນາ ນເຍນ ອເຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ສຕ຺ຕມໍ.

໘. ໂນປຣິເຍສນານານຕ຺ຕສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໙໒. ອຏ຺ຖເມ ໂນ ອຸປ຺ປຣິເຍສນໍ ປຏິຈ຺ຈ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ອຸປ຺ປຣິຬາເຫາຕິ ເອວໍ ອາທິໍ ປຏິເສທສຸຕ຺ເຕນ ນານໍ. ອຏ຺ຖມໍ.

໙. ພາຫິຣຜສ຺ສນານຕ຺ຕສຸຕ຺ຕາທິວຓ຺ຓນາ

໙໒-໙໓. ນວເມ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ຣູປສຍ຺ຍາຕິ ທຸຕຸປ຺ປາເທ ອາຣມ຺ມເຓ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີຕິ ສຍ຺ຍາ. ຣູປສງ຺ກເປ຺ປາຕິ ຕສ຺ມິເຍວ ອາຣມ຺ມເຓ ຕີຫິ ຂີເຓ຺ຕຫິ

សម្បយុត្តសង្កប្បោ។ រូបសម្ផស្សោតិ តទេវារម្មណំ ផុសមានោ ផស្សោ។ វេទនាតិ តទេវ អារម្មណំ អនុភវមានា វេទនា។ ឆន្ទាទយោ វុត្តនយាវ។ រូបលាភោតិ បរិយេសិត្វា លទ្ធំ សហ តណ្ហាយ អារម្មណំ “រូបលាភោ”តិ វុត្តំ។ អយំ តាវ សព្ពសង្គាហិកនយោ។ ឯកស្មិំ យេវារម្មណេ សព្ពធម្មានំ ឧប្បត្តិវសេន វុត្តោ។ អបរោ អាភត្តការម្មណមិស្សកោ ហោតិ – រូបសញ្ញា រូបសង្កប្បោ ផស្សោ វេទនាតិ ឥមេ តាវ ចត្តារោ ធម្មា ធុវបរិភោគេ និពទ្ធារម្មណេ ហោន្តិ។ និពទ្ធារម្មណញ្ញាតង្គំ កត្តំ យថាបិ បិណ្ឌំ យំកិញ្ចិ វិយ ឋបដ្ឋាតិ, អាភត្តការម្មណំ បន យំកិញ្ចិ សមានម្បិ លោភេត្វា តិដ្ឋតិ។

តត្រិទំ វត្ថុ – ឯកោ កិរ អមច្ចបុត្តោ កាយិកេហិ បរិវារិតោ កាយមណ្ឌលេ វត្វា កម្មំ ករោតិ។ តស្មិញ្ច សមយេ ឋបិសិកា នដី កត្វា គណ្ហិត្វា អលង្កតបដិយត្តា ធាតិកាលបរិវុតា ភោជំ គច្ឆតិ។ សោ ទូរតោ ទិស្វា “អាភត្តកយាតុការេយា នទិស្សតី”តិ សញ្ញំ ឋបេត្វា “គច្ឆ, ភណេ ជានាហិ, កា ឯសា”តិ បុរិសំ បេសេសិ។ សោ គន្ត្វា តំ ទិស្វា បច្ចាគតោ, “កា ឯសា”តិ បុដ្ឋោ យថាវកាសំ អារោចេសិ។ ឯវំ អាភត្តការម្មណំ លោភេតិ។ តស្មិំ ឧប្បន្នោ ឆន្ទោ រូបឆន្ទោ នាម, តទេវ អារម្មណំ កត្វា ឧប្បន្នោ បរិឡាហោ រូបបរិឡាហោ នាម, សហាយេ គហេត្វា តស្ស បរិយេសនំ រូបបរិយេសនា នាម, បរិយេសិត្វា លទ្ធំ សហ តណ្ហាយ អារម្មណំ រូបលាភោ នាម។

ឋេរុបល្លិយវាសី ទុត្ថអភិធម្មិកមហាសិវត្ថេរោ បនាហ – “កិញ្ចាបិ ភគវតា ផស្សវេទនា បឋមតរំ អនុញ្ញាតិតា, បឋមតរំ បន បរិវដ្ដេត្វា វុត្តប្បការេ អារម្មណេ ឧប្បន្នា សញ្ញា រូបសញ្ញា, តស្មិំយេវ សង្កប្បោ រូបសង្កប្បោ តស្មិំ ឆន្ទោ រូបឆន្ទោ, តស្មិំ បរិឡាហោ រូបបរិឡាហោ, តស្មិំ បរិយេសនា រូបបរិយេសនា, បរិយេសិត្វា លទ្ធំ សហ តណ្ហាយ អារម្មណំ រូបលាភោ។ ឯវំ លទ្ធារម្មណេ បន ផុសនំ ផស្សោ, អនុភវនំ វេទនា។ រូបសម្ផស្សោ រូបសម្ផស្សជា វេទនាតិ ឥទំ ទ្វយំ លព្ភតី”តិ។ អបរម្បិ អភិធម្មវាទំ នាម គណ្ហន្តិ។ អារម្មណញ្ហិ នានាលិបិការេហិ វា បរិក្ខិត្តំ តិណបណ្ណាទីហិ វា បដិច្ឆន្នំ ហោតិ, តំ “ឋបេត្វា ទិដ្ឋំ ទេ អារម្មណំ, ឥទ្ធំ តំ បស្សិស្សាមី”តិ ខិលេត្វា ឋិតោ, តស្មិំ អារម្មណេ ឧប្បន្នា សញ្ញា រូបសញ្ញា នាម។ តស្មិំយេវ ឧប្បន្នា សង្កប្បាទយោ រូបសង្កប្បាទយោ នាមាតិ វេទិតព្វា។ ឯត្ថាបិ ច សញ្ញាសង្កប្បផស្សវេទនាឆន្ទា ឯកចិត្តក្ខណេបិ នានាចិត្តក្ខណេបិ លព្ភន្តិ, បរិឡាហបរិយេសនាលាភា នានាចិត្តក្ខណេយេវាតិ។ ទសមំ ឧត្តានត្ថមេវាតិ។ នានត្តវគ្គោ។

នានត្តវគ្គោ បឋមោ។

២. ទុតិយវគ្គោ

១. សត្តធាតុសុត្តវណ្ណនា

៩៥. ទុតិយវគ្គស្ស បឋមេ អាភាធាតូតិ អាលោកធាតុ។ អាលោកស្សបិ អាលោកកសិណេ បរិកម្មំ កត្វា ឧប្បន្នជ្ឈានស្សាបីតិ សហារម្មណស្ស ឈានស្ស ឯតំ នាមំ។ សុភធាតូតិ សុភកសិណេ ឧប្បន្នជ្ឈានវសេន សហារម្មណជ្ឈានមេវ។ អាកាសានញ្ចាយតនមេវ

អាកាសានញ្ចាយតនធាតុ។ សញ្ញាវេទយិតនិរោធោ ច សញ្ញាវេទយិតនិរោធធាតុ។ ឥតិ ភគវា អនុសន្ធិកុសលស្ស ភិក្ខុនោ តត្ថ និសីទិត្វា បញ្ហាបុច្ឆិតុកាមស្ស ឱកាសំ ទេន្តោ ទេសនំ និដ្ឋាបេសិ។

អន្ធការំបដិច្ចាតិ អន្ធការោ ហិ អាលោកេន បរិច្ឆិន្នោ, អាលោកោបិ អន្ធការេន។ អន្ធការេន ហិ សោ បាកដោ ហោតិ។ តស្មា "អន្ធការំ បដិច្ច បញ្ញាយតី"តិ អាហ។ អសុភំ បដិច្ចាតិ ឯត្ថាបិ ឯសេវ នយោ។ អសុភញ្ហិ សុភេន, សុភញ្ច អសុភេន បរិច្ឆិន្នំ, អសុភេ សតិ សុភំ បញ្ញាយតិ, តស្មា ឯវមាហ។ រូបំ បដិច្ចាតិ រូបាវចរសមាបត្តឹ បដិច្ច។ រូបាវចរសមាបត្តិយា ហិ សតិ អាកាសានញ្ចាយតនសមាបត្តិ នាម ហោតិ រូបសមតិក្កមោ វា, តស្មា ឯវមាហ។ វិញ្ញាណញ្ចាយតនធាតុអាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ និរោធំ បដិច្ចាតិ ចតុន្នំ ខន្ធានំ បដិសង្ខាអប្បវត្តឹ បដិច្ច។ ខន្ធនិរោធញ្ហិបដិច្ច និរោធសមាបត្តិ នាម បញ្ញាយតិ, ន ខន្ធប្បវត្តឹ, តស្មា ឯវមាហ។ ឯត្ថ ច ចតុន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ និរោធសមាបត្តីតិ វេទិតព្វោ។

កថំ សមាបត្តិ បត្តព្វាតិ កថំ សមាបត្តិយោ កីទិសា សមាបត្តិយោ នាម ហុត្វា បត្តព្វាតិ? សញ្ញាសមាបត្តិ បត្តព្វាតិ សញ្ញាយ អត្ថិភាវេន សញ្ញាសមាបត្តិយោ សញ្ញាសមាបត្តិយោ នាម ហុត្វា បត្តព្វា។ សង្ខារាវសេសសមាបត្តិ បត្តព្វាតិ សុខុមសង្ខារានំ អវសិដ្ឋតាយ សង្ខារាវសេសសមាបត្តិ នាម ហុត្វា បត្តព្វា។ និរោធសមាបត្តិ បត្តព្វាតិ និរោធោ ច និរោធសមាបត្តិ និរោធសមាបត្តិ នាម ហុត្វា បត្តព្វាតិ អត្ថោ។ បឋមំ។

២។ សនិទានសុត្តវណ្ណនា

៤៩។ ទុតិយេ សនិទានន្តិ ភាវនបុំសកមេតំ, សនិទានោ សប្បច្ចយោ ហុត្វា ឧប្បជ្ជតីតិ អត្ថោ។ កាមធាតុំ, ភិក្ខវេ, បដិច្ចាតិ ឯត្ថ កាមវិតក្កោបិ កាមធាតុ កាមាវចរធម្មាបិ, វិសេសតោ សព្ពាកុសលម្បិ។ យថាហ –

"តត្ថ កតមា កាមធាតុ? កាមបដិសំយុត្តោ តក្កោ វិតក្កោ សង្កប្បោ អប្បនា ព្យប្បនា ចេតសោ អភិនិរោបនា មិច្ឆាសង្កប្បោ, អយំ វុច្ចតិ កាមធាតុ។ ហេដ្ឋតោ អវីចិនិរយំ បរិយន្តំ ករិត្វា ឧបរិតោ បរនិម្មិតវសវត្តី ទេវេ អន្តោករិត្វា យំ ឯតស្មិំ អន្តរេ ឯត្ថាវចរា ឯត្ថ បរិយាបន្នា ខន្ធធាតុអាយតនា រូបា វេទនា សញ្ញា សង្ខារា វិញ្ញាណំ, អយំ វុច្ចតិ កាមធាតុ។ សព្ពេបិ អកុសលា ធម្មា កាមធាតូ"តិ (វិភ។ ១៨២)។

ឯត្ថ សព្ពសង្គាហិកា អសម្ភិន្នាតិ ទ្វេ កថា ហោន្តិ។ កថំ? កាមធាតុគ្គហណេន ហិ ព្យាបាទធាតុវិហិំសាធាតុយោ គហិតា ហោន្តីតិ អយំ សព្ពសង្គាហិកា។ តាសំ បន ទ្វិន្នំ ធាតូនំ វិសុំ អាគតត្តា សេសធម្មា កាមធាតូតិ អយំ អសម្ភិន្នកថា។ អយមិធ គហេតព្ពា។ ឥមំ កាមធាតុំ អារម្មណវសេន វា សម្បយោគវសេន វា បដិច្ច កាមសញ្ញា នាម ឧប្បជ្ជតិ។ កាមសញ្ញំបដិច្ចាតិ កាមសញ្ញំ បន សម្បយោគវសេន វា ឧបនិស្សយវសេន វា បដិច្ច កាមសង្កប្បោ នាម ឧប្បជ្ជតិ។ ឥមិនា នយេន សព្ពបទេសុ អត្ថោ វេទិតព្វោ។ តីហិ ឋានេហីតិ តីហិ

ការណេហិ។ មិច្ឆា បដិបជ្ជតីតិ អយាថាវបដិបទំ អនិយ្យានិកបដិបទំ បដិបជ្ជតិ។

ព្យាបាទធាតុំ, កិញ្ចេតិ ឯត្ថ ព្យាបាទវិតក្កោបិ ព្យាបាទធាតុ ព្យាបាទោបិ។ យថាហ –

“តត្ថ កតមា ព្យាបាទធាតុ? ព្យាបាទបដិសំយុត្តោ តក្កោ វិតក្កោ…បេ… អយំ វុច្ចតិ ព្យាបាទធាតុ។ ទសសុ អាឃាតវត្ថូសុ ចិត្តស្ស អាឃាតោ បដិវិរោធោ កោបោ បកោបោ…បេ… អនត្តមនតា ចិត្តស្ស, អយំ វុច្ចតិ ព្យាបាទធាតុ”តិ (វិភ. ១៨២)។

ឥមំ ព្យាបាទធាតុំ សហជាតបច្ចយាទិវសេន បដិច្ច ព្យាបាទសញ្ញា នាម ឧប្បជ្ជតិ។ សេសំ បុរិមនយេនេវ វេទិតព្វំ។

វិហិំសាធាតុំ, កិញ្ចេតិ ឯត្ថ វិហិំសាវិតក្កោបិ វិហិំសាធាតុ វិហិំសាបិ។ យថាហ –

“តត្ថ កតមា វិហិំសាធាតុ? វិហិំសាបដិសំយុត្តោ តក្កោ វិតក្កោ…បេ… អយំ វុច្ចតិ វិហិំសាធាតុ។ ឥធេកច្ចោ បាណិនា វា លេឌ្ឌុនា វា ទណ្ឌេន វា សត្ថេន វា រជ្ជុយា វា អញ្ញតរញ្ញតរេន វា សត្តេ វិហេឋេតិ។ យា ឯវរូបី ហេឋនា វិហេឋនា ហិំសនា វិហិំសនា រោសនា បរូបឃាតោ, អយំ វុច្ចតិ វិហិំសាធាតុ”តិ (វិភ. ១៨២)។

ឥមំ វិហិំសាធាតុំ សហជាតបច្ចយាទិវសេន បដិច្ច វិហិំសាសញ្ញា នាម ឧប្បជ្ជតិ។ សេសមិធាបិ បុរិមនយេនេវ វេទិតព្វំ។

តិណទាយេតិ តិណគហនេ អរញ្ញេ។ អនយព្យសនន្តិ អវុឌ្ឍិំ វិនាសំ។ ឯវមេវ ខោតិ ឯត្ថ សុក្ខតិណទាយោ វិយ អារម្មណំ ទដ្ឋព្វំ, តិណុក្កា វិយ អកុសលសញ្ញា, តិណគច្ឆនិស្សិតា បាណា វិយ ឥមេ សត្តា។ យថា សុក្ខតិណទាយេ ឋបិតំ តិណុក្កំ ខិប្បំ វាយមិត្វា អនិព្វាបេន្តស្ស តេ បាណា អនយព្យសនំ បាបុណន្តិ។ ឯវមេវ យេ សមណា វា ព្រាហ្មណា វា ឧប្បន្នំ អកុសលសញ្ញំ វិក្ខម្ភនតទង្គសមុច្ឆេទប្បហានេហិ នប្បជហន្តិ, តេ ទុក្ខំ វិហរន្តិ។

វិសមគតន្តិ រាគវិសមាទីនិ អនុគតំ អកុសលសញ្ញំ។ ន ខិប្បមេវ បជហតីតិ វិក្ខម្ភនាទិវសេន សីឃំ ន បជហតិ។ ន វិនោទេតីតិ ន នីហរតិ។ ន ព្យន្តីករោតីតិ ភង្គមត្តម្បិ អនវសេសេត្វា ន វិគតន្តំ ករោតិ។ ន អនភាវំ គមេតីតិ ន អនុអភាវំ គមេតិ។ ឯវំ សព្វបទេសុ ន – ការោ អាហរិតព្វោ។ បដិកច្ចាតិ បដិកច្ចិតព្វា ឋបិតព្វា។

នេក្ខម្មធាតុំ, កិញ្ចេតិ ឯត្ថ នេក្ខម្មវិតក្កោបិ នេក្ខម្មធាតុ សព្វេបិ កុសលា ធម្មា។ យថាហ –

“តត្ថ កតមា នេក្ខម្មធាតុ? នេក្ខម្មបដិសំយុត្តោ តក្កោ វិតក្កោ…បេ… សម្មាសង្កប្បោ, អយំ វុច្ចតិ នេក្ខម្មធាតុ”តិ (វិភ. ១៨២)។

ᩍᨵᩣᨸᩥ ᨴ᩠ᩅᩥᨵᩣ ᨠᨳᩣ᪨ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᨵᩣᨲᩩᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨶ ᩉᩥ ᩍᨲᩁᩣᨸᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨵᩣᨲᩩᨿᩮᩣ ᨣᩉᨱᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩩᩈᩃᨵᨾ᩠ᨾᨸᩁᩥᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩣ, ᩋᨿᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨦ᩠ᨣᩤᩉᩥᨠᩣ᪨ ᨲᩣ ᨸᨶ ᨵᩣᨲᩩᨿᩮᩣ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨴᩦᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᨲᩣ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩮᩈᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩩᩈᩃᩣ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᨵᩣᨲᩪᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᩋᩈᨾ᩠ᨽᩥᨶ᩠ᨶᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᨵᩣᨲᩩᩴ ᩈᩉᨩᩣᨲᩣᨴᩥᨸᨧ᩠ᨧᨿᩅᩈᩮᨶ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᨶᩮᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨾᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨶᩣᨾ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨴᩦᨶᩥ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩣᨴᨿᩮᩣ ᨿᨳᩣᨠ᩠ᨠᨾᩴ᪨

ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᩤᨴᨵᩣᨲᩩᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᩤᨴᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣᨸᩥ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᩤᨴᨵᩣᨲᩩ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᩤᨴᩮᩣᨸᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ –

“ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᨲᨾᩣ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᩤᨴᨵᩣᨲᩩ ? ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᩤᨴᨸᨭᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣ…ᨸᩮ… ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᩤᨴᨵᩣᨲᩩ᪨ ᨿᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩥ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨿᨶᩣ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨿᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᩤᨴᨵᩣᨲᩪ”ᨲᩥ (ᩅᩥᨽ᪨ ᪁᪈᪂)᪨

ᩑᩅᩴ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᩤᨴᨵᩣᨲᩩᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨸᩤᨴᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨶᩣᨾ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨

ᩋᩅᩥᩉᩥᩴᩈᩣᨵᩣᨲᩩᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ ᩋᩅᩥᩉᩥᩴᩈᩣᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣᨸᩥ ᩋᩅᩥᩉᩥᩴᩈᩣᨵᩣᨲᩩ ᨠᩁᩩᨱᩣᨸᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ –

“ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᨲᨾᩣ ᩋᩅᩥᩉᩥᩴᩈᩣᨵᩣᨲᩩ? ᩋᩅᩥᩉᩥᩴᩈᩣᨸᨭᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣ…ᨸᩮ… ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩋᩅᩥᩉᩥᩴᩈᩣᨵᩣᨲᩩ᪨ ᨿᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨠᩁᩩᨱᩣ ᨠᩁᩩᨱᩣᨿᨶᩣ ᨠᩁᩩᨱᩣᨿᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩁᩩᨱᩣᨧᩮᨲᩮᩣᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩋᩅᩥᩉᩥᩴᩈᩣᨵᩣᨲᩪ”ᨲᩥ (ᩅᩥᨽ᪨ ᪁᪈᪂)᪨

ᩑᩅᩴ ᩋᩅᩥᩉᩥᩴᩈᩣᨵᩣᨲᩩᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩋᩅᩥᩉᩥᩴᩈᩣᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨶᩣᨾ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᩈᩣᩁᩮᨶᩮᩅ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨

᪃᪨ ᨣᩥᨬ᩠ᨩᨠᩣᩅᩈᨳᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪉᪅᪨ ᨲᨲᩥᨿᩮ ᨵᩣᨲᩩᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮᨲᩥ ᩑᨲᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᩴ ᨵᩣᨲᩪᨲᩥ ᨴᩦᨸᩮᨲᩥ᪨ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ᪨ ᩑᨵᩣᨸᩥ “ᨠᨧ᩠ᨧᩣᨶᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᨿᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᨲᩔ ᨩᨠᩣᩁᩈᨴᩣᨲᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣᩅ ᨴᩮᩈᩴ ᨠᩥᨦ᩠ᨣᩣᩁᩮᨸᩈᩥ᪨ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩈᩪᨲᩥ ᨨᩈᩩ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᩈᩩ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᨿᨽᨿᩔ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ᪨ ᨠᩥᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩦᨲᩥ ᨠᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ? ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩣᨶᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩈᩩ ᨲᩮᩈᩩ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣ ᩍᨲᩮᨲᩥ ᩍᩅᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥᨿᩮᩅ᪨

ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨵᩣᨲᩩᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩈᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᨵᩣᨲᩩ ᨧ ᨶᩣᨾ ᨾᩉᨲᩦ ᨵᩣᨲᩩ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨾᩉᨲᩥᩴ ᨵᩣᨲᩩᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᨲᩔᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨴᩦᨸᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩉᨲᩦ ᨡᩮᩣ ᩑᩈᩣᨲᩥᩌᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᩉᩦᨶᩴ, ᨠᨧ᩠ᨧᩣᨶ, ᨵᩣᨲᩩᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᩉᩦᨶᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧ᪨ ᨸᨱᩥᨵᩦᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᨸᨶᩴ᪨ ᩈᩣ ᨸᨶᩮᩈᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣᨿ ᩅᩤ ᨿᨠ᩠ᨡᩥᨶᩦᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᩥᨠᩣᨴᩥᩴ ᩅᩤ ᨸᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩉᩦᨶᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣᨲᩥ ᨿᩔᩮᨲ ᩉᩦᨶᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩈᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣᨸᩥ ᩉᩦᨶᩮᩣ ᨶᩣᨾ᪨

ហីនា វាចាតិ យា តស្ស វាចា, សាបិ ហីនា។ ហីនំ អាចិក្ខតីតិ សោ អាចិក្ខន្តោបិ ហីនមេវ អាចិក្ខតិ, ទេសេន្តោបិ ហីនមេវ ទេសេតីតិ សព្ពបទានិ យោជេតព្ពានិ។ ឧបបត្តីតិ ទ្វេ ឧបបត្តិយោ បដិលាភោ ច និព្ពត្តិ ច។ និព្ពត្តិ ហីនកុលាទិវសេន វេទិតព្ពា, បដិលាភោ ចិត្តុប្បាទក្ខណេ ហីនត្តិកវសេន។ កថំ? តស្ស ហិ បញ្ចសុ នីចកុលេសុ ឧប្បជ្ជនតោ ហីនា និព្ពត្តិ, វេស្សសុទ្ទកុលេសុ ឧប្បជ្ជនតោ មជ្ឈិមា, ខត្តិយព្រាហ្មណកុលេសុ ឧប្បជ្ជនតោ បណីតា។ ទ្វាទសាកុសលចិត្តុប្បាទានំ បន បដិលាភតោ ហីនោ បដិលាភោ, តេភូមកធម្មានំ បដិលាភតោ មជ្ឈិមោ, នវលោកុត្តរធម្មានំ បដិលាភតោ បណីតោ។ ឥមស្មិំ បន ឋានេ និព្ពត្តិយេវ អធិប្បេតាតិ។ តតិយំ។

៤. ហីនាធិមុត្តិកសុត្តវណ្ណនា

៩៨. ចតុត្ថេ សំសន្ទន្តីតិ ឯកតោ ហោន្តិ។ សមេន្តីតិ សមាគច្ឆន្តិ, និរន្តរា ហោន្តិ។ ហីនាធិមុត្តិកាតិ ហីនជ្ឈាសយា។ កល្យាណាធិមុត្តិកាតិ កល្យាណជ្ឈាសយា។ ចតុត្ថំ។

៥. ចង្កមសុត្តវណ្ណនា

៩៩. បញ្ចមេ បស្សថ នោតិ បស្សថ នុ។ សព្ពេ ខោ ឯតេតិ សារិបុត្តត្ថេរោ ភគវតា “ឯតទគ្គំ, ភិក្ខវេ, មម សាវកានំ ភិក្ខូនំ មហាបញ្ញានំ យទិទំ សារិបុត្តោ”តិ (អ. និ. ១.១៨៩) មហាបញ្ញេសុ ឯតទគ្គេ ឋបិតោ។ ឥតិ តំ “ខន្ធន្តរំ ធាតុន្តរំ អាយតនន្តរំ សតិបដ្ឋានពោធិបក្ខិយធម្មន្តរំ តិលក្ខណាហតំ គម្ភីរំ បញ្ហំ បុច្ឆិស្សាមា”តិ មហាបញ្ញាវ បរិវារេន្តិ។ សោបិ តេសំ បថវិំ បត្ថរេន្តោ វិយ សិនេរុបាទតោ វាលិកំ ឧទ្ធរន្តោ វិយ ចក្កវាឡបព្ពតំ ភិន្ទន្តោ វិយ សិនេរុំ ឧក្ខិបន្តោ វិយ អាកាសំ វិត្ថារេន្តោ វិយ ចន្ទិមសូរិយេ ឧដ្ឋាបេន្តោ វិយ ច បុច្ឆិតបុច្ឆិតំ កថេតិ។ តេន វុត្តំ “សព្ពេ ខោ ឯតេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ មហាបញ្ញា”តិ។

មហាមោគ្គល្លានោបិ ភគវតា “ឯតទគ្គំ, ភិក្ខវេ, មម សាវកានំ ភិក្ខូនំ ឥទ្ធិមន្តានំ យទិទំ មហាមោគ្គល្លានោ”តិ ឥទ្ធិមន្តេសុ ឯតទគ្គេ ឋបិតោ។ ឥតិ តំ “បរិកម្មំ អានិសំសំ អធិដ្ឋានំ វិកុព្ពនំ បុច្ឆិស្សាមា”តិ ឥទ្ធិមន្តាវ បរិវារេន្តិ។ សោបិ តេសំ វុត្តនយេនេវ បុច្ឆិតបុច្ឆិតំ កថេតិ។ តេន វុត្តំ “សព្ពេ ខោ ឯតេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ មហិទ្ធិកា”តិ។

មហាកស្សបោបិ ភគវតា “ឯតទគ្គំ, ភិក្ខវេ, មម សាវកានំ ភិក្ខូនំ ធុតវាទានំ យទិទំ មហាកស្សបោ”តិ ធុតវាទេសុ ឯតទគ្គេ ឋបិតោ។ ឥតិ តំ “ធុតង្គបរិហារំ អានិសំសំ សមោធានំ អធិដ្ឋានំ ភេទំ បុច្ឆិស្សាមា”តិ ធុតវាទាវ បរិវារេន្តិ។ សោបិ តេសំ តថេវ បុច្ឆិតបុច្ឆិតំ ព្យាករោតិ។ តេន វុត្តំ “សព្ពេ ខោ ឯតេ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ធុតវាទា”តិ។

អនុរុទ្ធត្ថេរោបិ ភគវតា “ឯតទគ្គំ, ភិក្ខវេ, មម សាវកានំ ភិក្ខូនំ ទិព្ពចក្ខុកានំ យទិទំ អនុរុទ្ធោ”តិ (អ. និ. ១.១៩២) ទិព្ពចក្ខុកេសុ ឯតទគ្គេ ឋបិតោ។ ឥតិ តំ “ទិព្ពចក្ខុស្ស បរិកម្មំ អានិសំសំ ឧបក្កិលេសំ បុច្ឆិស្សាមា”តិ ទិព្ពចក្ខុកាវ បរិវារេន្តិ។ សោបិ តេសំ តថេវ

ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩴ ᨠᨳᩮᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᩑᨲᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨸᨭᩥᨽᩣᨶᨠᩣ”ᨲᩥ᪨

ᨸᩩᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣᨸᩥ ᨽᨣᩅᨲᩣ “ᩑᨲᨴᨣ᩠ᨣᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᨾ ᩈᩣᩅᨠᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩥᨠᩣᨶᩴ ᨿᨴᩥᨴᩴ ᨸᩩᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨾᨶ᩠ᨲᩣᨱᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪁.᪁᪙᪆) ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩥᨠᩮᩈᩩ ᩑᨲᨴᨣ᩠ᨣᩮ ᨮᨸᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨮᩣᨲᩥ ᨲᩴ “ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩣᨿ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᨻᩥᨻᩥᨵᨠᨳᩣᨴᩦᩈᩩ ᨲᩴ ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᩔᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩥᨠᩣ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣᨸᩥ ᨲᩮᩈᩴ “ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩥᨠᩮᨶ ᨶᩣᨾ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨸᩁᩥᩈᩴ ᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩮ ᨸᨠᩣᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ

ᨠᨳᩴ ᨠᨳᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨲᩴ ᨲᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩣᨶᨿᩴ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᩑᨲᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩥᨠᩣ”ᨲᩥ᪨

ᩏᨸᩣᩃᩥᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣᨸᩥ ᨽᨣᩅᨲᩣ “ᩑᨲᨴᨣ᩠ᨣᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᨾ ᩈᩣᩅᨠᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩅᩥᨶᨿᨵᩁᩣᨶᩴ ᨿᨴᩥᨴᩴ ᩏᨸᩣᩃᩦ”ᨲᩥ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪁.᪂᪂᪈) ᩅᩥᨶᨿᨵᩁᩮᩈᩩ ᩑᨲᨴᨣ᩠ᨣᩮ ᨮᨸᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨮᩣᨲᩥ ᨲᩴ “ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩅᩥᨶᩮᩣᨴᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩣᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᩔᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᩅᩥᨶᨿᨵᩁᩣ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣᨸᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩴ

ᨲᨳᩮᩅ ᨠᨳᩮᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᩑᨲᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩅᩥᨶᨿᨵᩁᩣ”ᨲᩥ᪨

ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣᨸᩥ ᨽᨣᩅᨲᩣ “ᩑᨲᨴᨣ᩠ᨣᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᨾ ᩈᩣᩅᨠᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨻᩉᩩᩔᩩᨲᩣᨶᩴ ᨿᨴᩥᨴᩴ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᩮᩣ”ᨲᩥ (ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪁.᪂᪂᪃) ᨻᩉᩩᩔᩩᨲᩮᩈᩩ ᩑᨲᨴᨣ᩠ᨣᩮ ᨮᨸᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨮᩣᨲᩥ ᨲᩴ “ᨶᩅᩅᩥᨵᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩩᩈᩣᩈᨶᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᨶᩩᩈᨶ᩠ᨵᩥᩴ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩣᨸᩁᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᩔᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᨻᩉᩩᩔᩩᨲᩣ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣᨸᩥ ᨲᩮᩈᩴ “ᨮᩣᨶᩴ

ᩑᩅᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨮᩣᨶᩴ ᩑᩅᩴ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨠᨳᩮᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᩑᨲᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨻᩉᩩᩔᩩᨲᩣ”ᨲᩥ᪨

ᩈᩮᩈᨲ᩠ᨳᩮᩁᩣ ᨸᨶ ᨸᩥᨭᨠᨵᩁᩣ ᨮᩣᨶᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩮᨶ, ᨲᩮᨶ ᨲᩴ “ᨠᩩᩃᩈᨦ᩠ᨠᨾᩅᨲ᩠ᨳᩩᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩴ ᨶᩣᨶᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩴ ᨠᩮᩣᩉᨬ᩠ᨬᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᩔᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᨸᩥᨭᨠᨵᩁᩣ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩈᩮᩣᨸᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᨲᩴ ᨲᩴ ᨶᩥᨿᩣᨾᩴ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᩑᨲᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨸᩥᨭᨠᨵᩁᩣ”ᨲᩥ᪨

ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨶᩮᨲᩮ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮ ᩅᨦ᩠ᨠᩥᨿᩴᩈᩩᨲᩥ᪨ “ᩈᩮᩅᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᨸᨬ᩠ᨧᩅᩦᩈᨲᩥ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩣᨿᩴ ᩏᨸᨠ᩠ᨠᨾᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᩁᨠ᩠ᨡᨣ᩠ᨣᩉᨱᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᩋᨳ ᩈᩮᩅᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ

ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᨦ᩠ᨠᩥᨿᩦᨲᩥ? “ᩋᨠᩣᩁᨠᩮᩣ ᩋᩉᩴ, ᨿᨴᩥ ᨠᩣᩁᨠᩮᩣ ᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿ, ᨶ ᨮᩣᨶᩴ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᨲᩅᩮᨴᩥᨲᩣᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᨶᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᨠᩥᩴ ᨸᨶ ᩈᩮᩅᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ

ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨠᩣᨿᩴ ᩈᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩋᩣᩁᨠ᩠ᨡᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ? ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩋᨭ᩠ᨮᩣᨶᨾᩮᨲᩴ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩋᨶᩅᨠᩣᩈᩮᩣ, ᨿᩴ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣ

ᨸᩁᩪᨸᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶ ᨸᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪃᪄᪁)᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨸᨶ ᩈᩮᩅᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᩋᩣᨣᨲᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨽᨣᩅᩣ ᩑᩅᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ “ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᩉᩥ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ,

ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩣᨸᩮᩈᩥ᪨ ᨸᨮᨾᩴ᪨

᪉᪨ ᩈᨠᩣᨴᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪀᪀᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩈᨠᩮᩣ ᩈᨠᩮᨶ ᨶᩥᩈᩦᨴᨲᩥ ᩈᨾᩮᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾᩩᨣ᩠ᨣᨲᩮᩈᩩ ᨵᩣᨲᩩᩅᩈᩮᩈᩩ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮᩈᩩ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣᨸᩥ ᨧᨲ᩠ᨳᩩᨸᩥ ᨠᩣᨿᩮᨶᨸᩥ ᩁᩪᨸᩮᨶᨸᩥ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩴ

ᩋᨶᩩᨸᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᨲᩥ ᩈᨾᩮᨲᩥ, ᩑᨠᩈᨴᩥᩈᩮᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᩁᨶ᩠ᨲᩁᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩈᩮᩈᩩᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᩋᨿᩴ ᨸᨶ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᨿᩣ ᩉᩦᨶᨬ᩠ᨬᩣᩈᨿᩣᨶᩴ

ᩉᩦᨶᩋᨬ᩠ᨬᩣᩈᨿᩔ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᩔ ᨽᩣᩅᩴ ᩋᩣᩉ᪨, ᩃᩦᨶᩣᨴᩥᩅᩥᩈᩮᩈᩣᨸᨿᩣ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨬ᩠ᨬᩣᩈᨿᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩈᨿᩔ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᩔ ᨽᩣᩅᩴ᪨

សំសគ្គាតិ ទស្សនសវនសំសគ្គាទិចតុព្វិធេន តណ្ហាស្នេហេន ចេតសា ខាទេតាតិ កិលេសេន ខាទិតំ។ អសំសគ្គេន លទ្ធព្ពោតិ លោកេតា ធាតុសោ សំសន្ទន្តីតិ អកុសលាត្តស្ស អសំសគ្គេន អសំសគ្គេន លទ្ធព្ពោ។ សមុច្ឆេទិតិ បរិសុទ្ធិច្ឆិតំ ឱវាទោ។ សហាយេសិ សហវាសំ វសេយ្យ។ ឈេដ្ឋំ។

៧។ អស្សទ្ធសំសន្ទនសុត្តវណ្ណនា

១០១។ សត្តមេ អស្សទ្ធា អស្សទ្ធីតិអាទីសុ ពុទ្ធេ ច ធម្មេ ច សង្ឃេ ច សទ្ធាវិរហិតា តិវិធា តិវិសា បុគ្គលា សមុទ្ទស្ស ឱរិមតីរេ ឋិតា បារិមតីរេបិ ឋិតេតិ អស្សទ្ធេហិ សទ្ធិំ វាយ អស្សទ្ធវាយ ឯកសទិសា តិវិត្តា ហោន្តិ។ វឆា អហិរិកា កិត្តិមរិយាទា អលជ្ជីបុគ្គលា អហិរិកេហិ, អនោត្តប្បិនោ បាបកិរិយាយ អភាយមានា អនោត្តប្បីហិ, អប្បស្សុតា សុតវិរហិតា អប្បស្សុតេហិ, កុសីតា អាលសិយបុគ្គលា កុសីតេហិ, មុដ្ឋស្សតិនោ ភត្តកិច្ចកាលេ អាគមនំ កិច្ចវិក្ខាលសទិសា មុដ្ឋស្សតីហិ, ទុប្បញ្ញា ខន្ធាទិបរិច្ឆេទិកាយ បញ្ញាយ អភាវេន និប្បញ្ញា ធាតុសោ សមេន្ទ ទុប្បញ្ញេហិ, សទ្ធាសម្បន្នា វេតិយតត្តាទិកិច្ចបសុតា សទ្ធេហិ, ហិរិមនា លជ្ជីបុគ្គលា ហិរិមនេហិ, ឱត្តប្បិនោ បាបភីរុកា ឱត្តប្បីហិ, ពហុស្សុតា សុតធរា អាគមធរា តត្តិបិលកា ចំសាគុរុក្ខកា ពហុស្សុតេហិ, អារទ្ធវីរិយា បរិបុណ្ណបរក្កមា អារទ្ធវីរិយេហិ, ឧបដ្ឋិតស្សតី សព្ពកិច្ចបរិគ្គាហិកាយ សតិយា សមន្នាគតា ឧបដ្ឋិតស្សតីហិ, បញ្ញវន្តា មហាបញ្ញាហិ វជិរូបមញាណេហិ បញ្ញវន្តេហិ សទ្ធិំ ទូរេ ឋិតាបិ វាយ បញ្ញាសម្បត្តិយា សំសន្ទន្តិ សមេន្តិ។ សត្តមំ។

៨-១២។ អស្សទ្ធមូលកសុត្តាទិវណ្ណនា

១០២-១០៩។ អដ្ឋមាទីនិ តេនេវ អស្សទ្ធាទិធម្មេ តិកវសេន កត្វា ទេសិតានិ។ តត្ថ អដ្ឋមេ អស្សទ្ធាទិមូលកា ពហុបញ្ចសុក្កបក្ខវសេន បញ្ច តិកា វុត្តា, នវមេ អហិរិកមូលកា ចត្តារោ។ ទសមេ អនោត្តប្បមូលកា តយោ, ឯកាទសមេ អប្បស្សុតមូលកា ទ្វេ, ទ្វាទសមេ កុសីតមូលកោ ឯកោ តិកោ វុត្តោតិ សព្ពេបិ បញ្ចសុ សុត្តេសុ បន្នរស តិកា ហោន្តិ។ បន្នរស ចេតេ សុត្តន្តាតិបិ វទន្តិ។ អយំ តិកបេយ្យាលោ នាម។ អដ្ឋមាទីនិ។

ទុតិយោ វគ្គោ។

២។ កម្មបថវគ្គោ

១-២។ អសមាហិតសុត្តាទិវណ្ណនា

໑໐ລິ-໑໐ປ໌ ຕູເຕາ ປເຣສຸ ປເຒຍໍ ອສ຺ສຸທ຺ຣາຂິປຕ຺ຕາກເຈເນສ ຣຸຕ຺ຕິ, ຕຜາ ຣຸຕິຍໍ ປເຒຍ ປສ ອນຍາຫິຕປສິ ຮຕຸຕ຺ເຕ, ຣຸຕິເຍ ຣຸສ຺ສີລປສິ ໑ຕັ ຣຸຕ຺ຕຍາເສ ຕຸຽ຺ສກປຸກ຺ກລິສິ ອຽ຺ຢາເຍສ ຫິ ໑ຕາສິ ຣຸຕ຺ຕາສິ ໑ຕ຺ຕ ອນຍາຫິຕາຕິ ຽປຈາຣປ຺ຍສາຍຍາຊິເຣຫິຕາ ຣຸສ຺ສີລິຕິ ສິສ຺ສີລິ ປເຒຍຣຸຕິຍາສິ

໑໓-ໜ໌ ປຕ຺ຕາສິກ຺ຂາປຣສຸຕ຺ຕາຂິຈວ຺ຸຕາ

໑໐ຮ໌-໑໑໑ ຕຕິຍໍ ປຕ຺ຕາກຍຸປເຜເຈເນສ ຕຸຽ຺ສກາສິ ອຽ຺ຢາຍເຈເນສ ຣຸຕ຺ຕິ, ຮຕຸຕ຺ເຕ ນຕ຺ຕກຍຸປເຜເຈເນສ, ປຕ຺ຕາຍໍ ຣນກຍຸປເຜເຈເນສ ຕຕ຺ຕ ຕຕິເຍ ນຸຣາເຍຣພຍຊ຺ຊປ຺ຍາຣຊ຺ຊາຍິເສາຕິ ນຸຣາເຍຣພນຕ຺ຕາຕໍ ຍຊ຺ຊ ພາພ ປຍາຣເຈຕສາພ ປິຈສ຺ຕິ, ນາ “ນຸຣາເຍຣພຍຊ຺ຊປ຺ຍາຣຊາ”ຕິ ຣຸຕ຺ຕິ, ຕສ຺ສິ ຕິຊ຺ສ຺ຕິຕິ ນຸຣາເຍຣພຍຊ຺ຊປ຺ຍາຣຊ຺ຊາຍິເສາ ອພໍ ຕາເຈຕ຺ຕ ອນາຜາຣລປຣສ຺ສ ອເຕ຺ຕາ

ປຕ຺ຕາເຍ ປິລໍ ອຕິປິເຕສ຺ຕິຕິ ປິລາຕິປິຕິເສາ, ປິລຍາຕິກາຕິ ອເຕ຺ຕາ ອຊິສ຺ ອາຊິພສ຺ຕິຕິ ອຊິສ຺ຕາຊາຍິເສາ, ປເຣສ຺ສຫາຣິເສາຕິ ອເຕ຺ຕາ ຈຕ຺ຕກາເຣຍສຸ ກິເລສກາເຣຍສ ຍິສ຺ຍາ ຂຣສ຺ຕິຕິ ກາເຣຍສຸຍິສ຺ຍາຂາຣິເສາ ຍຸນາ ຈຊສ຺ຕິຕິ ຍຸນາຈາຊິເສາ, ປເຣສໍ ອຕ຺ຕກຊ຺ຊາກໍ ຕຸສ຺ສິ ອລິກໍ ຈາຕໍ ກາສິຕາເຣາຕິ ອເຕ຺ຕາ ປິສຸລາ ຈາຈາ ໑ເຕສສ຺ຕິ ປິສຸລຈາຈາ ຍຍຸເຂ຺ສຊິກາ ຜຣຸນາ ຈາຈາ ໑ເຕສສ຺ຕິ ຜຣຸສຈາຈາ ນຍຸ໌ ສິເຣຕ຺ກໍ ຈຈສໍ ປລປສ຺ຕິຕິ ນຍຸປ຺ຍລິປິເສາ ອກິຊ຺ຢາຍສ຺ຕິຕິ ອກິຊ຺ຢາລຸເສາ, ປເຣກເຊ຺ຊ ລຸຕ຺ຕກນີລິຕິ ອເຕ຺ຕາ ຕຍາປສ຺ສ ປຸຕິກ຺ສໍ ຂິຕ຺ຕເຍເຕສສ຺ຕິ ຕຍາປສ຺ຂິຕ຺ຕາ ຍິສ຺ຍາ ປິປິກາ ຂິຕ຺ຕາກເຣຫິຕາ ໑ເຕສໍ ຊິຊ຺ຊິຕິ ຍິສ຺ຍາຊິຊ຺ຊິກາ, ກຍຸປເຜປຣິພາປສ຺ສາພ “ສຕ຺ຕ ຊິສ຺”ສ຺ຕິອາຊິຈຕ຺ຕກາພ ຍິສ຺ຕປຣິພາປສ຺ສາພ ອສິຍ຺ຢາສິກຊິຊ຺ຊິພາ ນຍສ຺ສາກຕາຕິ ອເຕ຺ຕາ ນຍຸາ ເນາກສາ ຂິຕ຺ຕາປນເຕ຺ຕ ໑ເຕສໍ ຊິຊ຺ຊິຕິ ນຍຸາຊິຊ຺ຊິກາ, ກຍຸປເຜປຣິພາປສ຺ສາພ “ອຕ຺ຕ ຊິສ຺”ສ຺ຕິອາຊິກາພ ກຍຸສ຺ສຸກຕຊິຊ຺ຊິພາ ນຍຸຕ຺ຕປຣິພາປສ຺ສາພ ຍກ຺ກຊິຊ຺ຊິພາ ຈ ນຍສ຺ສາກຕາຕິ ອເຕ຺ຕາ ຕຼຊໍ ຕາເຈຕ຺ຕ ອສຸຕ຺ຕາສາສໍ ປຊາສໍ ປຊຈວ຺ຸສາຍຕ຺ຕ

ເພາ ປສ ເຕສໍ ປິລາຕິປິເຕາ ອຊິສ຺ຕາຊາສໍ ກາເຣຍສຸຍິສ຺ຍາຂາເຣາ ຍຸນາຈາເຊາ ປິສຸລຈາຈາ ຜຣຸສຈາຈາ ນຍຸປ຺ຍລິເປິ ອກິຊ຺ຢາ ຕຍາປິເຊາ ຍິສ຺ຍາຊິຊ຺ຊິຕິ ກລຍ຺ນເກ຺ກ ຣນຂິເຜາ ອເຕ຺ຕາ ເຫາຕິ ຕຕ຺ຕ ປິລສ຺ສ ອຕິປິເຕາ ປິລາຕິປິເຕາ, ປິລຈເຜາ ປິລຍາເຕາຕິ ຣຸຕ຺ຕິ ເຫາຕິ ປິເລາຕິ ເຈຕ຺ຕ ເຈາຫາເຣຕາ ນເຕ຺ຕາ, ປເຣຍຕ຺ເຕາ ຊີຂິຕິສ຺ຕິພໍ ຕສ຺ສິ ປສ ປິເລ ປິລນຕ຺ຕາເສາ ຊີຂິຕິສ຺ຕິພຸປເຂ຺ສຊິກາປກ຺ກຍນຍຊ຺ຊາປິກາ ກາພຈຊີທ຺ຣາຣາສໍ ອຕ຺ຕາຕຣທ຺ຣາຣປ຺ຍຈຕ຺ຕາ ຈຜກເຈຕສາ ປິລາຕິປິເຕາ ເນາ ຄຸລຂິຣຫິເຕສຸ ຕິຣສ຺ຍາສກາຕາຊີສຸ ປິເລສຸ ຕຸຊ຺ເກ ປິເລ ອປ຺ຍນາຈເຊ຺ຊາ, ຍຫານຣີເຣ ຍຫານາຈເຊ຺ຊາ ກສ຺ສາ? ປເພາກຍຫສ຺ຕາພ , ປເພາກນຍເຕ຺ຕປິ ຈຕ຺ຕຍຫສ຺ຕາພ ຄຸລຈເຕ຺ຕສຸ ຍສຸສ຺ສາຊີສຸ ອປ຺ຍຄຸເລ ອປ຺ຍນາຈເຊ຺ຊາ, ຍຫາຄຸເລ ຍຫານາຈເຊ຺ຊາ ນຣີຣຄຸລາສໍ ປສ ນຍກາເຈ ນຕິ ກິເລນາສໍ ຽປກ຺ກຍາສຕ຺ຕາ ຍຸຕ຺ຕາພ ອປ຺ຍນາຈເຊ຺ຊາ, ຕິສ຺ຕາພ ຍຫານາຈເຊ຺ຊາຕິ ເຈຊິຕເຊ຺ຕາ

ຕສ຺ສ ປຕ຺ຕ ນຍຸາຣາ ເຫາສ຺ຕິ – ປິເລາ, ປິລນຕ຺ຕາຕາ, ຈຜກຂິຕ຺ຕໍ, ຽປກ຺ກເຍາ, ເຕສ ຍເຣາສ຺ຕິ ໙ ປເພາກາ ນາຫຕ຺ຕິເກາ, ອາລຕ຺ຕິເກາ, ສິສ຺ສກ຺ຄິເພາ, ຜາຈເຣາ, ຂິຊ຺ຊາຍເພາ, ຕຼທ຺ຊິເຍເພາຕິ ຕຼຍສ຺ສິ ປສເຕ຺ຕ ຂິຕ຺ຕາຣິພຍາເສ ອຕິປ຺ຍປເຕ຺ຕາ ເຫາຕິ, ຕສ຺ສາ ຕໍ ສ ຂິຕ຺ຕາຣພາຍ,

អញ្ញញ្ច ឯវរូបំ។ អត្ថិកេហិ បន សមន្តបាសាទិកំ វិនយដ្ឋកថំ (បារា។ អដ្ឋ។ ១៧២) ឱលោកេត្វា គហេតព្ពោ។

អទិន្នស្ស អាទានំ អទិន្នាទានំ, បរស្សហរណំ ថេយ្យំ ចោរិកាតិ វុត្តំ ហោតិ។ តត្ថ អទិន្នន្តិ បរបរិគ្គហិតំ, យត្ថ បរោ យថាកាមការិតំ អាបជ្ជន្តោ អទណ្ឌារហោ អនុបវជ្ជោ ហោតិ។ តស្មិំ បន បរបរិគ្គហិតេ បរបរិគ្គហិតសញ្ញិនោ តទាទាយកឧបក្កមសមុដ្ឋាបិកា ថេយ្យចេតនា អទិន្នាទានំ។ តំ ហីនេ បរសន្តកេ អប្បសាវជ្ជំ, បណីតេ មហាសាវជ្ជំ។ កស្មា? វត្ថុបណីតតាយ។ វត្ថុសមត្តេ សតិ គុណាធិកានំ សន្តកេ វត្ថុស្មិំ មហាសាវជ្ជំ, តំ តំ គុណាធិកំ ឧបាទាយ តតោ តតោ ហីនគុណស្ស សន្តកេ វត្ថុស្មិំ អប្បសាវជ្ជំ។

តស្ស បញ្ច សម្ភារា ហោន្តិ – បរបរិគ្គហិតំ, បរបរិគ្គហិតសញ្ញិតា, ថេយ្យចិត្តំ, ឧបក្កមោ, តេន ហរណន្តិ។ ឆ បយោគា សាហត្ថិកាទយោ។ តេ ច ខោ យថានុរូបំ ថេយ្យាវហារោ, បសយ្ហាវហារោ, បដិច្ឆន្នាវហារោ, បរិកប្បាវហារោ, កុសាវហារោតិ ឥមេសំ អវហារានំ វសេន បវត្តន្តីតិ អយមេត្ថ សង្ខេបោ, វិត្ថារោ បន សមន្តបាសាទិកាយំ (បារា។ អដ្ឋ។ ៩២) វុត្តោ។

កាមេសុមិច្ឆាចារោតិ ឯត្ថ បន កាមេសូតិ មេថុនសមាចារេសុ។ មិច្ឆាចារោតិ ឯកន្តនិន្ទិតោ លាមកាចារោ។ លក្ខណតោ បន អសទ្ធម្មាធិប្បាយេន កាយទ្វារប្បវត្តា អគមនីយដ្ឋានវីតិក្កមចេតនា កាមេសុមិច្ឆាចារោ។ តត្ថ អគមនីយដ្ឋានំ នាម បុរិសានំ តាវ មាតុរក្ខិតា បិតុរក្ខិតា មាតាបិតុរក្ខិតា ភាតុរក្ខិតា ភគិនិរក្ខិតា ញាតិរក្ខិតា គោត្តរក្ខិតា ធម្មរក្ខិតា សារក្ខា សបរិទណ្ឌាតិ មាតុរក្ខិតាទយោ ទស, ធនក្កីតា ឆន្ទវាសិនី ភោគវាសិនី បដវាសិនី ឱទបត្តកិនី ឱភតចុម្ពដា ទាសី ច ភរិយា ច កម្មការី ច ភរិយា ច ធជាហដា មុហុត្តិកាតិ ឯតា ធនក្កីតាទយោ ទសាតិ វីសតិ ឥត្ថិយោ។ ឥត្ថីសុ បន ទ្វិន្នំ សារក្ខសបរិទណ្ឌានំ, ទសន្នញ្ច ធនក្កីតាទីនន្តិ ទ្វាទសន្នំ ឥត្ថីនំ អញ្ញេ បុរិសា, ឥទំ អគមនីយដ្ឋានំ នាម។ សោ បនេស មិច្ឆាចារោ សីលាទិគុណរហិតេ អគមនីយដ្ឋានេ អប្បសាវជ្ជោ, សីលាទិគុណសម្បន្នេ មហាសាវជ្ជោ។ តស្ស ចត្តារោ សម្ភារា – អគមនីយវត្ថុ, តស្មិំ សេវនចិត្តំ, សេវនប្បយោគោ, មគ្គេនមគ្គប្បដិបត្តិអធិវាសនន្តិ។ ឯកោ បយោគោ សាហត្ថិកោ ឯវ។

មុសាតិ វិសំវាទនបុរេក្ខារស្ស អត្ថភញ្ជកោ វចីបយោគោ កាយបយោគោ វា, វិសំវាទនាធិប្បាយេន បនស្ស បរវិសំវាទកកាយវចីបយោគសមុដ្ឋាបិកា ចេតនា, មុសាវាទោ។ អបរោ នយោ – មុសាតិ អភូតំ អតច្ឆំ វត្ថុ។ វាទោតិ តស្ស ភូតតោ តច្ឆតោ វិញ្ញាបនំ។ លក្ខណតោ បន អតថំ វត្ថុំ តថតោ បរំ វិញ្ញាបេតុកាមស្ស តថាវិញ្ញត្តិសមុដ្ឋាបិកា ចេតនា មុសាវាទោ។ សោ យមត្ថំ ភញ្ជតិ, តស្ស អប្បតាយ អប្បសាវជ្ជោ, មហន្តតាយ មហាសាវជ្ជោ។ អបិ ច គហដ្ឋានំ អត្តនោ សន្តកំ អទាតុកាមតាយ នត្ថីតិអាទិនយប្បវត្តោ អប្បសាវជ្ជោ, សក្ខិនា ហុត្វា អត្ថភញ្ជនត្ថំ វុត្តោ មហាសាវជ្ជោ។ បព្ពជិតានំ អប្បកម្បិ តេលំ វា សប្បិំ វា លភិត្វា ហសាធិប្បាយេន "អជ្ជ គាមេ តេលំ នទី មញ្ញេ សន្ទតី"តិ បូរណកថានយេន បវត្តោ អប្បសាវជ្ជោ, អទិដ្ឋំយេវ បន "ទិដ្ឋ"ន្តិអាទិនា នយេន វទន្តានំ មហាសាវជ្ជោ។ តស្ស ចត្តារោ សម្ភារា ហោន្តិ – អតថំ វត្ថុ, វិសំវាទនចិត្តំ, តជ្ជោ វាយាមោ, បរស្ស តទត្ថវិជាននន្តិ។ ឯកោ បយោគោ សាហត្ថិកោ ឯវ។ សោ កាយេន វា កាយបដិពទ្ធេន វា វាចាយ វា បរវិសំវាទកកិរិយាករណេ ទដ្ឋព្ពោ។ តាយ ចេ កិរិយាយ បរោ តមត្ថំ ជានាតិ, អយំ កិរិយសមុដ្ឋាបិកចេតនាក្ខណេយេវ

យុងាចាគលពុ្គា ពន្ហ្សាិ៍

បិសុឃចាចាតិអាឌិសុ ឃាឃ ចាចាឃ, ឃស្ស តំ ចាឆំ ភាសតិ, តស្ស ហឌេឃ អត្តនោ បិយភាចំ, បរស្ស ឆ សុញ្ញភាចំ ករោតិ, ងា បិសុឃចាចា៍ ឃាឃ បត អត្តាគយ្បិ បរយ្បិ ឋរុសំ ករោតិ, ឃា ចាចា ងឃយ្បិ ឋរុងា, នេតច កណ្ណសុខា ត ហឌឃង្គមា, អឃំ ឋរុងចាចា៍ ឃេត បត ងយ្ងំ បលបតិ តិរត្ថកំ, ងោ ងយ្បប្បលាបោ៍ តេសំ ម្ងលភូតា ចេតនាបិ បិសុឃចាចាឌិនាមេចេច លភតិ៍ ងា ខុច ឆ ត្តម អគិធេព្បតាតិ៍

តត្ថ ងំកិលិដ្ឋចិត្តស្ស បរេសំ ចា ភេឌាឃ, អត្តនោ បិយកម្យតាឃ ចា កាឃចឌីបយោគសមុដ្ឋាបិកា ចេតនា បិសុឃចាចា៍ ងា ឃស្ស ភេឌំ ករោតិ, តស្ស អប្បគុណតាឃ អប្បសាចជ្ជា, មហាគុណតាឃ មហាសាចជ្ជា៍ តស្សា ចត្តារោ ងម្ភារា – ភិន្ទិតព្វោ បរោ, ត្តតិ ត្តមេ តាតា កចិស្សន្តិ, ចិតា កចិស្សន្តីតិ ភេឌបុរេក្ខារតា, ត្តតិ អយំ បិយោ កចិស្សាមិ ចិស្សាសិកោតិ បិយកម្យតា ចា, តជ្ជោ ចាឃាមោ, តស្ស តឌត្ថចិជាននន្តិ៍

បរស្ស មម្មច្ឆេឌកកាឃចឌីបយោគសមុដ្ឋាបិកា ឯកន្តឋរុសចេតនា ឋរុងចាចា៍ តស្សា អាចិភាចត្ថមិឌំ ចត្ថុ – ឯកោ កិរ ឌារកោ មាតុ ចចនំ អនាឌិយិត្វា អរញ្ញំ គច្ឆតិ៍ មាតា តំ និចត្តេតុំ អសក្កោន្តី, "ចណ្ឌា តំ មហិំសី អនុពន្ធតូ"តិ អក្កោសិ៍ អថស្ស តថេច អរញ្ញេ មហិំសី ឧដ្ឋាសិ៍ ឌារកោ, "យំ មម មាតា មុខេន កថេសិ, តំ មា ហោតុ, យំ ចិត្តេន ចិន្តេសិ, តំ ហោតូ"តិ សច្ចកិរិយំ អកាសិ៍ មហិំសី តត្ថេច ពន្ធា ចិយ អដ្ឋាសិ៍ ឯចំ មម្មច្ឆេឌកោបិ បយោគោ ចិត្តសណ្ហតាឃ ឋរុងចាចា ត ហោតិ៍ មាតាបិតរោ ហិ កឌាចិ បុត្តកេ ឯចំ ចឌន្តិ – "ចោរា ចោ ខណ្ឌាខណ្ឌិកំ ករោន្តូ"តិ, ឧប្បលបត្តម្បិ ច នេសំ ឧបរិ បតន្តំ ត ត្តច្ឆន្តិ៍ អាចរិយុបជ្ឈាយា ច កឌាចិ តិស្សិតកេ ឯចំ ចឌន្តិ – "កឹ ត្តមេ អហិរិកា អនោត្តប្បិនោ ចរន្តិ, និក្កឌ្ឌថ នេ"តិ៍ អថ ច នេសំ អាគមាធិគមសម្បត្តិំ ត្តច្ឆន្តិ៍ ឃថា ច ចិត្តសណ្ហតាឃ ឋរុងចាចា ត ហោតិ, ឯចំ ចចនសណ្ហតាឃ អឋរុងចាចាបិ ត ហោតិ៍ ត ហិ មារាបេតុកាមស្ស "ឥមំ សុខំ ងឃាបេថា"តិ ចចនំ អឋរុងចាចា ហោតិ៍ ចិត្តឋរុងតាឃ បនេសា ឋរុងចាចាច៍ ងា ឃំ សន្ធាឃ បចត្តិតា, តស្ស អប្បគុណតាឃ អប្បសាចជ្ជា, មហាគុណតាឃ មហាសាចជ្ជា៍ តស្សា តយោ ងម្ភារា – អក្កោសិតព្វោ បរោ, កុបិតចិត្តំ, អក្កោសនាតិ៍

អនត្ថចិញ្ញាបិកា កាឃចឌីបយោគសមុដ្ឋាបិកា អកុសលចេតនា ងយ្បប្បលាបោ៍ ងោ អាសេចនមន្ទតាឃ អប្បសាចជ្ជោ, អាសេចនមហន្តតាឃ មហាសាចជ្ជោ៍ តស្ស ខេ្វ ងម្ភារា – ភារតយុទ្ធ-ឝីតាហរណាឌិ-តិរត្ថកកថា-បុរេក្ខារតា, តថារូបីកថាកថនញ្ចាតិ៍

អភិជ្ឈាឃតីតិ អភិជ្ឈា៍ បរភណ្ឌាភិមុខី ហុត្វា តន្និន្នតាឃ បចត្តតីតិ អត្ថោ៍ ងា "អហោ ចតិឌំ មមស្សា"តិ ឯចំ បរភណ្ឌាភិជ្ឈាឃនលក្ខណា អឌិន្នាឌានំ ចិឃ អប្បសាចជ្ជា មហាសាចជ្ជា ច៍ តស្សា ខេ្វ ងម្ភារា បរភណ្ឌំ អត្តនោ បរិណាមនញ្ច៍ បរភណ្ឌចត្ថុកេ ហិ លោភេ ឧប្បន្នេបិ ត តាច កម្មបថភេឌោ ហោតិ, ឃាច ត "អហោ ចតិឌំ មមស្សា"តិ អត្តនោ បរិណាមេតីតិ៍

ហិតាយុ៌ ញាបរិងយតីតិ, ញាបរិតោ៑ នោ បរចិតាឞាឃ យតោបតោរលក្ខណោ៑ ឞរុឞចាចា ចិឃ អប្យឞាចន្ថោ យហាឞាចន្ថោ ច៑ តឞ្ស ត្ថេ ឞម្ភារា បរឞត្តា ច, តឞ្ស ច ចិតាឞចិត្តា៑ បរឞត្តចត្ថុកោ ហិ កោរោឆ ក្លប្យត្តេបិ ត តាច កយ្ចបឆកោ ហោតិ, ឃាច ត “អហោ ចតាឃំ ក្ឆ្ងិន្ថេយ្យ ចិតឞ្ស្យឃ្យា”តិ តឞ្ស ចិតាឃំ ចិត្តេតិ៑

ឃឆាក្ខក្ខកហណាការចេត យិច្ឆា បឞ្សតីតិ យិច្ឆាឌិដ្ឋិ៑ ឞា “តត្ថិ ឌិត្ត”ត្តិអាឌិតា តយេត ចិបរីតឧស្សតលក្ខណា ឞយុប្យលិរេបិ ចិឃ អប្យឞាចន្ថា យហាឞាចន្ថា ច៑ អបិ ច អតិឃតា អប្យឞាចន្ថា, តិឃតា យហាឞាចន្ថា៑ តឞ្សា ត្ថេ ឞម្ភារា – ចត្ថុតោ ច កហិតាការចិបរីតតា ឃឆា ច តំ កណ្យាតិ, តឆាការចេត តឞ្សា ក្លបដ្ឋាតត្តិ៑

ញ្ញាយេឞំ បត ឌឞត្តិ អកុឞលកយ្ចបឆាតំ ឆយ្ចតោ កោដ្ឋារតោ អារម្មណតោ ចេឌតាតោ ម្ចលតោតិ បញ្ចហាការេហិ ចិតិច្ឆយោ ចេឌិតន្ថា៑ តត្ថ ឆយ្ចតោតិ ឲុតោយុ ហិ បដិបាដិឃា ឞត្ត ចេតតាឆយ្ចា ហោន្តិ, អភិជ្ឈាឌយោ តិឞ្សោ ចេតតាឞយ្បយុត្តា៑ កោដ្ឋារតោតិ បដិបាដិឃា ឞត្ត, យិច្ឆាឌិដ្ឋិ ចាតិ ញ្ញាយ អដ្ឋ កយ្ចបឆា ឲច ហោន្តិ, តេតា ម្ចលាតិ, អភិជ្ឈាញាបរិតា កយ្ចបឆា ចេច ម្ចលាតិ ច៑ អភិជ្ឈា ហិ ម្ចលំ បត្វា លោភោ អកុឞលម្ចលំ ហោតិ, ញាបរិតោ តោឞោ អកុឞលម្ចលំ៑

អារម្មណតោតិ បណាតិបាតោ ជីចិតិន្ទ្រិយារម្មណតោ ឞង្ខារារម្មណោ ហោតិ, អឌិត្តាឌាតំ ឞត្តារម្មណំ ចា ឞង្ខារារម្មណំ ចា, យិច្ឆាចារោ ផោដ្ឋព្ពចេឞេត ឞង្ខារារម្មណោច, ឞត្តារម្មណោតិបិ ឲកោ៑ យុឞាចាតោ ឞត្តារម្មណោ ចា ឞង្ខារារម្មណោ ចា, តឆា បិឞុណចាចា៑ ឞរុឞចាចា ឞត្តារម្មណាច៑ ឞយុប្យលិរេបិ ឌិដ្ឋសុតយុតចិញ្ញាតចេឞេត ឞត្តារម្មណោ ចា ឞង្ខារារម្មណោ ចា, តឆា អភិជ្ឈា៑ ញាបរិតោ ឞត្តារម្មណោច៑ យិច្ឆាឌិដ្ឋិ តេភុមកឆយ្ចចេឞេត ឞង្ខារារម្មណោ៑

ចេឌតាតោតិ បណាតិបាតោ ឌុក្ខចេឌតោ ហោតិ៑ កិញ្ចាបិ ហិ រាជាតោ ចោរំ ឌិស្វា ហឞយាតាបិ “កច្ឆថ តំ ឈាតេថា”តិ ចឌត្តិ, ឞត្តិដ្ឋាបកចេតតា បត តេឞំ ឌុក្ខឞយ្បយុត្តាច ហោតិ៑ អឌិត្តាឌាតំ តិចេឌតំ, យិច្ឆាចារោ ឞុខយជ្ឈត្តចេឞេត ខ្វិចេឌតោ, ឞត្តិដ្ឋាបកចិត្តេ បត យជ្ឈត្តចេឌតោ ត ហោតិ៑ យុឞាចាតោ តិចេឌតោ, តឆា បិឞុណចាចា ឞរុឞចាចា ឌុក្ខចេឌតា, ឞយុប្យលិរេបិ តិចេឌតោ, អភិជ្ឈា ឞុខយជ្ឈត្តចេឞេត ខ្វិចេឌតា, តឆា យិច្ឆាឌិដ្ឋិ៑ ញាបរិតោ ឌុក្ខចេឌតោ៑

ម្ចលតោតិ បណាតិបាតោ តោឞយោហចេឞេត ខ្វិម្ចលកោ ហោតិ, អឌិត្តាឌាតំ តោឞយោហចេឞេត ចា លោភយោហចេឞេត ចា, យិច្ឆាចារោ លោភយោហចេឞេត៑ យុឞាចាតោ តោឞយោហចេឞេត ចា លោភយោហចេឞេត ចា, តឆា បិឞុណចាចា ឞយុប្យលិរេបិ ច៑ ឞរុឞចាចា តោឞយោហចេឞេត, អភិជ្ឈា យោហចេឞេត ឲកម្ចលា, តឆា ញាបរិតោ៑ យិច្ឆាឌិដ្ឋិ លោភយោហចេឞេត ខ្វិម្ចលាតិ៑

បណាតិបាតា បដិចិរតាតិអាឌីឞុ បណាតិបាតាឌយោ ចុត្តត្ថា ឲច៑ ឃាឃ បត ចិរតិឃា ឲតេ បដិចិរតា តាយ ហោន្តិ, ឞា តេឌតោ

តិវិធា ហោតិ សម្បត្តវិរតិ សមាទានវិរតិ សមុច្ឆេទវិរតីតិ។ តត្ថ អសមាទិន្នសិក្ខាបទានំ អត្តនោ ជាតិវយពាហុសច្ចាទីនិ បច្ចវេក្ខិត្វា “អយុត្តំ អម្ហាកំ ឯវរូបំ កាតុ”ន្តិ សម្បត្តំ វត្ថុំ អវីតិក្កមន្តានំ ឧប្បជ្ជមានា វិរតិ សម្បត្តវិរតីតិ វេទិតព្វា សីហឡទីបេ ចក្កនុបាសកស្ស វិយ។ តស្ស កិរ ទហរកាលេយេវ មាតុ រោគោ ឧប្បជ្ជិ។ វេជ្ជេន ច “អល្លសសកមំសំ លទ្ធុំ វដ្ដតី”តិ វុត្តំ។ តតោ ចក្កនស្ស ភាតា “គច្ឆ តាត ខេត្តំ អាហិណ្ឌាហី”តិ ចក្កនំ បេសេសិ។ សោ តត្ថ គតោ។ តស្មិញ្ច សមយេ ឯកោ សសោ តរុណសស្សំ ខាទិតុំ អាគតោ ហោតិ។ សោ តំ ទិស្វា វេគេន ធាវន្តោ វល្លិយា ពទ្ធោ “កិរិ កិរី”តិ សទ្ទមកាសិ ។ ចក្កនោ តេន សទ្ទេន គន្ត្វា តំ គហេត្វា ចិន្តេសិ “មាតុ ភេសជ្ជំ ករោមី”តិ។ បុន ចិន្តេសិ – “ន មេតំ បតិរូបំ, យ្វាហំ មាតុ ជីវិតការណា បរំ ជីវិតា វោរោបេយ្យ”ន្តិ។ អថ នំ “គច្ឆ អរញ្ញេ សសេហិ សទ្ធិំ តិណោទកំ បរិភុញ្ជា”តិ មុញ្ចិ។ ភាតរា ច “កិំ តាត សសោ លទ្ធោ”តិ? បុច្ឆិតោ តំ បវត្តិំ អាចិក្ខិ។ តតោ នំ ភាតា បរិភាសិ។ សោ មាតុ សន្តិកំ គន្ត្វា, “យតោហំ ជាតោ , នាភិជានាមិ សញ្ចិច្ច បាណំ ជីវិតា វោរោបេតា”តិ សច្ចំ វត្វា អដ្ឋាសិ, តាវទេវ វស្ស មាតា អរោគា អហោសិ។

សមាទិន្នសិក្ខាបទានំ បន សិក្ខាបទសមាទានេ ច តតុត្តរិ ច អត្តនោ ជីវិតំ បរិច្ចជិត្វា វត្ថុំ អវីតិក្កមន្តានំ ឧប្បជ្ជមានា វិរតិ សមាទានវិរតីតិ វេទិតព្វា, ឧត្តរវឌ្ឍមានបព្វតវាសីឧបាសកស្ស វិយ។ សោ កិរ អម្ពរិយវិហារវាសីបិង្គលពុទ្ធរក្ខិតត្ថេរស្ស សន្តិកេ សិក្ខាបទានិ គហេត្វា ខេត្តំ កសតិ។ អថស្ស គោណោ នដ្ឋោ, សោ តំ គវេសន្តោ ឧត្តរវឌ្ឍមានបព្វតំ អារុហិ, តត្រ នំ មហាសប្បោ អគ្គហេសិ។ សោ ចិន្តេសិ – “ឥមាយ តិខិណាយ វាសិយា សីសំ ឆិន្ទាមី”តិ។ បុន ចិន្តេសិ – “ន មេតំ បតិរូបំ, យ្វាហំ ភាវនីយស្ស គរុនោ សន្តិកេ សិក្ខាបទំ គហេត្វា ភិន្ទេយ្យ”ន្តិ។ ឯវំ យាវតតិយំ ចិន្តេត្វា – “ជីវិតំ បរិច្ចជាមិ, ន សិក្ខាបទ”ន្តិ អំសេ ឋបិតំ តិខិណទណ្ឌវាសិំ អរញ្ញេ ឆឌ្ឌេសិ។ តាវទេវ មហាវាឡោ តំ មុញ្ចិត្វា អគមាសីតិ។

អរិយមគ្គសម្បយុត្តា បន វិរតិ សមុច្ឆេទវិរតីតិ វេទិតព្វា, យស្សា ឧប្បត្តិតោ បភុតិ បាណំ ឃាតេស្សាមីតិ អរិយបុគ្គលានំ ចិត្តម្បិ ន ឧប្បជ្ជតីតិ។

យថា ច អកុសលានំ, ឯវំ ឥមេសម្បិ កុសលកម្មបថានំ ធម្មតោ កោដ្ឋាសតោ អារម្មណតោ វេទនាតោ មូលតោតិ បញ្ចហាការេហិ វិនិច្ឆយោ វេទិតព្វោ។ តត្ថ ធម្មតោតិ ឯតេសុ ហិ បដិបាដិយា សត្ត ចេតនាបិ វដ្ដន្តិ វិរតិយោបិ, អន្តេ តយោ ចេតនាសម្បយុត្តាវ។

កោដ្ឋាសតោតិ បដិបាដិយា សត្ត កម្មបថា ឯវ, ន មូលានិ, អន្តេ តយោ កម្មបថា ចេវ មូលានិ ច។ អភិជ្ឈា ហិ មូលំ បត្វា អលោភោ កុសលមូលំ ហោតិ, អព្យាបាទោ អទោសោ កុសលមូលំ, សម្មាទិដ្ឋិ អមោហោ កុសលមូលំ។

អារម្មណតោតិ បាណាតិបាតាទីនំ អារម្មណានេវ ឯតេសំ អារម្មណានិ។ វីតិក្កមិតព្វតោយេវ ហិ វិរតិ នាម ហោតិ។ យថា បន និព្ពានារម្មណោ អរិយមគ្គោ កិលេសេ បជហតិ, ឯវំ ជីវិតិន្ទ្រិយាទិអារម្មណាបេតេ កម្មបថា បាណាតិបាតាទីនិ ទុស្សីល្យានិ បជហន្តីតិ វេទិតព្វា។

ចេតនាតោតិ សន្តោ មូលចេតនា ច ហោន្តិ បញ្ញត្តិចេតនា ច. កុសលំ បត្វា ហិ ទុក្ខចេតនា នាម នត្ថិ.

មូលតោតិ បដិបាដិយា សត្ត លោភសម្បយុត្តចិត្តេសុ ចិរយត្តស្ស អលោភអទោសអមោហចេតនា តិមូលា ហោន្តិ, លោភចិប្បយុត្តចិត្តេសុ ចិរយត្តស្ស ទ្វិមូលា. អតក្កិច្ចា លោភសម្បយុត្តចិត្តេសុ ចិរយត្តស្ស ទ្វិមូលា ហោតិ, លោភចិប្បយុត្តចិត្តេសុ ឯកមូលា. អលោភោ បន អត្តនាច អត្តនោ មូលំ ន ហោតិ. អញ្ញាបិទេបិ ឯសេវ នយោ. សម្មាទិដ្ឋិ អលោភអទោសចេតនា ទ្វិមូលាចាតិ. ឥតិយាទិតិ.

៩. អង្គិកសុត្តវណ្ណនា

១០៦. លទ្ធិំ អង្គមគ្គចេតនា ញាណកោតិ អញ្ញាសមចេតនា ចុត្តិ. លទ្ធិំ.

១០. ទសក្កសុត្តវណ្ណនា

១០៧. សត្តមំ ទសមិច្ឆត្តសម្មត្តចេតនា. តត្ថ មិច្ឆាទោសិតោតិ មិច្ឆាបដិបត្តិយា សមន្នាគតោតិ អត្ថោ. មិច្ឆាចិមុត្តិតោតិ អតិយ្យានិកចិមុត្តិតោ កុសលចិមុត្តីតិ គហេត្វា ឋិតោ. សម្មាទោសិតោតិ សម្មាបដិបត្តិយា. សម្មាចិមុត្តិតោតិ និយ្យានិកាយ ផលចិមុត្តិយា សមន្នាគតោតិ. សត្តមំ.

កម្មបថវគ្គោ ទុតិយោ.

៣. ចតុត្ថវគ្គោ

១. ចតុរាសាតសុត្តវណ្ណនា

១០៨. ចតុត្ថវគ្គស្ស បឋមេ បច្ចនីកសាតោតិ បតិដ្ឋាសាតោ. អារោបិសាតោតិ អាធត្តសាតោ. ទោសោសាតោតិ បរិបិចតសាតោ. ចារោយាសាតោតិ ចិត្តមុត្តសាតោ. អយមេត្ថ សង្ខេបោ, ចិត្តារទោ បន ចិរតិកោដ្ឋានាទិចេតនា ឯតា គហេតព្វា. បឋមំ.

២. បុព្ពេនិវេដ្ឋាសសុត្តវណ្ណនា

១០៩. ទុតិយេ អយំ បច្ចនីកសាតយា អប្បរោទាតិ អយំ បច្ចនីកសាតតិប្បយោ អប្បរោទោ. ស្វាយំ កាយំ អក្កោសេត្វា ឋត្វា បសាទេត្វា,

“ᨻ᩠ᨷᨶ ᩁᩮ ᩋᨭ᩠ᨭᩥᩴ ᨷᩮᨧᩈᩥᨲᩴ ᩅᩣᨿᨾᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᨷᩈᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ, “ᨻ᩠ᨷᩥᩴ ᨽᩣᩁᨾᩥᨴᩴ ᩅᩣᨿᨾᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᩣ ᩅᨴᨲᩥ, ᩍᨴᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩮᨲᩈᩥᨠᩴ ᨧᩮᨲᩈᩥᨠᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩴ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨽᩣᩅᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ, ᨷᨭᩥᨷᩦᩊᨶᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ, ᩈᨽᩣᩅᩅᩥᨣᨾᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩅᩥᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩣ. ᩋᨿᩴ ᨷᨮᩅᩦᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩮᩣᨲᩥ ᨿᩮᨶ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩈᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᩅᩥᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩣ, ᩋᨿᨾᩣᨠᩣᩁᩮᩣ ᨷᨮᩅᩦᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩅᩥᨶᨿᩮᩣ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᨷ᩠ᨷᩉᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᩋᩣᨣᨾ᩠ᨾ ᨷᨮᩅᩦᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩮᩣ ᩅᩥᨶᨿᨲᩥ ᨧᩮᩅ ᨷᩉᩦᨿᨲᩥ ᨧ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨷᨮᩅᩦᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ.

ᩋᨿᩴ ᩋᩣᨷᩮᩣᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᩋᩔᩣᨴᩮᩣᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᩋᩣᨷᩮᩣᨵᩣᨲᩩᨶᩥᩔᨿᩮᩣ ᩋᩔᩣᨴᩮᩣ. ᩈ᩠ᩅᩣᨿᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᩋᩣᨷᩮᩣᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᩁᩪᨷᨠ᩠ᨡᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ, “ᨠᩥᩴ ᩋᨿᩴ ᨶᩥᨷᨶ᩠ᨶᨠᩣᩃᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨷᩔᩣᩅᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨽᩥᨾᩩᨡᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨲᩥ ᨧᩮᩅ ᨷᩅᩥᩈᨲᩥ ᨧ, ᩋᨷ᩠ᨷᨾᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᨠᩣᨿᩮ ᨠᩮᩈᩣᨴᩦᨶᩴ ᩈᩮᩅᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᨷᩦᩊᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨿ ᩋᩣᨷᩮᩣᨷᩣᩁᩴ ᨷᩥᨷᩩᨱᩣᨲᩥ, ᩋᨶᩩᨿᩮᩣᨣᨶᨿᩮᨶᨷᩥ ᨠᩮᩈᨲᩃᩔ ᩅᩣᩃᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᨣᩃᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩅᨲᩥ, ᨿᨾ᩠ᨷᨶ ᩈᩣᨿᩴ ᨶᩥᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᨷᩥᨲᩅᩣᨧ ᩁᩩᨴᩉᩣᨿ, ᨿᩣᩈᩩᨷᩩᨱ᩠ᨱᩃᨠᩮᨶ ᩅᩥᨿ ᨲᩮᩣ ᩈᩁᩦᩁᩴ, ᨿᩉᩣᨠᩁᩩ ᨠᩮᩈᩣᨴᩦᨶᩴ ᩈᩮᨣᨿᩮᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᨲᩮᩣ ᨶ ᩁᩩᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩋᩈᨶᩥᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩅᩥᨿ ᨽᨿᩮᩣ ᨠᩮᩈᨲ᩠ᨳᩣᨶᩴ ᩈᩁᩦᩁᩮ ᩁᩩᩈᩩᨿᩣᨠᩣᩁᨿᩮᨶᨷᩥ ᨲᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩮᨲᩈᩥᨠᩴ ᨧᩮᨲᩈᩥᨠᩴ.

ᩋᨿᩴᨲᩮᨩᩮᩣᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᩋᩔᩣᨴᩮᩣᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᨲᩮᨩᩮᩣᨵᩣᨲᩩᨶᩥᩔᨿᩮᩣ ᩋᩔᩣᨴᩮᩣ. ᩈ᩠ᩅᩣᨿᩴ ᩈᩦᨲᩣᨣᨾᨶᩮᨠ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ, “ᨠᩥᩴ ᨻ᩠ᨷᩁᩮ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩥᨲᨴᩮᩅ ᨿᩣᨣᩩᨽᨲ᩠ᨲᨽᩩᨬ᩠ᨩᨿᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨨᨯ᩠ᨯᩩᨷ᩠ᨷᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨷ᩠ᨷᩁᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᩁᨠᨷᩣᩃᩥᩴ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᨲᩥ, ᨹᩩᩈᩥᨲᨿᩮᨲ᩠ᨲᩩᩈᩩᨷᩥ ᩈᩁᩦᩁᩮ ᨷᨲᩥᨲᩮᩈᩩ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᩁᨠᨷᩣᩃᩥᩴ ᨩᩣᩃᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨷᨲᩣᨷᩮᨲᩥ ᨶᩥᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ? ᨿᨾ᩠ᨷᨶ ᩋᨲᩥᨨᩣᨲᨿᩮᨶᨷᩥ ᨿᩴᩈᩴ ᩅᩣ ᨷᩩᩅᩴ ᩅᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩣᨿ, ᨣᩩᨾ᩠ᨻᩣᨷᩩᩁᩮ ᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩣᨿ, ᨲᩣᩅᨴᩮᩅ ᨲᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩴ ᩁᩮᩣᨣᨷᩥᨱ᩠ᨯᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩅᩥᩃᩦᨿᨲᩥ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᩅᨯ᩠ᨰᩥᨠᩣᨿ ᩅᨲ᩠ᨳᨿᩣᨽᩣᨿ ᩈᩁᩦᩁᩮ ᩈᩦᨲᩣᨶᩩᨣᩉᨽᨿᩮᨶᨷᩥ ᨲᩮᩣ ᨽᨲ᩠ᨳᩥ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩮᨲᩈᩥᨠᩴ ᨧᩮᨲᩈᩥᨠᩴ.

ᩋᨿᩴᩅᩣᨿᩮᩣᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᩋᩔᩣᨴᩮᩣᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᩅᩣᨿᩮᩣᨵᩣᨲᩩᨶᩥᩔᨿᩮᩣ ᩋᩔᩣᨴᩮᩣ. ᩈ᩠ᩅᩣᨿᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩮ ᩅᩣᨲᨽᩦᩁᩩᨠᩮ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ, “ᨻ᩠ᨷᩁᩮᨿᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᨠᩮᩈᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨶᩩᨿᩮᩣᨣᨶᨿᩮᨶᨷᩥ ᨠᩮᩈᨲ᩠ᨳᩣᨶᩴ ᩈᩁᩦᩁᩴ ᩅᩣᨲᩮᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨫᨲᩥ, ᨣᩣᨳᩣᨿᩮᨶᨷᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩴ ᨣᨲᩣᨶᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᨷᩣᨴᩣ ᩈᩦᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩁᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨣᩩᨾ᩠ᨻᩣᩅᩣᨲᩈᩦᩈᩅᩣᨲᨠᨱ᩠ᨱᩅᩣᨲᩣᨴᩦᩉᩥ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᨷᩦᩊᩥᨲᩣ ᩅᩮᩃᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶᩣᨴᩦᨶᩥ ᩅᩣᨲᨠᩮᩣᨷᨩ᩠ᨫᩣᨶᩮᨶ ᨠᩮᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᩋᨲᩥᨽᩣᩁᩮᨿᨲ᩠ᨲᩥ, ᩋᨿ᩠ᨿᩣᩴ ᨷᨶ ᨿᩉᩣᨠᩁᩩ ᨠᩮᩈᨲ᩠ᨳᩣᨶᨿᩮᨶᨷᩥ ᨲᩥᨿᩣᨿᩁᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨿᩮᩣ ᨠᩮᩈᨲ᩠ᨳᩣᨶᨿᩮᨶᨷᩥ ᩅᩮᨴᨶᩣᨶᩥᩅᩮᩈᨶᩮᩅ ᨶᩈ ᩅᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥ ᨣᨶ᩠ᨳᩣᨶᨿᩮᨶᨷᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᨷᩣᨴᨶᩈᩦᨴᨶᨿᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩥᩁᩩᨩ᩠ᨩᨶᨿᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ, ᩍᨴᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩮᨲᩈᩥᨠᩴ ᨧᩮᨲᩈᩥᨠᩴ. ᩍᨴᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩥ ᩍᨲᩣ ᨵᩣᨲᩩᨿᩮᩣ ᩋᩔᩣᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩣᨿ.

ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥᩈᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨽᩥᩅᩥᩈᩥᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨬᩣᨱᩮᨶ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥ. ᩋᨶ᩠ᨲᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩅᩥᩁᩉᩥᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᨭ᩠ᨮᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨧ ᨻᩮᩣᨵᩥᩴ, ᩋᨳ ᩅᩣ ᨷᩈᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᩩᨶ᩠ᨴᩁᨬ᩠ᨧ ᨻᩮᩣᨵᩥᩴ. ᨻᩮᩣᨵᩦᨲᩥ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣᨷᩥ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣᨷᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨲᨬ᩠ᨬᩣᨱᨾ᩠ᨷᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨾ᩠ᨷᩥ. “ᨻᩮᩣᨵᩥᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᩪᩃᩮ ᨷᨮᨾᩣᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ. ᪑; ᩏᨴᩣ. ᪑) ᨧ “ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣ ᨧ ᨻᩮᩣᨵᩥᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣ ᨧ ᨣᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ. ᪑᪑; ᨾ. ᨶᩥ. ᪑.᪒᪘᪕) ᨧ ᩋᩣᨣᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᩉᩥ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨻᩮᩣᨵᩦᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ. “ᨻᩮᩣᨵᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩈᩩ ᨬᩣᨱ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᨶᩥ. ᨡᨣ᩠ᨣᩅᩥᩈᩣᨱᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈ ᪑᪒᪑) ᩋᩣᨣᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ. “ᨷᨷ᩠ᨷᩮᩣᨲᩥ ᨻᩮᩣᨵᩥᩴ ᩅᩁᨽᩪᩁᩥᨾᩮᨵᩈᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨴᩦ. ᨶᩥ. ᪓.᪒᪑᪗) ᩋᩣᨣᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨲᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ. “ᨷᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨻᩮᩣᨵᩥᩴ ᩋᨾᨲᩴ ᩋᩈᨦ᩠ᨡᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨣᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ. ᩍᨵ ᨷᨶ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᨬᩣᨱᩴ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩮᨲᩴ.

ᩈᩣᩅᨠᩣᨶᩴ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩣ ᨻᩮᩣᨵᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ? ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ? ᩋᩈᨻ᩠ᨻᨣᩩᨱᨴᩣᨿᨠᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨲᩮᩈᨬ᩠ᩉᩥ ᨠᩔᨧᩥ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨹᩃᨾᩮᩅ ᨴᩮᨲᩥ, ᨠᩔᨧᩥ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣ, ᨠᩔᨧᩥ ᨨ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ, ᨠᩔᨧᩥ ᨧᨲᩔᩮᩣ ᨸᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣ, ᨠᩔᨧᩥ ᩈᩣᩅᨠᨸᩣᩁᨾᩦᨬᩣᨱᩴ᪨ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᨻᩮᩣᨵᩥᨬᩣᨱᨾᩮᩅ ᨴᩮᨲᩥ᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨸᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᨣᩩᨱᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨴᩮᨲᩥ ᩋᨽᩥᩈᩮᨠᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩃᩮᩣᨠᩥᩔᩁᩥᨿᨽᩣᩅᩴ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨠᩔᨧᩥᨸᩥ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩣ ᨻᩮᩣᨵᩥ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥᨶ᩠ᨲᩥ “ᩋᨽᩥᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᩉᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨸᨭᩥᨩᩣᨶᩥᩴ᪨ ᨬᩣᨱᨬ᩠ᨧ ᨸᨶ ᨾᩮ ᨴᩔᨶᩴ ᩏᨴᨸᩣᨴᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨣᨲᨣᩩᨱᨴᩔᨶᩈᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨱᨬᩣᨱᨬ᩠ᨧ ᨾᩮ ᩏᨴᨸᩣᨴᩥ᪨ ᩋᨠᩩᨸ᩠ᨸᩣ ᨾᩮ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ “ᩋᨿᩴ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨹᩃᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨠᩩᨸ᩠ᨸᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨬᩣᨱᩴ ᩏᨴᨸᩣᨴᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩋᨠᩩᨸ᩠ᨸᨲᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᨠᩣᩁᨱᨲᩮᩣ ᨧ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨲᩮᩣ ᨧ᪨ ᩈᩣ ᩉᩥ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩉᩥ ᩈᨾᩩᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨠᩥᩃᩮᩈᩣᨶᩴ ᨸᩩᨶ ᩋᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᨲᩣᨿ ᨠᩣᩁᨱᨲᩮᩣᨸᩥ ᩋᨠᩩᨸ᩠ᨸᩣ, ᩋᨠᩩᨸ᩠ᨸᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨲᩣᨿ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨲᩮᩣᨸᩥ ᩋᨠᩩᨸ᩠ᨸᩣ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩥᨾᩣᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩣ᪨ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨴᩣᨶᩥ ᨸᩩᨶᨻ᩠ᨽᩅᩮᩣᨲᩥ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨸᩩᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨽᩅᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ᪨

ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᨠᨳᩥᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨠᨳᩴ? ᨧᨲᩪᩈᩩ ᩉᩥ ᨵᩣᨲᩪᩈᩩ ᩋᩔᩣᨴᩮᩣ ᩈᨾᩩᨴᨿᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨶᩥᩔᩁᨱᩴ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᨸ᩠ᨸᨩᩣᨶᨶᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩅᩈᩮᨶᨸᩥ ᨠᨳᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥᨿᩮᩅ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ ᨿᩴ ᨸᨮᩅᩦᨵᩣᨲᩩᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᩈᩩᨡᩴ ᩈᩮᩣᨾᨶᩔᩴ, ᩋᨿᩴ ᨸᨮᩅᩦᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᩋᩔᩣᨴᩮᩣᨲᩥ ᨸᩉᩣᨶᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩮᩣ ᩈᨾᩩᨴᨿᩈᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᨿᩣ ᨸᨮᩅᩦᨵᩣᨲᩩ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᨵᨾ᩠ᨾᩣ, ᩋᨿᩴ ᨸᨮᩅᩦᨵᩣᨲᩩᨿᩣ, ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩮᩣᨲᩥ ᨸᩁᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᨿᩮᩣ ᨸᨮᩅᩦᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩅᩥᨶᨿᩮᩣ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᨸ᩠ᨸᩉᩣᨶᩴ, ᩍᨴᩴ ᨸᨮᩅᩦᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨶᩥᩔᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨧ᩠ᨨᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩮᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩈᨧ᩠ᨧᩴ᪨ ᨿᩣ ᩍᨾᩮᩈᩩ ᨲᩦᩈᩩ ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩈᨦ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩮᩣ ᩅᩣᨧᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᨩᩦᩅᩮᩣ ᩅᩣᨿᩣᨾᩮᩣ ᩈᨲᩥ ᩈᨾᩣᨵᩥ, ᩋᨿᩴ ᨽᩣᩅᨶᩣᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨

᪓᪨ ᩋᨧᩁᩥᩴᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪑᪙᪨ ᨲᨲᩥᨿᩮ ᩋᨧᩁᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨬᩣᨱᨧᩣᩁᩮᨶ ᩋᨧᩁᩥᩴ, ᩋᨶᩩᨽᩅᨶᨧᩣᩁᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᩣᩅᨲᩣᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣ᪨ ᨲᨲᩥᨿᩴ᪨

᪔᪨ ᨶᩮᩣᨧᩮᨴᩴᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪒᪐᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮ ᨶᩥᩔᨭᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᩋᩣᨴᩥᨲᩮᩣ ᨧᨲᩩᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩮᨵᩮᨶ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᨶ ᨶᩥᩔᨭᩣ, ᨶ ᩅᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨶ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨶ ᩅᩥᨾᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨠᨲᩮᨶ ᨧᩮᨲᩈᩣ ᩅᩥᩉᩁᩥᩴᩈᩩ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᨶᨿᩮ ᩅᩥᨾᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨠᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨠᨲᩮᨶ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴᩩᩅᩥᨵᩣ ᨾᩁᩥᨿᩣᨴᩣ ᨠᩥᩃᩮᩈᨾᩁᩥᨿᩣᨴᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨾᩁᩥᨿᩣᨴᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨿᩔ ᩏᨸᨯ᩠ᨰᩣ ᨠᩥᩃᩮᩈᩣ ᨸᩉᩦᨶᩣ, ᩏᨸᨯ᩠ᨰᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩦᨶᩣ, ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᨸᨶ ᩏᨸᨯ᩠ᨰᩴ ᨸᩉᩦᨶᩴ, ᩏᨸᨯ᩠ᨰᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩦᨶᩴ, ᨲᩔ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩉᩦᨶᨠᩥᩃᩮᩈᩮ ᩅᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᩅᩣ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩥᨾᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨠᨲᩴ, ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩦᨶᨠᩥᩃᩮᩈᩮ ᩅᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᩅᩣ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᨶ ᩅᩥᨾᩁᩥᨿᩣᨴᩥᨠᨲᩴ᪨ ᩍᨵ ᨸᨶ ᩏᨽᨿᩔᩣᨸᩥ

បហិតត្វា “ចិបទិឃាឌិកតេន ខេចតសា”តិ ចុត្តិ, បទិឃាឌំ អកត្វា ជិតេន អតិក្កត្តបទិឃាតេឆ ខេចតសាតិ អតេ្វា៎ ឋុតិ តឹស្បិ ឋុតេបស្ុ

ស្ុតេត្តស្ុ ចត្យសច្ចតេបច កឆិត៎ ចត្យត្តិ៎

៥៎ ទុកត្តក្យក្កុសុត្តចល្ហិកា

១១២៎ បដ្ឋាតេប ទុកត្តក្យក្កាតិ អតិក្កយិត្វា ជិតស្ស តត្តកាតេទា ចិឃ ទុកតេត្តតេតច ក្យក្កា៎ ក្យក្កាត្យបតិតាតិ ក្យតេក្កត អត្យបតិតា៎ ក្យក្កាចក្កត្តាតិ ក្យតេក្កត ឌក្កត្តា ឌតិល្ហា៎ ស្ុលាតិ ស្ុលតេចឌតាឃ បច្ចឃក្សតា៎ ទុចំ សត្តត្ត អតេ្វា តេចឌិតតេត្តា៎ ឋាបស្ុិ ស្ុតេត្ត ក្យក្កលក្កុំ កឆិត៎ បដ្ឋាបំ៎

៩-១០៎ អកិតត្ថស្ុត្តាឌិចល្ហិកា

១១៥-១១៦៎ ឈដ្ឋសត្តតេបស្ុ ចិចដ្ឋំ, អចសាតេត តឹស្ុ ចត្យសច្ចតេបចាតិ៎ ឈដ្ឋាឌឹតិ៎

ចត្យតេត្វា ចតេក្កា៎

ឆាត្យសំឃុត្តចល្ហិកា តិដ្ឋិតា៎

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៣៍ អតយតក្កនិឃុត្តំ

១៍ បឌយចរក្កា

១៍ តិលាកក្ខ សុត្តចល្លតា

១២៣៍ អតយតក្កនិឃុត្តស្ស បឌរយ អតយតរក្កាតិ អត្ យអយតរក្កា, ចស្សសតំ ចស្សសហស្សំ ខាករលាត អត្កត្តាបិ អយតរក្កា អចិឌិតរក្កា, តាស្ស សក្កា ប្ពរតា ចា ឲរត្តា ចា អក្កិ ឌាតិតំ, អបរិឆ្ចិត្តបុព្ហាបររកាឌិរកាតិ អរត្វា៍ និសារទាតិ លត្តាឌិតំ អចិឆ្ចិត្តប្យចត្តា បឌិបាឌិ៍ បុព្ហា រកាឌិ ត បញ្ហាយតីតិ បុរិយយរិយាគា ត ឌិស្សតិ៍ យឆរក្កត ចស្ស បុរិយា រកាឌិ ត បញ្ហាយតិ, បច្ឆិយាបិ តឆរក្កតច ត បញ្ហាយតិ, រចយរឡ្ឍយច បត សត្តា និសរត្តិ៍ បរិយាគាតំ កចេឆ្ឃ្យាតិ ព្ពគំ ក្ខបយាយ លុក្ខកត្តា ចុត្តំ៍ ខាហិរសយយប្តិចិក្យាអរត្វា បរិរត្តា រហាតិ, ក្ខបយា យហតី៍ “ហត្វី ចិយ អយំ រការលា, រការលា ចិយ ឃ្លករទា, សយុរក្ខា ចិយ តញ្ញអាក”ត្តិ ហិ ចុរត្ត ត រតនិ តាឌិនិ បយាលំ រហាតិ៍ ញុក្ខសយរយ បត ក្ខបយា បរិត្តា, អរត្វា យហា៍ បិញ្ញពូយញ្ញាឲរកា ឌព្ញូឌិរបិ កហិរតា, ឲចទ្វបិតំ បត ឌព្ញូឌិបិតំ សរតបិ សហរស្សបិ សតសហរស្សបិ តិលាឌិតិ រតត ក្ខបក្កុរយត បរិយាគាតំ កចេឆ្ឃ្យំ, ត រត្វច បុរិសស្ស យាតុ យាតរទាតិ៍ ក្ខក្លុ បក្ខត្កុតត្តិ តុរយត្វិ ក្ខក្លុ អត្កុតំ៍ តិព្ហាត្តិ តរស្សច រចចចតំ៍ ញ្ញសតត្តិ ខាតិញ្ញសតាឌិអរតកចិឆំ៍ កឌសិតិ សុសាតំ, បឆចិរយច ចា៍ សា ហិ បុតប្យតំ យររត្តហិ សរិរតិរក្លុរបត ចក្ខិតា៍ អលរយចាតិ ឃុត្តរយច៍ បឌយំ៍

២៍ បឆចិសុត្តចល្លតា

១២៤៍ ក្ខតិរយ យហាបឆចិត្តិ ចក្កចាញ្ញអបរិយត្តំ យហាបឆចិ៍ តិក្លុរបឃ្យាតិ តំ បឆចិ កិត្តិត្វា ចុត្តប្យយាលំ ក្យញ្ញព្ពកំ កទិត្វា ឲកយត្តំ ឆរបឃ្យ៍ ក្ខតិយំ៍

៣៍ អស្សុសុត្តចល្លតា

១២៥៍ តតិរយ កក្ខត្តាតត្តិ សសក្ខំ ទ្វឆយាតាតំ៍ បស្សត្ឆត្តិ សក្ខិតំ បចត្តំ៍ ចត្វុសុ យហាសយុរក្ខស្វតិ សិរតទ្វុរសិ្វហិ បរិឆ្ចិរត្តសុ ចត្វុសុ យហាសយុរក្ខសុ៍ សិរតទ្វស្ស ហិ បិឌិតបស្សំ រឌតយយំ, ឆក្លុលាបស្សំ យលិយយំ, បឆិ្ចយបស្សំ ឋលិកយយំ, ក្ខត្តរបស្សំ សុចល្លុយយំ៍ បុព្ហាឆក្លុលាបរស្សហិ តិក្លុត្តា រឌតយលិទសិ្វរយា ឲករតា ហុត្វា យហាសយុក្ខបិរក្ខត កត្វា ចក្កចាញ្ញអបព្ហាតំ អាហក្ខ តិក្ខត្តិ, ឆក្លុលាបឆិ្ចយបរស្សហិ តិក្លុត្តា យលិឋលិកទសិ្វរយា, បឆិ្ចយុត្តរបរស្សហិ តិក្លុត្តា ឋលិកសុចល្លុទសិ្វរយា, ក្ខត្តរបិឌិតបរស្សហិ តិក្លុត្តា សុចល្លុរឌតទសិ្វរយា ឲករតា ហុត្វា យហាសយុក្ខបិរក្ខត កត្វា ចក្កចាញ្ញអបព្ហាតំ អាហក្ខ តិក្ខត្តិ៍ តានិ ទសិ្វតំ អត្តរសុ ចត្តារទា យហាសយុក្ខា

ហោន្តិ។ តេ សន្ធាយ វុត្តំ “ចតូសុ មហាសមុទ្ទេសូ”តិ។ ទោតិញាណន្តិអាទីសុ ញាណន្តិ ចិត្តំ, ចិត្តេនាតិ អត្ថោ។ ទោតីតិ ញាណំ ទោតិញាណំ, ភោគាតិ ញាណំ ភោគញាណំ។ ទោទោ បន សមេមច អាទោគ្យ ចិមសតិ ចិត្តេសតីតិ ញាណំ, ទោទោគច ញាណំ ទោគញាណំ។ តតិយំ។

៣។ សីលសុត្តវណ្ណនា

១២៦។ ចតុត្ថេ មាតុចណ្ណាន្តិ ឧកតាមិកាយ មតុស្សមាតុ សីលំ។ ឋានមនិយោសត្តានំ គណ្ឌុបោគកិបិល្លិកាទីសុ ចា មច្ឆកច្ឆបាទីសុ ចា បក្ខិជាតេសុ ចា តិដ្ឋត្តកាលេ មាតុសីលមេច តត្ថ, អជបសុមហិសាទីសុ តិដ្ឋត្តកាលេ សីលំ អត្ថ, តថា មតុស្សេសុ។ តត្ថ អជាទិកាលេ ច មតុស្សេសុ ចាបិ “ទេចី សុមតា តិស្សា”តិ ឧចំ តាតាតាមិកានំ គុច្ឆិយំ តិដ្ឋត្តកាលេ អក្កោហត្វា តិស្សាតិ ឧកតាមិកាយ ឧច មាតុ គុច្ឆិយំ តិដ្ឋត្តកាលេ បីតំ ចញ្ញា ចក្ខុ មហាសមុទ្ទេសុ ឧទកតោ ពហុតរន្តិ ទេទីតព្ពំ។ ចតុត្ថំ។

៤។ បញ្ញាសុត្តវណ្ណនា

១២៧។ បញ្ចមេ សក្កា បន, ភន្តេតិ ឯសា កិរ កិក្ខុ ចិន្តេសិ – “សត្តា អភមតគ្គស្ម សំសារស្ម ជិឈតមត្តា ‘ត សុគរំ ត សុគរ’ន្តិ គទេចតិមេច , គចំ គន្ធិគតិ , សក្កា តុ ឯហា ឧបមំ កាទាបេតុ”ន្តិ។ តស្មា ឧចមាហ។ កាសិកោភាតិ តមោ គបាលំស្មុ ឧកតោ គហេត្វា កត្តិតសុត្តមមោភ អតិសុកុមចចេត្វា។ ទេត បន បរិមដ្ឋេ កិត្តកំ សីមោយ្យាតិ។ សាសបមត្តំ បញ្ចមំ។

៥។ នាវាបសុត្តវណ្ណនា

១២៨។ ចដ្ឋេ អាមសំ ភគន្តិ អាមមេសត បិកាទេតត បរិក្កិត្តំ ភគរំ, ត បន អន្តោ អាមមេសហិ ឧកក្ខមិកាទិបិសាទេហិ អាកិណ្ណន្តិ ជដ្ឋព្ពំ។ ចដ្ឋំ។

៦។ នាចកសុត្តវណ្ណនា

១២០។ សត្តមេ អនុស្សរេយ្យន្តិ ឧទេកត គបុសតសហស្ស អនុស្សរិតោ អបរោ តស្ស ជិតដ្ឋោភតោ អញ្ញោ សតសហស្សំ, អទេញ្ញោបិ អញ្ញោតិ ឧចំ ចត្តារោបិ ចត្តារិសតសហស្សានិ អនុស្សរេយ្យុំ។ សត្តមំ។

៧-៨។ គង្គាសុត្តាទិវណ្ណនា

១៦០-១៦១៍ អដ្ឋេយ ឃា ឧតាម្ភិ អត្តនេះ ចាលិកាតិ ឃា ឧតាម្ភិ អាឃាយតោ បញ្ចោយោឌតរតិនេក អត្តនេះ ចាលិកា៍ ភចេយ ចត្តន្តាំ ភត្តិ៍ អដ្ឋេយភចយាតិ៍

១០៍ បុគ្គលវុត្តចណ្ណតា

១៦១៍ ឥវនេយ អដ្ឋិកគ្គលេលិតិអាឌីតិ តីលិបិ នាឃិនេចចតានេតច៍ ត្ថនេយឃំ បត វត្តាត់ វអដ្ឋិកាលនេតា អតដ្ឋិកានេលិច ពាហុតនេរា៍ កណ្ណុប្បាឥកាឌិបិលាក្សុតាតញ្ញាឧនេតរំ អដ្ឋិនេយច ភត្តិ, យន្ទកន្ទបិឌិក្សុតាត់ បត អដ្ឋិនេយច ពាហុតរំ, តន្ទា អតដ្ឋិកាលត្ថា ពាហុអដ្ឋិកាលត្ថា អគ្គនេហត្វា វយដ្ឋិកានេលិច កនេហតនេត្ថា៍ ង្គត្តនេរាកិន្ត្រាត្ថុងស្សាតិ កិន្ត្រាត្ថុងស្ស ង្គត្តរបនេស្ស ឌិនេតា៍ យកឆាត់ កិទិត្ថានេឌតិ យកឆរដ្ឋស្ស កិទិត្ថានេឌ, កិទិបទិនេគ្គលប ឌិនេតាតិ អនេត្វា៍ នេវរំ វត្ថាត្វ ង្គត្តាតនេយចាតិ៍ ឥវយំ៍

បឥនេយា ចនេគ្គា៍

១៍ ត្បុតិឃចនេគ្គា

១៍ ត្បុគ្គតវុត្តចណ្ណតា

១៦៣៍ ត្បុតិឃចគ្គស្ស បឥនេយ ត្បុគ្គតត្តិ ឥលិត្ថិ៍ កបលា៍ ត្បុន្នុនេបតត្តិ ត្បុស្សណ្តានេតហិ ហត្វបិនេឥហិ ង្គនេបតំ៍ បឥយំ៍

១៍ វុលិតវុត្តចណ្ណតា

១៦៤៍ ត្បុតិនេឃ វុលិតត្តិ វុលវយប្បិតំ យហន្តត់ យហានេភាកំ៍ វុវឌ្ឍិតត្តិ អលគ្គតបឌិឃត្តំ ហត្តិគ្គគ្គាកំ យហាបទិចានំ៍ ត្បុតិឃំ៍

១៍ តិវយត្តវុត្តចណ្ណតា

១៦៩៍ តតិនេឃ បិនេចឃ្យកាតិ បិនេចឃ្យនេឥវចាឃិនេតា៍ វនេត្ថា អានេត្តិកាតិអាឌីវុ ត្បុតគ្គវយាឥាភចនេវត នេតរំ អានេត្តិកាឌិភានេចា នេចឌិតនេត្ថា៍ វនេត្ថា វរំនេឃាឌតាតិ វនេត្ថា វពាត្តតា, នេកធិ នេវាតាបត្តា, នេកធិ វកឥាកាយិនេតា, នេកធិ អភាកាយិនេតា៍ នេតវុ ហិ បុត្យុឌ្ឍនេតា ចា លឹលាវនេចា ចា ភត្តិ៍ ក្បុត្តិអាឌីវុ នេវតកាឡអាឌិចនេណ្ណវុ ឧនេកកចណ្ណកានេលិច កនេហតនេត្ថា៍ បិទិបត្តកាតិ បទិបនេត្ត តិដ្ឋតកា បត្តឈាតនេចារា៍ បិនេឥារិកាតិ បនេឥានេចារិត្តំ អាបឌ្ឍតកា៍ តតិឃំ៍

៣-៨៉ យាត្យុស្តុតាឌិចណ្ណតា

១៦៥-១៣១៉ ចត្យុត្វាឌីស្ន លិក្ខតិឃយេត ឧេច ចក្កចាឡអតិឃយេត ច អេត្វ ឧេចឌិតេត្តា៉ បុរិសាតព្យាយាត្យុកាយកាលេលិ, យាត្យុកាយាតញ្ញុ បុរិសកាលេលិតិ ៩ចេយេត្វ លិក្ខតិឃយោ៉ ត្តុយព្យាចក្កចាឡអា សត្តា បរចក្កចាឡអំ, បរចក្កចាឡអា ច ត្តុយំ ចក្កចាឡអំ សំសទត្តិ៉ ទេតស្តុ ត្តុយស្ថិ៍ ចក្កចាឡ៩ យាត្យុកាយកាលេល យាត្យុក្វតេញ្ញុច ឥេស្សុេត្តា ឧឃា តយាតាក្វតបុេត្តាតិ អាហ៉ ឧឃា តបិតាក្វតបុេត្តាតិអាឌីស្តុបិ ៩េសច តេឃា៉ ចត្យុត្វាឌីតិ៉

១០៉ ទេបុល្លបត្តាតស្តុតចណ្ណតា

១៣៦៉ ឥសេយ ក្វតបុត្តត្តិ អតីតកាលេល ៩ក៌ អបឥាត៌ អាហរិត្វា ឥេស្សុតិ៉ សយញ្ញា ក្កឥបិឌីតិ បញ្ញាតិ អេហាសិ៉ ចត្យុេហត អាេទាហត្តីតិ ត្តុឆ៌ ធាយយញ្ញុេយ សក្កាឃ ចុត្តិ៉ អក្កត្តិក្កត្តុយំ៉ កក្កឃុកត្តិ ស្តុក្កេឃុកល៉ តីេហត អាេទាហត្តីតិ ៩ត្តាចតា កិេ ខ្ចិត្តុ ព្យុង្គាត៌ អត្តេទ ឧឃាឌត៌ បឆចឹ ក្កស្សុត្តា, ឧសា បត្តុេតា តិឧឃាឌតុេត្តុេឆា ឌាេតា៉

អប៉ៀ ចា កិេឃ្យាតិ ចស្សុសតេតា ក្កត្តុទិ៍ អប៉ៀ ឥស ចា ឌឹសំ ចា ចស្សុាតិ៉ បុត ចស្សុសតេយច ឌីចតេកា តាយ តត្តិ, ក្កត្តុយេកាឌិ ឃា បត សង្ក៍ ចា អឹសិតិ ចា ចស្សុាតិ ឌីចត្តិ៉ ចស្សុសតំ បត អប៉ៀត្វា បញ្ញុចស្សុឥសចស្សុាឌិកាលេល យឹឃយាតាច ពាហុកា៉ ៩ត្វ ច កក្យុសេត្តា កកចា ចត្តាលឹសចស្សុសហស្សុាឃុកកាលេល, េកាឈាកយេតា តិសចស្សុសហស្សុាឃុកកាលេល តិត្តុេត្តាតិ ត្តុឆ៌ អត្យុបុេត្តុត បរិហឹតសឌិសំ កតំ, ត បត ៩ចំ បរិហឹត៌, ចង្គិត្តា ចង្គិត្តា បរិហឹតត្តិ ឧេចឌិតត្តុា៉ កឆំ? កក្យុសេត្តា តាច កកចា ត្តុយស្ថិ៍េឃច កេប៉ៀ ចត្តាលឹសចស្សុសហស្សុាឃុកកាលេល តិត្តុេត្តា អាឃុប៉ៀយាឈ៌ បញ្ញុ េកាឌ្ជុាេស កត្វា ចត្តាេទា ឥត្វា បញ្ញុេយ ចិឌ្ឌយាេតេឃច បរិតិត្តុេតា៉ តំ អាឃុ បរិហាឃយាត៌ ឥសចស្សុកាល៍ បត្វា បុត ចឌ្ឌយាត៌ អសេឌ្ឍឃៀ ហុត្វា តេតា បរិហាឃយាត៌ តិសចស្សុសហស្សុាឃុកកាលេល ឌិតំ, តឥា េកាឈាកយេតា តិត្តុេត្តា៉ តស្ថិ៍យ្យិ តេឆច បរិតិត្តុេត តំ អាឃុ ឥសចស្សុកាល៍ បត្វា បុត ចឌ្ឌយាត៌ អសេឌ្ឍឃៀ ហុត្វា បរិហាឃិត្វា ឌឹសចស្សុសហស្សុកាលេល ឌិតំ, តឥា កស្សុេបិ កកចា តិត្តុេត្តា៉ តស្ថិ៍យ្យិ តេឆច បរិតិត្តុេត តំ អាឃុ ឥសចស្សុកាល៍ បត្វា បុត ចឌ្ឌយាត៌ អសេឌ្ឍឃៀ ហុត្វា បរិហាឃិត្វា ចស្សុសតកាល៍ បត្តុំ, អឆ អយ្យាក៌ សយ្ញាសព្យុេង្គា តិត្តុេត្តា៉ ៩ចំ អត្យុបុេត្តុត បរិហាឃិត្វា ចង្គិត្តា ចង្គិត្តា បរិហឹតត្តិ ឧេចឌិតត្តុា៉ តត្វ ច ឃំ អាឃុបរិយាេឈាស្តុ យេត្តុស្តុ ព្យុង្គា តិត្តុតត្តិ, េតសយ្យិ តេឥច អាឃុបរិយាឈ៌ េហាតីតិ៉ ឥសយំ៉

ក្យុតិេឃា ចេក្កា៉

អតយតក្កសំឃុត្តចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៉

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៥។ កស្សបសំយុត្តំ

១។ សន្តុដ្ឋសុត្តវណ្ណនា

១៣៣។ កស្សបសំយុត្តស្ស បឋមេ សន្តុដ្ឋាយន្តិ សន្តុដ្ឋោ អយំ។ ឥតរីតរេនាតិ ន ថូលសុខុមលូខបណីតថិរជិណ្ណានំ យេន កេនចិ, អថ ខោ យថាលទ្ធានំ ឥតរីតរេន យេន កេនចិ សន្តុដ្ឋោតិ អត្ថោ។ ចីវរស្មិញ្ហិ តយោ សន្តោសា យថាលាភសន្តោសោ យថាពលសន្តោសោ យថាសារុប្បសន្តោសោតិ។ បិណ្ឌបាតាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។

តេសំ អយំ បភេទសំវណ្ណនា – ឥធ ភិក្ខុ ចីវរំ លភតិ សុន្ទរំ វា អសុន្ទរំ វា, សោ តេនេវ យាបេតិ, អញ្ញំ ន បត្ថេតិ, លភន្តោបិ ន គណ្ហាតិ។ អយមស្ស ចីវរេ យថាលាភសន្តោសោ។ អថ បន បកតិទុព្ពលោ វា ហោតិ អាពាធជរាភិភូតោ វា, គរុចីវរំ បារុបន្តោ កិលមតិ, សោ សភាគេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ តំ បរិវត្តេត្វា លហុកេន យាបេន្តោបិ សន្តុដ្ឋោវ ហោតិ។ អយមស្ស ចីវរេ យថាពលសន្តោសោ។ អបរោ បណីតបច្ចយលាភី ហោតិ, សោ បដ្ដចីវរាទីនំ អញ្ញតរំ មហគ្ឃចីវរំ ពហូនិ វា ចីវរានិ លភិត្វា – “ឥទំ ថេរានំ ចិរបព្ពជិតានំ, ឥទំ ពហុស្សុតានំ អនុរូបំ, ឥទំ គិលានានំ, ឥទំ អប្បលាភីនំ ហោតូ”តិ ទត្វា តេសំ បុរាណចីវរំ វា សង្ការកូដាទិតោ វា បន នន្តកានិ ឧច្ចិនិត្វា តេហិ សង្ឃាដិំ កត្វា ធារេន្តោបិ សន្តុដ្ឋោវ ហោតិ។ អយមស្ស ចីវរេ យថាសារុប្បសន្តោសោ។

ឥធ បន ភិក្ខុ បិណ្ឌបាតំ លភតិ លូខំ វា បណីតំ វា, សោ តេនេវ យាបេតិ, អញ្ញំ ន បត្ថេតិ, លភន្តោបិ ន គណ្ហាតិ។ អយមស្ស បិណ្ឌបាតេ យថាលាភ សន្តោសោ។ យោ បន អត្តនោ បកតិវិរុទ្ធំ វា ព្យាធិវិរុទ្ធំ វា បិណ្ឌបាតំ លភតិ, យេនស្ស បរិភុត្តេន អផាសុ ហោតិ, សោ សភាគស្ស ភិក្ខុនោ តំ ទត្វា តស្ស ហត្ថតោ សប្បាយភោជនំ ភុត្វា សមណធម្មំ ករោន្តោបិ សន្តុដ្ឋោវ ហោតិ។ អយមស្ស បិណ្ឌបាតេ យថាពលសន្តោសោ។ អបរោ ពហុំ បណីតំ បិណ្ឌបាតំ លភតិ, សោ តំ ចីវរំ វិយ ចិរបព្ពជិត-ពហុស្សុត-អប្បលាភគិលានានំ ទត្វា , តេសំ វា សេសកំ បិណ្ឌាយ វា ចរិត្វា មិស្សកាហារំ ភុញ្ជន្តោបិ សន្តុដ្ឋោវ ហោតិ។ អយមស្ស បិណ្ឌបាតេ យថាសារុប្បសន្តោសោ។

ឥធ បន ភិក្ខុ សេនាសនំ លភតិ មនាបំ វា អមនាបំ វា, សោ តេន នេវ សោមនស្សំ ន បដិឃំ ឧប្បាទេតិ, អន្តមសោ តិណសន្ថារកេនាបិ យថាលទ្ធេនេវ តុស្សតិ។ អយមស្ស សេនាសនេ យថាលាភសន្តោសោ។ យោ បន អត្តនោ បកតិវិរុទ្ធំ វា ព្យាធិវិរុទ្ធំ វា សេនាសនំ លភតិ, យត្ថស្ស វសតោ អផាសុ ហោតិ, សោ តំ សភាគស្ស ភិក្ខុនោ ទត្វា តស្ស សន្តកេ សប្បាយសេនាសនេ វសន្តោបិ សន្តុដ្ឋោវ ហោតិ។ អយមស្ស សេនាសនេ យថាពលសន្តោសោ។ អបរោ មហាបុញ្ញោ លេណមណ្ឌបកូដាគារាទីនិ ពហូនិ បណីតសេនាសនានិ លភតិ, សោ តានិ ចីវរាទីនិ វិយ ចិរបព្ពជិតពហុស្សុតអប្បលាភគិលានានំ ទត្វា យត្ថ កត្ថចិ វសន្តោបិ សន្តុដ្ឋោវ ហោតិ។ អយមស្ស សេនាសនេ យថាសារុប្បសន្តោសោ។ យោបិ “ឧត្តមសេនាសនំ នាម បមាទដ្ឋានំ, តត្ថ និសិន្នស្ស ថិនមិទ្ធំ ឱក្កមតិ, និទ្ទាភិភូតស្ស បដិពុជ្ឈតោ បាបវិតក្កា បាតុភវន្តី”តិ បដិសញ្ចិក្ខិត្វា តាទិសំ សេនាសនំ បត្តម្បិ ន សម្បដិច្ឆតិ, សោ តំ បដិក្ខិបិត្វា

អដ្ឋកាការស្សព្ភល្បុលិង្គីស្ស ចសត្តោ សត្តុដ្ឋោច ហោតិ៉ អយម្បិ សេតាសេត យថាសារុប្បសត្តោសោ៉

ក្លឆ បត កិច្ច គេសន្ថ លកតិ លុពំ ចា បណិតំ ចា, សោ ឃំ លកតិ តេតេច ត្យុស្សតិ, អញ្ញំ ត បតេត្តិ, លកត្តោបិ ត ពណ្យាតិ៉ អយមស្ស កិលិតបច្ចយ យថាលិកសត្តោសោ៉ យោ បត តេលេតត្តិកោ ថាលិតំ លកតិ, សោ តំ សកាពស្ស កិច្ចតោ ឌត្វា តស្ស ហត្ថតោ តេលំ ពហេត្វា ចា អញ្ញាឌេច ចា បរិយេសិត្វា គេសន្ថ ពទោរត្តោបិ សត្តុដ្ឋោច ហោតិ៉ អយមស្ស កិលិតបច្ចយ យថាពលសត្តោសោ៉ អបរោ យហាបុញ្ញោ ពហុំ តេលយត្ថថាលិតាឌិបណិតគេសន្ថ លកតិ, សោ តំ ឌីចរំ ចិយ ចិរបព្ពជិត-ពហុស្សុត-អប្បលិកកិលិតាតំ ឌត្វា តេសំ អាកតេត យេត កោតចិ យារបត្តោបិ សត្តុដ្ឋោច ហោតិ៉ យោ បត ឲកស្មិំ កាឌទេ យុត្តហរីតកំ ឌបេត្វា ឲកស្មិំ ចត្យមន្យំ “ពណ្យា កត្តេ, យថិច្ឆសី”តិ ចុច្ចមាតោ សចស្ស តេហុ អញ្ញតទេតបិ ទោគោ ឆ្កសម្មតិ, អច “យុត្តហរីតកំ តាយ ព្យុទ្ធាឌីហិ ចណ្ណិត”ត្តិ ចត្យមន្យំ បដិក្ខិបិត្វា យុត្តហរីតពោត គេសន្ថ ពទោរត្តោ បរមសត្តុដ្ឋោច ហោតិ៉ អយមស្ស កិលិតបច្ចយ យថាសារុប្បសត្តោសោ៉ ក្លតិ ក្លេយ តយោ សត្តោសេ សត្តាយ “សត្តុដ្ឋាឃំ, កិច្ចេច, ពស្សេបិ ក្លតរីតទេត ឌីចទេតា”តិ ចុត្តំ៉

ចល្លចាឌីតិ ឲទកា សត្តុទ្ធោ ហោតិ, សត្តោសស្ស ចល្លិ ត ពទឆតិ៉ ឲទកា ត សត្តុទ្ធោ ហោតិ, សត្តោសស្ស ចល្លិ ពទឆតិ៉ ឲទកា តេច សត្តុទ្ធោ ហោតិ, ត សត្តោសស្ស ចល្លិ ពទឆតិ៉ ឲទកា សត្តុទ្ធោ ច ហោតិ, សត្តោសស្ស ច ចល្លិ ពទឆតិ៉ អយំ តាឌិសោតិ ឌស្សតុំ ក្លតរីតរចីចរសត្តុដ្ឋិយា ច ចល្លចាឌីតិ ចុត្តំ៉ អទតសតត្តិ ក្ខតយ្យបហិណាបមតាត្យោពប្យកេឌំ តាតប្យកាទំ អទតសតំ៉ អលទ្ធាតិ អលកិត្វា៉ យថា ច ឲពទច្ចា “ពឆំ ត្យ តោ ឌីចរំ លកិស្សាមី”តិ បុញ្ញាចត្តោហិ កិច្ចហិ សទ្ធិ ឲពទតា ហុត្វា គោហញ្ញំ ពទោរត្តោ ក្លត្តសតិ បរិតស្សតិ, អយំ ឲចំ អលទ្ធា ច ឌីចរំ ត បរិតស្សតិ៉ លទ្ធា ចាតិ ឌមេត សទេត លកិត្វា៉ អពឌិតោតិ ចិពតលោកគេឆា៉ អមុច្ឆិតោតិ អឌិមត្តតណ្យាយ មុច្ឆំ អតាបត្តោ៉ អតជ្ឈាបត្តោតិ តណ្យាយ អទតាត្តេដៅ អបរិយោតទ្ធោ៉ អាឌីតចឌស្សាចីតិ អទតសតាបត្តិយច្ចា ពឌិតបរិគោគេ ច អាឌីតចំ បស្សមាតោ៉ តិស្សរណបញ្ញោតិ, “យាចឌេច សីតស្ស បដិឃាតាយា”តិ ចុត្តតិស្សរណមេច ឌាតត្តោ បរិក្ខញ្ញាតិតិ អទត្វា៉ ក្លតរីតទេត បិណ្ឌបាតេតាតិអាឌីស្សុបិ យថាលទ្ធាឌីតំ យេត កោតចិ បិណ្ឌបាតេត, យេត កោតចិ សេតាសេតេត, យេត កោតចិ កិលិតបច្ចយគេសន្ថបរិក្ខារេតាតិ ឲចមត្វោ ឌដ្ឋោព្វា៉

ពស្សេបត ចា ហិ តេចា, កិច្ចេច, ឌ្លចឌិស្សាមីតិ ឲត្តេ យថា មហាពស្សបត្វេរោ ចត្យុស្យ បច្ចយេស្យ តីហិ សត្តោសេហិ សត្តុដ្ឋោ, ត្យមេហ្វំ តថារូបិ កចថាតិ ឌ្លចឌត្តោ ពស្សេបត ឌ្លចឌតិ តាយ៉ យោ ចា បតស្ស ពស្សបសឌិសោតិ ឲត្តាបិ យោ ចា បតញ្ញោបិ ពស្សបសឌិសោ មហាពស្សបត្វេរោ ចិយ ចត្យុស្យ បច្ចយេស្យ តីហិ សត្តោសេហិ សត្តុដ្ឋោ កទេយ្យ, ត្យមេហ្វំ តថារូបិ កចថាតិ ឌ្លចឌត្តោ ពស្សបសឌិសេត ឌ្លចឌតិ តាយ៉ តឆត្តាយ បដិបន្នីតត្តត្តិ “សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ក្លមាយ ក្លមស្មិំ សត្តុដ្ឋស្សុតេត្ត ចុត្តសល្លេលាចារបដិបត្តិយា ពឆតំ តាយ កាទេរា, អមប្បាមម្បិ ក្លមំ បដិបត្តិំ បរិប្បុទំ ពត្វា ប្បូរេលំ កាទោរយេច, អាពទតា តោ បត កាទេរា ពហេតតេញ្ញា”តិ ចិត្តេត្វា យថា យយា ពឆិតំ, តឆត្តាយ តថាកាចាយ ត្យមេហ្វិបិ បដិបន្នីតត្តត្តិ៉ បឆមំ៉

១៉ អទតាត្តប្បិស្សុត្តចល្លតា

១៣៨។ ទុតិយេ អនាតាបីតិ យំ វីរិយំ កិលេសេ អាតាបេតិ, តេន រហិតោ។ អនោត្តប្បីតិ និព្ភយោ កិលេសុប្បត្តិតោ កុសលានុប្បត្តិតោ ច ភយរហិតោ។ សម្ពោធាយាតិ សម្ពុជ្ឈនត្ថាយ។ និព្ពានាយាតិ និព្ពានសច្ឆិកិរិយាយ។ អនុត្តរស្ស យោគក្ខេមស្សាតិ អរហត្តស្ស តញ្ហិ អនុត្តរញ្ច ចតូហិ ច យោគេហិ ខេមំ។

អនុប្បន្នាតិអាទីសុ យេ បុព្វេ អប្បដិលទ្ធបុព្វំ ចីវរាទិំ វា បច្ចយំ ឧបដ្ឋាកសទ្ធិវិហារិក-អន្តេវាសិកំ វា អញ្ញតរតោ មនុញ្ញវត្ថុំ បដិលភិត្វា តំ សុភំ សុខន្តិ អយោនិសោ គណ្ហន្តស្ស អញ្ញតរំ វា បន អននុភូតបុព្វំ អារម្មណំ យថា តថា វា អយោនិសោ អាវជ្ជេន្តស្ស លោភាទយោ បាបកា អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ, តេ អនុប្បន្នាតិ វេទិតព្វា។ អញ្ញថា ហិ អនមតគ្គេ សំសារេ អនុប្បន្នា នាម បាបកា ធម្មា នត្ថិ។ អនុភូតបុព្វេបិ ច វត្ថុម្ហិ អារម្មណេ វា យស្ស បកតិពុទ្ធិយា វា ឧទ្ទេសបរិបុច្ឆាយ វា បរិយត្តិនវកម្មយោនិសោមនសិការាទីនំ វា អញ្ញតរវសេន បុព្វេ អនុប្បជ្ជិត្វា បច្ឆា តាទិសេន បច្ចយេន សហសា ឧប្បជ្ជន្តិ, តេបិ “អនុប្បន្នា ឧប្បជ្ជមានា អនត្ថាយ សំវត្តេយ្យុ”ន្តិ វេទិតព្វា។ តេសុយេវ បន វត្ថារម្មណេសុ បុនប្បុនំ ឧប្បជ្ជមានា នប្បហីយន្តិ នាម, តេ “ឧប្បន្នា អប្បហីយមានា អនត្ថាយ សំវត្តេយ្យុ”ន្តិ វេទិតព្វា។ អយមេត្ថ សង្ខេបោ, វិត្ថារតោ បន ឧប្បន្នានុប្បន្នភេទោ ច បហានប្បហានវិធានញ្ច សព្វំ វិសុទ្ធិមគ្គេ ញាណទស្សនវិសុទ្ធិនិទ្ទេសេ គហិតំ។

អនុប្បន្នាមេ កុសលា ធម្មាតិ អប្បដិលទ្ធាបិ សីលសមាធិមគ្គផលសង្ខាតា អនវជ្ជធម្មា។ ឧប្បន្នាតិ តេយេវ បដិលទ្ធា។ និរុជ្ឈមានា អនត្ថាយ សំវត្តេយ្យុន្តិ តេ សីលាទិធម្មា បរិហានិវសេន បុន អនុប្បត្តិយា និរុជ្ឈមានា អនត្ថាយ សំវត្តេយ្យុន្តិ វេទិតព្វា។ ឯត្ថ ច លោកិយា បរិហាយន្តិ, លោកុត្តរានំ បរិហានិ នត្ថីតិ “ឧប្បន្នានំ កុសលានំ ធម្មានំ ឋិតិយា”តិ ឥមស្ស បន សម្មប្បធានស្ស វសេនាយំ ទេសនា គតា។ ទុតិយមគ្គោ វា សីលំ អនុប្បជ្ជមានោ, បឋមមគ្គោ និរុជ្ឈមានោ អនត្ថាយ សំវត្តេយ្យាតិ ឯវមេត្ថ អត្ថោ ទដ្ឋព្វោ។ ឥតិ ឥមស្មិំ សុត្តេ ឥមេ ចត្តារោ សម្មប្បធានា បុព្វភាគវិបស្សនាវសេន កថិតាតិ។ ទុតិយំ។

៣។ ចន្ទូបមសុត្តវណ្ណនា

១៣៩។ តតិយេ ចន្ទូបមាតិ ចន្ទសទិសា ហុត្វា។ កិំ បរិមណ្ឌលតាយ? នោ, អបិច ខោ យថា ចន្ទោ គគនតលេ បក្ខន្ទមានោ ន កេនចិ សទ្ធិំ សន្ថវំ វា សិនេហំ វា អាលយំ វា និកន្តិំ វា បត្ថនំ វា បរិយុដ្ឋានំ វា ករោតិ, ន ច ន ហោតិ មហាជនស្ស បិយោ មនាបោ, តុម្ហេបិ ឯវំ កេនចិ សទ្ធិំ សន្ថវាទីនិ អករោន្តា ពហុជនស្ស បិយា មនាបា ហុត្វា ខត្តិយកុលាទីនិ ចត្តារិ កុលានិ ឧបសង្កមថាតិ អត្ថោ។ អបិច យថា ចន្ទោ អន្ធការំ វិធមតិ, អាលោកំ ផរតិ, ឯវំ កិលេសន្ធការវិធមនេន ញាណាលោកផរណេន ចាបិ ចន្ទូបមា ហុត្វាតិ ឯវមាទីហិបិ នយេហិ ឯត្ថ អត្ថោ ទដ្ឋព្វោ។

អបកស្សេវ កាយំ អបកស្ស ចិត្តន្តិ តេនេវ សន្ថវាទីនំ អករណេន កាយញ្ច ចិត្តញ្ច អបកស្សិត្វា, អបនេត្វាតិ អត្ថោ។ យោ ហិ កិញ្ចិ

ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩮᨸᩥ ᨶ ᩅᩈᨲᩥ, ᨠᩣᨾᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩣᨴᨿᩮᩣᨸᩥ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᨶᩮᩅ ᨠᩣᨿᩴ ᩋᨸᨠᩔᨲᩥ, ᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨿᩮᩣ ᩉᩥ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩮᨸᩥ ᨷᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ, ᨠᩣᨾᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩣᨴᨿᩮᩣ ᨸᨶ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᨠᩣᨿᨾᩮᩅ ᩋᨸᨠᩔᨲᩥ, ᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨿᩮᩣ ᨣᩣᨾᨶ᩠ᨲᩮ ᩅᩈᨲᩥ , ᨠᩣᨾᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩣᨴᨿᩮᩣᨸᩥ ᨷᩮᩣ ᨶ ᨧ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᩋᨸᨠᩔᨲᩥ, ᨶ ᨠᩣᨿᩴ᪨ ᨿᩮᩣ ᨸᨶ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩮ ᨧᩮᩅ ᩅᩈᨲᩥ, ᨠᩣᨾᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩣᨴᨿᩮᩣ ᨧ ᨶ ᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩮᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᩏᨽᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨸᨠᩔᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩁᩪᨸᩥ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᩃᩣᨶᩥ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᨳᩣᨲᩥ ᨴᩦᨸᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩋᨸᨠᩔᩮᩅ ᨠᩣᨿᩴ ᩋᨸᨠᩔ ᨧᩥᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨

ᨶᩥᨧ᩠ᨧᨶᩅᨠᩣᨲᩥ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨶᩅᨠᩣᩅ, ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᩈᨴᩥᩈᩣ ᩑᩅ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᩮᩣ ᩉᩥ ᨸᨭᩥᨸᩣᨭᩥᨿᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᨣᩮᩉᩴ ᨸᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨧᩮ ᨶᩴ ᨥᩁᩈᩣᨾᩥᨠᩣ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ, “ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨽᩣᨲᩁᩮᩣ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩅᩣᩈᩴ ᨣᨲᩣ ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥ”ᨲᩥ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᨾᩣᨶᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩮᩣᨩᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᩩᨲ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣᨿᩮᩅ “ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨽᩣᨩᨶᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨳᩣ”ᨲᩥ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨸᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ, ᨶ ᨲᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᨶ᩠ᨳᩅᩴ ᩅᩣ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨠᩁᨱᩦᨿᩣᨶᩥ ᩅᩣ ᩈᩴᩅᩥᨴᩉᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮᨸᩥ ᨸᨭᩥᨸᩣᨭᩥᨿᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᨥᩁᩴ ᨸᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩴ ᩍᩁᩥᨿᩣᨸᨳᩮᩈᩩ ᨸᩈᨶ᩠ᨶᩣ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩃᩥᨠ᩠ᨡᩈᨴ᩠ᨵᩣ, ᨲᩮᩈᩴ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨠᩁᨱᩦᨿᩮ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᩅᨭᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨳᩣᨲᩥ ᨴᩦᨸᩮᨲᩥ᪨

ᩍᨾᩔ ᨸᨶ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᨶᩅᨠᨽᩣᩅᩔ ᩋᩣᩅᩥᨽᩣᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᨴ᩠ᩅᩮᨽᩣᨲᩥᨠᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨠᨳᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ – ᩅᩈᩣᩊᩋᨽᨿᩁᨣᩣᨾᨲᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨽᩣᨲᩥᨠᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩣ, ᨲᩮ ᨧᩪᩊᩋᨽᨿᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨧ ᨾᩉᩣᨽᨿᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨲᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩃᨸᨻ᩠ᨻᨲᩮ ᨲᩥᩴᩈ ᩅᩔᩣᨶᩥ ᩅᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩣ “ᨾᩣᨲᩁᩴ ᨸᩔᩥᩔᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩈᩣᩊᩋᨽᨿᩁᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᩅᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨶᨴᩥᩅᩈᩮ ᨾᩣᨲᩩᨣᩣᨾᩴ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨸᩅᩥᩈᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨾᩣᨲᩣᨸᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᩏᨬᩏᨸ᩠ᨸᩮᨶ ᨿᩣᨣᩩᩴ ᨶᩦᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᩔ ᨸᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᩣᨠᩥᩁᩥ᪨ ᨲᩔᩣ ᨲᩴ ᨴᩪᩃᩮᨠᨿᨾᩣᨽᩣᨿ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩈᩥᨶᩮᩉᩮᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩥ᪨ ᩋᨳ ᨶᩴ ᩋᩣᩉ – “ᨲ᩠ᩅᩴ, ᨲᩣᨲ, ᨾᨿ᩠ᩉᩴᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩉᩣᨽᨿᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨳᩮᩁᩮᩣ “ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩴ ᨳᩮᩁᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨ ᩏᨸᩣᩈᩥᨠᩮ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨠ᩠ᨠᩣᨾᩥ᪨ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᨳᩮᩁᩔᩣᨸᩥ ᨿᩣᨣᩩᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ, “ᨲᩣᨲ, ᨲ᩠ᩅᩴ ᨾᨿ᩠ᩉᩴᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧᩪᩊᩋᨽᨿᩮᩣ”ᨲᩥ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥ? ᨳᩮᩁᩮᩣ “ᨠᩥᩴ, ᩏᨸᩣᩈᩥᨠᩮ, ᨸᩩᩁᩥᨾᩴ ᨳᩮᩁᩴ ᨶ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩦ”ᨲᩥ? ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨠ᩠ᨠᩣᨾᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨾᩣᨲᩁᩣᨸᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩃᩥᨠ᩠ᨡᩈᨴ᩠ᨵᩅᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᨶᩅᨠᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩋᨸ᩠ᨸᨣᨻ᩠ᨽᩣᨲᩥ ᨶ ᨸᨣᨻ᩠ᨽᩣ, ᩋᨭ᩠ᨮᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨶ ᨠᩣᨿᨸᩣᨣᨻ᩠ᨽᩥᨿᩮᨶ, ᨧᨲᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨶ ᩅᨧᩦᨸᩣᨣᨻ᩠ᨽᩥᨿᩮᨶ, ᩋᨶᩮᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨶ ᨾᨶᩮᩣᨸᩣᨣᨻ᩠ᨽᩥᨿᩮᨶ ᨧ ᩅᩥᩁᩉᩥᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨠᩣᨿᨸᩣᨣᨻ᩠ᨽᩥᨿᩴ ᨶᩣᨾ ᩈᨦ᩠ᨥᨣᨱᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃ-ᨽᩮᩣᨩᨶᩈᩣᩃᩣ-ᨩᨶ᩠ᨲᩣᨥᩁᨶᩉᩣᨶᨲᩥᨲ᩠ᨳ-ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩣᨧᩣᩁᨾᨣ᩠ᨣ-ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨥᩁᨸ᩠ᨸᩅᩮᩈᨶᩮᩈᩩ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩋᨸ᩠ᨸᨲᩥᩁᩪᨸᨠᩁᨱᩴ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᨾᨩ᩠ᨫᩮᨸᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣᨿ ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᨲᩥ ᨸᩣᨴᩮ ᨸᩣᨴᩴ ᩋᩣᨵᩣᨿ ᩅᩣᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩥ (ᨾᩉᩣᨶᩥ᪨ ᪑᪙᪗)᪨ ᨲᨳᩣ ᨣᨱᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᨣᨱᨾᨩ᩠ᨫᩮᨲᩥ ᨧᨲᩩᨸ᩠ᨸᩁᩥᩈᩈᨶ᩠ᨶᩥᨸᩣᨲᩮ ᩅᩣ ᩈᨽᨲ᩠ᨲᨠᨣᨱᩈᨶ᩠ᨶᩥᨸᩣᨲᩮ ᩅᩣ᪨ ᨲᨳᩣ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᨲᩁᩮ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮ᪨ ᨽᩮᩣᨩᨶᩈᩣᩃᩣᨿ ᨸᨶ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩣᨶᩴ ᩋᩣᩈᨶᩴ ᨶ ᨴᩮᨲᩥ, ᨶᩅᩣᨶᩴ ᩋᩣᩈᨶᩴ ᨸᨭᩥᨻᩣᩉᨲᩥ᪨ ᨲᨳᩣ ᨩᨶ᩠ᨲᩣᨥᩁᩮ᪨ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩮ ᨧᩮᨲ᩠ᩅ ᩋᨶᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨩᩃᨶᩣᨴᩦᨶᩥ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨶ᩠ᩉᩣᨶᨲᩥᨲ᩠ᨳᩮ ᨧ ᨿᨴᩥᨴᩴ “ᨴᩉᩁᩮᩣ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩮᩣᨲᩥ ᨸᨾᩣᨱᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨣᨲᨸᨭᩥᨸᩣᨭᩥᨿᩣ ᨶ᩠ᩉᩣᨿᩥᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨶᩣᨴᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨴᨠᩴ ᩒᨲᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩮ ᨧ ᨶᩅᩮ ᨧ ᨻᩣᨵᨲᩥ᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩣᨧᩣᩁᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᨸᨶ ᩋᨣ᩠ᨣᩣᩈᨶᩋᨣ᩠ᨣᩮᩣᨴᨠᩋᨣ᩠ᨣᨸᩥᨱ᩠ᨯᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩣᨶᩴ ᨸᩩᩁᨲᩮᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨻᩣᩉᩣᨿ ᨻᩣᩉᩴ ᨸᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨥᩁᨸ᩠ᨸᩅᩮᩈᨶᩮ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩣᨶᩴ ᨸᨮᨾᨲᩁᩴ ᨸᩅᩥᩈᨲᩥ, ᨴᩉᩁᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨠᩣᨿᨠᩦᩊᩥᨠᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩥ᪨

ᨧᨲᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩅᨧᩦᨸᩣᨣᨻ᩠ᨽᩥᨿᩴ ᨶᩣᨾ ᩈᨦ᩠ᨥᨣᨱᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩋᨶ᩠ᨲᩁᨥᩁᩮᩈᩩ ᩋᨸ᩠ᨸᨲᩥᩁᩪᨸᩅᩣᨧᩣᨶᩥᨧ᩠ᨨᩣᩁᨱᩴ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᩋᨶᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨽᩣᩈᨲᩥ᪨ ᨲᨳᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩔ ᨣᨱᩔ ᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᨧ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨾᨶᩩᩔᩮᩉᩥ ᨸᨬ᩠ᩉᩴ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᨲᩁᩴ ᩋᨶᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨲᩥ᪨

អត្ថុទលេ បត “ឆ្ងទ្ធាទេយ កិំ អត្ថិ? កិំ ឃាក្យ, ក្រុហ្ម ឈាគតិឃំ ទេកាឌតិឃំ? កិំ ទេយ ឥឃ្យុបិ? កិំ អឌ្ឍ ឈាឥឃ្យាយ? កិំ ក្សន្លិឃ្យាយ? កិំ បិចិឃ្យាយា”តិអាឥតិ ការឃតិ៍

អតេកក្ខុាតំ យតេភាបិកន្កិឃំ ភាយ ទេតឃុ ទេតឃុ ជាទេតឃុ កាឃចាចាហិ អឌ្ឍាចាទំ អភាបឌ្ឍិតាបិ យតឃាច កាយចិតក្កាឥតំ ចិតក្កតំ៍ អបិច ទ្រុឃ្ញីលទេឃ្យុច ឃទេតា “ឃីលចាតិ យំ ឌទេភា ឌាភាគ្យ”តិ ឲចំ បចត្តា បិបិន្ធតាបិ យតេភាបិកន្កិឃំ៍ ឆ្ងតិ ឃទេឌ្ឍាឃយ្យិ ឆ្ងទេយឃំ បិកន្កិឃាតំ អភាទេចត អប្យាកន្កា ហុត្វា ក្រុបឃក្កយឆាតិ ចឥតិ៍

ឌទ្រុឥបិតត្តិ ឌិណ្ណក្យុបំ៍ បឌ្ឍាតចិឃយត្តិ បឌ្ឍទេត ចិឃយំ បបិតក្ខុាតំ៍ តឥចិទ្រុក្កត្តិ តឥយា ចិទ្រុក្កិ លិគ្គតក្ខុាតំ៍ អបកទេឃ្យុច កាឃត្តិ តាឥឃាតិ ធាភាតិ ទេឃា លិឌ្ឍឥបឃុទេតា កាឃំ អតបកឃ្យ ឲកទេតាកាទំឃំ អកត្វាច ចាឃុបត្ថក្កំ អក្កាហាទេបត្វា ចិត្តឃ្យិ អតបកឃ្យ “ឲត្ថ បតិទេតា ហត្ថបិឥកឌ្ឍាភាឥតិ បិបុណាតិ”តិ អភាឥតចឥឃ្យាចិតាឃ អត្រុឌ្ឍាទេឌត្វា ឃយ្យិឃាឃយាទេភា ឌ្ឍទេលិទេកតិ, ទេឃា បតិត្វា ហត្ថបិឥកឌ្ឍាភាឥអតត្ថំ បិបុណាតិ៍ ទេឃា បត ក្រុឥកត្តិទេកា ចា អទេឌ្ឍាត ចា ទេកតចិ កិទេទ្ធត ឌ្ឍទេលិទេកត្យកាទេយា កាឃំ អបកឃ្យ ឲកទេតាកាទំឃំ កត្វា ចាឃុបត្ថក្កំ កាហាទេបត្វា, ចិត្តឃ្យិ អបកឃ្យ អាឥតចឥឃ្យទេភត ឃំទេចទេឌត្វា ឌ្ឍទេលិទេកតិ, ទេឃា ត បតតិ, ឃធាទ្រុចិ ឌ្ឍទេលិទេកត្វា ឃុលិ ទេឃតកាយំ បក្កយតិ៍

ឲចទេយចទេលាតិ ឲត្ថ ឆ្ងឥំ ឌ្ឍបឃុឃំឃត្ថតំ – ឌទ្រុឥបិភាឥទេឃា ចិឃ ហិ ធត្តាទិ ក្យុលិតិ, ឌ្ឍទេលិកតឃុទិទេឃា ចិឃ តិក្កុ៍ ឃធា អតបកក្ខុកាឃចិទេត្វា តាតិ ឌ្ឍទេលិទេកទេត្តា ឃុទិទេឃា តត្ថ បតតិ, ឲចំ អទេក្កិទេតហិ កាឃាឥហិ ក្យុលិតិ ក្រុបឃក្កយទេត្តា តិក្កុ ក្យុទេលឃុ ឆ្ងឌ្ឍាតិ, តទេតា ភាគប្យាកាទំ ឃីលបិឥកឌ្ឍាភាឥអតត្ថំ បិបុណាតិ៍ ឃធា បត អបកក្ខុកាឃចិទេត្វា ឃុទិទេឃា តត្ថ ត បតតិ, ឲចំ ទក្កិទេតទេតច កាទេឃត ទក្កិទេតហិ ចិទេត្តហិ ទក្កិតាឃ ចាចាឃ ឃុប្យុឌ្ឌិតាឃ ឃតិឃា អបកក្ខុកាឃចិទេត្វា ហុត្វា ក្យុលិតិ ក្រុបឃក្កយទេត្តា តិក្កុ ក្យុទេលឃុ ត ឆ្ងឌ្ឍាតិ៍ អចឃ្យ ឃធា តត្ថ អបតិតឃ្យ ឃុទិឃឃ្យ, ត បិឥា កឌ្ឍាត្តិ, ឲចំ ឃីលបិទេឥា ត តិឌ្ឍតិ៍ ឃធា ហត្វា ត កឌ្ឍាត្តិ, ឲចំ ឃទ្ធាហទេត្វា ត តិឌ្ឍតិ៍ ឃធា ក្យន្ធិ ត តិឌ្ឍតិ, ឲចំ ឃយាឥក្យន្ធិ ត តិឌ្ឍតិ៍ ឃធា ឃីឃំ ត តិឌ្ឍតិ, ឲចំ ខាលាឃីឃំ ត តិឌ្ឍតិ, ឃធា ច តំ ឈាល្យុកល្យុកាឥទេឃា ត ចិឌ្ឍត្តិ, ឲចយិឃំ ទាកកល្យុកាឥទេឃា ត ចិឌ្ឍត្តិ៍ ឃធា ទេឃា តិទ្រុបក្កុទេចា ឃធាទ្រុចិ ឌ្ឍទេលិទេកត្វា ឃុលិ ទេឃតកាយំ បក្កយតិ, ឲចំ តិក្កុ ក្យុលិតិ តិឃ្យាឃ ឌិចទាឥទេឃា បគ្គទេឃ បឌិទេឃចទេត្តា កឃ្យក្ខុាតំ ចទេឌ្ឍត្វា ឃក្ខាទេទ ឃយុឃទេត្តា អទេហត្តំ បត្វា ទេលិក្យត្តទឃុទេតត ឃុលិទេតា ទេឃតកាយំ អកតបុត្តំ តិឌ្ឍាភតឥឃំ កន្ធតិ៍

ឆ្ងឥាតិ ទេឃា ហីភាឥយុត្តិទេកា យិន្ធាបឌិបទេត្តា ឲចំ ចទេឥឃ្យ “ឃយុាឃយុទេទ្ធ ‘តិចិឥំ បិកន្កិឃំ បហាឃ តិទ្ធតចកទេត្វត ចគ្គបយា ក្យុលិតិ ក្រុបឃក្កយចា’តិ ចឥទេត្តា អក្ខុាទេភ ឥទេបតិ, អឃឃំក្យាកាទំ អាទេទាទេបតិ, ឃំ ត ឃក្កា កាតុំ តំ កាទេទតី”តិ, តឃ្យ ចាឥបតំ បន្តិក្កិត្វា, “ឃក្កា ឲចំ កាតុំ, អត្ថិ ឲចទ្រុទេបិ តិក្កុ”តិ ឥឃ្យុទេត្តា កឃ្យុទេបិ, តិក្កុទេចតិអាឥយាហ៍

អាកាទេឃ បិលិ ធាទេលឃីតិ តិទេល កកតត្ថទេទ ឃយកចិឌ្ឍុតំ ធាទឃយាទេភា ចិឃ ទេហក្ខុាកាក្យិ ក្រុបទិកាក្យិ ក្រុកទេតាបទេឃ្យុឃុ បិលិ ឃឌ្ឍាទេទឃិ៍

ꦌꦮꦫꦹꦥꦁ ꦥꦤ ꦠꦺꦥꦶꦛꦏꦺ ꦧꦸꦢ꧀ꦣꦮꦕꦤꦺ ꦄꦱꦩ꧀ꦥꦶꦏ꧀ꦑꦥꦢꦁ ꦤꦴꦩ꧈ ꦄꦠ꧀ꦠꦩꦤꦺꦴꦠꦶ ꦠꦸꦛ꧀ꦜꦕꦶꦠ꧀ꦠꦺꦴ ꦱꦏꦩꦤꦺꦴ, ꦤ ꦢꦺꦴꦩꦤꦱ꧀ꦱꦺꦤ ꦥꦛ꧀ꦜꦶꦠ꧀ꦮꦴ ꦒꦲꦶꦠꦩꦤꦺꦴ꧈ ꦏꦱ꧀ꦱꦥꦱ꧀ꦱ, ꦨꦶꦏ꧀ꦑꦮꦺꦠꦶ ꦆꦣꦴꦥꦶ ꦥꦸꦫꦶꦩꦤꦪꦺꦤꦺꦮ ꦥꦢꦮꦴꦫꦁ ꦥꦛ꧀ꦜꦶꦠ꧀ꦮꦴ ꦄꦠ꧀ꦡꦶ ꦌꦮꦫꦹꦥꦺꦴꦥꦶ ꦨꦶꦏ꧀ꦑꦹꦠꦶ ꦢꦱ꧀ꦱꦤꦠ꧀ꦡꦁ ꦮꦸꦠ꧀ꦠꦁ꧈

ꦥꦱꦤ꧀ꦤꦴꦏꦴꦫꦁ ꦏꦫꦺꦪ꧀ꦪꦸꦤ꧀ꦠꦶ ꦕꦷꦮꦫꦴꦢꦪꦺꦴ ꦥꦕ꧀ꦕꦪꦺ ꦢꦢꦺꦪ꧀ꦪꦸꦁ꧈ ꦠꦡꦠ꧀ꦠꦴꦪ ꦥꦛꦶꦥꦗ꧀ꦗꦺꦪ꧀ꦪꦸꦤ꧀ꦠꦶ ꦱꦷꦭꦱ꧀ꦱ ꦄꦴꦒꦠꦛ꧀ꦜꦴꦤꦺ ꦱꦷꦭꦁ ꦥꦹꦫꦪꦩꦴꦤꦴ, ꦱꦩꦴꦣꦶꦮꦶꦥꦱ꧀ꦱꦤꦴꦩꦒ꧀ꦒꦦꦭꦴꦤꦁ ꦄꦴꦒꦠꦛ꧀ꦜꦴꦤꦺ ꦠꦴꦤꦶ ꦠꦴꦤꦶ ꦱꦩ꧀ꦥꦴꦢꦪꦩꦴꦤꦴ ꦠꦡꦴꦨꦴꦮꦴꦪ ꦥꦛꦶꦥꦗ꧀ꦗꦺꦪ꧀ꦪꦸꦁ꧈ ꦄꦤꦸꦢ꧀ꦢꦪꦤ꧀ꦠꦶ ꦫꦏ꧀ꦑꦟꦨꦴꦮꦁ꧈ ꦄꦤꦸꦏꦩ꧀ꦥꦤ꧀ꦠꦶ ꦩꦸꦢꦸꦕꦶꦠ꧀ꦠꦠꦁ꧈ ꦏꦴꦫꦸꦚ꧀ꦚꦤ꧀ꦠꦶ ꦏꦫꦸꦟꦴꦨꦴꦮꦁ꧈ ꦏꦱ꧀ꦱꦥꦺꦥꦶ, ꦨꦶꦏ꧀ꦑꦮꦺꦠꦶ ꦆꦣꦴꦥꦶ ꦥꦸꦫꦶꦩꦤꦪꦺꦤꦺꦮ ꦥꦢꦮꦴꦫꦁ ꦥꦛ꧀ꦜꦶꦠ꧀ꦮꦴ ꦄꦠ꧀ꦡꦶ ꦌꦮꦫꦹꦥꦺꦴꦥꦶ ꦨꦶꦏ꧀ꦑꦹꦠꦶ ꦢꦱ꧀ꦱꦤꦠ꧀ꦡꦁ ꦮꦸꦠ꧀ꦠꦁ꧈ ꦏꦱ꧀ꦱꦥꦺꦤ ꦮꦴꦠꦶ ꦌꦠ꧀ꦡ ꦕꦤ꧀ꦢꦺꦴꦥꦩꦴꦢꦷꦥꦤꦺꦤ ꦪꦺꦴꦗꦤꦁ ꦏꦠ꧀ꦮꦴ ꦥꦸꦫꦶꦩꦤꦪꦺꦤꦺꦮ ꦄꦠ꧀ꦡꦺꦴ ꦮꦺꦢꦶꦠꦧ꧀ꦧꦺꦴ꧈ ꦠꦠꦶꦪꦁ꧈

꧔꧈ ꦏꦸꦭꦹꦥꦏꦱꦸꦠ꧀ꦠꦮꦟ꧀ꦟꦤꦴ

꧑꧔꧗꧈ ꦕꦠꦸꦠ꧀ꦡꦺ ꦏꦸꦭꦹꦥꦏꦺꦴꦠꦶ ꦏꦸꦭꦓꦫꦴꦤꦁ ꦈꦥꦒꦤ꧀ꦠꦴ꧈ ꦢꦺꦤ꧀ꦠꦸꦪꦺꦮ ꦩꦺꦠꦶ ꦢꦺꦤ꧀ꦠꦸꦪꦺꦮ ꦩꦪ꧀ꦲꦁ ꦱꦤ꧀ꦢꦷꦪꦠꦷꦠꦶ ꦄꦗ꧀ꦙꦷꦪꦠꦶ ꦥꦷꦭꦷꦪꦠꦶ꧈ ꦱꦺꦱꦩꦺꦠ꧀ꦡ ꦮꦸꦠ꧀ꦠꦤꦪꦴꦤꦸꦱꦴꦫꦺꦤꦺꦮ ꦮꦺꦢꦶꦠꦧ꧀ꦧꦁ꧈ ꦕꦠꦸꦠ꧀ꦡꦁ꧈

꧕꧈ ꦗꦶꦟ꧀ꦟꦱꦸꦠ꧀ꦠꦮꦟ꧀ꦟꦤꦴ

꧑꧔꧘꧈ ꦥꦚ꧀ꦕꦩꦺ ꦗꦶꦟ꧀ꦟꦺꦴꦠꦶ ꦡꦺꦫꦺꦴ ꦩꦲꦭ꧀ꦭꦏꦺꦴ꧈ ꦒꦫꦸꦏꦴꦤꦷꦠꦶ ꦠꦁ ꦱꦠ꧀ꦡꦸ ꦱꦤ꧀ꦠꦶꦏꦴ ꦭꦢ꧀ꦣꦏꦴꦭꦠꦺꦴ ꦥꦛ꧀ꦜꦴꦪ ꦖꦶꦤ꧀ꦤꦖꦶꦤ꧀ꦤꦛ꧀ꦜꦴꦤꦺ ꦱꦸꦠ꧀ꦠꦱꦁꦱꦶꦧ꧀ꦧꦤꦺꦤ ꦕꦺꦮ ꦄꦒ꧀ꦒꦭꦄꦴꦫꦺꦴꦥꦤꦺꦤ ꦕ ꦄꦤꦺꦏꦴꦤꦶ ꦥꦛꦭꦴꦤꦶ ꦲꦸꦠ꧀ꦮꦴ ꦒꦫꦸꦏꦴꦤꦶ ꦗꦴꦠꦴꦤꦶ꧈ ꦤꦶꦧ꧀ꦧꦱꦤꦴꦤꦷꦠꦶ ꦥꦸꦧ꧀ꦧꦺ ꦏꦺꦤꦕꦶ ꦤꦶꦮꦴꦱꦺꦠ꧀ꦮꦴ ꦄꦥꦤꦷꦠꦠꦴꦪ ꦈꦕ꧀ꦖꦝ꧀ꦝꦤꦷꦪꦴꦤꦶ꧈ ꦠꦱ꧀ꦩꦴꦠꦶ ꦪꦱ꧀ꦩꦴ ꦠ꧀ꦮꦁ ꦗꦶꦟ꧀ꦟꦺꦴ ꦕꦺꦮ ꦒꦫꦸꦥꦁꦱꦸꦏꦹꦭꦺꦴ ꦕ꧈ ꦒꦲꦥꦠꦴꦤꦷꦠꦶ ꦥꦁꦱꦸꦏꦹꦭꦶꦏꦔ꧀ꦒꦁ ꦮꦶꦱ꧀ꦱꦗ꧀ꦗꦺꦠ꧀ꦮꦴ ꦒꦲꦥꦠꦷꦲꦶ ꦢꦶꦤ꧀ꦤꦕꦷꦮꦫꦴꦤꦶ ꦣꦴꦫꦺꦲꦷꦠꦶ ꦮꦢꦠꦶ꧈ ꦤꦶꦩꦤ꧀ꦠꦤꦴꦤꦷꦠꦶ ꦥꦶꦟ꧀ꦝꦥꦴꦠꦶꦏꦔ꧀ꦒꦁ ꦮꦶꦱ꧀ꦱꦗ꧀ꦗꦺꦠ꧀ꦮꦴ ꦱꦭꦴꦏꦨꦠ꧀ꦠꦴꦢꦷꦤꦶ ꦤꦶꦩꦤ꧀ꦠꦤꦴꦤꦶ ꦨꦸꦚ꧀ꦗꦴꦲꦷꦠꦶ ꦮꦢꦠꦶ꧈ ꦩꦩ ꦕ ꦱꦤ꧀ꦠꦶꦏꦺꦠꦶ ꦄꦴꦫꦚ꧀ꦚꦶꦏꦔ꧀ꦒꦁ ꦮꦶꦱ꧀ꦱꦗ꧀ꦗꦺꦠ꧀ꦮꦴ ꦒꦴꦩꦤ꧀ꦠꦱꦺꦤꦴꦱꦤꦺꦪꦺꦮ ꦮꦱꦴꦲꦷꦠꦶ ꦮꦢꦠꦶ꧈

ꦠꦠ꧀ꦡ ꦕ ꦪꦡꦴ ꦫꦴꦗꦴ ꦱꦺꦤꦴꦥꦠꦶꦁ ꦱꦺꦤꦴꦥꦠꦶꦛ꧀ꦜꦴꦤꦺ ꦛꦥꦺꦠ꧀ꦮꦴ ꦠꦱ꧀ꦱ ꦫꦴꦗꦸꦥꦛ꧀ꦜꦴꦤꦴꦢꦷꦤꦶ ꦄꦠ꧀ꦠꦤꦺꦴ ꦏꦴꦫꦺꦪ꧀ꦪ ꦄꦴꦫꦴꦣꦺꦤ꧀ꦠꦱ꧀ꦱꦺꦮ ꦠꦁ ꦛꦴꦤꦤ꧀ꦠꦫꦁ ꦒꦲꦺꦠ꧀ꦮꦴ ꦄꦚ꧀ꦚꦱ꧀ꦱ ꦢꦢꦩꦴꦤꦺꦴ ꦄꦪꦸꦠ꧀ꦠꦁ ꦤꦴꦩ ꦏꦫꦺꦴꦠꦶ, ꦌꦮꦁ ꦱꦠ꧀ꦡꦴ ꦩꦲꦴꦏꦱ꧀ꦱꦥꦠ꧀ꦡꦺꦫꦱ꧀ꦱ ꦥꦕ꧀ꦕꦸꦒ꧀ꦒꦩꦤꦠꦴꦪ ꦠꦶꦒꦴꦮꦸꦠꦁ ꦩꦒ꧀ꦒꦁ ꦒꦤ꧀ꦠ꧀ꦮꦴ ꦫꦴꦗꦒꦲꦱ꧀ꦱ ꦕ ꦤꦴꦭꦤ꧀ꦢꦴꦪ ꦕ ꦄꦤ꧀ꦠꦫꦺ ꦧꦲꦸꦥꦸꦠ꧀ꦠꦏꦤꦶꦒ꧀ꦫꦺꦴꦣꦩꦹꦭꦺ ꦤꦶꦱꦶꦤ꧀ꦤꦺꦴ ꦠꦷꦲꦶ ꦎꦮꦴꦢꦺꦲꦶ ꦈꦥꦱꦩ꧀ꦥꦴꦢꦺꦠ꧀ꦮꦴ ꦠꦺꦤ ꦱꦢ꧀ꦣꦶꦁ ꦄꦠ꧀ꦠꦤꦺꦴ ꦕꦷꦮꦫꦁ ꦥꦫꦶꦮꦠ꧀ꦠꦺꦠ꧀ꦮꦴ ꦠꦁ ꦗꦴꦠꦶꦄꦴꦫꦚ꧀ꦚꦶꦏꦔ꧀ꦒꦚ꧀ꦕ ꦗꦴꦠꦶꦥꦁꦱꦸꦏꦹꦭꦶꦏꦔ꧀ꦒꦚ꧀ꦕ ꦄꦏꦴꦱꦶ, ꦱꦺꦴ ꦠꦱ꧀ꦩꦶꦁ ꦏꦠ꧀ꦠꦧ꧀ꦧꦠꦴꦭꦏ꧀ꦑꦟꦺꦤ ꦱꦠ꧀ꦡꦸ ꦕꦶꦠ꧀ꦠꦁ ꦄꦴꦫꦴꦣꦺꦤ꧀ꦠꦱ꧀ꦱꦺꦮ ꦥꦁꦱꦸꦏꦹꦭꦶꦏꦔ꧀ꦒꦁ ꦮꦶꦱ꧀ꦱꦗ꧀ꦗꦴꦥꦺꦠ꧀ꦮꦴ ꦒꦲꦥꦠꦶꦕꦷꦮꦫꦥꦛꦶꦒ꧀ꦒꦲꦟꦴꦢꦷꦱꦸ ꦤꦶꦪꦺꦴꦗꦺꦤ꧀ꦠꦺꦴ ꦄꦪꦸꦠ꧀ꦠꦁ ꦤꦴꦩ ꦏꦫꦺꦴꦠꦷꦠꦶ꧈ ꦤ ꦏꦫꦺꦴꦠꦶ꧈ ꦏꦱ꧀ꦩꦴ? ꦄꦗ꧀ꦙꦴꦱꦪꦠꦴ꧈ ꦤ ꦲꦶ ꦱꦠ꧀ꦡꦴ ꦣꦸꦠꦔ꧀ꦒꦴꦤꦶ ꦮꦶꦱ꧀ꦱꦗ꧀ꦗꦴꦥꦺꦠꦸꦏꦴꦩꦺꦴ, ꦪꦡꦴ ꦥꦤ ꦄꦝ꧀ꦜꦶꦠꦴ ꦏꦺꦫꦴꦭꦴꦢꦪꦺꦴ ꦱꦔ꧀ꦑꦁ ꦤ ꦮꦶꦱ꧀ꦱꦗ꧀ꦗꦺꦤ꧀ꦠꦶ, ꦌꦮꦁ ꦄꦝ꧀ꦜꦶꦠꦴ ꦌꦮꦫꦹꦥꦺꦴꦥꦶ ꦥꦸꦒ꧀ꦒꦭꦺꦴ ꦤ ꦱꦷꦲꦤꦴꦢꦁ ꦤꦢꦠꦷꦠꦶ ꦤꦢꦴꦥꦺꦠꦸꦏꦴꦩꦺꦴ ꦱꦷꦲꦤꦴꦢꦗ꧀ꦙꦴꦱꦪꦺꦤ ꦌꦮꦩꦴꦲ꧈ ꦡꦺꦫꦺꦴꦥꦶ ꦱꦠ꧀ꦡꦸ ꦄꦗ꧀ꦙꦴꦱꦪꦴꦤꦸꦫꦹꦥꦺꦤꦺꦮ “ꦄꦲꦁ ꦑꦺꦴ, ꦨꦤ꧀ꦠꦺ, ꦢꦷꦓꦫꦠ꧀ꦠꦁ ꦄꦴꦫꦚ꧀ꦚꦶꦏꦺꦴ ꦕꦺꦮꦴ”ꦠꦶꦄꦴꦢꦶꦤꦴ ꦤꦪꦺꦤ ꦱꦷꦲꦤꦴꦢꦁ ꦤꦢꦠꦶ꧈

ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារន្តិ ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារោ នាម អារញ្ញកស្សេវ លព្ភតិ, សោ គាមន្តវាសិនោ។ គាមន្តស្មិញ្ហិ វសន្តោ ទារកសទ្ទំ សុណាតិ, អសប្បាយរូបានិ បស្សតិ, អសប្បាយេ សទ្ទេ សុណាតិ, តេនស្ស អនភិរតិ ឧប្បជ្ជតិ។ អារញ្ញកោ បន គាវុតំ វា អឌ្ឍយោជនំ វា អតិក្កមិត្វា អរញ្ញំ អជ្ឈោគាហេត្វា វសន្តោ ទីបិព្យគ្ឃសីហាទីនំ សទ្ទំ សុណាតិ, យេសំ សវនបច្ចយា អមានុសិកាសវនរតិ ឧប្បជ្ជតិ។ យំ សន្ធាយ វុត្តំ –

"សុញ្ញាគារំ បវិដ្ឋស្ស, សន្តចិត្តស្ស ភិក្ខុនោ;

អមានុសី រតី ហោតិ, សម្មា ធម្មំ វិបស្សតោ។

"យតោ យតោ សម្មសតិ, ខន្ធានំ ឧទយព្ពយំ;

លភតី បីតិបាមោជ្ជំ, អមតំ តំ វិជានតំ។ (ធ॰ ប॰ ៣៧៣-៣៧៤);

"បុរតោ បច្ឆតោ ចាបិ, អបរោ ចេ ន វិជ្ជតិ;

តត្ថេវ ផាសុ ភវតិ, ឯកស្ស រមតោ វនេ"តិ។

តថា បិណ្ឌបាតិកស្សេវ លព្ភតិ, សោ អបិណ្ឌបាតិកស្ស។ អបិណ្ឌបាតិកោ ហិ អកាលចារី ហោតិ, តុរិតចារំ គច្ឆតិ, បរិវត្តេតិ, បលិពុទ្ធោវ គច្ឆតិ, តត្ថ ច ពហុសំសយោ ហោតិ។ បិណ្ឌបាតិកោ បន ន អកាលចារី ហោតិ, ន តុរិតចារំ គច្ឆតិ, ន បរិវត្តេតិ, អបលិពុទ្ធោវ គច្ឆតិ, តត្ថ ច ន ពហុសំសយោ ហោតិ។

កថំ? អបិណ្ឌបាតិកោ ហិ គាមតោ ទូរវិហារេ វសមានោ កាលស្សេវ "យាគុំ វា បរិវាសិកភត្តំ វា លច្ឆាមិ, អាសនសាលាយ វា បន ឧទ្ទេសភត្តាទីសុ កិញ្ចិទេវ មយ្ហំ បាបុណិស្សតី"តិ មក្កដកសុត្តានិ ឆិន្ទន្តោ សយិតគោរូបានិ ឧដ្ឋាបេន្តោ បាតោវ គច្ឆន្តោ អកាលចារី ហោតិ។ មនុស្សេ ពោត្តកម្មាទីនំ អត្ថាយ គេហា និក្ខន្តេយេវ សម្បាបុណិត្វា មិគំ អនុពន្ធន្តោ វិយ វេគេន គច្ឆន្តោ តុរិតចារី ហោតិ។ អន្តរា កិញ្ចិទេវ ទិស្វា "អមុកឧបាសកោ វា អមុកឧបាសិកា វា គេហេ, នោ គេហេ"តិ បុច្ឆតិ, "នោ គេហេ"តិ វុត្វា "ឥទានិ កុតោ លភិស្សាមី"តិ? អគ្គិទឌ្ឍោ វិយ បវេធតិ, យំ បច្ឆិមទិសំ គន្តុកាមោ បាចីនទិសាយ សលាកំ លភិត្វា អញ្ញំ បច្ឆិមទិសាយ លទ្ធសលាកំ ឧបសង្កមិត្វា, "ភន្តេ, អហំ បច្ឆិមទិសំ គមិស្សាមិ, មម សលាកំ តុម្ហេ គណ្ហថ, តុម្ហាកំ សលាកំ មយ្ហំ ទេថា"តិ សលាកំ បរិវត្តេតិ។ ឯកំ វា បន សលាកភត្តំ អាហរិត្វា បរិភុញ្ជន្តោ "អបរស្សាបិ សលាកភត្តស្ស បត្តំ ទេថា"តិ មនុស្សេហិ វុត្តេ, "ភន្តេ, តុម្ហាកំ បត្តំ ទេថ, អហំ មយ្ហំ បត្តេ

ភត្តំ បក្ខិបិត្វា តុម្ហាកំ បត្តំ ទស្សាមី”តិ អញ្ញស្ស បត្តំ ទាបេត្វា ភត្តេ អាហដេ អត្តនោ បត្តេ បក្ខិបិត្វា បត្តំ បដិទេន្តោ បត្តំ បរិវត្តេតិ នាម។ វិហារេ រាជរាជមហាមត្តាទយោ មហាទានំ ទេន្តិ, ឥមិនា ច ហិយ្យោ ទ្វារកាលេ សលាកា លទ្ធា, តត្ថ អគច្ឆន្តោ បុន សត្តាហំ សលាកំ ន លភតីតិ អលាភភយេន គច្ឆតិ, ឯវំ គច្ឆន្តោ បលិពុទ្ធោ ហុត្វា គច្ឆតិ នាម។ យស្ស ចេវ សលាកភត្តាទិនោ អត្ថាយ គច្ឆតិ, “តំ ទស្សន្តិ នុ ខោ មេ, ឧទាហុ ន ទស្សន្តិ, បណីតំ នុ ខោ ទស្សន្តិ, ឧទាហុ លូខំ, ថោកំ នុ ខោ, ឧទាហុ ពហុកំ, សីតលំ នុ ខោ, ឧទាហុ ឧណ្ហន្តិ ឯវំ តត្ថ ច ពហុសំសយោ ហោតិ។

បិណ្ឌបាតិកោ បន កាលស្សេវ វុដ្ឋាយ វត្តបដិវត្តំ កត្វា សរីរំ បដិជគ្គិត្វា វសនដ្ឋានំ បវិសិត្វា កម្មដ្ឋានំ មនសិកត្វា កាលំ សល្លក្ខេត្វា មហាជនស្ស ឧឡុង្កភិក្ខាទីនិ ទាតុំ បហោនកកាលេ គច្ឆតីតិ ន អកាលចារី ហោតិ, ឯកេកំ បទវារំ ឆ កោដ្ឋាសេ កត្វា វិបស្សន្តោ គច្ឆតីតិ ន តុរិតចារី ហោតិ, អត្តនោ គរុការេន “អសុកោ គេហេ, ន គេហេ”តិ ន បុច្ឆតិ, សលាកភត្តាទីនិយេវ ន គណ្ហាតិ។ អគណ្ហន្តោ កិំ បរិវត្តេស្សតិ? ន អញ្ញស្ស វសេន បលិពុទ្ធោ ច ហោតិ , កម្មដ្ឋានំ មនសិករោន្តោ យថារុចិ គច្ឆតិ, ឥតរោ វិយ ន ពហុសំសយោ ហោតិ។ ឯកស្មិំ គាមេ វា វីថិយា វា អលភិត្វា អញ្ញត្ថ ចរតិ។ តស្មិម្បិ អលភិត្វា អញ្ញត្ថ ចរន្តោ មិស្សកោទនំ សង្កឌ្ឍិត្វា អមតំ វិយ បរិភុញ្ជិត្វា គច្ឆតិ។

បំសុកូលិកស្សេវ លព្ភតិ, នោ អបំសុកូលិកស្ស។ អបំសុកូលិកោ ហិ វស្សាវាសិកំ បរិយេសន្តោ ចរតិ, ន សេនាសនសប្បាយំ បរិយេសតិ។ បំសុកូលិកោ បន ន វស្សាវាសិកំ បរិយេសន្តោ ចរតិ, សេនាសនសប្បាយមេវ បរិយេសតិ។ តេចីវរិកស្សេវ លព្ភតិ, ន ឥតរស្ស។ អតេចីវរិកោ ហិ ពហុភណ្ឌោ ពហុបរិក្ខារោ ហោតិ, តេនស្ស ផាសុវិហារោ នត្ថិ។ អប្បិច្ឆាទីនញ្ចេវ លព្ភតិ, ន ឥតរេសន្តិ។ តេន វុត្តំ – “អត្តនោ ច ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារំ សម្បស្សមានោ”តិ។ បញ្ចមំ។

៦. ឱវាទសុត្តវណ្ណនា

១៣៦. ឆដ្ឋេ អហំ វាតិ កស្មា អាហ? ថេរំ អត្តនោ ឋានេ ឋបនត្ថំ។ កិំ សារិបុត្តមោគ្គល្លានា នត្ថីតិ? អត្ថិ។ ឯវំ បនស្ស អហោសិ “ឥមេ ន ចិរំ ឋស្សន្តិ, កស្សបោ បន វីសវស្សសតាយុកោ, សោ មយិ បរិនិព្ពុតេ សត្តបណ្ណិគុហាយំ និសីទិត្វា ធម្មវិនយសង្គហំ កត្វា មម សាសនំ បញ្ចវស្សសហស្សបរិមាណកាលបវត្តនកំ ករិស្សតិ, អត្តនោ តំ ឋានេ ឋបេមិ, ឯវំ ភិក្ខូ កស្សបស្ស សុស្សូសិតព្ពំ មញ្ញិស្សន្តី”តិ។ តស្មា ឯវមាហ។ ទុព្ពចាតិ ទុក្ខេន វត្តព្ពា។ ទោវចស្សករណេហីតិ ទុព្ពចភាវករណេហិ។ អប្បទក្ខិណគ្គាហិនោតិ អនុសាសនិំ សុត្វា បទក្ខិណំ ន គណ្ហន្តិ, យថានុសិដ្ឋំ ន បដិបជ្ជន្តិ, អប្បដិបជ្ជន្តា វាមគាហិនោ នាម ជាតាតិ ទស្សេតិ។ អច្ចាវទន្តីតិ អតិក្កម្ម វទន្តិ, សុតបរិយត្តិ និស្សាយ អតិវិយ មានំ ករោន្តីតិ អត្ថោ។ កោ ពហុតរំ ភាសិស្សតីតិ ថម្ភំ កថេន្តា កោ ពហុំ ភាសិស្សតិ, កិំ ត្វំ, ឧទាហុ អហន្តិ? កោ សុន្ទរតរន្តិ, ឯកោ ពហុំ ភាសន្តោ អសហិតំ អមនុញ្ញំ ភាសតិ, ឯកោ សហិតំ មនុញ្ញំ, តំ សន្ធាយាហ “កោ សុន្ទរតរ”ន្តិ? ឯកោ បន ពហុញ្ច សុន្ទរញ្ច កថេន្តោ ចិរំ ន ភាសតិ, លហុញ្ញេវ ឧដ្ឋាតិ, ឯកោ អទ្ធានំ បាបេតិ, តំ សន្ធាយាហ “កោ ចិរតរ”ន្តិ? ឆដ្ឋំ។

៧. ទុតិយឱវាទសុត្តវណ្ណនា

១៥០. សត្តមេ សទ្ធាតិ ឱកប្បនសទ្ធា. វីរិយន្តិ កាយិកចេតសិកំ វីរិយំ. បញ្ញាតិ កុសលផលុប្បាទនបញ្ញា. ន សន្តិ កិញ្ចិ ឱវាទកាតិ យស្ស បុគ្គលស្ស ឱវាទកា អនុសាសកា កល្យាណមិត្តា នត្ថីតិ វុត្តំ, ភន្តេ, បរិហានន្តិ ទស្សេតិ. សត្តមំ.

៨. តតិយឱវាទសុត្តវណ្ណនា

១៥១. អដ្ឋមេ តថា ហិ បនាតិ បុព្ពេ សោវចស្សតាយ, ឥទានិ ច ទោវចស្សតាយ ការណាបដ្ឋបនេ និបាតោ. តត្រាតិ តេសុ ថេរេសុ. កោ នាមាយំ ភិក្ខូតិ កោ នាមោ អយំ ភិក្ខុ? កិំ តិស្សត្ថេរោ កិំ នាគត្ថេរោតិ? តត្រាតិ តស្មិំ ឯវំ សក្ការេ ករិយមានេ. តទត្ថាយាតិ តទាភាវាយ, អារញ្ញកាទិភាវាយាតិ អត្ថោ. សព្រហ្មចារីការកាយាតិ “ថេរោ យំ បរិចារេត្វា ចរន្តូ”តិ ឯវំ ការេតិ វុត្តិ បវត្តេតីតិ សព្រហ្មចារីការកាយ. តទត្ថាយាតិ លោកសក្ការនិព្ពត្តនត្ថាយ. ព្រហ្មចារូបទ្ទវេនាតិ ឯវា សព្រហ្មចារីនំ វត្ថុសុ បច្ចយេសុ អភិយុត្តច្ឆន្ទរាគោ ឧបទ្ទវោតិ វុច្ចតិ, តេន ឧបទ្ទុតា. អភិបត្ថនាតិ អភិយុត្តបត្ថនា. ព្រហ្មចារីអភិបត្ថនេនាតិ ព្រហ្មចារីនំ អភិយុត្តបត្ថនាសង្ខាតេន វត្ថុបច្ចយនានេន. អដ្ឋមំ.

៩. ឋានាភិញ្ញាសុត្តវណ្ណនា

១៥២. នវមេ ឋានសោ អាភញ្ញាយីតិ ឋានសោ វុច្ចាយិ. ឋាតិ បន វុត្តា បរំ វិវិច្ចេន ការេយុតីអាទិនា នយេន វត្វាទិ រូបាទិសន្ធាតានំ, សត្តសោ រូបសញ្ញានំ សមតិក្កមាតីអាទិនា នយេន វតស្សា អរូបសមាបត្តិយោ, សត្តសោ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ សមតិក្កម្ម សញ្ញាវេទយិតនិរោធន្តិ ឯវំ និរោធសមាបត្តិ, អនេកវិហិតំ ឥទ្ធិវិធន្តីអាទិនា នយេន បញ្ច លោកិកាភិញ្ញា ច វុត្តា. តត្ថ យំ វត្ថុំ និយា, តំ សព្វំ អនុបទវណ្ណនាយ វេទ ការនាវិសារេន ច សង្ខិ វិសុទ្ធិមគ្គេ (វិសុទ្ធិ. ១.១៩៩) វិត្ថារិតមេវ. ឆព្វអភិញ្ញាយ បន អាសវានំ ខយាតិ អាសវានំ ខយេន. អនាសវន្តិ អាសវានំ អបច្ចយភូតំ. ចេតោវិមុត្តិន្តិ អរហត្តផលសមាធិំ. បញ្ញាវិមុត្តិន្តិ អរហត្តផលបញ្ញំ. នវមំ.

១០. ឧបស្សយសុត្តវណ្ណនា

១៥៣. ទសមេ អាយាម, ភន្តេតិ កស្មា ភិក្ខុនីឧបស្សយការំ យាចតិ? ន លោកសក្ការហេតុ, កម្មដ្ឋានត្ថិកា បនេត្ថ ភិក្ខុនិយោ អត្ថិ, តា ឧស្សុក្កាបេត្វា កម្មដ្ឋានំ កថាបេស្សាមីតិ យាចតិ. តត្ថ ច សោ សយមេវ តេបិដកោ ពហុស្សុតោ, កិំ សយំ កថេតុំ ន សក្កោតីតិ? នោ ន សក្កោតិ. វុទ្ធបជិកាកស្ស បន សាវកស្ស កថំ សទ្ធាតព្វំ មញ្ញិស្សន្តីតិ យាចតិ. ពហុកិច្ចោ វុ ពហុករណីយោតិ កិំ ថេរោ នវកម្មាធិបតោ, យេន តំ ឯវមាហាតិ? នោ, សត្ថុ បន បរិនិព្ពុតេ ននេស្សា បរិសា អានន្ទត្ថេរំ ឧបសង្កមិត្វា, “ភន្តេ, វុទ្ធាតិ កស្ស

បត្តឹចេរំ កហេត្វា ចរេឆ, កស្ស បរិចេឈ៎ សមុឌ្ឍឆ, កស្ស មុរលោគក៏ គេឆា”តិ ទោគត្តិ បរិគេចត្តិ៍ ឆេទោ “អតិច្ចា សង្ខារា, ចុទ្ធសទីរេបិ តិល្លខ្លោច មច្ឆរាឌា បហរិ៍ ឲសា សង្ខារាត៌ ឈមុតា, មា សោឌិត្វ, មា បរិគេចិត្វា”តិ បរិសំ សញ្ញាបេតិ៍ ព្តគមស្ស ឆាហុកិច្ចំ៍ ថំ សគ្គាឃ ឆេទោ ឲចមាហ៍ សត្ថស្សឹតិ បដិបត្តិក្យាហ៍ គស្សេសិ៍ សមាគបេសឹតិ កញ្យាបេសិ៍ សមុទ្ធត្តេឌសឹតិ សមុប្បាហេសិ៍ សម្យហំសេសឹតិ បដិលទ្ធក្យលោត មោគាបេសិ៍

ចុល្លតិស្សាតិ សទីទេត ចុលិ, តាមេត តិស្សា៍ ចេគេហមុតិតោតិ បល្គិតមុតិតោ៍ បល្គិតោ ហិ ថាណាសង្ខារោតត ចេគេត ព្រាហតិ សព្ហាកិច្ចាតិ កទោតិ, តស្មា “ចេគេហោ”តិ ចុច្ចតិ៍ ចេគេហោ ច សោ មុតិ ចាតិ, ចេគេហមុតិ៍ ឈមុំកាសិតត្តា មញ្ញាតីតិ តិបិដកឈទស្ស ឈមុកណ្ឌាកាទិកស្ស សមុទេល សមំ អទញ្ញាចាសឹ បំសុក្យលិកោ សមាគោ “ឈមុកឆិកោ អហ”ត្តិ ឈមុំ កាសិតត្តា មញ្ញាតិ៍ ព្តគំ កិ បត, កថំ បតាតិ? អចឌាគមាតា កណតិ៍ អស្សាសឹតិ អញ្ញាត អាកត្វា អាទោឌិតចសេត អស្សាសិ៍ អាកមេហិ ត្វំ, អាចុសោតិ តិដ្ឋ ត្វំ, អាចុសោ៍ មា តេ សញ្ញោ ក្ខត្តទិ ក្ខបបរិក្ខិតិ មា កិក្ខុសញ្ញោ អតិទេកច្ឆាកោស ថំ ក្ខបបរិក្ខិតិ៍ ព្តគំ ចុត្តំ ហោតិ – “អាគត្គេត ព្យុទ្ធបដិកាកោ សាចកោ ចាទិតោ, ឲកា កិក្ខុតី គ ចាទិតា, តាឃ សទ្ធិ៍ សត្ថចោ ចា សិគេហោ ចា គចិស្សតី”តិ មា ថំ សញ្ញោ ឲចំ អមញ្ញាតិ៍

ព្តគាតិ អត្តគោ ព្យុទ្ធបដិកាកកាថំ ឌឹបេត្វា ថំ កិ មញ្ញាសិ, អាចុសោតិអាឌិមាហ? សត្តទេតត្តិ សត្តហត្វប្បមាណំ៍ គាកត្តិ ហត្វិ៍ អទ្ធដ្ឋទេតត៌ ចាតិ អទ្ធទេតគត ទ្ធាគអដ្ឋទេតត៌, បុទិមបិឌោតា បដ្ឋាឃ ឃាច ក្យម្ភា ចិគត្វាឌិកសត្តហត្វឌ្ឍាឈត្តិ អតេ្វា៍ តាលបត្តិកាឃាតិ តទ្រុលាតាលបណ្ណគ៍ ចចិត្វាតិ ចុតា, គ មតា ចា គដ្ឋា ចា, ព្យុទ្ធបដិកាកស្ស បត សាចកស្ស ក្ខបថាគំ ចត្វា មហាកស្សបត្វេទ លហិ អកិញ្ញាហិ សឹហគាគំ គគេត្វ តស្សា កាសាចាតិ កហ្គកសាលា ចិឃ កង្ខសាលា ចិឃ ច សទីរំ លាគិត្យំ អាទទ្ធាតិ, តាតិ ហាទេត្វា សេតកាតិ តិចត្វក្ខលោមេចស្សា ចិត្តស្សាគោ ក្ខគបិឌីតិ៍ គសមំ៍

១០៍ ឌឹចទុត្តចណ្ណគា

១៥៥៍ ឲកាគសមេ គក្ខិលាកិទិស្ថិត្តិ រាឌកហំ បរិចាទេត្វា ថិតស្ស កិទិគោ គក្ខិលាកាគេក ឌគបគោ គក្ខិលាកិទិ គាម, តស្មឹ ចាទិក៌ ចទតីតិ អតេ្វា៍ ចាទិកា ច គាម ចុចិឈា ហោតិ តុទិតចាទិកា ច អតុទិតចាទិកា ច៍ តត្ថ ឃំ ឲកច្ចា ឲក៌ កាសាថំ តិចាសេត្វា ឲក៌ បិទុបិត្វា បត្តឹចរំ អំសេ លគេត្វា លត្តំ អាគាឃ សទីរតោ សសេហិ បញ្ញុទេត្តហិ ឌិចសេត សត្តដ្ឋឃោឌគាតិ កន្ធតិ, ឃំ ចា បត ព្យុទ្ធា កិច្ចាគេច ខោឝគេឃ្យុសត្តំ ឌិស្វា ឃោឌគសតមិ្បិ ឃោឌគសហស្សមិ្បិ លលោត កន្ធត្តិ, ឲសា តុទិតចាទិកា គាម៍ គេចសិក៌ បត កាចុតំ អទ្ធឃោឌគំ តិកាចុតំ ឃោឌគត្តិ ឲត្តកំ អទ្ធាគំ អឌ្ឍតគាឃ តិមត្តគំ អឈិចាសឃតោ ឌគសង្កហំ កទោតោ កមតំ, ឲសា អតុទិតចាទិកា គាម៍ អឃំ ព្តឈ អឈិបេ្យតា៍

គត្ ច ឆេទោ បញ្ចឹសតិ ចស្សាតិ លោឃា ចិឃ គសពាលស្ស បន្ធតោ បន្ធតោ កន្ធគ្គាច អហោសិ, “កហំ អាគគ្គា”តិ ចចគស្ស ឌ្ឍកាសមេច គ អគាសិ, សោ កិស្មិ កាលេ កិក្ខុសញ្ញេគ សទ្ធិ៍ ចាទិក៌ ចទិត្យំ ឌ្ឍកាសំ លកតីតិ? សត្ថុ បរិគិព្វាគសំចច្ឆរេ៍ បរិគិព្វុតេ កិទ សត្ថុទិ

មហាកស្សបត្ថេរោ សត្ថុ បរិនិព្ពានេ ភិក្ខុសង្ឃស្ស មជ្ឈេ និសីទិត្វា ធម្មវិនយសង្គាយនត្ថំ បញ្ចសតេ ភិក្ខូ ឧច្ចិនិត្វា, “អាវុសោ, មយំ រាជគហេ វស្សំ វសន្តា ធម្មវិនយំ សង្គាយិស្សាម, តុម្ហេ បុរេ វស្សូបនាយិកាយ អត្តនោ បលិពោធំ ឧច្ឆិន្ទិត្វា រាជគហេ សន្និបតថា”តិ វត្វា អត្តនា រាជគហំ គតោ។ អានន្ទត្ថេរោបិ ភគវតោ បត្តចីវរំ អាទាយ មហាជនំ សញ្ញាបេន្តោ សាវត្ថិំ គន្ត្វា តតោ និក្ខម្ម រាជគហំ គច្ឆន្តោ ទក្ខិណាគិរិស្មិំ ចារិកំ ចរិ។ តំ សន្ធាយេតំ វុត្តំ។

យេភុយ្យេន កុមារភូតាតិ យេ តេ ហីនាយាវត្តា នាម, តេ យេភុយ្យេន កុមារកា ទហរា តរុណា ឯកវស្សិកទ្វេវស្សិកា ភិក្ខូ ចេវ អនុបសម្បន្នកុមារកា ច។ កស្មា បនេតេ បព្ពជិតា, កស្មា ហីនាយាវត្តាតិ? តេសំ កិរ មាតាបិតរោ ចិន្តេសុំ – “អានន្ទត្ថេរោ សត្ថុ វិស្សាសិកោ អដ្ឋ វរេ យាចិត្វា ឧបដ្ឋហតិ, ឥច្ឆិតិច្ឆិតដ្ឋានំ សត្ថារំ គហេត្វា គន្តុំ សក្កោតិ, អម្ហាកំ ទារកេ ឯតស្ស សន្តិកេ បព្ពាជេម, សោ សត្ថារំ គហេត្វា អាគមិស្សតិ, តស្មិំ អាគតេ មយំ មហាសក្ការំ កាតុំ លភិស្សាមា”តិ។ ឥមិនា ការណេន តេសំ ញាតកា តេ បព្ពាជេសុំ។ សត្ថរិ បន បរិនិព្ពុតេ តេសំ សា បត្ថនា ឧបច្ឆិន្នា, អថ តេ ឯកទិវសេនេវ ឧប្បព្ពាជេសុំ។

យថាភិរន្តន្តិ យថារុចិយា យថាអជ្ឈាសយេន។ តិកភោជនំ បញ្ញត្តន្តិ, ឥទំ “គណភោជនេ អញ្ញត្រ សមយា បាចិត្តិយ”ន្តិ (បាចិ˚ ២១១)។ ឥទំ សន្ធាយ វុត្តំ។ តត្ថ ហិ តិណ្ណំ ជនានំ អកប្បិយនិមន្តនំ សាទិយិត្វា ឯកតោ បដិគ្គណ្ហន្តានម្បិ អនាបត្តិ, តស្មា “តិកភោជន”ន្តិ វុត្តំ។

ទុម្មង្កូនំ បុគ្គលានំ និគ្គហាយាតិ ទុស្សីលបុគ្គលានំ និគ្គណ្ហនត្ថំ។ បេសលានំ ភិក្ខូនំ ផាសុវិហារាយាតិ ទុម្មង្កូនំ និគ្គហេនេវ បេសលានំ ឧបោសថបវារណា វត្តន្តិ, សមគ្គវាសោ ហោតិ, អយំ តេសំ ផាសុវិហារោ ហោតិ, ឥមស្ស ផាសុវិហារស្ស អត្ថាយ។ យា បាបិច្ឆា បក្ខំ និស្សាយ សង្ឃំ ភិន្ទេយ្យុន្តិ យថា ទេវទត្តោ សបរិសោ កុលេសុ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជន្តោ បាបិច្ឆេ និស្សាយ សង្ឃំ ភិន្ទិ, ឯវំ អញ្ញេបិ បាបិច្ឆា គណពន្ធេន កុលេសុ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជមានា គណំ វឌ្ឍេត្វា តំ បក្ខំ និស្សាយ យថា សង្ឃំ ភិន្ទេយ្យុន្តិ, ឥតិ ឥមិនា ការណេន បញ្ញត្តំ អវោច។ កុលានុទ្ទយតាយ ចាតិ ភិក្ខុសង្ឃេ ឧបោសថបវារណំ កត្វា សមគ្គានំ វសន្តេ មនុស្សា សលាកភត្តាទីនិ ទត្វា សគ្គបរាយណា ភវន្តិ, ឥតិ ឥមាយ កុលានុទ្ទយតាយ ច បញ្ញត្តំ អវោច។

សស្សឃាតំ មញ្ញេ ចរសីតិ សស្សំ ឃាតេន្តោ វិយ អាហិណ្ឌសិ។ កុលូបឃាតំ មញ្ញេ ចរសីតិ កុលានិ ឧបឃាតេន្តោ វិយ ហនន្តោ វិយ អាហិណ្ឌសិ។ ឱលុជ្ជតីតិ វិនស្សតិ បលុជ្ជតិ ភិជ្ជតិ។ បលុជ្ជតិ ខោ តេ, អាវុសោ, នវប្បាយាតិ, អាវុសោ, ឯតេ តុយ្ហំ បាយេន យេភុយ្យេន នវកា ឯកវស្សិកទុវស្សិកា ទហរា ចេវ សាមណេរា ច បលុជ្ជន្តិ ភិជ្ជន្តិ។ ន ចាយំ កុមារកោ មត្តមញ្ញាសីតិ អយំ កុមារកោ អត្តនោ បមាណំ ន ជានាតីតិ ថេរំ តជ្ជេន្តោ អាហ។

កុមារកវាទាន មុច្ចាមាតិ កុមារកវាទតោ ន មុច្ចាម។ តថា ហិ បន ត្វន្តិ ឥទមស្ស ឯវំ វត្តព្ពតាយ ការណទស្សនត្ថំ វុត្តំ។ អយមេត្ថ អធិប្បាយោ – យស្មា ត្វំ ឥមេហិ នវេហិ ភិក្ខូហិ ឥន្ទ្រិយសំវររហិតេហិ សទ្ធិំ វិចរសិ, តស្មា កុមារកេហិ សទ្ធិំ វិចរន្តោ កុមារកោតិ វត្តព្ពតំ អរហសីតិ។

អញ្ញាតិត្ថិយបុព្វា សយាភោតិ ឥទំ យស្មា ភេទស្ស ឧបយស្មិំ សាសនេ ភេច អាចរិយោ ត ឧបជ្ឈាយោ បញ្ញាយតិ, សមំ ការសាយាតិ

គហេត្វា តិក្ខត្តា, តស្មា អតត្តបតតាយ អញ្ញាតិត្ថិយបុព្វតំ អាទេរាបយយាភា អាហ។

សហសាតិ ឯត្ថ រាគេយាហចារេរាបិ សហសាចារេរា, ឥទំ បត ភោរសចារចសេត ចុត្តំ។ អប្បដិសង្ខាតិ អប្បច្ចវេក្ខិត្វា, ឥទាតិ អត្តតោ

បត្តាឌ្ឍំ សារាឆេត្តា យត្វាហំ, អាចុសោតិអាទិយាហ។ តត្ថ អញ្ញា សត្វានំ ឧឌ្ឌិសិតុត្តិ ជេបេត្វា ភកចត្តំ អញ្ញា បយ្យិសត្វាតិ ឧចំ ឧឌ្ឌិសិតុំ ត

ឌាគាយិ។ សម្ភាឆោ ឈរាចារសាតិអាទិសុ សចេបិ សដ្ឋិហត្ថ ឈរេរ ឈោឌតសតត្តរេបិ ចា ឆេ្ង ឌាឃព្យតិកា ចសត្តិ, តទាបិ តេសំ

សកិច្ចាតសបលិតៅឆេដ្ឋត ឈរាចារសា សម្ភាឆារយច។ រឌាបចោតិ រាករឌាទិតំ ឧដ្ឋាតដ្ឋាតត្តិ យហាអដ្ឋកថាយំ ចុត្តំ។

“អាកាយតបចោ”តិបិ ចត្តុំ ចដ្ឋតិ។ អលក្កតដ្ឋត អក្ខរាការសា ចិឃាតិ អក្ខរាការសា។ បត្តាឌិតោ ហិ

ក្សដិការរតតយយបិសាឌេចចិយាភាទិសុ បិហិតក្ខារចាតបិតេសុ បដិច្ឆន្នត្តសុ ចសត្តោបិ ភេច លក្កតិ ត សក្ខតិ ត ពាញ្ញាតិ, តេត ចុត្តំ

“អក្ខរាការសា បត្តាឌ្ឍា”តិ។ អបិច សម្ភាឆោ ឈរាចារសា ក្សលកិរិយាយ ឆក្កាសាកាចតោ រឌាបចោ អសំចុតសក្ខារដ្ឋាតំ ចិយ

រឌាតំ, កិលេសរឌាតំ សត្តិបិតដ្ឋាតតោ, អក្ខរាការសា បត្តាឌ្ឍា ក្សលកិរិយាយ យចា សុចំ ឆក្កាសសក្ខាចតោ។

តយិចំ សុកានំ...បេ... បត្តាឌេយ្យត្តិ ឧត្ត អយំ សឌ្ឍេបកចា – យឌេតំ សិក្ខត្តយត្រាហ្មចរិយំ ឧកាយ្យិ ឌិចសំ អពល្លំ កត្វា ចរិយកចិត្តំ

បិតេបតត្តតាយ ឧកត្តបរិបុណ្ណំ ចរិតត្តំ, ឧកាឌិចសយ្យិ ច កិលេសយលេត អយលីតំ កត្វា ចរិយកចិត្តំ បិតេបតត្តតាយ ឧកត្តបរិសុទ្ធំ,

សត្តលិខិតំ លិខិតសត្តសឌិសំ ឆោតសត្តសប្បដិភាគំ ចរិតត្តំ, ឥទំ ត សុកានំ អការាំ អត្តោចសតា អការយត្តោចសត្តត ឧកត្តបរិបុណ្ណំ...បេ...

ចរិតុំ, យំត្វូតាហំ តោសយស្សំ ឆ្ហារេត្វា កសាយរសបីតតាយ កាសាយាតិ ត្រាហ្មចរិយំ ចរត្តាតំ អត្តច្ឆិកាតិ ចត្វាតិ អច្ឆាទេត្វា

បរិទហិត្វា អការស្មា តិក្ខមិត្វា អតការិយំ បត្តាឌ្ឍេយ្យត្តិ។ ឧត្ត ច យស្មា អការស្ស ហិតំ កសិចណិជ្ជាទិកម្មំ អការិយត្តិ ចុច្ចតិ, តំ បត្តាឌ្ឍាយ

តត្ថិ, តស្មា បត្តាឌ្ឍា អតការិយាតិ ញាតត្តា, តំ អតការិយំ។ បត្តាឌេយ្យត្តិ បដិបឌ្ឍេយ្យំ។

បដិបិលោតិកាតត្តិ ឌិណ្ណបិលោតិកាតំ តេចរសហត្ថេបិ ហិ តចសាឌកោ ឆសាតំ ឆិត្តកាលតោ បដ្ឋាយ បិលោតិកាតិ ចុច្ចតិ។ ឥតិ

យហាឥហាតិ ចត្វាតិ ឆិត្តិត្វា កតំ សឌ្ឍាដិ សត្តាយ “បដិបិលោតិកាតំ សឌ្ឍាដិ”ត្តិ ចុត្តំ។ អត្តាតយក្កប្បដិបត្តោតិ អត្តយោឌតតោ បដ្ឋាយ

យក្កោ អត្តាតត្តិ ចុច្ចតិ, តំ អត្តាតយក្កំ បដិបត្តោ, ឌិឈយក្កំ បដិបត្តោតិ អត្ថោ។

ឥឌាតិ យចា ឧស បត្តាឌិតោ, យចា ច អត្តាតយក្កំ បដិបត្តោ, ឥឌយស្សត្ថស្ស អាចិកាចត្តំ អតិតីហារតោ បដ្ឋាយ អត្សុប្ពិកចា កចេតត្តា

– អតីតេ កិរ កប្បសតសហស្សយត្ថកេ បឌុមុត្តរោ តាយ សត្ថា ឧឌបាទិ, តស្មិំ ហំសចតីតកាទំ ឧបតិស្សាយ តេចេយ ឃិកចារេយ ចិហរត្តេ

ចេឌេហោ តាយ ក្សដុម្ពិកោ អសីតិកោដិធតចិភចោ បិតោចច សុកោភឌតំ កុម្ភិត្វា ឧបេបសចក្កាតិ អធិដ្ឋាយ កត្ថបុប្ផាទីតិ កហេត្វា

ចិហារំ កត្វា សត្ថារំ បូជេត្វា ចត្ថិត្វា ឧកាយត្តំ តិសីទិ។ តស្មិំ ខណេ សត្ថា យហាតិសកត្តំ តាយ តតិយសាចកំ “ឧតតក្កំ, ភិក្ខវេ, យយ

សាចកាតំ ភិក្ខុតំ ធុតចាទាតំ យឌិឌំ តិសសកោ”តិ ឧតតក្កេ ជេបេសិ។ ឧបិសកោ តំ សុត្វា បសត្តោ ឆយុកចាចសាតេ យហាឌតេ ឧដ្ឋាយ

ᨣᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩴ ᩅᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ, “ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩈ᩠ᩅᩮ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨵᩥᩅᩣᩈᩮᨳᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᨾᩉᩣ ᨡᩮᩣ, ᩏᨷᩣᩈᨠ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣ ᨽᨣᩅᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᩈᨭ᩠ᨮᩥᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨲᩈᩉᩔᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩑᨠᩴ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᩋᩈᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨵᩥᩅᩣᩈᩮᨳᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᩋᨵᩥᩅᩣᩈᩮᩈᩥ᪨ ᩏᨷᩣᩈᨠᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᩋᨵᩥᩅᩣᩈᨶᩴ ᩅᩥᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩮᩉᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᩣᨴᩣᨶᩴ ᩈᨩ᩠ᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᨶᨴᩥᩅᩈᩮ ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᨠᩣᩃᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩣᨷᩮᩈᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨷᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᨾᩣᨴᩣᨿ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨦ᩠ᨥᨷᩁᩥᩅᩩᨲᩮᩣ ᩏᨷᩣᩈᨠᩔ ᨥᩁᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩣᩈᨶᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩮᩣᨴᨠᩣᩅᩈᩣᨶᩮ ᨿᩣᨣᩩᨡᨩ᩠ᨩᨠᩣᨴᩦᨶᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᨲ᩠ᨲᩅᩥᩔᨣ᩠ᨣᩴ ᩋᨠᩣᩈᩥ᪨ ᩏᨷᩣᩈᨠᩮᩣᨷᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨

ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᨾᩉᩣᨶᩥᩈᨽᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨧᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᨾᩮᩅ ᩅᩦᨳᩥᩴ ᨷᨭᩥᨷᨩ᩠ᨩᩥ᪨ ᩏᨷᩣᩈᨠᩮᩣ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨳᩮᩁᩴ ᩅᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᨷᨲ᩠ᨲᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨴᩮᨳᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨴᩣᩈᩥ᪨ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩍᨵᩮᩅ ᨷᩅᩥᩈᨳ, ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨷᩥ ᨣᩮᩉᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᩥᩔᨲᩥ ᩏᨷᩣᩈᨠᩣᨲᩥ᪨ ᩏᨷᩣᩈᨠᩮᩣ ᨳᩮᩁᩔ ᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨷᩣᨲᩔ ᨷᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩦᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨴᩣᩈᩥ᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᨳᩮᩁᩴ ᩋᨶᩩᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ – “ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨾᩉᩣᨶᩥᩈᨽᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ‘ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨣᩮᩉᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ’ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨷᩥ ᨷᩅᩥᩈᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩍᨧ᩠ᨨᩥ, ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᩑᨲᩔ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨣᩩᨱᩮᩉᩥ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᩮᩣ ᨣᩩᨱᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩅᨱ᩠ᨱᨾᨧ᩠ᨨᩮᩁᩴ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᩋᨳ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ – “ᩏᨷᩣᩈᨠ, ᨾᨿᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᩣᨣᨾᨿᨾᩣᨶᩣ ᨣᩮᩉᩮ ᨶᩥᩈᩦᨴᩣᨾ, ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨶ ᩑᩅᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᩏᨴᩥᨠ᩠ᨡᨲᩥ᪨ ᨾᨿᩴ ᨣᩣᨾᨶ᩠ᨲᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩮ ᩅᩈᩣᨾ, ᩈᩮᩣ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᩅᩈᨲᩥ᪨ ᨾᨿᩴ ᨨᨶ᩠ᨶᩮ ᩅᩈᩣᨾ, ᩈᩮᩣ ᩋᨻ᩠ᨽᩮᩣᨠᩣᩈᨾ᩠ᩉᩥᨿᩮᩅ ᩅᩈᨲᩥ᪨ ᩍᨲᩥ ᨲᩔ ᩋᨿᨬ᩠ᨧ ᩋᨿᨬ᩠ᨧ ᨣᩩᨱᩮᩣ”ᨲᩥ ᨾᩉᩣᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩴ ᨷᩪᩁᨿᨾᩣᨶᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨠᨳᩮᩈᩥ᪨ ᩏᨷᩣᩈᨠᩮᩣ ᨷᨠᨲᩥᨿᩣᨷᩥ ᨩᩃᨾᩣᨶᨴᩦᨷᩮᩣ ᨲᩮᩃᩮᨶ ᩋᩣᩈᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩᨲᩁᩴ ᨷᩈᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ – “ᨠᩥᩴ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ, ᩋᨶᩣᨣᨲᩮ ᩑᨠᩔ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᨵᩩᨲᩅᩣᨴᩣᨶᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᨽᩣᩅᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨷᨲ᩠ᨳᨶᩴ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ?

ᩈᩮᩣ ᨷᩩᨶᨷᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩴ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨶᩥᨿᩣᨾᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨴᩥᩅᩈᩣᨶᩥ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩮ ᨴᩥᩅᩈᩮ ᩋᨭ᩠ᨮᩈᨭ᩠ᨮᩥᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨲᩈᩉᩔᩔ ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩥ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᨷᩣᨴᨾᩪᩃᩮ ᨶᩥᨷᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ – “ᨿᩴ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩈᨲ᩠ᨲ ᨴᩥᩅᩈᩣᨶᩥ ᨴᩣᨶᩴ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᨾᨶᩮᩣᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᩍᨾᩥᨶᩣᩉᩴ ᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨴᩮᩅᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩅᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᨾᩣᩁᨻᩕᩉ᩠ᨾᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩅᩣ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨾᩥ, ᩍᨴᩴ ᨷᨶ ᨾᩮ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨶᩣᨣᨲᩮ ᩑᨠᩔ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᨾᩉᩣᨶᩥᩈᨽᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᨶ ᨷᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨷᩣᨷᩩᨱᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨲᩮᩁᩈᨵᩩᨲᨦ᩠ᨣᨵᩁᩣᨶᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᨽᩣᩅᩔ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩪ”ᨲᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ “ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨷᨲ᩠ᨳᩥᨲᩴ, ᩈᨾᩥᨩ᩠ᨫᩥᩔᨲᩥ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ”ᨲᩥ ᩒᩃᩮᩣᨠᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨾᩥᨩ᩠ᨫᨶᨽᩣᩅᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩉ – “ᨾᨶᩣᨷᩴ ᨲᩮ ᨮᩣᨶᩴ ᨷᨲ᩠ᨳᩥᨲᩴ, ᩋᨶᩣᨣᨲᩮ ᩈᨲᩈᩉᩔᨠᨷ᩠ᨷᨾᨲ᩠ᨳᨠᩮ ᨣᩮᩣᨲᨾᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᩥᩔᨲᩥ, ᨲᩔ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨲᨲᩥᨿᩈᩣᩅᨠᩮᩣ ᨾᩉᩣᨠᩔᨷᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨽᩅᩥᩔᩈᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷᩣᩈᨠᩮᩣ “ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨠᨳᩣ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥ ᨷᩩᨶᨴᩥᩅᩈᩮ ᨷᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᩥᨿ ᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᨾᨬ᩠ᨬᩥᨲ᩠ᨳ᪨ ᩈᩮᩣ ᨿᩣᩅᨲᩣᨿᩩᨠᩴ ᩈᩦᩃᩴ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᩃᨦ᩠ᨠᨲᩮᩣ ᩈᨣ᩠ᨣᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ᪨

ᨲᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨴᩮᩅᨾᨶᩩᩔᩮᩈᩩ ᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᨶᩩᨽᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩍᨲᩮᩣ ᩑᨠᨶᩅᩩᨲᩥᨠᨷ᩠ᨷᩮ ᩅᩥᨷᩔᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᨻᨶ᩠ᨵᩩᨾᨲᩦᨶᨣᩁᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᨡᩮᨾᩮ ᨾᩥᨣᨴᩣᨿᩮ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮ ᨴᩮᩅᩃᩮᩣᨠᩣ ᨧᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᩁᩥᨩᩥᨱ᩠ᨱᩮ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᨠᩩᩃᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᨬ᩠ᨧ ᨠᩣᩃᩮ “ᩅᩥᨷᩔᩦ ᨽᨣᩅᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩮ ᩈᩴᩅᨧ᩠ᨨᩁᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨳᩮᨲᩦ”ᨲᩥ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᩮᩣᩃᩣᩉᩃᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨠᩃᨩᨾ᩠ᨻᩩᨴᩦᨷᩮ ᨴᩮᩅᨲᩣ “ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨳᩮᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ ᨲᩴ ᩈᩣᩈᨶᩴ ᩋᩔᩮᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩔ ᨧ ᨶᩥᩅᩣᩈᨶᩈᩣᨭᨠᩮᩣ ᩑᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩥᨿᩣ, ᨷᩣᩁᩩᨷᨶᩴ ᨷᨶ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᩑᨠᨾᩮᩅ᪨ ᩈᨠᩃᨶᨣᩁᩮ “ᩑᨠᩈᩣᨭᨠᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩮᩣ”ᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩣᨶᩴ ᨠᩮᨶᨧᩥᨴᩮᩅ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩮᨶ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᩣᨲᩮ ᩈᨲᩥ ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩥᩴ ᨣᩮᩉᩮ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨿᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ , ᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩦᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᩣᨲᩮ ᩈᨲᩥ ᩈᨿᩴ

ទកេហ តិដ្ឋតិ, ព្រាហ្មណី តំ ចត្តំ បិទ្បិត្វា កន្ធតិ។ តស្មិំ បត ឌិចទេរ ព្រាហ្មណោ ព្រាហ្មណិំ អាហ – “ទភាតិ, កិំ ទត្តិំ ឆយ្យុស្សចត៌ ស្យុហិស្សសិ ឌិចា”តិ? “យឃំ យាត្យកាយឌាតិកា ភាយ ទត្តិំ ទយាត្យំ ត ឋទក្កាយ, ឌិចា ទឋាស្សាយឹ”តិ ព្រាហ្មណំ ទកេហ ផទបត្វា ចត្តំ បិទ្បិត្វា ក្លុបិឋិកាហិ ឋដ្ឋិ ឌិចា កត្វា ឋត្វាទ៌ ចត្តិត្វា ឲ្យកយទត្ត តិឋិត្វា ឆយុំ ឃ្យុត្វា ក្លុបិឋិកាហិទឃច ឋដ្ឋិ អាកយាឋិ។ អឆ ព្រាហ្មណោ ព្រាហ្មណិំ ទកេហ ផទបត្វា ចត្តំ បិទ្បិត្វា ចិហាទ៌ កទតា។

តស្មិំ ច ឋយទឃ ឋត្វា បទិឋយទឡ្យអលក្កតឆយ្យាឋទភ ឋត្តិឋិទត្កា ចិត្តពឹឌតិ អាឌាឃ អាកាឋកដ្ឋំ ឲ្យតាទទត្តា ចិឃ ឋិទភទ៌ យត្តំ កត្វា ឋាកទ៌ តិយ្យុទឆទត្តា ចិឃ ឆយុកឆំ កទឆតិ។ ព្រាហ្មណស្ស បទិឋទត្ត តិឋិត្តស្ស ឆយុំ ស្យុហត្តស្ស បផយឃាយស្មិំទឃច ឋកលឋទឹទ៌ ប្ញទឃយាភា បញ្ចចណ្ណា ប៊ីតិ ក្លុប្បជ្ជិ។ ទឋា បិទ្យតចត្តំ ឋឈ្លុទិត្វា “ឌឋពាលស្ស ឌស្សាយី”តិ ចិទត្តឋិ។ អឆស្ស អាឌឹភចឋហស្សំ ឌស្សឃយាត៌ យទធ្លទ៌ ក្លុប្បជ្ជិ, ទឋា “ព្រាហ្មណិឃា ច យឃ្យាត្វា ឲ្យកទយច ចត្តំ, អត្តា កិត្វិ បិទ្យបត៌ ភត្តិំ, អបិទ្យបិត្វា ច ភាយ ពាហិ ចទិត្យំ ត ឋក្កា”តិ ឋត្តាឆាបិ អឌាត្យកាទយា អទហាឋិ។ អឆស្ស តិក្លទត្ត បផយឃាទយ យត្តិយឃាទយបិ តទឆច ប៊ីតិ ក្លុប្បជ្ជិ, ទឋា តទឆច ច ចិទត្តត្វា តទឆច អឌាត្យកាទយា អទហាឋិ។ អឆស្ស យត្តិយឃាទយ តិក្លទត្ត បត្តិយឃាទយបិ តទឆច ប៊ីតិ ក្លុប្បជ្ជិ, ទឋា “តទសំ ចា ទហាត្យ យទសំ ចា, បត្តាបិ ឌាតិស្សាយឹ”តិ ចត្តំ ឋឈ្លុទិត្វា ឋត្វ បិឌយ្យុទល ផទបឋិ។ តទតា ចាយហត្តំ អាក្យុឌិត្វា ឌក្លទណាភ ហទត្តភ តិក្លត្យំ អទប្យាទដត្វា “ឌិតំ ទយ ឌិតំ ទយ”តិ តទឃា ចាទទ ភឌិ។

តស្មិំ្ត ឋយទឃ ពាត្តយទាឌា ឆយ្យាឋភស្ស បត្តទតា អទត្តាឋាលិឃំ តិឋិទត្កា ឆយុំ ស្យុណាតិ។ ទទត្តា ច ភាយ “ឌិតំ ទយ”តិ ឋទឌ្ឍ អយភាទបិ ទហាតិ។ ទឋា បុទិឋំ ទបទឋឋិ “កន្ធ ឲ្យតំ បុន្ធ កិំ ចទឌឹ”តិ? ទឋា ទតភ កត្វា បុន្ធិទតា អាហ – “អចទឋឋា ហត្តិឃាភាឌឹតិ អាទ្យឃ្យា អឋិចយ្យាឌឹតិ កទហត្វា បទទឋត៌ ឌិតត្តិ, ភ តំ អត្ថទិឃំ, អហំ បត បត្តទតា អាកត្តត្តស្ស ក្យុដទកាលាស្ស យុក្កទទភ ឋឹឋំ កិត្តិត្វា តំ បលិទបទត្តា ចិឃ យទធ្លទចិត្តំ យត្តិត្វា បិទ្យតចត្តំ ឌឋពាលស្ស អឌាឋិ, តំ ទយ យត្តទិឃំ ឌិត”ត្តិ អាហ។ បុទិទឋា កត្វា តំ បចត្តិ ទទត្តា អាទទាទចឋិ។ ទាឌា អាហ – “អទយ្យាទណា ឌឋពាលស្ស អត្យ្រប់ ភ ឌាតិយ្យា ព្រាហ្មណោ បត ឌាតឹ”តិ ចត្វឃ្យុកយ្យិ ទបទឋឋិ។ តំ ឌិស្វា ព្រាហ្មណោ ចិទត្តឋិ – “អឃំ យឃំ្យាត្យហ៊ិ្យតិឋិត្តស្ស បផយំ កិត្វិ អឌត្វា ឋត្វ ក្យុទណ កទឆត្តស្ស អឌាឋិ, ឋត្វ ក្យុទណ បដិត្ត ក្លុប្បទត្តភ យឃំ្យាទកា អទត្វា”តិ តយ្យិ ចត្វឃ្យុកំ ឌឋពាលទស្សច អឌាឋិ។ ទាឌា “កិំ ព្រាហ្មណោភ កត”ត្តិ? បុន្ធិត្វា, “តយ្យិ ទតភ ចត្វឃ្យុកំ តឆាកតទស្សច ឌិត្ត”ត្តិ ស្យុត្វា អត្តាតិ ឌេ្វ ចត្វឃ្យុកាតិ ទបទឋឋិ។ ទឋា តាតិបិ អឌាឋិ។ ទាឌា អត្តាតិបិ ចត្តាទិតិ ឲ្យចំ ឃាច ក្វត្តិំឋ ចត្វឃ្យុកាតិ ទបទឋឋិ។ អឆ ព្រាហ្មណោ “ត្តាតំ ចទឌ្ឍត្វា កហសំ ចិឃ ទហាតឹ”តិ អត្តទតា អត្វាឃ ឲ្យកំ ព្រាហ្មណិឃា អត្វាឃ ឲ្យកត្តិ ឌេ្វ ចត្វឃ្យុកាតិ កទហត្វា តិំឋ ឃ្យុកាតិ តឆាកតទស្សច អឌាឋិ។ តទតា បដ្ឋាឃ ច ឋត្វ ចិស្សាឋិទកា ឌាទតា។

អឆ តំ ទាឌា ឲ្យកឌិចឋំ ឋឹតឋយទឃ ឋត្វ ឋត្តិទក ឆយុំ ស្យុហត្តិ ឌិស្វា ឋតឋហស្សាឈ្លូតិកំ អត្តទតា បិទ្យតំ ទត្តកយ្យូស់ ឌត្វា អាហ – “ត្តាទតា បដ្ឋាឃ ត្តាតំ បិទ្យបិត្វា ឆយុំ ស្យុណាហឹ”តិ។ ទឋា “កិំ ទយ ត្តាយិភា កយ្យូទលភ ត្តាយស្មិំ ប្យុតិកាទឃ ក្លុបតឹទតភា”តិ? ចិទត្តត្វា, អទត្តាកត្តក្យុដិឃំ តឆាកតយត្តាស្ស ក្លុបទិ ចិតាត៌ កត្វា អាកយាឋិ។ អឆ ឲ្យកឌិចឋំ ទាឌា បិទតាច ចិហាទ៌ កត្វា អទត្តាកត្តក្យុដិឃំ ឋត្វ ឋត្តិទក តិឋិឌិ។ តស្មិំត្វា ឋយទឃ លត្តាណ្ណា ត្យុទ្ឆទស្មិំទឃា កយ្យូស់ បដិហត្តាត្តិ, កយ្យូទលិ អតិចិឃ ចិទទាចតិ។ ទាឌា ក្ល្ហត្តិ ឲ្យទលិទកទត្តា ឋត្តាតិត្វា អាហ – “ភទត្ត,

អយ្យាកំ ឯស កម្ពលោ, អម្ហេហិ ឯកសាដកព្រាហ្មណស្ស ទិន្នោ”តិ។ តុម្ហេហិ, មហារាជ, ព្រាហ្មណោ បូជិតោ, ព្រាហ្មណេន អហំ បូជិតោតិ។ រាជា “ព្រាហ្មណោ យុត្តកំ អញ្ញាសិ, ន មយ”ន្តិ បសីទិត្វា យំ មនុស្សានំ ឧបការកំ, តំ សព្វំ អដ្ឋដ្ឋកំ កត្វា សព្វដ្ឋកំ នាម ទានំ ទត្វា បុរោហិតដ្ឋានេ ឋបេសិ។ សោបិ “អដ្ឋដ្ឋកំ នាម ចតុសដ្ឋិ ហោតី”តិ ចតុសដ្ឋិ សលាកភត្តានិ ឧបនិពន្ធាបេត្វា យាវជីវំ ទានំ ទត្វា សីលំ រក្ខិត្វា តតោ ចុតោ សគ្គេ និព្វត្តិ។

បុន តតោ ចុតោ ឥមស្មិំ កប្បេ កោណាគមនស្ស ច ភគវតោ កស្សបទសពលស្ស ចាតិ ទ្វិន្នំ ពុទ្ធានំ អន្តរេ ពារាណសិយំ កុដុម្ពិយគេហេ និព្វត្តោ, សោ វុឌ្ឍិមន្វាយ ឃរាវាសំ វសន្តោ ឯកទិវសំ អរញ្ញេ ជង្ឃវិហារំ ចរតិ។ តស្មិំ សមយេ បច្ចេកពុទ្ធោ នទីតីរេ ចីវរកម្មំ ករោន្តោ អនុវាតេ អប្បហោន្តេ សំហរិត្វា ឋបេតុំ អារទ្ធោ។ សោ ទិស្វា, “កស្មា, ភន្តេ, សំហរិត្វា ឋបេថា”តិ? អាហ។ អនុវាតោ នប្បហោតីតិ។ “ឥមិនា, ភន្តេ, ករោថា”តិ សាដកំ ទត្វា, “និព្វត្តនិព្វត្តដ្ឋានេ មេ កេនចិ បរិហានិ មា ហោតូ”តិ បត្ថនំ បដ្ឋបេសិ។ ឃរេបិស្ស ភគិនិយា សទ្ធិំ ភរិយាយ កលហំ ករោន្តិយា បច្ចេកពុទ្ធោ បិណ្ឌាយ បាវិសិ។

អថស្ស ភគិនី បច្ចេកពុទ្ធស្ស បិណ្ឌបាតំ ទត្វា តស្ស ភរិយំ សន្ធាយ “ឯវរូបំ ពាលំ យោជនសតេន បរិវជ្ជេយ្យ”ន្តិ បត្ថនំ បដ្ឋបេសិ។ សា គេហទ្វារេ ឋិតា តំ សុត្វា, “ឥមាយ ទិន្នកំ ឯស មា ភុញ្ជតូ”តិ បត្តំ គហេត្វា បិណ្ឌបាតំ ឆឌ្ឌេត្វា កលលស្ស បូរេត្វា អទាសិ។ ឥតរា ទិស្វា, “ពាលេ មំ តាវ អក្កោស វា បហរ វា។ ឯវរូបស្ស បន ទ្វេ អសង្ខេយ្យានិ បូរិតបារមិស្ស បត្តតោ ភត្តំ ឆឌ្ឌេត្វា កលលំ ទាតុំ ន យុត្ត”ន្តិ អាហ។ អថស្ស ភរិយាយ បដិសង្ខានំ ឧប្បជ្ជិ។ សា “តិដ្ឋថ, ភន្តេ”តិ កលលំ ឆឌ្ឌេត្វា បត្តំ ធោវិត្វា គន្ធចុណ្ណេន ឧព្វដ្ដេត្វា បវរស្ស ចតុមធុរស្ស បូរេត្វា ឧបរិ អាសិត្តេន បទុមគព្ភវណ្ណេន សប្បិនា វិជ្ជោតមានំ បច្ចេកពុទ្ធស្ស ហត្ថេ ឋបេត្វា, “យថា អយំ បិណ្ឌបាតោ ឱភាសជាតោ, ឯវំ ឱភាសជាតំ មេ សរីរំ ហោតូ”តិ បត្ថនំ បដ្ឋបេសិ។ បច្ចេកពុទ្ធោ អនុមោទិត្វា អាកាសំ បក្ខន្ទិ។ តេបិ ជាយម្បតិកា យាវតាយុកំ កុសលំ កត្វា សគ្គេ និព្វត្តិត្វា បុន តតោ ចវិត្វា ឧបាសកោ ពារាណសិយំ អសីតិកោដិវិភវស្ស សេដ្ឋិនោ បុត្តោ ហុត្វា និព្វត្តិ, ឥតរាបិ តាទិសស្សេវ ធីតា ហុត្វា និព្វត្តិ។

តស្ស វុឌ្ឍិប្បត្តស្ស តមេវ សេដ្ឋិធីតរំ អានយិំសុ។ តស្សា បុព្ពេ អនិដ្ឋវិបាកស្ស តស្ស កម្មស្ស អានុភាវេន បតិកុលំ បវិដ្ឋមត្តាយ ឧម្មារេ អក្កន្តដ្ឋានតោ បដ្ឋាយ សកលសរីរំ ឧគ្ឃាដិតវច្ចកុដិ វិយ ទុគ្គន្ធំ ជាតំ។ សេដ្ឋិកុមារោ “កស្សាយំ គន្ធោ”តិ បុច្ឆិត្វា “សេដ្ឋិកញ្ញាយា”តិ សុត្វា “នីហរថ នីហរថា”តិ អាភតនិយាមេនេវ កុលឃរំ បេសេសិ។ សា ឯតេនេវ នីហារេន សត្តសុ ឋានេសុ បដិនិវត្តិតា ចិន្តេសិ – “អហំ សត្តសុ ឋានេសុ បដិនិវត្តា។ កិំ មេ ជីវិតេនា”តិ? អត្តនោ អាភរណភណ្ឌំ ភញ្ជាបេត្វា សុវណ្ណិដ្ឋកំ ការេសិ រតនាយតំ វិទត្ថិវិត្ថតំ ចតុរង្គុលុព្ពេធំ។ តតោ ហរិតាលមនោសិលាបិណ្ឌំ គហេត្វា អដ្ឋ ឧប្បលហត្ថកេ អាទាយ កស្សបទសពលស្ស ចេតិយករណដ្ឋានំ គតា។ តស្មិញ្ច ខណេ ឯកា ឥដ្ឋកបន្តិ បរិក្ខិបិត្វា អាគច្ឆមានា ឃដនិដ្ឋកាយ ឩនា ហោតិ។ សេដ្ឋិធីតា វឌ្ឍកិំ អាហ – “ឥមំ ឥដ្ឋកំ ឯត្ថ ឋបេថា”តិ។ អម្ម, ភទ្ទកេ កាលេ អាគតាសិ, សយមេវ ឋបេហីតិ។ សា អារុយ្ហ តេលេន ហរិតាលមនោសិលំ យោជេត្វា តេន ពន្ធនេន ឥដ្ឋកំ បតិដ្ឋបេត្វា ឧបរិ អដ្ឋហិ ឧប្បលហត្ថកេហិ បូជំ កត្វា វន្ទិត្វា, “និព្វត្តនិព្វត្តដ្ឋានេ មេ កាយតោ ចន្ទនគន្ធោ វាយតុ, មុខតោ ឧប្បលគន្ធោ”តិ បត្ថនំ កត្វា, ចេតិយំ វន្ទិត្វា, បទក្ខិណំ កត្វា អគមាសិ។

ᩋᨳ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᨡᨱᩮ ᨿᩔ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨷᨮᨾᩴ ᨣᩮᩉᩴ ᨶᩦᨲᩣ, ᨲᩔ ᨲᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨲᩥ ᨿᩮᨶᨷᩥᩊᩥ᪨ ᨲᨴᩣᨷᩥ ᩈᩥᨸ᩠ᨸᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨿᩩᨷᨯ᩠ᨰᩣᩁᩮᨠ ᩋᩣᩉ – "ᨲᨴᩣ ᨾᨾ ᩋᩣᨶᩦᨲᩣ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩥᨵᩦᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨠᩉᩴ ᩈᩣ"ᨲᩥ? "ᨠᩩᩃᨣᩮᩉᩮ ᩅᩈᨲᩦ"ᨲᩥ᪨ "ᩋᩣᨶᩮᨳ ᨶᩴ, ᩈᩥᨸ᩠ᨸᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨴᩔᩮᩔᩣᨾᩣ"ᨲᩥ᪨ ᨲᩮ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ, ᨲᩴ ᩅᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩣ "ᨠᩥᩴ, ᨲᩣᨲᩣ, ᩋᩣᨣᨲᨲ᩠ᨳᩣ"ᨲᩥ? ᨲᩣᨿ ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩣ ᨲᩴ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᩴᩈᩩ᪨ "ᨲᩣᨲᩣ, ᨿᨳᩣ ᩋᩣᨠᩁᩣᩃᨠᩮᩈᩮᩣᨷᩥ ᨧᩮᨲᩥᨿᩴ ᨷᩪᨩᩥᨲᩴ, ᩋᩣᨠᩁᩣᩃᩴ ᨾᩮ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ"ᨲᩥ᪨ ᨲᩮ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩩᩴ᪨ "ᩋᩣᨶᩮᨳ ᨶᩴ, ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩋᨲ᩠ᨲᩴ ᩃᨽᩥᩔᩣᨾᩣ"ᨲᩥ᪨ ᨲᩮ ᩋᩣᨶᨿᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨲᩔᩣ ᩈᩉ ᨫᩣᨷᩥᨿᨾᩣᨶᩮ ᩈᨠᩃᨣᩮᩉᩴ ᨧᨶ᩠ᨴᨶᨣᨶ᩠ᨵᩮᩉᩥ ᨶᩥᩃᩩᨷ᩠ᨷᩥᩃᨣᨶ᩠ᨵᩮᩉᩥ ᨧᩣᨿᩥ᪨

ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥ – "ᨷᨮᨾᩴ ᨲᩅ ᩈᩁᩦᩁᨲᩮᩣ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᩅᩣᨿᩥ, ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨷᨶ ᨲᩮ ᩈᩁᩦᩁᨲᩮᩣ ᨧᨶ᩠ᨴᨶᨣᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᨾᩩᨡᨲᩮᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᩃᨣᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᩅᩣᨿᨲᩥ᪨ ᨠᩥᩴ ᩑᨲ"ᨶ᩠ᨲᩥ? ᩈᩣ ᩋᩣᨴᩥᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᨲᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩥ᪨ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ "ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩥᨠᩴ ᩅᨲ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩣᩈᨶ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᩣᨩᨶᩥᨠᩴ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨧᩮᨲᩥᨿᩴ ᨠᨾ᩠ᨻᩃᨠᨬ᩠ᨧᩩᨠᩮᨶ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩁᨳᨧᨠ᩠ᨠᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩮᩉᩥ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨷᨴᩩᨾᩮᩉᩥ ᩋᩃᨦ᩠ᨠᩁᩥ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᨴ᩠ᩅᩤᨴᩈᩉᨲ᩠ᨳᩣ ᩒᩃᨾ᩠ᨻᨠᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩣᩅᨲᩣᨿᩩᨠᩴ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨣ᩠ᨣᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩩᨲᩮᩣ ᨻᩣᩁᩣᨱᩈᩥᨲᩮᩣ ᨿᩮᩣᨩᨶᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᨮᩣᨶᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨾᨧ᩠ᨧᨠᩩᩃᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩥᨠᨬ᩠ᨬᩣ ᨴᩮᩅᩃᩮᩣᨠᨲᩮᩣ ᨧᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᩣᨩᨠᩩᩃᩮ ᨩᩮᨭ᩠ᨮᨵᩦᨲᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ᪨

ᨲᩮᩈᩩ ᩅᨿᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨠᩩᨾᩣᩁᩔ ᩅᩈᨶᨣᩣᨾᩮ ᨶᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩴᨥᩩᨭ᩠ᨮᩴ, ᩈᩮᩣ ᨾᩣᨲᩁᩴ ᩋᩣᩉ – "ᩈᩣᨭᨠᩴ ᨾᩮ ᩋᨾ᩠ᨾ ᨴᩮᩉᩥ, ᨶᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩦᩊᩥᩔᩣᨾᩦ"ᨲᩥ᪨ ᩈᩣ ᨵᩮᩣᨲᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᨶᩦᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨴᩣᩈᩥ᪨ "ᩋᨾ᩠ᨾ ᨳᩪᩃᩴ ᩍᨴ"ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨶᩦᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨴᩣᩈᩥ, ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨶᩦᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨴᩣᩈᩥ, ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥ᪨ ᩋᨳ ᨶᩴ ᨾᩣᨲᩣ ᩋᩣᩉ – "ᨲᩣᨲ, ᨿᩣᨴᩥᩈᩮ ᨣᩮᩉᩮ ᨾᨿᩴ ᨩᩣᨲᩣ, ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨶᩮᩣ ᩍᨲᩮᩣ ᩈᩩᨡᩩᨾᨲᩁᩔ ᨷᨭᩥᩃᩣᨽᩣᨿ ᨷᩩᨬ᩠ᨬ"ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ "ᩃᨽᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ ᩋᨾ᩠ᨾᩣ"ᨲᩥ᪨ "ᨷᩩᨲ᩠ᨲ ᩋᩉᩴ ᩋᨩ᩠ᨩᩮᩅ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩴ ᨻᩣᩁᩣᨱᩈᩥᨶᨣᩁᩮ ᩁᨩ᩠ᨩᨷᨭᩥᩃᩣᨽᨾ᩠ᨷᩥ ᩍᨧ᩠ᨨᩣᨾᩦ"ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨾᩣᨲᩁᩴ ᩅᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩉ – "ᨣᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ ᩋᨾ᩠ᨾᩣ"ᨲᩥ᪨ "ᨣᨧ᩠ᨨ, ᨲᩣᨲᩣ"ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨠᩥᩁᩔᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ – "ᨠᩉᩴ ᨣᨾᩥᩔᨲᩥ, ᩍᨵ ᩅᩣ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩅᩣ ᨣᩮᩉᩮ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᩔᨲᩦ"ᨲᩥ? ᩈᩮᩣ ᨷᨶ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᨶᩥᨿᩣᨾᩮᨶ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩣᩁᩣᨱᩈᩥᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨿ᩠ᨿᩣᨶᩮ ᨾᨦ᩠ᨣᩃᩈᩥᩃᩣᨷᨭ᩠ᨭᩮ ᩈᩈᩦᩈᩴ ᨷᩣᩁᩩᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨷᨩ᩠ᨩᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨧ ᨻᩣᩁᩣᨱᩈᩥᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨠᩣᩃᨦ᩠ᨠᨲᩔ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩮᩣ ᨴᩥᩅᩈᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩋᨾᨧ᩠ᨧᩣ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩈᩁᩦᩁᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᩣᨩᨦ᩠ᨣᨱᩮ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨶ᩠ᨲᨿᩥᩴᩈᩩ – "ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩑᨠᩣ ᨵᩦᨲᩣᩅ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᩋᩁᩣᨩᨠᩴ ᩁᨩ᩠ᨩᩴ ᨶ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ᪨ ᨠᩮᩣ ᩁᩣᨩᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ"ᨲᩥ ᨾᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ, "ᨲ᩠ᩅᩴ ᩉᩮᩣᩉᩥ, ᨲ᩠ᩅᩴ ᩉᩮᩣᩉᩦ"ᨲᩥ᪨ ᨷᩩᩁᩮᩣᩉᩥᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉ – "ᨻᩉᩩᩴ ᩒᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨹᩩᩔᩁᨳᩴ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨾᩣ"ᨲᩥ᪨ ᨲᩮ ᨠᩩᨾᩩᨴᩅᨱ᩠ᨱᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᩥᨶ᩠ᨵᩅᩮ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᨷᨬ᩠ᨧᩅᩥᨵᩴ ᩁᩣᨩᨠᨠᩩᨵᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᩈᩮᨲᨧ᩠ᨨᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᩁᨳᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᨳᩴ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᨲᩪᩁᩥᨿᩣᨶᩥ ᨷᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩥᩴᩈᩩ᪨ ᩁᨳᩮᩣ ᨷᩣᨧᩦᨶᨴ᩠ᩅᩤᩁᩮᨶ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨿ᩠ᨿᩣᨶᩣᨽᩥᨾᩩᨡᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, "ᨷᩁᩥᨧᨿᩮᨶ ᩏᨿ᩠ᨿᩣᨶᩣᨽᩥᨾᩩᨡᩮᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨾᩣ"ᨲᩥ ᨠᩮᨧᩥ ᩋᩣᩉᩴᩈᩩ᪨ ᨷᩩᩁᩮᩣᩉᩥᨲᩮᩣ "ᨾᩣ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᨿᩥᨲ᩠ᨳᩣ"ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᩁᨳᩮᩣ ᨠᩩᨾᩣᩁᩴ ᨷᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩁᩮᩣᩉᨶᩈᨩ᩠ᨩᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥ᪨ ᨷᩩᩁᩮᩣᩉᩥᨲᩮᩣ ᨷᩣᩁᩩᨷᨶᨠᨱ᩠ᨱᩴ ᩋᨷᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩣᨴᨲᩃᩣᨶᩥ ᩒᩃᩮᩣᨠᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ "ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩩ ᩋᨿᩴ ᨴᩦᨷᩮᩣ, ᨴ᩠ᩅᩥᩈᩉᩔᨴᩦᨷᨷᩁᩥᩅᩣᩁᩮᩈᩩ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᨴᩦᨷᩮᩈᩩ ᩑᩈ ᩁᨩ᩠ᨩᩴ ᨠᩣᩁᩮᨲᩩᩴ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ"ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ, "ᨷᩩᨶᨷᩥ ᨲᩪᩁᩥᨿᩣᨶᩥ ᨷᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᨳ ᨷᩩᨶᨷᩥ ᨷᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᨳᩣ"ᨲᩥ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨲᩪᩁᩥᨿᩣᨶᩥ ᨷᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨷᩮᩈᩥ᪨

ᩋᨳ ᨠᩩᨾᩣᩁᩮᩣ ᨾᩩᨡᩴ ᩅᩥᩅᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩒᩃᩮᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ, "ᨠᩮᨶ ᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩋᩣᨣᨲᨲ᩠ᨳᩣ"ᨲᩥ? ᩋᩣᩉ᪨ "ᨴᩮᩅ, ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᩁᨩ᩠ᨩᩴ ᨷᩣᨷᩩᨱᩣᨲᩦ"ᨲᩥ᪨ "ᩁᩣᨩᩣ ᨠᩉ"ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“ទេវត្តំ គតោ សាមី”តិ. “កតិ ទិវសា អតិក្កន្តា”តិ? “អជ្ជ សត្តមោ ទិវសោ”តិ. “បុត្តោ វា ធីតា វា អត្ថី”តិ. “ធីតា អត្ថិ ទេវ, បុត្តោ នត្ថី”តិ. “តេន ហិ ករិស្សាមិ រជ្ជ”ន្តិ. តេ តាវទេវ អភិសេកមណ្ឌបំ កត្វា រាជធីតរំ សព្វាលង្ការេហិ អលង្ករិត្វា ឧយ្យានំ អានេត្វា កុមារស្ស អភិសេកំ អកំសុ.

អថស្ស កតាភិសេកស្ស សតសហស្សគ្ឃនិកំ វត្ថំ ឧបហរិំសុ. សោ “កិមិទំ, តាតា”តិ? អាហ. “និវាសនវត្ថំ ទេវា”តិ. “ននុ, តាតា, ថូល”ន្តិ. “មនុស្សានំ បរិភោគវត្ថេសុ ឥតោ សុខុមតរំ នត្ថិ ទេវា”តិ. “តុម្ហាកំ រាជា ឯវរូបំ និវាសេសី”តិ? “អាម, ទេវា”តិ. “ន មញ្ញេ បុញ្ញវា តុម្ហាកំ រាជា, សុវណ្ណភិង្គារំ អាហរថ, លភិស្សាម វត្ថ”ន្តិ. សុវណ្ណភិង្គារំ អាហរិំសុ. សោ ឧដ្ឋាយ ហត្ថេ ធោវិត្វា, មុខំ វិក្ខាលេត្វា, ហត្ថេន ឧទកំ អាទាយ, បុរត្ថិមទិសាយ អព្ភុក្កិរិ, ឃនបថវិំ ភិន្ទិត្វា អដ្ឋ កប្បរុក្ខា ឧដ្ឋហិំសុ. បុន ឧទកំ គហេត្វា ទក្ខិណំ បច្ឆិមំ ឧត្តរន្តិ ឯវំ ចតស្សោ ទិសា អព្ភុក្កិរិ, សព្ពទិសាសុ អដ្ឋ អដ្ឋ កត្វា ទ្វត្តិំស កប្បរុក្ខា ឧដ្ឋហិំសុ. សោ ឯកំ ទិព្ពទុស្សំ និវាសេត្វា ឯកំ បារុបិត្វា “នន្ទរញ្ញោ វិជិតេ សុត្តកន្តិកា ឥត្ថិយោ មា សុត្តំ កន្តិំសូតិ ឯវំ ភេរិំ ចារាបេថា”តិ វត្វា, ឆត្តំ ឧស្សាបេត្វា, អលង្កតបដិយត្តោ ហត្ថិក្ខន្ធវរគតោ នគរំ បវិសិត្វា, បាសាទំ អារុយ្ហ មហាសម្បត្តិំ អនុភវិ.

ឯវំ កាលេ គច្ឆន្តេ ឯកទិវសំ ទេវី រញ្ញោ សម្បត្តិំ ទិស្វា, “អហោ តបស្សី”តិ ការុញ្ញាការំ ទស្សេសិ. “កិមិទំ ទេវី”តិ? ច បុដ្ឋា, “អតិមហតី, ទេវ, សម្បត្តិ, អតីតេ ពុទ្ធានំ សទ្ទហិត្វា កល្យាណំ អកត្ថ, ឥទានិ អនាគតស្ស បច្ចយំ កុសលំ ន ករោថា”តិ? អាហ. “កស្ស ទស្សាមិ? សីលវន្តោ នត្ថី”តិ. “អសុញ្ញោ, ទេវ, ជម្ពុទីបោ អរហន្តេហិ, តុម្ហេ ទានមេវ សជ្ជេថ, អហំ អរហន្តេ លភិស្សាមី”តិ អាហ. រាជា បុនទិវសេ បាចីនទ្វារេ ទានំ សជ្ជាបេសិ. ទេវី បាតោវ ឧបោសថង្គានិ អធិដ្ឋាយ ឧបរិបាសាទេ បុរត្ថាភិមុខា ឧរេន និបជ្ជិត្វា – “សចេ ឯតិស្សា ទិសាយ អរហន្តោ អត្ថិ, អាគច្ឆន្តុ អម្ហាកំ ភិក្ខំ គណ្ហន្តូ”តិ អាហ. តស្សំ ទិសាយំ អរហន្តោ នាហេសុំ. តំ សក្ការំ កបណទ្ធិកយាចកានំ អទំសុ.

បុនទិវសេ ទក្ខិណទ្វារេ ទានំ សជ្ជេត្វា តថេវ អកាសិ, បុនទិវសេ បច្ឆិមទ្វារេ. ឧត្តរទ្វារេ សជ្ជិតទិវសេ បន ទេវិយា តថេវ និមន្តេន្តិយា ហិមវន្តេ វសន្តានំ បច្ចេកពុទ្ធានំ បញ្ចសតានំ បច្ចេកពុទ្ធានំ ជេដ្ឋកោ មហាបទុមបច្ចេកពុទ្ធោ ភាតិកេ អាមន្តេសិ “មារិសា, នន្ទរាជា តុម្ហេ និមន្តេតិ, អធិវាសេថ តស្សា”តិ. តេ អធិវាសេត្វា បុនទិវសេ អនោតត្តទហេ មុខំ ធោវិត្វា អាកាសេន អាគន្ត្វា ឧត្តរទ្វារេ ឱតរិំសុ. មនុស្សា គន្ត្វា “បញ្ចសតា, ទេវ, បច្ចេកពុទ្ធា អាគតា”តិ រញ្ញោ អារោចេសុំ. រាជា សទ្ធិំ ទេវិយា គន្ត្វា វន្ទិត្វា បត្តំ គហេត្វា បច្ចេកពុទ្ធេ បាសាទំ អារោបេត្វា តេសំ ទានំ ទត្វា ភត្តកិច្ចាវសានេ រាជា សង្ឃត្ថេរស្ស, ទេវី សង្ឃនវកស្ស បាទមូលេ និបជ្ជិត្វា, “អយ្យា បច្ចយេហិ ន កិលមិស្សន្តិ, មយំ បុញ្ញេន ន ហាយិស្សាម, អម្ហាកំ យាវជីវំ ឥធ និវាសាយ បដិញ្ញំ ទេថា”តិ បដិញ្ញំ ការេត្វា ឧយ្យានេ បញ្ច បណ្ណសាលាសតានិ បញ្ច ចង្កមនសតានីតិ សព្ពាការេន និវាសដ្ឋានំ សម្បាទេត្វា តត្ថ វសាបេសុំ.

ឯវំ កាលេ គច្ឆន្តេ រញ្ញោ បច្ចន្តោ កុបិតោ. “អហំ បច្ចន្តំ វូបសមេតុំ គច្ឆាមិ, ត្វំ បច្ចេកពុទ្ធេសុ មា បមជ្ជី”តិ ទេវិំ ឱវទិត្វា គតោ. តស្មិំ អនាគតេយេវ បច្ចេកពុទ្ធានំ អាយុសង្ខារា ខីណា. មហាបទុមបច្ចេកពុទ្ធោ តិយាមរត្តិំ ឈានកីឡំ កីឡិត្វា អរុណុគ្គមនេ

អាលម្ពនផលកំ អាលម្ពិត្វា ឋិតកោវ អនុបាទិសេសាយ និព្វានធាតុយា បរិនិព្វាយិ, ឯតេនុបាយេន សេសាបីតិ សដ្ឋិបិ បរិនិព្វុតា។ បុនទិវសេ សេដ្ឋី បច្ចេកពុទ្ធានំ និសិន្នដ្ឋានំ ហរិតុបលិត្តំ ការេត្វា បុប្ផានិ វិកិរិត្វា ធូបំ ទត្វា តេសំ អាគមនំ ឱលោកយន្តី និសិន្នា អាគមនំ អបស្សន្តី បុរិសំ បេសេសិ – "គច្ឆ, តាត, ជានាហិ, កិំ អយ្យានំ កិញ្ចិ អផាសុក"ន្តិ? សោ គន្ត្វា មហាបទុមស្ស បណ្ណសាលាយ ទ្វារំ វិវរិត្វា តត្ថ អបស្សន្តោ ចង្កមនំ គន្ត្វា អាលម្ពនផលកំ និស្សាយ ឋិតំ ទិស្វា វន្ទិត្វា, "កាលោ, ភន្តេ"តិ អាហ។ បរិនិព្វុតសរីរំ កិំ កថេស្សតិ? សោ "និទ្ទាយតិ មញ្ញេ"តិ គន្ត្វា បិដ្ឋិបាទេ ហត្ថេន បរាមសិ។ បាទានំ សីតលតាយ ចេវ ថទ្ធតាយ ច បរិនិព្វុតភាវំ ញត្វា ទុតិយស្ស សន្តិកំ អគមាសិ, ឯវំ តតិយស្សាតិ សព្វេសំ បរិនិព្វុតភាវំ ញត្វា រាជកុលំ គតោ។ "កហំ, តាត, បច្ចេកពុទ្ធា"តិ? បុដ្ឋោ "បរិនិព្វុតា, សេដ្ឋី"តិ អាហ។ សេដ្ឋី កន្ទន្តី រោទន្តី និក្ខមិត្វា នាគរេហិ សទ្ធិំ តត្ថ គន្ត្វា សាធុកីឡិតំ ការេត្វា បច្ចេកពុទ្ធានំ សរីរកិច្ចំ កត្វា ធាតុយោ គហេត្វា ចេតិយំ បតិដ្ឋាបេសិ។

រាជា បច្ចន្តំ វូបសមេត្វា អាគតោ បច្ចុគ្គមនំ អាគតំ សេដ្ឋិំ បុច្ឆិ "កិំ, ភទ្ទេ, បច្ចេកពុទ្ធេសុ នប្បមជ្ជិ, និរោគា អយ្យា"តិ? "បរិនិព្វុតា, ទេវា"តិ។ រាជា ចិន្តេសិ – "ឯវរូបានម្បិ បណ្ឌិតានំ មរណំ ឧប្បជ្ជតិ, អម្ហាកំ កុតោ មោក្ខោ"តិ? សោ នគរំ អគន្ត្វា ឧយ្យានមេវ បវិសិត្វា ជេដ្ឋបុត្តំ បក្កោសាបេត្វា តស្ស រជ្ជំ បដិច្ឆាបេត្វា សយំ សមណបព្វជ្ជំ បព្វជិ, សេដ្ឋីបិ "ត្វយិ បព្វជិតេ អហំ កិំ ករិស្សាមី"តិ? តេនេវ សទ្ធិំ ឧយ្យានេ បព្វជិតា។ ទ្វេបិ ឈានំ ភាវេត្វា តតោ ចុតា ព្រហ្មលោកេ និព្វត្តិំសុ។

តេសុ តត្ថេវ វសន្តេសុ អម្ហាកំ សត្ថា លោកេ ឧប្បជ្ជិត្វា បវត្តិតវរធម្មចក្កោ អនុបុព្វេន រាជគហំ បាវិសិ។ អយំ បិប្ផលិមាណវោ មគធរដ្ឋេ មហាតិត្ថព្រាហ្មណគាមេ កបិលព្រាហ្មណស្ស អគ្គមហេសិយា កុច្ឆិម្ហិ និព្វត្តិត្វា, អយំ ភទ្ទា កាបិលានី មទ្ទរដ្ឋេ សាគលនគរេ កោសិយគោត្តព្រាហ្មណស្ស អគ្គមហេសិយា កុច្ឆិម្ហិ និព្វត្តា។ តេសំ ខោ អនុក្កមេន វឌ្ឍមានានំ បិប្ផលិមាណវស្ស វីសតិមេ វស្សេ ភទ្ទាយ សោឡសមេ វស្សេ សម្បត្តេ មាតាបិតរោ បុត្តំ ឱលោកេត្វា, "តាត, ត្វំ វយប្បត្តោ, កុលវំសោ នាម បតិដ្ឋាបេតព្វោ"តិ អតិវិយ និប្បីឡយិំសុ។ មាណវោ អាហ – "មយ្ហំសោតបថេ ឯវរូបំ កថំ មា កថេថ។ អហំ យាវ តុម្ហេ ធរថ, តាវ បដិជគ្គិស្សាមិ, តុម្ហាកំ បច្ឆតោ និក្ខមិត្វា បព្វជិស្សាមី"តិ។ តេ កតិបាហំ អតិក្កមិត្វា បុន កថយិំសុ, សោបិ តថេវ បដិក្ខិបិ។ បុន កថយិំសុ, បុនបិ បដិក្ខិបិ។ តតោ បដ្ឋាយ មាតា និរន្តរំ កថេតិយេវ។

មាណវោ "មម មាតរំ សញ្ញាបេស្សាមី"តិ រត្តសុវណ្ណស្ស និក្ខសហស្សំ ទត្វា សុវណ្ណការេហិ ឯកំ ឥត្ថិរូបំ ការាបេត្វា តស្ស មជ្ជនឃដ្ដនាទិកម្មបរិយោសានេ តំ រត្តវត្ថំ និវាសាបេត្វា វណ្ណសម្បន្នេហិ បុប្ផេហិ ចេវ នានាអលង្ការេហិ ច អលង្ការាបេត្វា មាតរំ បក្កោសាបេត្វា អាហ – "អម្ម ឯវរូបំ អារម្មណំ លភន្តោ គេហេ វសាមិ, អលភន្តោ ន វសាមី"តិ។ បណ្ឌិតា ព្រាហ្មណី ចិន្តេសិ – "មយ្ហំ បុត្តោ បុញ្ញវា ទិន្នទានោ កតាភិនីហារោ, បុញ្ញំ ករោន្តោ ន ឯកកោវ អកាសិ, អទ្ធា ឯតេន សហ កតបុញ្ញា សុវណ្ណរូបកបដិភាគា ភវិស្សតី"តិ អដ្ឋ ព្រាហ្មណេ បក្កោសាបេត្វា សព្វកាមេហិ សន្តប្បេត្វា សុវណ្ណរូបកំ រថំ អារោបេត្វា, "គច្ឆថ, តាតា, យត្ថ អម្ហាកំ ជាតិគោត្តភោគេហិ សមានកុលេ ឯវរូបំ ទារិកំ បស្សថ, ឥមមេវ សុវណ្ណរូបកំ, បណ្ណាការំ កត្វា ទេថា"តិ ឧយ្យោជេសិ។

តេ “អយ្យកំ តាវ ឯតំ កម្ម”ន្តិ និក្ខមិត្វា, “កត្ថ ករិស្សាមា”តិ? ចិន្តេត្វា, “មទ្ទរដ្ឋេ តាវ ឥត្ថាករោ, មទ្ទរដ្ឋេ ករិស្សាមា”តិ មទ្ទរដ្ឋេ សាគលនគរំ អគមិំសុ។ តត្ថ តំ សុវណ្ណរូបកំ ន្ហានតិត្ថេ ឋបេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិំសុ។ អថ ភទ្ទាយ ធាតី ភទ្ទំ ន្ហាបេត្វា អលង្ករិត្វា សិរិគព្ភេ និសីទាបេត្វា ន្ហាយិតុំ អាគច្ឆន្តី តំ រូបកំ ទិស្វា, “អយ្យធីតា មេ ឥធាគតា”តិ សញ្ញាយ តជ្ជេត្វា “ទុព្ពិនីតេ, កិំ ត្វំ ឥធាគតា”តិ? តលសត្តិកំ ឧគ្គិរិត្វា, “គច្ឆ សីឃ”ន្តិ គណ្ឌបស្សេ បហរិ។ ហត្ថោ បាសាណេ បដិហតោ វិយ កម្បិត្ថ។ សា បដិក្កមិត្វា “ឯវំ ថទ្ធំ តាវ មហាគីវំ ទិស្វា, ‘អយ្យធីតា មេ’តិ សញ្ញំ ឧប្បាទេសិំ, អយ្យធីតាយ ហិ មេ អយំ និវាសនបដិគ្គាហិកាបិ អយុត្តា”តិ អាហ។ អថ នំ តេ មនុស្សា បរិវារេត្វា “ឯវរូបា តេ សាមិធីតា”តិ បុច្ឆិំសុ។ “កិំ ឯសា, ឥមាយ សតគុណេន សហស្សគុណេន មយ្ហំ អយ្យា អភិរូបតរា, ទ្វាទសហត្ថេ គព្ភេ និសិន្នាយ បទីបកិច្ចំ នត្ថិ, សរីរោភាសេនេវ តមំ វិធមតី”តិ។ “តេន ហិ អាគច្ឆា”តិ តំ ខុជ្ជំ គហេត្វា សុវណ្ណរូបកំ រថំ អារោបេត្វា កោសិយគោត្តស្ស ឃរទ្វារេ ឋត្វា អាគមនំ និវេទយិំសុ។

ព្រាហ្មណោ បដិសន្ថារំ កត្វា, “កុតោ អាគតត្ថា”តិ? បុច្ឆិ។ “មគធរដ្ឋេ មហាតិត្ថគាមេ កបិលព្រាហ្មណស្ស ឃរតោ”តិ។ “កិំ ការណា អាគតា”តិ។ “ឥមិនា នាម ការណេនា”តិ។ “កល្យាណំ, តាតា, សមជាតិគោត្តវិភវោ អយំ ព្រាហ្មណោ, ទស្សាមិ ទារិក”ន្តិ បណ្ណាការំ គណ្ហិ។ តេ កបិលព្រាហ្មណស្ស សាសនំ បហិណិំសុ – “លទ្ធា ទារិកា, កត្តព្ពំ ករោថា”តិ។ តំ សាសនំ សុត្វា បិប្ផលិមាណវស្ស អារោចយិំសុ – “លទ្ធា កិរ ទារិកា”តិ។ មាណវោ “អហំ ន លភិស្សាមីតិ ចិន្តេសិំ, ឥមេ លទ្ធាតិ ច វទន្តិ, អនត្ថិកោ ហុត្វា បណ្ណំ បេសិស្សាមី”តិ រហោគតោ បណ្ណំ លិខិ, “ភទ្ទា អត្តនោ ជាតិគោត្តភោគានុរូបំ ឃរាវាសំ លភតុ, អហំ និក្ខមិត្វា បព្ពជិស្សាមិ, មា បច្ឆា វិប្បដិសារិនី អហោសី”តិ។ ភទ្ទាបិ “អសុកស្ស កិរ មំ ទាតុកាមា”តិ សុត្វា រហោគតា បណ្ណំ លិខិ, “អយ្យបុត្តោ អត្តនោ ជាតិគោត្តភោគានុរូបំ ឃរាវាសំ លភតុ។ អហំ និក្ខមិត្វា បព្ពជិស្សាមិ, មា បច្ឆា វិប្បដិសារី អហោសី”តិ។ ទ្វេបិ បណ្ណានិ អន្តរាមគ្គេ សមាគច្ឆិំសុ។ “ឥទំ កស្ស បណ្ណ”ន្តិ? “បិប្ផលិមាណវេន ភទ្ទាយ បហិត”ន្តិ។ “ឥទំ កស្ស បណ្ណ”ន្តិ? “ភទ្ទាយ បិប្ផលិមាណវស្ស បហិត”ន្តិ ច វុត្តេ ទ្វេបិ វាចេត្វា, “បស្សថ ទារកានំ កម្ម”ន្តិ ផាលេត្វា អរញ្ញេ ឆឌ្ឌេត្វា សមានបណ្ណំ លិខិត្វា ឥតោ ច ឯត្តោ ច បេសេសុំ។ ឥតិ តេសំ អនិច្ឆមានានំយេវ សមាគមោ អហោសិ។

តំទិវសំយេវ ច មាណវោបិ ឯកំ បុប្ផទាមំ គន្ថាបេសិ, ភទ្ទាបិ ឯកំ គន្ថាបេសិ។ តានិ អាសនមជ្ឈេ ឋបេត្វា ភុត្តសាយមាសា ឧភោបិ “សយនំ អារុហិស្សាមា”តិ សមាគន្ត្វា មាណវោ ទក្ខិណបស្សេន សយនំ អារុហិ។ ភទ្ទា វាមបស្សេន អារុហិត្វា អាហ – “យស្ស បស្សេ បុប្ផានិ មិលាយន្តិ, តស្ស រាគចិត្តំ ឧប្បន្នន្តិ វិជានិស្សាម, ឥមំ បុប្ផទាមំ ន អល្លីយិតព្ព”ន្តិ។ តេ បន អញ្ញមញ្ញស្ស សរីរសម្ផស្សភយេន តិយាមរត្តិំ និទ្ទំ អនោក្កមន្តាវ វីតិនាមេន្តិ, ទិវា បន ហសិតមត្តម្បិ ន ហោតិ។ តេ លោកាមិសេន អសំសដ្ឋា យាវ មាតាបិតរោ ធរន្តិ, តាវ កុដុម្ពំ អវិចារេត្វា តេសុ កាលង្កតេសុ វិចារយិំសុ។ មហតី មាណវស្ស សម្បត្តិ, ឯកទិវសំ សរីរំ ឧព្ពដ្ដេត្វា ឆឌ្ឌេតព្ពំ សុវណ្ណចុណ្ណមេវ មគធនាឡិយា ទ្វាទសនាឡិមត្តំ លទ្ធុំ វដ្ដតិ។ យន្តពទ្ធានិ សដ្ឋិ មហាតឡាកានិ, កម្មន្តោ ទ្វាទសយោជនិកោ, អនុរាធបុរប្បមាណា ចុទ្ទស គាមា, ចុទ្ទស ហត្ថានីកា, ចុទ្ទស អស្សានីកា, ចុទ្ទស រថានីកា។

សោ ឯកទិវសំ អលង្កតំ អស្សំ អារុយ្ហ មហាជនបរិវុតោ កម្មន្តំ គន្ត្វា ខេត្តកោដិយំ ឋិតោ នង្គលេហិ ភិន្នដ្ឋានតោ កាកាទយោ

សកុណេ គណ្ឌុប្បាទកាទិបាណេ ឧទ្ធរិត្វា ខាទន្តេ ទិស្វា, “តាតា, ឥមេ កិំ ខាទន្តី”តិ បុច្ឆិ? “គណ្ឌុប្បាទកេ អយ្យា”តិ។ “ឥមេហិ កតំ បាបំ កស្ស ហោតី”តិ? “តុម្ហាកំ, អយ្យា”តិ។ សោ ចិន្តេសិ – “សចេ ឥមេហិ កតំ បាបំ មយ្ហំ ហោតិ, កិំ មេ ករិស្សតិ សត្តអសីតិកោដិធនំ? កិំ ទ្វាទសយោជនោ កម្មន្តោ, កិំ យន្តពទ្ធានិ សដ្ឋិ មហាតឡាកានិ, កិំ ចុទ្ទស គាមា? សព្ពមេតំ ភទ្ទាយ កាបិលានិយា និយ្យាតេត្វា និក្ខមិត្វា បព្ពជិស្សាមី”តិ។

ភទ្ទាបិ កាបិលានី តស្មិំ ខណេ អន្តោវត្ថុម្ហិ តីណិ តិលកុម្ភេ បត្ថរាបេត្វា ធាតីហិ បរិវុតា និសិន្នា កាកេ តិលបាណកេ ខាទមានេ ទិស្វា, “អម្ម កិំ ឥមេ ខាទន្តី”តិ? បុច្ឆិ។ “បាណកេ អយ្យេ”តិ។ “អកុសលំ កស្ស ហោតី”តិ? “តុម្ហាកំ អយ្យេ”តិ។ សា ចិន្តេសិ – “មយ្ហំ ចតុហត្ថវត្ថំ នាឡិកោទនមត្តញ្ច លទ្ធុំ វដ្ដតិ, យទិ ច បនេតំ ឯត្តកេន ជនេន កតំ អកុសលំ មយ្ហំ ហោតិ, ភវសហស្សេនបិ វដ្ដតោ សីសំ ឧក្ខិបិតុំ ន សក្កា, អយ្យបុត្តេ អាគតមត្តេយេវ សព្ពំ តស្ស និយ្យាតេត្វា និក្ខម្ម បព្ពជិស្សាមី”តិ។

មាណវោ អាគន្ត្វា ន្ហត្វា បាសាទំ អារុយ្ហ មហារហេ បល្លង្កេ និសីទិ, អថស្ស ចក្កវត្តិនោ អនុច្ឆវិកំ ភោជនំ សជ្ជយិំសុ។ ទ្វេបិ ភុញ្ជិត្វា បរិជនេ និក្ខន្តេ រហោគតា ផាសុកដ្ឋានេ និសីទិំសុ។ តតោ មាណវោ ភទ្ទំ អាហ – “ភទ្ទេ, ត្វំ ឥមំ ឃរំ អាគច្ឆន្តី កិត្តកំ ធនំ អាហរី”តិ? “បញ្ចបណ្ណាស សកដសហស្សានិ អយ្យា”តិ។ “ឯតំ សព្ពំ, យា ច ឥមស្មិំ ឃរេ សត្តអសីតិកោដិយោ, យន្តពទ្ធា សដ្ឋិតឡាកាទិភេទា សម្បត្តិ អត្ថិ, សព្ពំ តុយ្ហញ្ញេវ និយ្យាតេមី”តិ។ “តុម្ហេ បន កុហិំ គច្ឆថ អយ្យា”តិ។ “អហំ បព្ពជិស្សាមី”តិ។ “អយ្យា អហម្បិ តុម្ហាកំយេវ អាគមនំ ឱលោកយមានា និសិន្នា, អហម្បិ បព្ពជិស្សាមី”តិ។ តេសំ អាទិត្តបណ្ណកុដិ វិយ តយោ ភវា ឧបដ្ឋហិំសុ។ តេ “បព្ពជិស្សាមា”តិ វត្វា អន្តរាបណតោ កសាវរសបីតានិ វត្ថានិ មត្តិកាបត្តេ ច អាហរាបេត្វា អញ្ញមញ្ញំ កេសេ ឱហារាបេត្វា, “យេ លោកេ អរហន្តោ, តេ ឧទ្ទិស្ស អម្ហាកំ បព្ពជ្ជា”តិ បព្ពជិត្វា ថវិកាសុ បត្តេ ឱសារាបេត្វា អំសេ លគ្គេត្វា បាសាទតោ ឱតរិំសុ។ គេហេ ទាសេសុ ច កម្មការេសុ ច ន កោចិ សញ្ជានិ។

អថ នេ ព្រាហ្មណគាមតោ និក្ខម្ម ទាសគាមទ្វារេន គច្ឆន្តេ អាកប្បកុត្តវសេន ទាសគាមវាសិនោ សញ្ជានិំសុ។ តេ រោទន្តា បាទេសុ និបតិត្វា “កិំ អម្ហេ អនាថេ ករោថ អយ្យា”តិ? អាហំសុ។ “មយំ, ភណេ ‘អាទិត្តបណ្ណសាលា វិយ តយោ ភវា’តិ បព្ពជិម្ហា, សចេ តុម្ហេសុ ឯកេកំ ភុជិស្សំ ករោម, វស្សសតម្បិ នប្បហោតិ, តុម្ហេវ តុម្ហាកំ សីសំ ធោវិត្វា ភុជិស្សា ហុត្វា ជីវថា”តិ វត្វា តេសំ រោទន្តានំយេវ បក្កមិំសុ។ ថេរោ បុរតោ គច្ឆន្តោ និវត្តិត្វា ឱលោកេន្តោ ចិន្តេសិ – “អយំ ភទ្ទា កាបិលានី សកលជម្ពុទីបគ្ឃនិកា ឥត្ថី មយ្ហំ បច្ឆតោ អាគច្ឆតិ, ឋានំ ខោ បនេតំ វិជ្ជតិ, យំ កោចិ ឯវំ ចិន្តេយ្យ ‘ឥមេ បព្ពជិត្វាបិ វិនា ភវិតុំ ន សក្កោន្តិ, អននុច្ឆវិកំ ករោន្តី’តិ។ “កោចិ វា បន អម្ហេសុ មនំ បទូសេត្វា អបាយបូរកោ ភវេយ្យ។ ឥមំ បហាយ មយា គន្តុំ វដ្ដតី”តិ ចិត្តំ ឧប្បាទេសិ។

សោ បុរតោ គច្ឆន្តោ ទ្វេធាបថំ ទិស្វា តស្ស មត្ថកេ អដ្ឋាសិ។ ភទ្ទាបិ អាគន្ត្វា វន្ទិត្វា អដ្ឋាសិ។ អថ នំ អាហ – “ភទ្ទេ, តាទិសិំ ឥត្ថិំ មម បច្ឆតោ អាគច្ឆន្តិំ ទិស្វា, ‘ឥមេ បព្ពជិត្វាបិ វិនា ភវិតុំ ន សក្កោន្តី’តិ ចិន្តេត្វា អម្ហេសុ បទុដ្ឋចិត្តោ មហាជនោ អបាយបូរកោ ភវេយ្យ។ ឥមស្មិំ ទ្វេធាបថេ ត្វំ ឯកំ គណ្ហ, អហំ ឯកេន គមិស្សាមី”តិ។ “អាម, អយ្យ, បព្ពជិតានំ មាតុគាមោ នាម មលំ, ‘បព្ពជិត្វាបិ វិនា ន

កចត្តិ'តិ អយ្យាកំ ឥោរ៉ំ បស្សត្តិ, ត្យុឥយ្យឯក៌ យក្កុ ពណាគ, ចិតា កចិស្សាយា"តិ តិក្លត្តុំ បឥក្លិឃំ ពត្វា ឥត្យស្បុ ផាឥតស្បុ បញ្ញាបតិដ្ឋិឥតាត ចត្តិត្វា
ឥសតឋសឥយាឆាតសយុដ្ឋល់ អញ្ញលិ បក្កឃ្យ "សតសហស្សាបក្យបយោឥឍ អឌ្គាឥត ពឥតា យិត្តសត្ត្វឥចា អជ្ជ កិជ្ជតី"តិ ចត្វា, "ត្យុឥយ្យា
ឥក្លិឍឌាតិកា តាយ, ត្យុយ្យាកំ ឥក្លិឍយឥក្កា ចដ្ឋតិ, យឃំ យាត្យកាយា តាយ ចាយឌាតិកា, អយ្យាកំ ចាយយឥក្កា ចដ្ឋតី"តិ ចត្តិត្វា យក្កុ
បដិបត្តា៎ ឥតរ៉ំ ឥត្ថឆាក្សតកាឥល អឃំ យហាបឆឹ "អហំ ចក្កុចាឡអកិរិសិឥតរុបញ្ញឥត ឆាឥរត្យុំ សឥក្កាត្តិបិ ត្យុយ្យាកំ ក្យុឥឍ ឆាឥរត្យុំ ត
សឥក្កាឃី"តិ ចឥត្តិ ចិឃ ចិរចយាតា អកយ្យិ, អាកាឥឃ អសតិសឥគ្គ ចិឃ បចត្តិ, ចក្កុចាឡអបញ្ញឥតា ដ្ឋត្តដ៎

សឡាសឡុដ្ឋ ឥចឡុចតយហាចិហាឥរ កត្ថក្យុដិឃំ តិសិឥត្តា បឆឹកយ្យតសឌ្ឍិ ស្យុត្វា, "កស្ស ត្យ ឥលា បឆឹ កយ្យតី"តិ? អាចឥជ្ជត្តា
"បិប្យលិយាឍឥចា ច កដ្ឋា ច កាបិលិតី យំ ដ្ឋដ្ឋិស្ស អប្យឥយឃ្យំ សយ្យត្តិ បហាឃ បញ្ញឌិតា, ឥតរ៉ំ ចិឥឃាកដ្ឋាឥត ដ្ឋកិត្តយ្យិ ក្យុឍចាឥលត អឃំ
បឆឹកឥយ្យា ឌាឥតា, យឃាបិ ឲុឥតរ៉ំ សក្កហំ កាត្យុំ ចដ្ឋតី"តិ កត្ថក្យុដិឥតា តិក្លឱ្យ សឃឥយច បត្តុឌឹចទំ អាឥងាឃ, អសឹតិយហាឥឆឥរស្យុ ពត្ថិ
អតាយឥត្តត្វា តិកាទុតំ យក្កុ បក្កុយតំ ពត្វា រាឌកហស្ស ច តាឡអគ្គាឃ ច អត្តឥរ ឥាហ្យុបុត្តកតិ‌ឥក្រោឆរុក្លឃ្យុឥល បល្លដ្ឋំ អាកុឌិត្វា តិសឹដ៎
តិសឹឥឥត្តា បត អញ្ញាតឥរា បំស្យុក្យុលិកោ ចិឃ អតិសឹឌិត្វា ត្យុឌ្ឌឥចរំ កឥហត្វា អសឹតិហត្វា ឈតត្យុឌ្ឌរុប្ពិឥឃា ចិយ្យឥជ្ជត្តា តិសឹដ៎ ឌ្ឋតិ តស្សិ
ឍឥឍ បណ្ណាឍត្តសាកឥចក្កុក្យុដ្ឋកាទាឌិប្យយាឍា ត្យុឌ្ឌរុប្ពិឥឃា ឌ្ឋឥតា ឌិឥតា ច ចិប្យត្តត្តិឥឃា ចិឆាចត្តិឥឃា
ចត្ថិឃសហស្សឃ្យុរិឃសហ៍ស្សាក្កុយតកាឥល៏ ចិឃ ក្យុរយាតា តំ ចតត្ត្វទំ ឲុឥកាកាឥ អកំស្យុ៎ ឌ្ឋត្តិសឃហាប្យុរិសលក្ខឍាតំ សិរិឃា
សយុដ្ឋលិតតារាកឍំ ចិឃ កកតំ, ស្យុប្យុប្បិតកយលក្យុចលឃំ ចិឃ សលិលំ, ចតត្ត្វទំ ចិឥរាចិត្វា៎ តិ‌ឥក្រោឆរុក្លស្ស តាយ ឍឥត្ថា ឥសឥតា ឥហាតិ,
បត្តាតិ តឹលិតិ បក្កាតិ រត្តាតិ៎ តស្សិ បត ឌិចឥឃ សតសាឥតា តិ‌ឥក្រោឆរុក្លោ ស្យុចណ្ណចណ្ណោ អឥហាសិ៎

ឌ្ឋតិ ឃា សា អឌ្គាតយក្កុប្យដិបឥត្តាតិ បឥស្ស អត្ថុំ ចត្វា, "ឌ្ឋឥជាតិ ឃឥតា ឲុស បញ្ញឌិឥតា, ឃឥតា ច អឌ្គាតយក្កុំ បដិបឥត្តា៎ ឌ្ឋយស្ស អត្ថុស្ស
អាចិកាចត្តុំ អតិតីហារឥតា បដ្ឋាឃ អឃំ អត្យុប្យុព្វិកថា កឥថតព្វា"តិ ទុត្វា, សា ឲុចំ ឥចឌិតព្វា៎

អត្តរា ច រាឌកហំ អត្តរា ច តាឡអគ្គិ រាឌកហស្ស ច តាឡអគ្គាឃ ច អត្តឥរ៎ សត្វារព្ភា ចតាហំ បឥស្សឃ្យំ កកចត្ត្វឥយច បឥស្សឃ្យត្តិ
សឥឆ អហំ សត្វារំ បឥស្សឃ្យំ, ឌ្ឋយំឥឃច កកចត្តិ បឥស្សឃ្យំ៎ ត ហិ ឥយ ឌ្ឋឥតា អឥញ្ញាត សត្វារា កចិត្យុំ សក្កាតិ៎ ស្យុកតព្ភា ចតាហំ បឥស្សឃ្យំ
កកចត្ត្វឥយច បឥស្សឃ្យត្តិ សឥឆ អហំ សឡាបដិបត្តិឃា ស្យុឌ្ឍ កតត្វា ស្យុកតំ តាយ បឥស្សឃ្យំ, ឌ្ឋយំឥឃច កកចត្តិ បឥស្សឃ្យំ៎ ត ហិ ឥយ ឌ្ឋឥតា
អឥញ្ញាត ស្យុកឥតត កចិត្យុំ សក្កាតិ៎ សឡាសឡុឌ្ឍព្ភា ចតាហំ បឥស្សឃ្យំ កកចត្ត្វឥយច បឥស្សឃ្យត្តិ សឥឆ អហំ សឡា សាយព្ភា សព្ភាតិ ត្យុឌ្ឌត្វា
សឡាសឡុឌ្ឍិ តាយ បឥស្សឃ្យំ, ឌ្ឋយំឥឃច កកចត្តិ បឥស្សឃ្យំ៎ ត ហិ ឥយ ឌ្ឋឥតា អឥញ្ញាត សឡាសឡុឌ្ឍឥឆត កចិត្យុំ សក្កាតិ អឃឥយត្វ អឌិប្បាឥឃា៎
ឲុចំ ឥស្សឥតឥត "កកចតិ 'អឃំ សត្វា, អឃំ ស្យុកឥតា, អឃំ សឡាសឡុឌ្ឋ'តិ តិក្កឥជ្ជ អហំ, អាទុឥសា, អឥហាសិ"ត្តិ ឌីឥបតិ៎ សត្វា ឥយ,
កឥត្តតិ ឌ្ឋឌំ កិច្ចាបិ ឥច្ច ចាឥរ អាកតំ, តិក្លត្តុំ បត ទុត្តត្តិ ឥចឌិតព្វំ៎ ឌ្ឋយិតា ហិ ឥសា "ឲុចំ តិក្លត្តុំ សាចកត្តុំ សាឥចសិ, អាទុឥសា"តិ
ឌីឥបតិ៎

អឌាតឥញ្ញាចាតិ អឌាតយាឥតាច៎ ទុតិឃបឥឆបិ ឲុឥសច តឥឃា៎ យុឌ្ឋាបិ តស្ស ចិបឥតឃ្យាតិ ឃស្ស អញ្ញាស្ស "អឌាតំឥឃច ឌាតាឃី"តិ

បដិញ្ញាស្ស ពាហិរកស្ស សត្ថុនោ ឯវំ សព្ពចេតសា សមន្នាគតោ បសន្នចិត្តោ សាវកោ ឯវរូបំ បរមនិបច្ចាការំ ករេយ្យ, តស្ស វណ្ដច្ឆិន្នតាលបក្កំ វិយ គីវតោ មុទ្ធាបិ វិបតេយ្យ, សត្តធា បន ផលេយ្យាតិ អត្ថោ។ កិំ វា ឯតេន, សចេ មហាកស្សបត្ថេរោ ឥមិនា ចិត្តប្បសាទេន ឥមំ បរមនិបច្ចាការំ មហាសមុទ្ទស្ស ករេយ្យ, តត្តកបាលេ បក្ខិត្តឧទកពិន្ទុ វិយ វិលយំ គច្ឆេយ្យ។ សចេ ចក្កវាឡស្ស ករេយ្យ, ថុសមុដ្ឋិ វិយ វិកិរេយ្យ។ សចេ សិនេរុបព្ពតស្ស ករេយ្យ, កាកតុណ្ឌេន បហដបិដ្ឋមុដ្ឋិ វិយ វិទ្ធំសេយ្យ។ សចេ មហាបថវិយា ករេយ្យ, វាតាហតភស្មបុញ្ជោ វិយ វិកិរេយ្យ។ ឯវរូបោបិ បន ថេរស្ស និបច្ចាការោ សត្ថុ សុវណ្ណវណ្ណេ បាទបិដ្ឋេ លោមមត្តម្បិ វិកោបេតុំ នាសក្ខិ។ តិដ្ឋតុ ច មហាកស្សបោ, មហាកស្សបសទិសានំ ភិក្ខូនំ សហស្សម្បិ សតសហស្សម្បិ និបច្ចាការទស្សនេន នេវ ទសពលស្ស បាទបិដ្ឋេ លោមមត្តម្បិ វិកោបេតុំ បំសុកូលចីវរេ វា អំសុមត្តម្បិ ចាលេតុំ សក្កោតិ។ ឯវំ មហានុភាវោ ហិ សត្ថា។

តស្មាតិហ តេ កស្សបាតិ យស្មា អហំ ជានន្តោ ឯវ "ជានាមី"តិ, បស្សន្តោ ឯវ ច "បស្សាមី"តិ វទាមិ, តស្មា, កស្សប, តយា ឯវំ សិក្ខិតព្ពំ។ តិព្ពន្តិ ពហលំ មហន្តំ។ ហិរោត្តប្បន្តិ ហិរី ច ឱត្តប្បញ្ច។ បច្ចុបដ្ឋិតំ ភវិស្សតីតិ បឋមតរមេវ ឧបដ្ឋិតំ ភវិស្សតិ។ យោ ហិ ថេរាទីសុ ហិរោត្តប្បំ ឧបដ្ឋបេត្វា ឧបសង្កមតិ, ថេរាទយោបិ តំ សហិរិកា សឱត្តប្បា ច ហុត្វា ឧបសង្កមន្តីតិ អយមេត្ថ អានិសំសោ។ កុសលូបសំហិតន្តិ កុសលសន្និស្សិតំ។ អដ្ឋិំ កត្វាតិ អត្តានំ តេន ធម្មេន អដ្ឋិកំ កត្វា, តំ វា ធម្មំ "ឯស មយ្ហំ អត្ថោ"តិ អដ្ឋិំ កត្វា។ មនសិ កត្វាតិ ចិត្តេ ឋបេត្វា។ សព្ពចេតសា សមន្នាហរិត្វាតិ ចិត្តស្ស ថោកម្បិ ពហិ គន្តុំ អទេន្តោ សព្ពេន សមន្នាហារចិត្តេន សមន្នាហរិត្វា។ ឱហិតសោតោតិ ឋបិតសោតោ, ញាណសោតញ្ច បសាទសោតញ្ច ឱទហិត្វា យថា ទេសិតំ ធម្មំ សក្កច្ចមេវ សុណិស្សាមីតិ ឯវញ្ហិ តេ សិក្ខិតព្ពំ។ សាតសហគតា ច មេ កាយគតាសតីតិ អសុភេសុ ចេវ អានាបានេ ច បឋមជ្ឈានវសេន សុខសម្បយុត្តា កាយគតាសតិ។ យោ ច បនាយំ តិវិធោ ឱវាទោ, ថេរស្ស អយមេវ បព្ពជ្ជា ច ឧបសម្បទា ច អហោសិ។

សរណោតិ សកិលេសោ សឥណោ ហុត្វា។ រដ្ឋបិណ្ឌំ ភុញ្ជិន្តិ សទ្ធាទេយ្យំ ភុញ្ជិំ។ ចត្តារោ ហិ បរិភោគា ថេយ្យបរិភោគោ ឥណបរិភោគោ ទាយជ្ជបរិភោគោ សាមិបរិភោគោតិ។ តត្ថ ទុស្សីលស្ស សង្ឃមជ្ឈេ និសីទិត្វា ភុញ្ជន្តស្សាបិ បរិភោគោ ថេយ្យបរិភោគោ នាម។ កស្មា? ចតូសុ បច្ចយេសុ អតិស្សរតាយ។ សីលវតោ អបច្ចវេក្ខិតបរិភោគោ ឥណបរិភោគោ នាម។ សត្តន្នំ សេខានំ បរិភោគោ ទាយជ្ជបរិភោគោ នាម។ ខីណាសវស្ស បរិភោគោ សាមិបរិភោគោ នាម។ ឥតិ ខីណាសវោវ សាមី ហុត្វា អនណោ បរិភុញ្ជតិ។ ថេរោ អត្តនា បុថុជ្ជនេន ហុត្វា បរិភុត្តបរិភោគំ ឥណបរិភោគមេវ ករោន្តោ ឯវមាហ។ អដ្ឋមិយា អញ្ញា ឧទបាទីតិ អដ្ឋមេ ទិវសេ អរហត្តផលំ ឧប្បជ្ជិ។

អថ ខោ, អាវុសោ, ភគវា មគ្គា ឱក្កម្មាតិ មគ្គតោ ឱក្កមនំ បឋមតរំ តំទិវសេយេវ អហោសិ, អរហត្តាធិគមោ បច្ឆា។ ទេសនាវារស្ស បន ឯវំ អាគតត្តា អរហត្តាធិគមោ បឋមំ ទីបិតោ។ កស្មា បន ភគវា មគ្គា ឱក្កន្តោតិ? ឯវំ កិរស្ស អហោសិ "ឥមំ ភិក្ខុំ ជាតិអារញ្ញកំ ជាតិបំសុកូលិកំ ជាតិឯកាសនិកំ ករិស្សាមី"តិ។ តស្មា ឱក្កមិ។

មុទុកា ខោ ត្យាយន្តិ មុទុកា ខោ តេ អយំ។ ឥមញ្ច បន វាចំ ភគវា តំ ចីវរំ បទុមបុប្ផវណ្ណេន បាណិនា អន្តន្តេន បរាមសន្តោ អាហ។

ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉᩣᨲᩥ? ᨳᩮᩁᩮᨶ ᩈᩉ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩩᨠᩣᨾᨲᩣᨿ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᨩᩣᨲᩮᩣᨲᩥ? ᨳᩮᩁᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨮᩣᨶᩮ ᨮᨷᩮᨲᩩᨠᩣᨾᨲᩣᨿ᪨ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨷᨶ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨧᩦᩅᩁᩔ ᨧ ᨷᨲ᩠ᨲᩔ ᨧ ᩅᨱ᩠ᨱᩮ ᨠᨳᩥᨲᩮ “ᨲ᩠ᩅᩴ ᨲ᩠ᨿᩣᨿᩴ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩣᩁᩥᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩩ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᩣ”ᨲᩥ ᩌᩉ᪨ ᨵᩤᩁᩮᩔᩈᩥ ᨷᨶ ᨾᩮ ᨲ᩠ᩅᩴ, ᨠᩔᨷ, ᩈᩣᨱᩣᨶᩥ ᨷᩴᩈᩩᨠᩪᩃᩣᨶᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩈᨶᩣᨶᩦᨲᩥ, ᨠᩔᨷ, ᨲ᩠ᩅᩴ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨩᩥᨱ᩠ᨱᩣᨶᩥ ᨷᩴᩈᩩᨠᩪᩃᩣᨶᩥ ᨷᩣᩁᩩᨷᩥᨲᩩᩴ ᩈᨠ᩠ᨡᩥᩔᩈᩦᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ᪨ ᨲᨬ᩠ᨧ ᨡᩮᩣ ᨶ ᨠᩣᨿᨻᩃᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ, ᨷᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᨷᩪᩁᨱᩴ ᨷᨶ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩑᩅᨾᩣᩉ᪨ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ – ᩋᩉᩴ ᩍᨾᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨷᩩᨱ᩠ᨱᩴ ᨶᩣᨾ ᨴᩣᩈᩥᩴ ᨷᩣᩁᩩᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩌᨾᨠᩈᩩᩈᩣᨶᩮ ᨨᨯ᩠ᨯᩥᨲᩴ ᨲᩴ ᩈᩩᩈᩣᨶᩴ ᨷᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩩᨾ᩠ᨻᨾᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨷᩣᨱᨠᩮᩉᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᩁᩥᨠᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨲᩮ ᨷᩣᨱᨠᩮ ᩅᩥᨵᩩᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᩣᩋᩁᩥᨿᩅᩴᩈᩮ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩮᩈᩥᩴ, ᨲᩔ ᨾᩮ ᩍᨾᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨣᩉᩥᨲᨴᩥᩅᩈᩮ ᨴᩈᩈᩉᩔᨧᨠ᩠ᨠᩅᩣᩊᩮ ᨾᩉᩣᨷᨳᩅᩦ ᨾᩉᩣᩅᩥᩁᩅᩴ ᩅᩥᩁᩅᨾᩣᨶᩣ ᨠᨾ᩠ᨷᩥᨲ᩠ᨳ, ᩌᨠᩣᩈᩴ ᨲᨭᨲᨭᩣᨿᩥ, ᨧᨠ᩠ᨠᩅᩣᩊᨴᩮᩅᨲᩣ ᩈᩣᨵᩩᨠᩣᩁᩴ ᩋᨴᩴᩈᩩ, “ᩍᨾᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨣᩉᩥᨲᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᨩᩣᨲᩥᨷᩴᩈᩩᨠᩪᩃᩥᨠᩮᨶ ᨩᩣᨲᩥᩌᩁᨬ᩠ᨬᩥᨠᩮᨶ ᨩᩣᨲᩥᩑᨠᩣᩈᨶᩥᨠᩮᨶ ᨩᩣᨲᩥᩈᨷᨴᩤᨶᨧᩣᩁᩥᨠᩮᨶ ᨽᩅᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨲ᩠ᩅᩴ ᩍᨾᩔ ᨧᩦᩅᩁᩔ ᩋᨶᩩᨧ᩠ᨨᩅᩥᨠᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩈᨠ᩠ᨡᩥᩔᩈᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨳᩮᩁᩮᩣᨷᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨷᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᩦᨶᩴ ᨻᩃᩴ ᨵᩤᩁᩮᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨲᩴ ᩋᨾᨬ᩠ᨬᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᩋᩉᨾᩮᨲᩴ ᨷᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨷᩪᩁᩮᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩈᩩᨣᨲᨧᩦᩅᩁᩔ ᩋᨶᩩᨧ᩠ᨨᩅᩥᨠᩴ ᨠᩣᨲᩩᨠᩣᨾᨲᩣᨿ “ᨵᩤᩁᩮᩔᩣᨾᩉᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥ ᩌᩉ᪨ ᨷᨭᩥᨷᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᨭᩥᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣᩈ᩠ᨾᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨷᨶ ᨧᩦᩅᩁᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨳᩮᩁᩮᨶ ᨷᩣᩁᩩᨲᨧᩦᩅᩁᩴ ᨽᨣᩅᩣ ᨷᩣᩁᩩᨷᩥ, ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨳᩮᩁᩮᩣ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨾᨿᩮ ᨾᩉᩣᨷᨳᩅᩦ ᩏᨴᨠᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨶ᩠ᨶᨴᨶ᩠ᨲᩦ ᨠᨾ᩠ᨷᩥᨲ᩠ᨳ᪨

ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥᩌᨴᩦᩈᩩ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨽᨣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩋᩁᩥᨿᩣᨿ ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᨩᩣᨲᩮᩣᨲᩥ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩏᩁᩮᨶ ᩅᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩩᨡᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᨵᨾ᩠ᨾᨴᩮᩈᨶᩣᨿ ᨷᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣᨿ ᨧ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᩤᨿ ᨧ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩒᩁᩈᩮᩣ ᨾᩩᨡᨲᩮᩣ ᨩᩣᨲᩮᩣ᪨ ᩒᩅᩣᨴᨵᨾ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᨩᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩒᩅᩣᨴᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨧ ᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨩᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨶᩥᨾ᩠ᨾᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩤᨿᩣᨴᩴ ᨶᩅᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᨵᨾ᩠ᨾᨴᩤᨿᩣᨴᩴ ᨧ ᩋᩁᩉᨲᩦᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᨴᩤᨿᩣᨴᩮᩣ᪨ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣᨶᩥ ᩈᩣᨱᩣᨶᩥ ᨷᩴᩈᩩᨠᩪᩃᩣᨶᩦᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩣ ᨷᩣᩁᩩᨲᩴ ᨷᩴᩈᩩᨠᩪᩃᨧᩦᩅᩁᩴ ᨷᩣᩁᩩᨷᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ᪨

ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᨴᨾᩣᨶᩮᩣ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨿᩴ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ “ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥᩌᨴᩦᩉᩥ ᨣᩩᨱᩮᩉᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᨴᨾᩣᨶᩮᩣ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ, ᨾᨾᩴ ᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᨴᨾᩣᨶᩮᩣ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᩉᩴ ᩑᩅᩁᩪᨷᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨳᩮᩁᩮᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᨧ ᨷᩁᩥᩈᩮᩣᨵᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ – ᩌᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨿᩔ ᨶ ᩈᨷ᩠ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ, ᨶ ᩌᨧᩁᩥᨿᩮᩣ, ᨠᩥᩴ ᩈᩮᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᩮᩣ ᩋᨶᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩣ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᨷᨠ᩠ᨡᨠᩮᩣ ᩈᨿᩴᨣᩉᩥᨲᨠᩣᩈᩣᩅᩮᩣ “ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᨷᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨠᩮᩣ”ᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩴ ᨣᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᨳᩥᨠᩣᨿᩩᨲᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨷᨭ᩠ᨮᨷᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᩃᨽᨲᩥ, ᨲᩦᩉᩥ ᩒᩅᩣᨴᩮᩉᩥ ᨷᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩴ ᨧ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᩴ ᨧ ᩃᨽᨲᩥ, ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨠᩣᨿᩴ ᨧᩦᩅᩁᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᩴ ᩃᨽᨲᩥ? ᨷᩔ ᨿᩣᩅ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᨧᨶᩴ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨠᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᩮᩣᨵᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨨᩉᩥ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᩉᩥ ᩈᩦᩉᨶᩣᨴᩴ ᨶᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩉᩴ ᨡᩮᩣ, ᩌᩅᩩᩈᩮᩣᨲᩥᩌᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᨷᩩᩁᩥᨾᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩑᨠᩣᨴᩈᨾᩴ᪨

᪑᪒᪨ ᨷᩁᩴᨾᩁᨱᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪕᪕᪨ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨶ ᩉᩮᨲᩴ, ᩌᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩋᨲ᩠ᨳᩈᩴᩉᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ, ᩌᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩑᨲᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨣᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩈᨶ᩠ᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨶᩣᨴᩥᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨣ᩠ᨣᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩔ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨽᩣᨣᨷᨭᩥᨷᨴᩤᨷᩥ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᨲᨬ᩠ᩉᩥ, ᩌᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩋᨲ᩠ᨳᩈᩴᩉᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ, ᩌᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩍᨴᩴ ᨧᨲᩩᩈᨧ᩠ᨧᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩈᨶ᩠ᨶᩥᩔᩥᨲᩴ᪨ ᩍᨴᩴ ᩌᨴᩥᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩔ ᩌᨴᩥ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨽᩣᨣᨷᨭᩥᨷᨴᩤ᪨ ᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈᨾᩴ᪨

១៣។ សទ្ធម្មប្បតិរូបកសុត្តវណ្ណនា

១៥៩។ តេរសមេ អញ្ញាយ សណ្ឋហិស្សតិ អរហត្តេ បតិដ្ឋហិស្ស។ សទ្ធម្មប្បតិរូបកន្តិ ទ្វេ សទ្ធម្មប្បតិរូបកានិ អធិគមសទ្ធម្មប្បតិរូបកញ្ច បរិយត្តិសទ្ធម្មប្បតិរូបកញ្ច។ តត្ថ –

“ឱភាសេ ចេវ ញាណេ ច, បីតិយា ច វិកម្បតិ;

បស្សទ្ធិយា សុខេ ចេវ, យេហិ ចិត្តំ បវេធតិ។

“អធិមោក្ខេ ច បគ្គាហេ, ឧបដ្ឋានេ ច កម្បតិ;

ឧបេក្ខាវជ្ជនាយ ចេវ, ឧបេក្ខាយ ច និកន្តិយា។

“ឥមានិ ទស ឋានានិ, បញ្ញា យស្ស បរិចិតា;

ធម្មុទ្ធច្ចកុសលោ ហោតិ, ន ច សម្មោហ គច្ឆតី”តិ។ (បដិ។ ម។ ២។៧); –

ឯវំ វិបស្សនាញាណស្ស ឧបក្កិលេសជាតំ អធិគមសទ្ធម្មប្បតិរូបកំ នាម។ តិស្សោ បន សង្គីតិយោ អនារូឡ្ហំ ធាតុកថា អារម្មណកថា អសុភកថា ញាណវត្ថុកថា វិជ្ជាករណ្ឌកោតិ ឥមេហិ បញ្ចហិ កថាវត្ថូហិ បរិពាហិរំ គុឡ្ហវិនយំ គុឡ្ហវេស្សន្តរំ គុឡ្ហមហោសធំ វណ្ណបិដកំ អង្គុលិមាលបិដកំ រដ្ឋបាលគជ្ជិតំ អាឡវកគជ្ជិតំ វេទល្លបិដកន្តិ អពុទ្ធវចនំ បរិយត្តិសទ្ធម្មប្បតិរូបកំ នាម។

ជាតរូបប្បតិរូបកន្តិ សុវណ្ណរសបិណ្ឌំ អារកូដមយំ សុវណ្ណវណ្ណំ អាភរណជាតំ។ ឆណកាលេសុ ហិ មនុស្សា “អាភរណភណ្ឌំ ការេស្សាមា”តិ អាបណំ គច្ឆន្តិ។ អថ តេ អាបណិកា ឯវំ វទន្តិ, “សចេ តុម្ហេ អាភរណត្ថិកា, ឥមានិ គណ្ហថ។ ឥមានិ ហិ ឃនានិ ចេវ វណ្ណវន្តានិ ច អប្បគ្ឃានិ ចា”តិ។ តេ តេសំ សុត្វា, “ការណំ ឥមេ វទន្តិ, ឥមានិ បិឡន្ធិត្វា សក្កា នក្ខត្តំ កីឡិតុំ, សោភន្តិ ចេវ អប្បគ្ឃានិ ចា”តិ តានិ គហេត្វា គច្ឆន្តិ។ សុវណ្ណភណ្ឌំ អវិក្កីយមានំ និទហិត្វា ឋបេតព្វំ ហោតិ។ ឯវំ តំ ជាតរូបប្បតិរូបកេ ឧប្បន្នេ អន្តរធាយតិ នាម។

អថ សទ្ធម្មស្ស អន្តរធានំ ហោតីតិ អធិគមសទ្ធម្មស្ស បដិបត្តិសទ្ធម្មស្ស បរិយត្តិសទ្ធម្មស្សាតិ តិវិធស្សាបិ សទ្ធម្មស្ស អន្តរធានំ ហោតិ។

ປຜຍເບາຜິຍຕົງາກິກູ ປຕິສມ຺ພິທປ຺ປຕ຺ຕາ ອເຫນ຺ໂຕ ອຜ ກາເລ ກຣ຺ເຕ ປຕິສມ຺ພິທາ ປິປຸລິຕໍ ຄ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ, ເສ຺ຍອກິຍ຺ຍາ ອເຫນ຺ໂຕ ຕເຕາ ເສ ອກິຍ຺ຍາ ປິປຸລິຕໍ ອສເກ຺ກາຕ຺ຕາ ທິເຍ຺ຍາ ຈິຍ຺ຍາ ປິປຸລິນ຺ໂຕ ຊຸທາຕິ ກາເລ ກຣ຺ເຕ ທິເຍ຺ຍາ ຈິຍ຺ຍາ ປິປຸລິຕໍ ອສເກ຺ກາຕ຺ຕາ ອາສວກ຺ຂຍຍຕ຺ຕໍ ປິປຸລິນ຺ຍນ຺ຕິ ຕຍິ ອສເກ຺ກາຕ຺ຕາ ອຄາກາມິຜລໍ, ຕຍິ ອສເກ຺ກາຕ຺ຕາ ສກຄາກາມິຜລໍ, ຕຍິ ອສເກ຺ກາຕ຺ຕາ ເສາຕາປຕ຺ຕິຜລໍ ກຣ຺ເຕ ກາເລ ເສາຕາປຕ຺ຕິຜລຍິ ປຕ຺ໍຕ ຄ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ ອຜ ເຄສໍ ຍທາ ຈິປສ຺ສຄາ ຊຸເຍຫິ ຮຸປກ຺ກິເລເສຫິ ຮຸປກ຺ກິລິຕ຺ຖາ ອາເທຍຕ຺ຕາຜ ຜສ຺ສຕິ, ຕທາ ອຄິກຍສມ຺ພຍ຺ໂຍ ອຕ຺ຖເທິເຕາ ຄາຍ ກຈິສ຺ສຕິ

ປຜຍເບາຜິຍຕົງາກິກູ ຜຕຸຕ຺ຕໍ ປຕິສມ຺ພິທາຕໍ ອຄຸຍ຺ຈິກໍ ປຕິປຕ຺ຕິ ປຸເທິສ຺ສ ກຣ຺ເຕ ກາເລ ຕໍ ອສເກ຺ກາຕ຺ຕາ ເສຕ຺ຕໍ ອກິຍ຺ຍາຕໍ, ຕຍິ ອສເກ຺ກາຕ຺ຕາ ທິສ຺ສຕ຺ຕໍ ຈິຍ຺ຍາຕໍ, ຕຍິ ອສເກ຺ກາຕ຺ຕາ ອເຣຫຕ຺ຕຜລຍຕ຺ຕສ຺ສ ກຣ຺ເຕ ປຄ ກາເລ ອເຣຫຕ຺ຕສ຺ສ ອຄຸຍ຺ຈິກໍ ປຕິປຕ຺ຕິ ປຸເຣຕໍ ອສເກ຺ກາຕ຺ຕາ ອຄາກາມິຜລສ຺ສ ອຄຸຍ຺ຈິກໍ ປຕິປຕ຺ຕິ ປຸເຣສ຺ສນ຺ຕິ , ຕຍິ ອສເກ຺ກາຕ຺ຕາ ສກຄາກາມິຜລສ຺ສ, ຕຍິ ອສເກ຺ກາຕ຺ຕາ ເສາຕາປຕ຺ຕິຜລສ຺ສ ຍທາ ປຄ ເສາຕາປຕ຺ຕິຜລສ຺ສປິ ອຄຸຍ຺ຈິກໍ ປຕິປທໍ ປຸເຣຕໍ ອສເກ຺ກາຕ຺ຕາ ນິລປິຣິຍຸທ຺ທິຍເຕ຺ຕຜ ຜສ຺ສນ຺ຕິ, ຕທາ ປຕິປຕ຺ຕິສມ຺ພຍ຺ໂຍ ອຕ຺ຖເທິເຕາ ຄາຍ ກຈິສ຺ສຕິ

ຍາຜ ປຄ ເຕປິຕກໍ ຊຸທ຺ທຜຄຕໍ ຜຕ຺ຕຕິ, ຄ ຕາຜ ສາສຄໍ ອຕ຺ຖເທິຕຕ຺ຕິ ຜຕ຺ໍຕ ຜຕ຺ຖຕິ ທິຕ຺ຖຕ຺ຕ ຕີລິ ຜາ, ອກິຜຍ຺ໂປິຕເກ ອຕ຺ຖເທິເຕ ຊຸຕເຣສຸ ຂ຺ທິສຸ ທິຕ຺ຖເຕ຺ຕສຸປິ ອຕ຺ຖເທິຕຕ຺ຕິ ຄ ຜຕ຺ຕຕ຺ຕາເຍຜ ຂ຺ທິສຸ ອຕ຺ຖເທິເຕສຸ ຈິຄຍປິຕກເຍເຕ຺ຕ ຜິເຕປິ, ຕ຺ວາປິ ເສຕ຺ຖກປຣິຜາເຣສຸ ອຕ຺ຖເທິເຕສຸ ຮຸກເຕາຈິກຸຍ຺ຍເຕ຺ຕ, ຍຫາຈິເຄຍ ອຕ຺ຖເທິເຕ ຂ຺ທິສຸ ປິຕິເຍາເກ຺ກສຸ ຜຕ຺ຕຍາເຄສຸປິ ສາສຄໍ ອຄຕ຺ຖເທິຕເຍຜ ຍທາ ປຄ ເຕ຺ສ ປິຕິເຍາກ຺ຕາ ອຕ຺ຖເທາຍິສ຺ສນ຺ຕິ, ອຜ ປຣິຍຕ຺ຕິສມ຺ພຍ຺ໂຍສ຺ສ ອຕ຺ຖເທາຕໍ ກຈິສ຺ສຕິ ຕສ຺ມິ ອຕ຺ຖເທິເຕ ສາສຄໍ ອຕ຺ຖເທິຕໍ ຄາຍ ເຫາຕິ ປຣິຍຕ຺ຕິຍາ ຫິ ອຕ຺ຖເທິຕາຍ ປຕິປຕ຺ຕິ ອຕ຺ຖເທາຍຕິ, ປຕິປຕ຺ຕິຍາ ອຕ຺ຖເທິຕາຍ ອຄິກເຍາ ອຕ຺ຖເທາຍຕິ ກິໍ ກາເຣຄາ? ອຍຕົງາປຣິຍຕ຺ຕິ ປຕິປຕ຺ຕິຍາ ປຈ຺ຈເຍາ ເຫາຕິ, ປຕິປຕ຺ຕິ ອຄິກຍສ຺ສ ຊຸຕິ ປຕິປຕ຺ຕິເຕາປິ ປຣິຍຕ຺ຕິເຍຜ ປຍາຄາ

ຄຕ຺ຖ ຜ ກສ຺ສປສມ຺ພຸທ຺ທກາເລ ກປິເລາ ຄາຍ ອຄາຣາຜກິກູ "ປິຕິເຍາກ຺ຕ ຮຸທ຺ທິສິສ຺ສາມີ"ຕິ ຄີຜຕິ ກເຫຕ຺ວາ ອາສເຄ ຄິສິເຄ຺ຕ "ອຕ຺ຖິ ຊຸຍສ຺ສິ ຜຕ຺ຕຕ຺ຖາ"ຕິ ປຸຕ຺ຖິ, ອຜ ຕສ຺ສ ກເຍຄ ເຍສຍິ ປິຕິເຍາເກ຺ກາ ຜຕ຺ຕຕິ, ເຕປິ "ຍໍ ຜຕ຺ຕາຍາ"ຕິ ອຜຕ຺ວາ "ຄ ຜຕ຺ຕາຍາ"ຕິ ຜຄີສຸ, ເສາ ຄີຜຕິ ຜເປຕ຺ວາ ຮຸທ຺ທາຍາສຄາ ກເຕາ, ຕທາ ສມ຺ພຸທ຺ທສ຺ສ ສາສຄໍ ຊຸສກ຺ກິຕຕ຺ຕິ? ກິຍ຺ຍາປິ ຊຸສກ຺ກິຕໍ, ປຣິຍຕ຺ຕິ ປຄ ໂອກເກ຺ຕຄເຜ ປຍາຄາ ຍຜາ ຫິ ຍຫເຕາ ຕຕ຺ວາກາສ຺ສ ປິຕ຺ຊຸຍາ ຜິຣາຍ ຮຸກໍ ຄ ຜສ຺ສຕີຕິ ຄ ຜຕ຺ຕຕ຺ຖໍ, ຮຸເກ ສຕິ ປຄຸຍາຄີຄິ ປຸປ຺ຍາຄິ ຄ ປຸປ຺ຍິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ຄ ຜຕ຺ຕຕ຺ຖໍ, ໂອຜເຍຜ ຍຫາຕຕ຺ວາກາສ຺ສ ຜິຣປິຕ຺ຊຸຍາສຄີເຣ ເຕປິຕເກ ຊຸທ຺ທຜເຄ ສຕິ ຍຫາຕຕ຺ວາເກ ຮຸກາສຄີເຍາ ປຕິປຕ຺ຕິປຸເຣກາ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ຄຕ຺ຖີຕິ ຄ ຜຕ຺ຕຕ຺ຖາ, ເຕສຸ ສຕິ ຍຫາຕຕ຺ວາເກ ປຄຸຍາຄີຄິ ປຸປ຺ຍາຄິ ຈິຍ ເສາຕາປຕ຺ຕາຄເຍາ ອຣິຍປຸກ຺ຄລາ ຄຕ຺ຖີຕິ ຄ ຜຕ຺ຕຕ຺ຖາຕິ ໂອຈໍ ໂອກເກ຺ຕາ ປຣິຍຕ຺ຕິເຍຜ ປຍາຄາ

ປຜຄີຄາຕຸຕິ ເຕ຺ສ ສຕສຫສ຺ສາຄິ ຜຕ຺ຕາຣິ ຜ ຄຫຸຕາຄິ ຂເທລິ ຍຫາປຜຄີ ອາເປທາຕຸຕິ ປຜຈິເຕາ ປຖາຍ ຍາຜ ປຸກກິລຕົງ຺ຕາຫຸເລິກາ ຮຸກ຺ຕໍ ກປ຺ຈິຄາສກໍ ຮຸກໍ ເຕເຂາຄາຕຸຕິ ປຜຈິເຕາ ປຖາຍ ຍາຜ ອາກສ຺ສເຕ຺ຕາຫຸເລິກາ ຮຸກ຺ເຕາ ກປ຺ຈິຄາສເກາ ອກ຺ຄິ

វាយោធាតូតិ បឋវិតោ បដ្ឋាយ យាវ វេហប្ផលព្រហ្មលោកា ឧគ្គតោ កប្បវិនាសកោ វាយុ។ ឯតេសុ ហិ ឯកធម្មោបិ សត្ថុ សាសនំ អន្តរធាបេតុំ ន សក្កោតិ, តស្មា ឯវមាហ។ ឥធេវ តេ ឧប្បជ្ជន្តីតិ លោហតោ លោហខាទកំ មលំ វិយ ឥមស្មិំ មយ្ហំយេវ សាសនេ តេ ឧប្បជ្ជន្តិ។ មោឃបុរិសាតិ តុច្ឆបុរិសា។

អាទិកេនេវ ឱបិលវតីតិ ឯត្ថ អាទិកេនាតិ អាទានេន គហណេន។ ឱបិលវតីតិ និមុជ្ជតិ។ ឥទំ វុត្តំ ហោតិ – យថា ឧទកភរា នាវា ភណ្ឌំ គណ្ហន្តី និមុជ្ជតិ, ឯវំ បរិយត្តិអាទីនំ បូរណេន សទ្ធម្មស្ស អន្តរធានំ ន ហោតិ។ បរិយត្តិយា ហិ ហាយមានាយ បដិបត្តិ ហាយតិ, បដិបត្តិយា ហាយមានាយ អធិគមោ ហាយតិ។ បរិយត្តិយា បូរយមានាយ បរិយត្តិធរា បុគ្គលា បដិបត្តិំ បូរេន្តិ, បដិបត្តិបូរកា អធិគមំ បូរេន្តិ។ ឥតិ នវចន្ទោ វិយ បរិយត្តិអាទីសុ វឌ្ឍមានាសុ មយ្ហំ សាសនំ វឌ្ឍតិ យេវាតិ ទស្សេតិ។

ឥទានិ យេហិ ធម្មេហិ សទ្ធម្មស្ស អន្តរធានញ្ចេវ ឋិតិ ច ហោតិ, តេ ទស្សេន្តោ បញ្ច ខោតិអាទិមាហ។ តត្ថ ឱក្កមនីយាតិ អវក្កមនីយា, ហេដ្ឋាគមនីយាតិ អត្ថោ។ សត្ថរិ អគារវាតិអាទីសុ អគារវាតិ គារវរហិតា។ អប្បតិស្សាតិ អប្បតិស្សយា អនីចវុត្តិកា។ តត្ថ យោ ចេតិយង្គណំ អារោហន្តោ ឆត្តំ ធារេតិ, ឧបាហនំ ធារេតិ, អញ្ញតោ ឱលោកេត្វា កថំ កថេន្តោ គច្ឆតិ, អយំ សត្ថរិ អគារវោ នាម។

យោ ធម្មស្សវនស្ស កាលេ សង្ឃុដ្ឋេ ទហរសាមណេរេហិ បរិវារិតោ និសីទតិ, អញ្ញានិ វា នវកម្មាទីនិ ករោតិ, ធម្មស្សវនគ្គេ និសិន្នោ និទ្ទាយតិ, វិក្ខិត្តោ វា អញ្ញំ កថេន្តោ និសីទតិ, អយំ ធម្មេ អគារវោ នាម។

យោ ថេរុបដ្ឋានំ គន្ត្វា, អវន្ទិត្វា និសីទតិ, ហត្ថបល្លត្ថិកំ ទុស្សបល្លត្ថិកំ ករោតិ, អញ្ញំ វា បន ហត្ថបាទកុក្កុច្ចំ ករោតិ, វុឌ្ឍានំ សន្តិកេ អនជ្ឈិដ្ឋោ កថេតិ, អយំ សង្ឃេ អគារវោ នាម។

តិស្សោ បន សិក្ខា អបូរេន្តោវ សិក្ខាយ អគារវោ នាម ហោតិ។ អដ្ឋ សមាបត្តិយោ អនិព្វត្តេន្តោ តាសំ វា បន និព្វត្តនត្ថាយ បយោគំ អករោន្តោ សមាធិស្មិំ អគារវោ នាម។ សុក្កបក្ខោ វុត្តវិបល្លាសេនេវ វេទិតព្វោតិ។ តេរសមំ។

កស្សបសំយុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៩ៈ លិកសក្ការសំឃុត្ត

១ៈ បធមវគ្គោ

១ៈ ជាទុលាសុត្តចណ្ណនា

១៤៥ៈ លិកសក្ការសំឃុត្តស្ស បឋមេ ជាទុលោតិ ធជ្ជោៈ លិកសក្ការសិលោកោតិ ឲត្ថ លិកោ គាម ចតុបច្ចយលោភោៈ សក្ការទោតិ តេសំយេវ សុកតាគំ សុសង្ខតាគំ លិភោៈ សិលោកោតិ ចណ្ណឈោសោៈ កដុកោតិ តិតិណោៈ ឋរុសោតិ ឍទោៈ អន្តរាឃិកោតិ អន្តរាឃកទោៈ បធមំៈ

២ៈ ជាឡឹ្ហសុត្តចណ្ណនា

១៤៦ៈ ទុតិយេ ឋាឡិ្ហសិកោតិ ជាឡិ្ហសំ ករហត្វា ចរយាគោ យច្ឆឈាតកោៈ អាមិសកាតត្តិ អាមិសយក្ខិតំៈ អាមិសចក្ខតិ អាមិសេ ចក្ខុ ចស្សាត់ អស្សាតិ អាមិសចក្ខុៈ កិលបាឡិ្ហសោតិ កិលិតបាឡិ្ហសោៈ អគមំ អាបន្នោតិ ទុក្ខំ បន្តោៈ ព្យសត់ អាបន្នោតិ ចិគាសំ បន្តោៈ ឃធាកាមករណីយោតិ ឃធាកាមេគ ឃធាទុចិយា ឃតេធច គំ ឋាឡិ្ហសិកោ ឋច្ឆតិ, តតេធចស្ស កត្តព្ពោតិ អត្ថោៈ ឃធាកាមករណីយោ បាបិមតោតិ ឃធា កិលេសមារស្ស កាមោ, ឲចំ កត្តព្ពោ, គិរយំ ចា តិរច្ឆាគយោគិំ ចា បេត្តិចិសយំ ចា បាបេតព្ពោៈ ទុតិយំៈ

២-៣ៈ កុម្មសុត្តាទិចណ្ណនា

១៤៧-១៩០ៈ តតិយេ មហាកុម្មកុលត្តិ មហន្តំ អដ្ឋិកច្ឆបកុលំៈ អកមាសីតិ "ឲត្ថ អង្គុ កិញ្ចិ ឍាទិតព្ពំ អត្ថិ, តំ មច្ឆរាឃន្តោ មំ ឲស គិចាទេតិ"តិ សញ្ញាយ អកមាសិៈ បបតាឃាតិ បបតា ចុច្ចតិ ឌឹឈរជ្ជុកជទង្គុ អឃកត្តកោសកេ ចណ្ឌកំ បវេចសេត្វា កហិតោ កញ្ហិកសល្លសណ្ឋាគោ, អឃកណ្ឌកោ, ឃស្មិំ ចេគោគ បតិត្វា កដ្ឋិតេ លក្កុមទេត្ត ចណ្ឌកោ គិក្ខមតិ, រជ្ជុកោ ឲកាជាទង្គុ កច្ឆតេចៈ សោ កុម្មោតិ សោ ចិទ្ធកុម្មោៈ មេឃគ សោ កុម្មោតិ ក្ខកសង្ឃំ សុត្វា សាឃណ្ហាគំ កចិស្សតីតិ គិចត្តិត្វា មេឃគ សោ អត្ថកាមោ កុម្មោៈ គ ជាគិ ត្វំ អមព្ភាកត្តិ ឋាជាគិ ត្វំ អមិត្តហត្ថំ កតោ, គ អមព្ភាកំ សត្តកោតិ អត្ថោៈ ឲចំ សល្លបត្តាគំយេវ ច គេសំ គាចាឃ ចិតោ លុទ្ធកោ រជ្ជុកំ អាកឌ្ឍិត្វា កុម្មំ ករហត្វា ឃធាកាមំ អកាសិៈ សេសមេត្ថ ឋាតោ អគន្តរសុត្តេ ច ក្ខត្តាគមេចៈ តតិយចតុត្តាគិៈ

៤ៈ ឃឹឡ្ហកសុត្តចណ្ណនា

១៦១។ បញ្ចមេ មីឡ្ហកាតិ គូថបាណកា។ គូថាទីតិ គូថភក្ខា។ គូថបូរាតិ អន្តោ គូថេន ភរិតា។ បុណ្ណា គូថស្សាតិ ឥទំ បុរិមស្សេវ អត្ថទីបនំ។ អតិមញ្ញេយ្យាតិ បច្ឆិមបាទេ ភូមិយំ ឋបេត្វា បុរិមបាទេ គូថស្ស ឧបរិ អារោបេត្វា ឋិតា “អហមស្មិ គូថាទី”តិ កលត្ថិ អតិមញ្ញេយ្យ។ បិណ្ឌបាតោ ចស្ស បូរោតិ អបរោបិស្ស បត្តបូរោ បណីតបិណ្ឌបាតោ ភវេយ្យ។ បញ្ចមំ។

៦។ អសនិសុត្តវណ្ណនា

១៦២។ ឆដ្ឋេ កំ, ភិក្ខវេ, អសនិវិចក្កន្តិ, ភិក្ខវេ, កំ បុគ្គលំ មត្ថកេ បតិត្វា មទ្ទមានំ សុក្កាសនិវិចក្កំ អាគច្ឆតុ។ អប្បត្តមានសន្តិ អនធិគតារហត្តំ។ ឥតិ ភគវា ន សត្តានំ ទុក្ខកាមតាយ, អាទីនវំ បន ទស្សេតុំ ឯវមាហ។ អសនិវិចក្កញ្ហិ មត្ថកេ បតិតំ ឯកមេវ អត្តភាវំ នាសេតិ, លាភសក្ការសិលោកេន បរិយាទិណ្ណចិត្តោ និរយាទីសុ អនន្តទុក្ខំ អនុភោតិ។ ឆដ្ឋំ។

៧។ ទិទ្ធសុត្តវណ្ណនា

១៦៣។ សត្តមេ ទិទ្ធគតេនាតិ គតទិទ្ធេន។ វិសល្លេនាតិ វិសមក្ខិតេន។ សល្លេនាតិ សត្តិយា។ សត្តមំ។

៨។ សិង្គាលសុត្តវណ្ណនា

១៦៤។ អដ្ឋមេ សិង្គាលោតិ ជរសិង្គាលោ។ យថា ហិ សុវណ្ណវណ្ណោបិ កាយោ បូតិកាយោត្វេវ, តំខណំ គឡិតម្បិ ច មុត្តំ បូតិមុត្តន្តេវ វុច្ចតិ, ឯវំ តទហុជាតោបិ សិង្គាលោ ជរសិង្គាលោត្វេវ វុច្ចតិ។ ឧក្កណ្ណកេន នាមាតិ ឯវំនាមកេន រោគេន។ សោ កិរ សីតកាលេ ឧប្បជ្ជតិ។ តស្មិំ ឧប្បន្នេ សកលសរីរតោ លោមានិ បតន្តិ, សកលសរីរំ និល្លោមំ ហុត្វា, សមន្តតោ ផុដតិ, វាតព្ភាហតា វណា រុជ្ជន្តិ។ យថា ឧម្មត្តកសុនខេន ទដ្ឋា បុរិសា អនវដ្ឋិតាវ ភមន្តិ, ឯវំ តស្មិំ ឧប្បន្នេ ភមិតព្ពំ ហោតិ, អសុកដ្ឋានេ សោត្ថិ ភវិស្សតីតិ ន បញ្ញាយតិ។ អដ្ឋមំ។

៩។ វេរម្ភសុត្តវណ្ណនា

១៦៥។ នវមេ វេរម្ភវាតាតិ ឯវំនាមកា មហាវាតា។ កីទិសេ បន ឋានេ តេ វាតា វាយន្តីតិ? យត្ថ ឋិតស្ស ចត្តារោ ទីបា ឧប្បលិនិបត្តមត្តា ហុត្វា បញ្ញាយន្តិ។ យោ បក្ខី គច្ឆតីតិ នវុដ្ឋេ ទេវេ វិរវន្តោ វាតសកុណោ តត្ថ គច្ឆតិ, តំ សន្ធាយេតំ វុត្តំ។ អរក្ខិតេនេវ កាយេនាតិអាទីសុ ហត្ថបាទេ កីឡាបេន្តោ ខន្ធំ វា នាមេន្តោ កាយំ ន រក្ខតិ នាម, នានាវិធំ ទុដ្ឋុល្លកថំ កថេន្តោ វាចំ ន រក្ខតិ នាម, កាមវិតក្កាទយោ វិតក្កេន្តោ ចិត្តំ ន រក្ខតិ នាម។ អនុបដ្ឋិតាយ សតិយាតិ កាយគតាសតិំ អនុបដ្ឋបេត្វា។ នវមំ។

១០។ សគាថកសុត្តវណ្ណនា

១៤៤។ ទសមេ អសក្ការេន ចូភយេនាតិ អសក្ការេន ច ឧភយេន។ សមាធីតិ អរហត្តផលសមាធិ។ សោ ហិ តេន ន វិកម្បតិ។ អប្បមាណវិហារិនោតិ អប្បមាណេន ផលសមាធិនា វិហរន្តស្ស។ សាតតិកន្តិ សតតការិំ។ សុខុមទិដ្ឋិវិបស្សកន្តិ អរហត្តមគ្គទិដ្ឋិយា សុខុមទិដ្ឋិផលសមាបត្តិអត្ថាយ វិបស្សនំ បដ្ឋបេត្វា អាគតត្តា វិបស្សកំ។ ឧបាទានក្ខយារាមន្តិ ឧបាទានក្ខយសង្ខាតេ និព្ពានេ រតំ។ អាហុ សប្បុរិសោ ឥតីតិ សប្បុរិសោតិ កថេន្តីតិ។ ទសមំ។

បឋមោ វគ្គោ។

២. ទុតិយវគ្គោ

១-២។ សុវណ្ណបាតិសុត្តាទិវណ្ណនា

១៤៥-១៤៦។ ទុតិយវគ្គស្ស បឋមេ សម្បជានមុសា ភាសន្តន្តិ អប្បមត្តកេនបិ ការណេន សម្បជានមេវ មុសា ភាសន្តំ។ “សីលំ ភិន្ទិស្សាមី”តិ អភិហដកិច្ចំ សីសេនុបនេត្វាបិ បច្ចយានិ ចាលេតុំ ន សក្កោតិ។ យថា បន សីលំ បហាយ សក្ការនិស្សិតោ ហោតិ, តថា កុណ្ឌកមុដ្ឋិហេតុបិ មុសា ភាសតិ, អញ្ញា ច អកិច្ចំ ករោតិ។ ទុតិយំ ឧត្តានមេវាតិ។ បឋមទុតិយានិ។

៣-១០។ សុវណ្ណនិក្ខសុត្តាទិវណ្ណនា

១៤៧។ តតិយាទីសុ សុវណ្ណនិក្ខស្សាតិ ឯកស្ស កញ្ចននិក្ខស្ស។ សិង្គីនិក្ខស្សាតិ សិង្គីសុវណ្ណនិក្ខស្ស។ បថវិយាតិ ចក្កវាឡអព្ភន្តរាយ មហាបថវិយា។ អាមិសកិញ្ចិក្ខហេតូតិ កស្សចិទេវ អាមិសស្ស ហេតុ អន្តមសោ កុណ្ឌកមុដ្ឋិហេតុបិ។ ជីវិតហេតូតិ អថ ជីវិតំ ចោរេហិ គហេត្វា ជីវិតេ វោរោបិយមានេ តស្សបិ ហេតុ។ ជនបទកល្យាណិយាតិ ជនបទេ ឧត្តមិត្ថិយា។ តតិយាទីនិ។

ទុតិយោ វគ្គោ។

៣. តតិយវគ្គោ

១-២។ មាតុគាមសុត្តាទិវណ្ណនា

១៧០-១៧១. តតិយវគ្គស្ស បឋមេ ន តស្ស, ភិក្ខវេ, មាតុគាមោតិ ន តស្ស រហោ ឯកកស្ស និសិន្នស្ស តេន មេថុន អត្ថិកោបិ មាតុគាមោ ចិត្តំ បរិយាទាតុំ សក្កោតិ, យស្ស លាភសក្ការសិលោកោ ចិត្តំ បរិយាទាតុំ សក្កោតីតិ, អត្ថោ. ទុតិយំ ឧត្តានត្ថមេវាតិ. បឋមទុតិយានិ.

៣-៦. ឯកបុត្តកសុត្តាទិវណ្ណនា

១៧២-១៧៥. តតិយេ សទ្ធាតិ សោតាបន្នា. សេសមេត្ថ ឧត្តានមេវ. តថា ចតុត្ថេ បញ្ចមេ ឆដ្ឋេ ច. តតិយាទីនិ.

៧. តតិយសមណព្រាហ្មណសុត្តវណ្ណនា

១៧៦. សត្តមេ សមុទយត្ថិអាទីសុ សហ បុព្ពភាគេន អត្ថការណា កោលបុត្តិយំ វណ្ណបោក្ខរតា កល្យាណវាក្ករណតា សុតាគុណាទិការណំ ធីចរណារណំ បរិចារសម្បត្តីតិ ឯវមាទិ លាភសក្ការស្ស សមុទយោ នាម, តំ សមុទយសច្ចវសេន ជានាតិ, និរោធោ ច បដិបទា ច និរោធសច្ចមគ្គសច្ចវសេន វេទិតព្ពា. សត្តមំ.

៨. ឆវិសុត្តវណ្ណនា

១៧៧. អដ្ឋមេ យស្មា លាភសក្ការសិលោកោ នរកាទីសុ, និព្ពត្តេត្វា សកលម្បិ ឆ្លុំ អត្តភាវំ នាសេតិ, ឆាសាបិ មរណម្បិ មរណមត្តម្បិ ទុក្ខំ អាវហតិ, តស្មា ឆវឹ ឆិន្ទតីតិអាទិ វុត្តំ. អដ្ឋមំ.

៩. រជ្ជុសុត្តវណ្ណនា

១៧៨. នវមេ វាឡរជ្ជុយាតិ សុត្តាទិមយា រជ្ជុ មុទុកា ហោតិ វាឡរជ្ជុ ខរា ផរុសា, តស្មា អយមេវ គហិតា. នវមំ.

១០. ភិក្ខុសុត្តវណ្ណនា

១៧៩. ទសមេ ទិដ្ឋធម្មសុខវិហារាតិ ផលសមាបត្តិសុខវិហារា. តេសាហមស្សាតិ តេសំ អហំ អស្ស. ខីណាសវោ ហិ លាភី បុញ្ញសម្បន្នោ យាគុខជ្ជកាទីនិ គហេត្វា អាគតាគតានំ អនុមោទនំ ករោន្តោ ធម្មំ ទេសេន្តោ បញ្ហំ វិស្សជ្ជេន្តោ ផលសមាបត្តឹ អប្បេត្វា និសីទិតុំ ឱកាសំ ន លភតិ, តំ សន្ធាយ វុត្តន្តិ. ទសមំ.

ពតិយោ ចក្កោ

៣៍ ចត្យុត្ថចក្កោ

១-៣៍ កិត្តិស្វុត្តាឌិចណ្ណតា

១ប័០-១ប័១៍ ចត្យុត្ថចក្កស្ស បផមំ ក្វត្តាគមេច៍ ក្វតិយាឌីស្វុ ក្យុសលមូលត្តិ អលោកាឌិតិចិឆក្យុសលឆមេ៍ ស្វុក្កោ ឆមោតិ ពស្សេច បរិយាយទេសតា ៝ អយំ បនេត្ថ សង្ខេបតោ – ឃស្ស ក្យុសលមូលិឌីសង្ខាពស្ស អតចង្ខឆមស្ស អសមុស្ឋិតត្តា ទេចទេត្តា សក្កេ ចា តិន្តាទេត្តឃ្យ, មក្កចលិតិ ចា អឆិកទេឆ្លឃ្យ, ស្វាស្ស សមុទេឆ្លតមកាយា សត្តោសោ សមុស្ថិទេត្តា ចិតទេឌ្ធ៍ បផយាឌីតិ៍

៤៍ អចិទបក្កុតុស្វុត្តចណ្ណតា

១ប័៤៍ បត្វាទេម បទាកចាឃាតិ អចឆ្ឌិយា ចិតាសាឃ៍ អស្សុពទិតិ ចឡុអចាឃ ក្យុន្តិស្វិ កក្រែកស្ស ឌាពា៍ អត្តចឆាឃ កផ្កុំ កណ្យុាតីតិ ពំ អទេស្សុត សង្កិ សមេឃោទេឌត្តិ, សោ កផ្កុំ កណ្យុឹក្វា កាទេល សមុទេត្ត ចិឌាឃិពំ ត សទេក្កាតិ, បិទេឆហិ ក្សុមិឃំ បហទត្តិ ពិឌ្ធតិ, អឆស្សុា ចត្តាទោ បិទេឆ ចត្វុស្វ ពាណ្យុទេកាស្វ ឌាត្តិក្វា ក្យុន្តិ ចាទេលក្វា ទេបិពំ តឹហទត្តិ, សោ ពទេត្វច មទពិ៍ ទេពទេតពំ ក្វត្តុ៍ បត្វាមិ៍

៥៍ បត្វាទឆសពស្វុត្តចណ្ណតា

១ប័៥៍ លទេឌ្ធ កត្តាកិហាទោតិ អកិហទិពត្តុំ កត្តុ៍ ពស្ស បត បយាលំ ឆទេស្សុពំ បត្វា ច ឆាលិបិកាសពាតីតិ ក្វត្តុ៍ ពត្ថ ឲទេកា ឆាលិបិទេកា ឆសត្តុំ បុទិសាតំ កត្តុ កណ្យុាតិ៍ តាសាឃ បិត្តុ កិទេត្តុឃ្យុត្តិ អត្ថបិត្តុ ចា មត្ថបិត្តុ ចាស្ស តាសបុទេឌ បក្ខិទេបឃ្យ៍ លឌ្ធិ៍

៦-១៦៍ មាត្យុស្វុត្តាឌិចណ្ណតា

១ប័៩-១ប័៦៍ សត្តុទេម មាត្យុបិ ទេហត្យុតិ “សទេច មុសា កលាមិ, មាតទំ ទេព ចិស្សុទេឌ្ឋស្សុាមិ៍ ទេតា ទេច កលាមិ, ត ចិស្សុទេឌ្ឋស្សុាមា”តិ ឲចំ ទេចាទេទហិ អឌចិឃំ បុច្ឆមាទេតា ពស្សុា ទេចាទេហត្វកពាឃ មាត្យុឃាបិ ទេហត្យុ សមុឌាតមុសា ត កាទេសឃ្យុាតិ អទេត្វា៍ ត្តុទេពា បទេទស្វុបិ ឲទេសច តទេយាតិ៍ សត្តុមាឌីតិ៍

លិកសក្កាទសំឃុត្តចណ្ណតា តិឌ្ធិពា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៧. រាហុលសំយុត្តំ

១. បឋមវគ្គោ

១-៨. ចក្ខុសុត្តាទិវណ្ណនា

១៦៦-១៧៣. រាហុលសំយុត្តស្ស បឋមេ ឯកោតិ ចតូសុ ឥរិយាបថេសុ ឯកវិហារី. វូបកដ្ឋោតិ វិវេកដ្ឋោ និស្សទ្ទោ. អប្បមត្តោតិ សតិយា អវិប្បវសន្តោ. អាតាបីតិ វីរិយសម្បន្នោ. បហិតត្តោ វិហរេយ្យន្តិ វិសេសាធិគមត្ថាយ បេសិតត្តោ ហុត្វា វិហរេយ្យំ. អនិច្ចន្តិ ហុត្វា អភាវាការេន អនិច្ចំ. អថ វា ឧប្បាទវយវន្តតាយ តាវកាលិកតាយ វិបរិណាមកោដិយា និច្ចបដិក្ខេបតោតិ ឥមេហិបិ ការណេហិ អនិច្ចំ. ទុក្ខន្តិ ចតូហិ ការណេហិ ទុក្ខំ ទុក្ខមនដ្ឋេន ទុក្ខវត្ថុកដ្ឋេន សតតសម្បីឡនដ្ឋេន សុខបដិក្ខេបតោតិ. កល្លន្តិ យុត្តំ. ឯតំ មមាតិ តណ្ហាគាហោ. ឯសោហមស្មីតិ មានគាហោ. ឯសោ មេ អត្តាតិ ទិដ្ឋិគាហោ. តណ្ហាគាហោ ចេត្ថ អដ្ឋសតតណ្ហាវិចរិតវសេន, មានគាហោ នវវិធមានវសេន, ទិដ្ឋិគាហោ ទ្វាសដ្ឋិទិដ្ឋិវសេន វេទិតព្វោ. និព្វិន្ទំ វិរជ្ជតីតិ ឯត្ថ វិរាគវសេន ចត្តារោ មគ្គា កថិតា, វិរាគា វិមុច្ចតីតិ ឯត្ថ វិមុត្តិវសេន ចត្តារិ សាមញ្ញផលានិ.

ឯត្ថ ច បញ្ចសុ ទ្វារេសុ បសាទា កថិតា, មនោតិ តេភូមកំ សម្មសនចារចិត្តំ. ទុតិយេ បញ្ចសុ ទ្វារេសុ អារម្មណមេវ. តតិយេ បញ្ចសុ ទ្វារេសុ បសាទវត្ថុកចិត្តមេវ, មនោវិញ្ញាណេន តេភូមកំ សម្មសនចារចិត្តំ គហិតំ. ឯវំ សព្វត្ថ នយោ នេតព្វោ. ឆដ្ឋេ តេភូមកមេវ. អដ្ឋមេ បន តណ្ហាតិ តស្មិំ តស្មិំ ទ្វារេ ជវនប្បវត្តា លព្ភតិ. បឋមាទីនិ.

៩. ធាតុសុត្តវណ្ណនា

១៧៤. នវមេ វិញ្ញាណធាតុវសេន នាមំ, សេសាហិ រូបន្តិ នាមរូបំ កថិតំ. នវមំ.

១០. ខន្ធសុត្តវណ្ណនា

១៧៥. ទសមេ រូបក្ខន្ធោ កាមាវចរោ, សេសា ចត្តារោ សព្វសង្គាហិកបរិច្ឆេទេន ចតុភូមកា. ឥធ បន តេភូមកាតិ គហេតព្វា. ទសមំ.

បឋមោ វគ្គោ.

២. ទុតិយវគ្គោ

១-១០. ចក្ខុសុត្តាទិវណ្ណនា

១៨៦-១៨៨. ទុតិយេ ទស ឧត្តានត្ថានេវ. បឋមាទីនិ.

១១. អនុសយសុត្តវណ្ណនា

២០០. ឯកាទសមេ ឥមស្មិញ្ច សវិញ្ញាណកេ កាយេតិ អត្តនោ សវិញ្ញាណកកាយំ ទស្សេតិ, ពហិទ្ធា ចាតិ បរស្ស សវិញ្ញាណកំ វា អវិញ្ញាណកំ វា. បុរិមេន វា អត្តនោ ច បរស្ស ច វិញ្ញាណមេវ ទស្សេតិ, បច្ឆិមេន ពហិទ្ធា អនិន្ទ្រិយពទ្ធរូបំ. អហង្ការមមង្ការមានានុសយាតិ អហំការទិដ្ឋិ ច មមំការតណ្ហា ច មានានុសយា ច. ន ហោន្តីតិ ឯតេ កិលេសា កថំ ជានតោ ឯតេសុ វត្ថុសុ ន ហោន្តីតិ បុច្ឆតិ. សម្មប្បញ្ញាយ បស្សតីតិ សហ វិបស្សនាយ មគ្គបញ្ញាយ សុដ្ឋុ បស្សតិ. ឯកាទសមំ.

១២. អបគតសុត្តវណ្ណនា

២០១. ទ្វាទសមេ អហង្ការមមង្ការមានាបគតន្តិ អហំការតោ ច មមំការតោ ច មានតោ ច អបគតំ. វិធា សមតិក្កន្តន្តិ មានកោដ្ឋាសេ សុដ្ឋុ អតិក្កន្តំ. សន្តំ សុវិមុត្តន្តិ កិលេសវូបសមេន សន្តំ, កិលេសេហេវ សុដ្ឋុ វិមុត្តំ. សេសំ ឧត្តានមេវាតិ. ទ្វាទសមំ.

ទុតិយោ វគ្គោ.

ទ្វីសុបិ អនេកក្ខត្តុម្បិ កថិតា. បឋមោ បនេត្ថ អាយាចន្តស្ស ទេសិតោ, ទុតិយោ អនាយាចន្តស្ស. សកលេបិ បន រាហុលសំយុត្តេ ថេរស្ស វិមុត្តិបរិបាចនីយធម្មាវ កថិតាតិ.

រាហុលសំយុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៨។ លក្ខណសំយុត្តំ

១។ បឋមវគ្គោ

១។ អដ្ឋិសុត្តវណ្ណនា

២០២។ លក្ខណសំយុត្តេ យ្វាយំ អាយស្មា ច លក្ខណោតិ លក្ខណត្ថេរោ វុត្តោ, ឯស ជដិលសហស្សព្ភន្តរេ ឯហិភិក្ខូបសម្បទាយ ឧបសម្បន្នោ អាទិត្តបរិយាយាវសានេ អរហត្តំ បត្តោ ឯកោ មហាសាវកោតិ វេទិតព្ពោ។ យស្មា បនេស លក្ខណសម្បន្នេន សព្ពាការបរិបូរេន ព្រហ្មសមេន អត្តភាវេន សមន្នាគតោ, តស្មា “លក្ខណោ”តិ សង្ខំ គតោ។ មហាមោគ្គល្លានោ បន បព្ពជិតទិវសតោ សត្តមេ ទិវសេ អរហត្តំ បត្តោ ទុតិយោ អគ្គសាវកោ។

សិតំ បាត្វាកាសីតិ មន្ទហសិតំ បាតុអកាសិ, បកាសយិ ទស្សេសីតិ វុត្តំ ហោតិ។ កិំ បន ទិស្វា ថេរោ សិតំ បាត្វាកាសីតិ? ឧបរិ [illegible] អាគតំ អដ្ឋិកសង្ខលិកំ ឯកំ បេតលោកេ និព្ពត្តំ សត្តំ ទិស្វា។ តញ្ច ខោ ទិព្ពេន ចក្ខុនា, ន បសាទចក្ខុនា។ បសាទចក្ខុស្ស ហិ ឯតេ អត្តភាវា ន អាបាថំ អាគច្ឆន្តិ។ ឯវរូបំ បន អត្តភាវំ ទិស្វា ការុញ្ញេ កត្តព្ពេ កស្មា សិតំ បាត្វាកាសីតិ? អត្តនោ ច ពុទ្ធញាណស្ស ច សម្បត្តិំ សមនុស្សរណតោ។ តញ្ហិ ទិស្វា ថេរោ “អទិដ្ឋសច្ចេន នាម បុគ្គលេន បដិលភិតព្ពា ឯវរូបា អត្តភាវា មុត្តោ អហំ, លាភា វត មេ, សុលទ្ធំ វត មេ”តិ អត្តនោ ច សម្បត្តិំ អនុស្សរិត្វា – “អហោ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ ញាណសម្បត្តិ, ‘យោ កម្មវិបាកោ, ភិក្ខវេ, អចិន្តេយ្យោ ន ចិន្តេតព្ពោ’តិ ទេសេសិ, បច្ចក្ខំ វត កត្វា ពុទ្ធា ទេសេន្តិ, សុប្បដិវិទ្ធា ពុទ្ធានំ ធម្មធាតូ”តិ ឯវំ ពុទ្ធញាណសម្បត្តិញ្ច អនុស្សរិត្វា សិតំ បាត្វាកាសីតិ។

អថ លក្ខណត្ថេរោ កស្មា ន អទ្ទស, កិមស្ស ទិព្ពចក្ខុ នត្ថីតិ? នោ នត្ថិ, មហាមោគ្គល្លានោ បន អាវជ្ជេត្វា អទ្ទស, ឥតរោ បន អនាវជ្ជនេន ន អទ្ទស។ យស្មា បន ខីណាសវា នាម ន អការណា សិតំ ករោន្តិ, តស្មា តំ លក្ខណត្ថេរោ បុច្ឆិ កោ នុ ខោ, អាវុសោ មោគ្គល្លាន, ហេតុ, កោ បច្ចយោ សិតស្ស បាតុកម្មាយាតិ? ថេរោ បន យស្មា យេហិ អយំ ឧបបត្តិ សាមំ អទិដ្ឋា, តេ ទុស្សទ្ធាបយា ហោន្តិ, តស្មា ភគវន្តំ សក្ខិំ កត្វា ព្យាកាតុកាមតាយ អកាលោ ខោ, អាវុសោតិអាទិមាហ។ តតោ ភគវតោ សន្តិកេ បុដ្ឋោ ឥទានាហំ, អាវុសោតិអាទិនា នយេន ព្យាកាសិ។

តត្ថ អដ្ឋិកសង្ខលិកន្តិ សេតំ និម្មំសលោហិតំ អដ្ឋិសង្ឃាតំ។ គិជ្ឈាបិ កាកាបិ កុលលាបីតិ ឯតេបិ យក្ខគិជ្ឈា ចេវ យក្ខកាកា ច យក្ខកុលលា ច បច្ចេតព្ពា។ បាកតិកានំ បន គិជ្ឈាទីនំ អាបាថម្បិ ឯតំ រូបំ នាគច្ឆតិ។ អនុបតិត្វា អនុបតិត្វាតិ អនុពន្ធិត្វា អនុពន្ធិត្វា។ វិតុទេន្តីតិ អសិធារូបមេហិ តិខិណេហិ លោហតុណ្ឌកេហិ វិជ្ឈិត្វា វិជ្ឈិត្វា ឥតោ ចិតោ ច ចរន្តិ គច្ឆន្តិ។ សា សុទំ អដ្ដស្សរំ ករោតីតិ ឯត្ថ សុទន្តិ

និពេតា, សា អដ្ឋិកសង្ខលិកា អដ្ដស្សរំ អាតុរស្សរំ ករោតីតិ អត្ថោ។ អកុសលវិបាកានុភវនត្ថំ កិរ យោជនប្បមាណាបិ តាទិសា អត្តភាវា និព្ពត្តន្តិ, បសាទុស្សទា ច ហោន្តិ បក្កគណ្ឌសទិសា។ តស្មា សា អដ្ឋិកសង្ខលិកា ពលវវេទនាតុរា តាទិសំ សទ្ទមកាសីតិ។

ឯវញ្ច បន វត្វា បុន អាយស្មា មហាមោគ្គល្លានោ "វដ្ដគាមិសត្តា នាម ឯវរូបិ អត្តភាវា ន មុច្ចន្តី"តិ សត្តេសុ ការុញ្ញំ បដិច្ច ឧប្បន្នំ ធម្មសំវេគំ ទស្សេន្តោ តស្ស មយ្ហំ អាវុសោ, ឯតទហោសិ អច្ឆរិយំ វត ភោតិអាទិមាហ។ តតោ ភគវា ថេរស្ស អានុភាវំ បកាសេន្តោ ចក្ខុភូតា វត, ភិក្ខវេ, សាវកា វិហរន្តីតិអាទិមាហ។ តត្ថ ចក្ខុ ភូតំ ជាតំ ឧប្បន្នំ ឯតេសន្តិ ចក្ខុភូតា, ភូតចក្ខុកា ឧប្បន្នចក្ខុកា ចក្ខុំ ឧប្បាទេត្វា វិហរន្តីតិ អត្ថោ។ ញាណភូតាតិបិ ឯសេវ នយោ។ យត្រ ហិ នាមាតិ ឯត្ថ យត្រាតិ ការណវចនំ។ តត្រាយំ អត្ថយោជនា – យស្មា នាម សាវកោបិ ឯវរូបំ ញស្សតិ វា ទក្ខតិ វា សក្ខិំ វា ករិស្សតិ, តស្មា អវោចុម្ហ – "ចក្ខុភូតា វត, ភិក្ខវេ, សាវកា វិហរន្តិ, ញាណភូតា វត, ភិក្ខវេ, សាវកា វិហរន្តី"តិ។ បុព្ពេវ មេ សោ, ភិក្ខវេ, សត្តោ ទិដ្ឋោតិ ពោធិមណ្ឌេ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណបដិវេធេន អប្បមាណេសុ ចក្កវាឡេសុ អប្បមាណេ សត្តនិកាយេ ភវគតិយោនិឋិតិនិវាសេ ច បច្ចក្ខំ ករោន្តេន មយា បុព្ពេវ សោ សត្តោ ទិដ្ឋោតិ វទតិ។

គោឃាតកោតិ គាវោ វធិត្វា អដ្ឋិតោ មំសំ មោចេត្វា វិក្កិណិត្វា ជីវិកំ កប្បនកសត្តោ។ តស្សេវ កម្មស្ស វិបាកាវសេសេនាតិ តស្ស នានាចេតនាហិ អាយូហិតស្ស អបរាបរិយកម្មស្ស។ តត្រ ហិ យាយ ចេតនាយ នរកេ បដិសន្ធិ ជនិតា, តស្សា វិបាកេ បរិក្ខីណេ អវសេសកម្មំ វា កម្មនិមិត្តំ វា អារម្មណំ កត្វា បុន បេតាទីសុ បដិសន្ធិ និព្ពត្តតិ, តស្មា សា បដិសន្ធិ កម្មសភាគតាយ អារម្មណសភាគតាយ វា "តស្សេវ កម្មស្ស វិបាកាវសេសោ"តិ វុច្ចតិ។ អយញ្ច សត្តោ ឯវំ ឧប្បន្នោ។ តេនាហ – "តស្សេវ កម្មស្ស វិបាកាវសេសេនា"តិ។ តស្ស កិរ នរកា ចវនកាលេ និម្មំសកតានំ គុន្នំ អដ្ឋិរាសិយេវ និមិត្តំ អហោសិ។ សោ បដិច្ឆន្នម្បិ តំ កម្មំ វិញ្ញូនំ បាកដំ វិយ ករោន្តោ អដ្ឋិសង្ខលិកបេតោ ជាតោ។ បឋមំ។

២។ បេសិសុត្តវណ្ណនា

១០២។ មំសបេសិវត្ថុស្មឹ គោឃាតកោតិ គោមំសបេសិយោ កត្វា សុក្ខាបេត្វា វល្លូរវិក្កយេន អនេកានិ វស្សានិ ជីវិកំ កប្បេសិ, តេនស្ស នរកា ចវនកាលេ មំសបេសិយេវ និមិត្តំ អហោសិ។ សោ មំសបេសិបេតោ ជាតោ។ ទុតិយំ។

៣។ បិណ្ឌសុត្តវណ្ណនា

១០៣។ មំសបិណ្ឌវត្ថុស្មឹ សាកុណិកោតិ សកុណេ គហេត្វា វិក្កិណនកាលេ និប្បក្ខចម្មេ មំសបិណ្ឌេ កត្វា វិក្កិណិត្វា ជីវិកំ កប្បេសិ, តេនស្ស នរកា ចវនកាលេ មំសបិណ្ឌោវ និមិត្តំ អហោសិ។ សោ មំសបិណ្ឌបេតោ ជាតោ។ តតិយំ។

៤។ និច្ឆវិវត្ថុវណ្ណនា

១០៥។ និច្ឆវិវត្ថុស្មិំ តស្ស ឱរព្ភិកស្ស ឯឡកេ វធិត្វា វធិត្វា និច្ឆវេ កត្វា កប្បិតជីវិកស្ស បុរិមនយេនេវ និច្ឆវិំ ឯឡកសទិសំ និមិត្តំ អហោសិ។ សោ និច្ឆវិបេតោ ជាតោ។ ចតុត្ថំ។

៥។ អសិលោមវត្ថុវណ្ណនា

១០៦។ អសិលោមវត្ថុស្មិំ សោ សូករិកោ ទីឃរត្តំ និវាបបុដ្ឋេ សូករេ អសិនា វធិត្វា វធិត្វា ទីឃរត្តំ ជីវិកំ កប្បេសិ, តស្ស ឧក្ខិត្តាសិកាការេន និមិត្តំ អហោសិ។ តស្មា អសិលោមបេតោ ជាតោ។ បញ្ចមំ។

៦។ សត្តិវត្ថុវណ្ណនា

១០៧។ សត្តិលោមវត្ថុស្មិំ សោ មាគវិកោ ឯកំ មិគញ្ច សត្តិញ្ច គហេត្វា វនំ គន្ត្វា តស្ស មិគស្ស សមីបំ អាគតាគតេ មិគេ សត្តិយា វិជ្ឈិត្វា មារេសិ, តស្ស សត្តិយា វិជ្ឈនកការេនេវ និមិត្តំ អហោសិ។ តស្មា សត្តិលោមបេតោ ជាតោ។ ឆដ្ឋំ។

៧។ ឧសុលោមវត្ថុវណ្ណនា

១០៨។ ឧសុលោមវត្ថុស្មិំ ការណិកោតិ រាជាបរាធិកេ អនេកាហិ ការណាហិ បីឡេត្វា អវសានេ កណ្ឌេន វិជ្ឈិត្វា មារណកបុរិសោ។ សោ កិរ “អមុកស្មិំ បទេសេ វិទ្ធោ មរតី”តិ ញាត្វាវ វិជ្ឈតិ។ តស្សេវំ ជីវិកំ កប្បេត្វា នរកេ ឧប្បន្នស្ស តតោ បក្កាវសេសេន ឥធូបបត្តិកាលេ ឧសុនា វិជ្ឈនកការេនេវ និមិត្តំ អហោសិ។ តស្មា ឧសុលោមបេតោ ជាតោ។ សត្តមំ។

៨។ សូចិលោមវត្ថុវណ្ណនា

១០៩។ សូចិលោមវត្ថុស្មិំ សូតោតិ អស្សទមកោ។ គោទមកោតិបិ វទន្តិ។ តស្ស បតោទសូចិយា វិជ្ឈនកការេនេវ និមិត្តំ អហោសិ។ តស្មា សូចិលោមបេតោ ជាតោ។ អដ្ឋមំ។

៩។ ទុតិយសូចិលោមវត្ថុវណ្ណនា

១១០។ ទុតិយេ សូចិលោមវត្ថុស្មិំ សូចកោតិ បេសុញ្ញការកោ។ សោ កិរ មនុស្សេ អញ្ញមញ្ញញ្ច ភិន្ទិ, រាជកុលេ ច “ឥមស្ស ឥមំ នាម អត្ថិ,

ឋ្ពបិតា ឋ្ពានំ តាយ ពត”ត្តិ ឃ្នុចេត្វា ឃ្នុចេត្វា អតឃញ្ញបត់ បិរេបសិ៉ ពស្វា ឃធា ទេពត ឃ្នុចេត្វា ឃតុស្ស្យា កិត្ត្ពា, ពធា ឃ្នុចិហិ ទេកេឌតក្រុក្ល បច្ចុតុទេកាព្យំ ពយុទេបច តិបិត្តំ ពត្វា ឃ្នុចិទេលិបទេបទេពា ឌាទេពា៉ តចបំ៉

១០៉ ក្យុឃ្លាសុត្តចណ្ណតា

១១០៉ អណ្ហកាទិចត្តុស្មិំ កាយក្បុឯទេកាពិ ចិតិច្ឆឃាយទេច្ឆា៉ ពស្ស ពយុសកាកពាឃ ក្យុឃ្លយត្តា បហាឈឯប្យាឃណា អណ្ហា អទេហស្សុ៉ ទេសា ហិ ឃស្វា ទេហា បឯច្ឆទេត្ត ផាទេត លញ្ជា កទេហត្វា ក្បុឯចិតិច្ឆទេឃត បិពឯំ ទេកាសំ កទេទាទេត្តា សាបិទេព អស្យាបិទេព អកាសិ, ពស្វាស្ស ទេហស្សំ អក្កំ បិពឯំ តិត្តាត្តុំ៉ ឃស្វា ឥល្ហំ បឌ្ឍទេបទេត្តា បទេទស់ អសឃ្យាកាទំ អាទេទាទេបសិ, ពស្វាស្ស ទេហស្សំ អក្កំ អសឃ្យាកាទេទា ហុត្វា តិត្តាត្តុំ៉ ឃស្វា ឃស្មិំ ផាទេត ចិទេពត សទេបត កចិពត្តំ, ពស្មិំ ផត្វា ចិសទេបា អទេហាសិ, ពស្វាស្ស ទេហស្សទេក្ក ចិសបា តិសញ្ញាច អទេហាសិតិ៉ ឥសបំ៉

បផទេបា ចទេក្កា៉

១៉ ក្យុតិឃចទេក្កា

១៉ សឃិសកសុត្តចណ្ណតា

១១១៉ បិទេកាទិកចត្តុស្មិំ ទេសា សទេត្តា បទេស្ស ទេក្លិពទេកាបិពំ សស្សាបិកំ ឞស្សំ ឞុសទេត្តា ឃិញ្ញហសុទេលត កាយសុទេលត ចិត្តំ ទេបឃិត្វា ពយុសកាកពាឃ ក្បុឆឞស្សំ ឞុសទេត្តា ក្យុក្លបតុកចិពំ ពត្ត តិត្តាទេត្តា៉ បផបំ៉

១៉ ក្បុឆលាឥសុត្តចណ្ណតា

១១២៉ ឥឌ្ឍព្រាហ្មលាចត្ត បិពឯទេបច៉ ក្យុតិឃំ៉

២៉ តិច្ឆចិត្តិសុត្តចណ្ណតា

១១៣៉ តិច្ឆចិត្តិចត្តុស្មិំ ឃស្វា បាពុកាទេបា តាយ អត្តទេតា ឞទេស្ស អតិស្សទេទា, សា ច ពំ សាបិកស្ស សត្តកំ ឞស្សំ ទេឆទេតត្វា បទេទស់ អកិទពិ ឧប្បាទេឥសិ, ពស្វា ពយុសកាកពាឃ ស្ុលសបុស្សា ចឌ្ឍិត្វា ក្យុក្លសបុស្សំ អតុកចិពំ តិច្ឆចិត្តិ ហុត្វា ឧប្បត្តា៉ ពពិឃំ៉

៣៉ បក្កុលិត្តិសុត្តចណ្ណតា

១០៨ៈ បត្តលិត្តិចត្ថុស្មិំ បត្តលិត្តិ ចិទ្ធបំ ភ្ជុយិកំ ចឹកឆ្ងៈ យា កិន ឃក្លួភាសិកយ្យំ កនេទាត្តិ “ព្ពិយិភា ច ព្ពិយិភា ច ឲ្យចំ ជាលិកយ្យេ កនេត អឃំ ភាយ ត្យ្យាកំ ចដ្ឋិ កចិស្សតី”តិ យចាងភស្ស កត្ថុបុបព្វាឌិតិ ចញ្ចាភាឃ កេទត្វា យចាងភំ ភ្ជិប្ជិ យិឆ្ងាឌិប្ជិ កណ្ហេយេសិ, តស្វា តាឃ កយ្យូសកាកតាឃ កត្ថុបុបព្វាឌិតំ ខេតិតត្តា ភ្ជក្កត្ត, ភ្ជុស្សភស្ស កាហិតត្តា ភ្ជុយិកា ចិទ្ធបិ ចឹកឆ្ងា ហុត្វា តិព្ចាត្តាៈ ចតុត្ថិៈ

៨ៈ ខ្ចាលិលិតឹសុត្តចណ្ណភា

១០៩ៈ ខ្ចាលិលិតឹចត្ថុស្មិំ ក្តុប្បក្កំ ខ្ចាលិលិតំ ខ្ចាលិទិតិត្តិ យា កិន អក្ខ្វាទេចិតេក តិបត្តា ចិបឲ្យត្តយាភា ចិបទិចត្តយាភា បច្ចតិ, តយ្វា ក្តុប្បក្កា ខេច េហាតិ ក្តុខេណ្ហា អក្កិភា បក្កុសទឹទា, ខ្ចាលិលិតឹ ច កិលិត្តុសទឹទា, ពិត្តុតិស្សា សទឹទេតា បណ្ហុទ្ធិ, ខ្ចាលិទិតឹ ច អក្ខ្វាទសយ្យទិកិណ្ហាៈ តស្សា ហិ េហាជ្ជតាបិ កិសុកបុបព្វចណ្ណា អក្ខ្វាទា, ក្កុខឃបេស្សបុបិ, អាកាសេតាបិស្សា ក្តុបទិ បតត្តិៈ េតត ចុត្តំ – “ក្តុប្បក្កំ ខ្ចាលិលិតំ ខ្ចាលិទិតិ”ត្តិៈ យា ព្ពុស្សាបកតា សបត្តិ អក្ខ្វាទកដឹទេហត ខ្ចាលិទឹតិ តស្ស កិន ទេព្វាា ឲ្យកា ភាជកិតឹ អក្ខ្វាទកដឹហំ សឹេយ ជេបត្វា កត្តេតា ក្តុខកំ បុឡ្ហាតិ, បិលិភា ច េសឆំ កេទាតិៈ ទាឌាបិ តាឃ សឌ្ឍិ កឆច្ចា កេទាតិ, បទិតុជ្ជាកាទេច្ចា ឌេស្សតិៈ អក្កុយេហឹ តំ អសហយាភា ព្ពុស្សាបកតា ហុត្វា អចិទបក្កុត្តស្ស ទេព្វាា តំ អក្ខ្វាទកដឹហំ កេទត្វា តស្សា ក្តុបទិ អក្ខ្វាទេ ខ្ចាលិទិៈ យា តំ កយ្យំ កត្វា តាឌិសំេឃច ចិបាកំ បច្ចត្តុកចិតុំ េបតេលិេក តិព្ចាត្តាៈ បញ្ចមំៈ

៩ៈ អឹសកសុត្តចណ្ណភា

១០ល៉ៈ េចាទឈាតចត្ថុស្មិំ េយា ទេព្វាា អាណាឃ ឌឹឈទត្ថំ េចាទាតំ សឹសាតិ លិត្តិត្វា េបតេលិេក តិព្ចាត្តេត្តា អឹសកំ កជាត្ថិ ហុត្វា តិព្ចាត្តិៈ លក្ខៈ

ល៉-១០ៈ បិបកិក្លុសុត្តាឌិចណ្ណភា

១០ប៉-១១១ៈ កិក្លុចត្ថុស្មិំ បិបកិក្លុតិ លិយកកិក្លុៈ េយា កិន េលិកស្ស សង្គាេឌេយ្យ ចត្តាេទា បច្ចេឃ បទិក្កុខ្វិត្វា កាឃចឌឹប្ជាេទហិ អសំឃេតា កិត្តាឌឹេចា ចិត្តេកាឡ្យព្វ កឹឡ្យអេត្តា ចិចទិៈ តេតា ឲ្យកំ ឡាឌ្ឍត្តាទ់ តិទេឃ បច្ចិត្វា េបតេលិេក តិព្ចាត្តេត្តា កិក្លុសឌិេសតេច អត្តកាេចត តិព្ចាត្តិៈ កិក្លុតិសិក្លុយាភាឃាយណោទឃាយណោទឹចត្ថុស្មិំបិ អឃេយច ចិតិឆ្ងេយាៈ សត្តយាឌិតិៈ

លក្ខណសំឃុត្តចណ្ណភា តិដ្ឋិតាៈ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៨. ឱបម្មសំយុត្តំ

១. កូដសុត្តវណ្ណនា

២២៣. ឱបម្មសំយុត្តស្ស បឋមេ កូដំ គច្ឆន្តីតិ កូដង្គមា។ កូដំ សមោសរន្តីតិ កូដសមោសរណា។ កូដសមុគ្ឃាតាតិ កូដស្ស សមុគ្ឃាតេន។ អវិជ្ជាសមុគ្ឃាតាតិ អរហត្តមគ្គេន អវិជ្ជាយ សមុគ្ឃាតេន។ អប្បមត្តាតិ សតិយា អវិប្បវាសេ ឋិតា ហុត្វា។ បឋមំ។

២. នខសិខសុត្តវណ្ណនា

២២៤. ទុតិយេ មនុស្សេសុ បច្ចាជាយន្តីតិ យេ មនុស្សលោកតោ ចុតា មនុស្សេសុ ជាយន្តិ, តេ ឯវំ អប្បកាតិ អធិប្បាយោ។ អញ្ញត្រ មនុស្សេហីតិ យេ បន មនុស្សលោកតោ ចុតា ឋបេត្វា មនុស្សលោកំ ចតូសុ អបាយេសុ បច្ចាជាយន្តិ, តេ មហាបថវិយំ បំសុ វិយ ពហុតរា។ ឥមស្មិំ សុត្តេ ទេវាបិ មនុស្សេហេវ សង្គហិតា។ តស្មា យថា មនុស្សេសុ ជាយន្តា អប្បកា, ឯវំ ទេវេសុបីតិ វេទិតព្ពា។ ទុតិយំ។

៣. កុលសុត្តវណ្ណនា

២២៥. តតិយេ សុប្បធំសិយានីតិ សុវិហេឋិយានិ។ កុម្ភត្ថេនកេហីតិ យេ បរឃរំ បវិសិត្វា ទីបាលោកេន ឱលោកេត្វា បរភណ្ឌំ ហរិតុកាមា ឃដេ ទីបំ កត្វា បវិសន្តិ, តេ កុម្ភត្ថេនកា នាម, តេហិ កុម្ភត្ថេនកេហិ។ សុប្បធំសិយោ ហោតិ អមនុស្សេហីតិ មេត្តាភាវនារហិតំ បំសុបិសាចកា វិធំសយន្តិ, បគេវ ឧឡារា អមនុស្សា។ ភាវិតាតិ វឌ្ឍិតា។ ពហុលីកតាតិ បុនប្បុនំ កតា។ យានីកតាតិ យុត្តយានំ វិយ កតា។ វត្ថុកតាតិ បតិដ្ឋានដ្ឋេន វត្ថុ វិយ កតា។ អនុដ្ឋិតាតិ អធិដ្ឋិតា ។ បរិចិតាតិ សមន្តតោ ចិតា សុវឌ្ឍិតា។ សុសមារទ្ធាតិ ចិត្តេន សុដ្ឋុ សមារទ្ធា។ តតិយំ។

៤. ឱក្ខាសុត្តវណ្ណនា

២២៦. ចតុត្ថេ ឱក្ខាសតន្តិ មហាមុខឧក្ខលីនំ សតំ។ ទានំ ទទេយ្យាតិ បណីតភោជនភរិតានំ មហាឧក្ខលីនំ សតំ ទានំ ទទេយ្យ។ “ឧក្ខាសត”ន្តិបិ បាឋោ , តស្ស ទណ្ឌទីបិកាសតន្តិ អត្ថោ។ ឯកាយ បន ទីបិកាយ យត្តកេ ឋានេ អាលោកោ ហោតិ, តតោ សតគុណំ ឋានំ សត្តហិ រតនេហិ បូរេត្វា ទានំ ទទេយ្យាតិ អត្ថោ។ គទ្ទូហនមត្តន្តិ គោទុហនមត្តំ, គាវិយា ឯកវារំ អគ្គថនាកឌ្ឍនមត្តន្តិ អត្ថោ។ គន្ធូហនមត្តំ វា, ទ្វីហិ អង្គុលីហិ គន្ធបិណ្ឌំ គហេត្វា ឯកវារំ ឃាយនមត្តន្តិ អត្ថោ។ ឯត្តកម្បិ ហិ កាលំ យោ បន

ᨣᩤᨾᨸᩁᩥᩅᩮᨱᩅᩥᩉᩣᩁᩪᨸᨧᩣᩁ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᨶ ᩅᩣ ᨧᨠ᩠ᨠᩅᩣᩊᩋᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᨸᩁᩥᨾᩣᨱᩣᩈᩩ ᩃᩮᩣᨠᨵᩣᨲᩪᩈᩩ ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩉᩥᨲᨹᩁᨱᩴ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲᩩᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨲᨲᩮᩣ ᩑᨠᨴᩥᩅᩈᩴ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨴᩣᨶᨲᩮᩣ ᨾᩉᨷ᩠ᨹᩃᨲᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪘᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪑᪙᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩮ ᨸᨭᩥᩃᩮᨱᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩋᨣ᩠ᨣᩮ ᨸᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᩣᩈᨸᩥᨧᩩᩴ ᩅᩥᨿ ᨶᩣᨾᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩪᩃᨸᩥᨧᩩᩴ ᩅᩥᨿ ᨧ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩃ᩠ᩃᩦᨿᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨭᩥᩃᩮᨱᩮᨲᩥ ᨶᩣᨾ᪨ ᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᨸᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨵᩣᩁᩣᨿ ᩅᩣ ᨸᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᩮᨸᩥ ᨵᩣᩁᩣ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩋᩃ᩠ᩃᩦᨿᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨭᩥᨠᩮᩣᨭ᩠ᨭᩮᨲᩥ ᨶᩣᨾ᪨ ᨠᨸ᩠ᨸᩣᩈᩅᨭ᩠ᨭᩥᨠᩁᨱᩦᨿᩴ ᩅᩥᨿ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧᩥᩁᨠᩣᩃᩴ ᨶᩥᩅᩮᨮᩥᨲᨠᩥᩃᨬ᩠ᨩᩴ ᨸᩈᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨶ ᨶᩥᩅᩮᨮᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨧ ᨸᨭᩥᩅᨭ᩠ᨭᩮᨲᩥ ᨶᩣᨾ᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩴ᪨

᪙᪨ ᨵᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪒᪐᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩮ ᨴᩊ᩠ᩉᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨵᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᩣᨲᩥ ᨴᩊ᩠ᩉᨵᨶᩩᨶᩮᩣ ᩍᩔᩣᩈᩣ᪨ ᨴᩊ᩠ᩉᨵᨶᩩ ᨶᩣᨾ ᨴ᩠ᩅᩥᩈᩉᩔᨳᩣᨾᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨴ᩠ᩅᩥᩈᩉᩔᨳᩣᨾᩴ ᨶᩣᨾ ᨿᩔ ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩥᨲᩔ ᨩᩥᨿᩣᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩃᩮᩣᩉᩈᩦᩈᩣᨴᩦᨶᩴ ᨽᩣᩁᩮᩣ ᨴᨱ᩠ᨯᩮ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩣᩅ ᨠᨱ᩠ᨯᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩣ ᩏᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨸᨳᩅᩥᨲᩮᩣ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩈᩩᩈᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᩣᨲᩥ ᨴᩈᨴ᩠ᩅᩤᨴᩈᩅᩔᩣᨶᩥ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨠᩩᩃᩮ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩈᩥᨸ᩠ᨸᩣ᪨ ᨠᨲᩉᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩑᨠᩮᩣ ᩈᩥᨸ᩠ᨸᨾᩮᩅ ᩏᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᨠᨲᩉᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩍᨾᩮ ᨸᨶ ᨠᨲᩉᨲ᩠ᨳᩣ ᨧᩥᨱ᩠ᨱᩅᩈᩦᨽᩣᩅᩣ᪨ ᨠᨲᩪᨸᩣᩈᨶᩣᨲᩥ ᩁᩣᨩᨠᩩᩃᩣᨴᩦᩈᩩ ᨴᩔᩥᨲᩈᩥᨸ᩠ᨸᩣ᪨

ᨲᩔ ᨸᩩᩁᩥᩈᩔ ᨩᩅᩮᩣᨲᩥ ᩑᩅᩁᩪᨸᩮᩣᨸᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨶ ᨽᩪᨲᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩔᩮᩅ ᨸᨶ ᨩᩅᨶᩉᩴᩈᨠᩣᩃᩮ ᨶᩣᨾ ᩋᩣᩈᩥ᪨ ᨲᨴᩤ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨽᩣᨲᩁᩮᩣ ᩋᩉᩮᩈᩩᩴ᪨ ᨲᨴᩤ ᨠᩥᩁᩔ ᨠᨶᩥᨭ᩠ᨮᨽᩣᨲᩁᩮᩣ “ᨾᨿᩴ, ᨽᩣᨲᩥᨠ, ᩈᩩᩁᩥᨿᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨵᩣᩅᩥᩔᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩩᩴ᪨ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉ – “ᩈᩩᩁᩥᨿᩮᩣ ᩈᩦᨥᨩᩅᩮᩣ, ᨶ ᩈᨠ᩠ᨡᩥᩔᨳ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᨲᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨵᩣᩅᩥᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮ ᨴᩩᨲᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᨲᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᨳᩮᩅ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨴᩥᩅᩈᩴ “ᨣᨧ᩠ᨨᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᨿᩩᨣᨶ᩠ᨵᩁᨸᨻ᩠ᨻᨲᩴ ᩋᩣᩁᩩᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ “ᨠᩉᩴ ᨾᩮ ᨽᩣᨲᩁᩮᩣ”ᨲᩥ? ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ, “ᩈᩩᩁᩥᨿᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨵᩣᩅᩥᨲᩩᩴ ᨣᨲᩣ”ᨲᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ, “ᩅᩥᨶᩔᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨸᩔᩥᨶᩮᩣ”ᨲᩥ ᨲᩮ ᩋᨶᩩᨠᨾ᩠ᨸᨾᩣᨶᩮᩣ ᩈᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨾᩦᨸᩮ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨ ᩋᨳ ᩈᩩᩁᩥᨿᩮ ᩏᨣ᩠ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮ ᨴ᩠ᩅᩮᨸᩥ ᨽᩣᨲᩁᩮᩣ ᩈᩩᩁᩥᨿᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩋᩣᨠᩣᩈᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᩣ, ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣᨸᩥ ᨲᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴᨿᩮᩅ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᩮᩣ᪨ ᨲᩮᩈᩩ ᩑᨠᩔ ᩋᨸᨲ᩠ᨲᩮᨿᩮᩅ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨽᨲ᩠ᨲᩈᨾᨿᩮ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᩁᩮᩈᩩ ᩋᨣ᩠ᨣᩥ ᩏᨭ᩠ᨮᩉᩥ, ᩈᩮᩣ ᨽᩣᨲᩁᩴ ᨸᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᩋᨳ ᨶᩴ ᨻᩮᩣᨵᩥᩈᨲ᩠ᨲᩮᩣ “ᨾᩣ ᨽᩣᨿᩦ”ᨲᩥ ᩈᨾᩔᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨠ᩠ᨡᨸᨬ᩠ᨩᩁᩮᨶ ᨸᩃᩥᩅᩮᨮᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩩᨣᨶ᩠ᨵᩁᩮ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᨣᨧ᩠ᨨᩣ”ᨲᩥ ᨸᩮᩈᩮᩈᩥ᪨

ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣᨸᩥ ᨲᨳᩮᩅ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨽᨲ᩠ᨲᩮ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᩁᩮᩈᩩ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᩏᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮ ᨲᨳᩮᩅ ᩋᩣᩉ᪨ ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩮᩣ ᨲᨳᩮᩅ ᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᨣᨧ᩠ᨨᩣ”ᨲᩥ ᨸᩮᩈᩮᩈᩥ᪨ ᩈᨿᩴ ᨸᨶ ᨿᩣᩅ ᨾᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᩉᩥᨠᩣ ᨵᩣᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ, “ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨾᨿᩣᨸᩥ ᨻᩣᩃᩮᨶ ᨶ ᨽᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ – “ᩋᨩ᩠ᨩ ᨾᩉᩣᨷᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᨻᩣᩁᩣᨱᩈᩥᩁᩣᨩᩴ ᨸᩔᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨻᩣᩁᩣᨱᩈᩥᩴ ᩋᨣᨾᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩔ ᨶᨣᩁᨾᨲ᩠ᨳᨠᩮ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨽᨾᨶ᩠ᨲᩔ ᨴ᩠ᩅᩤᨴᩈᨿᩮᩣᨩᨶᩥᨠᩴ ᨶᨣᩁᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᨸᨬ᩠ᨩᩁᩮᨶ ᨨᩣᨴᩥᨲᩴ ᩅᩥᨿ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ᪨ ᩋᨳ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨽᨾᨶ᩠ᨲᩔ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨽᨾᨶ᩠ᨲᩔ

តត្ថ តត្ថ លិង្គានិ បញ្ញាយិំសុ។ សយម្បិ អនេកហំសសហស្សសទិសោ បញ្ញាយិ។ សោ វេគំ បដិសំហរិត្វា រាជគេហាភិមុខោ អហោសិ។ រាជា ឱលោកេត្វា – “អាគតោ កិរ មេ បិយសហាយោ ជវនហំសោ”តិ វាតបានំ វិវរិត្វា រតនបីឋំ បញ្ញាបេត្វា ឱលោកេន្តោ អដ្ឋាសិ។ ពោធិសត្តោ រតនបីឋេ និសីទិ។

អថស្ស រាជា សហស្សបាកេន តេលេន បក្ខន្តរានិ មក្ខេត្វា, មធុលាជេ ចេវ មធុរបានកញ្ច អទាសិ។ តតោ នំ កតបដិសន្ថារោ “សម្ម, កហំ អគមាសី”តិ? បុច្ឆិ។ សោ តំ បវត្តិំ អារោចេត្វា “អហំ, មហារាជ, យាវ មជ្ឈន្តិកា ជវិត្វា – ‘នត្ថិ ជវិតេន អន្តោ’តិ និវត្តោ”តិ អាចិក្ខិ។ អថ រាជា អាហ – “អហំ, សាមិ, តុម្ហាកំ សូរិយេន សទ្ធិំ ជវនវេគំ បស្សិតុកាមោ”តិ។ ទុក្ករំ, មហារាជ, ន សក្កា តយា បស្សិតុន្តិ។ តេន ហិ, សាមិ, សរិក្ខកមត្តម្បិ ទស្សេហីតិ។ អាម, មហារាជ, ធនុគ្គហេ សន្និបាតេហីតិ។ រាជា សន្និបាតេសិ។ ហំសោ តតោ ចត្តារោ គហេត្វា នគរមជ្ឈេ តោរណំ ការេត្វា អត្តនោ គីវាយ ឃណ្ដំ បិឡន្ធាបេត្វា តោរណស្ស ឧបរិ និសីទិត្វា – “ចត្តារោ ជនា តោរណំ និស្សាយ ចតុទិសាភិមុខា ឯកេកំ កណ្ឌំ ខិបន្តូ”តិ វត្វា, សយំ បឋមកណ្ឌេន សទ្ធិំ ឧប្បតិត្វា, តំ កណ្ឌំ អគ្គហេត្វាវ, ចក្កលាភិមុខំ គតកណ្ឌំ ធុរតោ រតនមត្តាបគតំ គណ្ហិ, ទុតិយំ ទ្វិរតនមត្តាបគតំ, តតិយំ តិរតនមត្តាបគតំ, ចតុត្ថំ ភូមិំ អប្បត្តមេវ គណ្ហិ។ អថ តំ ចត្តារិ កណ្ឌានិ គហេត្វា តោរណេ និសិន្នាការេនេវ អទ្ទំសុ។ សោ រាជានំ អាហ – “បស្ស, មហារាជ, ឯវំសីឃោ អម្ហាកំ ជវោ”តិ។ ឯវំ ពោធិសត្តេនេវ ជវនហំសកាលេ តានិ កណ្ឌានិ អាហរិតានីតិ វេទិតព្ពានិ។

បុរតោ ធាវន្តីតិ អគ្គតោ ជវន្តិ។ ន បនេតា សព្ពកាលំ បុរតោវ ហោន្តិ, កទាចិ បុរតោ, កទាចិ បច្ឆតោ ហោន្តិ។ អាកាសដ្ឋកវិមានេសុ ហិ ឧជុគានិបិ ហោន្តិ បរិក្ខរណីយោបិ, តា តត្ថ នហាយន្តិ, ឧទកកីឡំ កីឡមានា បច្ឆតោបិ ហោន្តិ, វេគេន បន គន្ត្វា បុន បុរតោវ ធាវន្តិ។ អាយុសង្ខារាតិ រូបជីវិតិន្ទ្រិយំ សន្ធាយ វុត្តំ។ ទេវតាតោ សីឃតរំ ខីយតិ។ អរូបធម្មានំ បន ភេទោ ន សក្កា បញ្ញាបេតុំ។ ឆដ្ឋំ។

៧។ អាណិសុត្តវណ្ណនា

១១៥។ សត្តមេ ទសារហានន្តិ ឯវំនាមកានំ ខត្តិយានំ។ តេ កិរ សតតោ ទសភាគំ គណ្ហិំសុ, តស្មា “ទសារហា”តិ បញ្ញាយិំសុ។ អានកោតិ ឯវំលទ្ធនាមោ មុទិង្គោ។ ហិមវន្តេ កិរ មហាកុឡីរទហោ អហោសិ។ តត្ថ មហន្តោ កុឡីរោ ឱតិណ្ណោតិណ្ណេ ហត្ថី ខាទតិ។ អថ ហត្ថី ឧបទ្ទុតា ឯកំ ករេណុំ សង្គរិំសុ “ឥមិស្សា បុត្តំ និស្សាយ អម្ហាកំ សោត្ថិ ភវិស្សតី”តិ។ សាបិ មហេសក្ខំ បុត្តំ វិជាយិ។ តេ តម្បិ សង្គរិំសុ។ សោ វុឌ្ឍិប្បត្តោ មាតរំ បុច្ឆិ, “កស្មា មំ ឯតេ សង្គរន្តី”តិ? សា តំ បវត្តិំ អាចិក្ខិ។ សោ “កិំ មយ្ហំ កុឡីរោ បហោតិ? ឯថ គច្ឆាមា”តិ មហាហត្ថិបរិវារោ តត្ថ គន្ត្វា បឋមមេវ ឱតរិ។ កុឡីរោ ឧទកសទ្ទេនេវ អាគន្ត្វា តំ អគ្គហេសិ។ មហន្តោ កុឡីរស្ស អឡា, សោ តំ ឥតោ វា ឯត្តោ វា ចាលេតុំ អសក្កោន្តោ មុខេន សោណ្ឌំ បក្ខិបិត្វា វិរវិ។ ហត្ថិនោ “យំ និស្សាយ មយំ ‘សោត្ថិ ភវិស្សតី’តិ អមញ្ញាម, សោ បឋមំ គហិតោ”តិ តតោ តតោ បលាយិំសុ។

ອຖສ຺ສ ມາຕາ ອວິທູເຣ ຐຕ຺ວາ “ມຍໍ ຖລນາຄາ, ຕຸມ຺ເຫ ຊລນາຄາ ນາມ, ນາເຄຫິ ນາໂຄ ນ ວິເຫເຐຕພ຺ໂພ”ຕິ ຄຸຬີເຣ ປິຍວຈເນນ ວຕ຺ວາ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

“ເຍ ຄຸຬີຣາ ສມຸທ຺ທສ຺ມິໍ, ຄງ຺ຄາຍ ຍມຸນາຍ ຈ;

ເຕສໍ ຕ຺ວໍ ວາຣິໂຊ ເສຏ຺ໂຐ, ມຸຎ຺ຈ ໂຣທນ຺ຕິຍາ ປຕິນ຺”ຕິ.

ມາຕຸຄາມສທ຺ໂທ ນາມ ປຸຣິເສ ໂລເພຕ຺ວາ ຕິຏ຺ຐຕິ, ຕສ຺ມາ ໂສ ຄຫຓໍ ສິຖິລມກາສິ. ຫຕ຺ຖິໂປໂຕ ເຊໂກ ອຸໂຄ ປາເທ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຕໍ ປິຏ຺ຐິຍໍ ອກ຺ກມິ. ສຫ ອກ຺ກມເນ ປິຏ຺ຐິ ມຕ຺ຖກກາເລຕໍ ຈິຍ ຄິຎ຺ຊິ. ອຖ ຕໍ ຂເຣຕ຺ວາ ຈິຎ຺ຈິຕ຺ວາ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຂເລ ລເຍ຺ຍຕ຺ວາ ຕຸຏ຺ຐຣູໂປ ຣວິ. ອຖ ຕໍ ຫຕ຺ຖີ ຊາໂຕ ວິໂຕ ຈ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ມຕ຺ຖເກ ຕສ຺ສ ໂຄໂຈ ອຍຎ຺ຍ ປຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ປຕິ, ຕໍ ສເກ຺ຄ ໂສເວຣາຊາ ຄເຫຕ຺ວາ ຄໂຕ.

ໂພທິສັຕ຺ໂຕ ປນ ອຎ຺ຎ ວາຕາຕເປນ ສຸກ຺ຂິຕ຺ວາ ປກ຺ກລິໂທຣນ຺ເວຓ຺ຓໍ ອໂຫສິ, ໂສ ເນເວ ຄຸຬີເຣ ໂຄເຣ ໂກຫ຺ຍຕ຺ວາ ນສກາຕິກາໍ ຣາຊໍ ໂປຣິໂສເຕ ຂາລໍ ປສາຣາເປຕ຺ວາ ຄງ຺ຄາຍ ກີຎ຺ອຕ຺ຕາໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຂາເລ ລຄ຺ຄິ. ເຕ ກີຎ຺ອາປຣິໂຍສາເນ ຂາລມຸກ຺ຂິປິຍມາເນ ຕໍ ທິສ຺ວາ ປຸຈ຺ຉິໍສຸ “ກໍ ວທ”ນ຺ຕິ? “ຄຸຬີຣອຍ຺ຍ ສາມີ”ຕິ. “ນ ສກ຺ກາ ວສ ອານຣາຫຕ຺ວາຍ ໂປເນຕຸໍ, ປຣິໂຍສານ຺ນ຺ຕາເປຕ຺ວາ ເນຣິ ຄຣິສ຺ສາມາ”ຕິ? ປຣິໂຍສານ຺ນ຺ຕາເປຕ຺ວາ ປຫຣິໍສຸ. ສເທ຺ທາ ຂາຄສໂຍາຊນໍ ນການ຺ ອຈຕ຺ວຣິ. ຕເຕາ ອາຫໍສຸ – “ນ ສກ຺ກາ ໂພທໍ ຊິຈເສ ຊິຈເສ ຈາເທຕຸໍ, ລຫຊິຈສຕ຺ວາຍ ມຄ຺ຄເລເຄຣີ ໂຫຕຸ”ຕິ ມຄ຺ຄເລເຄຣີ ອກໍສຸ. ຕສ຺ມາ ຈາຊິເຕ ມຫາຊເນາ ອສ຺ສມຸຍິຕ຺ວາ ອປິຍ຺ອຕ຺ຖິຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖີຍາຕາຊີຕິ ອາຣຸຍ຺ຫ ສີລໍ ສຕ຺ຖິປຕຕ຺ຕິ. ໂພທິ ມຫາຊໍ ປເກ຺ຄສິຕ຺ວາ ຈິຍ ອາເນຕີຕິ ອາເນາ ເວຈສ຺ສ ນາຍໍ ອໂຫສິ.

ອຍ຺ຍອາລີ ຂຸຄຫິສ຺ວຕີ ອຍ຺ຍາ ສຸວຓ຺ຓຣຊຕາຊີຍມໍ ອາລີ ຌຊຍິສຸ. ອາລີສຸຌ຺ຌເຣ ວິວ ອວສິສ຺ສີຕິ ສຸວຓ຺ຓາຊີຍມາໍ ອາລີໍ ສຸຌ຺ຌຊຍຕ຺ເຍວ ອວເສສໍ ອໂຫສິ. ອຖສ຺ສ ຂ຺ວາຄສໂຍາຊນປັຍາເຕາ ສເທ຺ທາ ອເຕ຺ຕາສາລິພຍິ ທຸເກ຺ລນ ສຸຍິຕ຺ວາ.

ກຸຬີຣາຕິ ປິຎ຺ຍຈເສນ ກຸຬີຣາ ສລ຺ລສຸຕ຺ຕສຊີສາ. ກຸຬີຣຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ວເສນ ກຸຬີຣາ ມຫາເວຄລ຺ລສຸຕ຺ຕສຊີສາ (ມ. ຕິ. ໑.໓໓໘ ອາທໂຍ).
ໂລກິຍຕ຺ຕຣາຕິ ໂລກິຍຕ຺ຕຣອຕ຺ວຊີປກາ. ສຸຍ຺ຍາຕປ຺ປຊິສໍຍຸຕ຺ຕາຕິ ສຕ຺ຕສຸຍ຺ຍາຕວມຸຍຕ຺ເຕເວ ປການກາ ສໍລິຕ຺ຕສໍຍຸຕ຺ຕສຊີສາ. ຄກ຺ເຫຕຕ຺ຖາ ປຣິຍາປຸລິຕຍ຺ຍຕ຺ຕິ ຄກ຺ເຫຕເຕ຺ຖ ຈ ປຣິຍາປຸລິຕເຕ຺ຖ ຈ. ຄວິຄຕາຕິ ຄຊີຫິ ຄຕາ. ໂພທໍ ຕເສ຺ສວ ເວເວຈນໍ. ຊິຕ຺ຕກ຺ລຣາຕິ ຊິຊິຕຣອກ຺ລຣາ. ໂພທໍ ຕເສ຺ສວ ເວເວຈນໍ. ຊາລິຫຣກາຕິ ສາສນເຕາ ຊາຫິຣຕາ. ສາວກການິຕາຕິ ເຕສໍ ເຕສໍ ສາວເກຫິ ກາສິຕາ. ສຸສ຺ສູສິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ອກ຺ລຣຊິຕ຺ຕຕາຍ ເວວ ສວນສຍ຺ຍຕ຺ຕິຍາ ຈ ອຕ຺ຖຍຕາ ຫຸຕ຺ວາ ສາຍເລາຣສເທຣຄຸກ຺ກຍາຕຸກາຍຍຫາຄຫປຕິກາເທຍາ “ວສ ສຍຸຄຊິເກາ”ຕິ ສຕ຺ຖິປຕິຕ຺ວາ ໂສຕຸກາຍາ ກຊິສ຺ສນ຺ຕິ. ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ຕຈາຄຕການິຕາ ສຸຕ຺ຕນ຺ຕາ ອຕ຺ຖຄ຺ຍາມາກາ ອຕ຺ຖຣສາຍນ຺ຕີ, ຕສ຺ມາ. ສຕ຺ຕມໍ.

ປ. ຄລິງ຺ຄຣຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

១១០។ អដ្ឋមេ កលិង្គរូបធានាតិ កលិង្គរឃដិកំ សីសូបធានញ្ចេវ បាទូបធានញ្ច កត្វា។ អប្បមត្តាតិ សិប្បគ្គហណេ អប្បមត្តា។ អាតាបិនោតិ ឧស្សាហវីរិយាតាបេន យុត្តា។ ឧបាសនស្មិន្តិ សិប្បានំ អភិយោគេ អាចរិយានញ្ច បយិរុបាសនេ។ តេ កិរ តទា បាតោវ ឧដ្ឋាយ សិប្បសាលំ គច្ឆន្តិ, តត្ថ សិប្បំ ឧគ្គហេត្វា សជ្ឈាយាទីហិ អភិយោគំ កត្វា មុខំ ធោវិត្វា យាគុបានាយ គច្ឆន្តិ។ យាគុំ បិវិត្វា បុន សិប្បសាលំ គន្ត្វា សិប្បំ គហេត្វា សជ្ឈាយំ ករោន្តា បាតរាសាយ គច្ឆន្តិ។ កតបាតរាសា សមានា “មា បមាទេថ ឥទំ និទ្ទោក្កមនំ អហោសី”តិ ខទិរឃដិកាសុ សីសេ ច បាទេ ច ឧបធហិត្វា ថោកំ និបជ្ជិត្វា បុន សិប្បសាលំ គន្ត្វា សិប្បំ គហេត្វា សជ្ឈាយន្តិ។ សាយំ សជ្ឈាយំ ករោន្តា ច គេហំ គន្ត្វា ភុត្តសាយមាសា បឋមយាមំ សជ្ឈាយំ កត្វា សយនកាលេ តថេវ កលិង្គរំ ឧបធាយ សយន្តិ។ ឯវំ តេ អក្ខលាវេសិនោ ចាលវេសិនោ ច អហេសុំ។ ឥទំ សន្ធាយេតំ វុត្តំ។

ឱតារន្តិ វិវរំ។ អារម្មណន្តិ បច្ចយំ។ បធានស្មិន្តិ បធានភូមិយំ វីរិយំ កុរុមានា។ បច្ឆិមទេសិយំ កិរ ភិក្ខូ កតកិច្ចា គន្ត្វាវ កម្មដ្ឋានំ មនសិ ករោន្តិ។ តេសំ មនសិករោន្តានំយេវ សូរិយោ អត្ថំ គច្ឆតិ។ តេ ន្ហាយិត្វា បុន វង្កមំ ឱតរិត្វា បឋមយាមំ វង្កមន្តិ។ តតោ “មា ឥទំ និទ្ទាយិម្ហា”តិ សរីរទរថវិនោទនត្ថំ និបជ្ជន្តា គណ្ឋិកំ ឧបធហិត្វា និបជ្ជន្តិ, តេ បុន បច្ឆិមយាមេ វុដ្ឋាយ វង្កមំ ឱតរន្តិ។ តេ សន្ធាយ ឥទំ វុត្តំ។ អម្ហេបិ ជីវេបិ តិណ្ណំ ទារូនំ កាលេ ឧក្ខលិភិក្ខុនោ ឧកបធានស្មិ អហេសុំ។ នានាមុខេ បហដឈល្លិ បិលន្ធិកោតុហលំ ឧបេតិ, កល្យាណិយំ បហដឈល្លិ នាគទីប ឧបេតិ។ “អយំ ភិក្ខុ បុថុជ្ជនោ, អយំ បុថុជ្ជនោ”តិ អង្គុលិ បសារេត្វា ទស្សេតព្ពា អហេសុំ។ ឧកទិវសំ សព្ពេ អរហន្តោវ អហេសុំ។ តស្មាតិ យស្មា កលិង្គរូបធានានំ មារោ អារម្មណំ ន លភតិ, តស្មា។ អដ្ឋមំ។

៩។ នាគសុត្តវណ្ណនា

១១១។ នវមេ អតិវេលន្តិ អតិវេលំ កាលំ អតិក្កន្តប្បមាណំ កាលំ។ កិមង្គ បនាហន្តិ អហំ បន កិំការណា ន ឧបសង្កមិស្សាមិ? ភិសមុឡាលន្តិ ភិសញ្ច មុឡាលញ្ច។ អព្ពុហេត្វាតិ ឧទ្ធរិត្វា។ ភិង្គច្ឆាបាតិ ហត្ថិបោតកា។ តេ កិរ អភិណ្ហំ ភិង្ការសទ្ទំ ករោន្តិ, តស្មា ភិង្គច្ឆាបាតិ វុច្ចន្តិ។ បណ្ឌាការំ ករោន្តីតិ បណ្ឌេហិ គណ្ឌាការំ ករោន្តិ, វត្តារោ បច្ឆតោ ធេន្តិ ឆប្បំ កាយន្តីតិ ឯកំ ទេ្វ ជាតកាតិ វា បុត្តកេ វា ឧគ្គហេត្វា អសម្បិវិត្វា សរេន ឆប្បំ ធេនេន្តិ។ បណ្ឌាការំ ករោន្តីតិ តេសំ វាយ ធេនេតាយ បណ្ឌា គីវា បច្ឆតោ ធេន្តិ។ នេវ វណ្ណាយ ហោតីតិ នេវ គុណវណ្ណាយ, ន ញាណពលាយ ហោតិ, គុណវណ្ណោ បន បរិហាយត្វេវ សរីរវណ្ណោបិ សរីរពលម្បិ បរិហាយតិ, តស្មា សរីរស្ស នេវ វណ្ណាយ ន ពលាយ ហោតិ។ នវមំ។

១០។ ពិឡារសុត្តវណ្ណនា

១១២។ ទសមេ សន្ធិសមលសង្កដីរេតិ ឯត្ថ សន្ធីតិ ភិត្តិឃរានំ សន្ធិ, សមលោតិ គាមតោ គូថនិក្ខមនមគ្គោ, សង្កដីរន្តិ សង្ការដ្ឋានំ។ មុទុមូសិន្តិ មុទុកំ មូសិកំ។ វុដ្ឋានំ បញ្ញាយតីតិ ទេសនា បញ្ញាយតិ។ ទសមំ។

១០។ សិង្គាលសុត្តវណ្ណនា

២២២។ ឯកាទសមេ យេន យេន ឥច្ឆតីតិ សោ ជរសិង្គាលោ ឥច្ឆិតិច្ឆិតដ្ឋានេ ឥរិយាបថកប្បនេន សីតវាតូបវាយនេន ច អត្តនោ ចិត្តស្សាទម្បិ លភតីតិ ទស្សេតិ។ សក្យបុត្តិយបដិញ្ញោតិ ឥទំ ទេវទត្តំ សន្ធាយ វុត្តំ។ សោ ហិ ឯត្តកម្បិ ចិត្តស្សាទំ អនាគតេ អត្តភាវេ ន លភិស្សតីតិ។ ឯកាទសមំ។

១២។ ទុតិយសិង្គាលសុត្តវណ្ណនា

២២៣។ ទ្វាទសមេ កតញ្ញុតាតិ កតជាននំ។ កតវេទិតាតិ កតវិសេសជាននំ។ តត្រិទំ ជរសិង្គាលស្ស កតញ្ញុតាយ វត្ថុ – សត្ត កិរ ភាតរោ ខេត្តំ កសន្តិ។ តេសំ សព្ពកនិដ្ឋោ ខេត្តបរិយន្តេ ឋត្វា គាវោ រក្ខតិ។ អថេកំ ជរសិង្គាលំ អជគរោ គណ្ហិ។ សោ តំ ទិស្វា យដ្ឋិយា បោថេត្វា វិស្សជ្ជាបេសិ។ អជគរោ សិង្គាលំ វិស្សជ្ជេត្វា តមេវ គណ្ហិ។ សិង្គាលោ ចិន្តេសិ – “មយ្ហំ ឥមិនា ជីវិតំ ទិន្នំ, អហម្បិ ឥមស្ស ទស្សាមី”តិ យាគុឃដស្ស ឧបរិ ឋបិតំ វាសិំ មុខេន ឌំសិត្វា តស្ស សន្តិកំ អគមាសិ។ ឥតរេ ភាតរោ ទិស្វា, “សិង្គាលោ វាសិំ ហរតី”តិ អនុពន្ធិំសុ។ សោ តេហិ ទិដ្ឋភាវំ ញត្វា វាសិំ តស្ស សន្តិកេ ឆឌ្ឌេត្វា បលាយិ។ ឥតរេ អាគន្ត្វា កនិដ្ឋំ អជគរេន គហិតំ ទិស្វា វាសិយា អជគរំ ឆិន្ទិត្វា តំ គហេត្វា អគមំសុ។ ឯវំ ជរសិង្គាលេ សិយា យា កាចិ កតញ្ញុតា កតវេទិតា។ សក្យបុត្តិយបដិញ្ញោតិ ឥធាបិ ទេវទត្តស្សេវ អាចារមេវ សន្ធាយ វុត្តន្តិ។ ទ្វាទសមំ។

ឱបម្មសំយុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១០៉ កិក្លូសំឃុត្ត

១៉ ឥកាលិតសុត្តចណ្ណតា

១៣៥៉ កិក្លូសំឃុត្តស្ស បធយេ, អាចុរសាតិ សាចកាត់ អាលិរេបិ៉ ត្យុទ្ធា ហិ កកចរេត្តា សាចរេក អាលបត្តា, “កិក្លូចេ”តិ អាលបត្តិ, សាចកា បត “ត្យុរេទ្ធហិ សជិសា យា ហោយា”តិ, “អាចុរសា”តិ បធយំ ចត្វា បត្ថា, “កិក្លូចេ”តិ កលត្តិ៉ ត្យុរេទ្ធហិ ច អាលបិរេត កិក្លូសរេឈ្ហ, “ករេត្ត”តិ បជិចធត់ ឥធតិ សាចរេកហិ, “អាចុរសា”តិ៉ អយំ ចុច្ចុតីតិ ឃស្វា ក្យុតិឃញ្ញាតេ ចិតក្កចិចារា តិរុជ្ឈត្តិ, ឥឃសំ តិទោធា សក្វាឃតត់ អប្បចត្តិ កន្ធតិ, តស្វា ឃធេតំ ក្យុតិឃំ ពសាត់ តាយ, អយំ ចុច្ចុតិ “អរិឃាត់ ត្យុហ៊ីការេចា”តិ៉ អឃរេយត្វ ឥឃាឌតា៉ “ឆយ៊ី ចា កឆា អរិឃោ ចា ត្យុហ៊ីការេចា”តិ ៦ត្វ បត កយ្ជ្ឈាតយតសិការទោបិ បធយញ្ញាតាឌីតិបិ អរិឃោ ត្យុហ៊ីការចាតេ្វច សជ្លូ កតាតិ៉

ចិតក្កសហកតាតិ ចិតក្កាសេ្យលា៉ សញ្ញាយតសិការទោតិ សញ្ញា ច យតសិការទោ ច៉ សយុគាចរត្តីតិ បចត្តត្តិ៉ ឆេរស្ស កិរ ក្យុតិឃញ្ញាត់ ត បក្យហ៉ា អឆស្ស តរោតា ចុជ្ជិតស្ស ចិតក្កចិចារា ត សត្តូទោតា ក្បជ្ជហិសុ៉ ត្ចាច្ចស្ស ក្យុតិឃញ្ញាតយ្បិ សញ្ញាយតសិការទោបិ ហាតកាកិឃាច អទោហសុំ, តំ ធរេស្សរេត្តា ៦ចយាហ៉ សល្ហរេបហីតិ សយ្ហា ធរេបហិ៉ ៦រេកាឌីកាចំ កទោហីតិ ៦កក្កុ កទោហិ៉ សយាធហាតិ សយ្ហា អាធហ អារទោរេបហិ៉ យហាកិញ្ញាតត្តិ លត្យអកិញ្ញាតំ៉ សត្វា កិរ ត្ចយិតា ក្បិរេឃត សត្វ ឌិចរេស ឆេរស្ស ហាតកាកិឃំ សយាឌិ ចរេទ្ធត្វា ឆេរំ លត្យអកិញ្ញាតំ បិរេបសិ៉ បធយំ៉

១៉ ក្បតិស្សសុត្តចណ្ណតា

១៣៩៉ ក្យុតិរេឃ អត្ថិ ត្យ ទោ តំ កិញ្ចិ ឥលិកស្វិត្តិ ត្ចង់ អតិក្ឫត្យអារេយ្បិ សត្ថិ ចា សញ្ញាទំ ចា សត្វាឃ ចុត្តំ៉ សត្វបិ ទោតិ ត្ចង់ ឃស្វា អាតត្រូរេត្វរេស្ស សត្វទិ អឌិយរេត្វា លត្រេក្វា ច រេបយត្វា, តស្វា “កិ ត្យ ទោ ត្ចយស្ស ឆេរស្ស សត្វ ចិបរិណាមេយតបិ រេសាកាធរេឃា ត្យប្បរេឌ្ឍយ្យ”ត្តិ ឌាតតត្វំ បុច្ឆតិ? ឌីឈរេត្តត្តិ ស្វកាទោតរេលហ្វាររេ ឌីឈតលបរិញ្ញាឌកស្ស ឆេធតាបរិក្កហសុត្តត្តំ ធេសិតឌិចសទោតា បជ្ជាឃ អតិក្កត្តកាលំ សត្វាឃាហ៉ តស្វិញ្ជិឌិចរេស ឆេរស្ស ត្ចរេយ ចដ្ឋាត្យកតកិលេសា សមួហតាតិ៉ ក្យុតិឃំ៉

១៉ ឈដសុត្តចណ្ណតា

១៣៤៉ តតិរេឃ ៦កចិហារេទតិ ៦កស្វិ កក្ខរេ៉ តគា កិរ ពាហ្វ អាកត្តុកា កិក្លូ សត្តិបតិសុ៉ តស្វិ បរិរេចលរេក្កត ចា ចិហារេក្កត ចា រេសតាសរេតសុ អបិបុលរេត្តសុ ក្វិត្តុំ ឆេទាត់ ៦រេកា កក្ខទោ សយ្យរេត្វា៉ ទោ ឌិចា បិជិរេឃរេក្កសុ ធារេតសុ តិសីធត្តិ, ទត្តិ បត រេតសំ អត្តូទេ ឌីចរេសាលិ បសារេត្តិ៉ ទោ អត្តូរេតា អត្តូរេតា បត្តបត្តជ្ជារេតរេឃច តិសីធត្តិ៉ ទោត ចុត្តំ “៦កចិហារេទ”តិ៉ ឌ្ចត្យអាទិរេកតាតិ ត្ចង់

ឱឡារិការម្មណំ សន្ធាយ វុត្តំ˙ ទិព្វចក្ខុទិព្វសោតធាតុវិហារេន ហិ សោ វិហាសិ, តេសញ្ច រូបាយតនសទ្ទាយតនសង្ខាតំ ឱឡារិកំ អារម្មណំ˙ ឥតិ ទិព្វចក្ខុនា រូបស្ស ទិដ្ឋត្តា ទិព្វាយ ច សោតធាតុយា សទ្ទស្ស សុតត្តា សោ វិហារោ ឱឡារិកោ នាម ជាតោ˙ ទិព្វចក្ខុ វិសុជ្ឈីតិ ភគវតោ រូបទស្សនត្ថាយ វិសុទ្ធំ អហោសិ˙ ទិព្វា ច សោតធាតូតិ សាបិ ភគវតោ សទ្ទសុណនត្ថំ វិសុជ្ឈិ˙ ភគវតោបិ ថេរស្ស រូបទស្សនត្ថញ្ចេវ សទ្ទសុណនត្ថញ្ច តទុភយំ វិសុជ្ឈិ˙ តទា កិរ ថេរោ “កហំ នុ ខោ ឯតរហិ សត្ថា វិហរតី”តិ អាលោកំ វឌ្ឍេត្វា ទិព្វេន ចក្ខុនា សត្ថារំ ជេតវនេ វិហារេ គន្ធកុដិយំ និសិន្នំ ទិស្វា តស្ស ទិព្វាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណិ˙ សត្ថាបិ តថេវ អកាសិ˙ ឯវំ តេ អញ្ញមញ្ញំ បស្សិំសុ ចេវ, សទ្ទញ្ច អស្សោសុំ˙

អារទ្ធវីរិយោតិ បរិបុណ្ណវីរិយោ បគ្គហិតវីរិយោ˙ យាវទេវ ឧបនិក្ខេបមត្តាយាតិ តិយោជនសហស្សវិត្ថារស្ស ហិមវតោ សន្តិកេ ឋបិតា សាសបមត្តា បាសាណសក្ខរា “ហិមវា ត្វ ខោ មហា, អហំ ត្វ ខោ បាសាណសក្ខរា”តិ ឯវំ យាវ ឧបនិក្ខេបមត្តស្សេវ អត្ថាយ ភវេយ្យាតិ វុត្តំ ហោតិ˙ បរតោបិ ឯវមេវ នយោ˙ កប្បន្តិ អាយុកប្បំ˙ លោណឃដាយាតិ ចក្កវាឡមុខវដ្ដិយា អាធារកំ កត្វា មុខវដ្ដិយា ព្រហ្មលោកំ អាហច្ច ឋិតាយ លោណចាដិយាតិ អត្ថោ˙

ឥមេ បន ថេរា ឧបមំ អាហរន្តា សរិក្ខកេន ច វិជ្ជមានគុណេន ច អាហរិំសុ˙ កថំ? អយញ្ហិ ឥទ្ធិ នាម អព្ភុគ្គតេន ចេវ វិបុលេន ច ហិមវន្តសទិសា, បញ្ញា ចតុក្ខុមគធេមុ អនុបចិនិត្វា ឋិតេន សព្ពញ្ញុញ្ញាណេនសុ អនុបចិន្នលោករសសទិសា˙ ឯវំ តាវ សរិក្ខកេន អាហរិំសុ˙ សមាធិលក្ខណំ បន មហាមោគ្គល្លានត្ថេរស្ស វិភូតំ បាកដំ˙ កិញ្ចាបិ សារិបុត្តត្ថេរស្ស អវិជ្ជមានំ នាម នត្ថិ, ភគវតា បន “ឯតទគ្គំ, ភិក្ខវេ, មម សាវកានំ ភិក្ខូនំ ឥទ្ធិមន្តានំ យទិទំ មហាមោគ្គល្លានោ”តិ អយមេវ ឯតទគ្គេ ឋបិតោ˙ វិបស្សនាលក្ខណំ បន សារិបុត្តត្ថេរស្ស វិភូតំ បាកដំ˙ កិញ្ចាបិ មហាមោគ្គល្លានត្ថេរស្សាបិ បញ្ញា អត្ថិ, ភគវតា បន “ឯតទគ្គំ, ភិក្ខវេ, មម សាវកានំ ភិក្ខូនំ មហាបញ្ញានំ យទិទំ សារិបុត្តោ”តិ (អ˙ និ˙ ១˙១៨៩) អយមេវ ឯតទគ្គេ ឋបិតោ˙ តស្មា យថា ឯតេ អញ្ញមញ្ញស្ស គុណេ ន បរិហាបេន្តិ, ឯវំ វិជ្ជមានគុណេន អាហរិំសុ˙ សមាធិលក្ខណស្មិំ ហិ មហាមោគ្គល្លានោ និប្ផត្តិំ គតោ, វិបស្សនាលក្ខណេ សារិបុត្តត្ថេរោ, ឧភោបិ ឯតេសុ សមាសមប្បត្តាតិ˙ តតិយំ˙

៤˙ នវសុត្តវណ្ណនា

២៣៨˙ ចតុត្ថេ អប្បោស្សុក្កោតិ និរុស្សុក្កោ˙ សង្កសាយតីតិ វិហរតិ˙ វេយ្យាវច្ចន្តិ ចីវរេ កត្តព្ពកិច្ចំ˙ អាភិចេតសិកានន្តិ អភិចិត្តំ ឧត្តមចិត្តំ និស្សិតានំ˙ និកាមលាភីតិ ឥច្ឆិតិច្ឆិតក្ខណេ សមាបជ្ជនសមត្ថតាយ និកាមលាភី˙ អកិច្ឆលាភីតិ ឈានបារិបន្ថិកេ សុខេន វិក្ខម្ភេត្វា សមាបជ្ជនសមត្ថតាយ អកិច្ឆលាភី˙ អកសិរលាភីតិ យថាបរិច្ឆេទេន វុដ្ឋានសមត្ថតាយ វិបុលលាភី, បគុណជ្ឈានោតិ អត្ថោ˙ សិថិលមារព្ភាតិ សិថិលវីរិយំ បវត្តេត្វា˙ ចតុត្ថំ˙

៥˙ សុជាតសុត្តវណ្ណនា

១១៩។ បញ្ចមេ អភិរូបោតិ អញ្ញាតិ រូបិតិ អតិក្កន្តរូបោ។ ទស្សនីយាតិ ទដ្ឋព្វយុត្តោ។ បាសាទិកោតិ ទស្សនេន ចិត្តំ បសាទេតុំ សមត្ថោ។ វណ្ណបោក្ខរតាយាតិ សរីរវណ្ណសុន្ទរតាយ។ បញ្ចមំ។

៩។ សក្យុល្លកគណ្ឌិយសុត្តវណ្ណនា

១២០។ សត្ថេ ទុព្ភាណត្តិ ចិរូបសរីរវណ្ណំ ខុទ្ទកាជំយកត្តំ រស្សំ។ បរិក្ខតរូបត្តំ បយាណចេសេន បរិក្ខតជាតិកំ។ តំ កិរ សត្តុកិយា គិណ្ហ, “អាចុសោ គណ្ឌិយ, អាចុសោ, គណ្ឌិយា”តិ តត្ថ តត្ថ បទាយសិត្វា នានប្បការំ កីឡអន្តិ អាកឌ្ឍន្តិ បរិកឌ្ឍន្តិ។ តេន ចុត្តំ “បរិក្ខតរូប”ន្តិ។ កស្មា បនេស ឲចរូបោ ជាតោ? អយំ កិរ អតីតេ ឲកោ យហារាជា អហោសិ, តស្ស យហល្លកា ច យហល្លកិត្ថិយោ ច បដិក្កូលា ហោន្តិ។ សោ សចេ យហល្លកេ បស្សតិ, តេសំ ក្ខឡអំ ឱបិនេបត្វា កន្ធំ ពត្ថានេបត្វា យចារុធិ កីឡអាបេតិ។ យហល្លកិត្ថិយោបិ ទិស្វា តាសម្បិ ឧត្ថិតិត្ថិតំ ចិប្បការំ កត្វា យចារុធិ កីឡអាបេតិ។ តេសំ បុត្តធីតាទីនំ សត្ថិកេ យហាសារជ្ជំ ឧប្បជ្ជតិ។ តស្ស បាបកិរិយា បចចិតោ បដ្ឋាយ សតេចចលិកេ ឲកកោលាហលំ អកាសិ។

អថ សក្កោ ចិន្តេសិ – “អយំ អន្តពាលោ យហាជនំ ចិហេឋេតិ, ករិស្សាមិស្ស និគ្គហ”ន្តិ។ សោ យហល្លកាយិយវណ្ណំ កត្វា យានកេ ឲកំ តក្កចាដិំ អារោបេត្វា យានំ បេសេន្តោ នគរំ បចិសតិ។ រាជាបិ ហត្ថិំ អារុយ្ហនគរតោ និក្ខន្តោ តំ ទិស្វា – “អយំ យហល្លកោ តក្កយានកេន អម្ហាកំ អភិមុខោ អាគច្ឆតិ, ចារេថ ចារេថា”តិ អាហ។ យនុស្សា ឧតោ ចិតោ ច បក្ខន្តាបិ ន បស្សន្តិ។ សក្កោ ហិ “រាជាច យំ បស្សតុ, មា អញ្ញោ”តិ ឲចំ អធិដ្ឋហិ។ អថ តេសុ យនុស្សេសុ “កហំ, ទេច, កហំ ទេចា”តិ ចទន្តេសុ ឲច រាជា សហ ហត្ថិនា ចន្ធោ ចិយ ទេគុយា យានស្ស ហេដ្ឋា បាចិសិ។ សក្កោ តក្កចាដិំ ភិន្ទិ។

រាជា សីសតោ បដ្ឋាយ តក្កេន កិលិន្នសរីរោ អហោសិ។ សោ សរីរំ ឧព្ពដ្ដាបេត្វា ឧយ្យានបោក្ខរណិយំ នហ្វាត្វា អលង្កតសរីរោ នគរំ បចិសន្តោ បុន តំ អទ្ទស។ ទិស្វា “អយំ សោ អបេត្វា ទិដ្ឋយហល្លកោ បុន ទិស្សតិ។ ចារេថ ចារេថ ន”ន្តិ អាហ។ យនុស្សា “កហំ, ទេច, កហំ, ទេចា”តិ ឧតោ ចិតោ ច ចិធាចិំសុ។ សោ បុរិមប្បការេនេច បុន បាចិសិ។ តស្មិំ ខណេ សក្កោ គោរោ ច យានកញ្ចា អន្តរធាបេត្វា អាកាសេ ឋត្វា អាហ, “អន្តពាល, ត្វំ យមិ តក្កចាដិមេកោ ឲសោ”តិ សញ្ញំ ករោសិ, សក្កោហំ ទេចរាជា, “តទេតំ បាបកិរិយំ និចារេស្សាមី”តិ អាគតោ, “មា បុន ឲចរូបំ អកាសី”តិ សន្តជ្ជេត្វា អគមាសិ។ ឧមិតា កតេយុន សោ ឲត្តោណ្ណ អហោសិ។

ចិបស្សិំសម្មាសម្ពុទ្ធកាលេ បនេស ចិត្តបត្តកោកិលោ នាម ហុត្វា ខេមេ យិគទាយេ ចសន្តោ ឲកទិចសំ ហិមចត្តំ គន្ត្វា មធុរំ អម្ពផលំ តុណ្ឌេន គហេត្វា អាគច្ឆន្តោ គិណ្ហសង្ឃបរិចារំ សត្ថារំ ទិស្វា ចិន្តេសិ – “អហំ អញ្ញេសុ ទិចសេសុ រិត្តកោ តថាគតំ បស្សាមិ។ អជ្ជ បន មេ ឥទំ អម្ពបក្កំ អត្ថិ, ទសពលស្ស តំ ទស្សាមី”តិ ឧតតរិត្វា អាកាសេ ចរតិ។ សត្ថា តស្ស ចិត្តំ ញាត្វា ឧបដ្ឋាកំ ឧទលោកេសិ។ សោ បត្តំ នីហរិត្វា ទសពលំ ចន្ទិត្វា សត្ថុ ហត្ថេ ឋបេសិ។ កោកិលោ ទសពលស្ស បត្តេ អម្ពបក្កំ បតិដ្ឋាបេសិ។ សត្ថា តត្ថេច និសីទិត្វា តំ បរិភុញ្ជិ។ កោកិលោ

បរវត្តចិត្វា បុគប្បុតំ ឥរបពលស្ស ក្រោល អាចខេជ្ជត្វា ឥរបពលំ ចត្ថិត្វា អត្តនោ ក្យលិចកំ ពត្ត្វា រតត្វាហំ បឹតិឃុរលតេច ឌីតិតាគេយរ៉ិ ព្ពាយិតា ពរេយ្ខត រេរា យឆុរេរា អរេហារ៉ិ

ពស្សបរយ្វារយ្ញូក្ខពារល បត រេចតិរេយ អារេជ្ជ “កិបយាលំ ពរេរាយ? រតត្តរេឃាឌតប្បយាលំ អតិយហត្ថិ ខុតំ, លរេឃាឌតប្បយាលំ ពរេរាយ ព្ពាឥយ្បិ អតិយហត្ថិ, បច្ចារេឃាឌតំ ពរេរាយ, ចត្យរេឃាឌតំ, តិរេឃាឌតំ, ក្ខិរេឃាឌត”ត្តិ អយំ តគា រេដ្ឋពចគ្គិ ហ្យត្វា, “ខុចំ, រេកា, អតាពរេត ឃុលបឌិឌក្កិតំ ពាត្យំ ចដ្ឋតី”តិ ចត្វា រខ្ញុំ អាគាឃ បរិក្លិបរេត្វា ពាច្ចតយត្តរេក ឥត្វា, “ខុរេពកំ យុលំ ពាច្ចតំ រេហាត្យ, រេចតិយំ រេឃាឌតាចដ្ឋំ រេឃាឌតុរេគ្គាឆំ កឌិស្សតី”តិ អាហ រេត តស្ស ចរេត អដ្ឋំ ឃុ រេចតិយំ រតត្តឌិចររតត្តយារាឆិរេពហិ រតត្តហិ រ៉ិចច្ឆរេហិ តិដ្ឋិតំ ព្ពាតិ អប្បយាលស្ស ត្យុគ្គស្ស បយាលំ អពាឃីតិ រេតត ពរេយ្ខត ឌ្ញរេពាឌិយរេពា ឌារេតា

ហត្ថរេឃា បរគា យិពាតិ ហត្ថិរេតា ច បរឥយិពា ច តត្ថិ ពាឃស្មិ ត្យល្យតាតិ ពាឃស្មិ បយាលំ តាយ តត្ថិ, អពារលំ ពាឃបយាលត្ថិ អរេត្វា លដ្ឋំ

សំ ចិរារ៉ោឃុត្តចណ្ណតា

១៦៨ រតត្តរេយ រេបរិយា ចាចាឃាតិ បុរចាឃីតំ តពរេយត្យស្សាតំ ចាចាឃឌិរាឃ អបរិហឹតក្លូរបគាឃ យឆុរចាចាឃ ចិស្សដ្ឋាឃាតិ អរត្ថិគ្គាឃ អបលិត្យគ្គាឃ, បិត្តរេររេយតិ អត្យបហតាឃាតិ អរេត្វា អរេតលពាលិឃាតិ ឃចា ឥត្ថយត្យស្សា យុរេលត រេលឡអំ ពឡអរេត្តត ចាចំ ការត្ថិ, ត ខុចទ្ធបិឃ, អឆ រេលា តិរេគ្គារាឃ ចិរឥចាចាឃ បរិឃាបគ្គាឃាតិ ចត្យរច្ចបរិឃាបគ្គាឃ ចត្តារិ រច្ចាតិ អយុច្ចិត្វា បចត្តាឃ អតិស្សិតាឃាតិ ចដ្ឋតិស្សិតំ ពត្វា អពឆិតាឃ ឆរេយ្វា ហិ ព្ពារិតំ ឆរេឌាតិ តចចិឆរេលិក្យុត្តរឆរេយ្វា ព្ពាឃីតំ ឆរេឌា តាយាតិ រតត្តយំ

ប័ តត្តុឃុត្តចណ្ណតា

១៦៩ អដ្ឋរេយ អារេពាឌិតបច្ចារេពាឌិតាតិតិ ខុពស្មិ បរេស្ស បិលិតា ចា យុក្ករេត ចា អារេពាឌរេតត អារេពាឌិតាតិ, បរិចរេត្តត្វា អារេពាឌរេតត បច្ចារេពាឌិតាតិ អរេឌ្ឍត្វាតិ អឌ្ឍរេតត ប្អុរេត្វា អឆ្ឆិ បត្តត្តិ ចិប្បរគ្គចណ្ណ យត្តិពាបត្តំ ពរ្វា បត រេឆរេរា ខុចយពាឃីតិ? រតត្ត អឌ្ឍាឃឌាតតត្តំ ខុចំ កិរស្ស អរេហារ៉ិ “ររេច រតត្វា ‘រេរាកតិ ចត រេយ អយំ ពតិដ្ឋកាតិរេពា’តិ ចក្លូតិ, ឃាចឌីចំ ព្ពាយិតា ចាពារេត ចរិស្សាយិ ររេច ខុត្ត រេគារំ ឥស្សតិ, ព្ពាយំ អាពារំ បហាឃ រក្ការរេចាឡអំ ពរេហត្វា ឌីចរំ ពត្វា ឆាររេត្តា បរិឃត្តរេតតាររេត ចររេត្តា ចរិស្សាយី”តិ អស្សឃីតិ កឌិស្សរ៉ិ

អឡ្ឍាត្យរេគ្គាតាតិ អកិលក្លិរេតឃុ ព្ពាស្សរេឌតពរេហឃុ ពដ្យពកគ្គរយ្ខារំ ឃុពត្ថិ រេកាឌតំ បរិរេឃរត្តស្ស ដ្ឋរេគ្គា ឌាត្យរេគ្គា តាយ

ឈរបដិបិដិយា បន ទ្វារេន វីតេន លទ្ធំ យិស្សកោហាដនំ អញ្ញាតុទេន្ធា នាយ។ អឃយិឆ អឆិបេយ្យតោ។ កាយស្ស អនបេក្ខិតត្តិ ចត្តុកាយកិលេសកាយស្ស និរបេក្ខិ។ អារទ្ធិកោ ឆាតិអាគិ វត្តំ វយាគាតចេវនេច ចុត្តិ។ កាយស្ស ច អនបេក្ខាតិ ទ្វាងំ វុត្តិ មេចេលិកេ អន្ធរាយោ គស្សេត្វា អាគតេន អបរភាគេ កឆិតំ។ ទ្វាយស្ស កឆិតគិចវតោ បដ្ឋាយ ទេឆទោ ឈនេនត្តា ចាឃយន្តោ កតិបិនេហនេច អរហត្ត បតិដ្ឋាយ វមេចនេក លេនេក អក្ខគក្ខិលោយ្យា ជារតោ។ អដ្ឋយំ។

៤៥។ តិស្សវុត្តចណ្ណតា

១៣១។ នចេយ ទុក្ខេនាតិ ទុព្យន្តមោយនស្សា។ កថា បនាយំ ១ចំ ទុក្ខិ ទុក្ខេនា ជារតោតិ? លត្តិយបញ្ញាជិតោ ហេវ, តេន តំ បញ្ញាជេត្វា ទុបដ្ឋវាងកំ និចាវារបេត្វា ចរឆិចរំ បិរុបេត្វា អក្ខិតិ អជ្ឈោត្វា យនោវិលិតោលេន វិវំ យក្ខិវុំ។ វោ កិក្ខុស្ស រត្តិដ្ឋានទិចាដ្ឋានំ គតោស្ស "កិក្ខុនា នាយ ចិចិត្តាកាវេ និវិទិតព្ពា"ត្តិ អជានន្តោ មោជនវាលំ គន្ត្វា យហាបិធំ អារុហិត្វា និវិទិ។ ទិវាចឆរា អាគន្តុកា បំស្សុកូលិកា កិក្ខុ អាគន្ត្វា, "ទ្វាយិនាច និហារេន រជោកិណ្ណេហិ គត្តេហិ ន វក្កា គវពាលំ បស្សិតុំ។ កណ្ឌកំ តាច ធបេស្សាយា"តិ មោជនវាលំ អាគយំស្សុ។ វោ តេស្សុ យហាឆេរស្សុ អាគន្ធត្តេស្សុ និច្ចលោ និវិទិយេច។ អញ្ញោ កិក្ខុ "បិគចត្តំ កោរាយ, តាលចណ្ឌន ពីជាយា"តិ អាបុច្ឆន្តិ។ អយំ បន និវិន្នកោច "កតិចស្សត្វា"តិ? បុច្ឆិត្វា, "យយំ អចស្សិកា។ តុយេយ្យវន កតិចស្សត្វា"តិ? វុត្តេ, "យយំ អជ្ជ បញ្ញាជិតា"តិ អាហ។ អឆ តំ កិក្ខុ, "អាវុសោ, អនុនា លិន្តព្ពធ្ញខ្លុសិ, អជ្ជាបិ តេ វិវមុលេ ក្លាកាគន្តា ចាឃតិយេច, តុំ នាយ ១ត្តកោស្ស ទុទ្ធតោស្ស ចត្តំ អាបុច្ឆន្តេស្ស និស្សេទ្ធា និច្ចលោ និវិន្នោ, អបធិតិយត្តុយ្យិ តេ នត្តិ, កស្ស វាវនេ បញ្ញាជិតោវី"តិ? បរិចារេត្វា តំ ចាចារវត្តិហិ បហរន្តោ "កិំ តុំ ទ្វាលោប្រោ ចា ករយោ្រោ ចា ជីចិតុំ អវក្កោន្តោ បញ្ញាជិតោ"តិ? អាហំស្សុ។ វោ ១កយ្យិ ទេឆំ ខ្លលេកិសិ, តេន "កិំ យំ ខ្លលេកិសិ យហល្លកា"តិ? វុត្តេ អជ្ជា ខ្លលេកិសិ, តេនបិ តចេច វុត្តេ អឆស្ស "ទ្វាយេ យំ បរិចារេត្វា ចាចារវត្តិហិ និជ្ជត្តី"តិ លត្តិយមានោ ក្លាបន្ធិ។ អក្ខិស្ស យហិចណ្ណាតិ អស្សុតិ វជ្ជាទិស្សុ។ ទតោ នេ អាហ – "កស្ស វត្តិកំ អាគតត្វា"តិ។ តេ "កិំ បន តុំ 'យយំ្យាវត្តិកំ អាគតា'តិ? អវេយ្យវញ្ញានិ កិហិញ្ញូជ្ញានកដ្ឋកា"តិ ចត្វា, "វមេចនេក លេនេក អក្ខបុក្ខលស្ស វត្ត វត្តិកំ អាគតយ្យា"តិ អាហំស្សុ។ វោ "យយំ្យាកាតុ វត្តិកេ អាគតា តុយេយ្យាយដិ ១ចំ ទ្វាជាតិ ទេរោ អាគតយេក្កេនេច កយនំ ករិស្សាមី"តិ កុទ្ធិត្វា កិក្ខុន្តោ អន្តរាយេក្កេ ចិនន្តុសិ – "យមិ ទ្វាយិនាច និហារេន គតេ វត្វា ១តេ ន និហរាបេស្សតី"តិ ទុក្ខិ ទុក្ខេនា អស្សុតិ បចត្តុយមានោ អកយាសិ។ ទ្វាយិនា កាវេលោន ១វន ១ចំ ជារតោតិ។

ចាចារវត្តិតោជេកេនាតិ ចចនបតោរេជេ។ វជ្ជាមុទ្ធយកំស្សុតិ វជ្ជាមុទ្ធិតំ និទន្តុំ ចុដំ អកំស្សុ, ក្លុបរិ ចិជ្ជិស្សុតិ វុត្តំ ហោតិ។ ចត្វាតិ បរេ ឃដិទ្ធកំ ចជតិយេច។ នោ ច ចនគក្ខយោតិ បរេវំ ចនតំ លយិតុំ ន វក្កោតិ។ ទ្វាជាតិ តាច តុំ ទ្វាយិនា ពោវេបន ទ្វាយិនា ទុត្តចាចារវត្តិតោជេកេន ចិន្ទេ្ធា អតីតេ បន វដ្ឋតោ ច បញ្ញាជិតោតិ។ ១ចំ វុត្តេ, "កតេវិត្វា កាលេ ករចា"តិ? កិក្ខុ ករចត្តំ យាចិំស្សុ។

វត្វា អាហ – អតីតេ ពារាណសិយំ ពារាណសិរាជា រជ្ជំ ការេសិ។ អថេកោ ជាតិយា, ១កោ យាតក្កាតិ ទេវ្វ ទ្វាវយោ ពារាណសិ អាគយំស្សុ។ តេស្ស ជាតិយា បុរេតរំ គន្ត្វា កុម្ភការវាលាយំ និវិទិ។ យាតក្កោ តាបវោ បច្ឆា គន្ត្វា តត្វ ខ្លូកាវំ យាចិ កុម្ភការោ "អត្តត្ត

បផមតំ បចិត្វា បដ្ឋាបិតោ, តំ បុច្ឆា”តិ អាហ។ សោ អត្តនោ បរិក្ខារំ គហេត្វា សាលាយ ទ្វារមូលេ ឋត្វា, “អម្ហាកម្បិ អាចរិយ ឯករត្តិវាសាយ ឱកាសំ ទេថា”តិ អាហ។ “បវិស, ភោ”តិ។ បវិសិត្វា និសិន្នំ, “ភោ, កិំ គោត្តាសី”តិ? បុច្ឆិ។ “ចណ្ឌាលគោត្តាម្ហី”តិ។ “ន សក្កា តយា សទ្ធិំ ឯកដ្ឋានេ និសីទិតុំ, ឯកមន្តំ គច្ឆា”តិ។ សោ ច តទេវ ទីលាសន្តរំ បត្ថរិត្វា និបជ្ជិ, ជាតិយា ឋានំ និស្សាយ និបជ្ជិ។ ខាតរោ បស្សាវត្ថាយ និក្ខមន្តោ តំ ឧរស្មិំ អក្កមិ។ “កោ ឯសោ”តិ ច វុត្តេ? “អហំ អាចរិយា”តិ អាហ។ “រេ ចណ្ឌាល, កិំ អញ្ញតោ មគ្គំ ន បស្សសិ? អថ មំ អាគន្ត្វា អក្កមសី”តិ។ “អាចរិយ, អទិស្វា វោ អក្កន្តោម្ហិ, ខម មយ្ហ”ន្តិ។ សោ មហាបុរិសេ ពហិ និក្ខន្តេ ចិន្តេសិ – “អយំ បច្ចាគច្ឆន្តោបិ ឥតោវ អាគមិស្សតី”តិ បរិវត្តេត្វា និបជ្ជិ។ មហាបុរិសោបិ “អាចរិយោ ឥតោ សីសំ កត្វា និបន្នោ, បាទមូលេន គមិស្សាមី”តិ បវិសន្តោ បុន ឧរស្មិំយេវ អក្កមិ។ “កោ ឯសោ”តិ ច វុត្តេ? “អហំ អាចរិយា”តិ អាហ។ “បឋមំ តាវ តេ អជានន្តេន កតំ, ឥទានិ មំ ឃដ្ដេន្តោ អកាសិ, សូរិយេ តេ ស្វេ ឧគ្គច្ឆន្តេ សត្តធា មុទ្ធា ផលតូ”តិ សបិ។ មហាបុរិសោ កិញ្ចិ អវត្វា បុរេអរុណេយេវ សូរិយំ គណ្ហិ។ តស្ស ហត្ថេ អទាសិ។ មនុស្សា ច ហត្ថិអស្សាទយោ ច បពុជ្ឈិំសុ។

មនុស្សា រាជកុលំ គន្ត្វា, “ទេវ, សកលនគរេ អប្បពុទ្ធោ នាម នត្ថិ, ន ច អរុណំ បញ្ញាយតិ, កិន្នុ ខោ ឯត”ន្តិ? “តេន ហិ ការណំ បរិយេសថា”តិ។ តេ បរិយេសន្តា កុម្ភការសាលាយំ ទ្វេ តាបសេ ទិស្វា, “ឥមេសំ ឯតំ កម្មំ ភវិស្សតី”តិ គន្ត្វា រញ្ញោ អារោចេសុំ។ រញ្ញា ច “បុច្ឆថ នេ”តិ វុត្តា អាគន្ត្វា ជាតិមន្តំ បុច្ឆិំសុ – “តុម្ហេហិ អន្ធការំ កត”ន្តិ។ “ន មយា កតំ, ឯស បន កុដជដិលោ ចោរោ អភិមានោ, តំ បុច្ឆថា”តិ។ តេ អាគន្ត្វា មហាបុរិសំ បុច្ឆិំសុ – “តុម្ហេហិ, ភន្តេ, អន្ធការំ កត”ន្តិ។ “អាម អយំ អាចរិយោ មំ អភិសបិ, តស្មា មយា កត”ន្តិ។ តេ គន្ត្វា រញ្ញោ អារោចេសុំ។ រាជាបិ អាគន្ត្វា មហាបុរិសំ “តុម្ហេហិ កតំ, ភន្តេ”តិ? បុច្ឆិ។ “អាម, មហារាជា”តិ។ “កស្មា ភន្តេ”តិ?
“ឥមិនា អភិសបិតោម្ហិ, សចេ មំ ខមាបេស្សតិ, សូរិយំ មុញ្ចិស្សាមី”តិ។ រាជា “ខមាបេថ, ភន្តេ, ឯត”ន្តិ អាហ។ ឥតរោ
“មាទិសោ ជាតិយា កិំ ចណ្ឌាលំ ខមាបេស្សតិ? ន ខមាបេមី”តិ។

អថ នំ មនុស្សា “ន កិំ ត្វំ អត្តនោ រុចិយា ខមាបេស្សសី”តិ? វត្វា ហត្ថេសុ ច បាទេសុ ច គហេត្វា បាទមូលេ និបជ្ជាបេត្វា “ខមាបេហី”តិ អាហំសុ។ សោ និស្សន្ទោ និបជ្ជិ។ បុនបិ នំ “ខមាបេហី”តិ អាហំសុ។ តតោ “ខម មយ្ហំ អាចរិយា”តិ អាហ។ មហាបុរិសោ “អហំ តាវ តុយ្ហំ ខមាមិ, សូរិយំ មុញ្ចិស្សាមិ, សូរិយេ បន មុត្តេ តវ សីសំ សត្តធា ផលិស្សតី”តិ វត្វា, “មត្តិកាបិណ្ឌំ មត្ថកេ ឋបេត្វា ឯតំ នទិយា គលប្បមាណេ ឧទកេ ឋបេថា”តិ អាហ។ មនុស្សា តថា អកំសុ។ ឧត្តាវតា សរេ រាជពលំ សន្និបតិ។ មហាបុរិសោ សូរិយំ មុញ្ចិ។ សូរិយរស្មិ អាគន្ត្វា មត្តិកាបិណ្ឌំ បហរិ។ សោ សត្តធា ភិជ្ជិ។ តាវទេវ សោ និមុជ្ជិត្វា ឯកេន តិត្ថេន ឧត្តរិត្វា បលាយិ។ សត្ថា ឥមំ ធម្មំ អាហរិត្វា, “ឥទានិ តាវ ត្វំ កិលិដ្ឋំ សត្ថុ បរិការំ លភសិ, បុព្វេបិ ឥមំ ភោគំ និស្សាយ ទេវតា បដ្ឋាបិតោ”តិ អនុសន្ធិំ ឃដេត្វា អថ នំ ឧបចរន្តោ ន ខោ ទេ តំ តស្ស បតិរូបន្តិអាទិមាហ។ នចមំ។

១០។ ទេវតាយកុត្តវណ្ណនា

១៣៣។ ឃសមេ វណ្ណវាទីតិ អាទិកំ សវាទី។ មំ អតីតំ តំ បហីនត្តិ អតីតេ ពន្ធបទ្ធានេ ពន្ធរាគប្បហានេន តំ បហីនំ នាម ហោតិ។

អនាគតត្តិ អនាគតម្បិ ឆន្ទប្បហាកំ តត្ថ ឆន្ទរាគបដិនិស្សគ្គេន បដិនិស្សដ្ឋំ នាម ហោតិ។ សព្វាភិភុន្តិ សព្វេ ខន្ធាយតនធាតុយោ ច តយោ ភវេ ច អភិភវិត្វា ឋិតំ។ សព្វវិទុន្តិ តំ វុត្តប្បការំ សព្វំ វិទិតំ បាកដំ កត្វា ឋិតំ។ សព្វេសុ ធម្មេសូតិ តេស្វេវ ធម្មេសុ តណ្ហាទិដ្ឋិលេបេហិ អនុបលិត្តំ។ សព្វញ្ជហន្តិ តេសុ សព្វំ តត្ថ ឆន្ទរាគប្បហានេន ជហិត្វា ឋិតំ។ តណ្ហក្ខយេ វិមុត្តន្តិ តណ្ហក្ខយសង្ខាតេ និព្វានេ តទារម្មណាយ វិមុត្តិយា វិមុត្តំ។ ទសមំ។

១១. មហាកប្បិនសុត្តវណ្ណនា

២៣៥. ឯកាទសមេ មហាកប្បិនោតិ ឯវំនាមកោ អភិញ្ញាពលប្បត្តោ អសីតិមហាសាវកានំ អព្ភន្តរោ មហាថេរោ។ សោ កិរ គិហិកាលេ កុក្កុដវតីនគរេ តិយោជនសតិកំ រដ្ឋំ អកាសិ។ បច្ឆិមភវិកត្តា បន តថារូបំ សាវនំ សោតុំ ឧដ្ឋិតសោតោ វិចរតិ។ អថេកទិវសំ អមច្ចសហស្សបរិវុតោ ឧយ្យានកីឡិកំ អគមាសិ។ តទា ច មជ្ឈិមទេសតោ ជង្ឃវាណិជា តំ នគរំ គន្ត្វា, ភណ្ឌំ បដិសាមេត្វា, “រាជានំ បស្សិស្សាមា”តិ បណ្ណាការហត្ថា រាជកុលទ្វារំ គន្ត្វា, “រាជា ឧយ្យានំ គតោ”តិ សុត្វា, ឧយ្យានំ គន្ត្វា, ទ្វារេ ឋិតា, បដិហារស្ស អារោចយិំសុ។ អថ រញ្ញោ និវេទិតេ រាជា បក្កោសាបេត្វា និយ្យាតិតបណ្ណាការេ វន្ទិត្វា ឋិតេ, “តាតា, កុតោ អាគតត្ថា”តិ? បុច្ឆិ។ “សាវត្ថិតោ ទេវា”តិ។ “កច្ចិ វោ រដ្ឋំ សុភិក្ខំ, ធម្មិកោ រាជា”តិ? “អាម, ទេវា”តិ។ “អត្ថិ បន តុម្ហាកំ ទេសេ កិញ្ចិ សាសន”ន្តិ? “អត្ថិ, ទេវ, ន បន សក្កា ឧច្ឆិដ្ឋមុខេហិ កថេតុ”ន្តិ។ រាជា សុវណ្ណភិង្គារេន ឧទកំ ទាបេសិ។ តេ មុខំ វិក្ខាលេត្វា ទសពលាភិមុខា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា, “ទេវ, អម្ហាកំ ទេសេ ពុទ្ធរតនំ នាម ឧប្បន្ន”ន្តិ អាហំសុ។ រញ្ញោ “ពុទ្ធោ”តិ វចនេ សុតមត្តេ សកលសរីរំ ផរមានា បីតិ ឧប្បជ្ជិ។ តតោ “ពុទ្ធោតិ, តាតា, វទេថា”តិ? អាហ។ “ពុទ្ធោតិ ទេវ វទាមា”តិ។ ឯវំ តិក្ខត្តុំ វទាបេត្វា, “ពុទ្ធោតិ បទំ អបរិមាណំ, នាស្ស សក្កា បរិមាណំ កាតុ”ន្តិ តស្មិំយេវ បសន្នោ សតសហស្សំ ទត្វា បុន “អញ្ញំ កិំ សាសន”ន្តិ? បុច្ឆិ។ “ទេវ ធម្មរតនំ ឧប្បន្ន”ន្តិ។ តម្បិ សុត្វា តថេវ តិក្ខត្តុំ បដិញ្ញំ គហេត្វា អបរម្បិ សតសហស្សំ ទត្វា បុន “អញ្ញំ កិំ សាសន”ន្តិ? បុច្ឆិ។ “សង្ឃរតនំ ទេវ ឧប្បន្ន”ន្តិ។ តម្បិ សុត្វា តថេវ តិក្ខត្តុំ បដិញ្ញំ គហេត្វា អបរម្បិ សតសហស្សំ ទត្វា ទិន្នភាវំ បណ្ណេ លិខិត្វា, “តាតា, ទេវិយា សន្តិកំ គច្ឆថា”តិ បេសេសិ។ តេសុ គតេសុ អមច្ចេ បុច្ឆិ, “តាតា, ពុទ្ធោ លោកេ ឧប្បន្នោ, តុម្ហេ កិំ ករិស្សថា”តិ? “ទេវ តុម្ហេ កិំ កត្តុកាមា”តិ? “អហំ បព្វជិស្សាមី”តិ។ “មយម្បិ បព្វជិស្សាមា”តិ។ តេ ឃរំ វា កុដុម្ពំ វា អនបលោកេត្វា យេ អស្សេ អារុឡ្ហា គតា, តេហេវ និក្ខមិំសុ។

វាណិជា អនោជាទេវិយា សន្តិកំ គន្ត្វា បណ្ណំ ទស្សេសុំ។ សា វាចេត្វា “រញ្ញា តុម្ហាកំ ពហូ កហាបណា ទិន្នា, កិំ តុម្ហេហិ កតំ, តាតា”តិ? បុច្ឆិ។ “បិយសាសនំ ទេវិ អានីត”ន្តិ។ “អម្ហេហិបិ សក្កា, តាតា, សុណាបេតុ”ន្តិ។ “សក្កា ទេវិ, ឧច្ឆិដ្ឋមុខេហិ បន វត្តុំ ន សក្កា”តិ។ សា សុវណ្ណភិង្គារេន ឧទកំ ទាបេសិ។ តេ មុខំ វិក្ខាលេត្វា រញ្ញោ អារោចិតនយេនេវ អារោចេសុំ។ សាបិ សុត្វា ឧប្បន្នបាមោជ្ជា តេនេវ នយេន ឯកេកស្មិំ បទេ តិក្ខត្តុំ បដិញ្ញំ គហេត្វា បដិញ្ញាគណនាយ តីណិ តីណិ កត្វា នវសតសហស្សានិ អទាសិ។ វាណិជា សព្វានិបិ ទ្វាទសសតសហស្សានិ លភិំសុ។ អថ នេ “រាជា កហំ, តាតា”តិ, បុច្ឆិ។ “បព្វជិស្សាមីតិ និក្ខន្តោ ទេវី”តិ។ “តេន ហិ, តាតា, តុម្ហេ គច្ឆថា”តិ តេ ឧយ្យោជេត្វា រញ្ញា សទ្ធិំ គតានំ អមច្ចានំ មាតុគាមេ បក្កោសាបេត្វា, “តុម្ហាកំ សាមិកានំ គតដ្ឋានំ ជានាថ អម្មា”តិ បុច្ឆិ។ “ជានាម អយ្យេ, រញ្ញា សទ្ធិំ ឧយ្យានកីឡិកំ គតា”តិ។ “អាម គតា, តត្ថ បន គន្ត្វា, “ពុទ្ធោ ឧប្បន្នោ, ធម្មោ ឧប្បន្នោ, សង្ឃោ ឧប្បន្នោ”តិ

ហុត្វា, “ចរិមលស្ស ឋត្ថិកេ បដ្ឋានិស្សាមា”តិ វុតោ “ទារេមក្រោ កេរិស្សចា”តិ? “ទារេមស្ថេត អនេឃ្យ កោ កេត្តកាមា”តិ? “អហំ បដ្ឋានិស្សាមិ, ត ពេហិ ចត្តចមត់ ខិច្ឆាក្ក ចេមឃ្យ”ត្តិ “ឃតិ ខុចំ, មឃម្បិ បដ្ឋានិស្សាមា”តិ ឋត្ថា ទេច ឃោខានេបត្វា តិក្ខមិំសុ

រាខាបិ អមច្ចឋហឝ្សេត ឋត្តិ កក្កាយ តិទេ បិបុហិំ តទ្បិច្ចា ឋមមេឃ កក្កា បុរា ពោហាតិ អថ តំ ខិស្វា, “អយំ កក្កា បុរា ចល្លមច្ឆាកិល្លា, អមេច្បាំ ឋត្តិ អាកតា ជាឃា ចា មតុស្សា ចា តត្ថិ, មេឃ មោ តាចំ ចា ខ្ញុំខ្ញុំ ចា កេត្វា ជនេឃ្យ, ខុតស្ស បត ឋត្វ ក្យុលា តាឃ ពេហា អចិងិពោ ខ្លួរិ ឃាច កចក្កា បត្តិ, ឋេច ខុឋ ឋត្វា ឋម្ពាឋម្ពទ្ធ, ព្ថុមេយំ អស្សាត់ ល្បិត្វាតិ មា ពោមេត្វ”តិ ខ្លួកបិទ្វេត អនេស្ស បណ្ណាកុមបុំ ខុកអស្សស្សាបិ ល្បិត្តមត្ថិ ត ពោមិ, រាខមក្កោត កច្ឆត្តា ចិឃ ឋទិទេ បត្វា បុរពោ អញ្ញា មហាតជិ បិបុហិំសុ តត្វ អញ្ញា ឋច្ចកិរិយា តត្ថិ, តាឃ ខុច ឋច្ចកិរិយាឃ តម្បិ អច្ចឃោខាតចិត្វាទេ តជិ អតិក្កមិំសុ អថ តតិយំ ចត្តកាកំ តាឃ មហាតជិ បត្វា តម្បិ តាឃ ខុច ឋច្ចកិរិយាឃ អតិក្កមិំសុ

ឋត្វាបិ តំខិចឋំ បច្ចុឋមមេឃ មហាកម្រោហឋមាបត្តិពោ ចុដ្ឋាឃ លេកំ ខ្លុលេកេត្វា “អជ្ជ មហាកប្បិនោ តិឃោខាតឋតិកំ ទច្ចំ បហាឃ អមច្ចឋហឝ្សបរិចារេរា មម ឋត្ថិកេ បដ្ឋានិតុំ អាកច្ឆតី”តិ ខិស្វា, “មឃា ពេឋំ បច្ចុក្កមត់ កាតុំ ឃុត្ត”ត្តិ បិពោច ឋទិរបជិតក្កត់ កេត្វា, កិក្ខុឋញ្ញបរិចារេរា ឋាចត្តិឃំ បិណ្ឌាឃ ចរិត្វា, បច្ឆាកត្តំ បិណ្ឌបាតបដិក្កន្តោ ឋឃមេច បត្តចិចរេ កេហត្វា, អាកាមេ ខ្លួរិត្វា ចត្តកាកាឃ តជិឃា តិទេ ពេឋំ ខ្លួទេលាតិត្វស្ស អកិមុខេ ជាទេត មហាតិស្រោឆរុក្ខោ អត្ថិ, តត្វ បល្លង្កេត តិសីខិត្វា បរិមុខំ ឋតិ ខ្លួបដ្ឋេបត្វា ឈព្វណ្ណពុទ្ធរស្មិយោ ចិស្សជ្ជេសិ ពេ ពេត តិពេត្វ ខ្លួតទេត្តា ច ឈព្វណ្ណពុទ្ធរស្មិយោ ព្ថុពោ ចិពោ ច ចិឆាចត្តិយោ ខ្លុលេកេត្តា ចរិមលស្ស បុណ្ណចត្តឋស្សិរិកំ មុខំ ខិស្វា, “យំ ឋត្វាទេ ខ្លួខ្ពិស្ស មយំ បដ្ឋានិតា, អទ្ធា មោ ខុមោ”តិ ចឝ្សេតេតច តិដ្ឋំ កត្វា ខិដ្ឋដ្ឋាតពោ បដ្ឋាឃ ខ្លួតពោ ចត្តមាតា អាកម្ម ឋត្វាទេ ចត្តិំសុ រាខា ពេកាប្ញពោសុ កេហត្វា ឋត្វាទេ ចត្តិត្វា ខុកមត្តំ តិសីខិ ឋត្តិ អមច្ចឋហឝ្សេត ឋត្វា ពេឋំ ឆម្មំ កេឆេសិ ជេឋតាបរិយោឋាទេត ឋទ្ធោ អរហត្តេ បតិដ្ឋាឃ ឋត្វាទេ បដ្ឋានិំ ឃាចិំសុ ឋត្វា “បុរទ្ធោ ព្ថុមេ ចិចរោតស្ស ខិត្តត្វា អត្តមោ ចិចរាតិ កេហត្វាច អាកតា”តិ ហុចណ្ណចណ្ណិ ហត្ថំ បឋារេត្វា, “ខុឆ កិក្ខូចោ ឋ្វាក្ខាពោ ឆម្មោ, ចរេឆ ច្រាហ្មចរិយំ ឋម្មា ទុក្ខស្ស អត្តកិរិយាឃា”តិ អាហ ឋាច ពេឋំ អាឃុឋ្មត្តាត់ បដ្ឋាខ្លា ច ខ្លួបឋម្បទា ច អហោសិ, ចឝ្សបដ្ឋិកេត្វោទោ ចិឃ ឋត្វាទេ បរិចារេឃិំសុ

អពោខាបិ ជេចិ ទេឆឋហឝ្សបរិចារា កក្កាតិទេ បត្វា រពេញ្ញា អត្វាឃ អាកតំ តាចំ ចា ខ្ញុំខ្ញុំ ចា អខិស្វា អត្តពោ ព្យុត្តតាឃ ចិតេត្តសិ –
“រាខា ឋច្ចកិរិយំ កេត្វា កពោ កចិស្សតិ, មោ បត ឋត្វា ត កេចលំ ពេឋំមេឃច អត្វាឃ តិព្វាតេត្តា, ឋេច មោ ឋត្វា ឋម្ពាឋម្ពទ្ធ, អមក្រោ រេឆា មា ខ្លួកេកេ តិមុដ្ឋិស្វ”តិ ខ្លួកបិទ្វេ ទេឆ បណ្ណាកុមបសិ រេឆាត់ តេមិចដ្ឋិមត្តម្បិ ត ពោមិ ទុតិឃតតិឃតជិបិ ពេតេច ឋច្ចកាទេត ខ្លួតទេមាតាមេច តិស្រោឆរុក្ខមូលេ ឋត្វាទេ អទ្ធឋ ឋត្វា “ព្ថុមាឋំ អត្តមោ ឋាមិកេ បស្សត្តិត់ ឈត្តរាពោកា ខ្លួបដ្ឋិត្វា មក្កចលំត់ អត្តរាឃំ កេទេឃ្យ, មោ ខុចំ កាតុំ ត ឋក្កិស្សតី”តិ ឃឆា អញ្ញាមញ្ញា ត បស្សត្តិ, តឆា អកាសិ តា ឋព្វាបិ តិត្វពោ ខ្លួតទិត្វា ចរិមលំ ចត្តិត្វា តិសិខិំសុ ឋត្វា តាឋំ ឆម្មំ កេឆេសិ, ជេឋតាបរិយោឋាទេត ឋព្វាបិ ឋោតាបត្តិផលេ បតិដ្ឋាឃ អញ្ញាមញ្ញា បស្សិំសុ ឋត្វា “ខ្លួប្បលចណ្ណា អាកច្ឆតុ”តិ ចិតេត្តសិ ចេរី អាកត្វា ឋព្វា បព្វាខេត្វា អាជាឃ កិក្ខូតិតំ ខ្លួបស្សយំ វុតា ឋត្វា កិក្ខូឋហឝ្ស កេហត្វា អាកាមេត ខេតចត់

អគមាសិ។ ឥមំ សន្ធាយេតំ វុត្តំ – “មហាកប្បិនោតិ ឯវំនាមកោ អភិញ្ញាពលប្បត្តោ អសីតិមហាសាវកានំ អព្ភន្តរោ មហាថេរោ”តិ។

ជនេតស្មិន្តិ ជនិតេ បជាយាតិ អត្ថោ។ យេ គោត្តបដិសារិនោតិ យេ “មយំ វាសេដ្ឋា គោតមា”តិ គោត្តំ បដិសរន្តិ បដិជានន្តិ, តេសំ ខត្តិយោ សេដ្ឋោតិ អត្ថោ។ វិជ្ជាចរណសម្បន្នោតិ អដ្ឋហិ វិជ្ជាហិ ចេវ បន្នរសធម្មភេទេន ចរណេន ច សមន្នាគតោ។ តបតីតិ វិរោចតិ។ ឈាយី តបតិ ព្រាហ្មណោតិ ខីណាសវព្រាហ្មណោ ទុវិធេន ឈានេន ឈាយមានោ តបតិ វិរោចតិ។ តស្មិំ បន ខណេ កាឡុទាយិត្ថេរោ ទុវិធេន ឈានេន ឈាយមានោ អវិទូរេ និសិន្នោ ហោតិ។ ពុទ្ធោ តបតីតិ សព្ពញ្ញុពុទ្ធោ វិរោចតិ។ សព្ពមង្គលគាថា កិរេសា។ ភាតិករាជា កិរ ឯកំ បូជំ ការេត្វា អាចរិយកំ អាហ – “តីហិ រតនេហិ អយុត្តំ ឯកំ ជយមង្គលំ វទថា”តិ។ សោ តេបិដកំ ពុទ្ធវចនំ សម្មសិត្វា ឥមំ គាថំ វទន្តោ “ទិវា តបតិ អាទិច្ចោ”តិ វត្វា អត្ថង្គមេន្តស្ស សូរិយស្ស អញ្ជលិំ បគ្គយ្ហ “រត្តិមាភាតិ ចន្ទិមា”តិ, ឧដ្ឋហន្តស្ស ចន្ទស្ស អញ្ជលិំ បគ្គយ្ហ “សន្នទ្ធោ ខត្តិយោ តបតី”តិ រញ្ញោ អញ្ជលិំ បគ្គយ្ហ “ឈាយី តបតិ ព្រាហ្មណោ”តិ ភិក្ខុសង្ឃស្ស អញ្ជលិំ បគ្គយ្ហ “ពុទ្ធោ តបតិ តេជសា”តិ វត្វា បន មហាចេតិយស្ស អញ្ជលិំ បគ្គយ្ហ អថ តំ រាជា “មា ហត្ថំ ឱតារេហី”តិ ឧក្ខិត្តស្មិំយេវ ហត្ថេ សហស្សំ ឋបេសិ។ ឯកាទសមំ។

១២។ សហាយកសុត្តវណ្ណនា

១៣៩។ ទ្វាទសមេ ចិររត្តំសមេតិកាតិ ទីឃរត្តំ សំសន្ទិត្វា សមេត្វា ឋិតលទ្ធិកា។ តេ កិរ បញ្ចជាតិសតានិ ឯកតោវ វិចរិំសុ។ សមេតិ នេសំ សទ្ធម្មោតិ ឥទានិ ឥមេសំ អយំ សាសនធម្មោ សំសន្ទតិ សមេតិ។ ធម្មោ ពុទ្ធប្បវេទិតោតិ ពុទ្ធេន បវេទិតោ ធម្មោ ឯតេសំ សាសនធម្មោ សោភតីតិ អត្ថោ។ សុវិនីតា កប្បិនេនាតិ អត្តនោ ឧបជ្ឈាយេន អរិយប្បវេទិតេ ធម្មេ សុដ្ឋុ វិនីតា។ សេសំ សព្ពត្ថ ឧត្តានមេវាតិ។ ទ្វាទសមំ។

ភិក្ខុសំយុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

ឥតិ សារត្ថប្បកាសិនិយា សំយុត្តនិកាយ-អដ្ឋកថាយ

និទានវគ្គវណ្ណនា និដ្ឋិតា។